literatură universală contemporană

Julien Green

Tărâmuri de departe

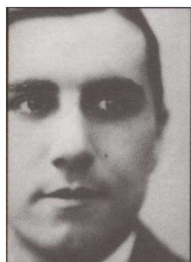
volumul II

roman

MINERVA

Julien Green
Tărâmuri de departe vol. II
Traducere şi note: Angela Cismaş
Editura Minerva – Bucureşti 2006

Coperta IV:



Julien Green, scriitor francez de origine americană, a exprimat, în toată opera sa, aspiraţia la spiritualitate, relaţia sa cu supranaturalul, a urmărit un adevăr care parcă îi scăpa întotdeauna, dar pe care nu a încetat niciodată să încerce să-l atingă. Numele său este sinonim cu scrierea migăloasă, epurată, care ar putea părea puţin demodată. Julien Green este un suflet neliniştit în căutare de sensuri, îndrăgostit de misticism. Adevărul despre acest om ar trebui căutat în zonele de contradicţie de care viaţa sa este plină. Lupta dintre trup şi spirit, care i-a bântuit opera, este reflectarea conflictului interior, prezent pe tot parcursul existenţei sale, între senzualitate şi căutarea lui Dumnezeu, disociind spiritul şi materia.

Alte lucrări:

Mont-Cinere, 1926 (roman) Adrienne Mesurat, 1927 (roman) Călătorie pe Pământ, 1927 (nuvele) Miezul nopţii, 1936 (roman)

Jurnal, 6 volume (1938 – 1955) Varouna, 1940 (roman)

Locul rău, 1977 (roman)

Nu există mâine, 1979 Fratele François, 1983 (eseu)
ISBN (10): 973 – 21 – 0759 – 6 ISBN (13): 978 – 973 – 21 – 0759 – 1



Literatură universală contemporană
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României GREEN, JULIEN
Tărâmuri de departe / Julien Green; trad.: Angela Cismaş.
— Bucureşti: Editura Minerva, 2006 2 vol.
ISBN (10) 973 – 21 – 0757-X; ISBN (13) 978 – 973 – 21 – 0757 – 7 Voii 2.
— ISBN (10) 973 – 21 – 0759 – 6; ISBN (13) 978 – 973 – 21 – 0759 – 1
I. Cismaş, Angela (trad.)
821.133.1 – 31 = 135.1

Redactor: DanSorin Manea DTP: Irina Geambaşu
MINERVA S.A.
www.editura minerva.ro

5
Adio

Capitolul LIII

În toiul căldurii de după-amiază, caleştile mergeau pe aleile din Savannah, în timp ce amintirile începură să năpădească mintea Elizabethei. Chiar în descumpănirea ce-o chinuia, nu-şi putu opri un elan de duioşie la adresa acelui oraş în acelaşi timp zâmbitor şi mândru.

Unchiul Charlie îi aştepta pe călători sub porticul casei lui şi-i întâmpină cu veselia aceea ce îneca în hohote de râs toate grijile de moment, cu toate că părea întrucâtva forţată. Fără a aştepta o clipă, Fred ieşi din ungherul lui şi-i dădu scrisoarea de douăsprezece pagini pe care mătuşa Laura i-o încredinţase. O gustare fu servită în sufrageria cea mare, întunecoasă şi răcoroasă, dar mai înainte fiecare dintre oaspeţi fu condus la camera lui, ca să se odihnească de pe urma oboselii de la drum.

Când Elizabeth se văzu în camera ei, avu tulburătoarea senzaţie a timpului abolit pe care o dă întoarcerea în locuri uitate. Nimic nu se schimbase. Măsuţa tot la locul ei, alături de fotoliul-balansoar, portretul tânărului unchi Charlie, în strălucirea tinereţii, pus la locul lui pe perete, fereastra cea mare pe care se aplecase ca să asculte glasurile ce urcau de jos în noaptea de primăvară împreună cu miresmele minunate ale grădinii şi cu prozaicele emanaţii ale ţigărilor de foi. Rând pe rând fericită şi nefericită aici. Doi bărbaţi se băteau pentru ea în zori, iar ea se credea îndrăgostită de închipuitul acela fudul – oare cum îl chema? Să fi fost cu adevărat ea, Elizabeth cea de-atunci? Ce căuta în decorul ăsta de ieri Elizabeth a lui Jonathan?

După un sfert de oră, se afla împreună cu tovarăşii ei de călătorie, stând la masă între Fred şi unchiul Charlie. În ciuda prejudecăţilor ce le avea faţă de Savannah, pe care-l socotea un oraş imoral, mătuşa Emma se arăta foarte mulţumită că e departe de Dimwood. Susanna, pe care o luase sub aripa ei ocrotitoare, nu scotea o vorbă şi privea

grav la piramidele de sandviciuri cu jambon de Virginia, puse între lamele fine de pâine albă, la sucurile de fructe din carafele de cristal, la tartele cu fragi, la mormanele de plăcinţele aromate cu frunze de sasafra, la îngheţatele verzi, roşii, albe aşezate între bucăţi de gheaţă. Elizabeth se mulţumi să ronţăie o plăcintă, tăcu tot timpul mesei şi ceru discret o ceaşcă de ceai. Nimeni nu spunea nimic.

Fără îndoială că a mânca era o ocupaţie absorbantă, şi totuşi un iz de mister plutea peste grupul acela de persoane, de obicei atât de vorbăreţe. Simţeau că vizita lor la Charlie Jones era cu totul altceva decât o distracţie. Zadarnic stăpânul casei în persoană îndrăznea uneori să rostească o observaţie glumeaţă privind frivolitatea vieţii de toate zilele şi prostiile din ziare, veselia lui devenea artificială. Vădit lucru, era nerăbdător ca ziua să se sfârşească, pregătind ceva pentru seară.

Cina avu loc târziu, delicioasă cum era şi de aşteptat, dar fără niciun efect asupra mesenilor, care rămâneau serioşi şi vorbeau aproape încet. Doar neştirbitul apetit al lui Billy îi făcu să treacă plini de curaj prin momentul acela cam dificil, când simţeai cum pluteşte în aer o senzaţie de nedescris, vecină cu teama. Ce-avea să se întâmple cu William Hargrove?

La lumina tremurătoare a sfeşnicelor, Elizabeth vedea întunecându-se faţa lui Charlie Jones pe măsură ce se apropia sfârşitul mesei. Ochii lui de un albastru de furtună, pe care-i admirase atâta odinioară, nu mai stârneau în ea decât îngrijorare, pentru că din clipă în clipă se opreau asupra ei, ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă ce se petrece în capul învăluit de masa deasă a părului de aur. De când îl văzuse prima oară, moment ce părea atât de îndepărtat, îşi răsese favoriţii, iar faţa lui lipsită de păr, roză şi arsă de soare, îşi regăsea uneori în treacăt prospeţimea tinereţii, după jocul micilor flăcărui

clătinate de răsuflarea uşoară a ventilatoarelor.

Pe când invitaţii lui se regăseau în salon, se apropie de ea şi, cu un zâmbet pe care-l dorea afectuos, îi spuse:

— Dacă vrei să-mi acorzi o clipă, vino în refugiul meu, mica bibliotecă în care încerc să uit de lume.

Fata îl urmă, intrigată la culme, bănuitoare în ciuda a tot şi toate, adulmecând plictisul. Pe când ieşeau din încăpere, Fred li se alătură şi-l luă pe Charlie Jones de braţ, ca pentru a-l ţine pe loc.

— Ai citit scrisoarea mătuşii Laura? întrebă încet.

— Da, în grabă.

— Cred, unchiule Charlie, că sunt unele lucruri de care e mai bine pentru moment să nu pomenim.

— Am impresia că suntem la vârsta când putem înţelege.

— Nu sunt chiar atât de sigur.

Cu toate că acest scurt dialog se purtă aproape pe şoptite, Elizabeth ghici că despre ea e vorba şi se simţi cuprinsă de iritare.

— Pot să plec, dacă prezenţa mea vă stinghereşte, spuse cu glas tare.

— Mii de scuze, exclamă Charlie Jones râzând. Suntem cum nu se poate mai rău crescuţi. Fred, ne vedem mai târziu.

— Mai târziu, spuse băiatul, plecând, chiar de-ar fi şi două noaptea.

Fără să răspundă, Charlie Jones o duse pe Elizabeth până la o încăpere micuţă, aflată la capătul anticamerei.

La drept vorbind, un raft de cărţi pe o etajeră de mahon nu prea îndreptăţea numele de bibliotecă, dar domnea între pereţii aceia o linişte al cărei farmec îl simţeai imediat. O canapea joasă, acoperită cu o stofă de Indii pe fond roşu, slujea, vădit lucru, drept pat de odihnă. Două fotolii, dintre care unul balansoar, stăteau faţă în

faţă, tapisate şi unul, şi celălalt cu păr negru. În mijlocul unuia din pereţi, portretul unei tinere femei, purtând o bonetă mare din dantelă, constituia singurul element decorativ al acelui loc unde lumina slabă a unei lămpi micuţe cu glob de sticlă părea să răspândească tăcerea.

Charlie Jones îi arătă Elizabethei unul din fotolii, iar el se aşeză în cel pe tălpici.

— Tânăra şi fermecătoarea mea compatrioată, spuse cu un zâmbet plin de-o graţie ce explica succesul lui la femei, ca doi englezi adevăraţi, o să ne vorbim fără ascunzişuri. Dacă găseşti că sunt indiscret, n-ai decât să mă trimiţi frumuşel la plimbare. De acord?

— N-am niciun chef să te trimit la plimbare, unchiule Charlie, pentru că, fără îndoială, nu vei fi indiscret, răspunse fata pe un ton hotărât, aşteptându-se la ce-i mai rău.

— Bine răspuns! zise Charlie Jones râzând. Eşti foarte inteligentă şi o să putem ataca chestiunile deschis. Ştii ce-i aceea o păcătoasă?

Fata îl privi mirată.

— Păi… da.

— Când zic păcătoasă, întrebuinţez un limbaj obişnuit, nu judec în niciun fel profesia asta.

— Nici eu.

La rândul lui, păru mirat.

— Ai văzut asemenea femei?

— Nu, dar e Maria-Magdalena în *Evanghelie*.

— Ai dreptate, ai dreptate, dar ea era o persoană aparte. Există femei păcătoase şi în zilele noastre, după cum au existat dintotdeauna, dar nu sunt toate de-aceeaşi calitate. Ştiai asta? îşi vând trupul şi-şi câştigă existenţa în felul ăsta.

Fata păstră tăcerea.

— Te şochez, Elizabeth?

— Nu, dar de ce-mi vorbeşti despre lucrurile astea, unchiule Charlie?

— Pentru că doamna care e numită doamna albă e o femeie păcătoasă.

Fata sări în picioare.

— Nu înţeleg de ce îmi vorbeşti despre persoana asta pe care n-o cunosc.

Pe un ton calm şi lipsit de grabă, el îi răspunse:

— Regret că spusele mele te tulbură, Elizabeth. Dar de ce tremuri? Mă aflu alături de tine ca să te ajut, nu ca să te înspăimânt.

— Nu mi-e teamă, exclamă fata, nu-mi place ce-mi spui şi cred că te înşeli. Şi întâi de toate că doamna asta nu mă interesează.

— E foarte bogată.

— Mi-e indiferent.

— Şi, ca toţi bogaţii, vrea să fie şi mai bogată, şi încă şi mai bogată.

— Şi ce-i cu asta? Crezi că-mi pasă?

— O să-ţi pese numaidecât.

— Unchiule Charlie, cu îngăduinţa dumitale, prefer să plec de-aici.

— Din păcate, nu-ţi pot îngădui acest lucru, pentru că am îndatorirea să-ţi vorbesc. Stai jos, te rog.

Părea atât de maiestuos rostind aceste cuvinte, încât fata nu îndrăzni să nu-i dea ascultare şi se aşeză.

Charlie Jones continuă pe un ton liniştit:

— Mătuşa Laura îmi scrie o scrisoare lungă, în care e vorba de tine. Sunt anumite lucruri pe care trebuie să le ştii. Doamna aceasta în alb nădăjduieşte să-şi facă un loc în societatea cea mai aleasă prin bunurile pe care le are. Duce o viaţă fastuoasă într-un stat vecin cu al nostru. Nu inventez nimic, nu trădez niciun secret. Lucrurile astea sunt de notorietate publică.

— Încă o dată, unchiule Charlie, n-am niciun chef să aflu cât preţuieşte persoana asta.

Charlie Jones continuă, ca şi cum n-ar fi auzit:

— E departe de a fi o visătoare. Bănuie ea că tot luxul din lume n-o s-o ajute să treacă pragul niciunui salon din Sud, dar ceea ce banul nu poate face, o căsătorie poate ar izbuti. Ceea ce se numeşte o căsătorie frumoasă… cu un gentleman de familie bună. Sunt cel puţin doi ani de când nu-şi mai practică… profesia, dar amintirea nu piere din mintea oamenilor. îmi cer scuze de felul în care-ţi vorbesc, dar nu există mai multe feluri de-a spune unele lucruri. Femeia asta nu mai e de vânzare, dar asta nu înseamnă că nu e marcată de faptul că a fost. Va face imposibilul ca să fie luată în căsătorie de către un bărbat aparţinând vechii nobilimi engleze. L-a făcut să-şi piardă minţile din dragoste pentru ea, sau de ceea ce el ia drept dragoste, dar nu-i va aparţine decât dacă o va lua de soţie. Din clipa aceea va fi, cum se spune, primită. În orice caz, aşa îşi închipuie ea. S-au văzut reuşind asemenea încercări temerare… în Nord. Pe când aici… Să continui?

Elizabeth, cu faţa palidă, îl privi fără a spune nimic.

Charlie Jones aşteptă o clipă, apoi continuă:

— Bărbatul în chestiune ezită. E orgolios cum nu se poate închipui. Va ceda totuşi, iar ea va face din el un om foarte bogat. Vrei să-i afli numele, Elizabeth?

— Nu, spuse fata cu o voce înăbuşită.

— E de prisos, într-adevăr. îl ştii la fel de bine ca şi mine.

— Dacă e atât de orgolios precum spui, n-o va lua în căsătorie. Va fi întotdeauna o femeie de condiţie proastă.

— Nu-i de condiţie proastă, e o lady. Dar asta-i altă poveste… Şi ce viclenie pe femeia asta! îl ruinează pe bărbat, ca apoi să-l cumpere mai ieftin.

— Nu înţeleg nimic din ce spui, unchiule Charlie. Un

bărbat nu se vinde.

— Nu ca un sclav, bineînţeles, dar atunci când n-o să mai aibă nimic, ea îi va oferi mâna ei şi averea în schimbul numelui lui.

— O urăsc pe femeia asta.

— Într-o bună zi, o să-ţi schimbi părerea. Ai s-o cunoşti. E o femeie încântătoare.

— Nemernica asta? Niciodată! Dacă astea erau lucrurile pe care mătuşa Laura voia să ţi le spună în legătură cu mine… Ştie măcar ce-i aceea iubire?

— Fetiţă dragă, vorbeşti fără să ştii ce spui, îşi dă foarte bine seama că eşti îndrăgostită şi te înţelege.

— N-am spus că sunt îndrăgostită!

La aceste cuvinte, Charlie Jones se ridică, veni spre fată şi-i luă mâinile într-ale lui. Niciodată Elizabeth nu mai simţise atingerea unor mâini atât de puternice, care să răspândească în toată fiinţa ei o căldură umană aşa de intensă. Ochii cei mari de culoarea furtunii îi dădură impresia că pun stăpânire pe ea toată şi un zâmbet de-o nespusă bunătate lumină faţa aceea redevenită tânără.

— Elizabeth, îi spuse cu o voce plină de afecţiune, crezi oare că de o oră prezenţa ta îmi vorbeşte de altceva şi te temi într-adevăr că nu te-aş putea înţelege?

Neînstare să-şi stăpânească emoţia, copila începu să tremure, dar nu făcu nimic ca să-şi desprindă micuţele-i mâini ostatice.

— Unchiule Charlie, îngăimă ea.

Iar el continuă, fără a-i lăsa mâinile:

— Laura e o femeie minunată, care ştie la fel de bine ca şi tine şi ca şi mine ce-i aceea iubire. Despre asta n-o să vorbim niciodată, dar e profund convinsă, ca şi mine, că locul tău nu mai e la Dimwood. Nu vei mai putea fi fericită acolo, de când nenorocirea l-a lovit pe stăpânul casei.

Într-o străfulgerare plină de panică, Elizabeth văzu

năruindu-i-se toate speranţele de dragoste faţă de Jonathan şi nu avu decât puterea să spună:

— Dar ţin la Dimwood.

Charlie Jones zâmbi un pic trist.

— O tânără englezoaică să fugă din faţa adevărului! spuse, lăsându-i mâinile cu blândeţe.

— Îl iubesc pe bărbatul ăsta, indiferent ce mi s-ar spune despre el.

— Asta e Elizabeth pe care o admir! Dar bagă de seamă!

— Sunt sigură că şi el mă iubeşte.

— Nu crede cu uşurinţă în spusele bărbaţilor, ale acestuia mai cu seamă.

— Nu mi-a spus-o, dar mi-a dat de înţeles atât de limpede.

Era cât pe ce să-i povestească despre întâlnirea lor pe drumul spre Savannah. Ceva însă o opri.

— Ascultă, Elizabeth, vorbi Charlie Jones după o vreme, vreau să-ţi împărtăşesc o ştire care, nădăjduiesc, nu te va întrista prea mult.

Copila aşteptă.

— Îţi mai aduci aminte de tânărul care s-a purtat atât de necuviincios în timpul balului şi care a fost cauza unui duel?

— Bineînţeles, îl cheamă Philip Hudson.

— Şi-a atras o nouă încurcătură acum o săptămână. Încredinţat că, dacă maimuţăreşte aroganţa, va ajunge în primele rânduri ale societăţii, i-a vorbit plin de o insolenţă trufaşă unui tânăr care nu-l cunoştea şi care l-a provocat numaidecât la duel. Ghiceşti care a fost urmarea sau, mai exact, sfârşitul. S-a măsurat cu unul dintre cei mai încercaţi duelgii ai noştri. N-ai să-l mai vezi.

— Oh!

Lovitura era cu atât mai puternică cu cât, chiar în

dimineaţa aceea, înainte de-a pleca de la Dimwood, rupsese scrisoarea imprudentului ei admirator.

— Se spune, adăugă Charlie Jones, că în timpul acestui duel stupid l-a cuprins teama, dar era prea târziu. Dacă ar fi refuzat să se bată, hârtii lipite pe trunchiurile copacilor le-ar fi dat de ştire trecătorilor că Philip Hudson e un laş. În privinţa asta, Sudul e necruţător. Bietul nerod s-a ales cu pieptul străbătut de sabie în grădinile cimitirului colonial. Abia se înzdrăvenise de pe urma celuilalt duel…

Fata tăcu o vreme, apoi şopti, ca şi cum şi-ar fi vorbit ei înseşi:

— Mă iubea şi mi-a spus că mă iubeşte.

— Şi alţii îţi vor spune acelaşi lucru. Nu-i crede cu uşurinţă. Aşteaptă să ţi-o dovedească.

— În ce fel?

— Elizabeth, e târziu. Sunt de părere să ne spunem noapte bună. Mâine te voi duce să vezi casa mea din Madison Square.

Aplecându-se spre ea, îi atinse fruntea cu buzele.

Elizabeth îşi aminti confuz de portretul din camera ei. Un sentiment nedesluşit de fericire puse stăpânire pe ea.

— Uită Dimwood, îi spuse în şoaptă, ca pe-o taină.

Cea de-a doua zi începu sub auspiciile unei jovialităţi de comandă, Charlie Jones fiind cât se poate de hotărât să alunge din casă orice umbră de tristeţe. Un cer albastru deschis şi limpede părea să zâmbească acestor dispoziţii. În realitate, nimeni nu dormise bine, în afară de Billy care, în piroga lui Ned Jones, cunoscuse fericirea unui suflet liniştit şi a unei imaginaţii darnice în închipuiri voluptuoase.

Micul dejun le dărui tuturor o părere de bună dispoziţie. În rochia ei de culoarea prunei şi cu creştetul

împodobit de un ansamblu arhitectural de dantele şi panglici mov, mătuşa Emma catadicsi să se amuze de nostimadele unchiului Charlie şi declară că se va duce să se odihnească la ea în cameră după oboseala călătoriei din ajun. Fred avu curajul să spună câteva anecdote de un comic puţin cam sinistru şi promise să-şi distreze verişoara, pe Susanna, plimbând-o în cimitirul colonial sau spre Bonaventure. Cât despre Billy, îşi propunea să revadă mai în amănunt toate curiozităţile acelui oraş atât de interesant.

După ce ziua a fost atât de raţional organizată, unchiul Charlie o duse pe Elizabeth în Madison Square, aşa cum făgăduise. Vreo zece negri în haine de pânză de culoare albastru-cenuşiu lucrau fără prea mult sârg sub soarele necruţător, de care-i apărau cumva pălăriile lor mari de soare. Putu constata că zidurile se înălţaseră cu un metru de la prima ei vizită şi scoase exclamaţiile de mirare ce se aşteptau din parte-i, dar în sinea ei tremura să nu vadă întorcându-se spre ea faţa îngerului orb, a cărui prezenţă o ghici numaidecât. Din fericire, el n-o văzu, căci fata se adăpostea după umbreluţa de soare, pe care-o manevra ca pe un scut, dar inima îi bătu un pic şi admiră pe cât îi stătu în putinţă frumuseţile ce-aveau să vină, pe care unchiul Charlie i le desemna în spaţiile goale.

— Aşteptăm, explică el, o încărcătură de preţioase cărămizi elizabethane, numai că navele astea negustoreşti sunt de-o încetineală… Fiecare cărămidă e învelită în carton, ceea ce-o apără de orice ciocnire neplăcută. Gândeşte-te o clipă, Elizabeth. Anglia în came şi oase călătoreşte pe valuri spre noi.

— Mi-ar plăcea cu mult mai mult să mă îndrept eu spre ea, unchiule Charlie, e prea cald în Sudul vostru.

— Într-o bună zi, ce nu-i atât de departe, sper, te voi duce în Virginia, unde o să regăseşti vechea patrie. Am pe-

acolo nişte case de ţară, dintre care una o să te seducă de-a binelea, după cum ţi-am mai spus.

După ce se urcă în cabrioletă împreună cu Elizabeth, începu să viseze cu glas tare:

— Când mă gândesc că am lăsat să ne scape coloniile! Astăzi am fi cea mai puternică naţiune din lume... Dar să nu mai spui asta, mititico. Lumea n-ar înţelege.

— Făgăduiesc.

După câteva minute de mers la trap, ajunseră în dreptul primelor clădiri ale portului ce privea spre estuarul Savannah, unde se legănau catargele cele mari ale câtorva vase. Cu capătul biciului, unchiul Charlie arătă spre o clădire mică, în stil neoclasic, prevăzută cu un portic cu coloane:

— Vama, spuse.

Prea multă zarvă venea dinspre chei, ca Elizabeth să fi putut auzi, prea multe strigăte, prea mult zgomot de trăsuri pe pavelele de piatră. Marinari şi docheri din toate ţările forfoteau într-o larmă de glasuri străine, iar însufleţirea aceea contrasta atât de puternic cu liniştea oraşului şi a grădinilor, încât fata încercă o emoţie brutală, de parcă s-ar fi aflat într-o ţară cu totul străină, emoţie plăcută totuşi, deoarece îi dădea senzaţia că se află într-altă parte. Tot ceea ce era sălbatic şi neîmblânzit în ea tânjea la ceea ce se afla dincolo de portul şi de imensul fluviu, privirile-i urmăreau linia neagră a pădurilor ce mărgineau malurile până ce se confundau cu apa întunecată. Mai departe, acolo unde nimic nu zăgăzuia vederea, era oceanul şi îndelungile chemări tăcute ale ţării natale.

Mânând trăsura spre un loc ceva mai ferit de forfotă, Charlie Jones arătă cu mâna spre o clădire mare, cu fundament din cărămidă roz, a cărei parte de sus,

întreruptă de şiruri largi de ferestre, dădea ansamblului înfăţişarea unei gigantice lanterne, încoronată de nelipsitul fronton grec.

— Acolo se află, explică el, birourile companiei printre ai cărei directori mă număr şi-al cărei bancher principal sunt. Admiră! Nimicnicia acestor lămuriri mă vor aşeza în ochii tăi în societatea acestui stat, dar omul ascuns îndărătul acestui personaj e, oricum, cu totul altfel.

După ce-şi debită cu ironie spusele, făcu un ocol cu cabrioleta şi opri în faţa Companiei.

— Să nu te aştepţi la nimic deosebit, îi spuse Elizabethei, ajutând-o să coboare. Arhitecţii noştri cred mai curând în virtuţile a ceea ce e solid decât elegant.

Trăsura fu încredinţată unui negru, care-l salută cu vreo cinci-şase „Mas’ Chaâie”, apoi se îndoi din şale când o monedă de argint îi străluci în mână.

Elizabeth îşi întovărăşi călăuza fără niciun entuziasm, pentru că nimic n-o plictisea mai mult decât cele ce aveau legătură cu lumea afacerilor comerciale. Se strădui totuşi să-şi joace rolul cu graţie. În rochia ei verde-palid, răspândea prospeţimea unei adolescente împlinite ce anunţa frumuseţea viitoare, dar fata nu bănuia acest lucru şi se temea să nu fie tratată tot ca o fetiţă. Nu primise decât o singură scrisoare de dragoste în toată viaţa ei, pe care o rupsese în ajun, pe când nefericita Susanna, care n-avea niciun chef de ele, avea şase, şi cât de înflăcărate! Ea, mica englezoaică, mai aştepta încă miracolul unei scrisori de la Jonathan.

Obsedanta amintire a vocii şi a ochilor lui o împiedica să audă aşa cum trebuie tot ce spunea vocea jovială şi plăcută care încerca s-o instruiască:

— Uşa asta masivă străjuită de două coloane face totdeauna o impresie puternică asupra vizitatorului. Scara monumentală din lemn negru ar putea suporta şi trecerea

unui regiment. Balustrada uriaşă te pofteşte să cobori de-a lunecuşul pe ea, cum ar face Billy, de pildă, dar nu-i genul casei. Eşti atentă la ce-ţi spun?

— Da, unchiule Charlie, pot să-mi scot pălăria?

— Ce întrebare! Dar o să le suceşti minţile funcţionarilor. Pe pereţii ăştia albi se văd portrete de-ale ilustrisimilor fondatori, care au cu toţii faţa roşie a reuşitei şi-a celor care au făcut avere; niciunul nu-i frumos, dar să trecem peste asta, hai să urcăm.

Sporovăială lui un pic cam năucitoare ţinu până când ajunseră într-o sală de dimensiuni impunătoare, unde domni în redingote elegante de vară stăteau aplecaţi asupra unor registre sau dictau scrisori unor secretari, îmbrăcaţi ceva mai simplu, în haine de pânză.

Două panca mişcau aerul cu încetineală, asemeni unor aripi mari de pasăre obosite. Cei doi negri însărcinaţi să le pună în mişcare îşi cruţau eforturile şi, veşnic moţăind, mai şi adormeau din când în când. Trădaţi de oprirea scârţâitului monoton al scripeţilor, o palmă îi readucea pe calea datoriei, deşi aerul continua să fie greoi.

O mişcare de curiozitate generală întâmpină intrarea lui Charlie Jones împreună cu tânăra străină, adevărată apariţie. Două-trei personaje în redingote descheiate, ce lăsau să se vadă jiletci albe, veniră fără grabă spre ei, dar Charlie Jones scurtă prezentările:

— În dimineaţa asta, nu fac decât să trec prin birou împreună cu tânăra mea compatrioată. E indispensabil ca fata să aibă o vedere a portului, care e mândria noastră. Pe mai târziu, domnilor.

Retezând astfel conversaţiile gata să se-ncnege, o duse pe Elizabeth până la o verandă ce se întindea pe toată lungimea faţadei, dincolo de ferestrele înalte, rămase întredeschise. Un acoperiş de lemn o apăra de soare.

După malurile fluviului ce dispăreau în lumină,

Oceanul neliniştea prin tot acel necuprins verzui şi prin sentimentul de nedesluşită spaimă dat de aparenta lui neclintire şi lipsa nefirească de măsură. Dar pe Elizabeth o atrăgea până şi acest lucru, iar pe Charlie Jones îl făcea să viseze. Erau sensibili amândoi la veşnica sfidare a acelui element tulbure şi pătimaş.

Tăcură o bucată bună de vreme, apoi se plimbară până în capătul verandei. O briză slabă, plină de mirosuri sărate, venea dinspre larg, răcorindu-i puţin. La picioarele lor, în port, sumedenie de oameni umblau încolo şi-ncoace pe lângă vase, încărcând baloturi mari de bumbac învelite în pânză şi legate cu frânghii. Mulţi dintre ei aveau pieptul gol, ce li se vedea şiroind de sudoare, dar Elizabeth întorcea instinctiv ochii şi privea într-altă parte, fără a părea să aibă vreun motiv. Deodată, Charlie Jones păru să-i citească în gânduri:

— Nu vezi portul la ora cea mai potrivită. Lumina asta orbitoare nu lasă niciun loc visării. Dar e atât de plăcut să mergi pe înserat de-a lungul verandei, alături de persoana iubită… în razele soarelui la scăpătat, vulgaritatea lucrurilor se atenuează. Totul vorbeşte o altă limbă. Realizezi?

Cu inima gata să-i plesnească de amintirea lui Jonathan şi a verandei de la Dimwood, Elizabeth spuse doar atât:

— Da, realizez cam cum poate fi.

— Hai, spuse Charlie, să ne întoarcem. Cei de-acasă ne-aşteaptă.

Coborâră pe chei şi urcară în trăsură.

Pe când treceau din nou pe bulevardele cele mari deasupra cărora se aplecau sicomorii, îi spuse deodată:

— Cred că ştii că sunt logodit, cu siguranţă că ţi s-a spus.

— Da, unchiule Charlie.

— Căsătoria va avea loc aici, apoi în septembrie vom pleca în Virginia, la casa pe care copiii o numesc „casa viselor”.

— Ştiu, mi s-a vorbit mult despre ea.

— Odată ajunsă acolo, n-ai să vrei să mai pleci, atât de fericită o să fii.

Fata se simţi pradă spaimei şi răspunse:

— Dar, unchiule Charlie, eu mă voi afla la Dimwood.

Nu-i răspunse. Drăgălaşele case înguste din cărămidă roz sau din piatră albă îi priveau cu gravitate din spatele tufelor de flori ce zâmbeau în locul lor, deoarece fiecare din locuinţele acelea era orgolioasă.

Charlie Jones reluă, ca şi cum n-ar fi auzit cele spuse de Elizabeth:

— Când o s-o vezi pe cea care-mi va fi soţie, te vei simţi mişcată, nădăjduiesc, de necuprinsa blândeţe şi bunătate ce se citeşte în adâncul ochilor ei, iar casa cea bătrână te va primi ca o mamă. Nu te smulg de la Dimwood, o să te-ntorci acolo, dacă vrei, dar ca să-ţi iei la revedere, după ce vei fi locuit puţin în casa noastră.

La rândul ei, Elizabeth păstră tăcerea o vreme.

— Dar Savannah, dar casa pe care o construieşti aici?

— Oh! Casa din Savannah, fetiţă dragă, e fortăreaţa viitorului, un colţ de Anglie inviolabil. Plutesc umbre asupra viitorului.

— Crezi că va fi război?

— N-am spus asta. Se întâmplă ca umbrele să se risipească. Naţiunile au soarta lor. Dar să lăsăm asta. Ai văzut vreodată ceva mai încântător, chiar prin părţile noastre, decât aleea asta mare?

Treceau, într-adevăr, pe lângă una din cele mai vestite promenade din oraş. Sub umbra a patru rânduri de arbori, bărbaţi eleganţi cu jobene, alături de perechile lor elegante în rochii deschise şi cute înfoiate, mergeau

sporovăind de-a lungul unei alei, pietruită cu cărămidă roz. Abia câte-o rază de soare ici şi colo străbătea prin desimea frunzişului uşor, semănând câteva pete aurii, iar umbreluţele multicolore ale doamnelor se clătinau asemenea unor flori.

— Admiră nepăsarea păcii şi ţine minte imaginea asta. E mincinoasă, pentru că, de se va întâmpla ca Nordul să ne-atace, întregul Sud se va preface într-un înspăimântător cuib de viespi.

— Unchiule Charlie, când vorbeşti aşa, am impresia că prevesteşti o nenorocire.

— Nu sunt profet. Se prea poate să nu citesc cum trebuie semnele pe care le văd scriindu-se pe peretele lui Balthazar.

Elizabeth râse nervos şi exclamă:

— Dacă aici am ajuns, la peretele lui Balthazar, prefer să plec pentru totdeauna.

— Ei lasă, spuse râzând la rândul lui, să zicem că greşesc şi că m-am molipsit şi eu de boala anumitor pesimişti. Lumea spera că totul s-a aranjat, dar Congresul nu izbuteşte să se pună de acord. Ziua de 4 iulie e foarte aproape. Tu şi cu mine, englezi fiind, n-o s-o sărbătorim. Ce surpriză plăcută ar fi dacă pacea s-ar putea ivi din focurile de artificii şi din pocniturile de petarde! Nu-i interzis să crezi în minuni. Elizabeth, tu, care ţi-ai păstrat credinţa şi citeşti *Biblia* în fiecare zi, cere Providenţei o minune.

— Dar dumneata, unchiule Charlie?

— Oh, eu!…

Spunând acestea, sări sprinten din cabrioletă în faţa casei şi făcu gestul s-o ajute pe fată să coboare, dar ea se şi afla la uşă şi aştepta, cu un aer un pic cam batjocoritor.

Capitolul LIV

Iunie era pe sfârşite. Zilele ce urmară n-au purtat însemnul niciunei veselii în casa lui Charlie Jones. Pe cât se vede, pregătirile în vederea sărbătorii naţionale îl lăsau indiferent, pregătiri, la drept vorbind, destul de modeste. Incertitudinea politică paraliza entuziasmul. Faimoasa uniune a inimilor cerută de Henry Clay era departe de-a se înfăptui. Acceptat în mare, proiectul Compromisului era discutat în amănunt; dar cele mai mari dificultăţi le făceau reprezentanţii Nordului când era vorba de ratificarea legii privitoare la sclavii fugiţi pe care autorităţile guvernamentale aveau obligaţia să-i prindă şi să-i înapoieze stăpânilor lor. Niciun aboliţionist nu putea accepta o asemenea umilinţă. Dinspre partea Sudului, problemă la fel de gravă: soldaţii Sudului se bătuseră pentru cucerirea Californiei, teritoriu sclavagist, or, proiectul Compromisului prevedea intrarea acestui nou stat în Uniune în calitate de stat liber. Sudul invoca textul Constituţiei, care nu numai că autoriza, ci şi declara sclavia drept legitimă. Aboliţioniştii răspundeau că litera Constituţiei înseamnă o înţelegere cu moartea şi un pact cu Infernul. Pe de altă parte, *squatters*-ii Californiei, care constituiau acum o parte a populaţiei, nu voiau cu niciun preţ negri pe teritoriul lor. Sudul, furios, se socotea furat şi lipsit de dreptul lui de cuceritor. După felul cum vedea el lucrurile, se bătuse pentru Uniune şi, mai precis, pentru Nord.

În acest caz, preşedintele Zacharie Taylor putea acţiona, dar ce anume gândea? Ce anume voia? Dacă vreodată existase o problemă spinoasă de rezolvat, aceasta era un exemplu desăvârşit.

Atunci interveni forţa aceea ce se numeşte hazard, destin sau voia proniei, de vreme ce nu se ştie ce nume să i se dea. Sosi ziua de 4 iulie a acelui an 1850. Sărbătorirea

Independenţei se desfăşură sub toate formele prevăzute: drapele şi banderole tricolore, discursuri şi banchete. Mai ales banchete! Bucătăriile s-au întrecut pe ele. S-a mâncat mult; Zacharie Taylor a mâncat prea mult. Căldura era nemaipomenită. Preşedintele a făcut o indigestie agravată de-o criză de furie împotriva secretarului de stat de la Ministerul de Război, Crawford. Acesta era acuzat de trafic de influenţă, împreună cu secretarul de stat de la Trezorerie, totul cu binecuvântarea ministrului de justiţie. Scandalul îl răscoli adânc pe preşedinte, care-şi făcea o glorie din a fi de-o cinste riguroasă. Hotărî să-şi remanieze cabinetul. Furia îi provocă un atac de apoplexie, complicat de-un acces de febră tifoidă. Nu exista nicio îndoială în privinţa deznodământului, iar cele câteva zile ce urmară sărbătorii au fost întunecate de o îngrijorare generală, viitorul rămânând imprevizibil.

În noaptea aceea, Charlie Jones luă hotărârile pe care le socotea necesare. Mătuşa Emma avea să se întoarcă la Dimwood împreună cu Susanna chiar în dimineaţa următoare. Era mai bine să se afle la ele acasă, pentru cazul când, puţin probabil, evenimentele ar fi luat o întorsătură prea urâtă. Cei doi băieţi mai puteau aştepta un pic. De altfel, Billy dispăruse, temându-se, fără îndoială, de o plecare forţată, pe când el, dintr-o mie şi unul de motive, dintre care unele colorate, simţea nevoia să-şi prelungească şederea la Savannah.

Fred îşi păstră sângele rece şi analiză liniştit posibilitatea unui conflict imediat. Vicepreşedintele Fillmore nu putea face nicio declaraţie atâta vreme cât preşedintele mai era în viaţă, şi cum să ştii ce-i în capul unui politician, când de obicei habar n-are nici el. Te puteai totuşi aştepta la eventualitatea unui război. Era ceea ce-şi dorea Fred. Dar, până una-alta, se văzu silit să-i poarte de grijă mamei lui care, în mai multe rânduri, trebui să fie

readusă în simţiri cu doze de laudanum şi de porto.

Charlie Jones privea lucrurile cu un calm exemplar. După părerea lui, Nordul nu era în măsură să se lanseze într-o aventură militară, tot atât de costisitoare în vieţi omeneşti ca şi în dolari, iar poporul nu voia acest lucru cu niciun preţ. La fel şi în Sud, în afară de-o minoritate de fanatici surescitaţi, lumea voia pacea, cu condiţia să nu ia aspectul unei capitulări. Nu era sigur dacă Zacharie Taylor va accepta Compromisul. Fillmore, eventualul lui succesor, era din Nord.

Stând într-un fotoliu mare, cu sprijinitori pentru cap, cu un pahar de *julep* în mână, Charlie Jones o privea pe Elizabeth, aşezată în faţa lui, pe o canapea de catifea roşie. Niciunul, nici celălalt nu scoteau un cuvânt, dar tăcerea aceea era una din acele tăceri mocnite ce urmează după discuţiile aprinse. Fata stătea foarte dreaptă în rochia ei albă, cu mâinile încrucişate cuminte pe genunchi. Nicio emoţie nu i se citea pe faţă, dar gura strânsă şi tăcută vorbea de la sine de hotărârea ei îndărătnică.

Deodată, Charlie Jones se aplecă puţin spre ea şi-o întrebă cu amabilitate:

— Mai vrei să iei un *julep* cu mine, de împăcare?

Elizabeth schiţă un zâmbet:

— Unchiule Charlie, dar noi doi nu suntem în război, şi-ţi mărturisesc că un singur *julep* mi-e de-ajuns. Te răcoreşte, dar se şi urcă la cap.

— Crede-mă, continuă el, punându-şi paharul pe o măsuţă, că înţeleg toate obiecţiile pe care le-ai făcut. Nu am dreptul să te ţin aici împotriva voinţei tale, dacă vrei să te întorci la Dimwood.

— Cei din familia Hargrove n-ar putea înţelege de ce locuiesc în altă parte decât la ei, aşa cum le-a cerut-o mama.

— Bineînţeles, dar accidentul survenit săptămâna

trecută schimbă întrucâtva... cum să spun?... împrejurările.

— Ai veşti rele despre Mr. Hargrove?

— Dimpotrivă. Starea lui se îmbunătăţeşte simţitor pe zi ce trece.

Am primit în seara asta un cuvânt de la mătuşa Laura. E foarte optimistă în privinţa tatălui ei. Am scrisoarea în buzunar. Uite-o. îţi citesc câteva fraze, ascultă:

Începe să recunoască pe toată lumea, ca şi cum s-ar trezi dintr-un vis, ceea ce-i cât se poate de înduioşător. Numai eu, din păcate, nu-mi aflu locul în memoria lui. Mă ocup de el, dar el îmi spune: *îngerul meu*”, *mă ia drept o străină*. *Când îşi va da seama de eroarea lui, mă tem că va fi cumplit*.

Împături scrisoarea şi adăugă:

— Pe de altă parte, ţinând seama de situaţia excepţională de-acum, mătuşa Laura insistă să te ţin aici cât mai mult cu putinţă.

— Nu văd legătura.

— E nevoie să-ţi amintesc de cele ce mi-ai mărturisit prima oară când ai cinat aici?

— Nu-i nevoie. Ştii că Mr. Hargrove nu-mi mai vorbeşte – la fel cum face şi cu mătuşa Laura, de altfel.

— Din motive diferite.

— Foarte nelămurite, mi se pare.

— Foarte. Povestea mătuşii Laura e foarte încâlcită.

— Povestea mătuşii Laura nu mă priveşte. Povestea mea însă trebuie să fie mai simplă. Niciodată n-am ştiut cu ce i-am greşit lui Mr. Hargrove.

— Elizabeth!

— Ei da! Ce lucru de mirare am spus? Te implor, unchiule Charlie, vorbeşte mai limpede. Ce se întâmplă?

— Se întâmplă că ai şaisprezece ani şi credeam că ai

o intuiţie mai bună şi că ştii mai multe.

— Atunci, la ca şi când aş fi cretină şi explică-mi.

— Nu-mi place să-ţi vorbesc despre lucrurile astea. Vechiul meu prieten Hatgrove regretă, fără îndoială, absenţa ta, dar tocmai asta îl ajută să-şi regăsească... hm, cum să spun?... echilibrul, liniştea sufletească.

— Ce încântare s-aud spunându-se asemenea lucruri, când am fost primită cu braţele deschise de către familia al cărei cap e.

— Nu te simţi jignită, Elizabeth. Spune-mi doar atât, dacă ai înţeles.

— Fireşte. Am bănuit ceva de felul ăsta când l-am văzut aici, în salon, trecând ca o fantomă şi privindu-mă în timp ce credea că eu dorm. Eram culcată pe o canapea. Iar el s-a oprit.

— Ce mai e şi povestea asta? Nu mi-ai pomenit nimic despre ea.

— De ce să fi pomenit?

— A stat aici, într-adevăr, o zi şi o noapte, în căutarea unei persoane pe care vrea s-o ajute, s-o salveze, cum spunea el. Şi văzându-te culcată, te-a privit...

— Îndelung.

— Bietul William!

— Biata Elizabeth. El e cum e, iar eu sunt cum sunt şi vreau să mă întorc la Dimwood.

Charlie Jones îşi luă un aer nevinovat şi făcu pe surdul, apoi cu o voce indiferentă continuă:

— Nu-i nevoie să-ţi spun cine era persoana pe care o căuta ca s-o mântuie. Ai ghicit de mult.

— Nu, zău că nu.

— Drăguţa doamnă în alb, vezi bine.

— Cea căreia îi spui „păcătoasa”?

— Chiar ea. Şi care n-a fost dezamăgirea lui William Hargrove aflând că era în trecere pe la Dimwood în timp

ce el o căuta la Savannah.

— Veşnic femeia asta!

— Îţi vorbesc despre ea pentru că mătuşa Laura, în biletul trimis în dimineaţa asta, mi-a împărtăşit un zvon care circulă. Doamna cea păcătoasă ar fi spus că nu-i departe clipa când se va produce o mare schimbare în viaţa ei.

— Da?

— Da. Sufletele curate şi-au închipuit că e pe cale să părăsească lumea şi să se retragă în vreo mănăstire. Pentru că trebuie să ştii că e catolică romană.

— Asta mai lipsea! Oamenii ăştia se află, aşadar, peste tot?

— Eşti prea puţin la curent cu cele ce se întâmplă pe lumea asta. Catolicii au acum o episcopie la Macon şi o casă religioasă lângă Savannah.

— Mama totdeauna mi-a spus să n-am încredere în oamenii ăştia. Se strecoară peste tot…

O străfulgerare de bucurie îi lumină dintr-odată faţa îngrijorată şi, cu un râset scurt, adăugă:

— Ar fi, neîndoielnic, cel mai bun lucru pe care l-ar face, de vreme ce are asemenea idei. Să intre la mănăstire. Închisă într-o mănăstire, departe de lume, hărăzită rugăciunii şi penitenţei. Se pare că pentru fiecare greşeală săvârşită, călugăriţa vinovată se aşază în patru labe în faţa stareţei şi face cu limba o cruce mare pe pardoseală.

Fremăta de plăcere în timp ce debita ciudăţeniile astea, când Charlie Jones o întrerupse:

— Îmi pare rău că o să te dezamăgesc, fetiţă dragă. Imaginea asta pitorească a vieţii mănăstireşti e o invenţie protestantă care mi-e binecunoscută. Persoanele mai puţin romantice interpretează altfel ceea ce doamna în alb numeşte o mare schimbare în viaţa ei. Acestea văd pur şi simplu intenţia ei de-a se căsători.

Elizabeth păli.

— Am mai vorbit despre intenţia asta absurdă, şopti ea. N-o să izbutească.

— Nimeni n-o va putea împiedica să se mărite cu cine vrea.

— Niciodată nu va fi primită în lumea bună.

— Poate că a renunţat la ambiţia asta, ca să se căsătorească numai cu bărbatul pe care-l iubeşte.

— Atunci e vorba de un bărbat de condiţie obişnuită…

— Dar, Elizabeth, nu ştiu nimic despre asta. Poate că vrea să se căsătorească cu…

Îl opri scurt:

— Nu-i spune numele, nu vreau să ştiu.

— Nu-l voi spune, dar e limpede că ne gândim la aceeaşi persoană.

Rostind aceste cuvinte, avu sentimentul că joacă un joc nemilos cu fata aceea pe care o aducea la deznădejde şi care se apăra atât de prost. Şi, încă o dată, Elizabeth se simţi ispitită să-i dezvăluie episodul întâlnirii ei cu Jonathan pe drumul spre Savannah şi, încă o dată, se împotrivi ispitei.

— Îţi strici viitorul, îi spuse trist, văzând-o tăcută şi hotărâtă. Ce ai de gând?

— Să mă întorc la Dimwood cât mai curând.

— Mâine dimineaţă, dacă vrei, cu mătuşa Emma şi Susanna.

Elizabeth petrecu o noapte agitată şi adormi cu greu, când fericită de hotărârea pe care o luase, când îngrijorată de ceea ce o aştepta la Dimwood. Din oră în oră, trezindu-se din somn datorită coşmarurilor, se scula şi se ducea să se sprijine de fereastră, privind în noapte. Niciun zgomot nu venea dinspre oraş şi nicicând cerul înstelat nu i se păruse mai plin de mister şi mai straniu atrăgător. Tot

privind la puzderia de puncte luminoase, i se păru că în mintea ei se învârteşte o lume necunoscută din care pământul a dispărut şi, printr-o forţă irezistibilă, întreaga ci fiinţă, uşoară, se înălţa încet, plutind în gol. O bucurie nespusă puse stăpânire pe ea, dând uitării tot ceea ce o chinuia în viaţă. Nimic altceva nu mai rămânea decât o senzaţie de liniştire în care se topea amintirea tuturor spaimelor, ca şi a tuturor năzuinţelor ei. Totul nu ţinu decât o clipă, dar i se păru o veşnicie.

Când îşi veni în fire şi-o cuprinse nedumerirea, şopti:

— Am avut o ameţeală.

Ştia însă că aceste cuvinte nu înseamnă nimic, nu zugrăvesc nimic din ceea ce simţise ea. Începu să râdă încetişor, totul dispărea de pe urma preafericitei clipe, nu reţinu decât atât, că în momentul acela atât de scurt pierduse simţul oricărei realităţi personale, că se confunda cu o neînchipuită plenitudine de viaţă.

În clipa aceea auzi cântecul unei păsări, abia câteva note, dar fericite. O clipă mai târziu, acelaşi cântecel răsună mai departe, la fel de limpede, dar cu o modulaţie uşor diferită. Ascultă. Fără îndoială, pasărea cânta în grădină. De data asta îşi reluă cântecul într-o cu totul altă modulaţie, lentă, melancolică, şi asta de mai multe ori la rând, oprindu-se, reluându-şi cântecul pentru a-i schimba ciripitul tânguitor, ca pentru a-l face să atingă perfecţiunea. Şi copila îşi aminti atunci de pasărea zeflemitoare, despre care i se vorbise în Anglia: flagelul persoanelor care nu pot dormi, imită cântecul tuturor păsărilor din vecinătate, nesăturându-se decât atunci când imitaţia e desăvârşită; renunţă doar la unele vocalize prea meşteşugite, cum ar fi cântecul privighetorii, pe care-l lasă deoparte.

Insistenţa micuţei cântăreţe invizibile o amuză până la urmă pe Elizabeth, înseninând-o. Vârându-se în pat, căzu

aproape numaidecât într-un somn greu, din care n-o trezi decât Nora, pe la ora opt. Bătrâna slujnică plângea:

— Don'soa'a Lisbeth, Mas' Cha'lie spune că t'ebuie să scoli dacă v'ei să pleci – da' nu v'ei, nu-i aşa?

Elizabeth se frecă la ochi:

— Să plec? Ba da, Nora, plec.

— O, don'soa'a Lisbeth, de ce? Nu mulţumită aici?

— Ba da, ba da, Nora. Dar trebuie. Repede, pregăteşte baia.

Sărind jos din pat, învălui într-o privire camera aceea în care suferise şi uneori sperase, apoi, printr-una din acele viclenii ale lumii neînsufleţite, camera i se păru încântătoare, plină de un farmec nelămurit, ca şi de-o afecţiune nerostită, ca şi cum, din toate puterile lor, pereţii, până şi mobilele, în banalitatea lor familiară, ar fi încercat s-o reţină.

După ce-şi termină toaleta, se duse iarăşi să arunce o ultimă privire în grădină şi la tufele mari de flori ce răspândeau o bucurie de-a trăi plină de întreaga prospeţime a tinereţii.

În clipa aceea, de pe-o stradă din vecinătate, ajunse până la ea vocea blândă a unei negrese care vindea pepeni galbeni de apă.

— *Nice fresh water melons*!

Între toate acele impresii exista o înţelegere tainică ce impresiona mintea atentă a fetei, încât, dintr-odată, întunecatul Dimwood îi făcu teamă.

Cele două trăsuri aşteptau în faţa porţii de la grădină, când Charlie Jones o rugă pe Elizabeth să-l urmeze în salonaş.

Zâmbea, dar zâmbetul lui nu urca până la ochii ce-o priveau cu gravitate. Încât Elizabeth avu presimţirea unor lucruri neplăcute şi se aşeză pe marginea canapelei roşii.

— Draga mea micuţă, începu el, mă doare inima

văzându-te că pleci atât de repede, şi n-aş vrea să ne despărţim cu amintirea unei mustrări. Mătuşa Emma, căreia îi plac situaţiile dramatice, mi-a povestit întâlnirea voastră cu un călăreţ pe drumul spre Savannah.

— Ei şi? spuse ea enervată, nu văd întrucât lucrul ăsta mă priveşte pe mine.

— Chiar aşa? Ai fi putut măcar să-mi spui şi mie o vorbă.

— La ce bun?

— Tăcerea e mai grăitoare decât crezi. Dacă mi-ai fi pomenit de întâlnirea asta, ţi-aş fi spus că persoana în cauză a venit la Savannah să mă vadă. Conversaţia noastră a durat nu mai puţin de o oră. Acum e rândul meu să fac pe misteriosul. Dar nu am dreptul să spun mai mult. Reţine numai atât: teme-te de omul ăsta.

Elizabeth închise ochii, ca şi cum ar fi primit o lovitură, apoi se ridică brusc în picioare:

De ce spui asta? exclamă ea. Nu s-a purtat urât, e un gentleman.

Nici n-am spus altceva, dar e un om care nu mai e stăpân pe el. Dacă nu vrei să suferi, evită cu orice preţ să-l vezi. îl cunosc de ani de zile, ştiu ce spun.

Elizabeth îl privi cu faţa încruntată.

— Ţine minte, dacă vreodată ceva nu e în regulă la Dimwood, doar un cuvânt să-mi scrii şi trimit după tine. Cei din familia Hargrove vor fi totdeauna de acord.

— Să înţeleg din cuvintele astea că sunt de prisos acolo?

— Ar fi un fel ceva mai diplomatic de-a privi lucrurile. Toată lumea ţine la tine, numai că e şi William…

— Ştiu, făcu fata exasperată, pentru el eu sunt diavolul.

— Pe cuvântul meu, Elizabeth, ai nişte formule izbitoare. Dar tovarăşii tăi de călătorie îşi pierd răbdarea.

Ne sărutăm?

Fata îşi întinse maşinal obrazul, pe care Charlie Jones îl atinse cu buzele.

— Aici nu eşti coşmarul nimănui, îi spuse el râzând, dar şi cei de aici ţin mult la tine, mai ales unchiul Charlie.

Fără a-i răspunde, fata ieşi din salon şi alergă spre trăsură, spre Jonathan, dar, după ce se aşeză alături de Fred, o cuprinse părerea de rău pentru răceala ei. Aplecându-se peste portieră, îşi flutură mâna spre unchiul Charlie şi strigă:

— Şi eu, unchiule Charlie!

Capitolul LV

La Dimwood, se pomeni într-o casă tăcută. Doar ţârâitul greierilor în copaci dădea impresia că retează aerul cald. Unchiul Josh îi întâmpină pe călători în josul porticului. Niciun fel de exuberanţă, nici dintr-o parte, nici dintr-alta. Se vorbea ceva mai încet ca de obicei, ca şi cum ai casei s-ar fi temut să nu trezească pe cineva sau, mai rău, să nu tulbure somnul unui mort.

— Se simte foarte bine, repeta unchiul Josh pe un ton liniştitor. Nici n-ai bănui vreodată, zău aşa…

— Şi-atunci, întrebă Fred, de ce tot misterul ăsta?

Unchiul Josh izbucni într-un scurt râs nervos ce nu semăna cu buna lui dispoziţie obişnuită.

— Niciun mister. Vorbeşte mult, spune rugăciuni nesfârşite la micul dejun, în fine, totul e ca înainte.

— Ce uşurare! exclamă mătuşa Emma. Mărturisesc că aveam palpitaţii mai adineauri, pe alee. Păi, atunci să urcăm, nu?

— Da, bineînţeles, numai că în privinţa Elizabethei şi a Susannei, speram, credeam că unchiul Charlie le va ţine mai mult, aşa că…

Se lăsă o tăcere stingheritoare. Mireasma duioasă a magnoliilor plutea în jurul acestor persoane devenite foarte atente. Inima Elizabethei, plină de amintiri, se strânse.

— Aşa că ce? întrebă ea cu o voce ce voia să fie liniştită.

— Nimic, spuse unchiul Josh, e foarte bine că te afli aici împreună cu noi. îi voi vorbi tatii. Din păcate, Laura e plecată, s-a dus să facă o vizită unei comunităţi religioase din împrejurimi.

Prea fericită, la drept vorbind, să întârzie momentul când avea să dea ochii cu Mr. Hargrove, Elizabeth se retrase, urmată docil de Susanna, căreia îi pierise glasul de spaimă.

Mătuşa Emma şi cei doi băieţi îl însoţiră pe unchiul Josh, care-i duse în cameră la Mr. Hargrove.

Două din ferestrele camerei, cu draperii din tafta verde-închis, dădeau spre grădini. Stând într-un încăpător fotoliu-balansoar, William Hargrove părea să-l asculte pe unchiul Douglas, care-i citea ziarele, dar se vedea limpede că stăpânul plantaţiei Dimwood era cu mintea într-altă parte. Înfăţişarea nu i se schimbase, atâta că favoriţii, încă şi mai stufoşi, se împreunau cu mustaţa cea deasă. Foarte aproape de el, o măsuţă presărată cu cărţi în dezordine dădea un aspect studios acestei camere care de obicei slujea drept salonaş şi primea confidenţele lui Mr. Stoddard şi ale lui Miss Pringle. Într-adevăr, atât unul, cât şi celălalt, de cum se declanşase criza politică, plecaseră fiecare în statul lui, ca să preîntâmpine orice eveniment neplăcut.

Zâmbi larg când îi văzu pe Emma şi pe cei doi băieţi şi le spuse vesel:

— Iată-vă întorşi de la Savannah! Ce-aţi căutat acolo? Oare aici nu vă simţeaţi bine?

— O schimbare de aer nu strică niciodată, iar Charlie a fost încântat să ne vadă.

Explicaţia a fost rostită cu indiferenţă de mătuşa Emma, care-şi scoase pălăria şi se aşeză pe scaunul pe care i-l oferea unchiul Douglas. Acesta îi aruncă o privire întrebătoare, îndreptându-şi apoi ochii spre uşă.

— Fred şi Billy s-au purtat aşa cum trebuie, continuă ea, Fred mai ales. Cât despre Billy, nu pot face decât presupuneri, deoarece oraşul ăsta mi se pare fără doar şi poate imoral, iar pe Billy al nostru, încă lipsit de experienţă, îl pasc primejdii serioase.

— Am să-i vâr frica de Dumnezeu până în măduva oaselor, făcu William Hargrove, niciodată nu ne ocupăm îndeajuns de religie. Cine se îngrijeşte de educaţia religioasă a lui Billy la Dimwood?

— Mr. Stoddard, presupun, zise unchiul Douglas. Dar a plecat de câteva zile. S-a dus în Virginia, gata să răspundă la cea dintâi chemare.

— Cea dintâi chemare?

— Chemare la arme, exclamă Fred eroic.

— Cât despre Miss Pringle, adăugă unchiul Douglas, ea s-a refugiat în căsuţa ei din Gettysburg, în Massachusetts. Gândul unei invazii a Nordului de către Sud o umple de spaimă.

— Dar nu-i niciun război, exclamă mătuşa Emma. Nu-i aşa că nu va fi război, Douglas?

— Nu, dar ne aflăm, practic, fără preşedinte de pe 4 iulie, iar acum suntem în 7, şi cu un vicepreşedinte din Nord ne putem aştepta la o atitudine supărătoare.

Urmându-şi ideea, Mr. Hargrove declară:

— Am să mă ocup chiar eu de educaţia religioasă a lui Billy. Băiete dragă, pentru început ai să-mi înveţi psalmii pe de rost, toţi.

— Sunt o sută cincizeci, observă Fred cu un zâmbet

subţire.

— S-a terminat cu escapadele la Savannah în vara asta.

— Dar n-am făcut nimic rău la Savannah! se apără Billy. M-am plimbat călare în jurul oraşului.

— Unde e cealaltă? întrebă dintr-odată William Hargrove.

— Tată, interveni unchiul Douglas, doar ţi-am spus că s-a dus într-o vizită la o comunitate religioasă din împrejurimi.

— Ar trebui să fie aici. E un înger, îngerul meu.

Unchiul Douglas schimbă o privire cu mătuşa Emma. Amândoi clătinară din cap cu tristeţe.

— De ce nu e aici? întrebă William Hargrove pe un ton plângăreţ. Mă contrariază.

Mătuşa Emma izbuti să schimbe vorba, pomenind despre Charlie Jones şi despre intenţia lui de a-şi petrece vacanţa în Virginia, în casa familiei.

— Hardughia cea mare, oftă William Hargrove. îi spuneam aşa din afecţiune. Am petrecut pe vremuri acolo ceasuri tare plăcute.

Timp de câteva minute, se plimbă prin casa cea fabuloasă şi, pierzându-se în vise, se mai linişti. Băieţii traseră folos, ştergând-o, pe urmă unchiul Josh, în timp ce mătuşa Emma, cuprinsă de-o afecţiune subită, rămase cu unchiul Douglas. Pentru prima oară în viaţa ei, uită de nenumăratele pretenţii personale şi se simţi aproape de-această fiinţă omenească ce nu mai era în toate minţile acum, tatăl lor.

Elizabeth fugise şi ajunse la ea în cameră, unde Susanna o urmă cu îndărătnicia unui câine pierdut.

— Singură cu tine! exclamă ea, azvârlindu-se la pieptul Elizabethei. Ce întâmplare providenţială!

— A, nu! făcu mica englezoaică, respingând-o cu un

gest hotărât al mâinii. Orice pofteşti, numai asta nu. E de-a dreptul ucigător. Vreau să fiu singură.

— Răutăcioase!

— Iartă-mă dacă sunt brutală. Am necazuri.

— Necazuri de dragoste, poate? Ca şi mine, înţelegi? Şi, pe deasupra, nimeni nu mă vrea pe nicăieri. Unchiului Charlie puţin îi pasă de mine, iar aici trebuie să mă ascund, de când cu povestea cu biletul pe malul apei. Eu sunt de vină pentru ce s-a întâmplat. Mă întreb dacă ai casei n-ar fi preferat să mă vadă înecată…

— De cumva aştepţi să mă înduioşez, îţi pierzi vremea.

— …ori mâncată de-un aligator…

— Mă plictiseşti cu aligatorul tău, tot ce spui mă plictiseşte.

— Am bănuit eu, dar n-ai dreptate. Ştiu tot felul de lucruri. Am aflat o groază de secrete tot timpul cât m-am ascuns.

— Unde?

— Curioaso. Ai da orice să afli. Toată lumea ar vrea să afle. Mi-am dat cuvântul că n-o să spun – dar acum, când totul s-a aranjat…

— Chiar aşa.

— Crezi că am dreptul să spun?

— Asta nu te priveşte decât pe tine.

— Ei bine, dacă juri că n-o să spui la nimeni…

— Înţeles. Jur.

— Pe *Biblie*!

— O, Susanna, sunt clipe când îmi vine să te iau de urechi şi să te dau cu capul de pereţi… ore în şir. În sfârşit, da, consimt, pe Biblie.

— Află atunci că la Miss Llewelyn. Nimeni n-are dreptul să intre la ea. Are două camere, chiar lângă atelierul unde lucrează Souligou. Mi-a explicat de ce nu

trebuie să mă mărit niciodată. Pasionant. Am să-ţi spun şi ţie. Ştie tot. Ştie şi că locotenentul Boulton o să vină duminică să ia îndărăt inelul de logodnă. Tăticu’ o să-l primească.

— Nu-i adevărat!

— Ba e! Şi-apoi, o să ne convingem curând de asta. îţi aminteşti că mai eram pe aleea cea mare când l-am lăsat în urmă pe un bărbat care călărea un cal negru?

— Bineînţeles… şi ce-i cu asta?

— Se îndrepta spre Savannah, dar de cum ne-a zărit pe noi, care eram în prima trăsură, a făcut cale-ntoarsă, după ce a aruncat o privire înăuntru, ca şi cum ar fi căutat pe cineva.

— Continuă.

— Dar ce ai? Te necăjeşte că-ţi vorbesc despre asta?

— Dimpotrivă, vreau să ştiu…

— Pe urmă nu mai ştiu ce-a fost. Nu-l puteam vedea. Dar tu trebuie să-l fi văzut trecând, nu-i aşa?

— Da.

— Ei bine, velşa mi-a spus că a venit aici şi a cerut să-l vadă pe bunicul, dar bunicul era bolnav, şi-atunci l-a primit tăticu’ împreună cu unchiul Douglas. Au vorbit foarte tare toţi trei. Omul voia să i se semneze o hârtie care să poarte semnătura bunicului, a lui tăticu’ şi a unchiului Douglas. Miss Llewelyn a auzit tot.

— Stătea din întâmplare cu urechea lipită de uşă.

— Nu ştiu, nu cred, dar ştie tot, uite-aşa. Trebuie să fie vrăjitoare, ca toate velşele. Omul a început să strige pentru că voia mai ales semnătura bunicului, care i se refuza. A stat o oră să discute.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă a plecat pe aleea cea mare, spre Savannah.

Elizabeth scoase un strigăt de deznădejde:

— Spre Savannah! A fost acolo când eram şi noi!

— Se prea poate. Când cobora din portic ca să încalece, velşa l-a auzit spunându-i lui tăticu': „Data viitoare când o să vin aici, voi fi la mine acasă, şi n-o să fiu singur".

Elizabeth nu răspunse. Faţa ei posomorâtă o nelinişti în cele din urmă pe Susanna.

— Dar ce ai?

— Nimic. Ai face mai bine să fugi, micuţa mea Susanna. Dacă mătuşa Laura te-ar vedea aici…

— Mătuşa Laura nu-i acasă.

— Aş vrea s-o văd pe Miss Llewelyn.

— Nu-i deloc greu. Tot timpul bate coridoarele ori veranda. N-o să-i spui că ţi-am vorbit, nu-i aşa?

— Fireşte că nu.

Cina din seara aceea nu se deosebi de cinele obişnuite decât prin trei locuri goale, care se vedea bine că-l tulbură pe William Hargrove, deoarece, din priviri, număra şi iar număra persoanele prezente. Asta nu-l împiedică să spună cu o demnitate remarcabilă câteva rugăciuni cât se poate de personale pentru liniştirea generală a ţării. Pe cât se vede, se regăsea în propria lui casă şi dădea porunci cu o voce calmă şi firească.

Totuşi, spre sfârşitul mesei, avu o privire tristă şi, ca şi cum şi-ar fi vorbit lui însuşi, zise rar:

— Ce ciudat, aveam impresia că suntem mai mulţi. Şi-apoi, unde-i doamna aceea care se ocupă de mine?

— Tată, spuse Josh, nu-ţi aminteşti? A plecat să viziteze o comunitate religioasă.

— O comunitate, ah, da! Să i se ceară să se întoarcă. Şi ceilalţi?

— Care ceilalţi? întrebă mătuşa Emma, care stătea lângă el, chiar pe locul mătuşii Laura.

— Care ceilalţi, repetă el ca un automat. Nu ştiu. E o

eroare… o eroare.

Ceva mai atent de câteva minute, Billy se simţi cuprins dintr-odată de o spaimă necunoscută. Pentru prima oară ghicea prezenţa unui mister pe care nu-l înţelegea. Hilda şi Mildred îşi înăbuşeau în şerveţele un râs nestăpânit şi nervos.

Cina luă sfârşit aproape numaidecât.

La ora când începea cântecul broscuţelor, Douglas şi Josh luau aer pe aleea cea mare. Noaptea era luminoasă, iar umbrele li se desenau pe pământ ca pentru a le ţine tovărăşie şi a-i supraveghea. Niciunul, nici celălalt nu se arăta vorbăreţ şi păşeau agale, dar, când se aflară departe de casă, conversaţia se închegă aproape pe şoptite:

— Mă tem că-i pierdut, spuse Josh. Creierul e atins.

— Nu-i sigur. Memoria îi revine puţin câte puţin şi din ce în ce mai precis.

— Trei persoane au dispărut din amintirea lui. Mai întâi, fiica lui. Fiica lui…

— E foarte simplu. Suprimă din memorie tot ceea ce conştiinţa îi reproşează.

— Dacă am avea inima să ne amuzăm de asemenea lucruri, am găsi că-i cât se poate de complezentă conştiinţa.

— E un fenomen cunoscut. Cel mai straniu e că Laura, când e de faţă, îi apare acum sub chipul unui înger.

— Iar dacă memoria îi revine, şocul ar putea fi cumplit pentru acest veşnic vinovat.

— Cea mai primejdioasă dintre toate e biata englezoaică. îl distruge. De ce n-o fi plecat în ţara ei împreună cu maică-sa? De ce se încăpăţânează să rămână?

— Îndrăgostită!

— Şi încă de cine! Nu ştiu ce m-a oprit să-l pălmuiesc mai deunăzi, după discuţia aceea prostească, atunci când ne-a spus: „Mă voi întoarce aici la data prevăzută şi voi

veni ca la mine acasă, stăpân la Dimwood”.

— Şi cu ce aere de mare senior…

— Din nefericire, are în vine sânge de mare senior, şi tocmai asta îl poate pierde. îşi închipuie că această căsătorie smintită o să aranjeze lucrurile. Va fi ostracizat. Dar are nevoie de bani şi o vrea pe femeia aceea.

— Între ambiţiile astea două, ce şanse are naiva de Elizabeth… Cine ţi-a spus că e îndrăgostită de el?

— Laura, care a aflat de la velşă… Fred e convins că şi el e îndrăgostit de Elizabeth.

— Din cauza unei priviri aruncate în adâncul unei trăsuri? E absurd. Elizabeth nu-i atât de proastă încât să ia în serios privirea unui bărbat cu succes la femei.

— Ba da. Are şaisprezece ani şi nu ştie nimic. O să sufere.

— Nu-i cu putinţă s-o ţinem aici, cu Jonathan care dă târcoale primprejur. Josh, trebuie s-o convingi să-şi petreacă vara în Virginia. Charlie Jones e gata să ne dea o mână de ajutor.

— Ai încercat vreodată să urneşti o catârcă din loc, în timp ce ea nu vrea în ruptul capului?

— Ştiu, ştiu. Cred că lucrurile se vor aranja de la sine, adică rău, dar ce putem face? Să lăsăm… ce anume? Timpul, politica? să-şi spună cuvântul.

— Până atunci, America tot fără preşedinte e. Iată, mâine sunt patru zile. Şi aici trebuie să lăsăm timpul să-şi spună cuvântul… era cât pe ce să spun destinul.

— Ăsta-i cuvântul pe care nu-l găseam adineauri.

Aerul se răcorea, se întoarseră mergând în tăcere, ca şi cum cuvântul destin i-ar fi făcut să privească în ei înşişi. Jur-împrejurul lor, prelingerea continuă a micuţelor note limpezi părea a le vorbi într-o limbă smintită.

Capitolul LVI

Rămasă singură la ea în cameră după plecarea Susannei, Elizabeth se întrebă ce soartă o aştepta la Dimwood şi, într-un anume fel, îi era totuna. Esenţialul rămânea neschimbat: să stea acolo cu orice preţ. O idee superstiţioasă punea stăpânire pe ea, că prezenţa-i între pereţii aceia îl atrăgea pe Jonathan, încât, cu toate că nu era încă noapte de-a binelea, iar înserarea mai lăsa câteva raze slabe să se strecoare la picioarele ei, aprinse lampa şi se aşeză în fotoliul-balansoar.

Izbind puternic cu călcâiul, punea în mişcare mobila aceea care făcea să geamă şipcile parchetului, legănând-o cu un soi de violenţă. Şi încerca o ameţeală uşoară ce-i domolea prea multele-i incertitudini. Lângă ea, în dreptul cotului, în cercul luminos ce cădea din abajur, îşi vedea *Biblia* legată în negru, închisă, plină de mustrări nerostite, dar fata nu avea niciun chef s-o citească şi s-o asculte. Prin fereastra deschisă ajungea până la ea mireasma magnoliei bântuită de chipul unui bărbat ce implora. Visând cu ochii deschişi, şi-l închipuia pe Jonathan ivindu-se deodată în faţa ei. Mătuşa Laura, care l-ar fi putut împiedica, nu se afla acolo, şi-atunci… Opri balansoarul, strângând marginea mesei. Inima îi zvâcnea. S-ar afla dintr-odată acolo, în faţa ei. l-ai ea ce-avea să spună? Se lăsa dusă pe aripile imaginaţiei, când auzi ciocănindu-se la uşă şi fu cât pe ce să strige de emoţie.

lira Kelly, o Kelly îngrijorată, înfricoşată, stând în cadrul uşii şi neîndrăznind să facă niciun pas înainte. Un batic albastru vărgat cu roşu îi înfăşură vesel capul, ascunzându-i cârlionţii cărunţi, dar în rochia ei neagră cu şorţ alb continua să aibă acel aer de demnitate ce-o izbea totdeauna pe mica englezoaică.

— Intră odată, Betty, îi spuse, nu sta acolo.

— Don’soa’a Lisbeth nu cinează?

— Nu. Nu mi-e foame.

— Betty poate să se'vească o cină în suf'age'ia pent'u Miss P'ingle şi Mas' Stodda'd, pent'u don'soa'a Lisbeth şi Miss Susanna.

— O, nu, Betty, nu vreau, dar deloc! Intră ori ieşi, dar nu sta acolo să te uiţi la mine. Ce vrei să-mi spui?

Betty intră.

— Apropie-te. Mai mult. Şi-acum, vorbeşte.

Lumina lămpii părea să mângâie blând bătrâna faţă neagră pe ai cărei obraji zbârciturile săpau două brazde paralele, de la pometi până la gură.

— Aştept, zise Elizabeth.

— Don'soa'a Lisbeth e cumva nemulţumită de Betty?

— Da' de unde, zău aşa! Vorbeşte, vreau să vorbeşti.

— Masa Jonathan…

Elizabeth se sculă dintr-o zvâcnire.

— De ce-mi vorbeşti despre acest gentleman?

Cu faţa roşie de mânie, o înfruntă pe slujnică, iar aceasta se dădu îndărăt cu un pas.

— Toată lumea ştie, don'soa'a Lisbeth.

— Toată lumea ştie ce? îţi poruncesc să răspunzi fără să încerci să minţi, mă auzi?

Înfricoşată de-a binelea, Betty îşi azvârli şorţul peste faţă, după obiceiul ce datează de când au fost inventate şorţurile.

— Masa Jonathan v'ea să ia casă, spuse vocea ei înăbuşită.

— Să ia casa! Dar nu poate. Nu ştii ce spui.

— Don'soa'a Lisbeth, în ziua când aţi plecat cu t'ăsu'a ca să vă duceţi la Savannah, el a venit să-i vadă pe Masa Douglas şi Masa Joshua. Ai casei au auzit. St'iga foa'te ta'e. Toţi neg'ii ştiu.

— Ei şi? Asta-i tot?

— Nu, el a plecat.

— Unde e?

— Nu ştiu, don'soa'a Lisbeth… Depa'te…

— Adevărat, Betty?

Întrebarea fu urmată de o tăcere ce-i păru nesfârşită fetei. Îndura privirea neclintită a ochilor adânci şi negri pe care-i vedea brobonindu-se de lacrimi…

Câteva clipe, se priviră fără să se mişte, aşteptând şi una, şi cealaltă un cuvânt care nu veni, apoi Betty se retrase fără grabă şi închise foarte încet uşa după ea.

Iar Elizabeth rămase cu privirile pironite asupra uşii, plină de consternare.

Acum, stând în picioare lângă lampă, deschise *Biblia* cu un aer absent şi citi la întâmplare câteva versete, dar în noaptea aceea nu se stabilea indefinibila comunicare între ea şi cartea pe care o ştia din copilărie, încât o închise, dezamăgită.

În semiîntuneric, pata albă a patului o ispiti o clipă… Să doarmă… Nici vorbă nu putea fi. Nimic nu mai părea să aibă înţeles. Să lase lampa aprinsă… „Ca un far! „gândi, cu acea ironie amară ce n-o părăsea niciodată… Betty spusese: „Departe”. Jonathan era departe.

Inspirată de deznădejde, ieşi pe verandă şi acolo i se păru că se târăşte până la magnolie. Regăsi lângă arborele înflorit, în ciuda oboselii, beţia amintirii. În întunericul înmiresmat, pământul întreg părea îndrăgostit, nevorbindu-i decât de Jonathan. Lumina rece şi misterioasă ce cădea din cer îţi îngăduia să vezi şirul de copaci ce străjuia malul râului de-a lungul pajiştii, până la grădinile cele interzise. Lăsă să-i rătăcească ochii în partea aceea, când deodată zări ceva cenuşiu care se deplasa la marginea pădurii.

Instinctiv, se dădu înapoi, ca la vederea unui spectru, dar forma cenuşie nu avea nimic dintr-o apariţie. O privire mai atentă îi îngădui fetei s-o recunoască pe Miss Llewelyn

şi avu un şoc. Şi totuşi, ce putea fi straniu în faptul că velşa se ducea să se răcorească prin locurile acelea din preajma casei? Aveau, ce-i drept, o faimă sinistră din cauza unui măcel al indienilor ce avusese loc cu mai bine de un secol în urmă, dar pe tot cuprinsul plantaţiei Dimwood pluteau reminiscenţe de omoruri. Mai bine era să-ţi spui că toate acelea nu erau adevărate.

Împinsă de curiozitate, rămase nemişcată, deşi presimţea că face o greşeală, şi deodată avu surpriza s-o vadă pe Miss Llewelyn întorcându-se spre ea şi fluturând din mână.

Maşinal, făcu şi ea acelaşi lucru şi, cu toate că se afla cam la vreo patruzeci de metri de velşă şi într-o lumină îndoielnică, îi desluşi trăsăturile şi zâmbetul. Însăşi precizia aceea o făcu să se simtă rău, ca şi cum strania femeie s-ar fi apropiat de ea prin farmece.

Cea dintâi mişcare a fetei a fost să se retragă în cameră pentru restul nopţii. Chiar de-ar fi vrut să coboare treptele porticului şi să se ducă la Miss Llewelyn, ar fi trebuit să-şi pună ceva pe spate. Căci tot mai era în rochia de stambă uşoară, iar aerul se răcorea, dar de ce-o bântuia ideea să-i vorbească acelei persoane de care toată lumea fugea? Nu ştia. Ispita se preciza, se confunda cu însuşi bunul simţ, devenea irezistibilă. Desigur, Miss Llewelyn îi spusese lucruri ce n-o încurajau deloc în visele ei de dragoste, dar acum velşa se afla acolo, fluturase mâna, zâmbindu-i. O chemare, adevărată pleaşcă, poate.

Un şal mare, verde-întunecat, o înfăşură pe Elizabeth atunci când făcu câţiva paşi liniştiţi pe iarbă şi aproape numaidecât începu să alerge spre cea care o aştepta nemişcată, cu acelaşi zâmbet, sigură de ea ca şi de prada ei.

Nicicând cerul nu păruse mai necuprins şi mai adânc, cu miile lui de puncte luminoase purtătoare ale unui mesaj

indescifrabil, în timp ce micul tremurat al glasului de broscuţă părea o întrebare plină de tânguire a pământului.

— Prin urmare, spuse Miss Llewelyn, văzând-o pe fată în faţa ei, gâfâind un pic, când suntem nefericită, venim la cumplita Miss Llewelyn, ca să cârpim dragostea.

Era un fel de muzică în modulaţiile acelea din Ţara Galilor.

— Nu ştiam că o să treceţi pe-aici…

— Bineînţeles, nu pe mine mă aşteptai lângă magnolia dumitale, dar lasă-mă să-ţi spun că n-o să vină nici în noaptea asta şi nici vreo altă dată. Ia lucrurile cu curaj. Bărbatul ăsta nu-i pentru dumneata. Ţi-am spus-o şi ţi-o mai spun şi de data asta.

Elizabeth îi aruncă o privire plină de sfidare.

— Vă înşelaţi, spuse. Jonathan mă iubeşte, o ştiu, sunt sigură.

— Dar până una-alta, se însoară.

— Încă nu s-a întâmplat. îl vreau pe bărbatul ăsta.

Miss Llewelyn începu să râdă încetişor.

— Îţi admir fără voia mea încăpăţânarea, Miss Escridge. Vrei să ne plimbăm împreună un pic?

— Bucuroasă. De asta aţi fluturat din mână adineauri?

— Nu tocmai. Simplu fel de-a da bună seara, mai curând. Pui multe întrebări. Poate prea multe. Simţi ce miresme minunate vin dinspre pădure? Ne ducem într-acolo? Vom trăncăni mai mult în largul nostru, fără să fim în primejdie de-a fi văzute.

Fata se întrebă ce gând ascuns îi umbla velşei prin minte, ceea ce n-o împiedică să primească invitaţia.

O clipă mai târziu, o apucau amândouă pe poteca mărginită de mesteceni de-o parte şi de alta, asemeni unor coloane de-o albeaţă strălucitoare în noapte.

— Vezi, spuse Miss Llewelyn, orice persoană tânără

de vârsta dumitale vrea să pună mâna pe un bărbat, cum se spune cu vulgaritate pe-aici. Aşa drăguţă cum eşti, poţi pretinde tot ce-i mai de soi, şi se află o mulţime de tineri chipeşi prin părţile astea.

— Îl vreau pe Jonathan, spuse Elizabeth supărată.

— Să vrei nu-i de ajuns. Trebuie să şi poţi obţine ceea ce vrei morţiş.

— Dar cum?

— Sunt fel de fel de mijloace.

— Sunt gata să fac tot ce trebuie.

Din nou râsul drăgălaş al velşei se auzi răsunând într-un fel neobişnuit în întunericul pădurii. Doar nisipul de pe potecă se mai vedea.

— Mă faci să râd, Miss Escridge. Ceea ce dumneata numeşti „tot ce trebuie" cere o învăţătură solidă, şi anume haruri, iar asta nu se învaţă ca limba germană, prin corespondenţă.

Simţind că spusele ei batjocoritoare rănesc orgoliul fetei, adăugă:

— Dar ai haruri. Cele de felul meu adulmecă asemenea lucruri dintr-odată. Dar şi în privinţa asta ne aventurăm şi n-aş vrea să te tulbur.

— Vă încredinţez că nu mi-e teamă de nimic.

— Prin tulburat înţeleg să-ţi zdruncin părerile pe care le ai despre lume. Dar, ia ascultă, ascultă strigătul ăsta firav şi melancolic. În singurătatea unui loc ca ăsta, are farmecul lui.

O cucuvea, într-adevăr, începu să cânte, iar chemarea ei umplea întreaga noapte de-o tristeţe visătoare, ce trezea atenţia.

Fără voia ei, Elizabeth nu se simţea bine. Se strădui să pară calmă:

— O cucuvea, spuse. îmi plac păsările astea de noapte, după cum îmi plac toate păsările. În privinţa

ideilor mele despre lume, nu vă fie teamă să le zdruncinaţi, Miss Llewelyn, nu cer decât să aud propriile dumneavoastră idei.

— Să mai facem vreo câţiva paşi. Pădurea asta mă încântă.

— Şi pe mine, spuse Elizabeth cu vioiciune, dar mărturisesc că nu mai văd aproape deloc.

— Apucă-mă de mânecă şi ţine-te după mine.

Fata apucă între degete puţin din pânza aceea cam aspră, a cărei culoare cenuşie era bine cunoscută tuturor celor care locuiau la Dimwood, şi simţi o uşoară scârbă.

— Trăim într-o lume din care nu vedem decât o parte, spuse Miss Llewelyn. Anumite persoane, cel puţin, presimt şi cealaltă parte. Dumneata, de pildă. Ei hai, e atât de întuneric, încât ţi-e teamă. Ba da, ba da. Nu spune nu. E foarte firesc. Ia-mi mâna, ne întoarcem.

Elizabeth şovăi o clipă şi simţi deodată mâna lui Miss Llewelyn căutându-i mâna şi apucând-o, şi era o mână mică şi grăsulie, dar straniu de viguroasă, mâna asta a velşei.

Merseră împreună cu paşi înceţi prin întuneric, iar fata putea auzi foşnetul uşor al rochiei lui Miss Llewelyn pe nisip la fiecare pas. Niciuna, nici cealaltă nu scoteau o vorbă, ca şi cum tăcerea ar fi fost urmarea firească a discuţiei lor. Ajunse în locul unde se putea zări casă, se opriră. Ici şi colo, câteva lumini luceau în ferestre, liniştitoare.

— Colo-sus, spuse Miss Llewelyn, Souligou cea de treabă îşi dă în cărţi. Mai jos, la dreapta, e Susanna, nu poate dormi şi citeşte un roman din care nu înţelege nimic. Departe, la stânga, William Hargrove citeşte teologie şi se războieşte din nou cu conştiinţa lui.

— Cum de ghiciţi toate astea?

— Nu-i greu, când îi cunoşti pe cei de la Dimwood

cum îi cunosc eu. Nu care cumva să-ţi închipui că sunt o vrăjitoare, cu toate că se află prin părţile noastre, şi încă foarte pricepute. Eu una am anumite înzestrări, ca şi dumneata, şi mă descurc cum pot în lumea ocultă.

— Ocultă?

— Am să-ţi explic altă dată. Şi-acum, de cumva crezi că sunt diavolul, trebuie să te întorci la dumneata în odaie, să citeşti *Biblia* şi să nu mai ai de-a face cu mine…

— Niciodată n-am spus că sunteţi diavolul.

— Bine. Pentru astă-seară e destul şi cred că, pentru dumneata, e ora să te duci la culcare.

— Dar, Miss Llewelyn, ştiţi ce vreau şi aţi spus că, pentru a obţine acest lucru, sunt fel de fel de mijloace…

— Sunt, într-adevăr, dar implică soarta a doua persoane, poate chiar trei.

— Sunt gata să accept totul.

— E foarte grav. Gândeşte-te bine în noaptea asta. Am să mai trec mâine.

— Oh! la ce oră?

— N-are importanţă. Voi fi aici. Şi-acum întoarce-te fără mine. E destulă lumină ca să poţi vedea. Eu îmi continui plimbarea. Noapte bună, Miss Escridge, să ai o noapte cât mai bună.

Capitolul LVII

Ziua trecu cum putu. Într-un colţ din vestibul, înalt şi subţire, bătrânul orologiu îşi făcea auzite bătăile cu o încetineală atroce. Aşa gândea Elizabeth, care venea din sfert în sfert de oră să se uite la el. Printr-una din acele cruzimi ale vieţii, o aştepta pe velşă cu o nerăbdare de îndrăgostită, când în adâncul inimii ei o ura pe femeia aceasta care-i trezea pe-atât dezgust cât şi spaimă. Fără doar şi poate că Miss Llewelyn nu era diavolul în came şi

oase, dar ar fi lăsat bucuros să se-nţeleagă că-i aşa de cumva ceilalţi n-ar fi fost încredinţaţi de asta.

Veni cu puţin înainte să se însereze. Se află dintr-odată acolo, în cameră. Intrase fără zgomot de pe verandă şi, numaidecât, Elizabeth simţi mirosul acela de nedescris ce-l răspândea şi care emana nu atât din persoana ei, cât din rochia aceea cenuşie, din pânza aceea uscată şi aspră, la fel de neplăcută la pipăit ca şi la miros.

Faţa împăstată cu ochi verzi se întinse spre fată, încremenită de mirare.

— Îţi stârnesc teamă, spuse femeia. Când oare voi înceta să-i sperii pe oameni, în vreme ce eu mă aflu printre ei ca să-i ajut? Ai cugetat la avertismentele mele de ieri-seară?

În rochia ei liliachie, cu părul ca o ceaţă aurie în semiîntunericul ce-l aduceau în odaie obloanele pe jumătate trase, Elizabeth părea vinovată în faţa velşei care, dintr-odată, i se păru uriaşă.

— Avertismente…

— Două destine, de nu cumva trei, punându-l şi pe-al dumitale la socoteală.

— Mi-amintesc foarte bine, răspunse Elizabeth împreunându-şi degetele, nu m-am răzgândit.

— În cazul ăsta, să-mi scrii ceea ce doreşti pe-o bucată de hârtie, pe care s-o îndoi şi s-o legi cu o şuviţă din părul dumitale. N-ai nimic de la el, vreun obiect, vreo amintire?

— Nimic, din păcate.

— Nimic din păcate, repetă Miss Llewelyn cu o voce ştearsă şi indiferentă. Scrie, rogu-te, nu mă face să aştept. Curând se înserează.

Elizabeth se aşeză la birouaş, luă o foaie de hârtie de scrisori şi rămase o clipă nehotărâtă.

— Spune limpede şi simplu ce vrei, făcu Miss

Llewelyn. N-am să mă uit, dar fă-o repede.

„Vreau să fiu iubită de Jonathan”, scrise Elizabeth dintr-o răsuflare. Apoi, speriată când îşi aminti de cele trei destine pe care această simplă frază putea să le răvăşească, adăugă:

„... dar nu vreau să i se întâmple niciun rău doamnei în alb...”

— E tare mult, zise Miss Llewelyn, care stătea lângă ea ca o statuie.

Drept orice răspuns, Elizabeth puse hârtia sub o sugativă, apoi o luă şi o împături, pe urmă o rulă ca pe un şerveţel de masă.

— Şi acum... spuse velşa scoţând de la ea din buzunar o foarfecă.

Apropiindu-se de Elizabeth, îi tăie o şuviţă de păr cu o dexteritate ce-o lăsă pe fată de-a dreptul uluită. Cu gesturi pe cât de îndemânatice pe-atât de rapide, femeia împleti o sforicică aurită cu care legă mesajul Elizabethei, căreia i-l înapoie numaidecât. Deoarece de un mesaj era vorba, după cum explică pe scurt:

— Un mesaj cu destinaţie necunoscută din partea dumitale, ce va fi încredinţat pământului.

Cuvântul din urmă o alarmă pe fată, care exclamă:

— Pământul! Cum aşa?

— Dacă îmi mai pui încă o întrebare, te las, zise Miss Llewelyn cu asprime, şi n-ai decât să te descurci de una singură. E foarte simplu. Din clipa asta îmi vei da ascultare până la sfârşitul operaţiei. Da sau ba?

— Am înţeles, spuse Elizabeth. Mă voi supune dispoziţiilor dumneavoastră.

Cuvântul ascultare i s-ar fi oprit în gât orgolioasei, dar velşa se mulţumi cu făgăduiala aceea cam încâlcită.

— Lucrul se va petrece în pădurea ce se află la stânga aleii celei mari, începu ea.

— Pădurea blestemată?

— Da, ceea ce ei numesc Pădurea blestemată, dar care nu le poate speria decât pe sufletele lipsite de îndrăzneală. E mai bine să nu mergem împreună. Acum mă duc acolo. O să mă găseşti cu uşurinţă la poalele celui mai gros dintre copaci. Se înalţă în mijlocul unui luminiş mare, la capătul unei poteci largi. N-ai cum să te înşeli. Am să fiu acolo. Aşteaptă să se înnopteze. Noaptea făgăduieşte să fie luminoasă.

Zicând acestea, dispăru la fel de brusc precum venise, iar fata, rămasă singură, se lăsă să cadă pe pat, pradă unei nelinişti ce-i smulgea cuvinte încâlcite, amestecate cu gemete. Ce făcuse şi în ce aventură necurată se vârâse? Ce voia să însemne: să implice destinul a trei persoane? Şi asta din cauza câtorva cuvinte scrise pe o bucată de hârtie…

Trecură câteva minute. Trebuia să aştepte amurgul. De ce? Deodată, ieşi din cameră şi alergă în capătul verandei, ca să vadă pe unde-o lua velşa. Ajunse tocmai bine ca s-o zărească în clipa când dădea ocol grădinilor împestriţate de culori vii sub un cer de un albastru încă deschis, dar numai silueta ei cenuşie şi era de ajuns să întunece întregul peisaj.

Elizabeth o văzu îndepărtându-se cu sentimentul că nimic n-ar fi putut-o opri şi, făcându-i-se dintr-odată groază de ea însăşi şi de ceea ce se pregătea, se întoarse spre camera ei.

Trecând prin faţa camerei mătuşii Laura, nu se putu împotrivi dorinţei de-a intra. Ceea ce-o izbi de la bun început era impresia că încăperea părea goală. De câteva zile femeia aceea misterioasă nu se mai arătase la Dimwood şi nimic din prezenţa ei nu mai rămăsese între pereţii camerei. Micuţa cruce pe care tânăra englezoaică o văzuse într-o seară nu mai atârna deasupra patului, al

cărui aşternut, îndoit în formă de echer, părea totuşi să aştepte întoarcerea celei absente. Şi, pentru prima oară, Elizabeth simţi nevoia privirii ei serioase, a vocii ei blânde şi liniştitoare.

Dacă tot trebuia să aştepte apusul soarelui mai înainte de-a se duce după velşă, va aştepta acolo, în camera aceea nelocuită, mai curând decât în camera ei, unde şi-aşa suferise prea mult până acum. Aici, într-un fel de neexplicat, sălăşluia pacea, te simţeai departe de lume şi de zbuciumul ei.

Lumina începuse să şovăie pe cer, păsările cântau împrejurul casei într-un soi de emulaţie frenetică, de parcă întunericul ar fi ameninţat să le înghită pentru totdeauna. Elizabeth nu se putu împiedica să nu vadă într-asta un avertisment. Razele lungi şi piezişe ale soarelui atingeau pământul. Drumul ce ducea în pădure se vedea cât se poate de desluşit. Se hotărî să plece. Nu se afla nimeni pe verandă. Ai casei aşteptau să se mai răcorească, apoi să vină ca să se odihnească acolo şi să sporovăiască în balansoare. Se strecură afară; o luă de-a lungul grădinilor şi se îndreptă spre Pădurea blestemată.

De cum se află sub cele dintâi ramuri, se opri. Inima îi bătea atât de tare, încât trebui să se sprijine de trunchiul unuia dintre stejarii uriaşi ce adunau noaptea deasupra creştetului ei. Niciodată până atunci nu se aventurase pe-acolo după apusul soarelui. Prea multe legende sinistre îi veneau în minte, ca să îndrăznească s-o apuce pe sub copacii aceia negri când soarele nu mai strălucea, iar faldurile cenuşii de muşchi unduiau pe cărările cele lungi. Muşchiul acela nu stătea niciodată deplin neclintit. Ştia asta, i se spusese. În zilele cele mai călduroase, atunci când nici cea mai uşoară adiere nu se simţea în ierburi, pletele acelea palide ce atârnau de ramurile întunecoase puteau fi văzute palpitând straniu, ca sub răsuflarea unor

guri uriaşe şi invizibile. În singurătatea de-acolo, Elizabeth nici măcar nu-şi punea întrebarea dacă socoate frumoasă ori nu planta aceea misterioasă semănată de vânt pe meleagurile Sudului, dar vălurile cele lungi, ale căror franjuri fremătau în tăcere, o umpleau de-o spaimă subită, încât se simţi ispitită să se întoarcă îndărăt în fugă.

Hotărî totuşi, ruşinată oarecum de laşitatea ei, să se ducă până la capătul potecii, numai că acum întunericul se înteţea şi desluşea cu greu copacii unii de alţii. Începu să meargă mai repede, până ce ajunse în luminişul cel mare, spre care dădeau alte trei poteci din Pădurea blestemată. Iar acolo se opri, plimbându-şi privirile la dreapta şi la stânga, fără a izbuti să străpungă întunericul.

În agitaţia ei, vorbea de una singură, repetându-şi cu o voce care tremura un pic: „Poate că aşteaptă ceva mai departe... în alt luminiş... Cuvintele cădeau într-o tăcere adâncă. Niciun zgomot de frunze, niciun foşnet de ramuri nu tulburau calmul neobişnuit al acelui loc. În ciuda spaimei ce-i lua puterea de judecată, simţi frumuseţea acelei clipe, a acelei linişti de moarte ce învăluia totul, nelăsând vie decât inima înnebunită ce-i zvâcnea în piept.

Deodată, se auzi strigată pe şoptite şi tresări.

— Da, răspunse, unde sunteţi?

Răspunsul nu veni numaidecât.

— Să nu vorbim prea tare, uneori vin oameni pe-aici.

— Oameni?

— Dintre cei care lucrează în pădure. N-ai de ce te teme, dar eu una nu ţin să-i văd.

— Ce anume fac?

— Cine ştie? Dar nu contează. În general, nu se arată decât atunci când luna e pe cer şi abia începe să se înalţe, dar trebuie să fii prudent. Mai mergi puţin. Nu mă vezi?

— Nu.

— Pe-aici nu întâlneşti apusuri de soare prelungi şi

glorioase ca pe la noi, prin Ţara Galilor.

— Şi ca la noi, în Anglia, adăugă Elizabeth jignită.

— În Sudul lor, noaptea se lasă ca o cortină.

Abia rosti aceste cuvinte, că o lumină slabă se ivi în jurul ei, iar fata o putu desluşi pe Miss Llewelyn la o distanţă de câţiva paşi. Velşa sta nemişcată, iar formele ei greoaie o făceau să semene cu o piatră druidică; doar faţa îi rămânea în întuneric.

— Ai micuţul obiect? întrebă.

— Fireşte, răspunse Elizabeth.

Şi, cu vârful degetelor, se încredinţă că hârtia înfăşurată şi legată cu o şuviţă de păr era într-adevăr la locul ei, strânsă la cingătoarea rochiei.

— Ce trebuie să fac? întrebă.

— Aşteaptă un minut, două, ca să fie ceva mai lumină. Pe vremuri, mă plimbam pe-aici cu copiii la lumina zilei. Sunt ani de zile de când nimeni nu mai calcă prin locurile astea. De teamă. Ai să vezi. E ceva deosebit.

Apoi, atât una, cât şi cealaltă tăcură, ca şi cum profunzimea tăcerii le-ar fi vrăjit, şi puţin câte puţin văzură târându-se la picioarele lor raze încă şovăielnice, dar care le proiectau umbra pe pământul pietros.

Deodată, fata îşi reţinu un strigăt de uimire, pe când lumina se făcea mai puternică. În faţa lor, în mijlocul luminişului, se înălţa un copac de-o grosime uimitoare, ce nu putea decât să înspăimânte. Titanul acela îşi întindea deasupra creştetelor lor nişte braţe monstruoase de care atârnau zdrenţe de muşchi. Ca pentru a înfrunta mai bine asaltul furtunilor, se înclina uşor pe spate, scoţând afară din pământ nişte rădăcini înspăimântătoare şi negre, ale căror şerpuiri uriaşe păreau să se mişte. Nimic nu creştea la umbra lui. Nici urmă de frunză în încâlceala complicată a rămurişului lui şi, oricât de sus ţi-ai fi îndreptat privirile, nu descopereai decât rânduri de zdrenţe cenuşii fâlfâind

fără zgomot de la un etaj la altul, cu acea sinistră magnificenţă a unor stindarde ferfeniţate pe crenelurile unei fortăreţe în ruină, ce-ar mai păstra încă o majestate înfricoşătoare.

Elizabeth îl privea uluită.

— Aici e, spuse cu simplitate velşa. Vino.

Se duseră până la rădăcina copacului, iar acolo, ridicându-şi poalele cu cea mai mare grijă, Miss Llewelyn îngenunche şi începu să sape în pământ cu foarfecă ce-i slujise la tăiatul şuviţei aurii. Cu spinarea rotunjită, întindea corsajul cenuşiu, a cărui pânză punea în evidenţă muşchii bustului ei puternic. Uneori scotea câte-un oftat uşor de enervare, când vreo piatră se punea de-a curmezişul strădaniilor ei.

Stând în picioare lângă ea, Elizabeth o privea cu un soi de repulsie şi dispreţ, dispreţuindu-se şi pe sine pentru faptul că se afla acolo, în locul acela de groază, şi că se preta acelei fantasmagorii ruşinoase, cu toate că o parte din fiinţa ei credea în ea.

Acum, razele lunii străbăteau prin rămurişul uscat şi o vedea cât se poate de desluşit pe femeia aceea îndoită din şale la picioarele ei, trebăluind, săpând în pământ. În sinea ei, o asemui unui animal de pădure ce şi-ar ascunde provizia de alune pentru iarnă, cu deosebirea că o veveriţă, de pildă, nu e decât nevinovăţie şi drăgălăşenie, în timp ce fiinţa aceea mătăhăloasă i se părea o întrupare a răului.

Când scobitura fu socotită îndeajuns de adâncă, Miss Llewelyn se ridică, şterse foarfecă de-o batistă şi-şi dădu drumul poalelor cu dosul mâinii.

Fără o vorbă, Elizabeth îngenunche la rândul ei cu un soi de violenţă, ca şi cum cineva ar fi împins-o de la spate. Cu un gest de groază, azvârli pachetul înăuntrul găurii.

— Gata, spuse pe şoptite.

— Astupă gaura cu mâinile, dar mai întâi gândeşte-te bine la ce ţi-am spus. E un mesaj. îl trimiţi cuiva. Gândeşte-te cum trebuie la ce-o să spui înainte de-a astupa cu pământ.

— Cui, Miss Llewelyn?

— Ce-ţi pasă? întrebările dumitale sunt pe cale să dea totul peste cap. Rămâi în genunchi şi astupă.

Se duse mai departe cu vreo zece paşi, ca s-o lase singură pe tânăra englezoaică îngrozită, care se apleca spre scobitură. Părul îi alcătuia de fiecare parte a feţei o perdea care s-o apere de privirile curioase şi, ca şi cum i-ar fi vorbit cuiva la ureche, şopti:

— Pământule, îţi încredinţez dragostea mea. Dă-mi-l pe Jonathan…

Şovăi vreo câteva clipe, apoi în sfârşit adăugă:

— Dar cruţ-o pe femeia în alb, nu-i face niciun rău.

Cu amândouă mâinile, puse la loc în scobitură pământul pe care velşa îl dăduse într-o parte şi, roşie de tulburare, se ridică.

— Da’ mult ai mai zăbovit, spuse Miss Llewelyn. Hai să plecăm. E clipa când oamenii aceia se strecoară printre copaci.

Şi se îndreptară împreună cu pas grăbit spre capătul cărării, fără să schimbe niciun cuvânt; dar, când din depărtare văzură iarăşi strălucind ferestrele casei, Elizabeth scoase un strigăt de uşurare:

— N-am să mai vin niciodată pe-aici!

— Ba da, zise Miss Llewelyn cu un râset scurt şi batjocoritor. Ai să vii în plină zi, ca să afli răspunsul.

— O să fie un răspuns?

— Da, sub o formă sau alta. Am făcut o mică grămăjoară de pietre acolo unde am săpat, în felul ăsta n-o să-ţi vină deloc greu să găseşti locul.

— O să veniţi cu mine?

— Nu, Miss Escridge. O să te duci singură, de preferinţă într-o dimineaţă, de nu cumva ispita de-a înfrunta tenebrele o să provoace tradiţionala dumitale îndrăzneală britanică.

Fata nu dădu atenţie acestei obrăznicii şi, peste câteva minute, se despărţiră.

Capitolul LVIII

În timp ce aveau loc aceste rătăciri prin Pădurea blestemată, din motivele lor melancolice, o petrecere de-o magnificenţă aproape regească avea loc într-o vilă elegantă la optzeci de mile de Dimwood, la hotarul cu Carolina de Sud. Miss Annabel Darnley şi Mr. Jonathan Armstrong sărbătoreau acolo foarte recenta lor căsătorie.

Saloanele aurite, dispuse în anfiladă, erau luminate de nenumărate lumânări, dar, datorită măiestriei unui abajur de metal întunecos, nu răspândeau decât o lumină temperată asupra acelor veselii.

Toată aristocraţia din vecinătate răspunsese la invitaţia aceea neaşteptată, prestigiul celor două nume acţiona cu tot atâta forţă ca şi o chemare la arme. Dintr-o galerie aflată în cea mai spaţioasă sală, muzicanţii cântau aproape în surdină compoziţii de pe vremuri, iar nobleţea acelor arii străvechi sporea şi mai mult farmecul unei nespuse atmosfere de vis. Încât vocile invitaţilor nu depăşeau şoapta, ca pentru a se pune la unison, şi plutea un mister peste toate acelea. Lachei în livrele azurii tivite cu argintiu umblau de colo-colo, ducând platouri încărcate cu cupe de şampanie, şi puţin câte puţin rumoarea se înteţea, în crinolinele lor pline de volane, femei împodobite cu belşug de giuvaieruri râdeau discret îndărătul evantaielor, în timp ce ofiţeri în mare ţinută se aplecau spre ele, ca pentru a le încredinţa o taină.

Atât de mare era numărul celor veniţi, încât a ajunge până la stăpâna casei însemna întrucâtva o victorie. Trebuie spus că, trimiţând uluitoarele invitaţii, Mrs. Jonathan Armstrong spera ca doar uneia din zece să i se dea curs, deoarece ştia prea bine ce zvonuri umblau pe seama ei prin ţinut, şi conta pe numele soţului pentru a atrage câteva persoane, evitând astfel greaua umilinţă a unui refuz unanim. Dar nu ţinea seama de curiozitatea aprinsă ce-o stârnise din ziua când cumpărase minunea aceea arhitecturală, refugiul ei, precum îi spunea între intimi.

Nimeni nu ştia când şi unde avusese loc căsătoria. Invitaţia nu menţiona.

Prin naştere, Jonathan Armstrong era anglican, iar ea, din motive pe care lumea nu şi le explica, o catolică romană. Dar deosebirile acestea de confesiune nu schimbau cu nimic faptul că, în cine ştie ce colţ din America, exista actul lor de căsătorie, întocmit după toate formele şi cerinţele şi, drept în adâncul sălii celei mari strălucind din toate aurăriile, proaspeţii căsătoriţi îşi înmulţeau zâmbetele şi mulţumirile, fără a pierde din vedere că, odată cu maimuţărelile lor rafinate şi mondene, dădeau un examen sever.

Îmbrăcată în alb din creştet până-n tălpi, având pieptul împodobit cu o cruce de safire, lui Mrs. Armstrong nu-i era deloc greu să dezarmeze prin frumuseţea ei strălucitoare întreagă acea aristocraţie pretenţioasă. Un păr de un negru de jais scotea şi mai mult în evidenţă albeaţa lăptoasă a unei feţe a cărei fineţe minunată se ghicea în lumina părelnică ce plutea în jurul ei, deşi numai din felul cum îşi ţinea capul, şi dobândea o măreţie suverană. Tineri şi bătrâni, bărbaţii admirau în tăcere rotunjimea desăvârşită a braţelor goale până deasupra cotului. Cuvântul „zeiţă” circula discret, alternând cu

expresia încă şi mai discretă de „naştere misterioasă”.

La stânga ei, soţul se purta ca un mare senior, şi asta cu aerul cel mai firesc din lume, dar cu cât întreaga atitudine a soţiei era plină de seducţie şi, până şi în nemişcarea ei, un fel de supleţe latentă dăruia farmec chiar şi celor mai mărunte gesturi ale sale, cu atât el dovedea mai multă trufie, chiar şi atunci când se străduia să pară drăguţ, şi era o umbră de condescendenţă în toate semnele lui de politeţe. Turnat aproape prea pe talie, fracul lui negru, de-o croială ireproşabilă, punea în valoare frumoasele proporţii ale trupului. Bărbaţii, agasaţi întrucâtva de atâta cochetărie, erau de părere, în conversaţiile dintre ei, că dacă soţia radia de frumuseţe, soţul, în schimb, avea nici mai mult, nici mai puţin decât o faţă urâtă. În privinţa asta doamnele erau de altă părere. Prea multe bucle încadrau fruntea şi obrajii soţului, dar privirea dominatoare tulbura plăcut şi, fără doar şi poate, gura lui merita elogii.

Cine putea bănui că o dramă, ca pe o scenă de teatru, se juca în faţa acestei adunări lipsită de iluzii? Se vedea limpede că soţia era dintre acele femei care atrag cu violenţă, încât prezenţa bărbatului se explica de la sine. Aproape în fiecare clipă acesta întorcea spre ea o privire de foc, ca şi cum s-ar fi temut ca diavolul să nu i-o fure dintr-odată, în timp ce ea părea că nici nu-i bagă în seamă prezenţa, zâmbindu-le tuturor într-un fel irezistibil. În lumina totodată duioasă şi îndoielnică, ea părea a-şi dărui dragostea cu o maiestuoasă indiferenţă. Pe când în inima lui bărbatul o ura pe femeia aceea, deoarece îi aparţinea ca un animal de lux, scump plătit de ea. Printr-o dedublare a fiinţei lui, el se vedea pe jumătate ascuns de frunzişul şi florile grele ale unei magnolii, înălţând priviri de sclav spre o fată tânără şi nevinovată, încununată de aurul unui păr răvăşit. Dar la ce bun iubirea, dacă dorinţa îl ţintuia într-

altă parte?

Din toate astea, nimic nu răzbătea în afară. Bărbatul era pizmuit, femeia dorită – ori invers, după caz… Pe faţă, se admira, iar ciuda mocnea în tăcere. Un singur invitat rămânea la un scepticism de bon *ton*, şoptind că nu trebuia exagerată nici frumuseţea femeii, nici orgoliul bărbatului. În luminatul dinadins slab, el descâlcea anume intenţii pe care le păstra pentru sine, din milă, dar cu subtilitate adăuga că el cunoaşte bine Antilele, lăsând în suspensie concluzia observaţiilor sale. Cu capul împodobit de bucle albe, cu obrajii roz, cu pieptul solid şi picioarele scurte, era însăşi imaginea relei-voinţe. Dar nimeni nu avea nevoie în seara aceea de lămuririle lui. Lungi şi fine, frumoasele mâini ale soţiei o trădau, în ciuda unor tragice eforturi de-a le ascunde. Ochii din Sud recunoşteau repede cea mai neînsemnată picătură de sânge amestecat. Lângă ea, Jonathan părea atent la intonaţiile politicoase ale tuturor acelor voci şi auzea urcând spre el şuşoteala dezastrului.

Capitolul LIX

Cei de la Dimwood erau în fierbere. În salonul cel mare, unde se adunase toată familia, în afară de Billy, care da târcoale prin grădini, şi de Elizabeth, refugiată la ea în cameră şi încă tremurând de pe urma escapadei ei sinistre. Ultima ediţie a unui ziar din Savannah, trimisă de unchiul Charlie, anunţa moartea preşedintelui Zacharie Taylor. Cu aprobarea Congresului, vicepreşedintele Fillmore îi luă locul.

— E el din Nord, dar n-o să facă nicio imprudenţă, declară unchiul Douglas. Pacea nu e în pericol.

— Ce-o să spună lumea despre noi, cu un preşedinte care a murit pentru că a mâncat prea mult de ziua sărbătorii naţionale?

Aşa vorbi mătuşa Augusta.

— Asta-i bună! exclamă mătuşa Emma. Indigestia asta a fost voită de Providenţă. Taylor era o minte înfierbântată. Ne-ar fi azvârlit în război.

— Un război pe care l-am fi câştigat, spuse vocea rece a tânărului Fred.

— Eşti nebun, băiete, zise unchiul Josh. Să-l câştigăm când suntem unul contra trei? Ai să citeşti în ziarul ăsta ce spune comentatorul: un mare strigăt de veselie s-a înălţat dinspre Sud.

— Comentatorul e un tâmpit. Destinele ţării sunt în mâna unui om din Nord. Încă o posibilitate de război.

Unchiul Douglas încercă să-i bage minţile în cap agitatorului.

— Ceea ce tu nu ştii e că omul ăsta din Nord vrea să-l ia în cabinetul lui pe Noah Webster, din Nord, neîmblânzitul apărător al Uniunii, şi ghici pe mai cine? Pe Henry Clay al nostru, partizanul uniunii inimilor. Reconcilierea se va face cât se poate de normal.

— Şi uite aşa pierzi un război la masa verde, spuse Fred dispreţuitor.

— Tacă-ţi gura, Fred, strigară într-un glas toate doamnele.

— Tare aş vrea să ştiu ce părere are bunicul despre optimismul vostru facil, spuse Fred deodată, ridicându-se ca să se îndrepte spre William Hargrove.

Acesta, vârât în adâncul celui mai încăpător fotoliu din salon, ascultase discuţia în tăcere. Nimic altceva nu i se citea în ochi decât o tristeţe resemnată, dar se uita la fiecare dintre membrii familiei lui, rând pe rând, atunci când vorbeau. Fred mai cu seamă îi reţinea atenţia. Faţa aceea micuţă şi lividă, cu privirea ascuţită, exercita o autoritate stranie pentru un băiat de şaisprezece ani. Încât resimţi oarecare neplăcere când îşi văzu nepotul

îndreptându-se spre el, gata să-l pună în încurcătură.

— Fred, îi spuse cu o voce răbdătoare, nu ştiu nici eu mai mult decât voi toţi. Viitorul ne e ascuns.

— Bunicule, dacă ne vârâm degetele în ochi, ca să ne împiedicăm să vedem, suntem pierduţi.

— Nu-mi place ce spui, Fred, drăguţule. Cred că Dumnezeu veghează asupra noastră. La urma urmei, suntem copiii Lui.

— Şi cei din Nord se socot copiii Lui, dar ei au tunuri, în timp ce noi n-avem.

— Fred, lasă-l în pace pe tata, îi porunci Douglas.

Băiatul se înclină şi se întoarse să se posteze în ungherul pe care şi-l alesese, lângă o fereastră, de unde putea vedea cerul înstelat. Cu mâinile încrucişate la piept, ca pentru a-şi înfrâna furia, deranja mai mult prin nemişcarea lui decât o făcuse prin afirmaţiile consternante de mai-nainte. În salonul acela spaţios şi liniştit, unde lumina difuză a lămpilor făcea să strălucească blând boazeria aurită, totul părea a nu vorbi decât de pace, în afară de tânărul încăpăţânat, a cărui privire se pierdea în vise de violenţă.

Puţin câte puţin, se făcu tăcere şi, după o vreme, William Hargrove se ridică şi ieşi din încăpere. Plecarea lui puse capăt acelei întruniri de seară. Pretindeau cu toţii că sunt obosiţi, în afară de Fred, care se duse să se plimbe de unul singur pe sub copacii de pe aleea cea mare.

Capitolul LX

În noaptea aceea, Elizabeth cunoscu încă o dată chinurile insomniei, cu căderile-i bruşte în pierderea cunoştinţei timp de vreo două-trei minute, bântuite de coşmaruri. În zori, epuizarea nervoasă o doborî, îngăduindu-i să urce la suprafaţa zilei. Începură atunci

legănările voinţei şi ale hotărârilor ce trebuiau luate. Miss Llewelyn spusese că va exista un răspuns, sub o formă sau alta, că Elizabeth se putea duce într-una din dimineţi la poalele copacului uriaş ca să-l găsească în adâncul scobiturii, dar când să se ducă? Trebuia să lase să treacă vreo câteva zile, aşa cum laşi unei scrisori timpul să sosească la destinaţie? La destinaţie… Dar cui îi scrisese? îi era teamă să se întrebe prea mult. îi era teamă de Pădurea blestemată şi în acelaşi timp ardea de nerăbdare să se ducă în chiar dimineaţa aceea. Dar nu îndrăznea. Dimineaţa trecu fără ca ea să se clintească din casă.

De mai multe ori, pe coridoare, se întâlni cu velşa, care nu-i vorbi, dar îi zâmbi cu înţeles, mijindu-şi ochii mici şi verzi.

În jurul ei, viaţa continua, iar ea se simţea ca într-un vis banal, al cărui înţeles îi scăpa. Mr. Hargrove îşi luase obiceiul de-a spune la începutul micului dejun rugăciuni interminabile, iar vocea lui tristă se înăbuşea în tufişul mustăţii. Apoi se vorbea despre politică, iar când ajungeau aici, Elizabethei începea să-i zboare mintea ca să rătăcească pe potecile din Pădurea blestemată. Şi în adâncul scobiturii de pământ, un răspuns… Deodată, numele lui Jonathan Armstrong, rostit de unchiul Josh, o făcu să tresară.

— Dacă ştirea e adevărată, o să ne scutească de necazul vizitelor lui şi al veşnicelor lui oferte de vânzare.

— Însurat ori ba, spuse unchiul Douglas, a venit mai deunăzi să ne smulgă un cec. Cine ţi-a spus că s-a însurat?

Douglas îi făcu uşor cu ochiul fratelui lui.

— Zvonurile.

— Nu cred în zvonuri.

Cu un imperceptibil semn din cap spre tatăl lor, unchiul Josh rosti aceste cuvinte cu glas scăzut:

— Nici chiar dacă poartă rochie cenuşie?

William Hargrove prinse cuvintele „rochie cenuşie”.

— De ce vorbiţi de rochie cenuşie? Nu vreau s-o văd pe femeia asta.

— Ne întrebăm, spuse cu ipocrizie unchiul Josh, dacă totdeauna a purtat o rochie cenuşie.

Cu fruntea roşie de iritare, William Hargrove izbi cu pumnul în jilţ.

— Totdeauna. N-o pot suferi pe femeia asta. Era îmbrăcată în cenuşiu până şi în Antile, în timpul nopţii de groază. De ce vorbiţi despre ceasurile acelea cumplite?

— Dar, tată, doar dumneata…

— Pe vremea aceea, continuă William Hargrove, purta şi un guleraş, şi manşete albe, ca să semene cu o doamnă. Dar nu izbutea, e atât de vulgară, şi fura. În noaptea în care s-a dat foc la casa vecină cu a noastră, ea scotocea prin sertare după monede de aur.

— Tată, trebuie să încerci să uiţi toate astea. Aici, e supravegheată.

— Cât i-aţi dat la întâi ale lunii?

— Aceeaşi sumă ca de obicei, atât cât îi dai şi dumneata.

— E o ruşine, n-are dreptul.

— Trebuie redusă suma.

— Nu pot, o pretinde sus şi tare…

Elizabeth le auzea fără să vrea spusele, care o umpleau de groază, cu toate că nu înţelegea aproape nimic, în afară de faptul că Jonathan îi scăpa pentru totdeauna şi, în acel dezastru lăuntric, se ivea din nou Miss Llewelyn, sub înfăţişarea unei renegate. Un frig ca de gheaţă o cuprindea pe măsură ce oamenii aceia dezvăluiau o fâşie de mister, şi fu cât pe ce să leşine, dar găsi puterea să se stăpânească printr-o răbufnire de orgoliu. Picături de sudoare îi broboneau fruntea şi, dintr-odată, încetă să mai audă, iar accesul acela de surzenie îi sluji drept refugiu.

Simţi că Minnie, care sta alături, îi ia mâna şi-i spune ceva.

Deodată, impresia că visează deveni mai puternică decât oricând, îl văzu pe William Hargrove sculându-se brusc de la masă şi plecând din sufragerie împreună cu cei doi fii ai lui.

A doua zi, cea dintâi mişcare a ei a fost să alerge în Pădurea blestemată, fără speranţa de-a găsi ceva. Era ora zece dimineaţa. Putea fi văzută. Era mai bine să aştepte începutul după-amiezii, atunci când toată suflarea din Dimwood se odihnea după masa de prânz, dar aşteptarea o chinuia.

„Nu ştiu să aştept”, îşi tot spunea la ea în cameră.

În asemenea cazuri, nu-ţi rămânea decât să deschizi *Biblia*, o deschideai la întâmplare, iar cartea vorbea. Ochii îţi cădeau pe un verset ce te sfătuia cu o precizie aproape magică. În ziua aceea însă, Elizabeth ezita. Cartea o speria, cu toate că o iubea cu o iubire stranie, fanatică, moştenită de la mama ei. O iubea ca pe-o fiinţă omenească.

Întinsă pe pat, simţi strecurându-i-se în minte îndoiala asupra eficacităţii unui mesaj încredinţat pământului şi, puţin câte puţin, se linişti, dar rămânea cu o temere faţă de acest colţ de lume în care oamenii credeau în vrăjitorii şi în copilării diavoleşti. Ar fi voit cu deznădejde să se afle într-altă parte, în patria ei de peste Atlantic. Aici totul se închidea asupra ei ca o închisoare. Ţârâitul neîntrerupt al greierilor devenea un adevărat zid de fier. Jonathan n-avea să se întoarcă niciodată. O femeie i-l luase.

Puţin înainte de ora patru, sub un soare nemilos, da ocol grădinilor ca să ajungă, fără a fi văzută, în Pădurea blestemată. În ciuda căldurii, alerga mai curând decât mergea, şi era lac de apă când apucă pe cea dintâi cărare ce ducea drept în inima acelor locuri dezmoştenite. Faldurile de muşchi cenuşii o primiră cu gravitate pe

vizitatoarea neştiutoare în singurătăţile lor interzise… Sfâşiate ici şi colo, draperiile acestea păstrau o nobleţe funerară, atingând pământul cu franjurile lor neliniştiţi, în timp ce ramurile puternice ale copacilor uscaţi păreau a se răsuci în nişte sforţări ridicole, ca să susţină povara acelor văluri impalpabile… Nicio pasăre nu cânta în pădurea aceea, niciun greier nu-şi freca elitrele. Tăcerea era atât de adâncă, încât fetei i se păru că ar putea-o auzi, într-un şopot fără de sfârşit.

Cu inima zvâcnindu-i, se ruşină întrucâtva că se află acolo după ce se convinsese că superstiţiile acelea nu erau bune decât pentru negri ori pentru persoane la fel de simple precum velşii. Dar ceva îi spunea că Miss Llewelyn nu era deloc simplă.

Mergea, aşadar, drept înainte pe poteca ce i se părea nesfârşită, când deodată zări în depărtare stejarul uriaş a cărui amintire îi bântuise visele. La drept vorbind, la lumina zilei părea mai puţin înspăimântător decât în lumina înserării de-alaltăieri, dar asta nu înseamnă că nu-i domina pe toţi stejarii din jur. Părea un rege mort domnind peste morţi înveşmântaţi în zdrenţe somptuoase.

O singură privire i-a fost de ajuns fetei ca să-şi dea seama că pietrele puse grămadă fuseseră date la o parte sau, mai curând, împrăştiate de nişte mâini nerăbdătoare, şi se apropie de scobitura de pământ cu o curiozitate amestecată cu groază.

Mesajul se afla acolo, în inelul lui de păr auriu. îl apucă repede. La prima vedere, părea intact, dar, de cum îl ţinu în palmă, se despărţi în două de la sine. Pe locul unde era strâns de legătoare, fusese rupt, şi nimic nu-ţi îngăduia să presupui că cele două jumătăţi ar fi fost citite.

Un fior o străbătu. Avu cu limpezime impresia unei prezenţe invizibile; ţinând în mână cele două bucăţi ale mesajului, fugi.

La prânz, în ziua aceea, Elizabeth avea ochii puţin roşii, dar nimeni nu băgă de seamă. Stând foarte dreaptă pe scaun, se prefăcea că urmăreşte conversaţia care privea, bineînţeles, politica. Pacea părea aproape sigură, în ciuda disensiunilor ce persistau în sânul Congresului asupra unor amănunte. Erau încă departe de un acord perfect, dar o întoarcere îndărăt devenea de neconceput. Mr. Fillmore, noul preşedinte, se arăta pe-atât de înţelegător pe cât putea fi un om din Nord.

Pentru a sărbători ştirile cele bune ori pentru alte motive tainice, un uriaş braţ de flori împodobea mijlocul mesei. Buchete mari de flori alese cu un minunat simţ al nuanţelor. Movul violetelor se învecina cu strălucirea întunecată a garoafelor, iar bleul nevinovat al firelor de nu-mă-uita cu întreaga gamă de roz a trandafirilor şi a heliotropului. Ereziile şi iasomia îţi zăpăceau mirosul şi-ţi încântau vederea. Întreg ansamblul avea inconvenientul sau avantajul să ascundă celorlalte o jumătate din persoanele prezente şi, mai cu seamă, pe Elizabeth lui William Hargrove.

Acesta părea atent la tot ce se spunea în jurul lui şi-şi dădea părerea cu măsură. îşi regăsise înfăţişarea de-odinioară datorită foarfecii frizerului, care-i potrivise favoriţii şi mustăţile. Nu mai era încâlceala neţesălată de pe vremuri şi, pentru a întări această impresie, mirosea iarăşi a colonie rusească, pe care o prefera oricărei alteia, iar mirosul acesta liniştitor lupta cu mireasma florilor.

Doamnele abia de-şi ascundeau bucuria să-l vadă întors la starea lui normală şi glumeau vesel cu unchiul Josh despre asta când se ivea ocazia. Doar unchiul Douglas părea mai departe îngrijorat. Cât despre Elizabeth, dacă ceva o putea înveseli în timpul acelei mese atât de lungi, era tocmai edificiul floral ce i-l ascundea vederii pe omul de care se temea. Nu fără îngrijorare, se întreba dacă acel

preafericit obstacol era definitiv, dar amintirea ceasului petrecut în Pădurea blestemată făcea ca preocupările de felul acela să pară derizorii. Niciun viitor nu era cu putinţă de închipuit. Căci dispărea. Fata îşi dori intens să nu mai fie în viaţă.

Stând la stânga ei, Fred o privea de la un timp şi-o vedea cum îi piere culoarea. Cuprins de un elan de simpatie, atinse cu mâna lui mâna fetei şi şopti:

— Nu te simţi bine, Elizabeth?

Ea îşi retrase mâna.

— Nu-i nimic, spuse.

— Nu eşti fericită, adăugă băiatul, dar ai răbdare, vor fi zile mai bune.

Elizabeth clătină din cap ca pentru a spune „nu” şi, descumpănit, băiatul nu mai insistă.

Peste nicio oră, erau cu toţii la ei în camere, unde-i aşteptau deliciile odihnei de după-amiază. Toţi, cu excepţia fiilor lui Hargrove. Douglas îşi opri fratele pe scări şi-i ceru să-l urmeze în fumoar.

În micuţa încăpere rotundă cu storurile trase până jos era ceva mai răcoare decât în restul casei, iar semiîntunericul te îmbia la somn într-unul din încăpătoarele fotolii capitonate, dar nu de dormit era vorba.

— Am primit în dimineaţa asta o scrisoare din Milledgeville, zise Douglas. Pe plic e scris numele meu, dar înăuntru e un alt plic, cu numele tatii, şi care e deschis. Am citit-o. E stranie. Ai să recunoşti, ca şi mine, scrisul îngrijorat al Laurei.

— Hai, Douglas, ce-i cu atâtea precauţii oratorice? Dă-mi scrisoarea.

Josh luă scrisoarea pe care Douglas i-o întindea şi, ca s-o citească, se aşeză lângă una din ferestre, căreia îi ridică puţin storul.

Mult iubitul meu tată.

Când vei citi această scrisoare, eu voi fi departe de Dimwood şi departe de lume. Nu vei mai trece zi de zi prin încercarea de-a mă vedea aşezată la stânga dumitale, tăcută, dar nu şi resemnată.

Au trecut ani de zile din ziua când ai găsit tristul curaj de-a mă învinui fără dovezi de o faptă de nerostit. Conştiinţa îţi poruncea să mă ţii alături de dumneata, nu atât în calitate de fiică, ci ca pe-o femeie vinovată, care trebuia ţinută prizonieră.

Am văzut cum a fost ucis tânărul meu soţ în noaptea aceea cumplită în care până şi pământul părea că arde. Ne căsătorisem în taină, iar eu mi-am părăsit credinţa protestantă ca să îmbrăţişez credinţa lui şi să devin catolică. Trei luni mai târziu, văduvă, am fugit împreună cu familia noastră, întovărăşită de câţiva servitori credincioşi şi, din nefericire, de femeia aceasta căreia doar numele de i-l rostesc şi mă mâhneşte. La ce bun să-ţi amintesc urmarea, nesfârşita călătorie, rătăcirea prin Sud, până la sosirea noastră aici, şi, ca să sfârşesc, evenimentul care m-a prefăcut pentru dumneata într-o fiinţă dezgustătoare: naşterea fetiţei pe care ai refuzat s-o crezi legitimă şi care, din porunca dumitale, a fost dusă, deoarece îţi deranja convingerile religioase. N-am fost deloc mândră de dumneata în seara aceea, dragă tată. Dar sfâşierea mea sufletească n-a schimbat cu nimic situaţia, nici mila dumitale, deoarece dumneata ierţi cu greu şi, de altfel, ce-ar fi fost de iertat? Ca să mă crezi, ţi-ar fi trebuit acte, semnătura preotului care ne-a unit. Acte într-un oraş cuprins de flăcări!

Unchiul Josh lăsă pentru o clipă scrisoarea din mână.

— Se exprimă destul de bine când e emoţionată, observă el.

— Cum poţi zâmbi la citirea unei scrisori atât de

sfâşietoare? N-ai inimă?

— Nu zâmbesc, ci apreciez în trecere, dar ştim toate astea.

— Nu toate. Continuă.

Astăzi pari să fi pierdut până şi amintirea existenţei mele în asemenea măsură, încât, văzându-mă grijulie să te însănătoşesc, mă iei drept nu ştiu ce făptură îngerească zămislită de închipuirea dumitale. Rămâne fiica mea de care m-ai despărţit şi pe care o voi iubi totdeauna *cu o dragoste nemăsurată. îi cunoşti soarta la fel de bine ca şi mine şi, tot ca şi mine, ai suferit din cauza asta. Cine a împins-o pe această cale? Prin ce absurditate odioasă ai putut crede că eu, mama ei, sunt aceea? în faţa Acelui căruia mă dărui pe veci şi care ne va judeca pe amândoi, îţi jur că nu-i adevărat, dar persoana care dă târcoale în jurul dumitale în rochia ei cenuşie, aceasta ar putea vorbi, de n-ar fi la mijloc interesul ei, care-o face să-şi ţină gura… Trăieşte în minciună, îţi stârneşte teama, şi teama asta pe care ţi-o inspiră face ca ea să fie adevărata stăpână la Dimwood.*

Iartă-mă pentru tulburarea pe care neîndoielnic o aduc în sufletul dumitale, atât de doritor de integritate, atât de îngrijorat de justificarea lui. Poate că nu vei fi în stare pe loc să-i cântăreşti însemnătatea. Fraţii mei te vor lumina asupra esenţialului.

Într-o seară, pe când eu nu mă aflam la Dimwood, ai dat un bal în speranţa de-a mărita măcar pe una din nepoatele dumitale şi, cu acelaşi prilej, de-a scăpa de nefericita şi micuţa englezoaică ce îndură curajos povara ospitalităţii dumitale; ai fost cât pe ce s-o aduci la deznădejde pe biata Susanna, care s-a văzut prada oferită locotenentului Boulton, pe când ea nu e făcută nici pentru căsătoria cu acest bărbat, nici cu vreun altul pe lumea asta, dar în această privinţă prefer să tac. Caritatea

dumitale despre care se vorbeşte atât de mult n-a putut merge până acolo încât să faci efortul de-a te întreba dumneata însuţi asupra cauzei unui refuz atât de frenetic, dar să lăsăm asta. După plecarea ultimilor invitaţi, printre care se număra şi locotenentul Boulton, plin de zadarnice speranţe, altcineva a venit să te viziteze, într-un fel îndeajuns de cavaleresc, din câte mi s-a spus: nobilul dumitale vecin Jonathan Armstrong, veşnic în dificultate de a-i satisface capriciile acelei femei care l-a vrăjit şi căreia îi trebuie neîncetat bani, cu toate că are atât de mulţi cum el nici nu-şi poate închipui. Încât a obţinut în cele din urmă mâna fiicei mele. Astăzi înţelege, cred, că, vânzându-i numele ilustru pe care-l poartă, s-a vândut totodată pe sine şi libertatea lui. Căci l-a cumpărat.

Căsătoria a avut loc peste câteva zile, în mare taină. Am aflat despre toate astea de la fiica mea, care mi-a trimis o scrisoare simplă şi afectuoasă, deoarece tot mă mai iubeşte un pic, cu toate că încă nu îndrăzneşte să mă vadă. Cum altfel să-mi explic că se ascunde de mine? De ce nu sunt în măsură s-o văd şi să-i spun că e mult de când am iertat-o? Nu eu am vândut-o pe când avea doar cincisprezece ani acelui miliardar fără scrupule. Ce lume mai e şi asta, în care fetele sunt vândute iar soţii cumpăraţi!

Aici, unchiul Josh lăsă din nou scrisoarea şi rosti:

— Găsesc şocantă fraza asta scrisă de pana unei femei atât de religioase ca Laura.

— Să zicem că ai dreptate. Dar e şocul adevărului, el te impresionează… Continuă. O să mai ai ce afla.

Cu câtă dragoste aş fi strâns-o la pieptul meu, câte lacrimi pline de duioşie aş fi vărsat sprijinindu-mi capul la pieptul ei! Când am văzut-o trecând pe sub ferestrele noastre la Dimwood, am crezut că o să mor de emoţie, dar a plecat…

Mai e nevoie să-ţi amintesc că n-am fost de faţă la balul acela nefericit? Plecasem de-acasă ca să mă refugiez la câteva mile de-acolo, la sânul acelei restrânse comunităţi dăruită rugăciunii, şi mi-am petrecut noaptea cerând ca demonul să nu se apropie de „copii". Poate că am săvârşit o greşeală, iar locul meu era la mine în cameră, alături de micuţa noastră englezoaică, pe care-o simt veşnic în primejdie. Deoarece aici, într-adevăr; duşmanul sufletelor şi-a concentrat cele mai mari strădanii.

Când m-am întors, femeia în cenuşiu mi-a dezvăluit cu un zâmbet că, în lipsa mea, Jonathan Armstrong şi tânăra englezoaică vorbiseră în taină în colţul porticului, acolo unde înfloreşte magnolia. N-am vrut să aud mai mult, şi rău am făcut, am alungat-o pe josnica turnătoare, nevoind s-o cred. Toată lumea ştia că Jonathan Armstrong nu are ochi decât pentru doamna în alb. Încât ce minciuni îmi îndruga răufăcătoarea fiinţă? Crede că-i este totul îngăduit, pentru că a ţinut-o în braţe pe micuţa mea Annabel…

— Tocmai prin asta îl şantajează pe bietul tata, exclamă Josh. Sunt de părere să ardem scrisoarea.

— Ce crimă e să aduci pe lume o fetiţă?

— Nu ăsta-i necazul. Tata a încâlcit totul, în loc să spună lucrurilor pe nume: fiica lui măritată cu un metis.

— N-avea decât să-i spună creol.

— Soţul Laurei era un metis cât se poate de apropiat de un alb şi de-o frumuseţe remarcabilă, pe cât se spunea. îl iubea la nebunie, iar el a sedus-o, apoi a luat-o în căsătorie. Dar unde sunt dovezile acestei căsătorii! Tăticu' e la fel de pedant ca şi un notar, şi-apoi, e picătura asta de sânge negru care s-ar fi putut vedea la copilul ce-avea să vină. În privinţa asta nu greşea. Tocmai nimicul ăsta, aproape nimicul ăsta de sânge amestecat o face pe Annie

să fie de-a dreptul irezistibilă.

— Te rog, nu-i mai spune Annie, zise Douglas.

— Cum aşa, şi ţie ţi-e teamă?

— Nu fi absurd. Mi-e ruşine, asta-i tot. Ruşine pentru întorsătura pe care tata a dat-o poveştii ăsteia. N-a crezut în cele spuse de Laura, care nu e în stare să mintă, şi a început s-o urască, n-a vrut să vadă copilul venit pe lume pe ascuns.

— O singură persoană ştie ce s-a întâmplat pe urmă, spuse Josh, dar nu face decât să mintă.

— Velşa… N-are decât să-şi păstreze secretele, dacă într-adevăr căsătoria lui Jonathan Armstrong a avut loc. Lucrurile se vor aranja. Numele soţului va acoperi totul faţă de societate.

— Nu sunt la fel de sigur ca tine, Douglas, dar vom vedea. Termin de citit scrisoarea. Mai sunt doar vreo câteva rânduri.

Acum părăsesc lumea, care nu mi-a dăruit decât suferinţe şi dezamăgiri, în afară de câteva ore prea scurte de bucurie, a căror amintire nu face decât să-mi zgândăre rana. Aud veşnic răsunând în mine chemarea spre viaţa religioasă, unde îmi spun că-mi voi găsi liniştea.

Aş fi voit să veghez asupra Elizabethei, dar glasul harului divin nu suferă amânare, şi mă tem, nedându-i ascultare, că-i voi impune tăcere pentru totdeauna. Ceea ce vă sfătuiesc cu convingere, pe dumneata, tată mult iubit, şi pe voi, fraţii mei, dacă citiţi scrisoarea asta, e s-o daţi în grija unchiului Charlie, care nu o dată şi-a exprimat dorinţa să se ocupe de ea şi să-i facă viaţa fericită. Simt prea bine că o ameninţare pluteşte asupra ei la Dimwood şi poate că în tot acest ţinut al Sudului. Mai la Nord, fără a părăsi statele Sudului, poate că-şi va regăsi o nouă Anglie, asemănătoare cu aceea pe care-o regretă atât de amarnic.

Îi îmbrăţişez duios pe amândoi fraţii mei, ca şi pe

dumneata, dragă tăticule, care îţi recapeţi sănătatea, dar n-o să-ţi mai vezi niciodată „îngerul”.

Laura

— Păi, zise unchiul Josh împăturind scrisoarea, iată nişte pagini pe care n-o să i le arătăm dragului nostru tătic, dacă eşti de acord.

— Întru totul de acord, dar n-o să le ardem. Am să le încui în casa mea de bani.

Josh îi întinse scrisoarea.

O clipă, se priviră în tăcere.

— Laura, doar atât spuse Douglas.

Capitolul LXI

Elizabeth ieşise odată cu toată lumea din sufragerie şi nu ştia unde să se ducă. Refugiul obişnuit pe care i-l oferea camera ei îi apăru dintr-odată drept o singurătate bântuită de lungi ore de speranţe dezamăgite. Şi încă o dată îşi puse întrebarea stranie: ce faci cu trupul când eşti în suferinţă? Unde-l duci? Cum să-i suporţi prezenţa? Deoarece prin trup îndura chinul inimii. În toată fiinţa ei, în toate părţile ei, în picioare, în braţe, în mâini şi-n buricele degetelor resimţea acel rău neîndurător, acea greutate, acea povară. Nefericirea, iată cum arăta. Jonathan nu era al ei. Simţea acest lucru cu toată fiinţa. La ce bun să vorbească despre suflet? Sufletul devenise trupul ei.

Tulburată cum era, se duse să se ascundă în fundul sălii de la intrare, acum pustie, dar cineva se luase după ea cu paşi furişi. Scoase un strigăt când se întoarse, căci îl văzu pe Fred privind-o cu atenţie. Faţa aceea îngustă nu semăna cu cea pe care fata o vedea în toate zilele la masă. Ai fi spus că o mână nevăzută trecuse peste trăsăturile lui ascuţite ca să le îmblânzească asprimea, şi fata citi în ochii

lui de un cenuşiu ca de oţel ceva ce i se păru o insultă: mila.

— Lasă-mă-n pace, îi spuse.

— Ascultă, îi vorbi băiatul cu blândeţe. Văd prea bine că te chinui. Nu poţi fi fericită aici, la Dimwood.

— Asta-i treaba mea.

— Trebuie să te duci la Savannah, la unchiul Charlie, care o să te ia cu el în Virginia.

— Vreţi să plec de-aici, toţi! se repezi ea furioasă.

— Oh, nu! nu poţi înţelege.

— Într-adevăr. Şi totuşi, nu mă paşte nicio primejdie.

Băiatul îi spuse atunci un lucru uimitor, ce-o lăsă fără grai:

— Dacă ai fi în primejdie, mi-aş da viaţa ca să te apăr.

Poate că lăsase să-i scape nişte cuvinte pe care nu voia să le spună, pentru că faţa i se împurpură uşor şi, ca într-o străfulgerare, păru de-o frumuseţe plină de strălucire.

— Fred, şopti Elizabeth în cele din urmă.

În acelaşi timp, instinctiv, clătina din cap ca pentru a spune „nu”.

— Iartă-mă, spuse repede băiatul.

Şi, întorcând spatele, plecă numaidecât. îl urmări din priviri până la uşă. Chiar şi vara, în toiul căldurii, dădea impresia că e harnaşat în haine ca un soldat, iar amănuntul ăsta, care-o izbi, o îndemnă să regrete semnul făcut din cap, acel absurd „nu”. Băiatul îi făcuse o declaraţie de dragoste scurtă, cât se poate de scurtă. Iar ea n-o merita.

Descumpănită oarecum, se strecură afară din casă, fără a se opri lângă magnolie, care acum părea plină de amintiri venite dintr-o altă viaţă. Străbătând pajiştea cu paşi iuţi, o luă pe cărarea care mergea de-a lungul râului. Exista în mişcările liniştite ale apei întunecate o asemenea fascinaţie, ce-o purta în fel de fel de visări. Fred trebuie să-

şi fi smuls din inimă cuvintele acelea uluitoare: gata să-şi dea viaţa pentru ea. Cuvinte de soldat. Ar fi trebuit să găsească să-i spună ceva plin de blândeţe, dar n-ar fi riscat să-l trădeze pe Jonathan?

Şi-l închipui mergând alături de ea. Era mai înalt decât ea cu un cap şi parcă-i vedea buclele negre pe lângă gât; îi simţea mirosul părului şi, i se părea, al întregului trup. Iluzia era atât de puternică, încât se opri, neliniştită şi dezamăgită:

„Singură, se gândi, nu e nimeni”.

Ajungea până la ea mireasma puternică a pădurii de dincolo de apă, cufundată în veşnicul ţârâit al greierilor, ce părea a-i striga ceva.

Printr-un capriciu al memoriei, îşi aminti de micuţa Susanna şi de misterioasele ei răbufniri de tandreţe, veşnic respinse.

Merse mai departe, ajunse la marginea pădurii, până pe aleea cea mare mărginită de copaci uriaşi, care ducea la grădinile vrăjite pe unde nimeni nu călca. În semiîntuneric, văzu o masă ştearsă şi cenuşie pe care-o luă drept o stană de piatră. Cei câţiva paşi pe care-i mai făcu îi îngăduiră s-o vadă mişcându-se.

După o şovăială, se hotărî să nu se ducă mai departe, când, deodată, pietroiul se ridică în picioare, luă formă omenească şi se prezentă sub înfăţişarea lui Miss Llewelyn.

— Culegeam ierburi de leac, spuse ea râzând, şi mă gândeam la dumneata, dar rău am făcut că te-am adus până aici.

— Am venit aici după bunul meu plac, spuse Elizabeth cu o urmă de iritare în glas, dar mi-am terminat plimbarea. Acum mă întorc.

— Cât de sensibilă suntem, Miss Escridge. Mărturisesc că sunt nerăbdătoare să aflu răspunsul primit.

Şi se îndreptă cu paşii ei mari şi apăsaţi spre Elizabeth, care din amor propriu nu se clinti, cu toate că se simţea ispitită să fugă de velşă.

— N-am primit niciun răspuns, zise cât se poate de sec.

— Dar la ce te-oi fi aşteptat? La o scrisoare scrisă în caractere runice? Ţi-ai găsit scrisoarea înfăşurată în şuviţa de păr?

— Da, ruptă în două, dacă vreţi să ştiţi, pe cât se pare hârtia n-a fost nici desfăcută, nici citită.

— Şi nu ţi-e de ajuns? Ai distrus două destine care trebuiau să fie contopite într-unul singur.

— Nu-i câtuşi de puţin ceea ce voiam. îl voiam pe Jonathan, dar nu voiam să i se întâmple ceva rău doamnei în alb.

— Jonathan, foarte bine, dar nu trebuia să pomeneşti de doamna în alb. I-ai despărţit. S-au căsătorit la câteva zile după balul de la Dimwood, dar Jonathan a venit în chiar seara balului să-i mai vândă o bucată de pământ lui Hargrove. După care s-a ascuns şi te-a văzut.

— Când o să încetaţi să mă spionaţi?

— Miss Escridge, mă aflu aici ca să te ajut. Nu spionez. Umblu peste tot, ce-i drept e drept, şi la orice oră din zi şi din noapte, încât văd o mulţime de lucruri. L-ai făcut pe Jonathan să se îndrăgostească de dumneata.

— Oh! Miss Llewelyn, chiar credeţi asta?

— Aha! Păi, când mi se vorbeşte mai frumos, sunt şi eu pusă pe confidenţe. E îndrăgostit la nebunie de Elizabeth şi s-a însurat cu doamna în alb pentru că o dorea.

— Dar pe mine, exclamă Elizabeth, pe mine nu?

Miss Llewelyn nu răspunse numaidecât. Cu ochii ei mici şi verzi scrută privirea mare şi albastră a fetei, ca pentru a-i scotoci sufletul.

— Nu, spuse în cele din urmă.

Ca o cunoscătoare ce era, văzu dintr-odată faţa fetei cotropită de deznădejde.

— Ei, hai, curaj! Şi să nu stăm aici, unde am putea fi văzute. S-o apucăm pe aleea cea mare şi să ne îndreptăm spre grădinile cele încântătoare.

— N-aş vrea să merg atât de departe, dar am putea face câţiva paşi şi să vorbim, nu credeţi? Nu mi-e teamă. Spuneţi-mi de ce Jonathan o preferă pe doamna în alb.

Atâta neştiinţă o mişcă pe femeia aceasta aflată în pragul bătrâneţii şi-atât de pricepută la toate toanele trupului şi-ale sufletului. Poate că acel colţ de pădure vorbea amintirii ei, făcând-o să retrăiască anume clipe din adolescenţă, pe când credea în dragoste. I se păru că arborii se înclină spre ea, sfătuind-o să păstreze tăcerea. Învingându-şi scrupulele, întrebă cât se poate de rece:

— Ştii ce se înţelege prin dorinţă?

— Da, dragostea.

— Nu totdeauna. A dori nu înseamnă neapărat a iubi. Dar nu-ţi dai seama de deosebire.

— Mai bine decât vă închipuiţi, zise Elizabeth cu o siguranţă subită.

— Cum aşa? Ai putea să-mi explici…

— E foarte simplu. Vă amintiţi de întâmplarea cu Tamar şi Amnon?

— Nu prea. Eu una nu stau toată ziua cu nasul vârât în *Biblie*, ca voi.

— Povestea-i scurtă. Amnon era îndrăgostit de Tamar. Dar era sora lui. Ştiţi ce s-a întâmplat.

— Ba nu. Continuă. E interesant.

— S-a prefăcut că e bolnav şi, pe când sta în pat, i-a cerut lui Tamar să-i facă dulciuri. Ea i-a făcut şi, când i le-a adus, a apucat-o şi a luat-o cu de-a sila. Apoi încetă s-o mai iubească şi n-o mai putea suferi.

— Păi, spuse velşa destul de uimită, din câte văd, Scriptura le instruieşte de minune pe fetiţe.

— Eu nu sunt o fetiţă.

— Iertare. Încep şi eu să-mi dau seama, dar povestea dumitale merge mai departe decât crezi. Vezi foarte limpede. Dragostea şi dorinţa nu sunt acelaşi lucru, una poate exista fără cealaltă. Şi iată că astăzi cineva îşi dă seama de acest lucru cu amărăciune.

— Cineva?

— Vrei să-i ştii numele?

Elizabeth nu răspunse.

— Jonathan, spuse Miss Llewelyn cu blândeţe. Dar nu trebuie să te mai gândeşti la Jonathan, pentru că Jonathan s-a căsătorit cu femeia pe care o dorea aşa cum Amnon o dorea pe Tamar. Şi, ca şi Tamar, ea i-a adus dulciuri: o avere considerabilă. Şi, ca şi Amnon, se prea poate ca el să n-o mai iubească. Pe dumneata te iubeşte.

O durere violentă adumbri ochii de un albastru adânc. O clipă o ţintuiră pe Miss Llewelyn, care rămase fără grai, descumpănită pentru prima oară de efectul cuvintelor ei.

— E mai frumoasă decât mine, spuse Elizabeth cu o voce pâsloasă.

— Oh! nu-i chiar atât de simplu. Mai erau şi banii la mijloc.

— Nu vreau s-o cred.

— Jonathan nu-i un sfânt. Amnon a cerut dulciuri.

— Nu-mi place să glumiţi pe seama lui Jonathan.

— Îi ştiu eu pe bărbaţii de soiul lui. Înnebuniţi de dorinţă, săvârşesc cele mai mari prostii. Pe dumneata te iubeşte cu o dragoste de cu totul alt fel, dar la fel de poruncitoare. Cum să te fac să înţelegi? Eşti pentru el un fel de ideal.

Elizabeth strigă:

— Nu vreau să fiu idealul lui Jonathan, vreau să fiu soţia lui.

— Asta zic şi eu să vorbeşti pe şleau, spuse velşa cu o uşoară admiraţie. Din păcate, e prea târziu.

Se lăsă o tăcere prelungă. Nemângâierea din ochii fetei o răscolise pe Miss Llewelyn. Oricât de lipsită de iluzii ar fi fost în privinţa iubirii, inima aceea zdrobită o lăsa fără grai. Ca pentru a face lucrurile şi mai nemiloase, o pasăre începu să cânte pe o ramură de stejar deasupra capetelor lor. Era un sturz. Atâta bucurie izbucnea din gâtlejul acela micuţ, încât până şi fata nu se putu opri să n-o asculte cu o expresie de duioşie.

Miss Llewelyn păru să cugete, apoi spuse cu o voce liniştită şi aproape afectuoasă:

— Vezi, Elizabeth, ar trebui să te măriţi cu cineva mai serios decât nebunul ăsta de Jonathan.

— Dar îl iubesc aşa cum e.

— Ai fi mai fericită cu un băiat mai puţin straniu. Eşti foarte drăguţă, ai găsi fără nicio greutate prin colţul ăsta al Georgiei un tânăr în stare de-o mare dragoste. Chiar şi aici, poate, de vreme ce ţii atât de mult să rămâi la Dimwood.

— Am eu motivele mele care mă îndeamnă să stau la Dimwood.

— Numai o căsătorie te-ar putea înrădăcina aici. Nu protesta prea repede împotriva numelui ce-mi vine în minte.

Aşteptă o clipă. Dar Elizabeth îşi şi luase aerul ei îndărătnic.

— Fred, spuse velşa.

Elizabeth o privi fără să răspundă, apoi clătină din cap ca să spună „nu”, aşa cum făcuse cu o oră mai înainte în sala de intrare de la Dimwood.

— Nu voi iubi pe nimeni altcineva decât pe Jonathan,

spuse în cele din urmă.

Observaţia fetei nu păru s-o descumpănească pe Miss Llewelyn.

— Ca toţi băieţii, Fred te admiră. De n-ar fi decât felul cum te priveşte, şi mi-ai da dreptate – şi Billy la fel, de altminteri, dar Billy ar fi un soţ imposibil. Fred însă e altceva. El e de pe acum cineva.

— Poate că va fi cineva, dar nu va fi niciodată Jonathan.

— Jonathan e căsătorit. S-a terminat.

— Nu, o s-o părăsească pe femeia aceea, o s-o urască aşa cum Amnon a urât-o pe Tamar, şi o să se întoarcă, o să se întoarcă aici.

— Elizabeth, ţi-ai pierdut minţile. îţi nărui şansele de fericire. Văd cât se poate de limpede în viitorul dumitale. Cu anii, o să ajungi fata bătrână a cărei prezenţă e tolerată la Dimwood din milă, dar nu cu plăcere.

La aceste cuvinte, Elizabeth rămase uluită şi i se păru că în străfundul fiinţei ei aude vocea mamei, care-i striga: „Rudă săracă... Fiece îmbucătură de pâine dată din milă...”

Aruncă o privire furioasă spre Miss Llewelyn.

— Şi ce vă pasă? întrebă cu brutalitate.

Răspunsul lui Miss Llewelyn o ţintui locului, pe când ea tocmai se pregătea s-o lase acolo pe velşă.

— Ce-mi pasă? Am să ţi-o spun. Bărbaţii nu se pot împiedica să nu te iubească. Pe mulţi dintre ei îi faci să se îndrăgostească la nebunie, încât o să te măriţi foarte bine, dar ceea ce are doamna în alb, puterea aceea de atracţie aproape demonică, dumneata n-o ai. Nu ştiu dacă înţelegi.

— Ar trebui să fie cineva tâmpit ca măcar să nu ghicească.

— Inutil să-ţi mai spun că eu sunt departe de lucrurile astea. Viaţa mea a rămas în urmă. Am o reputaţie

sinistră, sunt bântuită de toate blestemăţiile cu putinţă. Mi-e indiferent. N-ai decât să le crezi ori nu. Nu-i nimic adevărat din toate astea, dar ceea ce trebuie să ştii e măcar un singur lucru: că şi eu ţin mult la dumneata.

Seriozitatea cu care fuseseră rostite cuvintele o emoţionă pe tânăra englezoaică în asemenea măsură, încât nu mai ştiu ce să spună. O rază de soare cădea asupra velşei din creştet până-n tălpi, ca pentru a arăta în toată urâţenia lui trupul acela masiv, încarcerat de pânză cenuşie.

Lumina necruţătoare săpa brazdele de pe faţa ei cu cărnuri buhăite. Doar în ochii mici şi verzi strălucea o luminiţă de duioşie.

Elizabeth căută cu disperare în minte câteva cuvinte drăguţe care să nu fie o minciună, deoarece îşi stăpânea cu greu repulsia pe care i-o inspira femeia aceea, dar era sensibilă la mărturisirea ei şi la delicateţea moderaţiei cu care fusese rostită. După un efort violent, găsi aceste cuvinte, ce-o făcură să roşească:

— Vă mulţumesc mult, Miss Llewelyn.

Îşi însoţi spusa cu un zâmbet şi nu primi în schimb decât o privire un pic tristă şi-un pic jignită.

Nu fără stângăcie, declară că vrea să se întoarcă, să se odihnească la ea în cameră, şi se îndepărtă mergând încet la început, apoi din ce în ce mai repede, de parcă ar fi fugit.

Câteva minute mai târziu se legăna în balansoar şi-şi ascundea în mâini faţa arzătoare. Purtarea ei i se păru de-a dreptul nedemnă. De ce fugise atât de repede? Ce necuviinţă spusese Miss Llewelyn ca să merite să fie ca şi repezită? Nu era plăcută la vedere, ba îţi stârnea chiar repulsie din cauza acelui miros înţepător şi totodată fad răspândit de persoana ei, dar îi spusese acele cuvinte de prietenie discretă, în timp ce ea, Elizabeth Escridge, ca o

fată fără inimă şi prost crescută, o lăsase baltă, fără niciun motiv. „Dacă s-ar putea să mori de ruşine, se gândea ea, aş fi moartă, aş fi găsită moartă în scaunul acesta balansoar”. Şi îi veni dintr-odată ideea împovărătoare, insuportabilă, că se cădea să-şi ceară scuze de la Miss Llewelyn. Umilinţa era mare, i se punea în cale. Ce cale? Nu întârzie să caute răspunsul şi, sărind din balansoar, izbi cu piciorul în pământ, exclamând:

Nu!

Şi cum scaunul tot se mai legăna, îi strigă:

— Nu!

Criza aceea de proastă dispoziţie o linişti, punând capăt oricărui scrupul. Dar riscul de-a o întâlni pe velşă, veşnic gata să-ţi răsară în faţă, o opri să se plimbe pe verandă. Din precauţie, trase storurile cele mari şi se duse chiar să răsucească cheia în uşă. Apoi se trânti din nou în balansoar, luă *Ultimele zile ale oraşului Pompei* şi-şi scoase ochii ca să citească vreo cinci-şase pagini din care nu pricepu nimic. Fără ca măcar să-şi dea seama, adormi.

Capitolul LXII

Ziua trecu, la fel şi următoarea, apoi o alta, fără ca, aparent, ceva să se schimbe în viaţa obişnuită. Odată cu întoarcerea păcii se strecura cu viclenie o curioasă senzaţie de plictis. Nu se mai întâmpla nimic. Dispărând surescitarea din săptămânile trecute, ziarul părea gol. Nu chiar de tot, pentru privirile lui Douglas şi Josh. Câteva rânduri, într-adevăr, într-un colţ pierdut de pe pagina a treia înştiinţa cititorul curios că o recepţie avusese loc în apropierea oraşului Albany, pe proprietatea lui Mr. şi Mrs. Jonathan Armstrong. Stilul acelei informaţii era întrucâtva misterios, precum cel al unui text cenzurat. Nimic despre ocazia ce prilejuise acel eveniment monden, nimic despre

invitaţi, la fel şi despre giuvaierul arhitectural: vila paladiană. Cei doi fraţi căzură de acord să adauge propria lor tăcere la cea a ziarului, ca să cruţe nervii iubitului lor tătic, care se întorcea încetişor la starea lui aşa-zis normală. Doar numele lui Jonathan, şi-l făcea să spumege de furie. În acel tânăr arogant nu vedea decât adversarul de mâine ce-ar fi încercat să-i ia casa.

Doamnele însă, bănuiau ele ceva, iar mătuşa Augusta descoperi succinta informaţie oferită publicului. Numaidecât ea şi cu mătuşa Emma începură să scoată mulţime de exclamaţii, încât Douglas le imploră să se ducă să se scandalizeze în sala de bal, departe de urechile lui Mr. Hargrove, care citea într-un colţ din salonul cel mare. îi dădură ascultare.

— Prin urmare, e adevărat, gemu mătuşa Emma. Zvonurile care circulă pe seama acestei creaturi şi a originii averii ei n-au împiedicat nimic.

— Nimic, el îi dăruieşte unul dintre cele mai vechi nume din ţară pentru un pic de aur.

— Mult aur, preciză mătuşa Emma, care adăugă: înfruntând Cerul şi înalta societate.

Şi se întreţinură cu elocinţă despre acel dublu aspect al problemei morale şi, odată cu indignarea, cuvintele dezonoare, concupiscenţă, reprobare şi foc veşnic răsunară acolo unde dulcegăriile valsurilor languroase şi veselul şi micul bubuit al galopului răsunaseră cu o lună în urmă.

Odată satisfăcute exigenţele moralităţii, cu o remarcabilă sprinteneală a minţii ajunseră repede la consideraţii vestimentare.

— Nu se îmbracă aşa cum o face o femeie cinstită. Tot ce poartă vine direct de la Paris.

— Vai, Augusta, nu mai stărui.

— Astupă-ţi urechile. îşi arată pieptul şi umerii.

— Nici cea mai uşoară eşarfa?

— Mă faci să râd. Dansează legănându-şi crinolina…

— Altfel nici nu se poate, toate doamnele…

— Da, dar ea o face dinadins, ca să i se poată vedea „inexprimabilii”, garnisiţi cu un val de dantelă de Chantilly.

— De Chantilly? făcu Emma, căzând deodată în visare. E tot ce-i mai de preţ, mă prăpădesc după dantelele de Chantilly. Eu una n-am decât o batistuţă, în timp ce curtezanele astea nu-şi refuză nimic…

— Emma!

— Am zis ceva ce nu trebuie? Apreciez calitatea unei dantele, dar osândesc lipsa de smerenie ce se împodobeşte cu ea.

— Desfrâul…

Viciul, dragă Augusta, trebuie să ai curajul să spui lucrurilor pe nume. Infernul o s-o înghită pe eleganta asta sfruntată.

— Cum de-a putut Jonathan…

— Viciul, Augusta, viciul.

Repeta cuvântul cu un soi de delectare răzbunătoare ce-i adusese roşeaţă în obraji. Râzând un pic cam stingherit, îşi răcori faţa cu un evantai din frunză de palmier.

— Ceea ce mă întristează cel mai mult, zise, e zvonul acela ruşinos care umblă de multă vreme despre un ştiu ce legătură de rudenie dintre ea şi noi.

— Doar printre negri.

— Îşi închipuie că ştiu totul şi vorbesc prea mult. Bănuiesc că diavolul şi-a vârât un pic coada în toate astea.

— Ca peste tot.

— În spatele tuturor uşilor, în îndoiturile tuturor scrisorilor.

— Sub toate pernele, dar să lăsăm asta, buna mea Emma.

— Fie ca Cerul să-i dea de ruşine pe cei care trăncănesc despre asta.

De comun acord, se ridicară şi se întoarseră în salon.

Viaţa continua să se scurgă la Dimwood, veşnic întrucâtva ferită de lume, liniştită în aparenţă, dar plină de îngrijorare. „Copiii” nu mai erau auziţi râzând atât de mult. Absenţa mătuşii Laura lăsa un mare gol, făcând să se simtă importanţa tainică a acestei femei care se străduise atât de multă vreme să treacă neobservată, învăluită într-o misterioasă penumbră. Acum, după ce plecase, devenea straniu de prezentă, dar nu şi pentru William Hargrove, care părea s-o fi uitat, mărginindu-se uneori să facă aluzie la îngerul pe care nu izbutea să-l identifice şi care-l îngrijise cu mâinile lui blânde. îi bântuia memoria ca o stafie, în lupta inegală cu amintirea unei greşeli enorme, dar o seninătate nouă se zugrăvea acum pe faţa stăpânului plantaţiei. Alungase din conştiinţă drama micuţei Susanna, de vreme ce fata se afla acolo în came şi oase. Cât despre Elizabeth, care juca cu el un fel de partidă de-a v-aţi ascunselea de după buchetul uriaş de flori pus totdeauna în mijlocul mesei, n-o vedea niciodată, deoarece fata se eschiva după fiecare masă, dispărând din viaţa lui. îşi reluase obiceiul lungilor şi istovitoarelor conversaţii cu Dumnezeu, pe care le numea rugăciuni şi pe care ceilalţi trebuia să le îndure. În schimb, discuta cu calm şi bun simţ despre ştirile de la Washington care, la drept vorbind, nu mai stârneau emoţie.

Fred devenea din ce în ce mai serios şi-şi întorcea ochii de la Elizabeth. Fata îi surprindea însă privirile furişe şi sfâşietoare, care-o răscoleau. Dorea din toată inima ca băiatul s-o uite şi, fără să vrea, îi pândea privirile scurte, prefăcându-se a nu le mai vedea. Ideea fixă că ai casei voiau ca ea să plece de la Dimwood la Savannah o îngrijora. Se pierdea, într-adevăr, în vise în care Jonathan

se ivea într-o noapte pe verandă. Şi dorea cu disperare ca atunci Fred să se afle acolo, ca s-o împiedice să plece. Contradicţiile astea i se păreau cât se poate de rezonabile. Şi rătăcea prin casa cea mare, întunecată de storurile trase, fugind de toată lumea, mai cu seamă de Miss Llewelyn care, lucru nemaipomenit, nu se arăta. Într-atât de mare era lâncezeala verii în acel colţ de ţară, încât părea să amorţească orice activitate şi să încetinească trecerea timpului. Ţârâitul greierilor era atât de puternic, încât dădeau impresia că ţes fier.

Într-o bună zi totuşi, au avut senzaţia unei pauze. Din adâncul pădurilor începu să se simtă o adiere ce-ţi îngăduia să respiri, vestind în acelaşi timp o furtună pentru a doua zi.

În acel ceas binecuvântat avu loc un eveniment ce făcu să se mişte piesele pe tăblia de şah a vieţii neclintite de la ţară. După-amiaza era pe sfârşite, când un zgomot de roţi şi de copite răsună pe aleea de stejari pe care soarele o străpungea cu ultimele lui raze, apoi o luxoasă caleaşcă neagră cu cai albi sosi la trap până în dreptul casei, oprindu-se în faţa porticului.

Într-o clipă, toată lumea a fost la ferestre, îndărătul storurilor pe jumătate trase, în afară de William Hargrove, care dormea adânc la el în pat.

Afară, un *groom* în livrea cenuşie de culoarea perlei, tivită cu auriu, sări jos de pe capră şi alergă la portiera pe care-o deschise, descoperindu-se. Ai casei o văzură atunci pe doamna în alb ridicându-se şi coborând cu o încetineală suverană. Dând la o parte mâna înmănuşată ce se întindea spre ea, dispreţuitoare, se îndreptă spre portic când, deodată, cuprinsă de o timiditate stranie, îşi încetini paşii.

O voaletă uşoară prinsă de pălărie îi ascundea partea de sus a feţei, dar totul în atitudinea ei trăda o graţie înnăscută, ce dezvăluia taina întregii ei vieţi şi atracţia pe

care o exercita asupra atâtor bărbaţi. Fără îndoială că se ştia a fi prima victimă a acestei puteri, a cărei conştiinţă o avea tot timpul, dar care n-o putea face fericită, deoarece nu-i stătea în putinţă s-o ţină în frâu şi, mai devreme sau mai târziu, stârnea suferinţa celor din jur. În adâncul fiinţei ei păstra, asemeni unei vocaţii ratate, dorul după dragostea omenească, pe care n-o cunoştea.

Între timp, unchiul Josh, care, din camera lui, asista la această vizită neaşteptată, ieşi grabnic pe coridoare, căutându-şi fratele. Au fost cât pe ce să se ciocnească unul de altul, iar cele ce-şi spuseră nu ţinură mult:

— Ai văzut? făcu Josh, nu-mi vine să-mi cred ochilor. Putem s-o primim?

Douglas se întoarse brusc spre el.

— De ce nu?

— Bine, dar… o prostituată…

— Ei, şi ce? Cum am putea să nu-i deschidem uşa fiicei Laurei? Eşti nebun?

— Ai dreptate. Să coborâm repede.

Deodată, cei doi fraţi se pomeniră în faţa ei şi, dintr-o pornire pe care nu şi-o putu înfrâna, Annabel se azvârli la pieptul lor, fără o vorbă.

Rămaşi tustrei fără glas aproape un minut, îşi stăpâneau cu greu o emoţie la care niciunul nu se aştepta. Tânăra femeie îşi smulse pălăria ca să-i poată vedea mai bine, încât ochii ei mari, de culoarea violetei, se cufundau în ochii lor, lacomi de duioşie. Cu o voce ce i se oprea în gât, şopti dintr-odată:

— Au fost oribili.

— Era de aşteptat, zise Douglas. Nimeni nu i-ar putea schimba.

— N-au suflet, spuse Josh.

— N-au suflet, repetă ea ca un ecou.

Ajutând-o să urce treptele porticului, o conduseră în

salonul cel mic, ale cărui uşi le închiseră. În semiîntunericul ce plutea în încăpere, păru strălucitoare de frumuseţe, dreaptă ca o coloană albă, nemişcată. Douglas o întrebă dacă vrea să se odihnească pe-o canapea. Nu-i răspunse. Cu ochii plecaţi, se străduia să se stăpânească:

— E cât se poate de simplu. Partida e pierdută, spuse ea.

— Cuvântul ăsta nu înseamnă nimic pentru tine, rosti Douglas.

— Eşti foarte tânără şi foarte frumoasă, o consolă Josh, viaţa ta abia începe, eşti căsătorită, Jonathan poartă unul din cele mai ilustre nume din Sud.

Înălţă din umeri, apoi spuse:

— Dar mă iubeşte oare?

— Visezi! exclamă Douglas. Toată lumea ştie că şi-a ieşit din minţi pentru tine.

Îşi întoarse spre ei faţa, pe care tristeţea răspândea o nobleţe dureroasă.

— Ştiu foarte bine ce vor să spună cuvintele astea. Mai nimic. Va continua şi în acelaşi timp s-a terminat. Ceva s-a terminat.

Fără nicio legătură, întrebă:

— Pot s-o văd pe micuţa englezoaică?

Unchiul Josh se duse după Elizabeth la ea în cameră, apoi o lăsă singură cu doamna în alb, în salonul cel mic.

Se priviră şi acelaşi gând le veni la amândouă, formulat la fiecare dintre ele întrucâtva altfel: „Prin urmare, aşa arată… Ce frumoasă e!” „Cât de drăgălaşă e!”

Ziua se împuţina, unul din storuri fusese ridicat, iar fereastra deschisă. Amândouă stăteau în picioare şi fiecare dintre ele părea să aştepte cuvântul care să rupă vraja tăcerii.

— Pari mirată că mă vezi, zise în cele din urmă

doamna în alb.

— Puţin, nu mă aşteptam…

— Ei bine, spuse vizitatoarea cu un zâmbet, dumneata eşti Elizabeth, iar eu sunt Annabel. Cam aşa fac cunoştinţă copiii, care se mulţumesc cu numele mic, lăsându-l la o parte pe cel de familie.

Elizabeth zâmbi politicos.

— Dar dacă stăm în picioare, continuă Annabel, o să mi se pară că un perete invizibil se înalţă între noi, şi m-aş mâhni, deoarece presimt că avem multe lucruri să ne spunem. îmi îngădui?

Fără a aştepta răspunsul, se aşeză pe o canapea, ceea ce-i îngădui să-şi întindă puţin picioarele. Cu stângăcia unui automat, Elizabeth se aşeză într-un fotoliu micuţ şi foarte drept.

— Am auzit mult vorbindu-se despre dumneata, adăugă vizitatoarea pe un ton plăcut. Eşti cu mult mai tânără decât credeam.

O groază de întrebări începură să se învălmăşească în mintea Elizabethei, iar inima îi zvâcnea. Femeia aceea misterioasă care zâmbea întruna în timp ce vorbea părea a fi totuşi copleşită de tristeţe. Faţa ei nu semăna cu niciuna din cele pe care micuţa englezoaică le văzuse în Anglia sau chiar în Georgia.

Trăsăturile, de o mare fineţe, îi dădeau o înfăţişare de nespusă fragilitate, iar pe chipul acela aurit, ca şi cum ar fi fost uşor bronzat, se deschideau, întunecoşi şi luminoşi totodată, doi ochi mari şi melancolici de culoarea violetei. Micuţe de tot, urechile erau împodobite cu două safire de mărimea unei picături de apă. Ghiceai că se ştia foarte frumoasă, de-o frumuseţe rară, şi că respira admiraţia aşa cum te îmbeţi cu mireasma ameţitoare a unei flori.

— Pot vorbi deschis, întrebă ea, sau trebuie să mă

mărginesc la complimente despre părul şi tenul dumitale?

Elizabeth se aştepta la ce-i mai rău.

— Nu-mi e pe plac decât adevărul, rosti pe un ton sălbatic.

— Foarte bine. E vorba despre Jonathan. Despre ce altceva ar putea fi vorba, şi ce-am căuta noi aici, una în faţa alteia?

— Cum vreţi, spuse Elizabeth înghiţind în sec.

— Într-o bună zi, vei cunoaşte mai bine viaţa şi capcanele ei, erorile ce trebuie evitate, ameţeala ispitelor.

Încet, începu să vorbească pe un ton cu inflexiuni atât de pure şi emoţionante, încât te duceau cu gândul la un cântec şoptit pe întuneric. Accentul venea de altundeva, de departe. Nu era vocea pe care o auziseră fraţii Flargrove.

Fără să vrea, Elizabeth căzu sub vraja acelor intonaţii ce deveneau aproape drăgăstoase, pentru a îmblânzi înţelesul cuvintelor, deoarece se vesteau lucruri precise:

— Nu-i departe ziua când tineri chipeşi vor începe să-ţi dea târcoale. Cu înfăţişarea dumitale de-o adorabilă nevinovăţie – ba da, ba da, adorabilă spun şi, crede-mă, e un atu pentru anumiţi…

— Am spus să trecem peste complimente, interveni Elizabeth sâcâită.

— Perfect, să ne întoarcem atunci la lucrurile concrete. Întâi de toate, numele dumitale, Miss Escridge. Faci parte dintr-o societate care e numită aristocraţie.

— Vă încredinţez că-mi este indiferent.

— Cinste bunului dumitale simţ! Pentru că, între noi fie vorba, unde le sunt titlurile de nobleţe? Unde le sunt pământurile strămoşeşti? Ce altceva le rămâne decât pozele lor trufaşe, faimoasa lor aroganţă… de care sunt departe de-a se ruşina, dimpotrivă, o prefac într-un titlu de nobleţe în plus…

Se înfierbânta puţin câte puţin, iar ochii ei mari şi întunecaţi începură să scapere.

— Aş putea să-mi revendic apartenenţa la casta lor prin mama sau prin bărbatul al cărui nume astăzi îl port. Aş muri mai curând decât să fac acest lucru. Tata era un om remarcabil. Nu l-am cunoscut, dar călugăriţele care m-au primit la sânul lor mi-au spus-o întruna când am ajuns la vârsta înţelegerii. Pentru că ştiau, veneau din aceeaşi ţară, se refugiaseră aici în momentul dezastrului.

Surprinzând privirea mirată a fetei, se opri:

— Povestea-i complicată, spuse. Era locotenent în armata guvernamentală, în Antile, foarte frumos, foarte îndrăgostit de mama, cu care s-a căsătorit în taină.

— În taină?

— Pentru că el era catolic, iar mama protestantă, ca şi tatăl ei, care s-ar fi opus căsătoriei. Tinerii căsătoriţi erau nebuni unul după altul. Au avut loc bătălii, peste trei luni, pe plantaţiile engleze, deoarece negrii s-au răsculat împotriva albilor. Mama, însărcinată, a fugit împreună cu tatăl şi fraţii ei, şi câţiva servitori rămaşi credincioşi. Şi cu guvernanta, o velşă…

Elizabeth tresări.

— O cunoşti, bineînţeles, spuse Annabel. Evită să-i vorbeşti, e periculoasă. În sfârşit, am venit pe lume. Naşterea mea a fost ascunsă pentru că aşa voia bunicul.

— De ce? întrebă necugetat Elizabeth, curioasă.

— „De ce” e o întrebare de care nu trebuie să abuzăm, Miss Escridge, spuse Annabel cu blândeţe.

— Iertare.

Annabel se prefăcu a nu fi auzit şi continuă:

— Şi mama ar fi putut foarte bine să fi murit. A îndurat multe, iar acum a plecat.

O bănuială încolţi în mintea fetei, dar de data asta tăcu.

— Atunci ai apărut dumneata, Elizabeth.

— Eu?

— Da, dumneata şi bărbatul pe care-l iubeşti.

Roşie de emoţie, Elizabeth se ridică în picioare.

— Nu înţeleg. De unde ştiţi că iubesc pe cineva?

— Oh! fetiţă ce eşti, spuse Annabel cu un zâmbet, oare nu ştii că o femeie află totdeauna ceea ce vrea să afle? Ştii, aş face şi o piatră să vorbească de-ar trebui.

— Am fost trădată! exclamă fata.

— Nicidecum, rosti Annabel cu o privire plină de compătimire şi de duioşie, nimeni n-a vorbit, nimeni n-a trădat. Atâta doar că eu ştiu să ghicesc, pentru că-i cunosc pe bărbaţi, şi mai ştiu să observ fără să spun nimic, să ascult în tăcere. Nu te mira: aş vrea să-l pot iubi ca dumneata. Din nefericire, nu pot. Să fiu iubită, da, dar să iubesc, n-am putut niciodată. Chiar şi el, ceea ce voia să ia drept dragoste era altceva.

Un strigăt pomi din pieptul Elizabethei, care nu se mai stăpânea:

— Atunci de ce mi l-aţi luat?

Annabel nu renunţă nici la calmul, nici la blândeţea ei:

— Mi-ai luat inima lui, Elizabeth, în timp ce eu am luat persoana şi numele lui. Gândeşte-te, Elizabeth. Nu-l cunoşteam. A venit la mine, m-a implorat ca un nebun, cu toată vehemenţa dorinţei. Dorinţa, asta era totul. Dorinţa nu înseamnă dragoste. Nu ştii deloc ce înseamnă dorinţa. Ţi se citeşte totul în ochi.

Elizabeth rămase uluită, căutând zadarnic un răspuns.

— Dragostea eşti dumneata. Pentru Jonathan, dumneata eşti.

— Jonathan… şopti Elizabeth.

— Îi rosteşti numele aşa cum l-a rostit şi el pe-al

dumitale, într-una din zile, cu aceeaşi voce şi aceeaşi privire, în timpul unei conversaţii. Şi a crezut că n-am băgat de seamă, pentru că bărbaţii sunt naivi. îmbătarea aceea l-a trădat. Să nu-ţi închipui că sunt geloasă. Departe de asta. Te pizmuiesc.

— Nu înţeleg aproape nimic din cele ce-mi spuneţi de la o vreme.

— Încerc să-ţi vorbesc ca de la femeie la femeie. Aş fi voit să mă îndrăgostesc o dată, ca să văd cum e. Niciodată n-am putut inspira iubire în felul dumitale. Veşnic aceeaşi poveste: nu exista iubire, ci numai dorinţă. Sunt făcută pentru dorinţă.

Părea atât de tristă rostind aceste cuvinte, încât fata o întrebă timid:

— Sunteţi fericită?

Spre marea ei mirare, răspunsul veni odată cu un hohot de râs lipsit de veselie:

— Nu, sunt bogată! Am ceea ce vreau. Totul. Nu te înspăimânta aşa. Nu sunt o femeie rea. Mama e singura fiinţă pe care am iubit-o, dar mi-e atât de teamă de ea, e ceea ce eu nu sunt. Dar s-a înnoptat, Elizabeth, şi ne vorbim pe întuneric. Nu-ţi mai văd decât părul, care străluceşte.

Se opri o clipă, iar fata o auzi oftând, apoi, deodată, continuă:

— Sunt lucruri care se spun mai uşor pe întuneric! Nu-i nostim? N-aş voi să-ţi spun nimic care să te îndurereze, pentru că ţin mult la dumneata. Nu prea văd femeia care vei fi mai târziu. Pentru moment, pari mai degrabă un ideal decât altceva. Pentru Jonathan, de pildă. Simt că nu înţelegi şi sunt cuvinte pe care nu vreau să le folosesc. Ai citit *Romeo şi Julietal*

— Da, bineînţeles.

— Ei bine, în scena balconului ai fi desăvârşită, dar

înăuntru, în cameră – pentru că orice ai face, tot aici ajungi cu ei –, victoria mi se pare îndoielnică. Ceea ce se numeşte temperament…

Elizabeth o întrerupse:

— Nu-mi place ceea ce spuneţi.

— Nici mie, iar dumneata n-ai fi ceea ce eşti dacă ţi-ar plăcea ceea ce-ţi spun, dar eşti dezarmată în faţa vieţii, fetiţă dragă. Neştiinţa dumitale e cutremurătoare. Şi acum, am să-ţi spun ceva trist. Pentru asta am venit şi tărăgănez cu laşitate clipa, pentru că o să mă urăşti: n-ai să-l mai vezi pe Jonathan.

Fără îndoială că se aştepta la un strigăt, dar numai o tăcere adâncă îi întâmpină cuvintele ucigătoare.

— Spune ceva, Elizabeth, o îndemnă.

— Nu, se auzi o voce hotărâtă. Ceea ce spuneţi nu-i adevărat.

— Ba da. Plecăm din ţară pentru multă vreme. Eu nu voi regreta niciun strop, şi nici el, sunt sigură.

— Dar de ce? De ce?

— Ţara asta ne dezamăgeşte. O experienţă amară… Vom călători, poate ne vom duce să locuim în altă parte, în Europa. Acolo vom fi fericiţi – chiar şi fără dragostea asta cu care ni se împuie atâta urechile.

Chiar şi fără dragostea asta… Ca într-o străfulgerare, Elizabeth îşi aminti de cele ce-i spusese Miss Llewelyn: „Ai zdrobit două destine care nu trebuiau să facă decât unul”.

O teamă supranaturală o făcu să tremure. Pe dibuite, căută fotoliul în care stătuse şi, găsindu-l, se sprijini de el, gata să cadă. Vocea blândă a Annabelei continuă în întuneric un monolog din care fata nu înţelegea decât frânturi de frază:

„Simt că ţi-am făcut rău… nu voiam… Dacă Jonathan ar şti că mă aflu aici…”

— Jonathan… spuse Elizabeth.

— Jonathan, de ieri, e la Savannah, ca să pregătească plecarea. Nu va afla despre vizita mea… decât peste lunid e zile, nimic din confidenţele noastre. Acum, trebuie să te părăsesc, Elizabeth. Am de făcut douăzeci şi cinci de mile, iar drumurile nu sunt bune. O să mă ajuţi să ies din salonaşul ăsta drăguţ, pe care abia de l-am zărit mai adineauri…

Mâinile lor se căutară o clipă, apoi Elizabeth o călăuzi pe Annabel spre uşă, pe care o deschise. În lumina ce venea dinspre vestibul, vizitatoarea i se păru dintr-odată de-o frumuseţe crudă, în acelaşi timp desăvârşită şi aspră în perfecţiunea ei, dar, aproape numaidecât, un zâmbet încântător îi dărui graţia şi farmecul ei straniu.

— Fetiţă dragă, ce necruţătoare e viaţa! spuse.

Observaţia ei nu stârni niciun răspuns.

— Îmi îngădui să te sărut? întrebă Annabel.

Elizabeth rămase tăcută şi nu se clinti. Se scurseră câteva clipe, apoi simţi pe obrazul ei căldura unui sărut.

Îndreptându-se din şale, Annabel se îndepărtă cu câţiva paşi.

— La revedere, dragă Elizabeth, spuse cu o voce afectuoasă.

Şi adăugă într-o şoaptă:

— Nu fi tristă. Uită, uită.

Elizabeth îşi întoarse capul.

Rămasă singură, trase o batistuţă din cingătoare şi-şi şterse obrajii cu furie.

Capitolul LXIII

În seara aceea, nu se ivi la cină. Unchiul Douglas hotărî că trebuie să fie lăsată în pace. Refugiindu-se la ea în cameră după plecarea doamnei în alb, se azvârli în pat şi-şi trase aşternutul până peste cap. Ceea ce însemna,

încă de când era mică, o mare suferinţă. Nici lacrimi, nici hohote de plâns. Pur şi simplu voia să moară. Fără să ştie ce aşteaptă, rămânea nemişcată, făcând pe moarta.

Prin grosimea lânii auzi zgomotul trăsurii ce-o ducea pe vizitatoare, tropotul înzecit al copitelor pe pământul de pe aleea cu stejari, unde se pierdea în tăcerea ce înăbuşea totul.

Se străduia să nu se gândească la nimic, să-şi scoată din minte toate ceasurile petrecute în Sud, dar nu avea nicio putere asupra unui singur nume ce revenea întruna, sporindu-i bătăile inimii.

Minute nesfârşite se scurseră. Primele broscuţe din noapte îşi începură cântecul cu o notă timidă în copacii din jurul casei.

Deodată, uşa se deschise şi cineva intră. Fata dădu la o parte marginea cuverturii şi exclamă:

— Tu eşti, Betty? Du-te! Vreau să dorm.

— Nu e Betty, răspunse o voce liniştită, e Maisie Llewelyn, care vine să vadă cum te simţi.

— Oh! Miss Llewelyn, vă rog, lăsaţi-mă. Mă odihnesc, asta-i tot – şi-aş vrea să dorm.

Vocea se auzi din nou, hotărâtă şi liniştită:

— Miss Escridge, sunt guvernanta acestei case. Nu-mi fac decât datoria.

Cu un gest nerăbdător, Elizabeth dădu în lături partea de sus a cuverturii, iar creştetul ei zburlit, încununat cu aur, se întoarse spre velşa care sta în picioare lângă măsuţă. Lumina lămpii cu glob o lumina de sus în jos. Umbra i se proiecta în spate, până pe tavan, iar silueta aceea uriaşă şi neagră era parcă proiecţia întregii ei autorităţi.

După o scurtă şovăială, Elizabeth îşi redobândi forţele, iar vocea îi tremura de indignare când spuse:

— Miss Llewelyn, vă rog să vă amintiţi că în camera

asta sunteţi în casa mea.

— Încearcă să fii ceva mai puţin britanică, Miss Escridge. Ceea ce vreau să-ţi spun e pentru dumneata de-o importanţă capitală.

Rare şi desluşite, cuvintele păreau a cădea din înaltul umbrei de pe perete, încât fata rămase mută de mirare.

— În punctul în care ne aflăm, continuă vocea, dumitale îţi revine să-ţi iei soarta în mâini. E în joc tot viitorul dumitale. Să plec sau să rămân?

Elizabeth sări jos din pat, îmbrăcată din creştet până-n tălpi.

— Îţi şifonezi rochia asta drăguţă, observă Miss Llewelyn. În locul dumitale, aş avea grijă de hainele mele. Viaţa are schimbări neaşteptate.

O îngrijorare nelămurită puse stăpânire pe fată, iar amintirea zilelor negre petrecute la Londra îi veni în minte.

— Voiaţi să-mi spuneţi ceva? întrebă ea.

— Da, Miss Escridge, ai plecat atât de repede de lângă mine acolo, în pădure, încât n-am apucat să-ţi spun ce era mai important.

— Eram răscolită, îmi pare rău… Vreţi să luaţi loc?

Fără nicio ezitare, velşa se instală în jilţul-balansoar, pe care-l puse în mişcare izbind cu călcâiul.

— Te-am scuzat, Miss Escridge. Aminteşte-ţi numai că eu nu sunt o slujnică.

În timp ce spunea aceste cuvinte, se legăna puternic şi, în spatele ei, umbra urca şi cobora pe perete.

— Sunt stăpână la Dimwood, spuse.

Fără o vorbă, Elizabeth se aşeză pe canapeluţa din faţa ei. Miss Llewelyn lăsă să se aştearnă tăcerea, apoi continuă:

— Annabel te-a ţinut de vorbă o oră. Trebuie să-ţi fi povestit în felul ei necazurile prin care a trecut.

— Mi-a spus tot.

— Tot? Mă cam îndoiesc, dar ne convingem noi îndată. Ce mai tevatură pentru o picătură de sânge negru! Mă aflam acolo, în Haiti. L-am cunoscut bine pe băiat. Alb ca dumneata şi ca mine, cu faţa spână. Mama trebuie să fi fost metisă. Nu se arăta deloc. O tânără englezoaică s-a îndrăgostit de el şi a trecut la catolicism ca să-l ia în căsătorie. Mă urmăreşti?

— Nu asta mă interesează, ci căsătoria Annabelei.

— Foarte bine. Deci continui: Ieşind din această căsătorie, fata, adevărată surpriză, e frumoasă ca un înger şi prezintă caracteristicile sângelui amestecat. Căci poate sări peste o generaţie, dar nu se elimină. Că s-a căsătorit cu Jonathan, asta o priveşte. Greşeala a fost că s-a arătat, că s-a prezentat cu nobilul ei soţ în faţa înaltei societăţi. O recepţie stranie, urmată de o tăcere generală, nicio vizită de politeţe, nici cel mai mărunt cuvânt mâzgălit pe tradiţionala hârtie de Bristol, nimic, înalta societate a spus nu. Aşa că părăsesc ţara.

— Ştiu şi asta, vai!

— Atunci ştii tot.

— Ştiu şi faptul că nici nu se iubesc cu-adevărat, mi-a spus-o.

— Dar căsătoria rămâne la fel de indisolubilă.

— Ce-i împiedică să se despartă, dacă nu se iubesc?

— Biserica. Văd că, informându-te, Annabel a păcătuit prin omisiune.

— Nu înţeleg.

— Ca s-o ia în căsătorie pe Annabel, care e catolică, Jonathan a devenit şi el catolic.

— Ce ruşine!

— Spune-i cum vrei, dar ceea ce s-a făcut e bun făcut. Biserica romană nu admite divorţul.

Elizabeth o privi consternată. Religia era pentru ea

lucrul despre care nu se vorbea, dar care în viaţă ocupa un loc ciudat. Rând pe rând cumplită şi liniştitoare, misterioasă, nu trebuia să te atingi de ea. Dintr-odată, imaginea pe care şi-o făcuse despre Jonathan a fost din această cauză tulburată.

— Nu spun că Jonathan al dumitale şi-ar fi vândut sufletul diavolului pentru femeia asta, dar nu trebuia să fie ispitit, iar ea l-a ispitit.

— Îngrozitoare femeie!

— Ba nu, îi atrage pe bărbaţi într-un fel irezistibil, aşa cum tatăl ei a atras o protestantă care a trecut la catolicism ca să-l ia în căsătorie.

— Dar, la urma urmei, cine e mama Annabelei?

— Curioaso, când vei învăţa că la Dimwood sunt întrebări care nu se pun? Fii atentă: am primit un mesaj din partea lui Jonathan.

Dintr-un salt, fata se ridică în picioare.

— Stai jos, Miss Escridge. Mie îmi scrie, nu dumitale.

Elizabeth se aşeză, roşie la faţă de parcă ar fi pălmuit-o cineva.

— Mi-a trimis scrisoarea asta din Savannah, în ziua când v-aţi întâlnit pe drum. În trăsură, îţi aminteşti? Ah! văd că-ţi aminteşti! Fără îndoială că se dusese acolo ca să depună în contul celei sub a cărei vrajă era banii primiţi de la William Hargrove pentru vânzarea unei părţi din plantaţie. Aşa presupun Joshua şi Douglas Hargrove. Într-o zi când, printr-o pură întâmplare, treceam pe lângă fumoar, unde vorbeau ei, am prins câteva frânturi de cuvinte – din zbor, ca să zic aşa – şi tot, ca să zic aşa, fără voia mea.

— Oh! Miss Llewelyn, vorbeşte despre mine în mesajul lui?

— Ia te uită, continuă să te intereseze… Renegatul ăsta nu are îndrăzneala să pretindă ca eu să slujesc drept

intermediar între dumneata şi el, dar propune ca, de cumva – dea Cerul să nu se întâmple – te vei afla în necesitatea absolută de a-i scrie, să-i trimiţi scrisoarea prin mine.

— I-aş putea scrie în seara asta… dar vă aflaţi aici. Să trimit scrisoarea prin dumneavoastră? Nu înţeleg.

— Asta pentru cazul când te-ai afla într-altă parte decât aici. Ar trebui ca mesajul dumitale să fie scurt şi decent, înţelegi? cât se poate de decent.

— Dar ce vă închipuiţi, Miss Llewelyn?

— Nu-mi închipui nimic, ştiu, cunosc în profunzime natura omenească. Dacă scrisorile încep să aducă a corespondenţă amoroasă, opresc totul. Chiar şi-acum, suntem aproape de ceea ce se numeşte o conversaţie vinovată, iar de-aici până la adulter…

Din nou Elizabeth se ridică în picioare.

— Miss Llewelyn, de ce vorbiţi despre asemenea lucruri cumplite? în *Biblie*, femeile adultere sunt ucise cu pietre.

— Nu se mai face aşa. Şi-apoi, adulterul ei l-ar săvârşi, iar nu dumneata, biată Miss Escridge. Dar bărbatul ăsta e un lup devorator. Temete de el. Mă aflu aici ca să veghez, să supraveghez, ca să citesc şi să rup dacă va fi cazul. Şi-apoi, mă întreb, ce-ai avea să-i spui?

— Oh! o mulţime de lucruri.

— Uite, vezi, chiar de la început porneşte rău. N-am făcut bine că m-am lăsat impresionată de solicitările astea insistente. Mi-a fost milă. Am spus „da”. Mi-a dat viitoarea lui adresă, apoi vor veni şi celelalte, pentru că îmi închipui că nu vor sta într-un singur loc fugarii noştri. Chiar şi dumneata, în curând n-o să mai fi aici. Ai să pleci.

— Cum aşa? Cei de-aici nu mă mai vor, bănuiam eu.

— Ţi se va spune cu frumosul. Clima de-aici nu-ţi prieşte. O să te simţi mai bine în altă parte. Motivul

adevărat cred că ştii care e. Prezenţa dumitale tulbură conştiinţa lui William Hargrove. Asta-i. Omul cel mai fermecător din lume se va ocupa de dumneata pe viitor. îl cunoşti: marele bancher din Savannah, Charlie Jones – bancherul tuturor de-acolo şi chiar şi-al Annabelei şi-al lui Jonathan. O să te ducă acolo unde aerul nu-i înăbuşitor şi unde poţi respira şi altceva decât duelul şi războiul de mâine. Vei fi mai fericită, dar, în scrisorile dumitale, dacă scrii, aminteşte-ţi de convenienţe şi de morală. Noapte bună.

Şi, brusc, se sculă din jilţul-balansoar, care parcă azvârli ca un cal scăpat de călăreţ, apoi, fără să mai aştepte, Miss Llewelyn plecă.

Capitolul LXIV

Noaptea Elizabethei a fost năpădită de coşmaruri, în care strălucea cuvântul adulter, dar, cu puţin înaintea zorilor, adormi atât de adânc, încât Betty trebui s-o zgâlţâie de umăr ca s-o trezească.

Peste o oră, se aşeza la locul ei obişnuit pentru micul dejun şi le zâmbi tuturor, fără a fi în stare să spună un cuvânt. Ceva în ea se năruise şi ajunsese să se întrebe ce căuta acolo, în încăperea aceea, unde nişte persoane sporovăiau în jurul ei, fără să-şi poată da seama despre ce-i vorba. Refuzând ceea ce i se oferea de mâncat, bău mai multe ceşti de ceai, care-o făcură să-şi vină aproape în fire, şi întreaga oroare a discuţiei cu velşa îi apăru cu o precizie covârşitoare. Viaţa ei era un vis urât din care nu izbutea să se trezească. Îndărătul uriaşului buchet de amaryllis pus în mijlocul mesei se ascundeau vederii ei nişte oameni care nu-i mai doreau prezenţa în casa lor. Acolo se afla realitatea. Jonathan nu exista.

O mână se puse pe mâna ei. Era Susanna. Elizabeth o

privi absentă. Susanna repeta aceleaşi cuvinte:

— Nu pleca.

Tânăra englezoaică zâmbi fără să răspundă.

Deodată, se auzi zgomotul puternic de scaune trase care anunţa sfârşitul mesei, iar fata se ridică odată cu ceilalţi. În soiul acela de somnambulism în care se mai afla, observă frumuseţea luminii cernute de storuri, aurind pereţii.

Ieşi din sufragerie şi se pomeni în vestibul. Acolo se opri, nehotărâtă. Nimic nu mai avea înţeles. Să se închidă la ea în cameră ori să se ducă pe-afară, îi era totuna. Trupul se deplasa, asta era tot. Persoana care sălăşluia în trup rămânea la fel de indiferentă, era ca şi cum cineva ar fi lipsit-o de ea însăşi.

Deodată, îşi dădu seama că unchiul Josh se află lângă ea şi că o duce spre fundul vestibulului. Ea se supuse. Mergeau destul de repede amândoi şi curând o uşă se deschise, apoi se închise după ei. Recunoscu atunci salonaşul unde-o văzuse pe Annabel.

Acum se afla într-un fotoliu mare, capitonat, şi încerca o vagă mulţumire, nemaifiind nevoită să aleagă: trebuia să fie acolo şi nu în altă parte. Trupul asculta. Unchiul Josh era aşezat lângă ea şi vorbea, vorbea mult, cu mare blândeţe. Ea ar fi voit să doarmă, dar el o împiedica râzând, ridicându-i capul printr-un gest delicat al mâinii, prefăcându-se a juca un joc, şi râdea atât de sincer, încât până la urmă râse şi ea împreună cu el, fără să ştie de ce, dar veselia asta risipea tristeţea, iar ochii fetei se luminară. În clipa aceea se auziră cele dintâi ţârâituri ale greierilor în copaci.

— Zgomotul ăsta, spuse unchiul Josh, cred că-l cunoşti foarte bine. Căldura o să sporească, o să ne ţină în casă până pe seară. În ţara asta pe care o iubim atât de mult, vara e o adevărată pacoste. Mă auzi, Elizabeth?

Un zâmbet îi dădu răspunsul. Iar el continuă:

— Noi, cei de-aici, de la Dimwood, credem că vei fi mai fericită în Virginia. E cald şi-acolo, dar nu ca în Georgia, iar vântul adie pe pajişti, peisajul îl aminteşte pe cel din Anglia.

Fata îl privi şi spuse cu simplitate:

— Vrei să plec, unchiule Josh?

— Nu, spuse el cu vioiciune, te iubim cu toţii şi te vei putea întoarce oricând vrei. Iama poate fi minunată prin părţile noastre.

Venindu-şi în fire încetul cu încetul, Elizabeth se uită fix şi cu gravitate în ochii lui buni şi căpâni care minţeau.

— Când trebuie să plec?

De uimit ce era, el tresări şi se tulbură:

— Păi… când vrei tu.

— Mi-e indiferent, unchiule Josh. Totul mi-e indiferent.

— O! nu vorbi aşa. La toţi ne va veni greu.

După o ezitare, continuă:

— Trebuie să-ţi spun că acum trei zile am primit o scrisoare de la unchiul Charlie, care vrea să-ţi arate Virginia, unde are mai multe proprietăţi. El propune… poimâine, dar dacă nu vrei…

— Ba da. N-am de ales. Am să fac ce vă convine.

Simţindu-se lezată în amorul ei propriu, fata se ridică, iar Joshua făcu la fel. Elizabeth nu-l slăbea din priviri.

— Cum se simte tatăl dumitale în dimineaţa asta? îl întrebă.

Joshua roşi puţin.

— Bine, Elizabeth. Doar erai la masă mai adineauri.

— Nu l-am văzut, ştii, cu toate florile astea între noi.

Unchiul Josh nu-şi putu ascunde stinghereala şi încercă să râdă:

— Toate florile astea, chiar aşa. E cam caraghios.

— Toate florile astea, repetă Elizabeth la rândul ei, cu un zâmbet.

Ieşiră din salon. În vestibul, un zvon de voci ajunse până la ei dinspre fumoar, prin uşa închisă. Vocea vehementă şi un pic înăbuşită a unchiului Douglas lupta împotriva vocii limpezi şi tăioase a fiului lui, care putea fi auzit cât se poate de clar:

— Tată, strigă băiatul, şi voi numiţi asta ospitalitatea Sudului!

Unchiul Josh tresări şi se uită la Elizabeth cu îngrijorare. Fata zâmbi şi, fără un cuvânt, trecură amândoi mai departe.

Ziua trecu fără vreun incident. În afară de cei doi fii ai lui William Hargrove, încă nu ştia nimeni că Elizabeth trebuia să plece peste două zile. Ea însăşi era foarte calmă şi păstra taina, dar asta nu înseamnă că nu-i era gândul la pregătirile de plecare.

Primul ei gest a fost să ia *Ultimele zile ale oraşului Pompei* şi să pună cartea la loc în biblioteca din salon. Era un mic început şi se miră să vadă în ce măsură se simţea fericită.

Îi veni ideea să dea cu discreţie ocol casei, ca pentru un tainic rămas bun. Fireşte, nu-i plăcea la Dimwood, dar locurile pe care le părăseşti au puterea misterioasă de-a te reţine în felul lor. Nu voi să deschidă uşile dormitoarelor, dar se duse să arunce o privire prin celelalte camere. Parterul mai întâi şi, chiar în fundul unui coridor interminabil, ajunse în dreptul atelierului unde în primele zile făcuse cunoştinţă cu domnişoara Souligou.

Intră înăuntru şi o văzu ca în vis pe domnişoara Souligou stând la aceeaşi masă lungă, în faţa unui morman de cămăşi şi de lenjuri.

— Ia te uită, dumneata eşti, zise bătrâna fără a

întoarce capul. Mă aşteptam să te văd mai de mult, dar pe Souligou o părăseşti când nu mai ai nevoie de ea.

— Ba nu, zise Elizabeth, luată din scurt.

— Ba da, dar n-are nicio importanţă. Stai jos aici. Vreau să-ţi vorbesc. De cum vin căldurile cele mari, nu mai lucrez la ultimul etaj. Te înăbuşi sub acoperiş, în îndrăgitul meu pod. îmi lipseşte oarecum, pentru că de acolo văd totul.

Era legată la cap cu un batic verde-violet, ce-i înflorea în creştet într-un nod mare, bătăios. Faţa ei galbenă se întoarse spre micuţa englezoaică, iar ochii mici şi şireţi o scrutară.

— Aceeaşi faţă de şcolăriţă încadrată de-o flacără aurie, dar ia seama la imprudenţe.

— Nu săvârşesc imprudenţe.

Domnişoara Souligou luă iar o cămaşă pe care-o lăsase din mână şi începu să-i coasă un nasture.

— Aşa crezi dumneata, dar e imprudent să te plimbi la marginea pădurii cu Miss Llewelyn, de pildă.

— Cum, şi dumneata mă spionezi? Toată lumea spionează pe toată lumea la Dimwood.

— Să nu exagerăm. Oare nu-mi este îngăduit să privesc pe ferestrele de la podul meu, ca să admir natura? Iar dacă o văd pe Miss Escridge vorbind cu Miss Llewelyn, asta înseamnă că spionez? Pe când eu ţi-am spus şi încă ţi-o mai spun: femeia asta e periculoasă.

— N-am de ce mă teme din partea lui Miss Llewelyn.

— Să sperăm, să sperăm. Ceea ce v-aţi putea spune nu vă priveşte decât pe voi.

— Asta e şi părerea mea, spuse Elizabeth cu răceală. Regret că te-am deranjat de la lucrul dumitale.

Zicând acestea, se ridică să plece. Din nou, Souligou o privi, iar colţurile gurii ei se întinseră într-un zâmbet prelung.

— La fel de mândră, drăgălaşa noastră aristocrată! Dar ţine minte un lucru: velşa e gata să facă cele mai mârşave lucruri, cu condiţia să i se plătească gras. îi plac banii şi e bogată. Iar bogaţii au curiozitatea asta, că niciodată nu se socot îndeajuns de bogaţi. Velşa vâră în buzunarul ei mare o parte din veniturile lui Mr. Hargrove, sub ameninţarea că dezvăluie tot ce ştie despre fiica lui Laura.

— Mătuşa Laura!

— Chiar ea, care-i o sfântă sau pe-aproape. Dar asta nu-i de ajuns pentru velşa noastră. Nu scapă prilejul dacă mai poate ciupi câte ceva. Uneori îşi vinde tăcerea. Şi tăcerea ei costă scump. Alteori e nevoită să-şi fructifice talentul de codoaşă şi, cum lucrul e riscant, preţul e şi mai pipărat.

— Domnişoară Souligou, nu înţeleg nimic din ce-mi spui.

— Nu mă mir, dar toate astea o să lucreze în mintea dumitale şi-o să-ţi folosească într-o bună zi. Cât despre numita Llewelyn, va veni ceasul când o să-şi dea sufletul ei cel rău şi o să se ducă drept acolo unde e aşteptată, numai că are o sănătate de fier şi-l face pe diavol să lâncezească. Iar dumneata fii atentă. Dă-mi, rogu-te, „inexprimabilii” ăştia de domni, colo, la capătul mesei. Sunt bătrână. Mă oboseşte să mă scol… Mulţumesc. Mi se pare că ne-am spus tot ce aveam să ne spunem.

— Sunt sigură, se repezi şi Elizabeth. N-aveam nici cea mai mică intenţie să vă vizitez, doar din întâmplare am…

— Păi, atunci, Miss Escridge, nu te mai reţin.

Dintr-un salt, mica englezoaică sări în picioare şi trecu prin spatele jilţului domnişoarei Souligou. În furia ei de-a se vedea dată afară ca o persoană de rang inferior, se simţi ispitită să tragă de cele două colţuri batjocoritoare,

ca nişte urechi, ale baticului, dar se stăpâni şi se pomeni afară, roşie şi tremurând de indignare.

Nu-şi continuă vizita de rămas bun. îşi aminti despre întâmplările sinistre ce i se povestiseră: un vechi blestem apăsa asupra acestei case de-o frumuseţe atât de rară, făcând cu neputinţă fericirea între zidurile ei.

Teama de-a o întâlni pe Miss Llewelyn o împiedică să se ducă la plimbare prin pădure. După cum fugea şi de tovărăşia „copiilor”, cărora nu le putea împărtăşi nimic din noile ei griji, şi-apoi accesele lor de duioşie o enervau, mai cu seamă frenezia Susannei, pe care o socotea neînţeles de copilăroasă.

Atât de mare îi era dorinţa de singurătate, încât hotărî să se refugieze în camera mamei ei, unde, după plecarea lui Mrs. Escridge, nimeni nu mai călca. Acolo, în jilţul cel mare balansoar, se putu lăsa în voia plăcerii amare de a-şi rumega necazurile din clipa sosirii ei la Dimwood.

Annabel şi Miss Llewelyn îi vorbiseră într-un fel care o întrista, încă şi mai îngrijorătoare, spusele domnişoarei Souligou despre ocupaţiile velşei. Tăcerea cumpărată cu preţul aurului... Codoaşă... Câte taine adânci în aceste cuvinte... „Codoaşă” mai cu seamă. Nu îndrăznea să creadă că un asemenea cuvânt se putea aplica în cazul ei şi-al lui Jonathan. Cum să fi aflat bătrâna?

Gândurile astea o chinuiră o bucată de vreme şi, până la urmă, adormi. La ora prânzului o căutară peste tot, Betty o descoperi, iar fata se ivi la masă ca de obicei, dar cât se poate de tăcută.

Restul zilei se scurse în tihna un pic cam mohorâtă a zilelor de caniculă, cu somnul de după-amiază al tuturor celor din casă. Sosi ora cinei.

Elizabeth se simţi pradă unei tristeţi neaşteptate. Pentru prima oară se uită de jur-împrejur, îmbrăţişând din

privirile-i melancolice sala aceea de mese, unde a doua zi avea să mai cineze o dată, pentru ultima oară, apoi niciodată. Resimţi atunci cu anticipaţie nostalgia Sudului. Blândeţea vocilor omeneşti, taina pădurilor întunecoase şi miresmele minunate ale grădinilor lui feerice, ceva din toate acestea trecuse în fiinţa ei.

La sfârşitul cinei, se ridică odată cu toată lumea şi, mergând în spatele fiilor lui William Hargrove, ca să se ducă în vestibul, îl auzi pe Josh spunându-i lui Douglas pe un ton confidenţial:

— Ştii ce-a spus adineauri? Nu-mi venea să-mi cred urechilor: a întrebat cu glas scăzut unde e Laura.

— Da, totul se aşază la loc în mintea lui. Curând va fi din nou el însuşi.

— Atunci, plecarea trebuie să aibă loc neîntârziat.

Se îndepărtă fără să fie văzută şi se întoarse în sufragerie, unde întârzie o clipă. „Plecarea…” Cât de grăbiţi erau s-o vadă părăsind casa aceea drăguţă de care, printr-o ciudăţenie de ultimă oră, începea să se simtă legată… Micuţa rudă săracă va pleca în altă parte… De tulburată ce era, se lăsă să cadă pe un scaun şi închise ochii, spre marea mirare a negrilor care strângeau masa. Unul dintre ei se apropie de ea:

— Don'soa'a Lisbeth nu simte bine? o întrebă timid.

Clătină din cap, apoi, ridicându-se dintr-odată, plecă. Fără a aştepta mai mult, se duse să se închidă la ea în cameră şi se culcă, după ce se încredinţase că nici pe uşă, nici pe fereastra dinspre verandă nu se putea pătrunde înăuntru. Oboseala o copleşi brusc. După emoţiile din ultimele zile, nu mai voia nimic altceva decât să se dezbrace cât mai repede şi să se vâre în aşternut, ca să uite. Încât, abia culcată, avu răgazul să guste din deliciile cufundării în somn.

Ciocănituri insistente în uşă o treziră. Deschise şi se

pomeni înăuntru cu Betty, scăldată în lacrimi. Prea tulburată ca să poată rosti vreun cuvânt inteligibil, bătrâna servitoare se văicărea şi scotea nişte strigăte asemănătoare unor mieunături.

— Don'soa'a Lisbeth, gemea femeia.

Îndoită din şale, părea gata să cadă în genunchi în faţa ei.

— Ei hai, spuse aceasta, vino-ţi în fire şi vorbeşte. Ce s-a întâmplat?

— Don'soa'a Lisbeth o să plece? A fost cobo'ăt cufa'ul cel ma'e. Oh!

— Ei da, plec, plec mâine.

— Ca să te duci la Masa Cha'lie. Nu pent'u totdeauna, nu?

— Ba da, cred că pentru totdeauna.

Atunci Betty începu să strige fără nicio reţinere şi, deodată, se nărui la picioarele fetei uluite, implorând:

— Don'soa'a Lisbeth, ce'e lui Masa Josh şi lui Masa Douglas să mă vândă la Masa Cha'lie.

— Să te vândă lui Mr. Jones! Ai înnebunit?

— Nu, v'cau să 'amân cu tine…

— Nici n-o să vrea s-audă, Betty, şi-apoi, eşti foarte bine aici.

— Nu, nu, toată lumea spune că pleci în Vi'ginia cu Masa Cha'lie. Betty v'ea să fie a lui Masa Cha'lie. Oh!

Cu un amestec de milă şi indignare, Elizabeth se uita la bătrâna ghemuită în fusta ei neagră şi implorând să fie vândută unui nou stăpân. Strania ei rugăminte o făcu să-i fie ruşine.

Aplecându-se, atinse umărul lui Betty şi-i zise:

— Ridică-te, mă simt tare prost că te văd stând aşa. Am să-i vorbesc unchiului Josh.

După gemete, veniră efuziunile de recunoştinţă, ca şi cum transferul ar fi fost acordat, încât tânăra englezoaică

a fost cât pe ce să întârzie la micul dejun. Aşteptă ceea ce socotea a fi momentul cel mai prielnic ca să-şi facă cererea, dar pregătirile pentru călătoria ei începeau să semene înfrigurarea până şi în activităţile cele mai obişnuite. Elizabethei i se păru că ai casei îşi pierd capul din cauza ei. A fost nevoie să fie potoliţi „copiii”, deoarece exclamaţiile lor de durere riscau să-i dezvăluie lui William Hargrove ceea ce trebuia să i se ascundă, căci părea să fi uitat până şi de existenţa funestei şi tinerei frumuseţi care răvăşise preţioasa lui conştiinţă. Crenguţe de iasomie fuseseră adăugate florilor de amaryllis, ca să îndesească ecranul protector şi să izgonească ispita. Ochi strălucind de lacrimi se întorceau spre Elizabeth, mâini drăgălaşe şi micuţe se întindeau spre ea, ca pentru a o opri, pe deasupra farfurioarelor de clătite cu sirop de arţar-dulce. Până şi Billy părea gata să se alăture corului bocitoarelor. Doar Fred, stând deoparte, îşi păstra o înfăţişare impasibilă şi privea drept în faţa lui.

Încă de dimineaţă, cufărul cel mare cumpărat la Savannah a fost adus în camera Elizabethei şi prilejui o nouă scenă de deznădejde. Betty deschidea sertarele ca să scoată rochiile don’soa’ei Lisbeth, care încă nu-i adusese ştirea atât de pătimaş aşteptată şi, cu mici ţipete lugubre, aşeza grijuliu fustele şi corsajele cu tonuri delicate în adâncimile cele spaţioase. Se şi văzuse îmbrăcându-şi stăpâna pentru bal în Virginia, iar acum… Elizabeth, sâcâită, îi spunea întruna că înainte de-a se însera îi va vorbi unchiului Josh, dar se simţea întrucâtva laşă tot amânând astfel clipa cea delicată şi presimţea că n-ar fi îndurat un refuz.

Mai era şi altceva care-o nelinişte. Cu toate că se arăta sensibilă la toată emoţia aceea din jurul ei, îşi aminti de zilele când nimeni nu-i dădea nicio atenţie. Aşadar, era într-atât de iubită? Neîndoielnic, trebuia ascunsă vederii

acelui venerabil şi scrupulos gentleman care, la el în bibliotecă, căuta mijloacele prin care să se sustragă nenumăratelor viclenii ale diavolului.

Cufărul pe jumătate plin a fost lăsat deschis într-un colţ al camerei până la ora prânzului.

Masa se anunţa cam ca toate celelalte, când dintr-odată izbucni un incident ca tunetul pe un cer senin: unchiul Douglas făcu imprudenţa să vorbească despre noutăţi. Discuţiile privitoare la detaliile Compromisului întârziau acordul final şi global, ce-ar fi rezolvat problema „pentru totdeauna”.

— Congresul doarme, zise unchiul Josh, la Washington trebuie să fie cald.

Aspră şi limpede, vocea lui Fred îi făcu să tresară pe toţi.

— Bine zici că doarme, unchiule Josh, spuse el răspicat şi, în timp ce Congresul doarme, noi pierdem războiul. Acum, acum trebuie să ne năpustim.

— Dar, Fred, interveni unchiul Douglas, uiţi că Uniunea are o armată.

— Armata americană! Optzeci de mii de oameni, iar cei mai mulţi dintre ofiţeri sunt de partea Sudului. Nordul n-are niciun chef să se bată. Pe când noi, noi simţim imboldul ăsta în sânge. Mobilizarea generală s-ar face de la sine, ca să dăm fuga la frontiere.

— Ce te face să crezi că oamenii din Nord nu sunt la fel de curajoşi? întrebă unchiul Josh.

— A, nu zic că n-ar fi, dar sunt neam de negustori, ar trebui să-i smulgi de la tejghea, în timp ce fiecare dintre noi e gata să plece ca pentru un duel.

— Să se năpustească! exclamă Billy.

— O, tu! zise unchiul Douglas exasperat, dacă nu taci, o să avem una din acele explicaţii, care nu-ţi sunt pe plac, la mine în birou.

Atunci se auzi vocea un pic îndurerată a lui William Hargrove, scos din visele lui:

— Ce se întâmplă? Are loc Compromisul?

— Fred, zise unchiul Douglas, îl tulburi pe bunicul şi strici ultima zi a Eli…

Şi se opri brusc.

— Bine, tată, spuse Fred, de vreme ce la Dimwood adevărul nu poate fi auzit.

Doamnele se emoţionară la rândul lor.

— Compromisul, spun toate ziarele, înseamnă pacea timpurilor noastre, zise mătuşa Augusta.

— Ziarele! exclamă Fred cu dispreţ.

Din nou se auzi glasul lui William Hargrove:

— Au sosit ziarele? Nădăjduiesc că totul merge bine. L-am auzit pe Fred strigând ceva…

— Totdeauna strigă când e prea cald, zise unchiul Josh, încă de când era mic.

— Da? se miră William Hargrove pe un ton politicos. N-am observat.

Şi, continuând să mănânce, se cufundă din nou în visările lui.

„Un duel, se gândea Fred. Un duel cu Nordul, ăsta ar fi războiul nostru”.

Capitolul LXV

Elizabethei îi părea rău că nu avusese prilejul să pledeze cauza lui Betty şi, cum nu ştia să prindă totdeauna momentul potrivit, alese clipa când cei doi fraţi, după prânz, se îndreptau spre fumoar, iritaţi amândoi de ieşirea lui Fred.

— Mă tem, din nefericire, spuse unchiul Josh, că se află un dram de bun simţ în ceea ce susţine într-un mod atât de exagerat. Poate că ne îndreptăm spre un dezastru.

— Ne îndreptăm spre dezastru din clipa în care a fost făcută – adică prost făcută – Constituţia, de către Părinţii fondatori. Germenul războiului se afla în ea, iar ei o ştiau, dar mai e mult până atunci.

— Crezi?

Fata, care-i urmărea, îşi luă inima-n dinţi:

— Scuzaţi-mă, vă rog, zise tăindu-le calea, vreau să vă spun ceva.

Miraţi oarecum, o priviră cu o indulgenţă amuzată, dar şi cu afecţiune. Unchiul Douglas deschise uşa şi se dădu în lături ca s-o lase să treacă.

În fumoarul cu storurile trase, Elizabeth se aşeză în faţa celor doi bărbaţi care o intimidau un pic, ceea ce n-o împiedică să-şi ia un aer hotărât.

— Te afli aici, zise unchiul Josh cu jovialitate, în vizuina tainică unde doamnele nu pătrund niciodată, dar n-are de ce să-ţi fie teamă de ţigările noastre de foi, nu fumăm de faţă cu tinerele domnişoare. Vorbeşte.

Spuse şnur fraza pe care-o pregătise cu grijă.

— Vă cer să i-o daţi pe Betty unchiului Charlie, ca să mă însoţească în Virginia.

Unchiul Josh îşi privi fratele.

— S-o dăm pe Betty? se miră el.

— Sau s-o vindeţi, de vreme ce ea vrea să fie vândută.

— Dar noi o iubim pe Betty, zise unchiul Douglas, şi ne e foarte utilă.

— Şi-apoi, adăugă unchiul Josh, e prea bătrână ca să mai fie vândută.

Fata începu să se enerveze.

— Betty e o persoană, preciză ea, nu o vită.

Cei doi bărbaţi ridicară din sprâncene.

— Ar trebui să ştim, zise unchiul Douglas cu un zâmbet, dacă Charlie Jones e dispus s-o ia în slujba lui.

Precizarea fu dată pătimaş:

— Vrea să fie cumpărată şi să-i aparţină pentru totdeauna.

Brusc, se ridică în picioare:

— Dacă aş avea bani, v-aş cumpăra-o eu, de vreme ce negrii sunt vânduţi şi cumpăraţi.

— Chiar dacă noi vrem s-o păstrăm? întrebă Josh pe un ton calm. Pentru că, în sfârşit, ne aparţine nouă.

— Nu aparţine nimănui, replică fata, îşi aparţine ei înseşi.

Fără a răspunde, unchiul Josh şi unchiul Douglas schimbară priviri mirate.

— Aceeaşi siguranţă ca şi la Fred, şopti unchiul Josh.

— Tânăra generaţie, zise unchiul Douglas la fel de încet.

— Sunt împotriva sclaviei! exclamă Elizabeth, nemaistăpânindu-se.

La aceste cuvinte, cei doi se ridicară pentru a pune capăt unei discuţii agasante. Unchiul Josh cuvântă:

— Scumpă şi micuţă englezoaică, rosti cu o voce liniştită, niciodată nu vei fi pe-atât de înverşunată pe cât suntem noi, care urâm sclavia, iar dacă ştii vreun mijloc, o metodă, ori vreun sistem ca să ne scapi de ea fără să ruinezi ţara, îmi asum răspunderea să-l prezint Congresului, ca să se sfârşească odată cu nenorocirea asta. Aşterne în scris soluţiile pe care le propui. În aşteptarea acestui document cu nerăbdarea pe care o bănui, o s-o trimitem pe Betty lui Charlie Jones cu o scrisoare pe care i-o va da. I-o dăruim şi gata. Eşti de acord, Douglas?

— Întru totul de acord, dar prevăd încurcătura lui Charlie când s-o pomeni primind în dar o slujnică de care n-are câtuşi de puţin nevoie şi la care poate că nu ţine.

— Da, dar eu o iubesc, declară Elizabeth cu

înflăcărare.

— Păi atunci, dragă fetiţă, tu îi vei explica totul unchiului Charlie. Aminteşte-ţi însă, înainte de-a ne cita în faţa tribunalului moralei universale, că patria ta, împreună cu Franţa, a vândut colonilor americani pe cei dintâi negri, de care, ca şi nouă, ţi-e milă. Cu timpul, negrii din Nord au început să moară, clima îi ucidea. Nepierzând simţul afacerilor, Nordul ne-a revândut sclavii pe care Europa i-i furniza întruna. Ca să-ţi sporeşti cunoştinţele în materie, cere-i unchiului Charlie să te ducă în vizită la Mr. Toombs.

— Oh! Mr. Toombs! exclamă Elizabeth.

— Oh! Mr. Toombs! repetă unchiul Douglas, exact asta credem şi noi despre acest gentleman. Pe curând, Elizabeth, ne aprindem havanele.

Fără o vorbă, fata roşi şi dispăru.

Abia traversase vestibulul, când auzi pe cineva alergând în spatele ei. Era unchiul Josh.

— Ne-am despărţit un pic cam repede, spuse când o ajunse din urmă. Ai perfectă dreptate în privinţa lui Betty. Am să vă însoţesc chiar eu la Savannah şi-am să-i explic eu totul lui Charlie Jones. Betty pleacă împreună cu tine mâine dimineaţă. Va urma caleaşca într-o mică şaretă.

— De ce nu cu noi în caleaşcă?

Josh zâmbi:

— Încă n-am ajuns până acolo.

Elizabeth se duse la ea în cameră şi o sună pe Betty ca să-i împărtăşească vestea cea bună, apoi scena de dimineaţă se repetă, dar, pentru a spune aşa, în sens invers. Bătrâna slujnică se azvârli din nou la picioarele fetei cu strigăte nu de deznădejde, ci de recunoştinţă. Ieşindu-şi din fire de bucurie, râdea şi se prefăcea că se tăvăleşte pe jos, când Elizabeth o bătu pe umăr:

— La vârsta ta? doar nu eşti nebună! Te porţi ca un copil. Ridică-te şi isprăveşte de făcut cufărul.

În toată casa, până la ora cinei, domni o surescitare căreia cei doi fii ai lui William Hargrove îi făceau cu greu faţă. Deoarece nu trebuia ca tatăl lor să aibă nici cea mai mică bănuială în legătură cu cele ce se puneau la cale, Elizabeth dispăruse din orizontul lui, exista riscul să vrea s-o reţină dacă ar fi văzut-o ivindu-se dintr-odată. Ceea ce nu împiedica un veşnic du-te-vino lipsit de obiect şi şuşoteli nesfârşite pe coridoare, departe de salonul unde stăpânul plantaţiei Dimwood visa în fotoliul lui cu sprijinitori pentru cap.

Doamnele, în rochii de tafta neagră ori vineţie, comentau cu glas scăzut micul eveniment al zilei, după evantaiul de mătase. Dând ascultare instrucţiunilor unchiului Josh, Elizabeth sta la ea în cameră, cu uşa încuiată. Când şi când, fetele dădeau un asalt prin partea aceea, dar fără succes. Atunci năvăleau dinspre verandă şi zgâlţâi au storurile. Bara de fler care le ţinea rezista vitejeşte. Domnişoara englezoaică, poate un pic cam prea admirată, păstra o tăcere adâncă, iar implorările tovarăşelor ei de ieri rămaseră zadarnice.

Voia să rămână singură, singură şi să cugete la viaţa ei stranie şi să se gândească la Jonathan cel fără inimă, care pleca departe.

Nimic nu tulbură cina. Elizabeth, stând la locul ei obişnuit, avu impresia că se vorbeşte mai puţin şi mai încet ca de obicei, ca şi cum cineva ar fi părăsit lumea aceasta. Fred nu scoase o vorbă, fixând un punct invizibil din faţa lui. Când şi când, Susanna se smorcotea discret.

Singurul care cuvânta, William Hargrove, emitea păreri despre temperatură şi şansele unei bune recolte pe ogoarele de bumbac. Părea într-o dispoziţie excelentă, deloc sensibil la atmosfera întrucâtva funebră ce domnea în sufragerie.

În mintea Elizabethei, un gând le domina pe toate

celelalte: să fugă. Nostalgia ei anticipată din ajun i se părea o toană. Acum, se gândea cu un entuziasm al întregii fiinţe că vede pentru ultima oară aurăriile de-acolo, pe negrii în livrele de pânză stacojie, creştetele acelea, pe toţi comesenii, masculi şi femele pe care niciodată nu mai voia să-i vadă. „Nerecunoscătoareo! „Îi striga o voce lăuntrică. „De ce nerecunoscătoare? M-au primit fără voia lor şi fără voia mea. Ruda săracă îşi ia zborul spre alte meleaguri. Bucură-te, rudă săracă!”

De cum îi fu cu putinţă să dispară politicos, se duse la ea în cameră şi o sună pe Betty, care soci numaidecât, fremătând toată de zel şi veselie.

— Betty, să mă scoli mâine dimineaţă la ora şapte. Vreau să fiu gata înaintea tuturor. La ce oră e plecarea?

— Nu ştiu, don’soa’a Lisbeth. Nu înainte de micul dejun.

— De ce să luăm micul dejun? Dar lasă asta. La ora şapte. Ai auzit? Cufărul e gata, rămâne deschis peste noapte. Du-te! Noapte bună.

— Noapte bună, don’soa’a Lisbeth.

Rămasă singură, închise uşa cu cheia, puse bara în dreptul storurilor şi se dezbrăcă. Încă o dată, aceeaşi voce de mai înainte îi strigă: „Nerecunoscătoareo!”

Ruşinea o cuprinse deodată, dar nu întârzie să analizeze aceste incertitudini fascinante şi, vârându-se în aşternut, se cufundă în somn aşa cum te cufunzi într-un lac…

În mijlocul nopţii, un cântec o trezi. O voce de bărbat, blândă şi tristă, acompaniată de câteva note la mandolină.

Se sculă şi se duse să asculte, cu capul sprijinit de storuri. Vocea i se părea că vine dinspre portic şi o idee nebunească îi încolţi în minte, că e Jonathan, dar nu era cu putinţă. Vocea lui Jonathan o seducea prin profunzimea ei tulburătoare. Cea de-acum, mai limpede şi de-o frumuseţe

înduioşătoare, se înălţa curată şi-aproape copilărească în noapte, cu accente de-o melancolie ce-ţi frângea inima.

Cuvintele se repetau întruna, ca o melopee gravă şi tânguitoare:

Copila doarme în vâlcea, şi pasărea-zeflemitoare cântă-alături.

Ascultaţi pasărea-zeflemitoare.

Ascultaţi pasărea-zeflemitoare.

Pasărea-zeflemitoare cântă alături, în vâlcea.

Cu capul aplecat şi degetele trecându-i printre şipcile storurilor, asculta vocea aceea ce făcea să i se strângă inima. Atât de puternică era vraja acelei melodii sfâşietoare, încât ar fi voit să o asculte la nesfârşit, dar să ridice storurile, să se ducă pe verandă nu voia, de vreme ce cântăreţul nu putea fi Jonathan...

Părea o serenadă pentru o moartă.

Deodată, vocea tăcu. Elizabeth plecă de la fereastră şi se vârî în pat. Poate că necunoscutul cânta pentru o altă fată, nu pentru ea, pentru Mildred, pentru Minnie – dar ele dormeau de cealaltă parte a casei.

Îi era teamă, dragostea îi stârnea teamă.

Capitolul LXVI

La ora şapte, Betty veni s-o trezească din somn şi nu şovăi s-o certe pentru că nu dormise învelită, iar fata o privi o clipă năucă, înainte de-a se smulge din vise. îşi făcu toaleta, îşi puse o rochie verde şi plecă din cameră.

Şi-atunci începu în toată casa o vânzoleală pe tăcute. Plecarea Elizabethei trebuia pur şi simplu trecută sub tăcere... Fără oftaturi, fără elanuri nestăpânite pentru cea pe care aveau s-o piardă. Deşi închis în el însuşi, stăpânul casei nu era mai puţin bănuitor. În dimineaţa aceea, ca pentru a întârzia operaţiile prevăzute, prelungi nemăsurat

de mult rugăciunile, pe care trebuia să le asculţi până la capăt înainte de-a ataca delicioasele plăcinte din făină neagră de grâu.

— Dinadins o face, a mirosit el ceva, îi şopti Mildred la ureche lui Minnie.

Un picior tras pe sub masă o făcu pe imprudentă să-şi ţină gura, iar unchiul Douglas aruncă nişte priviri cumplite înspre ea.

La sfârşitul mesei, William Hargrove se lăsă convins cu uşurinţă că un somn bun la el în pat i-ar face bine, deoarece ziua, ca şi celelalte, se vestea caldă.

Din camera lui, vecină cu camera lui Fred şi Billy, putea admira grădinile, unde soarele nu bătea decât după-amiaza. În răcoarea relativă a încăperii, William Hargrove se întinse pe pat şi zâmbi fericit în hăţişul favoriţilor.

Caleaşca aştepta de cealaltă parte a casei, în faţa porticului, şi totul era gata de plecare, dar unchiul Douglas voi ca mai întâi familia să se strângă în salon, în cea mai deplină tăcere, ca să-şi ia rămas bun de la Elizabeth. Fata, căreia nu-i erau pe plac efuziunile, s-ar fi lipsit bucuroasă de învălmăşeala aceea sentimentală, dar o clipă mai târziu se văzu cu groază singură în mijlocul salonului, în faţa celor din familia Hargrove, făcând roată în jurul ei…

— Propun, zise unchiul Douglas, ca fiecare dintre noi, unul după altul, să vină s-o sărute pe draga noastră Elizabeth, care duce cu ea un pic din bucuria de-a trăi din scumpa noastră locuinţă.

— Douglas, şopti unchiul Josh la ureche, scurteaz-o, parcă am trece prin faţa mortului.

Unchiul Douglas tresări şi spuse:

— Foarte bine. Să începem cu cei vârstnici. Emma, vrei să…

Mătuşa Emma, înlăcrimată toată, veni s-o strângă în braţe pe fata care se zbătu politicos.

În clipa aceea, Fred deschise uşa fără zgomot şi se strecură afară.

Veni rândul mătuşii Augusta, stăpână pe ea, care rosti câteva platitudini, o sărută scurt pe Elizabeth pe frunte şi-i spuse la ureche:

— Am ascuns în lucrurile tale un cadou, o surpriză, o mică amintire a orelor plăcute petrecute la Dimwood.

Uimitoarea ceremonie fu cât pe ce să se prefacă în hărmălaie din cauza „copiilor”, care nu se mai stăpâneau. Susanna, mai cu seamă, începu să urle fără ruşine, încât trebuiră să-i înăbuşe strigătele. Billy, mai bărbăteşte, profită de ocazie ca s-o sărute pe tânăra englezoaică drept pe gură.

Istovită şi murind de ruşine, fata urcă în caleaşcă împreună cu unchiul Josh; era nerăbdătoare să plece odată la drum. În spatele lor, se instala în trăsura de bagaje Betty, sleită de puteri de-o seară mult prelungită, ca să-şi ia rămas bun de la toţi tovarăşii ei de culoare. Azor, în eleganta lui livrea roşie şi cu pălăriuţa de paie pe-o parte, aştepta semnalul de plecare. I se poruncise să meargă la pas până la o jumătate de milă de casă. Puţin lipsea să se aştearnă paie sub copitele cailor, ca să se asigure o linişte desăvârşită.

Între timp, Elizabeth, printr-un capriciu inexplicabil, voi să mai arunce o ultimă privire spre eleganta locuinţă în care suferise atât şi se întoarse brusc, ca numaidecât apoi să regrete… La una din ferestrele etajului doi, o văzu într-adevăr pe Miss Llewelyn în picioare, cu o mână în şold, iar cu cealaltă clătinând arătătorul a ameninţare. „Morală” părea scris pe toată lăţimea feţei ei puhave.

Elizabeth scoase limba la ea.

Era gata să se aşeze alături de unchiul Josh, când fii cât pe ce să scoată un strigăt. Mai jos, pe faţadă, la una din ferestrele salonului, nemişcat ca un portret în ramă,

William Hargrove se uita la ea.

Se lăsă să cadă pe banchetă, unchiul Josh întoarse şi el capul o clipă spre casă, apoi, atingând cu bastonul spatele lui Azor, îi spuse cu voce puternică:

— Plecăm, Azor, repede. Pe alee, poţi s-o iei la galop.

Biciul pocni în aerul călduţ, iar cei patru cai porniră repede la trap.

— Fii liniştită, Elizabeth, spuse unchiul Josh calm, nu-i nimic neobişnuit în toate astea. Douglas a făcut greşeli în timpul operaţiilor. Tata totdeauna a fost un om suspicios. În dimineaţa asta, prea multă tăcere în jurul lui. Prima greşeală… Pe urmă, prea multă agitaţie la grajduri. Degeaba iei seama la toate, caii nu-i poţi împiedica să necheze… Tăticu’ a înţeles că se complota ceva. După părerea mea, şi-a recăpătat întreaga judecată, dar e foarte secretos. Şi-o fi băgat în cap să ne tragă pe sfoară? Ce crede despre toate astea? Se simte uşurat că te vede plecând? îmi cer scuze, dar s-ar putea să fie aşa.

— O, mie mi-e indiferent, unchiule Josh, totul mi-e indiferent, numai să plec odată.

— Regret că aud asemenea cuvinte, dar te înţeleg… Am să-i explic totul lui Charlie Jones. E un înger sub înfăţişarea unui bancher.

Negăsind nimic de răspuns, Elizabeth se cuibări în colţul ei, lăsându-şi privirea să rătăcească peste rândurile de colibe albe ale sclavilor, apoi, de cealaltă parte a drumului, peste zidul înalt al pinilor ce mărgineau râul. Peisajul i se păru auster, în ciuda unui cer albastru, fără nori. Un vultur îi însoţi câteva clipe, bătând aerul cu aripile lui orizontale, înainte de-a se îndrepta spre prerie. Fata îl urmări din priviri, cu un amestec de oroare şi admiraţie. Zgomotul roţilor şi pasul cailor urmau gândurile din capul ei ca un discurs monoton. O amintire o obseda, cea a cântecului pe care-l auzise în cursul nopţii, şi se întreba

dacă va avea curajul să-i vorbească despre asta unchiului Josh. Acesta îşi coborâse peste frunte borul panamalei, ce-i aşternea o mască de umbră peste faţă.

După îndelungi şovăieli, îl strigă încetişor:

— Unchiule Josh!

Niciun răspuns. Să fi adormit? Prinse însă curaj şi-l mai strigă o dată, ceva mai tare.

— Ce e? Vrei să-mi spui ceva?

— În noaptea asta, am auzit cântându-se foarte aproape de casă.

— E foarte posibil. Băieţii noştri din Sud sunt totdeauna gata să înalţe o serenadă pentru cine ştie ce frumoasă din împrejurimi.

— Cu o mandolină.

— Bineînţeles. Eu n-am auzit nimic.

Încă o dată, fata şovăi, apoi spuse cu o uşoară emoţie în glas:

— Cânta minunat…

— Da, şi?

— Ceva despre o fată care doarme într-o vâlcea şi o pasărezeflemitoare…

Unchiul Josh izbucni în râs:

— E Fred! spuse, e cântecul lui preferat, dar nu-l cântă decât foarte rar. Doar când are un motiv temeinic. Dar ce-i cu tine?

— Nimic, spuse ea, stăpânindu-se.

— E un pic cam straniu Fred al nostru, dar eu ţin mult la el. Inteligenţă remarcabilă, dar ceea ce domină la el e inima.

Elizabeth nu răspunse. Lovitura era puternică. Fred… Nu-l recunoscuse. îi spunea adio cântându-i dar, în taină, fata era dezamăgită. În soiul acela de delir în care o azvârlea dragostea, sperase imposibilul şi, în loc de Fred, unchiul Josh să fi spus: Jonathan.

Nu numai că era imposibil, ci şi prostesc. Vocea nu putea fi a lui Jonathan. În vocea lui Fred răsuna o anume nevinovăţie. Vocea lui Jonathan nu era nevinovată.

Oricât de tânără şi lipsită de experienţă ar fi fost, Elizabeth simţea acest lucru.

Deodată, unchiul Josh păru să-şi întrerupă meditaţia:

— De unde venea vocea aceea?

— Nu ştiu prea bine. N-am ieşit din cameră. Mi se pare că aproape de portic.

— Prin urmare, destul de aproape de camera ta, nu?

— Poate, cred că da. Cred… da, cred că da.

— La naiba, zise unchiul Josh.

Nu mai spuse nimic, iar fata, la rândul ei, se zăvorî în tăcere.

„Şi-apoi, spuneau roţile şi copitele cailor pe drum, mult îndrăgitul Jonathan, pe care unchiul Josh nu-l poate suferi, a pornit-o acum pe drumul exilului împreună cu frumoasa lui metisă, care-l face să-şi piardă din strălucirea numelui şi pe care el n-o iubeşte, pentru că pe tine te iubeşte, iar Miss Llewelyn, mijtocitoarea ahtiată de morală, e gata-gata să vă înhame pe amândoi, pe tine şi pe el, într-o corespondenţă vinovată şi adulteră, dar tu să nu răspunzi, ba să răspunzi, să nu răspunzi, ba să răspunzi, să nu răspunzi…”

— Cum aşa! exclamă unchiul Josh, atât de tânără şi mormăi de una singură? Ai necazuri, fetiţă dragă, ar trebui să i le încredinţezi unchiului Josh.

— Necazuri? Zgomotul trăsurii şi al copitelor mă fac să-mi spun poveşti mie însămi, ca în copilărie, în Anglia.

— Ei lasă, n-am obiceiul să smulg cu cleştele secretele oamenilor. Să nu-ţi pară rău că părăseşti îndrăgitul nostru Dimwood, un pic cam auster. Cred că fericirea te aşteaptă în Virginia. Şi nu te mai gândi la Fred.

— O! dar nu mă gândeam la Fred.

— Bine, bine, n-am spus nimic, zise el cu un zâmbet perfid. Azor, văd că ţi se bălăbăneşte capul. Dacă dormi, o să ne răsturnăm în râu. Pocneşte zdravăn din bici şi la galop spre Savannah!

— Da, Masa Josh, la galop.

Biciul pocni cu zgomot de pistol, iar trăsura o porni într-un asemenea iureş, încât Elizabeth începu să salte pe pernele banchetei.

Abia de avu câteva secunde la dispoziţie ca să se uite la heleşteul misterios şi adormit, cufundat într-o singurătate ca de început de lume şi, ca şi prima oară când îl văzuse, o chemare inexplicabilă păm să-i vină dinspre acele ape moarte. Senzaţia neplăcută pe care-o încercă se risipi cu greu, ca şi prima oară.

Capitolul LXVII

Peste nicio oră, se văzu pe aleile umbroase din Savannah, iar frumuseţea radioasă şi liniştită a acestui oraş îi alungă din minte amărăciunea ultimelor zile. Totul i se părea o făgăduială de fericire, în lumina îndulcită de sicomori şi de tufele mari de flori de la temelia caselor albe. Şi dintr-odată o apucă părerea de rău că nu poate rămâne acolo, de vreme ce avea să fie dusă într-altă parte, în Virginia aceea despre care nu ştia nimic. O altă Anglie, i se spunea, dar parcă poate ceva înlocui pământul natal?

Charlie Jones îi întâmpină cu acea bună dispoziţie strălucitoare de care avea darul să-i molipsească şi pe cei din jur, iar în dimineaţa aceea o veselie de bărbat tânăr îi lumina pupilele de un albastru întunecat. O sărută pe Elizabeth, care nu se feri. Zâmbetul portretului din camera ei îi veni în minte ca o apariţie scăldată în colonie.

— Josh, spuse el, bandit bătrân ce eşti, nu-i nevoie să-mi dai nicio explicaţie. Laura mi-a trimis o scrisoare cât

toate zilele, conţinând toată cronica de la Dimwood, ca şi evenimentele pe care le prevedea. Tatăl tău o să se însănătoşească. Şi, pentru că nu citeşti gazetele din Savannah, n-ai de unde să ştii că mi-am condus cu discreţie logodnica în faţa altarului de la Christ Church. Totul s-a făcut în intimitate. Elizabeth, am să te prezint soţiei mele.

— O, Charlie, ce veste bună ne dai!

Şi, în timp ce urcau amândoi spre intrare, întrecându-se în complimente şi tachinării, Josh se opri dintr-odată şi întrebă:

— Unde-i Betty?

— Da, repetă Charlie Jones, unde-i Betty? Dar, mai întâi, cine-i Betty?

— Venea în urma noastră cu bagajele şi soseşte aici ca să rămână pentru totdeauna a ta, ţi-o oferim, ne imploră să-i îngăduim s-o însoţească pe Elizabeth şi să rămână alături de ea, asta-i.

— Acord orice, dar, cum vă aparţine vouă, vă dau pentru ea tot ce doriţi.

— N-ai să poţi, e nepreţuită, aşa încât e a ta, în calitate de dar.

— Mii de mulţumiri. Mă aştept la o splendoare.

— Hm! făcu unchiul Josh.

— Nu-i nevoie să mai spui nimic, am înţeles, primesc dinainte, înger sau diavoliţă, azi e sărbătoare.

În timp ce vorbea, îi duse într-un salonaş de formă rotunjită, în care lumina se cernea prin storurile a trei ferestre, ceea ce dădea încăperii aspectul unei lanterne. Boazerii de un auriu palid puneau în valoare verdele şters al pereţilor, îmblânzind severitatea decoraţiei.

În timp ce intrau, o femeie se ridică dintr-un fotoliu şi veni spre ei zâmbind. Ceea ce te izbea mai întâi era frumuseţea privirii şi blândeţea ochilor mari, căprui.

Bandouri mari din păr des şi negru îi ascundeau tâmplele, sporind seriozitatea unei feţe pe care strălucea inteligenţa şi bunătatea. îmbrăcată într-o rochie de tafta de culoarea violetei de Parma, ce-i cădea până la glezne, o intimidă atât de mult pe Elizabeth, încât o lăsă fără glas şi, neînstare să scoată un cuvânt, se mărgini să facă o mică reverenţă.

— Ce formalişti mai suntem! exclamă Charlie Jones. Amelia, ţi-l prezint pe prietenul meu Joshua Hargrove de la Dimwood şi pe scumpa noastră Elizabeth Escridge, care vine din Anglia şi primeşte cu dragă inimă să locuiască la noi – dacă suntem cuminţi!

Doamna în tafta de culoarea violetei de Parma îi întinse mâna unchiului Josh, care se îndoi din şale, apoi o sărută pe fată, împurpurată de emoţie.

Mai era o oră până la prânz, iar călătorii traseră folos, odihnindu-se.

În camera ei, unde nimic nu se schimbase, Elizabeth se duse şi se aplecă pe fereastră. Păsări de-un roşu aprins, numite „cardinali”, zburau prin arborii din grădină, încrucişându-şi zborul cu al gaiţelor, pe care se prefăceau că le gonesc cu plesnituri din cioc. Încânt, Elizabeth le privi o bucată bună de vreme. Odată cu mireasma florilor din grădină urca şi amintirea orelor petrecute de ea la Savannah: balul, duelul, casa cea mare ce se înălţa din pământ, portul, veranda cea lungă de pe care se vedeau vapoarele cu destinaţia spre Europa, toate acestea alcătuiau o mică viaţă asemănătoare unui vis şi se întreba spre ce se îndrepta acum. Virginia, numele unei frumuseţi enigmatice. Jonathan... unde-ar putea fi Jonathan, ce-ar putea vedea el? Jonathan...

Prânzul avu loc într-o sufragerie micuţă, pe care n-o ştia, şi fu mirată de simplitatea serviciului. Servitorii nu erau în livrea, ci în haină albă, iar felurile de mâncare cu

mult mai puţin numeroase decât înainte; calitatea bucatelor rămânea însă delicioasă. Vinul lipsea, ceaiul rece de mentă îi luase locul.

Se vorbea destul de puţin. Amelia sta dreaptă pe scaun, nepărând să vadă zâmbetele în care o învăluia soţul ei. Acesta schimba uneori cu unchiul Josh păreri despre şansele unei recolte bune pe ogoarele de bumbac. Septembrie se anunţa favorabil. Fără să vrea, fata îl cerceta pe Charlie Jones. Oare fericirea să-i fi luminat faţa? Din ce în ce mai mult, semăna cu portretul văzut odinioară la ea în cameră şi care acum nu mai era acolo. îşi dădu brusc seama că nu mai era acolo. Fusese luat. Cum de nu băgase de seamă numaidecât? Minunatul chip dispăruse şi-l regăsea, într-un fel halucinant, în cel al unchiului Charlie, ochii de culoarea furtunii, pomeţii roz, tinereţea... Privirea i se încrucişă cu cea a Ameliei, care-i zâmbi cu multă afecţiune, amuzată. Prinsă în flagrant delict de admiraţie, mica zăpăcită zâmbi la rându-i, lăsă nasul în jos, apoi întoarse capul ca să se uite la unchiul Josh, care n-o interesa câtuşi de puţin.

După-masă, Charlie Jones o luă deoparte şi-o duse într-un micuţ salon verde şi auriu, unde nu mai intrase până atunci, dar casa avea încăperi mai mult sau mai puţin înguste, făcute de dragul misterului şi-al tainei, care dublau încăperile de dimensiuni fastuoase ce slujeau pentru recepţii. Pătrunzând acolo cu bărbatul acela a cărui putere de seducţie o îndura fără să se apere, Elizabeth avu senzaţia unei greşeli, dar ce altceva ar fi putut face decât să-i dea ascultare? încercă să-şi fixeze atenţia asupra unor vederi din Roma şi Veneţia în timp ce el i-ar fi vorbit, dar nu izbuti. Până şi amintirea lui Jonathan nu-i fu de niciun ajutor, în faţa pupilelor de un albastru întunecat care o ţintuiau şi-a gurii hotărâte şi cărnoase care rostea nişte cuvinte tulburătoare.

— Stai jos, Elizabeth. Vreau să-ţi vorbesc. Să vezi în mine pe un prieten care-ţi doreşte fericirea. Nu trebuie să te mai gândeşti deloc la Jonathan. La ora aceasta, omul ăsta e căsătorit. Nu ai dreptul să-i încurajezi dragostea. Trebuie să-ţi schimbi viaţa. îţi spun lucrurile astea brutal, pentru că la Dimwood amândoi aţi fost la un pas de scandal. Aţi fost văzuţi de velşa aceea îngrozitor de curioasă, sunt de acord, dar în sfârşit, trebuie să ştii.

Tonul era nou. Se revoltă auzindu-i spusele, pe care le primea rând pe rând drept în inimă.

— N-am făcut nimic rău, iar Jonathan nu era căsătorit. Unde-i scandalul? protestă ea. Urăsc felul ăsta de-a spiona.

— Acolo unde te voi duce curând, spionarea nu va exista niciodată, îţi înţeleg indignarea. Recunosc din nou în tine pe micuţa englezoaică pe care-o pierdusem întrucâtva din vedere mai adineauri.

Un zâmbet fermecător veni să îndulcească observaţia asta perfidă. „Câtă mărginire”, se gândi fata, dar cât era de frumos…

— N-a fost chiar un scandal, continuă el cu o voce ceva mai blândă, dar începea să se ştie… aşa că, Miss Escridge, încearcă să nu pui oamenii în situaţii neplăcute. Cei de la Dimwood se temeau de întoarcerea curtezanului. Doamnele mai cu seamă, adevărată întrupare a virtuţii.

Din nou se ivi pe trăsăturile lui un zâmbet care-l făcu irezistibil în ochii vulnerabilei Elizabeth.

— De ce mă priveşti atât de straniu, fetiţă dragă? nu-ţi vreau răul.

— Ştiu că nu-mi vrei răul, unchiule Charlie, răspunse ea vrăjită, dar sunt îngrijorată…

Se ridică, foarte drept în redingota lui bine croită.

— Aranjăm noi toate astea, spuse, şi-şi trecu palmele peste şolduri cu aerul mulţumit al unui bărbat satisfăcut.

Elizabeth se miră de gestul lui, simţind o nedesluşită senzaţie de dezgust.

„Ce s-o fi întâmplat? se întreba ea. Nu mai e acelaşi ca acum o lună”.

— Încă un cuvânt, adăugă Charlie Jones cu gravitate. Fără să fiu la curent cu deplasările acestui personaj…

— Care personaj?

Iar el preciză:

— Fără să fiu la curent cu deplasările lui… Jonathan Armstrong…

— Jonathan nu-i un personaj, interveni Elizabeth cu vioiciune, Jonathan e Jonathan – şi un gentleman.

Ca şi cum n-ar fi auzit, continuă calm:

— …Dacă, printr-o supărătoare întâmplare, drumurile voastre se vor încrucişa, să nu-i vorbeşti, neuitând nicio clipă că, dacă el e un gentleman, şi n-o neg, tu eşti o doamnă.

„Dacă drumurile voastre se vor încrucişa…” Fu nevoită să se sprijine de scaun. Întreaga ei iubire o învălui dintr-odată, făcând să-i tresalte inima. Cu o voce pe care emoţia o făcea un pic răguşită, ripostă:

— Crezi cu-adevărat că am nevoie de sfaturile dumitale?

— Las totul pe seama onoarei tale, îi spuse maiestuos. N-ai mai fi privită cu consideraţie.

Şi, deschizând uşa, se dădu în lături, ca s-o lase să treacă pe fată, uluită, iar în anticameră se opri. Încă o dată o vrăji cu zâmbetul lui.

— Dragă copilă, cred că am avut o conversaţie mult prea serioasă. Linişteşte-te. Ani plăcuţi te aşteaptă în Virginia. Aici mai rămânem încă vreo zece – cincisprezece zile şi sper că n-o să te plictiseşti. Se pot face plimbări încântătoare la Savannah. Soţia mea te va întovărăşi sau prietenul Josh, deoarece o tânără domnişoară nu se plimbă

niciodată singură în oraş. Iar acum, ce-ar fi să te duci să dai o raită prin grădină? Am plantat un strat întreg cu flori noi. Să-mi spui ce părere ai despre ele.

Charlie Jones îşi debită spusele pe un ton de afectuoasă solicitudine, dar Elizabeth nu se duse în grădină. Preferă, ca şi la Dimwood, să se închidă la ea în cameră. Cât despre Charlie Jones, se duse la unchiul Josh, în fumoar, o încăpere mică şi plăcută din cauza vederii ce-o oferea asupra marii alei de sicomori.

— Josh, spuse aşezându-se într-unul din fotoliile de piele capitonate, tocmai am avut o conversaţie cu micuţa noastră englezoaică. Fără s-o dăscălesc prea mult, am rostit cuvântul cel mare: onoarea.

— Ia te uită!

— Trebuia. La început m-am gândit să-i vorbesc de diavol şi de faimoasele lui capcane.

— Asta ar putea fi păstrată pentru mai târziu, nici s-o îngrozim prea repede nu-i bine.

— S-o domesticim mai curând, am eu ideea mea, am observat că mă privea cu atenţie, dar să lăsăm asta.

— Cred că-i mai bine aşa. Şi pe urmă?

— Pq urmă, presupun că ştii că Jonathan se află prin părţile astea. Face ultimele pregătiri pentru plecarea împreună cu nevastă-sa. Biletele, banii care să-i ia cu ei, alegerea cabinelor.

— Tare aş vrea să-i ştiu departe de-aici pe-amândoi.

— Nebun cum e, ar încerca s-o vadă pe Elizabeth, dacă ar şti că-i aici.

— Unde ar putea-o vedea?

— Nu ştiu, dar n-o să iasă niciodată singură. Când Amelia o va însoţi, când… tu.

— Mulţumesc, în mod obişnuit aş fi refuzat corvoada asta, dar acum primesc, pentru că mi-e teamă pentru fetiţă. La Dimwood, ne temeam ca individul să nu răsară ca

un diavol din cutie drept pe verandă. Din cauza asta am grăbit plecarea demoazelei. Eram la curent cu tot. Douglas a organizat o întrunire de adio. S-a întrecut pe sine în genul funebru, e cel mai scoţian dintre noi toţi. Era cât pe ce să lăcrimăm, pentru că o iubim cu toţii pe Elizabeth. Lovitură de teatru: Când ne aflam amândoi în trăsură, tata, pe care-l credeam aţipit la el în cameră, a apărut la una din ferestre. Nici nu vreau să ştiu ce s-a mai întâmplat. Am plecat la galop.

— Nu fi îngrijorat, e destul de mult, cred, de când William şi-a recăpătat judecata, dar, cum e mult mai deştept decât credeţi şi teribil de ascuns, v-a lăsat în pace şi a văzut plecând cu uşurare principala cauză a chinului său lăuntric: micuţul coşmar cu păr de aur. Iată-vă liniştiţi dinspre partea asta.

— Laura a plecat, ştii.

— Ştiu. Şi bine a făcut, mi-a scris. E sfânta familiei.

— Cât despre josnica Llewelyn…

Charlie Jones izbucni în râs.

— Dacă diavolul ar fi dispus să i-l cumpere, şi-ar vinde bucuroasă sufletul, dar e multă vreme de când îi aparţine şi-i supraveghează cheltuielile.

— E pentru a treia oară când pomenim de diavol.

— Pentru că-i peste tot. Anumite aspecte ale răutăţii omeneşti nu se explică altfel. Dar să lăsăm preocupările lui şi să ne întoarcem la ale noastre. În seara asta cinează cu noi sora mai mare a Ameliei. E o micuţă doamnă delicioasă, care n-a vrut niciodată să se mărite. Iar în materie de bucătărie aleasă şi de religie, Miss Charlotte Douglas e imbatabilă: neîntrecută în ceea ce priveşte reţetele din Sud, şi l-ar da de ruşine pe William Hargrove pe terenul complexităţilor morale, numai că-i prea bine-crescută ca să-şi etaleze ştiinţa fără a provoca.

— Mă faci să ard de nerăbdare s-o cunosc.

— Îşi va face o bucurie din a o dădăci pe Elizabeth în plimbările ei, pentru că adoră să-i instruiască şi să-i călăuzească pe cei tineri.

— Iar eu îi voi ceda locul cu mare bucurie.

— Nici nu mă aşteptam la altceva din partea curteniei tale, zise Charlie Jones cu un zâmbet perfid. Isprăveşte-ţi liniştit ţigara de foi. Eu mă duc la Amelia. Vom cina la ora şase, cât se poate de simplu. Soţia mea, vezi tu…

La ea în cameră, Elizabeth le găsi pe Betty şi pe Nora războindu-se lângă cufărul cel mare, deschis, amândouă revendicând-o pe tânăra englezoaică drept proprietatea lor personală.

— Acolo poate că o fi stăpâna ta, da' aici e a mea! răcnea Nora cu o voce ascuţită şi cu amândouă mâinile puse pe cufăr.

— Da' acum e a mea pent'u totdeauna, răspundea Betty pe acelaşi ton, aşa că fugi de-aici, bunico!

— Aici sunt la mine acasă, aşa că tu să pleci!

Înfruntarea, însoţită de nişte strigăte ca de papagaliţe, era atât de încinsă, încât nici nu băgară de seamă prezenţa Elizabethei, care le observa în tăcere. Gata să se încaiere, aproape că-şi atingeau nasurile mici, cu nările dilatate de furie.

Elizabeth bătu din picior.

— Linişte! porunci ea.

Adversarii tresăriră.

— Don'soa'a Lisbeth! spuseră femeile într-un glas.

— Nu vreau s-aud ţipete, să-mi daţi ascultare.

O plăcere stranie făcu să-i zbârnâie urechile. Şi deodată ghici cam cum putea fi beţia puterii, satisfacţia de-a vedea îndoindu-se în faţa ta fiinţe omeneşti terorizate, şi numaidecât se socoti josnică. Într-adevăr, cele două slujnice bătrâne, uluite, se aplecau cu capul în jos.

— Don’soa’a Lisbeth nu mulţumită, şopti Betty.

Nora, mai bătrână, îşi ascunse în mâinile lungi şi înguste faţa chinuită, nespunând nimic. Mai ruşinată decât ele amândouă, Elizabeth le spuse cu bună dispoziţie:

— Ei, haide, nu staţi aşa, o să vă ajutaţi una pe alta. Betty o să-i întindă rochiile Norei, care o să le pună în sertare. Goliţi cufărul şi lăsaţi la o parte cele două valize, care sunt pregătite pentru călătorie.

Ridicându-se, Nora aruncă o privire victorioasă spre Betty.

— Don’soa’a Lisbeth ’amâne la Savannah, zise ea.

Replica veni pe loc.

— Taci din cu’a, don’soa’a Lisbeth a spus me’gem în Vi’ginia.

— Că doar n-o să vă ciorovăiţi din nou, spuse Elizabeth, jucându-se iarăşi de-a plantatorii mânioşi. Faceţi ce vă spun. Rămânem, apoi plecăm nu ştiu când.

Cele două bătrâne schimbară o căutătură rea, apoi izbucniră în râs, ca doi copii cu părul alb.

La ora şase fix, cei cinci comeseni pătrunseră în sufrageria micuţă, iar Charlie Jones i-o prezentă cumnatei sale pe Elizabeth, care schiţă o *curtsy* discretă. Într-o rochie neagră şi uşoară de mătase, micuţa Miss Charlotte îşi purta cu mândrie capul încoronat de-o impresionantă bonetă albă, ale cărei aripi cădeau pe un piept slab. Fără a fi excesiv de zâmbitoare, fata era vorbăreaţă, căci nu se putea traduce altfel o asemenea mobilitate a trăsăturilor, a nasului fin şi curios, a gurii mici, dar nerăbdătoare să se deschidă şi să rostească cuvinte. Nişte ochi cenuşii de-o blândeţe încântătoare atenuau stinghereala pe care o producea de la bun început fizionomia aceea aparte.

Fără a îndrăzni s-o privească prea atent, fata îi aruncă o privire şi se întrebă ce fel de viaţă avea să-i rezerve tovărăşia celor trei persoane. Un zâmbet de-al

unchiului Josh, ca pentru a o linişti, trezi în ea un regret nostalgic după Dimwood. Era bănuitoare dinainte faţă de „Casa viselor” ce i se făgăduia şi, într-o străfulgerare a memoriei, îl văzu pe Jonathan dând la o parte ramurile magnoliei ca să-şi apropie faţa de-a ei...

Încă de la supa de legume, presimţi că masa va fi frugală. Argintăria masivă de familie strălucea însă pe-o faţă de masă asemănătoare unei întinderi de zăpadă, ca pentru un festin. Supa de legume fu urmată de doi pui fripţi şi de-un platou mare cu orez aburind. Urmând sfaturile foarte precise ale Ameliei, Elizabeth se văzu servită cu o aripă şi trebui să-şi mai pună orez, socotit mai hrănitor decât pâinea, care lipsea. Apoi, în completarea meniului, veni un compot generos din fructe, iar Amelia o sfătui pe fată să ia de două ori, dar cu moderaţie. Când şi când, servitorii turnau în pahare de cristal apă în care clincheteau bucăţele de gheaţă.

Într-un fel de nespus, conversaţia se resimţea de pe urma măsurii înţelepte fixate apetitului. Unchiul Josh şi Charlie Jones făceau schimb de păreri asupra felului în care acţiona Congresul. Până şi ultimele obiecţii fuseseră înlăturate. Un acord general era ca şi sigur. Toată lumea admira abilitatea preşedintelui Fillmore, care se afla pe punctul de a obţine un vot ultim şi favorabil. Uşile se deschideau păcii şi fericirii Uniunii.

Pe cât se pare, doamnele nu erau îndrituite să-şi dea cu părerea, ascultau în tăcere. Doar Miss Charlotte, care se vedea bine că murea de dorinţa de-a spune indiferent ce, se mărginea să facă grimase de amabilitate tinerei englezoaice, aşezată în faţa ei.

La sfârşitul cinei, fiecare îşi împreună mâinile pe marginea mesei şi, cu capul în jos, mulţumi încet Domnului pentru binefacerile lui.

În timp ce ieşeau din sufragerie, unchiul Josh îl luă

de braţ pe Charlie Jones şi-i zise:

— Dacă stau să mă gândesc, dragul meu Charlie, cred că am să mă întorc la Dimwood chiar mâine.

— Aşa de repede, Josh?

— Cu părere de rău, te rog să mă crezi, dar simt că datoria mă cheamă lângă tata. Apariţia lui bruscă la fereastră în timp ce eu îl credeam adormit la el în cameră… Ştie tot. Şi cum ia lucrurile?

— Rău.

— Nu-i aşa? O să ne facă s-o plătim în chip dramatic.

— Puţin. De ochii lumii, îl ştiu eu pe Willie: se chinuie, dar vrea să se ştie şi să se chinuie şi ceilalţi odată cu el. Nu fi îngrijorat, dar contam pe tine ca să-i slujeşti drept aghiotant Elizabethei.

— O va avea pe soţia ta şi pe încântătoarea ei soră.

— Bine, bine. Să vorbim pe şleau: meniul nostru nu-ţi e pe plac.

— Charlie!

— E cât se poate de firesc. Scumpa mea soţie, înţelegi? O prezbiteriană din Scoţia cu principii rigide… Adio fastului frivol şi vieţii nepăsătoare de ieri. Mie mi-e totuna. O iubesc la nebunie şi mă face fericit.

— E adorabilă… dar te încredinţez că te înşeli în privinţa motivelor mele…

— Josh, suntem ceea ce suntem şi ţin la tine aşa cum eşti. La ce oră vrei să pleci?

— După micul dejun.

— Înţeles. Mă ocup eu de tot. Vrei să ne ducem la doamne, în salon?

Se duseră. Era un salon de recepţie şi părea cu atât mai mare cu cât societatea era puţin numeroasă: Miss Charlotte, Amelia şi Elizabeth, fiecare stând pe un scaun drept, iar nu în fotoliile cele mari şi aurite, care rămâneau goale. Draperiile grele de mătase azurie, strânse frumos în

falduri şi susţinute cu şnururi solide, împletite cu fir de argint, dădeau acestei încăperi un aer de splendoare insolentă. Aşteptai o petrecere, un bal, ivirea năvalnică a unor frumuseţi în crinolină şi a unor tineri eleganţi şi, în locul lor, umblau doi negri în haină albă, servind ceaiuri medicinale: mentă sau muşeţel, la alegere. Pusă pe o măsuţă de marmură, o simplă lampă cu glob răspândea o lumină modestă ce nu ajungea la înălţimea tavanului, care rămânea pradă vălurilor întunecoase.

— Fericită să vă văd printre noi, spuse Amelia, cu condiţia să nu vă aprindeţi ţigările. Ne-am refugiat aici ca să nu auzim zgomotul străzii. Am numărat pe puţin şase trăsuri în timpul cinei. Staţi jos.

Unchiul Josh se aşeză docil pe o canapea, în timp ce Charlie Jones dădea dovadă de independenţă, plimbându-se în lung şi-n lat.

— Ideile trebuie să circule, spuse el.

— Vreţi un ceai de plante?

Niciunul, nici celălalt nu voiră.

— În loc să pierdem timpul ce ne este dat pe lumea asta, continuă Amelia, voi propune o temă de conversaţie în acelaşi timp interesantă şi instructivă.

Tăcere. Elizabeth îi aruncă o privire disperată lui Charlie Jones, care trecea pe lângă ea şi care se mulţumi să zâmbească, punându-şi un deget pe buze.

— Iată, anunţă grav Amelia: este oare omul perfectibil într-o epocă în care vertijul progresului îl duce cu sine? Traversăm Atlanticul luând vaporul cu aburi, telegraful ne leagă de vechiul continent, trenurile aleargă pe şine cu viteza înspăimântătoare de treizeci şi cinci de mile pe oră, gândiţi-vă, e aproape la fel de repede ca şi galopul unui cal.

— Amelia, zise unchiul Josh, cu un aer posomorât, indienii pe caii lor ajung din urmă, depăşesc trenurile şi le

opresc, omorându-i pe mecanici, cât despre călători…

— Să vedem într-asta blestemul cerului la adresa trenurilor. În orgoliul lui nechibzuit, sporit întruna de sentimentul puterii sale, omul nu-şi primejduieşte oare putinţa mântuirii?

Aici, Miss Charlotte se ridică dintr-odată şi cuvântă.

Vocea ei ascuţită crea o curioasă disproporţie, într-atât depăşea statura acelei persoane micuţe, înălţându-se până la umbrele de pe tavan.

— Un bun protestant nu are a se teme cu nimic de pe urma smintelii lumii moderne, clamă ea. Ştie în mod sigur că e salvat, iar dacă nu crede că e, înseamnă că nici nu este, e foarte simplu.

La rândul lui, unchiul Josh se ridică şi făcu câţiva paşi spre Amelia.

— Dragă Amelia, începu el, aşa cum i-am spus şi lui Charlie acum o clipă, sănătatea tatălui meu mă îngrijorează şi plec spre Dimwood mâine devreme. Iartă-mă dacă mă retrag să mă odihnesc înainte de oboseala călătoriei.

Redingota lui neagră şi tonul solemn ce-i împodobeau spusele făceau din el o persoană atât de maiestuoasă, încât Amelia nu găsi nimic de argumentat. Ochii cei mari, căpâni, se aşezară afectuos asupra lui.

— Înţeleg, zise, înţeleg şi regret plecarea atât de trist grăbită. Noapte bună, vere Josh.

O înclinare adâncă o răsplăti pentru bunăvoinţa cu care-l lăsa să plece şi, cu pas hotărât, Josh se îndreptă spre ieşire.

Un strigăt răsună, dar nu-l opri din fuga lui:

— Şi eu sunt obosită, unchiule Josh!

Amelia se întoarse spre fata disperată.

— Fetiţă dragă, îi spuse, la vârsta ta, ar fi o adevărată bucurie pentru mine să dau ascultare celor mari. îţi cer să

mai rămâi puţin, şi-apoi, gândeşte-te la tot ce ne-ai putea spune despre călătoria ta cu vaporul cu aburi, despre zgomotul impresionant al valurilor luând cu asalt ambarcaţiunea voastră. Nu-i aşa că aveai de ce tremura de teamă şi, în acelaşi timp, de admiraţie?

— E nevoie de ceva mai mult decât zgomotul valurilor ca s-o facă să tremure pe-o englezoaică.

Vioiciunea tonului o făcu pe Amelia să tresară. Charlie Jones interveni numaidecât:

— *Darling*, scumpa micuţă moare de somn şi nu se simte în stare să susţină o conversaţie care, de altfel, se anunţă pasionantă. îţi cer graţia Elizabethei.

Amelia îşi privi îndelung şi cu duioşie soţul.

— Se acordă, zise.

Fără a mai aştepta o clipă, fata mulţumi cu o aproape imperceptibilă *curtsy* şi dispăru.

— Iată conversaţia noastră primejduită rău, spuse Amelia, dar, slavă Domnului, tu eşti aici şi rămâi cu noi.

— În aceste pasionante schimburi de vederi religioase, ştii bine că nu fac două parale…

— Dar e vorba de viitorul omenirii, Charlie.

— Draga mea, o să-l puneţi la cale amândouă de minune fără mine, care nu pricep o iotă. Tu şi cu mine ne vom întâlni numaidecât, dar cred că-i mai înţelept să mă retrag.

— Iar eu cred că o să rămâi cu noi aici, în fotoliul ăsta mare, pentru că ţi-o cer eu, iar tu nu mi-ai refuzat niciodată nimic până acum.

Ochii cei mari, căprui se aţintiră asupra lui cu o blândeţe neîndurătoare. Cu un mic gest de resemnare, soţul se aşeză în fotoliul cel mare.

Capitolul LXVIII

A doua zi dimineaţă, unchiul Josh aştepta ora micului dejun singur în salonul cel mare, citind ziarul. Graba de-a se vedea la Dimwood îl scosese din pat mai repede ca de obicei. Iar acum încerca să afle ultimele noutăţi de la Washington, fără să izbutească întru totul. Atenţia îi zbura întruna, se şi vedea pătrunzând în galop pe aleea cea mare de la Dimwood, când visarea îi fu întreruptă de sosirea bruscă a Elizabethei. Fata alergă spre el şi exclamă:

— Unchiule Josh, ce noroc să te găsesc singur! Am dormit prost în noaptea asta, vreau să mă întorc cu dumneata la Dimwood.

— Niciodată nu te-am văzut atât de tulburată, Elizabeth. Linişteşte-te, ce s-a întâmplat?

— Nu vreau să mă duc în Virginia.

— Nu ştii ce spui. Eu unul te invidiez pentru şederea ce te-aşteaptă în paradisul de-acolo.

— N-o să fie niciun fel de paradis cu Amelia.

— Eroare. Femeia asta e un înger.

— N-am să fiu fericită lângă ea, şi-apoi, unchiul Charlie nu mai e acelaşi. îmi plăcea mai mult cum era înainte. Dar el pare foarte mulţumit. Ce-i cu el?

— E că s-a însurat cu o femeie pe care-o adoră. Sufletul e fericit că trupul e liniştit.

— Nu văd legătura. Doar nu şi-a schimbat trupul.

— Să zicem că n-am spus nimic, fetiţă dragă. Am vorbit ca un zăpăcit. În orice caz, nici vorbă nu poate fi să te duc înapoi la Dimwood.

— Oh! unchiule Josh, imploră ea.

O clipă fu ispitit să se răzgândească, pentru a putea înveseli faţa aceea micuţă şi disperată, dar ştia foarte bine că Douglas va fi neînduplecat – şi, abia ajunsă acolo, era în stare s-o trimită iar îndărăt la Savannah pe fata înlăcrimată…

— Nu, spuse, îmi pare rău, nu pot, eu nu…

Se opri. Amelia, la braţul soţului, îşi făcea intrarea în salon. Amândoi cu faţa roză şi zâmbetul pe buze, păreau a fi întruchiparea vie a spuselor unchiului Josh în privinţa stării pe care-o procură căsătoria şi satisfacţiile pe care le dăruie sufletului şi trupului… Ecourile unui marş nupţial n-ar fi mirat prea mult. Miss Charlotte venea în urma lor, încheind cortegiul.

— Bună dimineaţa, zise Charlie Jones, vă anunţ că micul dejun e gata şi vă aşteaptă.

Uluită şi dezamăgită în acelaşi timp, Elizabeth urmă pe toată lumea şi se aşeză pe locul ce-i fu arătat, între Amelia şi Miss Charlotte.

Contrar cinei din ajun, masa aceasta de dimineaţă era copioasă. Ouă cu şuncă, plăcinte din făină neagră de grâu cu sirop de arţar-dulce, compot de fructe, munţi de tartine din pâine prăjită, miere şi marmeladă de portocale amare, totul din belşug în jurul unui ceainic monumental din argint şi al unei cafetiere nu mai puţin impozante. Zece persoane ar fi avut cu ce să-şi domolească o foame de lup, iar ideile Ameliei despre regimul alimentar erau literă de lege, şi voia ca toţi cei de faţă să-şi înceapă ziua ca un batalion gata să pornească la atac.

Elizabeth se mulţumi cu o ceaşcă de ceai şi ronţăi o jumătate de *toast*.

— O să-ţi fie foame, îi zise Amelia.

— Nu, răspunse Elizabeth.

Amelia îşi ţuguie buzele şi-şi întoarse capul.

— Fă-te că mănânci, mititico, şopti Miss Charlotte la urechea tinerei neascultătoare, e mai bine aşa.

Într-o tresărire de bun simţ, Elizabeth îşi înfrânse orgoliul britanic şi-şi termină *toast*ul cu un soi de ostentaţie zgomotoasă. Amelia o răsplăti cu un zâmbet:

— Fetiţă bună şi cuminte, zise ea.

„Iată ce mă aşteaptă, gândi Elizabeth, fetiţă bună şi

cuminte”.

Simţea cum începe să clocotească de enervare, când avu senzaţia unei gheare de pasăre aşezându-i-se prieteneşte pe mâna stângă.

— Răbdare, îi spuse Miss Charlotte, şuşotindu-i iar la ureche, sunt şi eu pe-aici.

Un rămas bun scurt. Fără efuziuni, asta era regula. Unchiul Josh le sărută pe doamne şi-i strânse nu mâna, ci braţul lui Charlie Jones, spuse „Mulţumesc” cu o voce pe-atât de călduroasă pe cât trebuia şi se urcă în trăsură. Iar atunci, surpriză prea puţin apreciată, Azor sări jos de pe capră şi alergă spre Elizabeth: cu pălăria în mână, se aplecă în faţa fetei:

— Don’soa’a Lisbeth, zise într-un elan plin de fervoare, Domnul să vă binecuvânteze, noi cei de la Dimwood vă iubim mult, întoa’ceţi-vă, întoa’ceţi-vă ’epede.

— Azor, strigă unchiul Josh, n-ai de gând să termini odată? E absurd.

Mută de emoţie, Elizabeth nu ştiu ce să facă şi, pierzându-şi capul, apucă mâna neagră care şovăia şi o strânse. Dintr-odată, unchiul Josh se ridică. Înspăimântat, Azor îşi puse repede pălăria şi mănuşile albe de bumbac şi, într-o clipă, sări pe capră. Biciul pocni.

Şi-atunci, cu mâinile făcute pâlnie la gură, unchiul Josh se aplecă în direcţia Elizabethei. Caii porneau în goana mare. Avu doar timpul cât să strige:

— Nu se face, şi totuşi, e foarte bine!

— Unde o s-ajungem? gemu Amelia după ce trăsura nu se mai văzu.

Charlie Jones izbucni în râs.

— *Darling*, unde o s-ajungă Istoria?

Şocul plecării o atinse pe Elizabeth până-n străfundul fiinţei. Rămase multă vreme ca ameţită de pe urma acelei ultime lovituri date speranţei. Dimwood rămânea pentru

ea atât de puternic legat de amintirea lui Jonathan, încât, într-un fel straniu, mâna cea neagră întinsă, apoi despărţită aproape numaidecât de a ei devenea imaginea unei rupturi.

Amelia şi Miss Charlotte intrară în casă, în timp ce Charlie Jones încă mai şovăia în portic. Grav şi foarte atent, o supraveghea pe fata care nu se clintea, cu ochii ţintuiţi pe aleea pe unde trecuse trăsura, în alternanţele de umbră şi soare, înainte de-a dispărea la colţul unei străzi.

Coborând cele trei trepte, veni la ea şi-i vorbi cu blândeţe:

— Ai rămas năucită de parcă nu te aşteptai la toate astea, micuţa mea Elizabeth. Te înţeleg foarte bine. O plecare e totdeauna însoţită de-o umbră de tristeţe, dar eşti prea tânără ca să fii tristă. Pe viitor, iau în seama mea fericirea ta. Ai încredere în mine?

— Fireşte, îi răspunse scurt.

— Ai cuvântul meu. Aminteşte-ţi. Azi, 15 septembrie 1850, la ora unsprezece dimineaţa, sub copaci, în josul scărilor casei, mă angajez pe onoarea mea să fac totul ca să fii fericită. Eşti mai liniştită acum?

Izbită de tonul solemn al spuselor lui, fata îl privi drept în faţă.

— Nu prea văd ce anume ai putea face, unchiule Charlie, dar cred că o să încerci. Cât priveşte locul, ziua, data, ora şi cuvântul dat, poţi fi sigur că n-o să uit nimic. La nevoie, am să-ţi reamintesc.

— Nu degeaba eşti englezoaică, Elizabeth, şi vorbeşti ca o femeie în toată firea.

— Ţi-am mai spus că nu sunt o fetiţă.

— O fată mare.

— Dacă vrei, dar o fată fără prea multe iluzii.

Tăcură şi intrară în casă. Urmară câteva minute de nehotărâre. Elizabeth continua să tacă, iar Charlie Jones

nu ştia cum să rupă tăcerea.

În salon, unde o duse, îi făcu semn să stea jos şi-i spuse:

— Dacă n-ar trebui să mă duc la birou în după-amiaza asta, ţi-aş fi propus să dăm o raită cu trăsura prin împrejurimi, dar aşteptăm pentru mâine venirea unui vapor din Anglia. Nici nu-ţi închipui de câtă hârţogărie e nevoie, de câte ordine de dat. Ţi-ar plăcea să faci o plimbare prin parc după-amiază?

Nu găsi nicio obiecţie.

— Soţia mea sau Miss Charlotte vor fi bucuroase să te însoţească.

— O, pot ieşi şi singură!

— Elizabeth, trăim în mijlocul unei societăţi formaliste. Cam prea mult, după părerea mea, dar e vorba de-o aristocraţie închisă în ea însăşi, care-şi are legile şi uzanţele ei. O domnişoară nu se plimbă prin oraş neînsoţită.

Tăcere.

— Înţeleg, zise în cele din urmă ruda săracă mocnind de revoltă, voi face tot ce poftiţi. Cine o să mă însoţească?

— Amelia, poate. Ai să descoperi o femeie minunată.

Pe aleea cea mare din parc, puţin după ora şase, Amelia mergea nu fără încetineală şi majestate. Rochia ei verde-închis atingea nisipul cu volanele, producând o impresie de demnitate imperturbabilă, ce emana din întreaga ei persoană, ca şi din atitudinea ei. Gesturile îi erau rare, măsurate. O umbrelă uşoară, din mătase mov, punea o umbră pe partea de sus a feţei. Înaltă şi puternică, era o persoană impunătoare. Alături de ea, Elizabeth, într-o rochie albă de bumbac, părea o micuţă fiinţă graţioasă şi neînsemnată, ieşită dintr-o lume feerică, dar părul ei de aur oprea ultimele raze ale soarelui şi ardea.

Erau privite mult amândouă, iar din când în când

Amelia onora cu un mic semn din cap un joben gris-perle care se ridica la trecerea ei, sau câte-un grup de doamne elegante, la fel de rezervate ca şi ea în drămuirea politeţurilor, înapoind zâmbet pentru zâmbet, şi-atâta tot, deoarece, pe cât se vedea, nu era dispusă să intre în vorbă cu persoane pe care le cunoştea încă destul de puţin.

Pe sub umbra nobilă a stejarilor centenari ce văzuseră trecând ofiţeri aroganţi în ţinută stacojie, o plimbă pe tânăra englezoaică, aşa cum făgăduise.

Ajunse la un loc puţin umblat, unde nişte sălcii uriaşe se înclinau deasupra unui mic bazin, se aşezară pe scaune de metal, uitându-se la jetul de apă în tăcere. Genul acesta de contemplaţie poate ţine destul de mult. Clipocitul continuu al picăturilor de apă are ceva care fascinează. Dintr-odată, Amelia îşi veni în fire.

— Mă simţeam pradă unei visări, spuse. Mă şi vedeam acolo, în Virginia, în casa bătrânească… Ai să vezi, şi pe tine o să te cucerească… şi-ai s-o iubeşti. Nu poţi rezista vrăjii ei.

Fata o privi, mirată să vadă persoana aceea stranie umanizându-se.

— Dar până atunci ne aflăm aici, continuă Amelia, în oraşul ăsta, iar mie oraşele nu-mi sunt pe plac, te sufoci în ele. Natura, tânjesc după natură.

Zadarnic încercau sălciile s-o mângâie, înconjurând-o cu lungile lor plete verzi. Oraşul era prea aproape.

— Încă trei zile, oftă ea. Mâine nu eu am să te scot la plimbare. Sora mea, Charlotte, îmi va lua locul. Încă n-o cunoşti. N-o judeca după aparenţe, are ciudăţeniile ei.

— Dar n-o judec deloc, se apără Elizabeth cu aprindere.

— Bine. Viaţa ei a fost tristă. Voia să se mărite. Bărbatul pe care-l iubea părea gata să accepte această unire. Ea îl iubea nebuneşte şi poate că lăsa să se vadă

cam mult lucrul ăsta, un fel de dragoste sălbatică, asemeni unui animal, înţelegi?

Incapabilă să spună un cuvânt, Elizabeth dădu din cap cu putere.

— Lucrurile astea nu sunt pentru vârsta ta, dar crede-mă că aşa era. Mă aflam acolo, o vedeam, trăiam toţi la un loc şi, cu toate că aveam cu cincisprezece ani mai puţin decât ea, înţelegeam, când, într-o bună zi, tata a primit vizita bărbatului în cauză. Au discutat îndelung, apoi bărbatul a plecat şi n-a mai venit, logodna a fost ruptă. Şi totuşi, Charlotte era frumoasă. Deznădejdea ei a fost cumplită. Am crezut cu toţii că o să moară. Luni de zile a stat într-un spital – nu îndrăznesc să spun azil – luni de zile între viaţă şi moarte. Frumuseţea i s-a veştejit, ca a unei flori ce se usucă. Şi ştii de ce bărbatul şi-a luat cuvântul înapoi?

Amelia aşteptă, izbind pământul cu vârful umbrelei de soare, făcând un efort pentru a-şi stăpâni emoţia prea puternică. Apoi, cu o voce schimbată şi rece, spuse dintr-odată:

— Pentru că ea era foarte micuţă, iar el destul de înalt. În ultima clipă s-a răzgândit, temându-se să nu pară caraghios alături de ea.

Urmă o tăcere lungă. Impresionată de povestirea unei suferinţe ce-i era atât de cunoscută, fata căută ceva de spus:

— Biata… începu ea.

— Da, biata Charlotte, o întrerupse Amelia, înălţându-şi capul, dar poate că a fost mai bine pentru ea să nu se mărite cu un om atât de laş. Deseori nu înţelegem decât mult mai târziu vrerea Cerului. Când sora mea s-a însănătoşit, nu mai era aceeaşi. Durerea o schimbase – cum să spun? – înţelepţind-o poate. Tu şi cu mine ştim bine amândouă că de la Apostoli încoace nu mai există sfinţi.

Ultimele pagini ale *Bibliei* s-au scris! Şi totuşi, sora mea...

— La Dimwood mi se spunea că mătuşa Laura e o sfântă.

— Laura Hargrove! exclamă Amelia. Soţul meu mi-a vorbit despre ea, dar e o catolică. Oamenii ăştia ar umple pământul cu sfinţii lor dacă ar putea. Cu Charlotte lucrurile stau altfel. Fii drăguţă cu ea. Ascult-o.

Amelia se ridică în picioare.

— Să ne întoarcem... Ai luat aer. Să nu pomeneşti despre cele ce ţi-am spus.

— Se înţelege, nu sunt o vorbăreaţă.

— Cu atât mai bine. Charlotte vorbeşte cât patru. Las-o să vorbească.

— Făgăduiesc.

Încet, o apucară pe drumul spre casă, primind şi de data asta, dar mai rare, aceleaşi saluturi ale bărbaţilor, ce-şi scoteau pălăria în faţa lor, aceleaşi zâmbete.

Emoţionate şi tăcute, erau atât de cufundate în visele lor, încât nici nu vedeau cum umbra sicomorilor de la picioarele lor se îndesea. Tot astfel, noaptea cobora şi pe străzile pavate cu cărămidă şi, când ajunseră în grădina lui Charlie Jones, cele dintâi felinare se aprindeau. Atunci rosti Amelia cuvintele acestea stranii:

— S-a şi lăsat noaptea. Întoarcerea a ţinut cam mult, dar ne-am spus atâtea, că mi s-a părut scurtă.

Capitolul LXIX

A doua zi dimineaţă, pe la unsprezece, Miss Charlotte se afla în port cu Elizabeth. Charlie Jones le arătase locul unde să stea ca să poată vedea totul, iar bătrâna domnişoară nu mai putea de nerăbdare. Cunoştea prost Savannah, iar curiozitatea ei era la fel de mare ca şi a unei fetiţe. Aşa încât, faptul că trebuia s-o însoţească pe

Elizabeth i se păru un adevărat noroc.

Tânăra englezoaică privea cu totul altfel programul zilei. Nu se putea simţi fericită acolo de unde vapoarele porneau spre ţara natală, în timp ce ea se vedea osândită să rămână pe uscat, fără să ştie cât timp anume, în acest Sud de care nimic n-o lega, în afară de amintirea lui Jonathan, iar Jonathan era departe.

Cu inima tristă, o urma pe Miss Charlotte, care-şi croia energic drum prin mulţime. Dintr-o cochetărie de care Elizabeth nu îndrăznea să zâmbească, îşi înălţase boneta cea mare din pânză albă, punând-o deasupra unui mic turban de mătase ce-i împodobea capul, gândindu-se că-şi sporeşte astfel înălţimea cu vreo zece centimetri şi, printr-un soi de logică smintită, că-şi îndreaptă destinul, că e asemeni celorlalţi, ştergând eşecul atroce pe care-l suferise. Absurditatea acestui artificiu accentua aspectul tragicomic al siluetei sale. Fata era în asemenea măsură conştientă de acest lucru, încât o lăsa uneori pe Miss Charlotte să meargă de una singură, despărţită de ea, ruşinându-se să fie văzută alături de persoana aceea micuţă, care aducea cu o pitică împopoţonată ca pentru un număr de circ şi, dintr-odată, un gând îi veni în minte, înspăimântând-o, ca şi cum ar fi fost inspirat de diavol: „Înţeleg cum de-a putut fi ruptă logodna, îl înţeleg pe bărbatul acela”. Simţea cum faţa i se face stacojie. Aproape numaidecât, o voce lăuntrică îi strigă: „Păi, atunci înţelege-l şi pe celălalt, pe Jonathan, care a preferat în locul tău o femeie mai frumoasă decât tine. Renunţă la fantoma unei iubiri, caută altundeva”.

Cea dintâi mişcare a ei a fost să se desprindă din mulţime şi să fugă, şi izbuti într-adevăr să ajungă la un spaţiu mare şi liber din faţa clădirilor ce priveau spre mare.

Bătăile puternice ce-i zguduiau pieptul o siliră să stea

nemişcată, cumplit de descumpănită, izolată de tot. Văzându-i faţa aceea de copil pierdut, o doamnă îmbrăcată cu eleganţă o întrebă dacă nu se simte bine, dar Elizabeth clătină din cap şi se depărtă. Nu voia să pară caraghioasă, îi venea şi-aşa destul de greu să se chinuie cum se chinuia ea.

Căută din priviri absurda bonetă albă, o recunoscu în sfârşit şi, bolnavă de tristeţe, făcu un efort ca să ajungă până la Miss Charlotte, dar renunţă aproape numaidecât. Să fie atinsă cu umărul, chiar şi numai o clipă, de către necunoscuţi îi făcea silă.

Întorcându-se spre faţadele de piatră cenuşie şi cărămidă de-un roşu-închis ce împrejmuiau spatele portului, le privi fără indulgenţă. Antrepozitele se căscau, negre ca nişte caverne, sub rândurile de ferestre plăcute, de-a lungul etajului întâi şi al doilea. Niciuna din aceste case nu urca mai sus, doar compania pentru exportul bumbacului se deosebea printr-o verandă împodobită cu o dantelărie din fier forjat.

Cu nicio lună de zile în urmă, se plimba acolo, sus, singură pe veranda aceea, aproape fericită, privind catargele înalte ale velierelor care lunecau la marginea cheiurilor cu o încetineală de vis şi, în spatele ei, în aceeaşi zi, în nişte birouri sufocante, unchiul Charlie şi slujbaşii lui lucrau scotocind prin nişte registre groase şi prin mormane de hârtii în dezordine. Când şi când, ventilatoarele panka încremeneau, pe obrajii negrilor aţipiţi zburau palmele, iar ei îşi continuau treaba cu încuviinţări răsunătoare: „*Yes*, sir! „Tot zgomotul acesta ajungea la urechile fetei prin ferestrele deschise spre verandă. Iar astăzi, aflată jos, în port, ajungeau până la ea ecouri ale aceleiaşi agitaţii, aceleaşi strigăte de „*Yes*, sir! şi fata se întreba cum se putea ca nişte oameni să accepte de bunăvoie să ducă o viaţă atât de monstruos de

plictisitoare.

În acest timp, o rumoare puternică se înălţă din mulţime, iar negrii, în haine de bumbac tărcate, stăteau laolaltă într-o parte a cheiului, ca să nu se amestece cu albii. Vaporul se vestea de departe printr-un panaş cenuşiu, iar un concert de aclamaţii îl şi saluta. Vaporul trecea de gura uriaşului fluviu cu ape de culoarea noroiului, iar strigătele de „urraa!” răsunau ca pentru o victorie.

Curiozitatea învingând grijile, Elizabeth se îndreptă spre masa spectatorilor. În clipa aceea, desprinzându-se dintr-un grup de doamne ce stăteau ceva mai la o parte, Miss Charlotte, înnebunită, alergă spre ea cu gesturi mari:

— Unde-ai fost? Ce spaimă am tras! Vino repede, stau cu nişte persoane încântătoare.

Era atât de surescitată, încât faţa îi ardea toată, iar boneta ei monumentală, ca şi cum ar fi fost şi ea cuprinsă de emoţie, se apleca primejdios într-o parte. Mânuţa cea slabă şi autoritară o apucă pe Elizabeth de încheietura mâinii şi-o trase după ea.

Fata se lăsă dusă şi se pomeni numaidecât în tovărăşia a patru-cinci doamne care-i zâmbeau de după voalete şi-i spuneau ceva ce ea nu auzea. Strigătele mulţimii făceau zadarnică orice conversaţie, iar Miss Charlotte, înălţându-se în vârful picioarelor, striga şi ea ca toată lumea, chiar dacă nu vedea nimic altceva decât capete şi spinări de bărbaţi şi femei.

Resemnată, fata încerca totuşi să se depărteze de curioşi, aflaţi acum în spatele ei, deoarece soseau din toate părţile. îşi încrucişă mâinile peste piept, zbătându-se, chinuită de-o promiscuitate ce-o revolta, când auzi pe cineva vorbindu-i la ureche, şi-atunci îşi închipui ce-i mai rău. Intimităţi…

Furioasă, întoarse capul şi-l recunoscu pe Jonathan.

Ochii albaştricenuşii se cufundau în ochii ei, ca şi pe drumul spre Savannah, la fel de autoritari, de lacomi şi de dominatori.

— Nu-ţi fie teamă, te-am văzut mai adineauri, dar eram cu Annabel. Nu pot sta, ea e la o sută de metri de-aici, plecăm la noapte, ea şi cu mine. Te crede la Dimwood. Spune-mi ceva, Elizabeth, sunt tare nefericit, spune-mi ceva ce-aş putea duce în inimă.

— Nu într-atâta lume, nu aici, dar cred că ştii…

Elizabeth gâfâia.

— Am să mă întorc, îi spuse, am să mă întorc…

— Am să te-aştept… toată viaţa, Jonathan.

Dintr-odată, îşi întinse spre ea faţa încinsă. Fata nu-i vedea decât ochii, atât de-aproape de-ai ei încât i se păru că se uită cruciş, şi-şi plecă pleoapele. O gură dogoritoare se aşternu peste gura ei şi crezu că o să leşine.

Când deschise ochii, Jonathan nu mai era acolo.

Avu vreme să-l vadă dispărând. Buclele lui negre cădeau pe spatele unui bluzon de căprioară. îl căută apoi cu priviri disperate şi-l pierdu, dar o zări la capătul cheiului pe Annabel într-un *tilbury*. Ceva mai în spatele mulţimii, stătea dreaptă ca să poată urmări apropierea vaporului care înainta triumfal într-o furtună de aclamaţii. *Bonaventure* îşi făcea intrarea în portul Savannah.

6

Pasiuni

Capitolul LXX

Întoarsă acasă, Elizabeth începu s-o caute pe Amelia, pe care-o găsi citind într-un colţ din salon şi, la început, fata nu putu scoate niciun cuvânt, în ciuda unui violent efort de-a se stăpâni.

— Ei, făcu Amelia, punând cartea jos, ce s-a

întâmplat, fetiţă dragă?

Cu bandourile ei ce-i acopereau fruntea ca două aripi negre, era însăşi întruchiparea placidităţii.

— Pari de-a dreptul răvăşită, mai spuse. S-a întâmplat ceva?

Şi privirea ei frumoasă, plină de întrebări, se aşeză gravă şi liniştită pe faţa îngrijorată a Elizabethei.

— Nimic supărător, nădăjduiesc?

Numai blândeţea insistenţei ei şi-o linişti pe Elizabeth.

— Mulţimea, spuse, era mult prea multă lume.

— Ce bine te-nţeleg! Nici eu nu mă simt bine, am senzaţia că sunt o prizonieră în mijlocul mulţimii de necunoscuţi. Nici nu te poţi clinti. Dar stai jos.

Elizabeth se aşeză pe un scaun mic şi drept pe care i-l arătă Amelia. Aceasta continuă:

— Sosirea vajnicului *Bonaventure* stârneşte un entuziasm de parcă ar ieşi din şantierele oraşului. Sudul l-a comandat şi i-a plătit construcţia la Liverpool, şi-i aparţine, dar oraşul Savannah e veşnic gata să înalţe osanale. Când ai venit tu, eram cufundată în lectura unei cărţi pasionante, pe care poate c-o ştii: *Călătoria Pelegrinului*.

— Da, răspunse Elizabeth cu voce slabă.

— O să ai plăcerea s-o reciteşti la noi, în Virginia: comoara asta e la loc de cinste în toate familiile protestante. Dar eşti palidă de tot.

— Mă simt tare obosită… Dacă îngădui, am să urc la mine în cameră să mă odihnesc. Aş voi să nu vin la cină.

— Bine, de acord, făcu Amelia dintr-odată, ca şi cum ar fi luat o hotărâre rapidă. Nu cumva ţi-e rău?

— Nu, deloc.

— Nu te mai reţin, fetiţă dragă. Charlie o să se întoarcă ceva mai târziu, tot din cauza lui *Bonaventure*, şi-

am să-i explic eu tot. Să dormi bine şi să nu-ţi uiţi rugăciunile. Îndrăgita ta Betty se va îngriji de tine.

De cum sosi la ea în cameră, Elizabeth se dezbrăcă la repezeală şi-o chemă pe Betty. Dar se ivi Nora.

— Nu, spuse fata, nu tu, Nora. Pe Betty o vreau.

Nora lăsă capul în jos, învinsă, şi se retrase.

Avu loc o scurtă ceartă îndărătul uşii, apoi Betty intră, plesnind de orgoliu.

— Betty, am nevoie de tine, să-mi dai ascultare.

Vocea fetei devenise hotărâtă, precisă şi mai englezească decât oricând.

— Da, don'soa'a Lisbeth, spuse Betty, gata să se plece în faţa puterii.

— În dulăpiorul din baie e o sticluţă de laudanum, o sticluţă albastră. Nu ştiu prea bine cum se ia. Să-mi prepari tu într-un pahar.

— Oh! exclamă Betty, nu pent'u don'soa'a Lisbeth, e 'au pent'u don'soa'a Lisbeth laudanumul.

— Tăcere! Mama ia laudanum, şi mătuşa Emma, toată lumea, peste tot. Dă-mi ascultare, ori nu-ţi mai vorbesc şi te trimit la Dimwood, şi-atunci Nora o să vină cu mine în Virginia.

Hohote zgomotoase de plâns o zgâlţâiră pe credincioasa Betty, împărţită între datorie şi teamă.

— Don'soa'a Lisbeth, t'ebuie po'to, gemu ea într-un potop de lacrimi.

— Cred că se află o sticlă de porto în oficiu, îmi aduci sticla şi un pahar, ori mâine îţi faci bagajele şi te întorci la Dimwood. Hai, repede.

De groază, Betty se îndoi din şale şi dispăru. Fetei i se păru că se rotunjeşte ca o minge şi se rostogoleşte afară. Şi din nou gustă plăcerea tulbure de-a se vedea ascultată de-o sclavă doar printr-o simplă ridicare a tonului.

„Ce simplu e!” şopti ea, ruşinându-se însă un pic.

Sticluţa cu laudanum se afla într-adevăr în dulăpiorul din baie, după cum putu să se încredinţeze. O etichetă consemna numărul de picături ce nu era recomandat să fie depăşit.

— Recomandat numai, spuse cu glas tare.

Se simţea răscolită, în ciuda aerului hotărât pe care se străduia să şi-l ia. În cămaşa de noapte albă, ce-i ajungea până la călcâie, şi cu sticluţa în mână, te ducea fără să vrei cu gândul la Julieta pregătindu-se să bea licoarea adormitoare, dar nu la asta îi era ei gândul. Amintirea mamei o obseda de o oră, mama ei care în clipele de deznădejde îi poruncea să-i aducă laudanum, drogul izbăvitor aflat în vânzare fără reţetă în toate farmaciile Regatului Unit… Dar ce Dumnezeu făcea Betty? S-o fi împiedicat cineva să ia sticla de porto fără îngăduinţă?

Dacă nu aducea sticla de porto, avea să ia picăturile de laudanum cu puţină apă. Orice, ca să împiedice insomnia pe care-o presimţea.

Se scurseră mai bine de cinci minute, care fetei i se părură cât o veşnicie. Încerca să se arate curajoasă şi să zâmbească, dar aşteptarea ucidea în ea până şi dorinţa de-a trăi.

„Nu ştiu să sufăr, se gândi, nimeni nu m-a învăţat niciodată”.

Trebuia să-şi dea silinţa să nu se gândească la Jonathan.

Deodată, uşa se deschise. Se ivi Miss Charlotte fără bonetă, urmată de Betty ducând cu un aer pleoştit o sticlă de porto şi un pahar pe o tavă de argint.

Elizabeth ieşi ca o săgeată din baie.

Mica procesiune se opri în faţa ei, în mijlocul camerei. Cu părul cărunt, fără nicio altă podoabă decât un

coc la ceafă, Miss Charlotte îşi regăsea demnitatea firească:

— Copilă dragă, spuse zâmbindu-i din inimă, Betty a ta mi-a spus că vrei să bei puţin porto. Minunat! Nimic mai bun ca să-ţi vii în fire după oboseala de peste zi, şi-abia o să dormi mai bine. Voi avea plăcerea să-ţi tom chiar eu un deget. E cel mai bun porto din oraş. A făcut ocolul Capului, poţi fi sigură, pentru că lui Charlie Jones îi place tot ce-i mai bun în toate. Hai să ne-aşezăm. Vino mai aproape, Betty.

Vocea ei repezită urca în tavan cu un fel de vehemenţă ce trăda o spaimă tainică. În rochia de tafta de culoare închisă, toată micuţa ei făptură fremăta de nervozitate.

Se instală într-un fotoliu, în timp ce Elizabeth, consternată, se lăsă să cadă pe marginea patului. Betty întinse sticla de porto spre Miss Charlotte, care turnă în pahar, dar atât de stângaci, încât vreo câteva picături căzură pe tavă.

— Văd din ce în ce mai prost, spuse. Poate că ţi-am pus prea mult, dar bea, hai, bea, pentru că Betty o să ducă astea de-aici.

Betty plecă, într-adevăr, cu tava şi sticla.

Din vârful buzelor, Elizabeth gustă din porto, cel dintâi ce-i fusese vreodată oferit, apoi sorbi o mică înghiţitură.

— Ei, ce zici? întrebă Miss Charlotte.

— Delicios.

— Nu-i aşa? Eu n-am voie să beau. Pe toţi din familie ne ameninţă guta. În tinereţe, beam şi eu un pic de porto, la bunicul meu Aberdeen. Tânără şi fericită. E mult de-atunci. Dar mai bea.

„A înţeles tot, se gândi Elizabeth, n-o să-mi lase nicio picătură pentru laudanum, ce-i de făcut?”

— Poate că mi-aş putea pune paharul aici, pe măsuţă, şi să-l termin mai târziu, spuse ea cu viclenie.

— Nu, nu, drăguţă. Vreau să fiu sigură că nu-ţi face rău, dar nu te grăbi. Am să te pun un pic la curent cu călătoria pe care o vom face. Avem cabinele rezervate la bordul lui *Neptun*. Plecăm poimâine noapte… Dar unde-i Betty? Betty!

— Da, don'soa'a Chaâotte, se auzi o voce din fundul camerei.

— Ce faci acolo?

— Ştie'g tava, don'soa'a Chaâotte. Sunt câteva picătu-i pe ea.

— Moşmondeşti atâta ca să ştergi o tavă! Vino-ncca!

Betty veni în fugă.

— Unde erai?

— Acolo, am ştie's cu un pic de apă.

— Acolo? Ce înseamnă acolo? Vrei să zici că în baie?

— Da, don'soa'a Chaâotte, ca să iau apă, don'soa'a Chaâotte.

— Câtă tevatură pentru câteva picături de porto, acolo. Şi nu mă duce pe mine cu „don'soa'a Chaâotte în sus, don'soa'a Chaâotte în jos". Am să dau numaidecât o raită pe – „acolo", ca să văd şi eu despre ce-i vorba.

— Da' don'…

— Stai aici şi nu te clinti. Elizabeth, drăguţo, văd că nu bei.

— Ba da, beau. Ia uitaţi…

— A mai rămas un pic pe fundul paharului. Bea, fetiţo, pe urmă te las să te culci.

Fără să protesteze, fata înghiţi până la ultima picătură. Ciuda de-a fi fost păcălită n-o împiedica să simtă o vădită stare plăcută, o arsură minunată în piept şi, fără o vorbă, îi întinse paharul lui Betty.

Miss Charlotte se ridică în picioare.

— He, zise vesel, văd că vinul de porto îţi prieşte. Acum poţi să te culci. Betty, direcţia baie! Mergi înainte, vin după tine.

Elizabeth le privi cum se duc. Silueta autoritară a bătrânei domnişoare o izbi ca o presimţire a ceea ce-o aştepta în Virginia. Oftând, aşteptă. Trecu mult timp. Niciun zgomot nu venea dinspre camera de baie, iar somnul făcea să-i cadă bărbia în piept, când auzi din nou faşâitul vestitor al taftalei, iar Miss Charlotte se ivi dintr-odată în faţa ei.

— Gata, fetiţă dragă, perfect, totul e în ordine. Poţi să-ţi faci rugăciunile şi să te vâri în pat. Buna ta Betty o să-ţi potrivească aşternutul. Somn uşor, dragă Elizabeth. Luăm micul dejun la opt fix.

După ce-şi debită spusele cu o voce limpede, ce străpungea tăcerea ca un sfredel, Miss Charlotte se îndreptă spre uşă, însoţită de foşnetul rochiei cu volane.

Rămasă singură cu Betty, Elizabeth îşi veni în fire, cât se poate de înciudată.

— Betty, eşti o neîndemânatică şi-o proastă. Nu mai vreau să te văd în faţa ochilor.

— Oh! Don'soa'a Lisbeth, de ce?

— De ce? De ce? Fireşte că a văzut sticluţa albastră, şi ce-a făcut cu ea?

Betty îi răspunse printr-un zâmbet până la urechi.

— Sticluţa, don'soa'a Chaâotte n-a văzut-o. Am pus-o sus de tot pe dulăpio'. Don'soa'a Chaâotte p'ea mică să poată vedea. A deschis dulăpio'ul şi n-a văzut sticluţa albast'a. Sticluţa acolo.

— O, Betty, sunt încântată! Du-te repede şi-mi pregăteşte o doză de laudanum.

— Don'soa'a Lisbeth! Picătu'de de laudanum se iau cu po'to.

— Proasto, las' că se amestecă ele înăuntru. Mă

asculţi ori te întorci la Dimwood?

Gemând de groază, Betty alergă spre camera de baie.

— Dacă don'soa'a Lisbeth bolnavă, Betty o să fie vândută. Bu nu nu! * O să fie dusă pe vapo' şi cobo'ătă pe Mississippi, bu nu nu!

— Linişte, pentru Dumnezeu! Dacă strigi aşa, e în stare să te audă şi să vină îndărăt. Hai, du-te repede!

O ispiti gândul să se ducă ea însăşi în baie, dar fie emoţia, fie vinul de porto, fie amândouă îi muiaseră picioarele şi se temea să nu cadă prosteşte de faţă cu Betty.

(* Strigăt de durere tradiţional, cu stricteţe rezervat doamnelor albe şi negre, trecând prin toate nuanţele intermediare. Astăzi e un pic cam demodat şi aduce a secolul al XIX-lea. Acum, doamnele strigă ca toată lumea, adică precum fiarele (n.a.).)

După o vreme, aceasta se întoarse smiorcăindu-se şi-i întinse paharul stăpânei, ca pe-o cupă de cucută în Antichitate. Amestecase totuşi puţină apă cu picăturile de laudanum.

Dintr-o sorbitură, Elizabeth bău totul, apoi o concedie numaidecât pe Betty. În pat, îşi aminti că uitase să-şi facă rugăciunile.

„Atâta pagubă, se gândi, am să le spun în pat. Dumnezeu o să înţeleagă".

Abia de rosti zece cuvinte, că limba i se împletici, iar Betty veni s-o zgâlţâie de umăr:

— O, don'soa'a Lisbeth, se văicărea ea, n-aţi mu'it? Oh! spuneţi-i lui Betty că n-aţi mu'it! Treziţi-vă!

— Betty! protestă Elizabeth furioasă. Cum îndrăzneşti să mă trezeşti când eu sunt gata s-adorm?

Faţa cea neagră se lumină toată de zâmbet:

— Slavă Domnului! Don'soa'a Lisbeth, e o'a şapte.

Speriată, fata o privi, apoi îşi veni în fire aproape

numaidecât.

— Soa’ele! exclamă Betty nebună de bucurie. Soa’ele e în came’a.

— N-ai decât să tragi storul, zise Elizabeth cu răceală, şi du-te, mă îmbrac singură.

— Da, don’soa’a Lisbeth. Oh! Slavă Domnului!

— Să-mi cumperi o sticluţă de laudanum, îi strigă fata.

Betty fugi.

Capitolul LXXI

Peste nici trei zile, Elizabeth se afla singură în spaţioasa cabină pe care urma s-o împartă cu Miss Charlotte, la bordul vasului *Neptun*. Stând pe-o banchetă de piele neagră capitonată, se străduia zadarnic să revină la realitate. Din noaptea în care băutura eliberatoare o despărţise de ea însăşi, ştia că poate anihila conştiinţa, încât ajunse să se îndoiască de realitatea a tot şi toate. Gândul ăsta sâcâitor o făcea să se teamă că-şi va pierde minţile. Nu putea scăpa de-o certitudine tulburătoare, de faptul că atâta timp cât picăturile de laudanum acţionaseră, ea încetase pur şi simplu să mai existe, iar neantul acesta o înspăimânta de moarte. Voia din răsputeri să trăiască, să creadă iarăşi în oameni şi în lucruri, să creadă mai cu seamă că Jonathan era adevărat, că e un om în came şi oase şi că se va întoarce, aşa cum făgăduise, iar într-o bună zi avea să-i simtă mirosul pielii şi arsura gurii lui.

Nici măcar n-o atingea ideea să se uite în jurul ei prin cabină, întreg acel ansamblu de aramă şi mahon îi transmitea o impresie de prosperitate confortabilă. Cufărul nu era acolo. îl văzuse cu o clipă mai înainte legănându-se prin aer la capătul funiilor, ca să fie dus undeva, dar parcă

ce mai conta? Acum îi era totuna tinerei dezamăgite, de vreme ce lumea nu exista. Singure într-un colţ, cele două valize de călătorie ale ei îi vorbeau despre banalităţi solide, iar fata le privea cu o vagă recunoştinţă, ca pe nişte martori care nu pot minţi, trăgând-o din vertijul ei.

Deodată, uşa se deschise încetişor şi Charlie Jones se ivi, roz şi zâmbitor, într-un elegant costum de culoarea cafelei cu lapte. Părul negru, zburlit, de pe frunte îi dădea înfăţişarea unui tânăr şi respira fericirea.

— Totul e în regulă? întrebă. Încă mai pari cufundată de-a binelea în visele tale. Oare aştepţi să te afli pe mare, ca să te întorci pe pământ?

— Te-ar mira din partea unei englezoaice?

Izbucni în râs.

— Prin urmare, eşti din nou Elizabeth cea pe care o iubim şi, de vreme ce suntem singuri şi nu plecăm decât peste două ore, am să-ţi dau câteva sfaturi. Încă nu eşti pe de-a-ntregul din Sud.

— Niciodată n-am spus că aş vrea să fiu din Sud. Sunt ceea ce sunt şi aşa rămân.

— Agresivă, pe cât mi se pare, dar îmi place să fii aşa. Ai ieşit din ceţurile tale.

— Care ceţuri?

Charlie Jones împinse spre ea un fotoliu greu şi curbat în care se instală, fără a o slăbi din ochi. Un pic neliniştită, Elizabeth se stăpâni totuşi, pentru a părea imperturbabilă.

— Elizabeth, îi spuse zâmbind uşor, încă nu ştii să iei laudanum ca o doamnă din Sud.

Fata se mulţumi să ridice din sprâncene şi tăcu.

— Am să-ţi explic asta mai târziu. O să iei laudanum, dar fără să exagerezi; la nevoie, am să ţi-l pregătesc chiar eu, Charlotte, cred, nu se pricepe. Cât despre Betty…

— Betty n-a făcut decât să-mi dea ascultare, zise

Elizabeth cu aprindere, nimeni nu trebuie să se-atingă de Betty.

— Nici prin minte nu-mi trece, dar toate trei aţi făcut în aşa fel, încât nu eşti ameţită, ci beată.

— *Shocking*!

— Nu cred, pentru că e cât se poate de firesc. Eşti tare neştiutoare, dragă Elizabeth. Nici nu ţi-ai dat seama că, în timp ce umblai de colo-colo prin port, acum trei zile, puteai fi văzută ca pe o scenă de teatru.

Fata se uită la el:

— Veşnic spionată!

— Spionată e un cuvânt urât, rostit de tine. Eram la fereastra biroului meu, mi-a fost de-ajuns o singură privire ca să înţeleg totul şi mi s-a strâns inima. Nici că se află deznădejde mai rea decât a tinereţii, pentru că e luată pe nepregătite. Am trecut şi eu prin asemenea ceasuri de deznădejde.

Brusc, Elizabeth se ridicăf şi se îndreptă spre fundul cabinei, unde erau cele două valize, ca să nu vadă cât de emoţionată e.

— Unchiule Charlie, unde vrei să ajungi?

— La asta, că te-am lăsat ca un suflet chinuit în port şi lucrul de care mă temeam s-a întâmplat. La colţul unei străzi ce dă în piaţă, un *tilbury* s-a oprit. Tu nu te uitai într-acolo, dar eu i-am recunoscut numaidecât pe Annabel şi pe soţul ei. Ştiam că el e pe-aproape… Au şovăit o clipă, pe urmă el a dus trăsurica ceva mai departe, într-un loc cu o vedere mai bună spre mare.

— La ce bun toate precizările astea, unchiule Charlie?

Fără a răspunde, acesta continuă:

— Jonathan a sărit jos, lăsând-o singură pe Annabel să urmărească de departe manevrele vasului *Bonaventure*. În clipa aceea, tu ai început s-o cauţi pe Charlotte. N-a

îndrăznit să alerge după tine, temându-se să nu fie văzut, dar s-a îndreptat în aceeaşi direcţie cu tine, alături de alţi curioşi din ce în ce mai numeroşi, şi cred că trebuie să te fi ajuns din urmă. Şi-atunci, ştii ce-am făcut?

Exasperată, fata răspunse cu ironie:

— Presupun că ţi-ai luat binoclul.

O privi în tăcere.

— Fetiţă dragă, am plecat pur şi simplu de la fereastră, nu voiam să ştiu şi, dacă s-a întâmplat ceva, păstrează taina pentru tine.

Elizabeth izbucni:

— Dar ce vrei să se poată întâmpla în atâta lume?

— Tocmai asta mi se pare mai trist decât orice. Te înţeleg, Elizabeth, înţeleg de ce ai luat laudanum după o clipă ca asta, şi înţeleg foarte bine că eşti îndrăgostită şi că el şi-a pierdut capul, dar acum e departe şi e însurat. Trebuie să renunţi.

— Niciodată.

— Dacă nici el nu renunţă, viaţa voastră a amândurora nu va fi decât o lungă suferinţă.

— Mai bine sufăr decât să renunţ. O să se întoarcă.

— Nu.

— A făgăduit.

— Atunci, de ce s-a căsătorit cu Annabel, dacă era îndrăgostit de tine?

— Nu ştiu, nu vreau să ştiu, mi-e totuna. îl iubesc.

— Mă superi rău de tot, şi totuşi te înţeleg.

Tăcu o clipă, apoi continuă:

— Am să fiu nevoit să nu stau lângă voi până diseară. Auzi tot zgomotul ăsta pe punte? Ultimele pregătiri în vederea plecării. Charlotte a vrut să aştepte în salon, împreună cu prietenii ei din Savannah. O să vină curând. Te înţelegi bine cu ea, nădăjduiesc.

— Foarte bine. Ea ştie ce înseamnă să suferi… din

dragoste.

— Amelia ţi-a spus?

— Da. Dacă cineva mă poate înţelege, aceea e Miss Charlotte.

— Dar, Elizabeth, o lume întreagă te poate înţelege.

Pe când spunea aceste cuvinte, un hamal negru intră şi puse jos o valiză mare, legată cu nişte curele solide. Printr-un gest, Charlie Jones îi arătă locul unde trebuia s-o pună. Hamalul îi dădu ascultare şi dispăru.

— Paturile voastre sunt unul deasupra celuilalt. Aşa cum o ştiu eu pe Charlotte, te va pofti să alegi. Lasă-i ei patul de dedesubt, vrei?

— Dar se înţelege, unchiule Charlie, spuse fata un pic sâcâită.

— Scuză-mă.

Şi îi zâmbi afectuos.

Rămasă singură, fata privi prin hublou linia prelungă şi neagră a pădurilor ce mărgineau fluviul până la imensul estuar. Sub cerul ce începea să se întunece, austeritatea acestui peisaj o izbi. Nu lua cu sine imaginea mai fericită a Sudului, cea pe care-o purta în ea, a grădinilor vrăjite de la Dimwood, a nobilei alei de stejari şi, brusc, amintirea sfâşietoare legată de colţul verandei unde florile grele şi albe se desfăceau în profunzimile unui frunziş nocturn.

Răsunând tare şi sporovăind întruna, o voce o scoase din deliciile nemiloase ale unei nostalgii născânde. Plină de la bun început de exclamaţii şi sfaturi, Miss Charlotte alergă spre Elizabeth şi, apucându-i mâinile, îşi cufundă privirea în ochii fetei:

— Se pare că nu prea merge! exclamă. Dar acum, gata, s-a terminat. Noi două nu suntem triste. Întâi şi-ntâi, că melancolia vine de la diavol. Am să-ţi citesc o predică minunată despre asta. Ai să fii încântată. O să ne amuzăm pe cinste. Ce părere ai despre ţinuta mea de călătorie?

Ca într-o gheretă, bătrâna domnişoară dispărea într-un lung mantou de damă, de culoarea coclelii. Cu mâna-i osoasă, întoarse o parte pe dos, ca să i se poată admira căptuşeala neagră vărgată cu verde închis, ca o ţesătură ecosez.

— Recunoşti culorile familiei Douglas? Sunt ale clanului nostru scoţian. Cu o haină ca asta în spate, te simţi ca la tine acasă pe timp de furtună. Nu-i pe măsura mea?

— Dar n-am spus nimic, protestă Elizabeth.

— Dar ai gândit. Nu minţi.

Luată din scurt, Elizabeth căută să întoarcă în aşa fel adevărul, încât să devină acceptabil.

— Vreau să spun că vă face mai înaltă…

Miss Charlotte îi aruncă o privire încântată:

— Nu-i aşa? Oh! ştiu bine că nu-i decât o iluzie, o aparenţă, fără niciun gând ascuns de-a înşela pe cineva, dar, în fine…

— Vă vine bine.

— Cred şi eu, va trebui totuşi să-l scot, nu pot să cinez şi să dorm în el. Ce noroc ai, Elizabeth, eşti înaltă, zveltă, drăguţă. Fericirea ţi-e la îndemână.

Elizabeth zâmbi fără să răspundă.

— Am să-ţi mărturisesc confidenţial, urmă Miss Charlotte, că mantoul ăsta era pe vremuri al Ameliei, care mi l-a dat mie. Am pus să i se scurteze un pic mânecile…

Un muget prelung le făcu să tacă, umplând cerul cu un zgomot uriaş. În tăcerea ce urmă, putură auzi paşii ultimilor vizitatori care se grăbeau să treacă peste pasarelă ca să ajungă pe chei. Şi tocmai zgomotul acela o emoţionă pe Elizabeth, mult mai mult decât glasul negru al sirenei. Ceva se sfâşia în viaţa ei.

(iim li s-a servil într-o sufragerie cu tavanul jos, rezervată pentru armatorul bastimentului. O masă lungă îi

aduna în jurul ei pe ceilalţi călători, într-o încăpere alăturată, iar murmurul conversaţiei lor nu se auzea decât în clipa când se deschidea uşa.

Izolarea aceasta a lor le favoriza conversaţia, dar mai cu seamă favoriza trăncăneala dezlănţuită a lui Miss Charlotte, care avea totdeauna mii de lucruri interesante de spus. Numai Amelia cunoştea mijlocul de-a zăgăzui, cel puţin pentru o vreme, revărsarea aceea de vorbe. Pe un ton anume, era de-ajuns să spună:

— Charlotte.

Stând la o masă învelită în damasc, Elizabeth îşi amintea de orele cele mai negre când traversase Oceanul, de mizeria unei cabine reci ca gheaţa, lucrurile de nedescris ce-i erau puse în farfurie şi, îndurând toate acestea, faţa împietrită a unei femei zăvorâtă în durere şi ruşine, mama ei. Prin ce capriciu al unui destin suspect, ea, Elizabeth, se afla în încăperea aceea căptuşită cu lemn de teck, după ce fusese plimbată printr-un decor feeric, unde cunoscuse bătăile de inimă ale unei prime iubiri, chiar dacă astăzi era smulsă de-acolo şi dusă spre tărâmuri despre care nu ştia nimic?

Printr-un soi de fatalism, se învoia să nu înţeleagă, renunţând în sinea ei la tot, în afară de dragoste. Străbătând distanţa ce-o punea între ea şi lume, Elizabeth auzi vocea liniştită a unchiului Charlie vorbind despre politică, iar cuvântul Compromis răsună din nou, plin de toată povara plictisului.

— De data asta, acordul pare definitiv, spunea el.

Doar tinereţea zâmbetului lui făcea acceptabilă o frază atât de des rostită, încât aducea a vorbă goală, dar mai adăugă şi cele ce urmează:

— Când ne vom afla în larg, în dreptul Charlestonului, n-am să mă mir dacă telegraful o să ne transmită ştirea aprobării totale a Congresului, ceea ce va

pune capăt o dată pentru totdeauna emoţiilor infernale ale incertitudinii.

— Bravo pentru „infernale", exclamă Miss Charlotte cu o voce ce-i făcu să tresară pe negrii care dădeau mâncarea la masă. În orice politică se află ceva diavolesc. Pot să vă demonstrez acest lucru cu ajutorul a patruzeci de citate din Scripturi.

— Charlotte, spuse Amelia.

Charlotte tăcu.

As în micile vicleşuguri ale diplomaţiei elementare, Charlie Jones li se adresă:

— Sper că sunteţi mulţumite de cabina voastră. Confortul ar fi fost desăvârşit dacă aş mai fi adăugat pe lângă celelalte mobile şi un jilţbalansoar, numai că ne aflăm cu toţii, dacă pot spune astfel, în acest mare balansoar care e marea. O să vă daţi curând seama de asta. Elizabeth, sper că ai stofa de marinar.

— Englez, răspunse fata.

— Şi laconic, observă Amelia.

— Curând, continuă Charlie Jones, am să vă fac câteva precizări privind grija pe care-o avem pentru somnul vostru la bordul lui *Neptun*.

— O, acum, acum precizările, se repezi Miss Charlotte.

Pot să aştepte. Să cinăm mai întâi.

Supei de sparanghel îi urmă o omletă cu ciuperci. Veni apoi un jambon de Italia tăiat în felii subţiri şi însoţit de pere avocado în sos de vinegretă. Pentru consistenţa meniului, mai fu adusă şi o friptură rece de vită cu garnitură de morcovi în aspic.

Carnea aceea delicată impunea o tăcere generală, tulburată doar de uşorul clinchet al cuţitelor şi-al furculiţelor. Claretul a fost refuzat, apoi primit de către doamne, care mai întâi abia îşi muiară buzele, apoi,

deodată, se pomeniră cu paharele goale.

— Cred că exagerăm, declară Amelia.

— Primim ceea ce ni se oferă, spuse Miss Charlotte, nu prea văd cu ce-am păcătui.

— Călătorul trebuie să se hrănească bine, zise Charlie Jones. Nevinovăţia desertului vă va linişti conştiinţa.

Apăru atunci „specialitatea bucătarului”: nişte ananaşi mari umpluţi cu fructe rare, stropite cu lichior de maraschino.

Ca să-şi exprime dispreţul faţă de lume, Elizabeth hotărâse în sinea ei să nu mănânce nimic în seara aceea, dar de două zile mâncase atât de puţin, încât căzu în ispită chiar de la supa de legume. Cu fiecare fel de mâncare, prindea tot mai mult gust de viaţă.

După ce terminară cu cina, Charlie Jones propuse o scurtă plimbare pe punte:

— Echinocţiul a trecut, putem nădăjdui într-o mare liniştită, şi-apoi, doar n-o să ne sperie un pic de ruliu, nu-i aşa?

(* Nume dat de englezi vinului de Bordeaux (n.tr.).)

Nimeni nu se speria.

Pe punte, Elizabeth îşi întinse faţa în bătaia vântului, care-o zburlea, şi-şi umplu cu lăcomie nările de mirosul largului. Valurile negre se prăvăleau fără violenţă sub un cer spuzit de stele cât vedeai cu ochii. Simţi numaidecât ameţeala pe care i-o da mulţimea de stele şi, cum nimic nu predispune mai mult la sublim decât o masă bună, se încredinţă că, printr-o misterioasă forţă de atracţie, o parte din ea însăşi se ridica încet spre înălţimile celeste.

Plăcută ameţeală… Pe când închidea ochii ca să se lase în voia unei bucurii atât de rare, cineva se apropie de ea. Era unchiul Charlie.

— Draga mea fetiţă, îi spuse aproape pe şoptite, mi-

ar părea tare rău să tulbur o reverie atât de fermecătoare.

— Nu tulburi nimic de felul ăsta, unchiule Charlie.

— Atunci mă simt cum nu se poate mai în largul meu ca să-ţi vorbesc despre lucruri practice. Mai adineauri, n-am vrut să dezvălui anumite precizări privitoare la calitatea somnului la bordul acestui vapor. Socoteam că nu se cade să vorbeşti de unele lucruri în timpul cinei care, sper, ţi-a părut acceptabilă.

— Cât se poate de acceptabilă, în ceea ce mă priveşte, şi chiar mai mult decât acceptabilă.

— Mulţumesc. Cele ce am de spus se pot rosti în puţine cuvinte: nici purici, nici ploşniţe la bordul *Neptunului* meu.

Elizabeth nici nu se clinti.

— Ai totdeauna reacţiile pe care se cade să le aibă o englezoaică: virile.

— Nu ştiu dacă *virile* e un compliment.

— Rostit de mine, este. Aveaţi purici şi ploşniţe la bordul vaporului care v-a adus din Anglia pe tine şi pe mămica ta?

— Aveam.

— Vai! aşa stau lucrurile cu toată marina americană. Un adevărat flagel naţional. În privinţa asta, cel puţin, Uniunea e desăvârşită. Deci încă o dată: nici purici, nici ploşniţe la bordul lui *Neptun*. N-o să aveţi de ce vă scărpina la noapte. Navigăm spre viitor la bordul unui vapor nou-nouţ şi cât se poate de curat. Cât priveşte viitorul, nu ştiu ce să spun. Un conflict a fost evitat chiar în ultima clipă: Toată lumea se simte uşurată şi nimeni nu-i mulţumit.

— Cred că oamenii sunt tare complicaţi.

— Da şi nu. Sudul se socoate frustrat, deoarece California nu va fi sclavagistă. Nordul tună şi fulgeră pentru că sclavia încă mai e îngăduită într-altă parte. În

noaptea asta vom trece în larg prin dreptul Charlestonului, dar va fi prea târziu ca să-l poţi zări. Şi-apoi, mă îndoiesc foarte că e iluminat, oraşul încă mai are pe suflet tentativa neizbutită de separatism din 1832 şi intervenţia armatei din Nord. N-are a face, Compromisul ne aduce un răgaz, iar răgazul poate ţine mult. Ai în faţă ani fericiţi pe care să-i trăieşti în Statul cel mai raţional al Sudului, scumpa noastră Virginia.

— Fericiţi?

— Da, fericiţi, ai cuvântul meu. Mi-ai uitat făgăduiala?

— Cea din 15 septembrie, de sub sicomorul din faţa casei dumitale? Crezi că aşa ceva se poate uita, unchiule Charlie? O făgăduială ca asta?

— O reînnoiesc, în noaptea asta din 20 septembrie, la bordul acestui vapor care...

— Care n-are nici purici, nici ploşniţe.

— Aşa că, dacă n-o să dormi, n-o să fie din vina mea. Noapte bună, Elizabeth.

— Noapte bună, unchiule Charlie, am să-mi dau toată silinţa.

Elizabeth se duse aproape numaidecât în cabină şi-o găsi pe Miss Charlotte adormită la ea în pat. Ghemuită sub aşternut, sforăia încetişor, făcându-te să te gândeşti la o pisică, printr-o anume conştiinciozitate în felul cum dormea, iar pe faţa aceea brăzdată se trăda natura ei profundă, aceea a unei fetiţe cu părul sur. O mare nevinovăţie se răspândea din întreaga ei fiinţă şi într-atât de puternică era impresia aceea, încât fetei i se păru că nu are dreptul să ştie mai mult, dar parcă ce taină era de aflat? întreaga viaţă a bietei domnişoare ducea spre acea fugă de lume în preafericita pierdere a conştiinţei.

Dezbrăcându-se îndată, se urcă în patul ei ajutându-se de un taburet cu două trepte şi se culcă pe spate, cu

ochii larg deschişi. I se păru cu neputinţă să poată dormi, nici prin minte nu-i trecea una ca asta.

Datorită unei lămpiţe aşezată într-o firidă, deosebea fotoliile cele grele din lemn întunecat, valizele aliniate lângă bancheta căptuşită cu piele neagră. Pereţii din lemn de teck luceau slab, niciun mister în decorul acela banal, misterul era afară, sub bolta a milioane de puncte luminoase. Hubloul nu-ţi îngăduia să bănui nimic din existenţa ei.

O ispiti gândul să se îmbrace din nou şi să se strecoare afară, ca şi cum s-ar fi dus la o întâlnire, puntea devenind veranda de la Dimwood, dar n-ar fi riscat să dea nas în nas cu pasageri ce-ar fi năruit visul, căutând să trăncănească cu ea, să rostească tot felul de platitudini? De la o vreme, vaporului i se simţea tangajul şi auzea în depărtare tristul muget al cornului de ceaţă, strigând, strigând ca o sălbăticiune rătăcită.

În tăcerea nopţii, apleca urechea la scârţâitul navei şi la zgomotul înfundat al maşinilor care băteau în adâncimi. I se părea că răsună în inima ei. Închizând ochii, văzu din nou cerul înstelat pe care se străduia să citească soarta ei şi a lui Jonathan. Undeva în abisul acela, viaţa lor, a amândurora, era scrisă. Fără el, ar fi putut trăi, s-ar fi putut împăca cu viaţa?

În patul de sub ea dormea micuţa persoană care, în ceea ce-o priveşte, se împăcase.

Capitolul LXXII

Zilele următoare se scurseră într-o monotonie ce le făcea să pară nesfârşite. Prea departe de coaste pentru a contempla peisajul, călătorii se lăsau în voia plăcerii de-a socoti timpul ce-i despărţea de masa următoare. Conversaţia era lipsită de fantezie. Fuseseră secătuite

resursele Compromisului, smuls în sfârşit Congresului, în ciuda lipsei lui de hotărâre, încât în timpul mesei atenţia se concentra asupra lucrurilor delicioase care umpleau farfuriile.

Elizabeth s-ar fi plictisit şi ea ca toată lumea dacă unchiul Charlie nu i-ar fi venit în ajutor punându-i un binoclu în mână când treceau prin dreptul Carolinei de Sud. Fata descoperi atunci de-a lungul întregii coaste rânduri dese de palmieri, cărora vântul le mişca frunzele mari, şi o apucă dintr-odată părerea de rău că părăseşte meleagurile acelui Sud pe care nu se pricepuse să-l iubească.

Unchiul Charlie se aşezase alături de ea pe punte şi, ghicindu-i gândurile, zise:

— În Virginia vei găsi peisaje care să-ţi meargă mult mai mult la inima ta de englezoaică. Dar acum uită-te, hai, uită-te, dincolo de palmieri.

Nu vedea nimic, palmierii o fascinau şi ascundeau totul.

— Uită-te în adâncul peisajului. Nu zăreşti apă?

— Ba da, lacuri.

— Nu sunt lacuri, ci bălţi în care cresc chiparoşi şi trestii şi unde în fiecare zi urşii vin să prindă peşte. De jur-împrejur, vezi stejari uriaşi de care atârnă strame de muşchi cenuşiu, ca în Georgia.

Elizabeth lăsă binoclul în jos şi întoarse spre Charlie Jones o privire de copil încântat:

— Urşi! Eşti sigur că vin urşi?

— Ca şi multe şi nenumărate alte animale, cerbi cu coadă albă, ratoni de apă, oposum, care se prefac că dorm când îi prinzi şi-i trezeşti gâdilându-i.

— Dar e dezgustător!

— Nu-i aşa? Să continui? Vulpi, iepuri, fără să mai punem la socoteală păsările, ciocârlii, rândunici de noapte,

răpitoare oribile, care vomită în aer, asupra călătorilor.

— Oh! de-ajuns, unchiule Charlie.

— Tot ceea ce se poate ucide, mânca, jupui îi face să galopeze călare pe nişte domni apoplectici, în tunică roşie, tot ce poate stârni mugetul cornului de vânătoare, pocnetul puştii, urletul câinilor…

— Dar flori, unchiule Charlie, flori…

— Prea departe de coastă ca să le poţi vedea, magnoliile se înghesuie cu miile…

— Să lăsăm magnoliile, dă-mi mai bine binoclul, spuse ea trist.

— Florile te plictisesc? E drept că ai văzut până peste cap la Dimwood, dar mai uită-te, decorul n-o să fie mereu acelaşi. Eu mă duc la soţia mea şi las Sudul să-şi ia rămas bun de la tine cu obişnuita lui profunzime de bogăţii.

Rămasă singură, Elizabeth se lăsă iarăşi în voia înclinaţiei ei fireşti, aceea a visării. De zeci de ori duse binoclul la ochi, de zeci de ori îl luă, şi-i trecu prin minte gândul straniu că instrumentul acela o ajuta din ce în ce mai mult să caute în ea însăşi amintirea lui Jonathan. Puţin câte puţin, peisajul se schimba, fără ca ea să-şi dea seama.

Se iviră păduri de pini, înalte şi drepte ca nişte bastioane. Între trunchiurile fără frunziş, asemănătoare unor creioane gigantice, domnea un întuneric adânc. Devenită dintr-odată atentă datorită seninătăţii acestui decor, fata dori să se ascundă acolo, în noaptea aceea, să se piardă, în speranţa smintită de-a regăsi dragostea.

Minute în şir trăi această halucinaţie ce-i declanşa imaginaţia şi-o încânta aproape la fel de mult pe cât îi răscolea inima. Se încredinţă că Jonathan avea să se întoarcă la ea, în timp ce un dram de bun simţ îi arăta motivele pentru care lucrul acela n-ar fi fost cu putinţă.

Vestind cina, o lovitură puternică de gong o făcu să se întoarcă brutal cu picioarele pe pământ.

Masa aceea nu se deosebi prin nimic de cina din ajun. Miss Charlotte făcu încercări zadarnice să povestească felul în care-şi petrecuse ziua şi, de fiecare dată, Amelia impuse tăcere prin chemarea ei scurtă la ordine, adăugând totuşi:

— Să păstrăm amintirile astea pentru serile pe care le vom petrece în casa noastră, în Virginia. Vom avea nevoie de ele.

Răspunsul a fost un zâmbet lipsit de răutate. Miss Charlotte primea ca sora ei mezină să se poarte cu ea aşa cum te-ai purta cu o fetiţă. Nici Charlie Jones nu vorbea decât foarte puţin. Se stabili astfel un fel de lege a tăcerii în timpul meselor, contrastând cu tăifasuiala pătimaşă de la Dimwood, iar Elizabeth îşi aminti de vocea lui Fred, limpede şi bătăioasă.

Foarte devreme după-masă, se retrase, urmată la un sfert de oră de Miss Charlotte, care o lăsă să se culce fără s-o bată la cap cu sporovăială ei. După scurtă vreme, simţi apropierea plăcută a somnului, legănată de şoapta egală a lui Miss Charlotte, dăruită pe de-a-ntregul rugăciunilor, rostite cu o încetineală imploratoare. Vaporul înainta lin. Când şi când, cornul de ceaţă îşi trimitea în depărtări chemarea-i răguşită, pe care Elizabeth o auzi nedesluşit înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

În zori, pradă confuziei unui coşmar, fu smulsă din somn de un strigăt atât de desluşit, încât sări în şezut, plimbându-şi privirea înspăimântată prin cabină:

— M-aş lăsa ucis de dragul tău!

Răguşită şi disperată, vocea era a unui om care se îneacă, iar fata n-o recunoştea; cuvintele însă îi răsunau în urechi. Niciodată nu le-ar putea uita.

Apucând cearşaful cu amândouă mâinile, îşi şterse faţa năduşită.

— Fred, rosti cu glas tare.

Se lăsă o tăcere plină de groază, apoi din patul de dedesubt urcă o şoaptă ce-o trezi de-a binelea:

— Fetiţă dragă, ai visat urât. Trebuie să te rogi la Dumnezeu.

— Să mă rog la Dumnezeu, repetă Elizabeth maşinal, da, dar fiţi liniştită, am să mă culc din nou.

O tăcere scurtă, şi vocea şoptitoare continuă:

— Dacă-i vorba de-o suferinţă din dragoste, Dumnezeu o să-ţi dăruiască liniştea, dar va trebui să ai răbdare.

— Nu-i o suferinţă din dragoste… personală.

— Să aştepţi şi iar s-aştepţi… uneori ani în şir.

Deodată, Elizabeth avu sentimentul acut al unui glas profetic.

— Ani în şir! exclamă ea. Dar viaţa trece între timp…

— Da, viaţa trece, dar tinereţea nu-i vremea fericirii… nu totdeauna… nu cu siguranţă.

— Atunci de ce să ne rugăm, Miss Charlotte?

— Pentru că mai târziu, cu timpul, ne împăcăm mai bine cu soarta şi vine pacea, pacea Domnului.

— Oh! Miss Charlotte, viaţa-i prea tristă.

— Trebuie să ne împăcăm cu ea, micuţa mea Elizabeth; vrei să spunem împreună un psalm? îţi propun numărul 13: „… Până când mă vei uita tu, Doamne, iar şi iar?”

— O, nu! nu, Miss Charlotte, nu pot, sunt zile în care-ai vrea să mori.

— Ştiu, fetiţă dragă, dar ce-i mai trist e că nu mori, ci te obişnuieşti. Cred că se crapă de ziuă. Trebuie să încercăm să aţipim la loc, întorcându-ne cu faţa la perete, ca personajele din *Vechiul Testament*.

Tăcu apoi, iar peste nici două minute, Elizabeth îi auzi răsuflarea uşoară, liniştită şi regulată. Ceea ce o uimi aproape la fel de mult ca şi restul.

Un soare de sărbătoare strălucea în dimineaţa aceea şi o bună dispoziţie generală domnea la bordul lui *Neptun*. Cei mai mulţi dintre pasageri erau voiajori comerciali însoţiţi de familiile lor. Câţiva dintre ei îşi trădau originea prin accentul lor nazal, caracteristic statelor din Nord, ceea ce stârnea zâmbete, dar, pe cât se pare, Compromisul în sfârşit semnat netezea întrucâtva ascuţişurile şi frumosul vis cam naiv al „uniunii inimilor” părea realizabil. Faptul mai izvora şi din mentalitatea aparte ce se creează la bordul unui vas, chiar şi numai pentru o călătorie de câteva zile. Prietenii se leagă spontan, despre care cei în cauză se jură că vor fi veşnice, dar care pier la fel de repede, în ciuda căldurosului schimb de adrese, de cum păşeşti pe cheiul de sosire.

Departe de mulţimea care trăncănea, Elizabeth sta la o parte, întinsă în şezlong. Peisajul nu oferea nimic vrednic de atenţie, binoclul nu-i arăta decât bălţi necuprinse şi nesfârşite ziduri de pini pe care o lumină strălucitoare le colora în roz. Apoi, puţin câte puţin, *Neptun* se depărtă de coaste, încât fata lăsă binoclul în jos. Gândul i se întorcea întruna la convorbirea avută cu Miss Charlotte în revărsatul de ziuă. I se părea că taina vieţii ei fusese descoperită de către persoana aceea micuţă şi stranie. Să te rogi la Dumnezeu, să aştepţi şi iar să aştepţi, să te împaci cu viaţa...

Sosirea lui Charlie Jones întrerupse dintr-odată meditaţia aceea tristă. Nicicând nu păruse a străluci mai mult de bucuria de-a trăi cu atât de puţină discreţie. Elizabeth văzu mai întâi în atitudinea lui un fel de insolenţă, ce-o făcu să se simtă prost.

— Ghicesc că te plictiseşti, dragă Elizabeth, şi te înţeleg. îmi îngădui să mă aşez o clipă lângă tine? Am să încerc să te veselesc, de vreme ce-am făgăduit să fac totul ca să fii fericită.

— Fericită?

— Să-ţi abat gândul de la tristeţe. Şi asta intră în atribuţiile mele. Ascultă. În clipa asta trecem foarte departe, în larg, pe lângă capul Hatteras, unde în sezonul rău toate furtunile din împrejurimi îşi dau întâlnire, ca vrăjitoarele din *Macbeth*. Şi mai există şi-o mulţime de stânci ascunse. Mâine ajungem în portul Norfolk, care e poarta statului Virginia. Lasă-mă să te distrez un pic cu câteva cuvinte despre oraşul ăsta baricadat cu nave în partea dinspre ocean. îţi place istoria?

— Uneori, răspunse ea cu un aer distrat, depinde de împrejurări.

— Bine. Ai auzit vorbindu-se despre căpitanul John Smith?

Îi aruncă o privire de oţel.

— De câte ori va trebui să-ţi spun că n-am fost crescută la Peking, ci în Anglia?

— Iată-mă pus la punct, zise Charlie Jones râzând, dar am căutat-o cu lumânarea. Căpitanul John Smith, aflat în subordinea majestăţii sale regele Iacob I, abordează în golful Norfolk în zorii zilei de 27 aprilie 1607.

— Şi ce-i cu asta?

— Admiraţia lui nu cunoaşte margini. Unul dintre însoţitorii lui a aşternut în scris impresiile cât se poate de proaspete ale navigatorilor: preriile necuprinse, arborii robuşti, apa limpede şi repede curgând prin păduri, totul stârneşte încântarea generală. Plaja de nisip fin, aproape alb, dispărea sub mulţimea stridiilor de-o mărime uriaşă. Oamenii noştri le deschid la nesfârşit şi în multe din ele găsesc… ce crezi tu că găsesc?

— Ei nu!

— Ba da, iar stridiile în sine sunt o minunăţie, faima lor dăinuie şi-n ziua de azi. Nu-ţi pomenesc despre istoria oraşului. Case frumoase din cărămidă încep să se înalţe,

iar puritanii se adăpostesc în ele, creând climatul ideal pentru apariţia vrăjitoarei călare pe mătură în cea mai pură tradiţie.

Devenită foarte atentă, fata ar fi voit şi alte amănunte de acest fel, dar unchiul Charlie tăcea.

— Pentru moment, mi-am golit sacul, spuse el în cele din urmă, şi mă tem ca, sosind, să nu fii dezamăgită de Norfolkul de astăzi. Şirurile de case frumoase au dispărut în numele progresului, stridiile servite prin restaurante nu mai sunt din cele ce fac perle, vrăjitoarele călare pe mătură au devenit ghicitoare în cărţi, dar peisajul naturii din jur încă mai visează la vechile paradisuri. Acum te las – soţia mea, pricepi? Zece minute dacă lipsesc de lângă ea, mă şi vede pe fundul Atlanticului. Un mic sfat. Nu trăncăni prea mult cu Charlotte. Eu îi ştiu povestea, dar ea n-o ştie pe a ta, cu toate că adulmecă ea câte ceva. E în acelaşi timp o fiinţă veselă şi demoralizantă. Întâmpină cu zâmbetul pe buze deznădejdea de fiecare zi.

— S-a împăcat cu viaţa, spuse Elizabeth cu tristeţe.

— Ei uite, vezi, te-ai trădat, fetiţă dragă. Când am văzut adineauri feţişoara ta tristă, am ghicit tot. Crede-mă, nu-ţi pleca urechea prea mult la ce spune ea. Viaţa nu-i chiar atât de neagră.

Brusc, se aplecă spre fată şi-o strânse în braţe. Iar Elizabeth primi într-o revărsare de căldură întreaga duioşie ce stătea în firea acestui om pe care ea îl judeca rău.

— Trezeşte-te, îi şopti la ureche, ieşi din coşmarul tău, Elizabeth.

Ridicându-se, o privi din nou. Stând cât se poate de drept, Elizabeth era roşie de mânie şi se simţi ispitită să-l umilească, sfătuindu-l să-şi îndrepte cravata, care i se strâmbase, dar cu un zâmbet Charlie Jones o dezarmă:

— Îmi cunoşti povestea, spuse. Eram îndrăgostit la

nebunie de mama ta, care nu m-a voit. Şi-atunci am luat în căsătorie altă femeie, în loc să-mi zbor creierii ca un prost. Nu te împaci cu viaţa ci-i ţii piept – în Anglia, aşa se obişnuieşte.

Elizabeth tresări, iar mişcarea ei bruscă o dădu pe spate, ca un pinten pe care-l înfigi în pântecul unui cal de rasă. Imaginea asta banală îi veni în minte şi se simţi caraghioasă faţă de bărbatul acela cu faţă roză şi mulţumit, care cerea parcă palme. În unele clipe îi era de-a dreptul nesuferit. Căută ceva usturător care să-l rănească adânc. Cuvintele i se desprinseră singure de pe buze.

— Viaţa dumitale sentimentală e fără doar şi poate pasionantă, dar nu mă priveşte şi te asigur că mă lasă rece.

— Bravo! exclamă Charlie Jones într-un hohot de râs, bine răspuns. Aş fi fost dezamăgit dacă n-ai fi spus nimic. Ştii că eşti fermecătoare când te înfurii? Iartă-mă că te tachinez, dar să te înfurii e pentru mine o plăcere de care nu mă satur niciodată.

— Poate că ar fi amuzant să te duci s-o înfurii pe nevasta dumitale, aşa, ca să vezi ce se-ntâmplă.

— Devii răutăcioasă, dar şi în replica asta îmi recunosc compatrioata. Adorabila mea Amelia n-are nevoie să fie scoasă din fire ca să fie cea mai frumoasă dintre făpturi. Gândeşte-te totuşi la un lucru, fermecătoare Elizabeth, că, dacă mama ta m-ar fi luat în căsătorie, aş fi astăzi tatăl tău.

— O, Doamne, am fost cruţată de lovitura asta; Cerul e drept.

Dintr-odată, Charlie Jones fu apucat de un râs nervos şi nestăpânit.

— Fug, exclamă el pufnind, cu tine, nu mă mai recunosc. Mi-e frică!

Şi fata îl văzu fugind, într-adevăr, sprinten, asemeni

unui tânăr ghiduş.

Ducându-şi binoclul la ochi, dori să joace faţă de ea însăşi comedia indiferenţei. Ce voia să spună cu tachineriile lui? Puţin îi păsa. Bărbaţii îi vorbeau într-un fel atât de straniu… O sileau să spună lucruri pe care ea nu voia să le spună.

Binoclul cel greu nu-i dezvăluia decât o linie întunecoasă, îndărătul căreia se ghicea, în depărtare, un lanţ de coline albăstrii ca fumul. Şi totuşi, *Neptun* se apropia pe nesimţite de coastă şi, de-ar fi avut ceva mai multă răbdare, ar fi putut vedea peisajul schimbându-se, dar, cuprinsă de oboseală, puse binoclul pe genunchi.

Numai Jonathan ar fi putut-o înţelege. Jonathan i-ar fi vorbit ca unei femei.

Capitolul LXXIII

În noaptea aceea, o larmă de glasuri o trezi din somn. Se întâmpla ceva afară. Strecurându-se în halat, ieşi din cabină în vârful picioarelor şi se opri lângă uşa ce dădea pe punte. Ţintuită locului de uimire, văzu o pădure arzând pe coastă. Gonite de vânt, limbi prelungi se revărsau ca nişte valuri roşii pe pământ, străbătând hăţişul de tufişuri şi încolăcindu-se de copacii învăluiţi într-un nor mare de fum alb. Mulţi mai stăteau încă în picioare, alţii se năruiau, înclinându-şi torţele de frunziş ca într-un ritual funebru. Văzând cum focul aleargă vesel printre coloanele copacilor, Elizabeth se simţi cuprinsă de o exaltare subită, ca şi cum toate forţele tinereţii ei ar fi răspuns acelei explozii de energie devastatoare.

A doua zi spre seară, ajunseră la Norfolk, iar pasagerii avură de ales între o ultimă noapte petrecută la bord şi coborârea neîntârziată pe uscat. Pentru Charlie Jones, ezitarea nu exista. Pe chei îl aştepta o caleaşcă mare

cu patru cai, în care pofti pe toţi ai lui cu acea autoritate plină de curtenie pe care o desfăşura în asemenea împrejurări. Cu mult mai modestă decât impozanta trăsură neagră, o droaşcă solidă venea în spatele ei, transportându-o pe Betty şi un munte de bagaje. Cu bunăvoinţa lui obişnuită, Charlie Jones îi propusese slujnicei să călătorească cu trenul, dar ea preferase droaşca, unde fusese instalată pe saltele.

Prima etapă, cea mai scurtă din toată călătoria, îi duse la Suffolk în mai puţin de o oră.

De cum puse piciorul pe uscat, Elizabeth se pomeni instalată în trăsură alături de Miss Charlotte. De îndată ce începu foiala în jurul ei, iar oamenii să alerge în toate părţile într-un decor pe care nu-l cunoştea, fata pierdea simţul realităţilor, nemaipercepându-le decât prin incoerenţele visului. Din Norfolk la apusul soarelui nu luă cu ea decât imaginea unor mari veliere decupate pe un cer ce bătea în roşu şi, la colţul unei pieţe, faţada din cărămidă înnegrită a unei case vechi. Ici şi colo, se aprindeau becurile de gaz care nu-i dezvăluiau decât confuzia unei mulţimi vorbind şi strigând într-un du-te-vino de neînţeles. Trăsura mergea la trap pe străzi zgomotoase, apoi o apucă pe un bulevard mai liniştit şi, în sfârşit, pe un drum tăcut, iar Elizabeth fu şocată când caii începură să gonească într-o beznă din ce în ce mai deasă. Felinarele trăsurii o împiedicau să vadă peisajul la ieşirea din oraş, dar avu dintr-odată senzaţia unei prezenţe aşteptate de săptămâni în şir, misterioasă şi familiară în acelaşi timp: răcoarea pajiştilor la apropierea nopţii, miresmele ce urcau din pământ şi care nu erau altceva decât simpla şi minunata lor răsuflare.

Câteva clipe retrăi bucuria copilăriei regăsite, iar privirile ei căutau prin întuneric culoarea ierburilor, neclintirea prietenoasă a copacilor, dar nu desluşea

aproape nimic, în ea nu se însufleţea decât fericirea dispărută din anii dinaintea suferinţei, iar lacrimile ezitau curajos în colţul ochilor larg deschişi.

Şi deodată, strălucirea brutală a luminilor, vocile spărgând tăcerea; era scuturată blând cu râsete puternice:

— Doarme! Elizabeth, am sosit, hai să coborâm din trăsură.

Micul oraş Suffolk nu dispunea de hoteluri de lux, dar nişte odăi bune fuseseră rezervate într-un han spaţios, cum era la modă pe vremea lui Jefferson. Lungă şi scundă, cu un acoperiş de olane roşii, casă, văruită în alb, era împodobită cu un portic cu două coloane şi cu o firmă pe care se puteau citi cuvintele: *Ye Olde Virginia Tavern*.

Cina fu servită într-o sală cu tavanul jos, luminată cu gaz. Dintr-odată, speranţa din sufletul Elizabethei se nărui, căci se aştepta la o petrecere neîntreruptă de la un capăt la altul al călătoriei. Şi iată că decorul era trist. Dar faţa de masă era albă, iar hrana plăcută. Li se aduse pâine din făină de porumb cu unt şi pui fript. Urmă o ştiucă de proporţii impunătoare. Rămasă într-o atitudine elegantă în formă de S, care presupunea o agonie în apa clocotită, sta cu capul întors spre tânăra englezoaică, privind-o cu ochi răi şi cu gura căscată. Un strat din nenumăraţi cartofi mici, albi şi rotunzi ca nişte bile îi alcătuia ca un soi de saltea capitonată. Totul dispăru, fiind socotit bun, în ciuda complicaţiilor spinării. O sticlă de vin de Pouilly fusese pusă pe masă. Venea chiar din pivniţa din Savannah a unchiului Charlie şi doar el singur se cinsti. Cele două scoţience vedeau într-asta unul din acele păcate pe care trebuie să le treci cu vederea bărbaţilor. Elizabeth nici măcar nu ştia de existenţa vinului de Pouilly şi n-avea niciun fel de încredere în el. La drept vorbind, lumea întreagă nu-i stârnea niciun fel de încredere de când călcase în hanul acela, iar dezamăgirea ei era atât de

vădită, încât Charlie Jones hotărî să-i descreţească fruntea:

(* La vechea tavernă din Virginia (engl.).)

— De vreme ce ştii cine e tânărul navigator sosit prin părţile astea în 1607, John Smith, am să-ţi povestesc aventura lui cu preafrumoasa Pocahontas.

— Charlie, nădăjduiesc că-i vorba de-o istorie decentă, spuse Amelia. Vinul îl poate face să se poticnească până şi pe cel mai drept dintre oameni.

— Nu te teme, Amelia. Dreptul acesta ştie să bea ca un gentleman. Fără să-l urmăm pas cu pas pe John Smith, pornit în căutarea fluviului Chikahominy, destul de departe de-aici, spre nord-est, să spunem că a sosit în chiar regiunea asta, populată de indieni.

— Care din întâmplare erau chiar la ei acasă, spuse Elizabeth brusc indignată, aşa cum era totdeauna când auzea doar pomenindu-se despre indieni.

— Grea problemă, făcu Charlie Jones, dar nu torpila frumoasa mea poveste. Reiau deci: John Smith se aventură prea departe cu soldaţii lui înarmaţi cu muschete pe pământurile regelui Powhatan. Indienii îi întind o cursă şi-l prind, apoi îl aduc în faţa şefului lor, înconjurat de războinicii lui. Powhatan îl condamnă la moarte. Silit să îngenuncheze, apoi să-şi pună capul pe o piatră, John Smith aşteaptă...

— Curajos, zise Elizabeth. Englez, în ciuda sorţii vitrege.

— ...aşteaptă curajos să se abată pe creştetul lui ciomegele cele grele ale indienilor, care-l vor face zob.

— Charlie, te implor, interveni Amelia, nu în timpul cinei.

— Îmi cer scuze, dar faptele sunt fapte. Prin urmare, ciomegele sau şi ridicat, doar cât ai clipi o să mai treacă până să se-abată, când cea mai încântătoare şi tânără indiancă din lume se iveşte disperată şi, asemenea unei

săgeţi, îngenunchează dintr-odată lângă osândit, căruia îi ia capul în minunatele ei braţe goale…

— Câţi ani să fi avut eroina ta? întrebă Amelia pe un ton aspru.

Luat pe neaşteptate şi încurcat, Charlie Jones răspunse:

— Treisprezece.

Fără o vorbă, Amelia apucă sticla de vin de Pouilly şi-o puse în aşa fel încât să nu mai fie la îndemâna povestitorului.

— Şi mai departe? întrebară într-un glas Elizabeth şi Miss Charlotte.

— Mai departe s-a întâmplat că ciomegele nu s-au mai abătut, iar regele Powhatan i-a acordat iertarea. A mers până într-acolo, încât i-a îngăduit lui John Smith să-i exploreze pământurile, cu condiţia să n-o facă în scopuri de cucerire. Asta a ţinut un an.

— Şi Pocahontas s-a măritat cu John Smith, sugeră Elizabeth cu voce timidă.

— Nu s-a măritat, ci l-a iubit.

— Charlie, zise Amelia, nu-mi place întorsătura pe care o ia povestirea ta, încalcă legile bunului gust.

La rându-i, Miss Charlotte îndrăzni şi ea să pună o întrebare:

— De unde ştii că l-a iubit?

Imperturbabilul povestitor continuă:

— Descoperind că regele, tatăl ei, bănuitorul Powhatan, nu-l lăsase în libertate pe John Smith decât ca să-i întindă o cursă, îl înştiinţă pe străinul îndrăgit de ea şi-i salvă viaţa pentru a doua oară. Dar nu cu el s-a măritat, ci cu altul.

— Cu altul? se miră Elizabeth.

— Cu unul din tovarăşii lui John Smith: John Rolfe. Mai târziu, s-a dus în Anglia, unde a fost primită cu

cinstirea cuvenită unei fiice de împărat indian. Nimic n-a fost precupeţit pentru a aduce cinstire sângelui regesc ce-i curgea în vine, graţiei şi frumuseţii ei.

— Charlie, îl întrerupse soţia, e timpul să mergem cu toţii la culcare. Cina s-a sfârşit.

— Închei, i se răspunse cu hotărâre. Fata a trecut la creştinism chiar aici, în Virginia, şi multe din cele mai bune familii ale Uniunii se mândresc că descind din ea. Cea mai aleasă aristocraţie din America pretinde a coborî din indianca Pocahontas.

— Ar fi trebuit să se mărite cu John Smith, observă Elizabeth.

— Fie că-i vorba de bărbat, ori de femeie, gemu încetişor Miss Charlotte, cineva trece totdeauna pe lângă fericire.

Capitolul LXXIV

A doua zi dimineaţă, vizitară la repezeală orăşelul Suffolk, mărginindu-se numai la strada principală. Dreaptă şi lungă, aceasta îşi datora frumuseţea unor copaci solemni aplecaţi peste rândurile de case modeste. Mici grădini întreţinute cu grijă se întindeau ca nişte covoare multicolore, contribuind la calitatea aspectului general. Aproape în faţa hanului însă, o casă cu o înfăţişare deosebită era împodobită cu coloane albe ce proclamau apartenenţa la Sud, iar cele două etaje, cu ferestre înalte, situau casa aceasta pe un loc aparte faţă de cele obişnuite.

— E locuită de una din cele mai vechi familii, îi spuse unchiul Charlie Elizabethei, iar uşa asta nu se deschide oricui. Ţin să adaug că în Virginia n-o să întâlneşti obsesia nobiliară pe care ai văzut-o într-altă parte, dar aici domneşte cultul mai rezervat al strămoşilor, pe cât de profund, pe-atât de tăcut. Umbra liniştită a platanilor oferă

o imagine îndeajuns de corectă a ceea ce poate însemna acest cult. Numaidecât vom porni spre Petersburgh. Ne va lua o zi întreagă, dar o să ne oprim în drum. Pentru că vreau să-ţi arăt Smithfâeld, care nu-i departe de-aici. Facem însă un ocol care o să ne ia o oră. îţi spune ceva numele ăsta de Smithfâeld?

— Fireşte: templul jamboanelor din Virginia.

— Necruţătoare memorie a vârstei de şaisprezece ani… Ar fi trebuit să aruncăm un ochi şi spre Marea Mlaştină întunecoasă, care aproape că-i aici, la uşa noastră. E regina tuturor mlaştinilor din America, cea mai întinsă, cea mai sinistră, cea mai misterioasă.

— O descrii în culori atât de atrăgătoare, încât îi vine omului chef să se azvârle de-a dreptul în ea.

— Crezi că mai e nevoie să ne deranjăm? Purtăm cu toţii în noi o Mare Mlaştină întunecoasă. Dar să lăsăm gluma. Ai s-o vezi într-o bună zi, de vreme ce ai ajuns să locuieşti în Virginia. Acum n-avem timp. Soţia mea n-are decât un gând, să ajungem odată, să ajungem, să se vadă în casa bătrânească şi să nu se mai clintească de-acolo. Aşa că, pricepi… Pornim numaidecât spre Petersburgh. Uită-te bine la peisaj.

O jumătate de oră mai târziu, Elizabeth se afla iarăşi aşezată lângă Miss Charlotte, în trăsura ce pomi la trap, îndreptându-se spre nord. Un voal înnodat sub bărbie era pus peste pălăriile celor două scoţience, iar Charlie Jones, cu faţa înfloritoare şi zâmbetul pe buze, ţinea mâna soţiei lui într-a sa.

Năucită încă de graba plecării, fata urmă sfatul lui Charlie Jones, pândind în peisaj minunăţiile făgăduite, dar ogoarelor de cartofi le urmau altele de sfeclă, şi dezamăgirea i se prefăcea încet în ciudă când, dintr-odată, zări o întindere necuprinsă plină cu frunze lungi şi mari de un verde-nchis, aplecate spre pământ sub propria lor

greutate. Se clătinau agale în bătaia vântului, plantaţia întreagă părând din această cauză oarecum însufleţită.

Se întoarse spre vecina ei:

— Tutun, zise ea laconic. Oroare, ţigări de foi, pipe, oroare.

— Una din bogăţiile statului nostru, o corectă unchiul Charlie. Admiră frumuseţea frunzelor astea mari ce parc-ar saluta pe cineva.

Elizabeth nu admiră deloc şi hotărî să-şi ţină ochii închişi. Vederea fericirii conjugale ce înflorea în faţa ei o sâcâia, fără ca ea să-şi dea seama. Încerca senzaţia tulbure a unei lipse de decenţă ce-o azvârlea în ea însăşi – într-o somnolenţă plină de silă.

Trecu un timp, când simţi că i se atinge mâna şi, trezindu-se, îl văzu pe unchiul Charlie zâmbindu-i:

— *England*, îi zise.

Speriată, fata văzu deodată o întindere mare şi unduitoare coborând spre o apă mărginită de sălcii. Vântul culca iarba înfiorată şi, în depărtare, petece de pădure puneau pe verdele profund al pajiştilor mari pete negre, răzleţite ici-colo. Doar întinderea aceea nemărginită şi făcea ca peisajul să-ţi dăruie senzaţia unei libertăţi neîngrădite. Coline îl împresurau în depărtare cu o uşoară linie albăstrie ce se contopea cu marginea zării, dispărând în ea.

De emoţie, fetei i se puse un nod în gât, dar izbuti să se stăpânească şi spuse numai:

— Seamănă, într-adevăr.

Devenind mai atentă, se strădui să-şi întipărească totul în minte, ca apoi, în amintire, să se cufunde în voie în aceste privelişti. Ici şi colo, în singurătatea aceea, zărea câte-o turmă de oi păscând nu departe de câte-o fermă, şi dintr-odată îşi dădu seama că până şi pământul de pe drum era de un roşu aprins, ca al ruginii, asemeni unui strigăt de

biruinţă.

Încet, prinse să se înfiripe în ea intuiţia unei iubiri trupeşti pentru această nouă ţară. Niciuna din micile ferme răspândite prin peisajul de ţară nu scăpă privirii ei, dar fu cuprinsă de-o mirare plină de admiraţie în faţa nesfârşitelor bariere ce însemnau hotarele ogoarelor. Păreau făcute la întâmplare, din trunchiuri de copaci încrucişate, iar unele alunecaseră, zăcând pe jos, în timp ce altele stăteau în poziţie paralelă ori pe jumătate aplecate, sprijinindu-se de suratele lor de la barierele vecine. În încâlceala acelor hotare improvizate se ghicea o tradiţie seculară ce se impunea printr-o fantezie plină de neaşteptat. Nici urmă de dezordine, ci doar un dispreţ mândru faţă de orice simetrie titirită.

Următoarele două zile au adus mai mult cu un galop decât cu o călătorie.

Pe cât de blândă pe-atât de neînduplecată, Amelia nu îngăduia opririle în oraşe decât pentru popasul de peste noapte. Străbătut în goana mare, Petersburgh îşi păstră casele istorice pentru vizitatorii curioşi. Au trecut ca vântul prin vechile cartiere, unde înfăţişarea nobilă a caselor cu coloane amintea de timpurile splendorii engleze.

La fel şi prin Richmond, cu bulevarde elegante, oraş ce îndreptăţea titlul de capitală, cu grădinile lui mari înconjurând case cu coloane albe, strălucitoare, şi năpădite de tufele de laur şi de magnolii. Fugeau toate, ca o vedenie fericită. Mesele le luau în hanurile de prin împrejurimi, unde agitaţia deşartă a oraşelor nu primejduia să tulbure sufletul sensibil şi meditativ al noii căsătorite. Odihna de după prânz şi-o făcea în profunzimile capitonate ale caleştii, la umbra unei umbrele de soare ţinută în loc de către o vigilentă mână maritală.

Ghemuită asupra ei înseşi, Miss Charlotte dormea în

colţul ei cu acea graţie felină ce-o făcea atât de înduioşătoare datorită fragilităţii întregii ei persoane, în timp ce Charlie Jones, stând drept, îşi întorcea într-o parte şi-ntr-alta faţa-i roză de zeu grec, cumva cam trecut. Doar gravitatea lui îl salva de ridicolul misiunii de port-umbrelă, rol pe care-l accepta cu supunere.

În goana aceea smintită în care zilele şi nopţile se amestecau, Elizabeth nu se mai regăsea. N-ar fi ştiut să spună pe unde mersese de când plecase din Savannah. Numele de oraşe mari şi mici i se încâlceau în minte, încât până la urmă totul îi deveni indiferent, în ciuda dorinţei ei înnăscute de-a învăţa şi de-a şti. Natura o împăca cu ea însăşi, dăruindu-i pacea, căci desfăşura cu generozitate pajişti, apoi se iviră pădurile cele mari cu profunzimi de vrajă. Uneori, oamenii de pe drum le făceau un semn prietenesc acestor călători grăbiţi. Elizabeth avea să-şi amintească multă vreme de un tânăr care săpa pământul roşu de pe un ogor. Purta pe creştet o pălărie mare de paie cu borurile zdrenţuite şi, văzând că fata cea frumoasă îl priveşte, îşi smulse jalnica pălărie, pe care-o flutură vesel. Totul ţinu doar cât răstimpul unei străfulgerări, dar Elizabeth fu izbită de gestul lui, ştiind prea bine că faţa tânărului avea s-o urmărească luni în şir, pierdut pentru totdeauna, cu zâmbetul şi chipul lui ars de soare.

Se gândi la Jonathan. Nicio legătură între el şi tânărul acela necunoscut, dar atât unul, cât şi celălalt stârneau în ea la fel de violent dorinţa nebiruită de-a iubi. Nu-l trăda pe Jonathan, dar suferea văzând la marginea unui drum un băiat care-o saluta în trecere, plin de bucuria de-a trăi, şi până şi biata lui pălărie de paie sporea în felul ei o chemare absurdă şi încântătoare.

Instinctiv, îşi întoarse privirea spre Amelia, aţipită, şi unchiul Charlie, cu umbrela în mână, şi se ruşină de întrebarea ce-i venea în minte: la asta ducea dragostea?

Gânduri nedesluşite o tulburară: avea sub ochi însăşi imaginea căsătoriei perfecte, şi se cutremură.

Ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile, dar cam anapoda, unchiul Charlie îi făcu semn din mâna liberă să se-apropie. Aplecată spre el, îl auzi şoptindu-i la ureche:

— Şi tu o să fii fericită într-o bună zi.

Dădu politicos din cap, apoi începu iar să privească peisajul. Georgia şi bogăţia culorilor ei scânteietoare i se păreau din ce în ce mai departe. Ceea ce oferea Virginia se reducea la tonurile mai serioase ale pădurilor, ale grânelor şi ierburilor, sub un cer lipsit de strălucire, nota de magnificenţă fiind pusă de vigoarea roşie a argilei.

Capitolul LXXV

Sosi în sfârşit ziua, sosi clipa când goana cailor se domoli. Cerul era plin de-o necuprinsă tăcere. Trăsura o apucă pe o alee mărginind o pajişte uriaşă, ce se-ntindea departe cât vedeai cu ochii.

Elizabeth privi. Se aştepta la o venerabilă locuinţă din cărămidă întunecată, ascunsă pe jumătate de iederă, precum cele din ţara ei. Văzu în schimb o casă din lemn de culoare cenuşiu-deschis şi un acoperiş din olane roşii, dar casa asta era o persoană. Nu-i trebui decât o clipă pentru a o simţi drept în străfundul inimii şi o iubi aşa cum iubeşti un om.

Ceea ce vedea i se păru la fel de simplu ca un desen de copil. Două case ascuţite, una la dreapta, alta la stânga unui corp de clădire ceva mai retras, ce le unea între ele. În partea de jos a fiecăreia dintre case o fereastră ieşită în afară, iar deasupra o fereastră cu obloane, prin ale cărei geamuri se vedeau perdele albe ridicate într-o parte, iar sus de tot, sub pinion, o ferestruică, fără îndoială cea a unui pod.

Parcă ar fi locuit acolo, îi cunoştea toate ungherele, se plimbase peste tot. Era o casă în care oricine şi-ar fi putut petrece copilăria, oricine ar fi putut-o vedea şi şi-ar fi regăsit amintirile, amintirile ce-i aparţineau numai lui, cele ce sunt atât de vechi, încât limba nici nu le poate cuprinde.

Venind lângă ea după ce coborâseră, Charlie Jones o văzu pradă încântării.

— Şi tu ai înţeles, spuse. Casa asta cucereşte totdeauna inimile simple. Niciodată n-o să te simţi singură între pereţii ei.

— Ce nume are? întrebă Elizabeth.

— Marea Pajişte. Cu mult înainte de revoluţia din ’76, peluza asta era un teren de curse, unul din cele mai mari din Virginia. Au avut loc hărţuieli pe-aici şi au răsunat împuşcături în timpul Războiului de Independenţă, apoi s-a dat o bătălie, iar casa care se afla aici a fost rasă. Tatăl primei mele soţii a pus să se construiască alta, aşa cum o vedea el, mai simplă, o casă de ţară, cea pe care o ai în faţă.

— Dar prima?

— O, prima era în stil elizabetan, din cărămidă frumoasă de la noi, de culoare roşu-închis, îmbrăcată toată în frunziş. Dar de ce-ai devenit serioasă dintr-odată? Doar zâmbeai… Nu eşti mulţumită?

— O, ba da, unchiule Charlie, numai că visam.

— Poate că ştii, copiii îi spun Casa viselor.

— Mi s-a spus la Dimwood – dar de ce?

— Ştiu şi eu? Casa la care visezi, desigur, copiii au motive numai de ei ştiute, pe care nu le spun celor mari şi pe care până la urmă le uită. Dar hai înăuntru.

Un mesteacăn se înălţa spre cer, depăşind cele două pinioane, în faţa corpului de clădire mai retras. Acolo se deschidea o verandă ascunsă în umbră, între cele două case.

— Venim aici când e prea cald. Aducem perniţe pentru doamne. O să ai şi tu o perniţă a ta şi un evantai din frunză de palmier, ca şi celelalte doamne. În general, nu ne spunem nimic, ne facem vânt. Băncile sunt tari. Viaţa la Marea Pajişte e de-o simplitate spartană. Soţia mea a dus aceeaşi viaţă în tinereţea ei, în Scoţia. A venit aici să-şi îngrijească verişoara bolnavă. Care era soţia mea. Fac amândouă parte din acelaşi clan, n-am ieşit din familia Douglas. Vino.

Împinse o uşă şi pătrunseră amândoi într-o încăpere de proporţii modeste, care nu avea altă sursă de lumină decât ceea ce străbătea prin perdeaua albă de tul.

— Dacă dai la o parte perdelele, ai să recunoşti unul din *bowwindow*-uri.

— Şi, bineînţeles, există nişte banchete lungi care dau ocol pereţilor pe dinăuntru.

— Da, dar de unde ştii?

— Aşa s-a făcut totdeauna în Anglia.

— Ai dreptate.

Se duseră până la *bow-window*.

— Vezi perna aceea lungă şi plată? Doamnele se aşază acolo ca să-şi bea cafeaua când e ora cafelei. Domnii stau în picioare şi spun lucrurile ce se spun de regulă în asemenea cazuri.

Elizabeth dădu una din perdele în lături şi scoase un strigăt.

— Unchiule Charlie, vreau să locuiesc aici câte zile oi avea.

Fără o vorbă, veni şi el în spatele fetei, uitându-se la peisaj, încercând să-l vadă prin ochii ei, pentru prima oară, în toată prospeţimea noutăţii lui. Nu izbuti. Numai fata i-l putea dezvălui.

— E chiar atât de frumos? întrebă încetişor.

Elizabeth şovăi.

— Frumos, da, dar mai e ceva.

De-acolo unde se afla, stând în genunchi pe banchetă, ca o fetiţă, vedea coroana întunecoasă a unui copac uriaş, al cărui vâri se înălţa atât de sus, încât trebui să-şi dea capul pe spate ca să-l vadă. Uriaşul acela creştea la oarecare distanţă de casă, pe pajiştea pe care-o atingea cu crengile cele mai de jos.

— Frumosul copac negru veghează asupra Marii Pajişti, spuse Charlie Jones. E un cedru din Liban. Stă acolo ca o fiinţă ce-ar apăra colţul acesta de ţară. Cred că are vreo sută de ani. Putea fi văzut aici pe când era foarte tânăr, în timpul casei bătrâneşti. De-atunci a crescut întruna. De mai multe ori a fost lovit de trăsnet şi şi-a pierdut câteva crengi, dar, după cum vezi, se ţine bine. îţi place?

— Da.

Şi fata privi din nou în depărtare, cu ochii plini de-o curiozitate nesăţioasă. La marginea pajiştii desluşea un şir de căsuţe scunde, zugrăvite în galben, şi de forme neregulate, care, alături de întinderea necuprinsă de un verde intens, aveau efectul unei dâre de soare.

— E un sat? întrebă.

— O, nu! Cea mai mare parte din case, cea din mijloc, era pe timpul tinereţii mele o şcoală. A fost alungită de-o parte şi de alta, apoi i s-a adăugat o aripă cu două etaje. Ar trebui să fie îngrozitoare. Şi e încântătoare. Nişte rude ale primei mele soţii au venit şi s-au instalat acolo când ne-am căsătorit noi. Ţineau cu orice preţ să plece din Scoţia.

— Şi pe urmă?

— Casa e plină de veri. Ai să-i vezi.

— De ce nu locuiesc aici?

— Greu de spus, greu de spus. Chestiuni de familie, Elizabeth, un adevărat viespar! Regula e să nu pui întrebări, aici ca şi în Anglia.

Fata îşi muşcă buzele, fără să spună nimic. Căsuţele cele galbene, pe care Charlie Jones le găsea încântătoare, o stinghereau. De n-ar fi fost ele, pajiştea i s-ar fi părut straniu de familiară, şi era încredinţată că o mai văzuse, dar joaca aceea de-a amintirea cu timpul o tulbura şi nu-i plăcea decât pe jumătate. Încercase aceeaşi emoţie pe drumul de la Dimwood la Savannah. Mai puternică decât toate rămânea însă neplăcerea pe care-o resimţea în casa cu două pinioane simetrice. Nu putea îndrăgi o casă atât de nouă şi ajunse să se întrebe dacă dinspre familia tatălui ei vreun grăunte de nebunie ereditară nu era pe cale s-o atingă. Nu voia să fie o persoană stranie. În starea asta de uşoară rătăcire, auzi vocea unchiului Charlie:

— Că doar n-o să stăm aici să ne pierdem timpul, uitându-ne la fostul teren de curse. Am să te călăuzesc puţin prin casa asta, care de-acum înainte e a ta pe cât e şi-a noastră. E mai încăpătoare decât pare, iar copacii care o înconjoară întunecă puţin camerele de jos.

Elizabeth îl urmă şi i se păru că pătrunde într-o pădure fermecată. O lumină slabă îi îngădui mai întâi să vadă de-a lungul pereţilor rafturi cu cărţi întrerupte de jilţuri îmbrăcate în catifea roşie, greoaie, şi cu lemnul frumos lucrat. O altă încăpere era ceva mai puţin severă. Căci se putea vedea o canapea îmbrăcată într-o husă de pânză de culoare deschisă. Lată şi joasă, se adâncea la mijloc ca fundul unei bărci, îmbiind la odihnă. Dar mai era şi-o masă rotundă acoperită cu o tapiserie verde oliv, pe care se afla o *Biblie* mare, de familie, legată în piele de culoare închisă şi prevăzută cu o ferecătură de oţel. Nişte ochelari uitaţi acolo îţi spuneau, aşa cum spun lucrurile, mica lor poveste, alături de mai multe scrisori pe jumătate scoase din plic. Totul te ducea cu gândul la un rebus, impresie accentuată de portretul unui personaj enigmatic, îmbrăcat în negru până la bărbie, dar cu faţa sinistru

luminată de un zâmbet îndoielnic. îi privi trecând, iar fata avu senzaţia neplăcută că-i urmăreşte din priviri.

— Cine e? îl întrebă pe Charlie Jones.

— O rudă din partea soţiei mele. Prezbiterian din Scoţia.

Un coridor împodobit cu peisaje colorate îi făcu să dea repede o raită prin capitalele Europei, apoi îi duse într-o parte a casei unde soarele după-amiezii se cernea prin frunzişul uşor al mestecenilor. O sală înaltă şi spaţioasă o impresionă atât de mult pe fată, încât rămase ţintuită locului lângă uşă, întrebând:

— Unde ne aflăm?

— Curioasă întrebare, Elizabeth. Ne aflăm în însăşi inima casei.

O masă grea de stejar ocupa încăperea aceasta în toată lungimea ei, înconjurată de vreo patruzeci de jilţuri roşii, asemănătoare celor văzute de Elizabeth cu o clipă mai înainte. Impresia pe care ţi-o făcea era de plictis straşnic, caracteristică încăperilor ce nu trăiesc decât timpul cât ţine-o masă, în zilele de mari recepţii, pe când toate scaunele acelea cu spătarul drept şi sculptat cu mai multă răbdare decât gust făceau să-ţi apară în faţă o adunare de judecători neînduplecaţi.

— Nimeni niciodată nu calcă pe-aici, zise Charlie Jones. Odinioară, pe vremea socrului meu, se dădea un banchet o dată pe an, în cinstea celor din clanul Douglas. Veneau din toate părţile. Charlotte îşi aminteşte. Dar bătrânul domn a murit şi totul s-a terminat. Decorul e somptuos şi lugubru. Negrilor le stârneşte spaima.

— Dar ce anume îi sperie?

— Îi sperie închipuirea lor, adică nimic, dar jură că în noaptea de 1 noiembrie fiecare jilţ e ocupat, în afară de unul. Unul din scaune rămâne liber, dar nu de fiecare dată acelaşi. Te amuză prostiile astea?

— Mărturisesc că da, fără să cred în ele.

— Pe fiecare jilţ, aşadar, cu excepţia unuia, stă un personaj în haine cernite. Morţi sau vii? De unde să ştim? Aşteaptă.

— Aşteaptă pe cine?

— Pe cineva. Ştiu şi eu? Poate că pe diavol. Şi cum nu vine nimeni, aşteaptă până în zori şi în clipa aceea, dintr-odată…

— De ce te opreşti, ca să râzi de mine?

— Oarecum, e ceva mai presus de puterile mele… în sfârşit, aşteaptă şi, deodată, nimic, nu mai sunt aici.

Elizabeth râse scurt şi nervos:

— A avut vreodată cineva curajul să intre şi să se aşeze pe scaunul rămas gol?

— Da. Am cuvântul tău că o să păstrezi taina?

— Da.

— Cei din clanul Douglas nu se tem de nimic, nici chiar de diavol. Unul dintre ei a intrat. S-au ridicat cu toţii, cu acea politeţe tradiţională a clanului lor.

— Toţi cei din clanul Douglas?

— Toţi. El a salutat şi s-a aşezat.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă, de cum s-a crăpat de ziuă – nimic.

— Dar e cumplită povestea asta! Douglas cel viu a dispărut şi el?

— Aşa spun negrii. Dar persoane mai bine informate susţin că a fost găsit singur, şezând la masa cea lungă, şi că ar fi murit peste ani de zile, la Washington, în ceea ce americanii numesc un stabiliment. Americanilor le sunt pe plac eufemismele. Înţelegi?

— Cât se poate de bine, dar în felul ăsta strici o poveste frumoasă. Dispărut fără urmă ar fi fost mai palpitant.

— Pui de englezoaică feroce ce eşti! Se ştie numele

acelui tânăr Douglas.

— Tânăr? Ce păcat!

— Nu-i aşa? şi pe deasupra un băiat de mare viitor, dar ambiţios. Vezi tu, e primejdios să te-aşezi pe locul diavolului.

— Cui i-ar veni o idee atât de smintită?

— Lui i-a venit, şi să ştii că n-ai dreptate: e un loc foarte râvnit de mărimile acestei lumi, un loc pe cinste pentru oamenii de stat, preşedinţi, prim-miniştri, jongleri ai marii finanţe, regi ai presei mondiale, preşedinţi ai curţilor supreme de justiţie, predicatori de renume, toţi cei care ţin în mână o umbră de putere. „Acestea toate ţi le voi da ţie, de cazi înaintea mea şi mi te închini”.

Elizabeth tresări.

— Asta-i spune Satana, în pustie, Mântuitorului, ca să-l ispitească.

— Îţi închipui că eu nu m-am gândit la asta când, la treizeci şi opt de ani, m-am văzut stăpân pe una din cele mai mari averi din America?

Fata îl privi, uluită de cuvintele lui stranii. Se potriveau atât de puţin cu chipul acelui om cu faţa roză, înfloritor în fericirea acestei lumi…

— De unde vin banii? o întrebă el deodată.

— Nu ştiu…

— Nici eu. Atunci când n-ai, îţi închipui că pică din cer în clipele de restrişte. Când ai prea mulţi, îţi pui uneori întrebarea asta, ca într-o străfulgerare.

— Bietul Douglas care a înnebunit nu voia decât să ştie ce se petrece la masa asta.

— Ce anume? Ceea ce-şi spun morţii pe limba lor, cea pe care Shakespeare o numeşte *gibberish*? N-a spus nimic, a tăcut până la capătul zilelor, dar trebuie să fi aflat ceva. Hai sus să-ţi vedem camera. E chiar deasupra.

Lăsând sala cea mare umbrelor ei, o apucară pe o

scară atât de îngustă, încât părea făcută pentru copii, şi tot la fel, încăperea în care pătrunseră o surprinse pe Elizabeth prin strâmtimea ei. Charlie Jones n-avea decât să ridice mâna ca să atingă tavanul, ceea ce şi făcu cu un zâmbet.

— Întreg etajul e ca o casă de păpuşi, spuse el. Bătrânul domn a desenat planul casei şi voia să dea o înfăţişare arătoasă încăperilor de la etaj, fără să înalţe acoperişul. Arhitect amator, dar îşi urmărea ideea. În schimb, noi am vrut să facem din camera asta cea mai primitoare cameră de la Marea Pajişte. îţi place?

Elizabeth îşi plimbă privirea în jurul ei:

— O să-mi placă, şi adăugă: poate chiar prea mult.

— Curios. Ai aceeaşi reacţie ca toţi cei care pătrund aici. Mai întâi se întreabă. Afecţiunea vine mai pe urmă şi sporeşte întruna.

Pe fereastra deschisă, Elizabeth privi în depărtare, dincolo de toată întinderea cea verde, până în zarea subliniată printr-o dungă albăstrie de către un lanţ de coline. Copaci sădiţi la întâmplare umbreau un drum asemeni unei panglici roşii.

— Tăcerea, spuse dintr-odată, fermecată.

— Da, totdeauna a învăluit casa. E atât de adâncă, încât uneori ai dori să auzi zgomot de trăsură. Tăcerea naturii. Niciun sunet nu ajunge până aici, în afară de şoapta vântului şi uneori de foşnetul brazilor la apropierea furtunii.

Văzu în cameră mobilele din lemn de culoare deschisă, fotoliulbalansoar cu spătarul nespus de mare şi, într-un colţ, ferit de lumină, patul cu perdele albe. Totul râdea în încăperea ce respira bucuria copilăriei.

Pereţii zugrăviţi într-un verde palid erau plini de gravuri naiv colorate, numite pe vremuri „panorame”, în care se vedeau străzi şi grădini din oraşe străine, cu cerul

de un albastru îndrăzneţ şi cu oameni ieşiţi la plimbare în haine de modă veche, ca nişte păsări cu penele pestriţe.

Elizabeth se uita când într-un colţ, când într-altul, ca pentru a-şi imagina cum avea să fie viaţa ei între pereţii aceia. Decorul încântător spunea multe. „Prin urmare, asta crede el despre mine...” Gândul ăsta rostit în sinea ei o ţintui în mijlocul camerei.

Văzând-o pe gânduri, Charlie Jones îşi luă tonul lui jovial şi-o întrebă:

— Îţi închipui cumva că tăcerea ta nu-i la fel de grăitoare ca o carte cu poze? Te afli aici într-o cameră de fetiţă, dar în aripa dinspre nord a casei există camere somptuoase pentru adulţi, înalte, serioase, care îndeamnă la meditaţie. Un cuvânt, un simplu gest din partea ta, şi te instalăm acolo. Vreau să fii fericită la Marea Pajişte.

— Deocamdată rămân aici, zise cu hotărâre. Dar camera e atât de micuţă, că nu prea văd unde o să-mi pun bagajele, cufărul cel mare.

— Într-o încăpere alăturată. Vezi uşa asta?

O vedea.

Scurt şi precis, dialogul era gata să ia sfârşit, când Elizabeth puse o ultimă întrebare:

— Mi-ai spus că actuala casă se află pe locul castelului distrus, nu-i aşa, unchiule Charlie?

— Întocmai, şi?

— În ce parte a castelului m-aş afla acum, dacă ar mai fi în picioare?

— În mijloc, exact deasupra sălii străjerilor. Te deranjează?

— Câtuşi de puţin. Aş fi mai puţin stingherită de zgomotul străjerilor vii decât de cei patruzeci de membri ai clanului Douglas, morţi şi vorbind cu diavolul în *gibberish*-ul lor!

Cuvintele astea ce-i scăpară şi pe care le rosti dintr-o

răsuflare o făcură să roşească puternic.
Unchiul Charlie izbucni în râs.
— N-ai de ce te teme nici dinspre unii, nici dinspre ceilalţi. În orice caz, soţia mea are de gând să poruncească să se închidă uşa cu cheia în noaptea de 1 noiembrie.
Din nou Elizabeth se simţi ispitită să spună ceea ce nu voia, şi întreaga curiozitate morbidă a copilăriei îi veni în ajutor:
— Şi dacă cineva te-ar provoca să petreci o clipă în sala străjerilor, în noaptea de 1 noiembrie ce va veni?
— Aş pune la cale o mică petrecere, răspunse el fără să se tulbure.
Pusă la punct, fata râse fără să răspundă. Unchiul Charlie continuă:
— De ce să ne jucăm cu morţii? E mult mai amuzant şi mai profitabil să ne jucăm cu cei vii.
— Unul singur dintre cei vii mă interesează – şi-o ştii.
— În clipa asta e departe, pluteşte spre Europa…
— O să se-ntoarcă.
— …şiu, dacă pot spune aşa, nu pluteşte singur.
— Ştiu şi asta, dar am făgăduiala lui.
— În cazul ăsta, nu-mi rămâne decât să tac. Cei tineri nu-i ascultă niciodată pe cei vârstnici şi uneori nu greşesc. Dar ia aminte la un lucru şi vârăţi-l undeva în mintea ta ticsită de vise.
Elizabeth îi aruncă o privire rugătoare:
— Ce mai e, unchiule Charlie?
— Teme-te ca viaţa să-ţi îndeplinească ceea ce ceri. O cunosc, e vicleană şi rea.
— Cer fericirea şi-l vreau pe Jonathan.
— Şi soţia lui îl vrea şi-l ţine.
O tristeţe de nespus se zugrăvi pe faţa fetei, ca o umbră ce-ar fi năpădit-o până la ochi şi, cu o voce schimbată, rosti câteva cuvinte:

— Cum poţi să-mi spui asemenea lucruri într-o zi atât de frumoasă… Unde-i făgăduiala dumitale de fericire? Făgăduiala făcută în faţa casei dumitale din Savannah?

Nemişcat în faţa ei, Charlie Jones aşteptă o clipă:

— Iartă-mă, spuse.

— N-am de ce să te iert. Orice ai spune, nu sunt în casa mea. Nici aici, aşa cum nici la Dimwood nu eram.

Faţă în faţă amândoi, se priviră în tăcere. Deodată, Elizabeth exclamă:

— Oh! spune ceva, unchiule Charlie! Mă stinghereşti îngrozitor dacă stai aşa în faţa mea, ca un judecător.

— Elizabeth, îi spuse grav, n-ai înţeles nimic. Şi cei de la Dimwood, şi noi te iubim foarte mult…

— Mereu mi se spune aşa, ca să mi se închidă gura, şi la ce-mi foloseşte mie că sunt foarte iubită, dacă cel pe care-l iubesc foarte mi-e luat de o alta?

Charlie Jones continuă pe acelaşi ton calm:

— …şi pentru că te iubim foarte mult, tremurăm pentru viitorul tău. Tu nu-ţi dai seama, dar stârneşti iubire.

— Nu începe iar, te rog.

— Păi, atunci să facem pace, vrei?

Şi cu acea lipsă de onestitate a bărbatului care se ştie irezistibil, era gata să apeleze la zâmbetul cel mai mângâietor din arsenalul lui amoros.

Răspunsul îi veni pe loc, sub forma unei priviri ce-l îngheţă.

— Aparţin pe de-a-ntregul lui Jonathan, unchiule Charlie.

Lovitura îl izbi în plin, încât Charlie Jones îşi feri capul îndărăt, ca şi cum ar fi primit-o drept în faţă. Aproape numaidecât, ceva mai roz la faţă ca de obicei, îşi veni în fire şi spuse pe un ton pătimaş:

— De cumva mi-am închipuit vreodată că eşti o fetiţă, Elizabeth, în ziua aceea m-am înşelat amarnic. Mai vrei să

stai în camera asta, cu decorul ei pueril?

— E într-adevăr singurul hatâr pe care ţi-l cer.

— E a ta pentru totdeauna! exclamă el cu un râs răsunător, care suna fals.

Cu răceală, fata îi spuse:

— Eşti bun să porunceşti să mi se aducă bagajele?

De data asta Charlie Jones izbucni:

— Sunt de acord să mă războiesc cu tine un pic, asta mă întinereşte, dar acum mergi prea departe, scumpă mititică. Drept cine mă iei? Un portar de hotel?

— Drept un gentleman – de obicei, răspunse Elizabeth cu o blândeţe studiată.

— Eşti aspră, Elizabeth, semeni cu mama ta, şi ea ştia să fie aspră, am cunoscut-o bine în tinereţea mea, o admiram, toată lumea e la curent cu povestea asta veche, poate că am admirat-o prea mult…

— Era chiar aşa de frumoasă?

— Tot i-a mai rămas ceva, chiar dacă…

— Ceva! îl întrerupse Elizabeth cu un strigăt de protest. Mămica şi-acum e foarte frumoasă!

— Ştiu foarte bine. N-a vrut să vină la Savannah. Eram logodit cu Amelia – draga mea Amelia.

Presimţind că avea să spună ceva deosebit, Elizabeth tăcu mâlc.

— Când tatăl tău a murit şi a urmat dezastrul, spuse după o şovăire, de-ar fi voit să mi se adreseze mie… dar din pudoare n-a vrut, i-a scris lui Hargrove, o rudă îndepărtată… A rămas atât de mândră…

Cuprins de o emoţie subită, adăugă:

— E o femeie foarte bine mama ta, Elizabeth, să ştii.

Fata înălţă spre el o faţă pe care strălucea bucuria copilăriei:

— Cuvintele astea ne împacă, zise ea vesel.

Fără o vorbă, Charlie Jones coborî şi porunci să fie

urcate bagajele. Apoi se duse să răcnească după pofta inimii în camera cu *Biblia* cea mare de familie sub portretul prezbiterianului scoţian:

— Bătut! şuieră el printre dinţi. Şi încă de-o copilă de şaisprezece ani! Veşnic acelaşi lucru: mai întâi am de-a face cu o fetiţă neştiutoare în ale vieţii şi deodată mă pomenesc în faţa mamei, care mă pune la locul meu şi mă insultă…

Şi bătu din picior.

— Cum de-am fost aşa de naiv, încât s-o găzduiesc într-o cameră de copil? Femeia din ea se face simţită de pe-acum. E timpul să se mărite. Am s-o fac fericită în ciuda ei şi-a caraghiosului aceluia de Jonathan…

În clipa aceea, *Biblia* familiei primi un pumn zdravăn şi scoase un sunet înfundat. Încet-încet, Charlie Jones îşi veni în fire, se dezbrăcă de haină, pe care-o puse pe un scaun, şi trase de-un cordon făcut din lănţişor roşu.

Se ivi un negru înalt cu faţa zâmbitoare:

— Masa Cha'lie.

— Îmi pregăteşti un *mint julep* şi mi-l aduci aici. Du-te.

Rămas singur, se trânti pe canapea. Cufundat în scobitura acelei mobile obosite, cu picioarele puse pe una din părţile ridicate ce slujea la sprijinitul mâinilor, îşi aţinti privirile în tavan:

„Slavă Domnului, se gândi, asupra mea nu are cumplita putere pe care cu toată nevinovăţia o exercită asupra lui William Hargrove. Nu cunosc latura asta a simţurilor ce-ţi dau ameţeală, dar înţeleg foarte bine de ce Willie nu mai vrea s-o vadă. Ceea ce nu înseamnă că nu devine periculoasă. Nu-i departe ziua când va fi frumoasa englezoaică ce-o să le sucească minţile băieţilor noştri”.

Şi pentru că paharul cu *mint julep* tot nu venea, Charlie Jones întinse o mână în spate şi atinse cordonul din

lănţişor roşu, de care trase de trei ori.

Aproape numaidecât se ivi negrul cel înalt şi zâmbitor:

— *Yes*, Masa Cha'lie.

— Oare nu-ţi dai seama, Barnabé, că dacă sunt găsit mort de sete pe canapeaua asta, casa va fi închisă, iar soţia mea o să te vândă?

— *No*, Masa Cha'lie.

— Cum adică, nu?

— *No* pent'u că *mint julep* o să vină.

Din nou singur, Charlie Jones îşi reluă şirul confidenţelor făcute spre tavan:

„Din păcate, are ceea ce-i pune pe jeratic pe unii bărbaţi, răceala domnişoarelor intacte. Ce-i de făcut, şi încă o dată, ce-i de făcut? Nu vrea să i se întâmple ceva rău lui Jonathan… Să îndepărtăm gândul ăsta urât. Şi-apoi, e însurat şi e departe. Iar ea nu ţine deloc seama de asta. N-are dram de temperament, ci doar o inimă dogoritoare ca un cuptor”.

Sosirea paharului cu *mint julep* puse capăt acelei meditaţii tumultuoase. O jumătate de oră mai târziu, Charlie Jones, cu înţelepciune resemnat, se plimba pe sub copacii cei mari şi liniştiţi de pe lângă casă, fumând un *cigarillo*. Amelia nu-i îngăduia slăbiciunea asta decât afară, iar bucuria de a-i da ascultare era pentru fumătorul incorigibil un rafinament în plus. Plăceri ale jugului conjugal.

Capitolul LXXVI

Elizabeth aruncă o privire în camera cu care comunica odaia ei şi zâmbi amuzată. Pereţi, dulapuri până la tavan, totul era vopsit în roz.

„Nu mai lipsesc, îşi zise ea, decât păpuşile prin

colţuri şi ursuleţii de pluş”.

Loc straniu, ticsit cu dulapuri pe toţi pereţii, nelăsând liberă decât o fereastră pătrată care dădea, ce-i drept, spre un peisaj de pădure şi de pajişti. Un râu şerpuia prin iarbă. Natura nu avea nimic altceva de oferit în acel colţ al Americii, dar fata simţi fiorul unui elan de duioşie. Ceea ce căuta de luni de zile descoperea acolo dintr-odată, răcorindu-i inima şi simţurile.

Dând spre şirul de case galbene din marginea pajiştii celei mari, fereastra de la camera ei îi arăta o privelişte de-o blândeţe liniştită, dar fără naiva simplitate a acesteia din urmă, ce făcea dintr-o încăpere sacrificată punctul de plecare spre toate visele nostalgiei. Fetei i se păru că-i este dat un colţ de Anglie, o părticică, un dar al zânelor.

Clipă minunată, tulburată de tărăboiul făcut de un cufăr cărat până la ea pe scăriţa cea strâmtă. Se puneau probleme de geometrie în spaţiu, însoţite de gemete şi înjurături. Cufărul domnişoarei englezoaice avea să poată intra pe uşă? Barnabé, care ducea lădoiul pe spinarea lui de titan martir, se jura că nu, dar Betty, care-l urma şi-l implora pe Dumnezeu, susţinea că la nevoie zidurile se vor da la o parte şi, în cele din urmă, cufărul trecu.

Fu pus în mijlocul camerei, iar Betty primi însărcinarea să-l golească. Frântă de oboseala călătoriei în droaşca cea veche, dar nu mai puţin zeloasă, totul îi surâdea în viaţa cea nouă din Virginia, încât persoana ei greoaie sărea pe loc de bucurie. Dulapurile se deschideau spre adâncimi pe care se vedea un tapet cu ramaje, iar bătrâna slujnică ridică braţele cu un strigăt de admiraţie:

— Don’soa’a Lisbeth, e mai bine decât la Dimwood!

— Lasă Dimwood-ul în pace şi vezi-ţi de treabă, i-o reteză Elizabeth, nerăbdătoare. Cobor un pic şi vreau ca atunci când mă întorc totul să fie aranjat cum se cuvine.

În clipa aceea, Barnabé încercă să se facă nevăzut,

dar fata îl opri cu un cuvânt:

— Tu rămâi aici. Cum te cheamă?

— Ba’nabe, don’soa’a.

— Barnabé, când cufărul o să fie golit, îl duci jos.

Foarte tânăr, Barnabé mai păstra trăsăturile unui copil zâmbăreţ, dar ochii lui mari şi rotunzi deveniră dintr-odată trişti.

— Ce-i cu tine? îl întrebă Elizabeth. M-ai auzit?

— Poate că o să ’amână aici cufă’ul, don’soa’a. E g’eu de cobo’ăt.

— Barnabé, eşti un leneş. Aşa cum a urcat, tot aşa o să şi coboare. Ai înţeles?

Cu ce plăcere stranie împrumuta tonul Sudului... De fiecare dată când îşi dădea seama de asta, Elizabeth era cuprinsă de îngrijorare.

— Al cui eşti? îl întrebă ca o zăpăcită.

— Masa Cha’lie m-a cumpă’at de la ’ichmond. T’ebuie să fi avut şaisp’ezece ani.

Îşi muşcă buzele: întrebarea ei era prostească. Băiatul nu putea fi decât sclavul lui Charlie Jones. Văzând-o că tace, băiatul avu întrucâtva intuiţia stingherelii ei şi, cu acea instinctivă complicitate a tinereţii, îi veni în ajutor:

— C’ed că Masa Cha’lie o să mă dea doamnei Amelia, da’ Ba’nabe ’amâne aici.

— Eşti mulţumit aici?

— Da, don’soa’a.

Elizabeth zâmbi, iar băiatul răspunse zâmbind la rândul lui cu întreg şiragul dinţilor.

— Mă duc, spuse ea, să iei cufărul.

Pe scară, simţi că roşeşte toată de ruşine.

„Încă nu ştii să le vorbeşti sclavilor... Oamenii ăştia care sunt cumpăraţi şi vânduţi, dăruiţi ca nişte obiecte... Am repezit-o pe biata Betty...”

Era atât de tulburată, că trebui să se aşeze pe o

treaptă.

„Ce înseamnă asta? Ce înseamnă lumea? Ce înseamnă totul?”

Ridicându-se brusc, coborî cele câteva trepte ce-o duseră drept în faţa uşii, iar acolo rămase nehotărâtă. Soarele bătea din plin pe acoperişuri. Niciun zgomot nu tulbura liniştea de la miezul zilei. Decise să se plimbe pe sub copaci şi să dea ocol casei, când de departe îl zări pe Charlie Jones fumându-şi ţigara de foi la umbra brazilor. Elizabeth nu voia să-i vorbească, chiar şi după ce-i elogiase mama. Ba tocmai asta o stingherea.

„I-a făcut curte mamei”, îşi spuse, mirată încă de ceea ce ştia de luni de zile. Deodată, trebui să-şi înăbuşe un hohot de râs la gândul că, dacă mama ei s-ar fi măritat cu el, iar nu cu Cyril Escridge, ea, Elizabeth, i-ar fi astăzi fiică şi s-ar numi Miss Elizabeth Jones...

Pentru moment, stătea cu spatele spre ea, foarte tânăr ca alură, elegant şi zvelt în costumul lui din pânză de un cenuşiu-deschis. Ar fi fost de-ajuns ca ea să se răsucească şi Charlie Jones ar fi zărit-o. Dându-se înapoi cu un pas după colţul casei, îl pândi, curioasă să-l privească în timp ce el se credea singur.

„A fost îndrăgostit de mai multe ori, se gândea fata. Ar trebui să mă înţeleagă şi pe mine, faptul că sunt îndrăgostită de Jonathan. Nu-i vina

Jtilh’ H (în t’ H



mea dacă Jonathan e căsătorit, asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Nu fi atât de îndărătnic, unchiule Charlie...”

Personajul în cauză îşi savura acolo unde se afla *el*

cigarillo şi se plimba încet încoace şi-ncolo prin faţa casei. Gândurile i se încrucişau uneori cu ale fetei, fără a se suprapune cu ele, ca într-o tentativă neizbutită de dialog.

„Drăgălaşă şi micuţă Elizabeth, îşi spunea el, cât de sâcâitoare poţi fi! Am făgăduit să te fac fericită, dar nu să ţi-l dau pe Jonathan. E al alteia. Aşa că adio, Jonathan… Oare nu poate fi înlocuit? De ce nu ţi s-au aprins călcâiele după un burlac? Dacă băiatul meu ar fi ceva mai seducător! Nu-i băiat rău, dar e-atât de necioplit ca înfăţişare… Şi totuşi, ar fi fost amândoi o pereche foarte izbutită. Ei gata, la ce bun să mai visăm? Situaţia politică se strică din an în an. Compromisul întârzie războiul. Asta nu înseamnă că războiul nu-i sigur, sigur şi absurd. Lipseşte pretextul. Se va găsi până la urmă. Constituţia nu interzice nici sclavia, nici secesiunea. Dar parcă ce contează! Predicatorii ştiu ce trebuie făcut în asemenea cazuri, şi vom ajunge să ne batem. Sudul la unul contra trei. O civilizaţie străveche, rafinată, împotriva unei puteri moderne, dispunând de resurse considerabile. De unde se va ivi provocarea? Nu ştiu, dar simt că s-apropie. Nu voi părăsi Sudul, căruia îi datorez averea mea, dar tremur pentru tine, Georgia, pentru nepăsarea ta inconştientă, care miaună amorezată pe corzile mandolinelor ori se azvârle cu uşurinţă în dueluri, în timp ce nenorocirea bate la uşă… «Biet Sud!», gemea Calhoun pe patul de moarte. Pe legea mea, îmi pierd buna dispoziţie, iar ţigara îmi arde degetele. Repede, un julep, ce naiba!”

— Barnabé!

Tăcere. Strigă iarăşi, mult mai tare:

— Barnabé!

Elizabeth îşi găsi un ungher mai retras, în spatele casei, de unde îl auzi pe Charlie Jones apropiindu-se şi vociferând:

— Unde-o fi prăjina asta cât toate zilele? Eu strig şi

nu vine nimeni, nimeni nu mă mai slujeşte. Barnabé! răcni iarăşi, ţi s-a urât cu binele? Vrei să faci o plimbare pe Mississippi?

În clipa aceea, o voce pomi dinăuntrul casei:

— Masa Cha’lie, Ba’nabe vine…

Se ivi, într-adevăr, pe pragul uşii, cât era de lung şi zâmbind:

— Ba’nabe nu coboa’a pe Mississippi, spuse înaintând.

— Eşti nebun? Şi dacă aşa vreau eu?

— Nu, Masa Cha’lie, pent’u că şi *julep* vine.

Şi, cu un gest, arătă spre veranda dintre cele două corpuri de clădire. Charlie Jones avu vreme să zărească un băieţel negru punând pe masă un *julep* într-un pahar mare, apoi dispărând iute.

— Miraculos! zise Charlie Jones. Explică, Barnabé.

— Sunt pat’u *julepu-i* în glasie’a de când a sosit Masa Cha’lie. Ba’nabe ştia. Şi i-a spus lui Tommy: „Când îl auzi pe Masa Cha’lie st’gând la’e «Ba’nabe», să aduci un *julep* în ve’andă”.

— Creşte din ce în ce mai încet băiatul bucătăresei. De ce-a fugit?

— Timid este, Tommy e f’că.

— Frică de ce, prostănacul? Am atins eu vreodată pe cineva aici?

În clipa aceea, întoarseră amândoi capul spre alee. Trei călăreţi soseau la trap, fluturând din mână. Doi băieţi şi-o fată.

— *Hello*, unchiule Charlie! strigau vesel.

— *Halloo*! răspunse el la fel.

Şi adăugă ca pentru sine:

— Ştiu ce va să zică asta.

Într-o clipă, se aflară în faţa lui ca într-un tablou de pe vremuri. Băieţii în bluză albă şi în pantaloni până la

genunchi, galbeni, fata în costum de amazoană şi având pe cap o micuţă pălărie bărbătească de care flutura vesel un voal negru. Toţi trei stăteau în şa drepţi şi supli, într-un stil admirabil.

Urmă o izbucnire de exclamaţii şi de râsete:

— Eraţi aşteptaţi încă de ieri! V-aţi rătăcit prin bălţi? Cum să vă fi găsit cineva?

Dintr-odată, tânăra englezoaică ieşi din ascunzătoare, iar trei perechi de ochi tineri şi curioşi o învăluiră pentru o clipă. În timpul ăsta, Charlie Jones îi dădea mâna călăreţei aflate în faţa lui, ca să coboare.

— Elizabeth, strigă el, vino să ţi-i prezint pe nepoţii soţiei mele: Harry, Dick şi Elsie.

Ridicându-şi fusta, aceasta din urmă se îndreptă spre Elizabeth, care nu se clintea. Cu nuieluşa de trestie ce-i atârna la încheietura mâinii şi pieptănătura ca de tânăr elegant, Elsie dădea impresia de autoritate, sporită de strălucirea ochilor de un albastru-închis şi de arcul delicat şi negru al sprâncenelor. Masa grea a părului ca pana corbului îi trăgea capul pe spate.

— E o veşnicie de când tot auzim pomenindu-se despre tine! Asta îmi dă dreptul să te sărut, Elizabeth.

— Şi nouă la fel! se repeziră băieţii.

Cu un gest, Elsie îi dădu la o parte:

— Voi, mai târziu. Fiecare la rândul lui.

— Da, mai târziu! încuviinţă Elizabeth, care se zbătea râzând. Lăsaţi-mă!

Dick, cel mai mare, un blond zburlit cu ochii negri, se arăta cel mai hotărât şi puse stăpânire pe mâna Elizabethei, în timp ce, mut de admiraţie, mezinul, cu părul negru, tăiat scurt ca peria, nu-şi putea desprinde ochii căprui, cinstiţi, de faţa rumenă a frumoasei străine.

— Mă prăpădesc după accentul tău englezesc! exclamă Dick.

— Lăsaţi-o în pace! bubui Charlie Jones. E o poruncă, drăguţilor! Vă purtaţi ca nişte indieni sioux şi irochezi în jurul victimei legate de stâlp… Nici măcar nu v-a trecut prin minte să-mi spuneţi de ce vă aflaţi aici.

— Venim să ne poftim la masă, ca să mâncăm şi noi de prânz, zise Dick. Murim de foame.

— Trebuia să-mi închipui. Ce se întâmplă la voi acasă?

Elsie îşi luă tonul fandosit al unei femei de lume:

— Dacă nu se poate, unchiule Charlie…

Dick îi luă vorba din gură:

— E foarte simplu. Mămica spune că s-a săturat să tot gătească la bucate care, de cum dispar, trebuie înlocuite cu altele, şi tot aşa până în vecii vecilor. Şi-atunci, când a aflat că sunteţi aici, ne-a gonit de-acasă.

— Recunosc pe femeia autoritară, zise Charlie Jones.

Apoi răcni:

— Barnabé!

Niciun răspuns.

— Mă lasă să aştept pentru că ştie că asta mă scoate din sărite. Mă aude perfect, dar se ascunde. L-am stricat pentru totdeauna eliberându-i tatăl, căruia i-am dat o căsuţă şi un ogor. îşi închipuie că-l aşteaptă aceeaşi soartă fericită, dar am de gând să-l bag în sperieţi numaidecât.

Şi din nou rosti pe un ton furios numele lui Barnabé. Tăcere, apoi Barnabé răsări deodată în spatele lui:

— *Yes*, Masa Cha’lie.

— Unde erai?

— Aici, Masa Cha’lie.

— Obraznic ca de obicei. Ascultă, Barnabé, pentru ultima oară. Pe Mississippi plutesc vapoare de plăcere, dar şi altele care nu sunt de plăcere şi-n care sunt îmbarcaţi negrii neascultători…

— Da, Masa Cha’lie.

— …ori leneşi, ori insolenţi. Înţeles?

— Da, Masa Cha’lie, da’ vapoa’ele astea o’ să plutească totdeauna fa’a Ba’nabe!

Tăcere… Pe un ton ceva mai reţinut, dar ferm, Charlie Jones porunci:

— Barnabé, dă iama în poiata de păsări, fură toate ouăle, goleşte dulapurile cu provizii şi du-te de-i spune lui Miss Charlotte că avem musafiri şi că vrem să se întâmple o minune.

Barnabé se înclină şi dispăru.

Întorcându-se spre cei trei copilandri, Charlie Jones zise:

— Copii, iată unde duce slăbiciunea stăpânilor. Dacă omul ăsta n-ar fi bun din fire, nu l-aş fi vândut, ci l-aş fi dat plocon vreunui vecin.

— Oh! Dar Barnabé e foarte drăguţ, unchiule Charlie, sări Elizabeth.

— Se prea poate, dar într-o zi, în timp ce-l zgâlţâiam ceva mai tare, m-a ameninţat că o să se ducă să se plângă lui tătică-său, deoarece acesta a ajuns un om plin de sfinţenie cu *Biblia* lui, şi se răzbună pe binefacerile mele copleşindu-mă întâi de toate cu binecuvântările lui, apoi vorbindu-mi despre conştiinţa mea. S-a molipsit de religie aşa cum te molipseşti de gripă.

— Şi cum s-a întâmplat? întrebă Elizabeth, curioasă dintr-odată.

— Habar n-am. Trebuie să-l întrebi pe prietenul meu William Hargrove, care-i şi el atins, dar a că-mi stare nu-i gravă.

Fata roşi şi tăcu.

— La ce oră prânzim? întrebă Dick.

— O să-ţi spună clopotul, domnule plin de nerăbdare. Aveţi timp să daţi o raită cum se cuvine prin pădure.

— Nici nu cer ceva mai bun, zise Elsie. Elizabeth, nu

vrei să vii cu noi dacă unchiul Charlie ţi-ar da unul din murgii lui?

— Tata avea cai, dar n-am călărit de la – de la moartea lui, şi-apoi, n-am costum de călărie.

— Am eu trei acasă, pot să-ţi dau unul. La Dimwood nu călăreaţi?

— Păi, nu. Băieţii, nu şi fetele. Billy Hargrove călărea tot timpul pe Tapageur.

Un hohot nestăpânit de râs întâmpină numele ăsta.

— Tapageur!

— Da, fetele se plimbau cu trăsura.

Unchiul Charlie domoli veselia generală zicând pe un ton plin de îngrijorare:

— Prietenului meu William Hargrove totdeauna i-a fost teamă că fetele, dacă pornesc la galop, s-ar putea pierde prin pădurile de pe lângă Dimwood. Are nişte idei…

Un gest nelămurit îi completă cuvintele.

— Se pare că e cam trist traiul pe plantaţia lui, zise Dick, cât se poate de bine informat.

— E foarte frumos acolo, zise Elizabeth cu loialitate.

De la o vreme, se simţea prost. Elsie, înfiptă în faţa ei, n-o slăbea din ochi şi pe faţa aceea drăguţă de adolescentă pupilele mari şi întunecate vorbeau în mod straniu despre o lume mai presus de vârsta ei.

Dintr-odată, tânăra englezoaică fu cuprinsă de groază. Într-o străfulgerare, i se păruse că vede în adâncul acelui albastru minunat ca de furtună al ochilor ei strălucind ochii pătrunzători ai lui Jonathan. Iluzia fusese atât de puternică, încât simţi inima strângându-i-se, de parcă i-ar fi zdrobit-o o mână.

— Ce ai? întrebă Elsie zâmbind. Nu-ţi place pălăria mea? O port ceva mai pe frunte, ca bărbaţii. E pălăria logodnicului meu, i-am forat-o.

— Logodnicului tău?… îngăimă Elizabeth.

— Am să ţi-l prezint. O să vină în vizită la noi. Ai să vezi, e încântător. Ne căsătorim la anul.

Şi izbucni într-un râs ce-i descoperi dinţii mici şi albi ca nişte boabe de orez:

— Ţin să-ţi spun că sunt geloasă la culme, ca o adevărată tigroaică.

— Oh! te încredinţez că n-ai de ce te teme. Şi-apoi, nici n-am cerut să-ţi văd logodnicul.

Cu toată nevinovăţia, Elsie continuă:

— E atât de scump, dacă ai şti… încă mai e la Universitatea din Virginia, unde trage ca un nebun, din câte ne spune… ne spune, repetă râzând. Face Dreptul. Dar tu, tu o să te logodeşti curând?

— Nu ştiu, zise Elizabeth scurt.

— Fermecătoare cum eşti… în sfârşit, ai un drăguţ…

— Asta mă priveşte doar pe mine, zise Elizabeth, ajunsă la capătul răbdării.

Elsie râse neîncrezătoare:

— Ce mai, toate fetele de vârsta noastră au un drăguţ – ori dacă nu…

— Ei bine, da, dacă vrei să ştii, am şi eu pe cineva.

De emoţie, vocea îi răguşise, iar ochii îi fulgerau când azvârlise cuvintele acelea în faţa impertinentei, dar aceasta nu se lăsă. Cu o curiozitate pătimaşă, insistă:

— Cum îl cheamă?

Răspunsul fu scurt:

— E taina mea.

— Atunci, poate că va fi vorba şi de-o căsătorie în taină. Oh! Elizabeth, cât de romantică eşti… Şi eu la fel. Simt că vom fi nedespărţite. E din Virginia logodnicul tău? O să-l vedem?

Spaima îi puse Elizabethei un nod în gât şi, spre propria ei stupoare, se auzi rostind aceste cuvinte:

— Niciodată, e foarte departe de-aici…

— Aşa?

Şi, asmuţită, fata cea vorbăreaţă deschidea gura ca să pună o nouă întrebare, când se auzi sunând clopotul în spatele casei.

— Repede! exclamă Charlie Jones, bătând din palme, confidenţele pe mai târziu, domnişoarelor! Miss Charlotte nu trebuie lăsată s-aştepte.

Capitolul LXXVII

Şi totuşi aştepta, într-o sufragerie ale cărei ferestre dădeau, unele spre şirul de căsuţe galbene, iar celelalte spre pădurea care, cu două ore mai înainte, o încântase pe Elizabeth. Pe o masă masivă şi ovală, o faţă de masă strălucea, de-o albeaţă provocatoare.

Comesenii pătrunseră pe-o uşă, iar Amelia pe alta, ca şi cum s-ar fi respectat regulile unui ceremonial. Purtând o rochie de tafta vineţie, iar părul strâns într-un soi de gheretă de pânză şi dantelă, stăpâna casei zâmbi şi spuse cu gravitate:

— Fericită ca întotdeauna să primesc tineretul din cealaltă parte a Peluzei.

Era numele pe care Amelia îl dădea Marii Pajişti, iar Charlie Jones nu era mulţumit decât pe jumătate, dar se împăca cu situaţia. Printr-un gest de suverană, arătă fiecăruia locul: o fată, un băiat, o fată, un băiat, iar scaunele cele grele hârşâiră, trase pe marmură. Ea însăşi se aşeză la dreapta soţului ei, iar micuţa Miss Charlotte, înălţată pe perniţe, la stânga lui Charlie Jones.

— Mulţumirile, spuse Amelia.

Tăcere adâncă. Şi-atunci Charlie Jones, cu capul lăsat în jos, făcu să se audă un mormăit pios ce părea să se adreseze confidenţial cravatei lui, apoi un amin scurt, murmurat în şoaptă, străbătu masa, iar Barnabé îşi făcu

intrarea înmănuşat în alb. Zâmbind mândru, ducea pe o tavă grea de argint o friptură impozantă de vită, pe care-o puse pe-o măsuţă, aproape de unchiul Charlie. Acesta glăsui numaidecât:

— În Anglia, obiceiul pretinde ca fiul cel mai mare să taie carnea, dar cum fiul meu nu se află aici, Dick, ţie îţi revine privilegiul ăsta. Presupun că tatăl tău te-a învăţat cum se procedează.

Dintr-un salt, Dick fu în picioare şi, numaidecât apoi, lângă măsuţă. Barnabé îi întinse un cuţit cu o lamă nemăsurat de lungă şi o furculiţă cu dinţi agresivi. Mânuind aceste arme, băiatul căpătă fără voia lui un aer de ferocitate ce părea firească, sporită de expresia atentă a unui călău conştiincios. Simţea că toate privirile îl urmăresc şi se puse pe treabă cu o grijă de artist.

Nimeni nu deschise gura în timpul acestei operaţii, cu excepţia Ameliei, care rosti aceste cuvinte pe un ton lipsit de expresie:

— Foarte subţiri, feliile.

Într-adevăr foarte subţiri, feliile căzură una câte una şi se adunară treptat într-un blid uriaş de porţelan bleu, blazonat din belşug cu auriu, pe care Barnabé îl putu în cele din urmă aşeza dinaintea lui Charlie Jones. Acesta dădea aprobator din cap, adresându-i-se lui Dick:

— Nu-i rău, băiete, nu-i rău.

Sotto voce, dar desluşit, Amelia îşi spuse şi ea părerea:

— Comodorul şi-a crescut bine copiii. îl recunosc. Se va purta totdeauna la el acasă ca pe puntea unei nave de război. Cuvântul de ordine e: a te supune. Scumpa mea soră are soţul pe care-l merită.

— Să uităm, să uităm, spuse Charlie Jones pe acelaşi ton, apoi, ceva mai tare, întrebă: Cred că-ţi place roz nu?

— În sânge, preciză Amelia cu blândeţe, în sânge,

dragul meu.

Felia de un roşu aprins fu aşezată în faţa ei într-o farfurie fierbinte. Amelia o privi cu vădită mulţumire, apoi, înălţând capul, declară:

— Copii, cu toate că e împotriva bunei purtări, sunt de acord să se poată vorbi în timpul mesei. E şi-o zi de sărbătoare, e prima masă pe care Elizabeth o ia sub acest acoperiş.

Elizabeth zâmbi şi roşi.

— E rândul tău, Elizabeth, zise unchiul Charlie, ridicând cuţitul. Cum îţi place? Roşie?

— Roz, te rog.

— Roz aprins, ca obrajii unei englezoaice frumoase!

— Dragul meu, interveni Amelia, comparaţia ta are în ea ceva lipsit de bună cuviinţă.

— Ruşine să-i fie celui ce se gândeşte la ce nu se cade, draga mea. Elsie, roz, bineînţeles.

— O, nu! în sânge, ca mătuşa Amelia.

— Să-i dai şi ei o bucată roz, tot ca Elizabethei, spuse Amelia cu autoritate. O fată de vârsta ei trebuie să fie cumpătată, dar mai întâi, Elsie, fa bine şi scoate-ţi pălăria aia bărbătească.

Cu o privire sfidătoare, Elsie îşi înfruntă mătuşa, iar pălăria rămase la locul ei; toată obrăznicia fetei se cuibărea în borul acela coborât pe năsucul ei cârn.

Câteva clipe, Amelia o ţintui cu privirea pe rebelă, apoi, pe un ton ce-i venea de la unul din înspăimântătorii ei strămoşi, spuse numai:

— Elsie.

— Fetiţă dragă, interveni unchiul Charlie cu blândeţe, eşti atât de drăguţă fără pălărie.

Pălăria fu smulsă cu un gest furios ce-i desfăcu cocul, iar părul se revărsă, des şi lucitor, asemeni unui râu cu ape negre ce părea a curge, înfruntând-o pe Amelia. Barnabé

se afla tot timpul acolo unde trebuia la momentul potrivit. Apucă pălăria şi-o făcu să dispară.

Întrebat la rândul lui, Dick îşi exprimă preferinţa pentru carnea în sânge şi primi două felii în loc de una.

Rămânea Harry, care stătea modest la locul lui. Timid şi rezervat din fire, răspunse încet:

— Roz.

În clipa aceea, o voce ascuţită îi făcu să tresară pe toţi comesenii:

— Aş vrea şi eu să ştiu de ce e uitată aceea care a dus greul şi a îndurat căldura zilei în bucătărie, veghind ca toate să fie aşa cum trebuie şi să se mănânce cum se cuvine…

— Charlotte, făcu Amelia.

— Charlotte ori ba, cât poate să ţină şi Charlotte la tăvăleală? Mi-e şi mie foame. Fie că-ţi convine, fie că nu!

— Oh! Charlotte, exclamă unchiul Charlie, iartă-mă, sunt vinovat, dar numai discreţia ta delicată e pricina impoliteţii mele.

— Charlotte! rosti Amelia cu glas puternic.

— Charlotte are dreptate, Amelia, se revoltă unchiul Charlie.

— Are un pic de dreptate, dar mai mult n-are, conveni Amelia.

Cocoţată pe perne, micuţa doamnă în negru îşi ridică vocea şi mai tare, încât Amelia îşi duse mâinile la cap, ca pentru a-şi astupa urechile sub bonetă.

— Ia nu mă mai şarlota atâta! ţipă revoltată. Nu sunt o sfântă. Charlie, şi mie tot în sânge, ba mai în sânge decât la toţi ceilalţi.

— Charlotte, nu-i putem cere vitei ăsteia mai mult decât poate da. A făcut tot ce i-a stat în putinţă.

— Aşa-i bine. Dă repede, Barnabé, şi fugi la bucătărie după pătate.

Un zumzet înăbuşit se auzi în tăcerea ce se lăsă după aceste cuvinte.

Barnabé dispăru îndată cu viteza unei sălbăticiuni, iar Charlotte îşi plimbă în jur privirea învingătoare a micilor ei ochi cenuşii.

Degeaba sta dreaptă, tot cât o fetiţă era de înaltă, dar mânia îi sporea statura. Cu pometţii roşii de exasperare, cu mâinile în şold, părea să caute a spune ceva care să le închidă gura la toţi.

— Asta-i! făcu deodată.

Elizabeth n-o slăbea din ochi şi i se păru că suferă, că fusese de ajuns un incident ridicol ca să retrăiască întreaga tragedie a staturii ei micuţe şi-a fericirii spulberate. Pentru că era micuţă, ceilalţi uitaseră de ea... Pentru că era micuţă, căsătoria nu mai avusese loc.

Cedând unei porniri de duioşie, Elizabeth spuse cu un calm cât se poate de britanic:

— Miss Charlotte, aş vrea să ştiu ceva.

— Ce anume?

— Când vorbeşti de pătate, înţelegi prin asta aşa-numitele pătate dulci, nu-i aşa?

Văzând faţa aceea nevinovată, care-i zâmbea, lui Miss Charlotte îi dispăru orice urmă de mânie:

— Bineînţeles, micuţa mea englezoaică, voi nu aveţi aşa ceva prin părţile voastre... Dar găsesc că Barnabé întârzie cam mult.

Îşi umflă pieptul şi strigă:

— Barnabé!

Vocea ei stridentă aduse o grimasă dureroasă pe chipul Ameliei care, pe un ton de umilinţă, gemu:

— Charlotte!

Un ecou liniştitor răzbătu dinspre bucătăria îndepărtată şi, după vreo două-trei minute, Barnabé se ivi, cu un aer important, ducând cu amândouă mâinile un

platou mare, oval. Un gest poruncitor al lui Miss Charlotte arătă în mijlocul mesei un suport mare din argint, ce aştepta obiectul atâtor griji. Un miros delicios urca spre tavan, împrăştiind orice urmă de proastă dispoziţie.

Charlie Jones adulmecă prin aer şi-şi împreună mâinile ca într-un extaz lacom:

— Nici la Paris, nici chiar la Voisin n-ai putea simţi o mireasmă mai delicată.

Amelia îşi întindea nasul, curioasă:

— Mărturisesc, spuse ea, că numai simpla vedere a anumitor bucate şi trezeşte în mine pofta de lucruri bune.

— Ei bine, o sfătui Miss Charlotte, înfrânează-te şi adă prinos pătatele dulci gătite de mine dacă te duc în ispită. Barnabé, lingura cea mare de argint. Eu pun în farfurii. Amelia, ce-ai hotărât?

— Dă-mi un pic să gust. Recunosc că-i vorba de-o slăbiciune din parte-mi, adăugă pe un ton uşor ştrengăresc, ca pentru a i se ierta o copilărie. Dar, spuse numaidecât, ce păcat să se strice suprafaţa asta în acelaşi timp roză şi aurită…

— …pe care străluceşte, spuse Charlie Jones, ceva… ceva…

— Caramelizat, îi veni în ajutor Miss Charlotte, înfigând lingura în adâncimile cele înmiresmate, apoi umplu farfuria Ameliei, care nu protestă.

Dimpotrivă, nu aşteptă nicio secundă ca să ia prima înghiţitură, apoi îşi puse furculiţa jos, recăpătându-şi demnitatea obişnuită.

— Charlotte, dragă soră, mă întreb dacă ai dreptul să ţii numai pentru tine reţeta unei mâncări atât de savuroase.

Miss Charlotte izbucni în râs.

— Dar nu-i un secret! se apără ea, umblând cu lingura cea mare prin mâncare. Mă faceţi să râd. Cele

două bucătărese ştiu foarte bine cum se gătesc pătatele dulci. Şi chiar şi Barnabé, doar îi place să-şi vâre nasul peste tot, şi mai e şi mâncău pe deasupra. Nu spune nu, Barnabé, altminteri te lipsesc de partea ta. Aşa că să dezvăluim sumbml mister al pătatelor dulci. Vă previn că, dacă nu ţineţi minte, zadarnic o să mă imploraţi să vă mai spun o dată. Întâi de toate, vasul. Din ce trebuie să fie?

— Din pământ, zise Dick, cu furculiţa în aer.

— Bine. îl ung uşor cu ulei de palmier. Mă urmăriţi? Fiecare amănunt e preţios. Unul singur dacă nu e respectat, şi daţi totul peste cap.

— Suntem atenţi cu toţii, ca nişte şcolari sârguincioşi, zise Charlie Jones.

Miss Charlotte continuă, grijulie să-şi rostească spusele ca un profesor. Din când în când, un zâmbet de superioritate îi încreţea obrajii şi i se părea că potoleşte o clasă nedisciplinată.

— Luaţi pătatele roz, se înţelege, nu vreau altele, şi le tăiaţi în feliuţe subţiri în lungul lor. Pe urmă le aşterneţi într-un strat, aşa cum aţi auzit, într-un strat, pe fundul vasului, iar deasupra acestui strat aşterneţi altul, dar care e făcut din pătate tăiate – cum să vă spun eu? păreţi cu toţii aşa de nerozi – tăiate fâşii. Presăraţi peste ele zahăr de trestie, nucşoară şi scorţişoară. Şi pe urmă, fiţi atenţi, pentru Dumnezeu, aşterneţi alt strat din feliuţe subţiri, iar deasupra lui un altul de fâşii. Şi din nou presăraţi un pic de zahăr, puneţi nişte unt şi smântână. Credeţi că asta-i tot? Nu, continuaţi să aşterneţi straturile unul peste altul, până se umple vasul. Dar aveţi grijă ca în ultimul strat pătatele dulci să fie tăiate în felii ceva mai groase, puneţi deasupra zahăr brun şi un strop de sare. La cuptor acum, la cuptor, care-i bine încins. Pe urmă caramelizaţi partea de deasupra. O oră şi un sfert trebuie pentru copt, şi un negru de încredere, gen Barnabé, pe-aproape, ca să

supravegheze.

Toată lumea fusese servită. După ce Miss Charlotte puse lingura masivă lângă platou, îşi privi auditoriul, care vâna ultimele rămăşiţe de pătate dulci de pe fundul farfuriilor. Tăcerea nu era plină decât de clinchetul uşor făcut de atingerea tacâmurilor de vesela de porţelan. Niciun comentariu, nicio întrebare. Era un fel de nevinovăţie în lăcomia aceea sârguincioasă. Şi-atunci Miss Charlotte căzu pradă uneia dintre ispitele bine cunoscute cadrelor didactice, prin care acestea seamănă groaza printre elevi.

Încetişor, începu să vorbească:

— Iar acum, voi avea plăcerea să-l rog pe unul dintre voi să-mi repete cu de-amănuntul reţeta pătatelor dulci *à la Charlotte*. Ia să vedem, pe cine s-aleg?

— Pe mine, zise Barnabé, pot spune pe de ’ost toată ’eţeta fără nicio g’ieşeală.

— În niciun caz. Mai întâi, pentru că ai o memorie de elefant, ca toate persoanele de culoare, şi-apoi, pentru că ai luat lecţii particulare la bucătărie. Du-te mai curând şi adă desertul.

Barnabé dispăru. Un zâmbet fermecător lumină chipul Charlottei, care continuă pătimaş:

— Trebuie să mărturisesc că nu ştiu pe cine s-aleg mai întâi, dar vreau ca unul dintre voi să strălucească prin precizia răspunsului.

O asemenea îngrijorare se citi atunci pe toate feţele, fie tinere, fie vârstnice, încât Charlotte simţi dintr-odată mustrări de conştiinţă.

— Ah, dar nu vreau să fiu nemiloasă! Nu cer decât un voluntar.

Tăcere apăsătoare, inimitabila tăcere a unei clase aflate în chinurile unui examen oral.

— Charlotte, zise în cele din urmă Charlie Jones, dă-ţi

şi tu seama… Sunt sigur că am reţinut cu toţii reţeta ta în linii mari.

Miss Charlotte zâmbi politicos.

— Păi, atunci, spuse ea cu o bună dispoziţie studiată, în ziua în care o să-mi puneţi dinainte o farfurie cu pătate dulci preparate în linii mari, am să mă duc să mănânc un măr sub un copac, pe o pajişte, cu un volumaş de versuri alături.

Un hohot general de râs întâmpină gluma, iar sosirea desertului dădu din nou vieţii aspectul ei obişnuit. Apetitul blazat al mesenilor nu onoră aşa cum trebuie monumentalul munte alb de îngheţată de frişcă, înstelat cu fructe confiate. N-au fost atacate decât părţile laterale ale monstrului, care se întoarse la bucătărie abia început.

Mureau cu toţii de dorinţa de-a dormi. Conversaţia, deşi îngăduită, îşi dădu duhul de la sine. Miss Charlotte se eschivă cea dintâi. Amelia se lăsă dusă în camera ei de către soţ, care le propuse celor tineri o odihnă pe pajişte, la umbra deasă şi răcoroasă a cedrului, adormit el însuşi în vise multicentenare. Elsie şi cei doi băieţi primiră bucuros, dar Elizabeth preferă să se eclipseze fără o vorbă şi urcă la ea în cameră.

În camera cu obloanele trase, semiîntunericul înfrumuseţa totul. Pentru fată, încăperea aceea în care avea să locuiască păstra încă întregul mister al lucrurilor ce nu devin familiare decât în timp, dar chiar de-atunci începuse să-i placă.

Un zgomot uşor în camera de-alături o atrase într-acolo. Uşa deschisă a unuia din dulapuri o ascundea în întregime pe Betty, în afară de picioarele ei încălţate cu sandale.

— Ce faci aici? o întrebă Elizabeth.

Scoţând un mic strigăt de spaimă, Betty se ivi, legată la cap cu un batic verde.

— Vă a’anjez lac’u’de în se’ta’e, don’soa’a Lisbeth, veniţi să vedeţi.

Fata îşi aruncă o privire şi văzu într-adevăr o ordine meticuloasă domnind în sertare.

— Ai prânzit?

— Pătate dulci la bucătă’le, zise Betty cu un zâmbet larg.

Şi adăugă:

— În valiză, cineva a ascuns un da’ pent’u dumneavoast’a, la Dimwood, vi l-am pus sub pe’nă.

Elizabeth n-aşteptă nicio clipă. Tras de sub pernă, un pachet albastru-azuriu îşi făcu apariţia. Cu mâna tremurătoare, rupse hârtia cea drăguţă şi dădu peste o alta, mov de data asta, conţinând un plic alb legat cu o panglică de un mov şi mai închis, fragil strat protector care la rându-i se sfâşie sub unghiile nemiloase ale fetei. Şi, mută de mirare, Elizabeth avu sub ochi *Ultimele zile ale oraşului Pompei*.

Betty, care alergase după ea, nu se putu împiedica să nu întrebe:

— O! Don’soa’a Lisbeth nu mulţumită?

— Lasă-mă, zise fata, du-te la dulapurile tale.

Rămasă singură, o apucă un râs nervos şi scoase din plic un cartonaş pe care, cu un scris mare şi dispreţuitor, se puteau citi două rânduri: „Pentru verişoara noastră Elizabeth din Anglia, această amintire din partea dragei noastre plantaţii Dimwood, unde a fost atât de fericită. Mătuşa Augusta”.

Rupse cartonaşul şi, închizând ochii, revăzu la capătul verandei celei mari de la Dimwood magnolia, în colţul porticului. Timpul era abolit.

Nu ieri, ci chiar acum se afla acolo. Cu capul scăldat de mireasma florilor, faţa ei aplecată înainte căuta faţa lui Jonathan, dar buzele lor nu se întâlneau, şi-atunci, cu

vârful degetelor îl mângâia pe obraz… Oare îl mângâiase cu-adevărat? îi şoptea numele neobosit: „Jonathan… Jonathan…” Cu răsuflarea ei, măcar îi putea atinge buzele întredeschise.

Deodată, se lăsă să cadă pe spate pe pat.

„Să mor, se gândi. Dacă s-ar putea dintr-odată… în clipa asta”.

Realitatea materială o readucea la deznădejde, realitatea perdelelor albe din jurul patului, realitatea pereţilor şi-a mobilelor. O pasăre scotea un strigăt pe care nu-l cunoştea, monoton, îndărătnic.

Cu o sforţare a întregii fiinţe, se ridică şi-o strigă pe Betty, care începu numaidecât să strângă bucăţelele de hârtie ruptă.

— Lasă asta, zise Elizabeth. Aveam o cutie de hârtie de scris în valiză. Ai găsit-o?

— E în’-un se’ta’, don’soa’a Lisbeth.

— Adă-mi-o.

Rămasă singură o clipă, fata se duse să se uite într-o oglindă de deasupra căminului. Paloarea feţei ei o îngrozi şi avu impresia că priveşte o străină. Cu amândouă mâinile, apucă părul auriu ce strălucea împrejurul frunţii şi şi-l puse pe creştet.

— Repede, Betty, strigă.

Servitoarea se ivi, ţinând o cutie pe care-o puse pe masă.

— Să mă piepteni, îi spuse Elizabeth. Aici, în vârful capului, să-mi faci un coc mare.

— Cu ce, don’soa’a Lisbeth! t’ebuie spelci.

— Oh, Betty, doar vezi că aştept. Fă ceva. Ia o panglică.

Înnebunită, Betty dispăru, deschise sertar după sertar şi se întoarse cu o mână de panglici, ca pentru o sărbătoare. Şi se puse pe treabă, întreruptă de oftaturi şi

exclamaţii, apoi, după câteva minute de trudă, se ivi, cocoţat, un ghem de păr ce putea trece drept un conci, dar, după cum spunea Betty întruna, cu strigăte de spaimă, n-avea să ţină.

Cu o privire rece, fata o cercetă pe Elizabeth cea nouă, care nu se clintea. Transformare impresionantă: din străfundul oglinzii, o femeie o cerceta pe tânăra englezoaică, răspunzând prin privire la privire, imitând mişcarea buzelor ce spuneau în şoaptă:

— Eu… Aşa arăt acum.

Lui Betty i se făcu teamă, de parcă ar fi văzut o fantomă.

— O, don'soa'a Lisbeth, c-a mai bine înainte!

La drept vorbind, chiar şi Elizabeth era cuprinsă de-o teamă stranie: altcineva străin se strecurase în încăperea aceea, cineva pe care ea îl chemase din viitor.

— Desfă-le, ia-le de-aici, porunci deodată.

Panglicile fură trase din toate părţile şi cocul se nărui, eliberând revărsarea aceea aurită. Pe loc, Elizabeth se văzu redobândind întreaga strălucire a tinereţii ei şi, timp de câteva minute, rămase îngrijorată. Prezenţa lui Betty o stingherea şi, cu un zâmbet, o rugă s-o lase singură.

Cele trebuincioase pentru scris se aflau pe masă, cerneală, pene, încât, aşezându-se fără şovăire, scrise primele rânduri ale unei scrisori.

Dragă Miss Llewelyn.

Patru zile nesfârşite de călătorie m-au despărţit de Dimwood şi nu vă ascund dorinţa mea vie de-a afla veşti de-acolo. Să vedeţi în această scrisoare un semn al încrederii depline pe care o am în dumneavoastră după ultimele noastre convorbiri. Şi mai cu seamă datorită sincerităţii răspunsurilor dumneavoastră, când, împinsă de clipele grele ale necazurilor mele personale, m-am

pomenit în situaţia de-a vă pune întrebări. În privinţa acestui punct, cred că trebuie să spun mai multe. Ceea ce nu ştiţi, ghiciţi, e un compliment pe care mă simt fericită că vi-l pot face.

Ajunsă aici, lăsă pana jos şi se întrebă dacă se cuvenea să-i scrie astfel unei guvernante. I se părea că fantoma deosebirilor sociale se apleca peste umărul ei. Tonul… tonul potrivit. Ce-ar spune mama ei despre familiaritatea, despre această uitare a distanţelor? Deodată, i se făcu ruşine de asemenea scrupule şi continuă cu repeziciune:

De ce nu sunteţi aici să mă sfătuiţi! Nu mi-e deloc ruşine să vă spun că mă simt tare singură în casa asta atât de plăcută totuşi, unde toată lumea îmi zâmbeşte – dar ce altceva înseamnă singurătatea pentru mine dacă nu absenţa cuiva? Nu vreau să fiu mai clară. Ştiţi foarte bine despre ce-i vorba, şi-apoi sunt cuvinte ce se scriu atât de dureros, încât mâna mea se-mpotriveşte s-o facă.

Poate că aţi crezut, într-anumite zile, că tovărăşia dumneavoastră mă face să fiu distantă, lucru ce nu-i adevărat. Trebuie pusă la socoteală rezerva ce-mi stă în fire, dar la ce bun asemenea rezervă acum? Pur şi simplu sunt nefericită. Pădurile şi pajiştile frumoase nu-mi aduc mângâiere. Nu aveţi veşti de-acolo, din Europa?

Nu îndrăznesc să spun mai mult. Şi-aşa, şi văd pe-această pagină prea multe cuvinte în locul celor pe care ard de nerăbdare să le pun, dar îmi lipseşte îndrăzneala. Scrieţi-mi, vă rog, chiar dacă pentru moment nu-i nimic de spus, deoarece nimic nu se clinteşte la Dimwood, ca şi aici, de altminteri, deşi mi-ar plăcea să ştiu dacă totul e-n regulă.

Cu sinceritate, Elizabeth Escridge

Ştiind prea bine că, dacă ar reciti scrisoarea, n-ar mai trimite-o, o strecură într-un plic pe care-l lăsă deschis.

Poate că, într-adevăr, va găsi în ultimul moment ceva de adăugat. Scrise adresa cu o grijă ce făcea din ea un model de caligrafie. Rămânea chestiunea timbrului. Unde şi cui să-i ceară. În clipa aceea gravă, Miss Charlotte i se păru a fi persoana cea mai accesibilă într-un asemenea caz, cea mai umană. Hotărî să pornească numaidecât în căutarea ei prin casa cea mare. Scrisoarea fu vârâtă în fundul unui sertar, dar oare nu făcea în felul ăsta o imprudenţă? Sertarul nu se încuia. Nu avea cheie decât pentru valiză, care fusese dusă de-acolo la porunca ei. Răzgândindu-se, luă scrisoarea cu ea şi ieşi.

Ajunsă în josul scării, nu-şi putu reţine un strigăt văzând deschizându-se uşa de la intrare şi pe Charlie Jones venind spre ea cu un zâmbet. Avea pe cap panamaua, pe care şi-o ridică ceremonios. Zadarnic încercă Elizabeth să ascundă scrisoarea în cutele rochiei. El izbucni în râs.

— Ce întâmplare fericită, zise. Ieşisem să mă mişc puţin după ce m-am odihnit şi voiam să-i spun ceva lui Miss Charlotte.

— Miss Charlotte…

— Da, camera ei e chiar lângă a ta, pe coridor. Nu ştiai?

— Nu. Nimeni nu mi-a spus…

— Aşa a vrut ea… Vrea să vegheze asupra ta, ca un înger, şi fără îndoială că şi este un înger. Dar văd că te duci la poştă cu o scrisoare. Aş fi putut-o pune eu în locul tău.

Furioasă că a fost prinsă cu ascunzişuri, ca o fetiţă vicleană, îşi veni în fire numaidecât şi aruncă o privire sfidătoare spre faţa roză şi maliţioasă a lui Charlie Jones.

— Nu ştiu unde e poşta, răspunse fata, gata să înceapă bătălia.

— Poşta e la mine în birou, dar observ că plicul tău n-are timbru. Presupun că pleacă undeva în Statele Unite.

— Spre Dimwood, zise Elizabeth cu agresivitate, şi-i

este adresat lui Miss Llewelyn, dacă vrei să ştii.

— Nu te-am întrebat. Dă-mi scrisoarea şi i-o dau factorului mâine dimineaţă când o trece.

Un tremur uşor o cuprinse pe fată, încât se văzu nevoită să se sprijine de balustrada scării, dar nu-şi întoarse privirea şi nici nu spuse nimic.

Cu o voce plăcută şi un zâmbet pe buze, Charlie Jones repetă:

— Dă-mi scrisoarea.

Nedesluşit, Elizabeth îşi spuse: „El ori eu” şi, continuând să-şi ţină scrisoarea, rămase neclintită.

— Dacă nu vrei să mi-o dai, îi spuse calm, n-am decât să mă-nclin, dar n-o să plece.

Nemaiputându-se stăpâni, Elizabeth aruncă scrisoarea la picioarele lui. Charlie Jones o luă şi zise pe acelaşi ton:

— E pentru prima oară când o doamnă se poartă în felul ăsta cu mine.

Şi, ţinând plicul cu două degete, ca pentru a i-l arăta, adăugă:

— Află, draga mea fetiţă, că niciodată nu trimiţi o scrisoare fără ca mai întâi s-o închizi cu grijă.

Zicând acestea, lipi plicul şi spuse grav:

— N-ai decât să scrii în fiecare zi dacă vrei, niciodată niciuna din scrisorile tale nu va fi citită la Marea Pajişte şi nici cele pe care le vei primi. îţi dau cuvântul meu.

Seriozitatea cu care-şi însoţea spusele făcea din el o altă persoană, încât Elizabeth simţi că roşeşte. Cu o voce oarecum înăbuşită de ruşine, explică:

— Lăsasem scrisoarea deschisă ca să adaug adresa mea de-acum, pe care încă n-o ştiu.

Şi ceva mai repede, cu un râs stingherit:

— Iartă-mi gestul de-adineauri.

— N-ai de ce te scuza. De-aş fi fost în locul tău, poate

aş fi făcut la fel. Uneori cred că sunt enervant. Niciodată nu m-am priceput să arăt că am dreptate cu gentileţe. Cât despre Miss Llewelyn, ne ştie adresa. O scrisoare din partea ei mă aştepta aici când am sosit. îţi va da veşti de la Dimwood, unele amuzante, una cam supărătoare. Bătrânul Mr. Armstrong a plecat de la mica lui plantaţie ca să-şi sfârşească zilele la Savannah. Fred a avut o căzătură şi şi-a rupt o gleznă. I s-au dat toate îngrijirile, dar o să rămână cu un şchiopătat uşor.

— Fred! exclamă Elizabeth.

— O, nimic grav. Totul se aranjează, în afară de ceea ce nu vrea să se aranjeze. Dacă aş fi în locul tău, n-aş avea o încredere nemărginită în Miss Llewelyn. O cunosc cât se poate de bine. Nu te lăsa înşelată de veşnica ei rochie cenuşie. E foarte bogată, şi nu scapă niciun prilej să devină încă, şi încă mai bogată, dar e teribil de deşteaptă, şi nici de inimă nu-i lipsită, la o adică. Astea fiind spuse, păzeşte-te de ea.

— Păzeşte-te! De când sunt în America, de nu ştiu câte ori mi s-a dat sfatul ăsta... Nu te poţi păzi de toată lumea.

Îi zâmbi atunci cu zâmbetul lui cel mai seducător, cel pe care fata nu-l putea vedea fără a se simţi cumva vinovată şi tulburată.

— În orice caz, nu te păzi niciodată de Charlie Jones.

— Nu, îi răspunse, niciodată, niciodată de-acum încolo.

Capitolul LXXVIII

Seara a fost pe-atât de liniştită pe cât de zgomotos fusese prânzul. Şezlonguri de pânză aşezate lângă cedrul cel mare îi pofteau pe cei obosiţi de zgomotul lumii să se piardă în contemplarea cerului înstelat, în nopţile

frumoase de vară, obiceiul acesta era respectat cu sfinţenie.

Pe jumătate întinşi, fiecare în şezlongul lui, Charlie Jones şi soţia lui se ţineau de mână, iar la un moment dat, ea şopti agale:

— Scumpa noastră casă e sub Ursa Mare.

Era semnalul marii tăceri meditative. Elizabeth, lungită şi ea într-un şezlong suplu ca un hamac, sta alături de Miss Charlotte care, friguroasă, se înfăşurase într-un *plaid* mare, ale cărui franjuri atingeau iarba.

Deasupra tuturor, imensitatea bolţii întunecate şi blând strălucitoare îi silea să tacă. Mai mult ca oricine, poate, Elizabeth resimţea bucuria de nespus pe care ţi-o dăruie vastitatea aceea împovărătoare. I se părea că un limbaj tainic i se dezvăluie, peste vorbirea oamenilor, şi că în acelaşi timp era înălţată de la pământ. Nespusa încântare ţinea de câteva minute, când fetei îi ajunse la ureche vocea lui Miss Charlotte, într-o şoaptă plină de mister:

— Va veni o zi când tu şi cu mine ne vom plimba colo sus, pentru că niciodată n-am făcut rău nimănui.

Fata nu se clinti. Cuvintele acelea erau nelimpezi, neliniştitoare. Asaltată de scrupule, îşi puse întrebări. Amintiri din romane o îndreptau spre scene de amor în care sărutări se amestecau cu prisos de vorbe. În port, Jonathan o sărutase. O sărutase de rămas-bun, ce rău era într-asta? Imaginaţia ei nu mergea mai departe. Fără îndoială că răul se ascundea altundeva, în lipsa de decenţă, iar lipsa de decenţă îi inspira o spaimă morbidă. Ideea de păcat, inoculată de mama ei, rămânea cu atât mai tenace cu cât explicaţiile lipseau. Atingerea buzelor lui Jonathan de-ale sale o copleşise de-o nespusă duioşie. Nu dorea nimic altceva, dar simţea nevoia de multă duioşie; ca pentru a se linişti pe ea însăşi, întinse puţin capul spre

Miss Charlotte şi-i şopti la ureche:

— Nu ştiu ce e răul.

Pe acelaşi ton, bătrâna domnişoară răspunse:

— Pentru că îngerii te apără.

Noaptea devenea răcoroasă. Liliecii zburau destul de jos, deplasând aerul cu un abia auzit foşnet de stofa.

Amelia şopti că era timpul să intre în casă şi, ca totdeauna, Charlie Jones se arătă întocmai de-aceeaşi părere; Elizabeth regretă însă că nu putea rămâne afară, culcată în iarbă şi lăsându-se nimicită de copleşitoarea frumuseţe a infinitului.

Capitolul LXXIX

În noaptea aceea, Elizabeth dormi liniştită. Vederile teologice ale lui Miss Charlotte aranjau totul într-un fel încântător şi fata simţea în jurul ei prezenţa vechii case, ca pe aceea a unui om mare, binevoitor. O bufniţă striga încetişor, în timp ce lunecă în somn.

La cele dintâi raze de lumină, se sculă şi dădu fuga la fereastra camerei cu dulapuri. Pădurea se desprindea din ceaţa dimineţii sub razele unui soare încă timid. Peisajul o ameţi prin însăşi simplitatea chemării lui mute la bucuria de-a trăi pe pământ. Mai rămase o clipă, apoi se întoarse înfiorată la căldura aşternutului. „Acum nu mai contează decât viitorul”, gândi în timp ce se cufunda iarăşi în somn.

Ziua începu vesel. De cealaltă parte a pajiştii sosiră cei trei călăreţi, nu ca să fie poftiţi la prânz ca în ajun, ci ca s-o ia pe Elizabeth la plimbare călare. Elsie purta pe braţ un costum de călărie verde-închis, grijuliu strâns.

— Ia-l, îi zise autoritar tinerei englezoaice.

Aceasta se uită la unchiul Charlie cu o privire întrebătoare.

După o scurtă descumpănire, el îi zise:

— Dar, fireşte, dacă nu ţi-e teamă.

— Teamă, unchiule Charlie? Călăresc de la unsprezece ani.

— Atunci, îţi dau calul meu bălţat. E liniştit şi nu se ambalează decât dacă-l înfurii.

Fără să piardă o clipă, Elizabeth dispăru în casă, urmată de Betty, care ducea costumul pe braţ.

Când se ivi din nou, fu întâmpinată cu strigăte de admiraţie, la care se aştepta, deoarece ştia că rochia îi vine de minune, Elsie fiind de aceeaşi înălţime cu ea şi la fel de zveltă.

— Ar fi trebuit să ceri să ţi se împletească părul, îi spuse ea, n-o să te stingherească să galopezi cu părul în vânt?

Elizabeth înălţă din umeri.

— Eu, continuă Elsie, mi-am făcut un coc. Logodnicul meu a venit să ne vadă ieri seară şi mi-a luat pălăria. Ţine la lucrurile lui mărunte. I-am făcut o scenă…

— Gata, domnişoarelor, încălecaţi! exclamă Charlie Jones vesel.

Galant, îi ţinu fetei scara de la şa, iar ea îi mulţumi cu un zâmbet. Cu trupul bine arcuit în şa, Elizabeth avea o înfăţişare de zile mari şi i se păru că într-o clipă îşi redobândise rangul pierdut în exil. Pentru prima oară, de luni de zile, pieptul i se umfla de mândrie.

Calul cel bălţat o onora prin fineţea încheieturilor, prin eleganţa grumazului şi minunăţia pielii pe care se îmbucau admirabil, ca din întâmplare, mari pete albe cu altele negre. îşi clătina nerăbdător capul rasat, iar tânăra englezoaică simţi instinctiv o mare simpatie pentru el. Poate că şi animalul simţi ceva, deoarece dobitocul îşi judecă repede călăreţul.

— Să ai grijă de Alcibiade al meu, e giuvaierul întregului grajd.

Băieţii arătau şi ei bine pe lângă ea, Dick pe un roib, Harry pe un roib, care-i îngăduia să fie ceva mai sigur pe el; Elsie însă, călărind o iapă albă, îi privea pe toţi de sus şi trecu în frunte, cu nasul în vânt.

— Unde vă duceţi? strigă Charlie Jones.

— Unde-o fi! răspunse Elsie. Spre coline.

Miss Charlotte se ivi în clipa aceea, ca să asiste la plecare. Voia mai cu seamă să vadă cum se comportă Elizabeth. Fata ţinea o nuieluşă în mână şi, îmbujorată toată de emoţie, biciui crupa lui Alcibiade, care pomi la galop.

Deloc mirată, Elizabeth se ţinu în şa fără niciun fel de crispare şi cu o graţie ce stârni admiraţia cunoscătorilor.

Elsie şi băieţii porniră după ea şi n-o ajunseră decât pe drumul mare.

— Nădăjduiesc că ştiţi unde vă duceţi, le strigă ea vesel. Eu una habar n-am.

— Drept înainte, îi strigă Elsie. Spre pădure am să te călăuzesc, mititico!

Elizabeth îl atinse cu nuieluşa pe Alcibiade care, cu o lungime, o întrecea pe insolentă. Beţiei pe care i-o dăruia galopul i se amesteca bucuria de a-şi face simţită superioritatea. În cavalcada aceea nestăpânită, ideea unei primejdii posibile o stimula. O atrăgea tot mai mult riscul, dorinţa de-a înfrunta ceva necunoscut, viitorul. În spatele ei, vocile băieţilor încercau să ajungă până la ea cât mai era timp:

— Să încetineşti în pădure!

Elizabeth văzu trecând pe lângă ea pajişti necuprinse, ale căror ierburi se aplecau, pe cât se părea, drăgăstos, sub adierea unui vânt vestitor al primelor zile răcoroase de toamnă. Trilul unei ciocârlii îi ajunse până la urechi, dar de-atât de sus, încât de-abia o zări, aducând, oricum ar fi fost, cu o făgăduială de fericire.

În sfârşit, se iviră copacii. Fata avu impresia stranie că apăruseră aşa, dintr-odată, pini înghesuiţi unii într-alţii, fagi şi mesteceni la distanţă mare unii de alţii.

Se năpusti de-a dreptul în noaptea aceea. Micuţa ei mână hotărâtă călăuzea calul cu o îndemânare aproape vrăjitorească printre trunchiurile nemăsurat de mari ce luceau în desimea frunzişului, dar ai fi zis că animalul ocoleşte de la sine coloanele acelea de-o paloare fantomatică şi trece printre ele, cuprins de frenezia de-a da ascultare celor cinci degete gingaşe care strângeau frâul.

În inima deasă a pădurii, acolo unde lumina pătrundea atât de slab, încât prezenţa copacilor abia de se ghicea, Elizabeth avu intuiţia că ispiteşte moartea în fiecare clipă şi, încă şi mai adânc, o altă certitudine lăuntrică, şi-anume că asta-i fusese voia. Şi deodată se înfricoşă, voia să trăiască. Din toate puterile sufletului, cerşi îndurarea unei minuni.

În străfulgerări, chipul lui Jonathan i se ivea în faţa ochilor, ca pentru a o fascina până-n prăpastie. I se păru că avea să-şi piardă cunoştinţa şi să cadă din şa, dar orgoliul o ţinu dreaptă şi nu slăbi strânsoarea frâului.

Călăuzit de instinctul lui de animal ce părea fără greş, Alcibiade îşi încetinea mersul, dar continua să alerge cu o siguranţă ce-o uimea pe fată mai mult decât orice. Crengile uscate pocneau sub copitele lui, în mai multe rânduri i se păru că spatele i se freacă de câte-un copac, apoi, în sfârşit, o lumină şovăielnică începu să sfâşie întunericul.

Din toate părţile, ajungeau până la ea strigătele îndepărtate ale însoţitorilor săi alarmaţi:

— Hei, Elizabeth! Unde eşti? Hei! Hei! Hei!

Părea o joacă de copii, dar luată în serios de astă dată de cineva neprevăzut.

Strigătele rătăceau încoace şi-ncolo şi, tot mai înspăimântate, răsunau în tăcere. Cuprinsă de dorinţa de-a le juca o farsă sinistră, fata nu răspundea, lăsându-se în voia trapului măsurat al calului, pe care-l mângâia blând pe grumaz, deoarece acum se putea socoti salvată. Un cer de un albastru palid îi zâmbea iarăşi la marginea pădurii, unde se înfăţişă vederii o întindere necuprinsă de iarbă deasă, răsuflând sub strădania vântului ce risipea stramele de nori.

Fericită, fata se îmbăta de răcoarea aerului, în timp ce capul mare cu urechi ascuţite al lui Alcibiade se afunda spre pământ, unde nările lui suflau prin iarba pe care-o reteza cu dinţii.

Departe, împresurând orizontul cu o dâră prelungă de ceaţă albăstrie, un lanţ de coline scunde se-ngemăna cu cerul. Aşteptă o clipă nemişcată când mai întâi se ivi Elsie, furioasă, apoi unul după altul băieţii, cu feţe din care pierise sângele de spaimă. Câteşi trei strigară într-un glas:

— Unde-ai fost? Am crezut c-ai murit!

Elizabeth izbucni într-un râs batjocoritor:

— Liniştiţi-vă, le zise. Câtă zarvă pentru că am străbătut un petec de pădure! Trebuia să vă ţineţi după mine… De ce să vă fie teamă? N-am întâlnit niciun lup.

— Nu mai sunt lupi pe-aici, spuse Harry împăciuitor.

— Doar vulpi, adăugă Dick.

Elsie se apropie şi ea şi, cu glas scăzut, îi azvârli în obraz:

— Lighioană rea ce eşti!

Răspunsul veni pe loc:

— Îmi place „lighioană rea”. Hai, mai latră. Alcibiade, ne întoarcem. Voi, băieţi, arătaţi-mi drumul.

— Un galop cât să străbaţi păşunile, şi-ajungem la drum, zise Dick.

— Minunat! exclamă Elizabeth, atingându-şi calul cu

nuieluşa.

Animalul făcu un salt înainte şi întreaga ceată se năpusti prin ierburile legănate de vânt. Beţia vitezei îi împăcă dintr-odată. În saltul regulat al galopului, fiecare se înfrupta de voluptatea unei uşoare ameţeli. Se duseră destul de departe, spre colinele albăstrii, apoi se întoarseră, ocolind pădurea.

— Îmi place destul de mult pădurea voastră, atâta doar că mă zburleşte.

Elsie, cu inima îndurerată, îşi apropie calul de al ei.

— Regret cuvintele „lighioană rea”, zise, pentru că, oricum, eşti o fată încântătoare.

Elizabeth o răsplăti cu un zâmbet:

— Mulţumesc, spuse, dar nu simt deloc nevoia să fiu adorată. Puţină prietenie îmi e de ajuns. Ne înţelegem?

Încetinind puţin, Elsie o lăsă să galopeze în frunte, singură, în timp ce vântul lăsă să zboare de pe faţa unei domnişoare cu coc de abanos două lacrimi mari.

Ţinând un pahar de *julep* în mână, unchiul Charlie îi întâmpină cu un râs vesel:

— Tinerii noştri călăreţi, exclamă el, sunt însăşi întruchiparea Virginiei.

Cu haina lui neagră şi pantalonii albi, părea într-o dispoziţie excelentă.

— Vreţi să beţi ceva?

Băieţii primiră să bea un *julep*, fetele se scuzară. Elsie dispăru pe uşa de la verandă, Elizabeth pe cea a scării.

Bărbaţii vorbiră de lucruri fără însemnătate în timp ce-şi sorbeau *julep*-ul pe verandă. Fără vlagă, toată lumea era de acord cu toată lumea despre toate cele. Având încă zgomotul cavalcadei în urechi, Dick şi Harry se simţeau cotropiţi de fericirea un pic cam vagă pe care ţi-o dăruie tihna unei frumoase dimineţi la ţară.

Elsie şi Elizabeth se întâlniră în josul scării. îmbrăcată într-o rochie de bumbac verde şters, Elizabeth redevenea frumoasa englezoaică din toate zilele, strălucitoare de prospeţime. Ducea, grijuliu împăturit pe braţ, costumul de călărie care, cu o oră mai înainte, făcuse din ea o călăreaţă plină de hotărâre.

— Ai nimerit? întrebă ea pudic.

— Da, era şi timpul…

— Foarte bine, foarte bine. Dragă Elsie, ai fost drăguţă că mi-ai împrumutat amazoana asta frumoasă, pe care ţi-o dau înapoi.

— O, dar păstreaz-o, te implor, aşa, o să am impresia că sunt cu tine.

— Îţi mulţumesc, dar, vezi tu, e o idee prea largă pentru mine, plutesc în ea, un pic.

— Croitoreasa noastră ţi-ar putea-o potrivi, lucrează de minune.

— Nu mă îndoiesc, dar te rog să nu insişti, iartă-mă.

Cu faţa crispată de-o mânie mută, Elsie luă amazoana pe care i-o întindea neînduplecata englezoaică şi ieşi fără o vorbă.

Elizabeth nu se duse după ea. Urcând din nou în camera ei, se privi în oglinda de deasupra căminului. Oboseala îi punea umbre sub ochi. Se socoti mai puţin frumoasă ca de obicei. Iar ea trebuia să fie frumoasă pentru Jonathan.

Încerca să se liniştească. Tenul îşi păstra strălucirea, acel roz de roză englezească. Citise asta în privirea de martir în care, cu o clipă mai înainte, o învăluise Elsie. Biata Elsie – dar complimentul îşi avea preţul lui.

Neclintită în faţa oglinzii, voia să se încredinţeze că, stând aşa timp îndelungat, fără să se mişte deloc, ar putea vedea în spatele ei reflectându-se faţa lui Jonathan, amintirea unei superstiţii copilăreşti: tot privindu-te la

nesfârşit în oglindă, vedeai foarte aproape de faţa ta faţa diavolului.

Deodată se ridică şi se duse în camera de-alături să se sprijine-n coate de fereastră. Peisajul cu pajişti şi păduri exercita asupra ei acelaşi farmec ca şi-ntâia oară, liniştind-o, şi unele cuvinte de dragoste ce-i fuseseră spuse îi veniră în minte.

„Atrag, se gândi, asta-i tot”.

Asta era tot şi nimic nu se întâmpla. Nimic n-ar fi putut niciodată să se întâmple decât cu Jonathan – şi ce anume s-ar fi întâmplat? Aici imaginaţia i se poticnea. Nu ştia prea bine şi nici nu ţinea să ştie. Nici să-şi mărturisească sieşi că se teme nu voia, numai că în teama aceea se strecura o curiozitate stranie. Şi pe asta o da la o parte. Nu-i cerea lui Jonathan decât să se afle acolo lângă ea şi s-o strângă în braţe. Asta era dragostea. Închise ochii. I se părea că ar muri de bucurie de-ar fi aşa, dar aşteptarea era cumplită.

Cei de jos începură s-o strige, vocea jovială a unchiului Charlie şi vocile băieţilor. Lipsea vocea lui Elsie.

— Repede! strigau. Ai o vizită. Un admirator!

Întrucâtva fără voia ei, dar intrigată, coborî şi-i găsi sub fagul cel mare, dar la început n-o văzu pe Elsie, pitulată cu supărarea ei într-un colţ al verandei.

— Ce se întâmplă? întrebă.

— Oare degeaba ai ochi? Uită-te un pic spre pajişte. Un admirator.

Având în minte acest cuvânt magic, orice s-ar spune, îşi întoarse privirile spre pajişte şi nu văzu nimic altceva decât o mogâldeaţă de om care alerga cât îl ţineau picioarele, părând a se pierde prin ierburi. „Îşi bat joc de mine”, se gândi fata, jignită.

Dar curând se ivi un băieţel de şase ani care se îndreptă glonţ spre ea, strigând de bucurie.

— Cel mai mic dintre Hargrovi, căruia de pe-acum îi plac domniţele frumoase, zise unchiul Charlie.

Elizabeth scoase o exclamaţie înspăimântată şi începu să-şi strângă poala rochiei între picioare. Abia de-l zărise la Dimwood, dar îl recunoscu pe dată.

— Mike cel cu mâinile murdare! Salut, Mike. Nu te apropia, te implor, dar te salut, te salut! Ce faci aici?

— Când tu ai sosit la Dimwood, părinţii l-au trimis să-şi petreacă vacanţa aici, la sora Ameliei, explică unchiul Charlie. Pe cât se pare, te adoră.

— Verişoară Elizabeth, ţipa o voce ascuţită.

Fata izbuti să-l ţină la respect cu una din mâini.

— Ştiu, ştiu, bucuroşi de revedere, Mike. Numaidecât o să stăm de vorbă. Avem o mulţime de lucruri să ne spunem. Oh! să vină careva să-l ia de-aici! Are mâinile la fel de murdare ca la Dimwood. Dacă mă atinge, s-a zis cu rochia mea.

Răsunară strigăte şi, după o scurtă luptă, adoratorul recalcitrant a fost dus cu de-a sila în casă şi despăgubit cu prăjituri şi un găvan cu dulceaţă.

Dick şi Harry îşi luară la revedere de la unchiul Charlie, la fel şi Elsie, care ieşi din ascunzătoarea ei cu amazoana pe braţ. Mulţumirile se înmulţiră, cele rostite de Elsie pline de-o gravitate aproape funerară. Unchiul Charlie adulmecă o taină dureroasă, dar nu puse întrebări.

O clipă mai târziu, vizitatorii se aflau în şa şi plecară de la Marea Pajişte în trap mărunt, trapul părerii de rău şi, cel puţin pentru unul dintre călăreţi, al deznădejdii.

Se lăsă liniştea vrăjită a peisajului de ţară, atât de adâncă, încât şi Charlie Jones, şi Elizabeth şovăiau s-o tulbure. Stăteau amândoi în picioare, sub crengile fagului cu frunziş bogat, căzuţi pe gânduri. În cele din urmă, Charlie Jones vorbi cu blândeţe în glas:

— Văd eu că ceva nu e-n regulă cu Elsie.

— O, spuse Elizabeth, ţin mult la ea, dar e o fată stranie.

— Da, ăsta-i cuvântul potrivit. Nu-i vina ei, dar are toane, iar eu ştiu despre ce-i vorba. Cu timpul, o să treacă. Ai ei o mărită, şi bine fac. Nu ştiu dacă înţelegi.

— Oarecum, dar aş prefera să vorbim despre altceva.

— Cum vrei. Costumul tău… Tu n-ai, iar pe cel oferit de Elsie nu-l vrei.

— Întocmai.

— Am să-ţi comand unul când ne-om duce la oraş. Amelia, care se gândeşte la toate, mi-a şoptit un cuvânt. Şi-a păstrat rochiile de pe timpul când era fată, la fel şi amazoana pe care-o purta pe-atunci, uşor demodată, dar de un *chic* incontestabil. Dacă vor fi modificări de făcut, Jemima le va face. Croitoreasă expertă Jemima.

— Unchiule Charlie, cum aş putea refuza?

— Tu şi cu Alcibiade păreţi să vă înţelegeţi bine. Aşa că e-al tău!

Dacă cerinţele bunelor purtări n-ar fi împiedicat-o, Elizabeth ar fi început să ţopăie în faţa lui Charlie Jones. Dar se mărgini să-i zâmbească şi să-i mulţumească după toate regulile artei.

Mai târziu însă, la ea în cameră, ţopăi ca o nebună până se prăbuşi pe pat de oboseală.

Capitolul LXXX

Adormise, când cineva bătu la uşă de trei ori, trei ciocănituri foarte distincte, deloc timide.

Intră o femeie de culoare, înaltă şi subţire. Un şorţ alb era pus peste rochia neagră. De o regularitate desăvârşită, trăsăturile ei te făceau să bănui rezultatul unui metisaj, impresie confirmată de purtarea femeii. Nimic servil în atitudinea ei, o oarecare semeţie mai

curând, ce surprindea la început. Părul grijuliu pieptănat îi sporea aerul de demnitate firească. Îndoită pe braţul ei, o rochie lungă de culoare închisă îi dădu de ştire fetei că Charlie Jones se ţinuse de cuvânt.

Femeia închise uşa şi înaintă cu un pas.

— Jemima, spuse.

— Da, bună ziua, Jemima. Eşti croitoreasă?

— Croitoreasă e mult spus, Miss Elizabeth. Pot face anumite lucruri cu aţă şi ac.

Articularea ei precisă ca şi engleza corectă pe care-o vorbea o surprinseră pe Elizabeth şi puţin lipsi s-o poftească să se-aşeze.

— Ai fost la şcoală, Jemima?

— Da, Miss Elizabeth, între doisprezece şi optsprezece ani.

În faţa mirării fetei, avu o scurtă şovăială, apoi brusc desfăcu rochia.

— Asta-i amazoana, spuse. Vreţi s-o probaţi acum sau mai târziu?

— Numaidecât. Dă-mi-o.

— Vreţi să plec şi să mă întorc peste-o clipă?

— De ce? Stai aici şi ajută-mă. Rochia mi se pare lungă, dar materialul e frumos, deşi culoarea un pic cam tristă.

— E moda de-acum douăzeci de ani, dar e de-o croială încântătoare. Mrs. Jones o purta când era foarte tânără.

Scoţându-şi rochia de bumbac, Elizabeth îşi puse amazoana, ajutată de două mâini fine şi negre, a căror energie imperioasă o simţea.

— Întoarceţi-vă, dacă vreţi, ridicaţi braţele… mai mult.

Îi dădu ascultare cât se poate de cuminte şi se uita în jurul ei, în căutarea unei oglinzi, dar nu era niciuna atât de

mare.

— Îmi îngăduiţi o observaţie? întrebă Jemima.

— Dar bineînţeles.

— Amazoana o să vă vină foarte bine, e făcută de un mare croitor – numai că o să respiraţi cam greu după ce-o s-o încheiem la toţi nasturii, de sus până jos.

— Da? Şi de ce?

— Pentru că Mrs. Jones la şaptesprezece ani era ceva mai subţire în talie decât dumneavoastră, Miss Elizabeth. îmi cer iertare.

Tinerei englezoaice i se păru că cerul o pedepseşte pentru cele ce-i spusese lui Elsie, ca pluteşte în amazoana ei. Roşi.

— Şi-atunci, nu-i nimic de făcut? Trebuie dată înapoi.

— Nu. Era de aşteptat. O pot desface la cusături şi să-i mut nasturii un pic. N-o să se vadă, vă garantez.

— Foarte bine, spuse fata, zbătându-se furios să iasă din rochie, dar îmi trebuie pentru mâine.

— O, nu, Miss Elizabeth. N-o să fie gata decât peste trei zile.

— Trei zile! Speram într-o minune.

— Nu pot face minuni.

— Dar contam pe ea pentru mâine. Ce-o să fac trei zile fără să mă plimb călare?

— O să aşteptaţi, Miss Elizabeth.

Acestea fiind spuse, Jemima luă rochia, pe care-o împături cu o grijă respectuoasă, şi ieşi.

Uluită, Elizabeth rămase în picioare şi dezbrăcată. Ruşinată şi furioasă, se uita cu indignare la uşa ce-abia se închisese. Ca pentru a-şi bate joc de ea, pocnetul botinelor coborând scara îi ajunse la urechi – pentru că negresa asta impertinentă era încălţată cu botine, ca o doamnă.

Când mânia i se potoli, se îmbrăcă la loc şi se duse să se uite pe fereastra de la camera cu dulapuri, ca să-şi vină

în fire. Seninătatea priveliştii o linişti până la urmă.

„Tot nu ştiu cum să vorbesc cu sclavii! îşi spuse. Pentru că degeaba îşi dă femeia asta atâtea aere, tot neagră-i este pielea”.

— Şi ce dacă? zise desluşit o voce chiar lângă ea.

De spaimă, scoase un strigăt şi se întoarse. Nu era nimeni.

Era obişnuită cu asemenea iluzii pe care nu le putea suferi, deoarece îi alarmau imaginaţia şi-i tulburau conştiinţa.

Plecă la iuţeală de la fereastră şi, ca şi cum ar fi fugit de-o vedenie, trecu prin cameră şi coborî pe scară. Afară, din câţiva paşi se pomeni pe sub pomi. Pe pajişte, Charlie Jones şi soţia lui luau aer şi, de cum îi zări, făcu cale-ntoarsă. Conversaţia cu ei doi o plictisea, dar ei o văzuseră şi Charlie Jones îşi flutură mâna cât putu de tare; cam fără tragere de inimă, se duse la ei.

Soarele cobora. Amelia, cu o pălărie mare de paie pe cap, îşi făcea vânt cu un evantai din frunză de palmier şi mergea cu o încetineală de procesiune. Unchiul Charlie flutura vesel o scrisoare.

— Veşti de la mama ta, spuse atunci când Elizabeth veni aproape de el. Aflasem şi eu câte ceva prin banca mea din Liverpool şi agenţii mei de schimb, dar asta-i o scrisoare de la ea personal. După o bătălie pe viaţă şi pe moarte, a dobândit o casă de mare stil. Peste vreo patru-cinci luni, o să te poţi duce să stai un timp la ea, dacă îţi dă inima ghes, dar nădăjduiesc să rămâi la noi, Elizabeth. Nu-i aşa?

Câteva clipe nu putu scoate o vorbă, într-atât era de mirată. Dintr-odată, destinul i se schimba. În sfârşit, îngăimă:

— Să rămân aici… dar fireşte. Nu înţeleg. De ce o bătălie pe viaţă şi pe moarte?

Mergea în pas cu ei, adică foarte încet şi cât se poate de potrivnic cu starea ei sufletească.

— I se cerea un preţ nemaipomenit de mare pentru casa asta minunată, explică Charlie Jones răbdător. A negociat cu băncile. Mulţumită valorilor cumpărate la timpul potrivit... Dar toate amănuntele astea ar putea-o plictisi pe-o tânără domnişoară. Mrs. Escridge dispune de mari posibilităţi.

— Dar cum? Nu-i cu putinţă.

— S-a priceput să fructifice ceea ce avea în clipa când a sosit acolo. Cineva i-a dat sfaturi bune.

— Cineva?

— Elizabeth, eşti curioasă ca o fetiţă. Crezi în Providenţă?

— Fireşte, unchiule Charlie, dar...

— Niciun „dar". Când Providenţa vrea, lucrurile merg bine.

Cu un gest de amabilitate regească, Amelia răcori încet faţa îmbujorată de emoţie a fetei.

— Pui multe întrebări, spuse cu un zâmbet. Nu se cade.

Presimţind apropierea unei discuţii, unchiul Charlie interveni:

— În post-scriptum, mama ta spune că în curând îţi va scrie. Într-o bună zi, te vei duce s-o vizitezi în vechea ţară, apoi te vei întoarce la tine acasă, în Sud, deoarece aici eşti la tine acasă, Elizabeth. Aşa voia şi mama ta, îţi aminteşti?

— La mine acasă? Aici?

Îl privea năucită. În clipa aceea, Amelia declară că simte la umeri răcoarea serii.

— Rău am făcut că n-am luat şalul.

— Hai înăuntru, dragă Amelia.

Făcând o ultimă sforţare să descâlcească fabuloasa

escapadă a lui Mrs. Escridge, Elizabeth exclamă:

— De ce mama n-a răscumpărat castelul familiei noastre?

— Mai târziu, spuse unchiul Charlie cu un gest evaziv. Du-te repede în casă, o să-ţi fie frig în rochia asta subţire.

Fără a răspunde, fata îi urmări din priviri. Mergeau atât de încet, încât dădeau impresia că se deplasează fără a-şi mişca picioarele, ca nişte automate.

„Să trăiesc aici, împreună cu ei, se gândi, zile şi zile în şir vor trece aşa, nu mai repede”.

Brusc, le întoarse spatele şi-şi îndreptă privirea spre rândul de căsuţe galbene, dincolo de pajiştea cea mare. Lunga pată colorată luminată de soarele ce scăpăta făcea încă şi mai ştearsă o căsuţă cenuşie, ceva mai la o parte, ca pentru a marca distanţele: băcănia satului. Copaci bătrâni ce străjuiau drumul şi, în zare, atât de departe încât se pierdeau în cer, colinele palide completau peisajul pe care avea să-l vadă zi de zi.

Într-un fel de nespus, avea senzaţia că e ostatică în spaţiu. În spatele ei, cedrul uriaş îşi mişca agale crengile, ca pentru a-i spune ceva, şi cântece de păsări răsunau la nesfârşit acum, la lăsarea serii. Se culcă în iarbă şi-şi cufundă privirea în gol. O singură idee rămânea de neclintit în inima unui haos de nădejdi şi deznădejdi: Sudul însemna Jonathan.

Capitolul LXXXI

Ziua următoare se scurse în acea tihnă adormitoare pe care numai viaţa la ţară o dăruieşte din belşug, şi cu acea senzaţie de plictis de care se tem cu osebire cei tineri. Răscolită de revelaţiile unchiului Charlie, Elizabeth căuta singurătatea şi, din oră în oră, se ducea să se uite la

pendula cea mare, al cărei tic-tac răsuna în profunzimile tăcerii. Ce aştepta? Sfârşitul zilei? Nici ea nu ştia. Căderea nopţii n-ar fi adus nimic nou în viaţa ei, şi tot aşa avea să fie la nesfârşit. Ca într-un joc, ziua o trecea cu trup şi suflet nopţii, iar noaptea, zilei. Dacă cineva i-ar fi spus că îl aşteaptă pe Jonathan, ar fi crezut mai întâi că-şi bate joc de ea, şi totuşi aşa era şi pace.

De vreo două-trei ori în cursul după-amiezii se duse la grajd ca să-l vadă pe Alcibiade şi să-i vorbească. Mărturisindu-i-se, aşa cum n-ar fi făcut niciunei persoane, îi povestea necazurile ei cu glas scăzut:

— Îmi ies din minţi, Alcibiade, mă prăpădesc de dragoste după cineva care-i departe de-aici, şi-mi vine să mor.

Gemând, îşi apropia capul de capul cel lung ce părea atent. Faptul că spunea în cuvinte ceea ce-avea pe inimă o făcea să simtă o stranie uşurare, dar deodată se înfricoşa să nu fie auzită şi fugea…

A doua zi dimineaţă, avu o surpriză. În timp ce se plimba pe sub pomi după micul dejun, Charlie Jones veni la ea:

— Amelia e obosită şi-şi va petrece dimineaţa la ea în cameră, îi spuse. Sunt unele lucruri importante pe care vreau să le ştii. Ce-ai zice de o plimbare în cabrioletă cu mine?

Curioasă, primi cu plăcere şi, câteva minute mai târziu, stătea aşezată lângă unchiul Charlie într-o încântătoare cabrioletă neagră cu roţi galbene.

Porniră-n trap pe drum, de-a lungul preriilor întinse pe care păşteau turme. Şi încă o dată Elizabeth admiră barierele lungi făcute din grinzi încrucişate, din care unele erau putrezite de timp.

— În felul lor, zise unchiul Charlie, sunt venerabile. Multe dintre ele au apucat zile frumoase ale coloniei

engleze, cu mult înaintea Războiului de Independenţă.

Cu biciul atinse calul, ca s-o ia la galop. Pâlcuri dese de copaci se iviră numaidecât, din ce în ce mai numeroşi, aplecaţi peste apa limpede a unui râu liniştit ce sporovăia de unul singur de-a lungul unei vâlcele aşternute cu iarbă. Încântată de farmecul acelui loc, fata propuse ea însăşi să se oprească acolo.

— Nici nu-ţi închipui ce idee bună ai avut. Locul e cunoscut pentru frumuseţea lui rustică, iar ceva mai departe se află o bancă, pusă anume pentru asta.

Banca se afla, într-adevăr, la vreo zece metri mai încolo, făcută simplu, dar bine aşezată la umbra unei sălcii, ale cărei crengi lungi, aplecate, o apărau de soare. În timp ce Charlie Jones lega calul de-un copac, Elizabeth se aşeză, cufundându-se în încântarea pe care contemplarea naturii i-o aducea totdeauna. „O clipă de fericire, îşi zise, de-ar fi să ţină cât mai mult...”

Unchiul Charlie veni şi s-aşeză lângă ea.

— Peisajul ăsta idilic îţi este pe plac, deşi va fi pus la încercare, deoarece nu-i deloc în ton cu cele ce-ţi voi spune, dar poate că în felul ăsta le vei primi mai uşor.

Elizabeth se gândi numaidecât la Jonathan.

— O veste rea? întrebă cu ochii măriţi de spaimă.

— Nu, linişteşte-te. Astăzi totul s-a limpezit. E vorba de mama ta. Ai trecut alături de ea prin clipe tare grele, fără să ştii prea bine ce dramă ascundeau. Ea nu ţi-a spus nimic. Când tatăl tău a dispărut, în luna februarie anul trecut, a fost cât pe ce să-şi piardă minţile, deoarece îl iubea cum nu-ţi poţi închipui, iar gândul ce-o bântuia era să plece pentru totdeauna din conacul unde cunoscuse fericirea. Tatăl tău nu lăsase decât datorii. Banii lipseau aproape cu desăvârşire. împreună cu tine, s-a dus la Londra, la notarul în a cărui grijă se afla testamentul. L-a citit de faţă cu el, iar el a ghicit fără greutate că nu-i sesiza

sensul exact. Puţine sunt testamentele care să nu fie mai mult sau mai puţin încâlcite. Iar notarul ăsta era un escroc. A asigurat-o pe nefericita ta mamă că putea trage foloase de pe urma moştenirii, cu toate că era vorba de un castel în foarte proastă stare, a cărui vânzare n-avea să fie uşoară. Cuvântul „vânzare” a fost ca o lovitură de pumnal pentru mama ta, dar avea o încredere oarbă în omul acela, notarul familiei, şi lăsă pe seama lui totul, cu cea mai mare încredere. A pus-o să semneze o hârtie în acest scop. Tu n-ai asistat la vizita asta. Mama ta te trimisese s-o aştepţi într-o capelă anglicană, la câteva minute de-acolo. Toată averea ei erau vreo zece lire, găsite în scrinul soţului ei. Cu aceste puţine resurse, a descoperit într-un cartier sărăcăcios o pensiune despre care fără îndoială că-ţi mai aminteşti.

— Unchiule Charlie, te rog, protestă Elizabeth.

— Îmi pare rău, dar trebuie să ştii. Mama ta dăduse notarului jalnica voastră adresă. Au trecut săptămâni întregi. În sfârşit, primeşte o scrisoare prin care era convocată la doi oameni de afaceri, la Lincoln Inn Fields. Singură şi de data asta – tu o aşteptai în camera voastră – a străbătut pe jos o Londră îngheţată de noiembrie. A fost primită cu respect, iar cei trei domni în negru i-au spus că se ivise un cumpărător. Pe cât se părea, putea conta pe un răspuns în cursul lunii. Domnii în negru se declarau gata să negocieze vânzarea acelei locuinţe (nu izbuteau nicidecum să găsească termenul exact...). îi împuternicea? Da, o, da! I-au dat să semneze o hârtie. Apoi încă una, pe urmă alte două. În toate se spunea cam acelaşi lucru, în afară de câteva cuvinte, astfel că nu erau chiar identice. Mama ta a semnat toate hârtiile astea, şi-ar fi semnat oricâte altele, cu scrisul ei mare şi generos. Întoarsă acasă, credea că o să cadă din picioare de obosită ce era. S-a prăbuşit în genunchi şi ţi-a spus şi ţie să îngenunchezi,

ca să mulţumiţi Celui de Sus.

— Evoci clipe groaznice, protestă Elizabeth.

— Îmi pare rău, dar nu ştii anumite amănunte, evenimentele au logica lor. Luna a trecut fără a aduce nimic nou. Speranţa s-a năruit, ca să facă loc spaimei. Pe-atunci, trăiaţi pe credit. Aşa că, la începutul lunii ianuarie, mama ta a luat hotărârea să cheme în ajutor şi, plângând de ruşine, i-a scris lui William Hargrove, unchiul tatălui tău. Poate că ar fi făcut mai bine să mi se adreseze mie, mai în măsură să-i vin în ajutor. Din pudoare n-a făcut-o. Hargrove a răspuns numaidecât, cum se şi cădea. Între timp – poşta are unele întârzieri exasperante – mama ta a primit vizita neprevăzută a notarului, aducător al sumei de o sută de lire, pe care i le dădu lui Mrs. Escridge, scuzându-se de puţinătatea ei, deoarece… conacul fiind vândut, cumpărătorul dăduse un acont, suma aceea derizorie – era el însuşi de acord – vărsământul principal trebuind a fi făcut în răstimp de o lună, în mâinile oamenilor legii, în cazul de faţă cei doi domni în negru, după cum Mrs. Escridge îşi dăduse consimţământul printr-o înţelegere semnată chiar de mâna ei. Ea nu-şi amintea de nimic, dar notarul făcu aluzie la documentele ce-i fuseseră supuse spre aprobare şi pe care binevoise să-şi pună semnătura. Unul din acele documente prevedea riguros situaţia prezentă. Mama ta rămase cam buimăcită, ceea ce văzând, notarul o linişti: „Aveţi încredere, doamnă, legea merge mână în mână cu onoarea ţării”. Şi, fără a-i da vreo hârtie să semneze, se retrase.

— Toate astea sunt adevărate, dar de ce e nevoie să mă faci să le trăiesc din nou, unchiule Charlie?

— Răbdare. Ne-apropiem de ţintă. De cum a primit scrisoarea mamei tale, William Hargrove a venit la mine, la Savannah, punându-mă la curent. Şi unul, şi celălalt ne-am îndoit de onestitatea acelor oameni ai legii. Trebuia

acţionat repede. Am dat dispoziţie băncii mele din Londra să-i înmâneze pe loc mamei tale banii de care-ar fi avut nevoie pentru venirea în America. În acelaşi timp, le-am cerut oamenilor mei de afaceri să întreprindă o anchetă discretă. Care a confirmat toate bănuielile mele, dar voi vă aflaţi pe vapor, tu şi cu mama ta, când ticăloşii au fost dovediţi. Notarul, notarul vostru de familie, apucase să fugă în Belgia. E căutat insistent şi nu-i departe ziua când toţi domnii ăştia drăgălaşi se vor pomeni alături de canguri în Australia. Se vor face utili spărgând pietre pe drumuri. Mama ta a trebuit să se întoarcă în Anglia ca să-i dea pe mâna justiţiei. Cu asentimentul lui William Hargrove, mă împuterniceşte tutore al tău. Înţelegi acum de ce ţi-am făcut făgăduiala aceea la Savannah, sub copacul din faţa casei mele.

Întoarcerea în cabrioletă a fost tăcută. Unchiul Charlie s-a hazardat să spună câteva cuvinte de încurajare, ca să-i redea liniştea, dar fata era atât de zguduită de povestirea nenorocirilor mamei ei, încât nici nu deschise gura. La drept vorbind, Charlie Jones nu-i spusese nimic nou, în afară de unele amănunte ce-o răneau în dragostea faţă de mama ei, a cărei putere de-a îndura răul o admira. Dar, în timp ce acoperişurile de la Marea Pajişte se zăreau în faţa lor, fata fu cuprinsă de-o îndoială.

— Îmi îngădui o întrebare, unchiule Charlie?

— Fireşte, chiar aş fi fost mirat dacă nu mi-ai fi pus cel puţin o întrebare.

— E foarte simplă. Când mama s-a dus să-i vadă pe oamenii legii… mi se pare straniu că ştii în amănunt cum s-au petrecut lucrurile. îmi dau foarte bine seama că Mr. Hargrove e sursa dumitale de informaţii, totuşi nu se afla alături de mama în biroul oamenilor în negru.

— Foarte adevărat. îţi aminteşti că, încă din primele zile ale sosirii tale la Dimwood, două dintre micuţele tale

verişoare te-au luat cu ele în pădure?

— Mildred şi Hilda, într-adevăr.

— Profitând de absenţa ta, William Hargrove s-a dus să-ţi vadă mama, vizită cerută de politeţea cea mai elementară. Voia să ştie dacă e mulţumită de camera ei şi dacă nu doreşte ceva. Tocmai clipa asta o aştepta şi Mrs. Escridge. Mândră şi plină de scrupule, nu-şi putea ierta că ceruse ajutor unei rude a soţului ei şi, într-un potop de cuvinte, îşi descărcă inima de tot ce-o chinuia. Pentru a-şi justifica purtarea, i-a descris amănunţit demersurile atât de nemilos umilitoare la care nevoia o silise şi mai cu seamă vizita la oamenii în negru şi hârtiile pe care le semnase în prada deznădejdii. I-a mai împărtăşit şi spaima de a-şi şti fiica săracă. Hargrove i-a vorbit cu bunătate şi cu un asemenea respect, încât a liniştit-o. Cred că-ţi dai seama că, împărtăşindu-mi mie tot ceea ce aflase, nu era să treacă peste scena asta, de-un interes capital. Eşti mulţumită de răspunsul meu?

— Da, unchiule Charlie.

— Mă mir numai că nu m-ai întrebat pe loc: „De unde ştii?”

Elizabeth nu răspunse, lacrimile i se rostogoliră pe obraji, dar îşi veni repede în fire şi, câteva minute mai târziu, întrebă pe un ton pe care-l voia firesc:

— Când crezi că o să mă poţi duce să-i vizitez pe verii mei care locuiesc de cealaltă parte a pajiştii? Mărturisesc că sunt curioasă să-i cunosc pe toţi, şi pe părinţii lor.

Charlie Jones şovăi.

— Bineînţeles că vreau să te duci să le dai ziua bună. De una singură poate. Te necăjeşte?

— De ce n-am merge împreună? Aş prefera.

— E greu, Elizabeth, dar pentru că trebuie să ştii, află că între Amelia şi sora ei Maisie a avut loc… cum să spun? o ceartă regretabilă cu mai mulţi ani în urmă. E o

poveste jalnică de interese materiale, dar, printr-un soi de convenţie tacită, copiilor le este îngăduit să treacă pajiştea ori de câte ori ar avea chef, ca să se ducă de la o casă la alta, în vreme ce părinţii nu-şi mai vorbesc şi nu vor străbate niciodată pajiştea, care-i va despărţi pentru totdeauna.

— Găsesc că-i prea de tot.

— Da, un *niciodată* între cele două surori... Şi, fireşte, e de dorit ca soţii să împărtăşească şi ei cearta consoartelor. Asta nu ne-mpiedică, pe comodor şi pe mine, să ne ducem să fumăm o ţigară de foi împreună, departe, departe, pe drum. E de la sine înţeles că n-o să spui la nimeni cele ce ţi-am povestit. Nu ştii nimic.

Acum vedeau casa.

Dând din cap, Elizabeth părea să cugete.

— Dar Charlotte? zise dintr-odată. Şi ei îi este interzisă intrarea în casa galbenă?

— Ce idee grozavă! Ar fi trebuit să-mi teracă şi mie prin minte. Charlotte e o independentă, care bravează toate prejudecăţile, în bloc. îşi va face o sărbătoare din a te însoţi. Duceţi-vă chiar în după-amiaza asta. Acum, la ora prânzului, s-ar crede obligaţi să vă poftească la masă, şi sunt şi-aşa şapte...

Capitolul LXXXII

După ce-a fost consultată, Charlotte s-a declarat gata de acţiune. îşi puse o rochie de tafta cu volane, albă cu dungi cenuşii, o bonetă mare, din pânză fină, plină de panglici ce păreau a-şi lua zborul, ca nişte fluturi azurii. În rochia ei verde şters, Elizabeth se simţea îmbrăcată cu mai puţină căutare, dar parcă era vorba de altceva decât de-o simplă vizită de ţară?

Ora patru a fost socotită cea mai potrivită.

În timp ce străbăteau pajiştea, Miss Charlotte se lăsa în voia sporovăielii instructive:

— Sunt cincisprezece ani de când s-au instalat aici. Casa e de pe vremea coloniei engleze. Era o şcoală părăsită şi corpul de clădire lung din mijloc, cu un singur etaj, nu mai ajungea. Aşa că i-au adăugat două pavilioane, unul la dreapta – altul la stânga. Ansamblul nu-i prea fericit, dar trebuia să locuiască o groază acolo, sora mea Maisie, cu soţul ei comodorul şi toată ciurda lor de copii.

— Păcat, Casa cea Mare ar fi putut aduna amândouă familiile, pe asta şi pe-a dumneavoastră.

— Poate, dar avusese loc ruptura dintre surorile mele cu mult înainte, pe când ne mai aflam cu toţii în Scoţia. Eşti la curent?

— Oarecum.

— Atunci să trecem peste asta.

Cât se poate de dreapta, ca să nu fie păgubită nici cu un milimetru în puţinătatea înălţimii ei, Miss Charlotte înainta plină de importanţă printre ierburi, făcându-şi vânt cu o frunză de palmier.

— După Casa Viselor, o să dai de Casa Tumultului. Zece persoane se înghesuie la parter, unde se simt mai bine decât în altă parte. Ai să înţelegi totul dintr-o privire. De Witt, comodorul*, care se trage dintr-o veche familie olandeză, iar alături de el o martiră, sora mea Maisie, cu trei fete de măritat. Problemă. Nu ştiu cum de fac de sunt peste tot în acelaşi timp. Poate că speră să pună mâna pe un bărbat alergând care încotro. Elsie, a doua dintre ele, pe care-o cunoşti, crede că a prins unul şi se agaţă de el ca de-un colac de salvare. Ai să-l vezi şi ai să-ţi dai cu părerea, dar fără ocheade!

(* Grad în marina engleză şi americană, superior căpitanului de vapor şi inferior viceamiralului (n.t.).)

— Verişoară Charlotte, dar cum îţi închipui?

— El e primul care face ochi dulci, cum se spune, la tot ce poartă fustă. Fanny, mezina, o micuţă zănatecă de cincisprezece ani, gata să facă pasul greşit, răsunător, care să provoace căsătoria silită, dezastru banal cu văluri lungi, albe, orgi şi carilonuri răsunătoare. Un iad, nu alta! Rămâne cea mai mare, douăzeci de ani, Clementine, persoană frumoasă, delicată şi prudentă, făgăduită singurătăţii şi virtuţii, care-şi încredinţează suferinţele pianului într-unul din pavilioane. îi ştii pe doi dintre băieţi, Dick şi Harry, pe care tatăl lor o să-i expedieze de-acasă trimiţându-i la Annapolis, unde, cu totul şi cu totul fără voia lor, vor fi făcuţi marinari. În sfârşit, Teddy, idolul familiei, care nu-i totdeauna acasă, cu galoanele lui câştigate la Annapolis, frumos, grav şi liniştit, de nepătruns privirilor muritoare, misterios.

Sosite la micuţa barieră albă ce împrejmuia casă, se opriră. Miss Charlotte râdea aşa cum râde cineva care se pregăteşte să joace o festă, iar veselia asta o nedumerea pe Elizabeth.

— Ce-o să le spun?

— Nimic. Bună ziua. Încolo, au ei grijă. Nu-i auzi?

Mare larmă de glasuri ajungea, într-adevăr, până la ele, chiar şi strigăte, ca şi cum, brusc, ar fi izbucnit o ceartă. Continuând să râdă, Miss Charlotte o luă înaintea fetei şi lovi tare de două ori cu ciocanul în uşa ce se deschise numaidecât cât era de mare.

Cu glas piţigăiat şi imperios, Miss Charlotte anunţă:

— O vizită din Anglia. Vara noastră Elizabeth.

Paralizată de spaimă, fata făcu un pas şi rămase neclintită. Avu impresia că nenumărate feţe se întorc spre ea, mute şi încremenite ca nişte măşti. În năuceala timidităţii, i se năzări că visează şi că nimic din toate acelea nu-i adevărat. Mai înspăimântătoare decât tot restul era tăcerea aceea la care nu se aştepta.

Până şi Miss Charlotte se miră.

— Dar ce v-a apucat? zise cu vocea ei ascuţită. Nimeni nu mişcă, nimeni nu spune nimic. Vă închipuiţi cumva că vă aduc o nălucă din Scoţia? Treziţi-vă. Pe vara voastră Elizabeth Escridge o primiţi atât de straniu.

La aceste cuvinte, o femeie în negru păru a se desprinde de lângă perete şi-o luă pe după gât pe tânăra fată, plângând:

— Fetiţă dragă, exclamă ea cu o voce întretăiată de emoţie, scumpul nostru Charlie Jones te-a introdus în familia noastră. Charlotte mi-a povestit tot. O, Charlie, ce jale că pajiştea asta ne desparte! Să-l săruţi din partea mea, Elizabeth. O să ştie, o să-şi amintească.

Scundă şi cam îndesată, păstra totuşi un aer de demnitate firească ce-o făcea să pară mai înaltă. Faţa ei frumoasă, chinuită de supărări, avea săpată pe frunte şi în jurul gurii brazde ce-o făceau să semene cu un personaj de tragedie, dar în adâncimile ochilor ei negri nu se citea decât o bunătate nesecată aproape.

Lacrimile-i curgeau pe obraji, scăldând faţa Elizabethei, care nu ştia cum să răspundă acestor efuziuni zgomotoase, când dintr-odată răsună vocea bine timbrată a unui bărbat, cât se poate de nerăbdătoare:

— Maisie, linişteşte-te!

Nu fără un gest brusc, Elizabeth se întoarse spre un impozant fotoliubalansoar făcut din lemn de arţar, în care se legăna, fumându-şi pipa, comodorul de Witt, înalt şi spătos, cu faţa încadrată de un colier subţire de barbă căruntă, cu ochii de un albastru necruţător, obrajii slabi, nasul subţire şi puternic, curbat ca un cioc de pasăre răpitoare.

Cu o voce deznădăjduită, Maisie spuse cu convingere:

— Dar trebuie să-i explic Elizabethei de ce pătrunde

într-o familie dezbinată.

— Atunci dă-i bătaie, spuse comodorul, dar pe scurt. Noi ştim povestea ta.

— E simplă, Elizabeth, vino cu mine.

Luând-o cu ea într-un colţ al încăperii aceleia mari, ticsită cu veri, o pofti să se aşeze într-unul din acele fotolii de două locuri ce se numeau „supărăcioase”, deoarece două persoane nu puteau sta alături decât întorcându-şi spatele. Ca să-ţi vorbeşti, trebuia să-ţi schimbi în aşa fel poziţia, încât să stai aproape în faţa interlocutorului.

— Când am părăsit Scoţia ca să-mi urmez soţul în Virginia, unde voia să se stabilească, eram, vai! de-o bucată bună de vreme certată cu Amelia. Inutil să stărui asupra acestui punct. La noi certurile sunt feroce. Noi nu iertăm. E groaznic, ştiu, dar în Scoţia se spune că atunci când urâm, urâm nu glumă. Ea a rămas deci acolo. Charlie Jones se căsătorise cu o Douglas şi locuia împreună cu ea o parte a anului în casa bătrânească din faţă. Tatăl Amintei Douglas, prima soţie a lui Charlie, înălţase această locuinţă frumoasă pe ruinele unui castel distrus în timpul Războiului de Independenţă, iar eu în fiecare zi străbăteam pajiştea ca să-i văd, deoarece prima Mrs. Jones era vară primară cu noi. Când s-a îmbolnăvit, la multă vreme după ce l-a adus pe lume pe fiul ei Edouard, am îngrijit-o cu dragoste. Legăturile de familie dintre noi erau foarte puternice. Sora mea Amelia, acolo, în Scoţia, aflând că vara noastră e în primejdie de moarte, s-a grăbit să vină la ea. Eu am părăsit numaidecât locul, iar sora mea s-a pomenit pentru prima oară în prezenţa lui Charlie Jones la căpătâiul soţiei lui aflate pe moarte. Viaţa are capricii stranii. E neîndoielnic că Charlie Jones îşi adora prima soţie şi că moartea ei a fost cât pe ce să-l năruie, dar la fel de neîndoielnic e că a rămas în relaţii cu sora mea Amelia şi că după doi ani de doliu a cerut-o în căsătorie. Din ziua

în care Amelia a venit la Marea Pajişte, a rămas hotărât ca niciuna, nici cealaltă dintre noi să nu străbatem spaţiul ce desparte cele două case. Eu am suferit atât de tare, că nici acum nu mi-am venit în fire. Copiii pot, dacă vor, să se ducă şi să vină după pofta inimii de la casa cea mică la cea mare. În toată povestea asta, recunosc că am greşit şi că sunt gata să mă împac cu sora mea, a cărei vină e la fel de mare ca şi-a mea, dar se cade ca ea să facă primul pas.

După ce-şi rosti spusele cu voce hotărâtă, se sculă din fotoliu şi-şi chemă copiii ca să-i prezinte nou-venitei. Elsie dădu la o parte pe toată lumea ca să fie prima, şi-i zâmbi fermecător, dar, văzând foarte repede că-i fără rezultat, uză de surâsul provocator, tânăra englezoaică însă reteză din scurt orice manevră printr-un „Bună, Elsie”.

Veni apoi Clementine, sora mai mare, care fără fasoane o luă pe Elizabeth în braţe şi-i şopti vagi cuvinte afectuoase de bun venit. Demnă şi reţinută totodată, totul în persoana ei trăda un suflet chinuit în taină. Ochii de un albastru limpede vărsau valuri de duioşie sub arcul negru al sprâncenelor.

— Clementine e muziciană, spuse Maisie. Cântă la pian ca un înger şi tot ea cântă la orgă duminica în capela prezbiteriană.

— O, mămico! Mă faci să mor de ruşine, zise Clementine, îmbrăcată într-o rochie lungă, mov, şi dispărând apoi numaidecât.

Dick se năpusti apoi spre Elizabeth, care-l respinse drăgălaş.

— Bună, Dick, îi zise. Ne cunoaştem, prezentările sunt făcute, la fel şi pentru tine, Harry.

Acesta, cu o mână pe inimă, se pregătea să spună ceva pe măsura acestei atitudini sentimentale, când o fermecătoare copilă de cincisprezece ani se aşeză în faţa

lui, împingându-l cu fundul.

— Fanny, zise, eu sunt Fanny şi mă dau în vânt după Anglia. Ce păcat că n-a câştigat războiul şi n-a rămas aici.

Brună şi roz, cu ochi strălucitori, părea în efervescenţă şi gesticula cu mâinile ei drăgălaşe şi trândave. îmbrăcată în albastru palid, fremăta de nu se ştie ce emoţie şi se bâlbâia în timp ce vorbea.

Vocea tatălui ei o chemă la ordine:

— Dacă mai spui o dată ce-ai spus acum, am să te ţin la arest la tine în cameră.

Fata izbucni în plâns şi dispăru.

— Emotivă, spuse Maisie, de-ale vârstei. Dar aş vrea să-l cunoşti şi pe Teddy al meu, băiatul cel mai mare. De ce stă într-un colţ? Aşa-i el, un tip straniu.

Ţinând-o de mână pe Elizabeth, o duse la capătul camerei, unde, în picioare lângă o uşă, se afla un tânăr ofiţer de marină. Gravitatea lui te izbea înainte de orice. În uniforma de un albastru aproape închis, ce-i punea în valoare o eleganţă firească, părea îngrijorat că nu fusese remarcat, dar, când fata adusă de Maisie se află în faţa lui, se înclină nu fără graţie.

Elizabeth se simţi fulgerată. Niciodată nu mai văzuse o faţă bărbătească atât de frumoasă şi rămase fără grai. Regularitatea trăsăturilor nu putea explica ea singură majestatea de nespus a feţei. Privirea ochilor mari şi întunecoşi coborî asupra ei, însoţită de-un zâmbet abia ghicit:

— Când v-am văzut asaltată din toate părţile de familie, n-am vrut să vă impun corvoada încă unei prezentări.

— Bine zis, făcu mama lui cu un râset scurt şi neîncrezător. Vă las.

Urmară câteva clipe de tăcere stingheritoare. Fata trebui să-şi înalţe ochii ca să-l privească, deoarece băiatul

acela înalt şi zvelt o întrecea cu cel puţin un cap şi era fascinată de năluca zâmbetului ce-i rătăcea pe lângă buzele admirabil conturate. În mintea fetei, el întruchipa întreaga nobleţe a Sudului, fără aroganţa abia deghizată a încântătoarelor georgiene pe care le cunoscuse.

Văzând-o înmărmurită, începu să-i vorbească oarecum încet, dar călduros, voce care se deosebea de cea a Sudului profund, atât de impresionantă în lâncezeala ei (ca vocea lui Jonathan, poate, nu-i aşa, Elizabeth?).

— Pentru că acum sunteţi de-ai noştri, e mai bine să-mi ştiţi adevăratul nume. Mi se spune Teddy şi e foarte bine şi-aşa, dar numele meu adevărat e Daniel de Witt.

Ce n-ar fi dat Elizabeth ca zâmbetul să se fi cuibărit în obrajii aceia arşi de soare! Căută cu disperare un răspuns amuzant şi, roşie de emoţie, spuse râzând:

— Te duce cu gândul la digurile Olandei… Dar e caraghios ce-am spus!

— Mai puţin decât vă închipuiţi, Miss Elizabeth. Tata e încredinţat că ne tragem din marele dregător al Olandei care a poruncit ca ţara să fie lăsată pradă valurilor, ca să-l înece pe cotropitor.

— Nume ilustru.

— Ceea ce nu înseamnă nimic. Olanda e plină de numele de Witt. Oricine se poate încredinţa de ceea ce doreşte. Tata ţine cu orice preţ ca descendenţa să fie directă. Mă îndoiesc, şi-apoi, puţin îmi pasă.

Elizabeth nu se îndoia. îl vedea pe acest magnific personaj alături de fratele lui Cornelius poruncind distrugerea digurilor, ca să-l înece pe cotropitor.

Băiatul adăugă:

— Nu voia avea prea des prilejul să vă văd, Miss Elizabeth…

— Elizabeth, îl corectă ea râzând.

Se înclină uşor.

— Elizabeth, de vreme ce mi-o îngădui. Am venit într-o permisie de patruzeci şi opt de ore şi plec mâine dimineaţă.

— Departe?

„La ce bun toate întrebările astea? „îi spuse o voce lăuntrică.

— Da şi nu. Annapolis. Vin destul de rar. În afară de familie, nimic nu mă leagă de locul ăsta.

— Nimic, spuse ea ca o zăpăcită. Vreau să spun ţinutul, Virginia…

O privi o clipă în tăcere, iar fetei i se păru că tăcerea aceea nu se va mai sfârşi niciodată.

— Nu, nici măcar Virginia, dar voi veni de Crăciun. Vei fi aici de Crăciun?

— Cred că da.

— Crezi, Elizabeth, doar crezi?

— Nu, sunt sigură, cât se poate de sigură.

— Îmi faci plecarea mai puţin tristă, Elizabeth, dar Crăciunul mi se pare mai departe decât cu o clipă în urmă.

Elizabeth se sili să nu înţeleagă. O voce îi striga: „Nu-l asculta, pleacă de lângă el”. Fără să-şi dea prea bine seama ce spune, întrebă:

— La ce oră pleci?

Daniel zâmbi, iar zâmbetul îl prefăcu într-o făptură de-o frumuseţe ca de pe altă lume. Aşa îl văzu Elizabeth şi se simţi străbătută de un fior ce-o sperie. Avu senzaţia că-i vorbeşte unui necunoscut. Într-un soi de vertij al minţii, auzi:

— În zori. Mă duc în cabrioletă până la micuţa gară Gainsville. Elizabeth tăcu şi, cuprinsă dintr-odată de disperare, îşi cufundă privirea în privirea băiatului.

— O să dormi la ora aia, îi spuse el coborând vocea.

— Nu.

Elizabeth şovăi, apoi spuse:

— Nu, Daniel.

Atunci, pe nesimţite, se apropie şi luă mâna fetei, ce i se lăsă în voie, iar Elizabeth avu senzaţia că întreaga căldură a acelui bărbat se răspândeşte în ea, în tot trupul ei.

— De-acum înainte voi fi Daniel numai pentru tine, spuse în şoaptă. Minutul următor se scurse în tăcere, ceea ce aveau să-şi spună îşi spuneau într-o privire prelungă, nesfârşită. Deodată simţi cum mâna aceea mare, puternică şi hotărâtă se deschide blând, eliberându-i mâna.

— Cred că suntem priviţi, şopti. îmi îngădui să-ţi scriu, Elizabeth? Dădu din cap a încuviinţare şi se despărţiră. Miss Charlotte veni lângă ei.

— Elizabeth, trebuie să ne întoarcem, dar mai întâi du-te să-i spui o vorbă comodorului, vrea să-ţi vorbească. Ţi-o răpesc, locotenente, dar nădăjduiesc ca într-o bună zi să vii să ne vezi la Casa cea Mare.

— Aşa nădăjduiesc şi eu, Miss Charlotte.

— Pentru voi, adăugă bătrâna domnişoară, pajiştea nu-i o frontieră. Băiatul salută, iar Miss Charlotte o apucă pe fată de mână ca s-o ducă la comodor. Deodată, un urlet se auzi undeva mai departe de casă. Maisie, care venea în întâmpinarea Elizabethei şi a lui Miss Charlotte, flutură vesel din mână.

— Liniştiţi-vă, le zise, nu-i vorba de-un animal pe care-l înjunghii, cum s-ar putea crede. Ci Clementine, în pavilion, îi anunţă lui Mike plecarea la Dimwood. îl iubim mult pe micuţ, dar cât de uşuraţi o să răsuflăm fără el! Elizabeth, îl cunoşti?

Prea emoţionată încă pentru a putea vorbi, fata răspunse:

— L-am zărit într-una din zile, asta-i tot.

Comodorul îşi aşeză pipa alături când fata se aflǎ în faţa lui, cercetând-o cu ochii săi pătrunzători, ce păreau

totdeauna a pândi o fregată la orizont.

— Fii binevenită la bordul vasului *Quarrelsome*, micuţă domnişoară, şi, fără să te jignesc, lasă-mă să-ţi spun că, pe un vapor, întâi de toate pe căpitan îl saluţi…

— O, Dirk! îl imploră soţia.

— Linişte, Maisie… în loc să te întreţii cu personalul bastimentului, dar trec cu vederea şi-ţi spun că sunt mulţumit că te văd.

Se ivi Miss Charlotte, care apucă braţul fetei, trăgând-o spre uşă.

— Comodore, spuse cât se poate de piţigăiat, tânăra noastră verişoară e aşteptată de cealaltă parte a pajiştii. Ne scuzaţi pentru plecarea asta bruscă. Bună seara la toată lumea.

Se auzi o larmă generală, iar comodorul, cu o izbitură furioasă din călcâi, îşi pomi atât de violent balansoarul, legănându-se din faţă spre spate, încât era cât pe ce să-l dea peste cap.

Afară, în tăcerea desăvârşită a peisajului de ţară, Miss Charlotte îşi luă un ton confidenţial în timp ce se cufunda în ierburile cele înalte şi dese, iar foşnetul rochiei de tafta îi însoţea spusele.

— Niciodată nu trebuie să-ţi fie teamă de comodor. De când s-a pensionat, tot într-un vis maritim o ţine. Familia e echipajul, iar el o iubeşte în felul lui. Dar să lăsăm asta. Îngăduie-mi să-ţi vorbesc ca o soră. Ţi-e teamă să auzi adevărul?

— Ba deloc, zise Elizabeth, totdeauna la un pas de indignare când ceilalţi îi puneau la îndoială curajul.

— Ei bine, fetiţo, eşti pe cale să faci o prostie. Nu ştiu ce v-aţi spus tu şi cu Teddy de Witt, dar ceea ce i-am citit eu pe faţă m-a speriat. O femeie se pricepe să vadă totul. Tu nu ştii nimic despre el. Bărbatul ăsta cu chip sublim e un copil.

— O, nu spuneţi nimic rău despre el!

— Linişteşte-te, mă aflu lângă tine ca să te ajut. Viaţa lui e un mister. Niciodată n-a fost văzut făcând curte unei femei, iar pe de altă parte, nu are nici prieteni. E respectat şi admirat, dar singura pasiune ce i se cunoaşte e aceea de a munci. Iar acum, ori eu mă înşel foarte tare, ori am citit în ochii lui că s-a îndrăgostit de tine la nebunie.

Elizabeth îi apucă amândouă mâinile.

— Credeţi, chiar credeţi de-adevărat?

— Din păcate, sunt sigură.

Continuând să meargă, Miss Charlotte tăcu o vreme, în timp ce rochia ei de tafta imita şuşotitul unui secret: şşş…

— La douăzeci şi patru de ani, are inima unui băieţandru de paisprezece, care nu cunoaşte dragostea. A fost de ajuns să-l priveşti cu duioşie, poate, ca să dezlănţui în el întreaga lui patimă ascunsă. Te faci tot mai frumoasă, Elizabeth. Bărbaţii or să-ţi dea târcoale, iar ăsta o să se declare, sunt sigură. Nu te mărita cu el. O să fii nefericită.

— De ce nefericită? O, vorbiţi, Miss Charlotte, spuneţi-mi adevărul!

— Familia lui e săracă…

— Mi-e indiferent.

— Un marinar nu se îmbogăţeşte repede, iar asta contează, orice s-ar spune, contează.

— Nu şi pentru mine.

— Bine, dar soţia unui marinar e hărăzită singurătăţii. Va lipsi o parte din an. Şi-n situaţia asta, ce poate fi în inima lui dacă nu nelinişte, nelinişte la început, pe urmă, mai devreme ori mai târziu, gelozie?

Un strigăt îi scăpă fetei.

— Dar voi fi credincioasă, Miss Charlotte.

Bătrâna domnişoară se opri brusc în mijlocul pajiştii. Lumini începeau să se aprindă la ferestrele Casei celei

Mari.

— Elizabeth, ai înnebunit? Ţi-ai pierdut minţile? Vino-ţi în fire. Mi te-ai mărturisit întrucâtva, fără s-o ştii, poate. Am crezut că înţeleg, am crezut că ghicesc…

— Nu, spuse fata cu o voce înăbuşită, tăceţi, vă implor.

Toată viaţa ei avea să-şi amintească de clipa asta în care avusese dintr-odată revelaţia naturii ei profunde, care o prefăcea într-o pradă. Seara se lăsa încetişor. În singurătatea unei păduri din vecinătate, un sturz îşi cânta mica lui melodie tristă, în timp ce liliecii brăzdau aerul înserării.

Miss Charlotte sta împietrită, amuţită brusc în faţa năruirii aduse de cuvintele ei.

— Drăguţa mea, spuse cu blândeţe, ai încredere în cineva care a trăit şi a simţit cum moare din dragoste.

— Din dragoste… îngăimă Elizabeth.

— Bărbatul era nedemn, Providenţa l-a îndepărtat din calea mea, am fost cât pe ce să-mi ies din minţi, dar am înţeles şi văd limpede.

— N-o să mă schimbaţi, zise Elizabeth, izbucnind în plâns.

Dintr-o pungă de tafta ce-i atârna la cingătoare. Miss Charlotte scoase numaidecât o batistă, pe care i-o întinse fetei. Aceasta se şterse la ochi, apoi îşi suflă nasul.

— Iertaţi-mă, zise.

— Vrei să-ţi spun numele celui care şi-a călcat cuvântul? Nu l-am rostit niciodată din ziua aceea cumplită. În *Biblie*, e numele unui om viteaz şi cinstit şi mi-l tot spuneam drăgăstos când mă aflam singură. Am crezut cu adevărat că bărbatul acesta va fi cu adevărat al meu. Am suferit prea mult şi tocmai de suferinţă vreau să te cruţ pe tine. Ai casei nu îndrăzneau să-mi spună adevărul. Dar au putut-o face la câteva ore după ce-a avut loc nenorocirea.

Am devenit brutală şi cred că îţi par răutăcioasă.

— Nu, şopti Elizabeth, dar ceea ce-mi spuneţi mă răscoleşte.

— Într-o bună zi, o să-mi fii recunoscătoare. Vrei să-ţi spun numele celui care şi-acum tot îmi mai stă în gât?

— Nu, nu vreau să-l aud.

— Hai acasă, spuse Miss Charlotte. Am făcut ceea ce glasul meu lăuntric îmi poruncea să fac.

În noaptea aceea, în Casa cea Mare, adormită, cineva veghea, ducându-se şi venind dintr-o cameră în care mobilele vorbeau limbajul copilăriei la o încăpere de-alături, unde o mână îngrijorată deschidea şi închidea fără motiv dulapurile. Lumina lunii, în toată strălucirea ei, pătrundea prin ferestre, în timp ce un întuneric ca cerneala învăluia picioarele fetei, îmbrăcată într-un halat alb, şi care nu ştia ce ocupaţie să dea trupului ei, deoarece somnul nu se prindea de el.

Prin uşa intenţionat lăsată întredeschisă, bătăile orologiului ajungeau până la urechile ei, anunţând orele. Acestea vibrau de fiecare dată în tăcere atât de grav, încât Elizabeth tresărea la fiecare bătaie.

Miezul nopţii îi păru mai puţin îngrijorător decât orele dinspre dimineaţă, ce-o purtau spre frig şi spre clipa temută. Se înfăşură în cuverturi ca într-o haină şi se uită la cer din încăperea cu dulapuri. Preria avea imensitatea unui lac lipsit de culoare, sub lumina nemiloasă a lunii, în timp ce pădurea alcătuia o masă neagră şi compactă, asemănătoare unui zid de stânci.

Totul se învălmăşea în capul ei, în care sângele zvâcnea. Revedea gura tânărului ofiţer şi lupta întâi de toate cu dorinţa de-a se lăsa pradă visurilor ei halucinante ce-o făceau să atingă cu degetele buzele acelea ce se despărţeau pentru a spune: „De-acum înainte voi fi Daniel numai pentru tine”.

Atât de puternică era iluzia de realitate, încât în cele din urmă se azvârli la pieptul fantomei şi avu senzaţia fizică a unui trup în came şi oase pe care-l strânge în braţe. Nu ţinu decât răstimpul unui fulger, dar o sperie.

Lăsându-se să cadă în genunchi la picioarele patului, îşi vârî capul în cuvertură şi începu să ţipe. Închipuirea refac realitatea. Avea darul ăsta şi încă mai tremura de pe urma acestei descoperiri în invizibilul din preajmă.

„Îmi pierd minţile, se gândi, nu sunt ca toţi oamenii”.

În strădania de-a se linişti, rosti în gând *Tatăl nostru*, în gând, deoarece limba ei se împotrivea să articuleze cuvintele. A fi dus în ispită era o taină de groază, ce culmina prin implorarea de la sfârşit: „şi ne izbăveşte pe noi de cel rău”, „Apără-ne de diavol”, îi explicase mama ei.

Se întinse pe pat, continuând să-şi ţină capul înfăşurat în cuvertură, ca să se apere de tot ce rătăceşte prin noapte, precum spune psalmul cu o precizie răscolitoare, şi deodată îşi aminti de Miss Charlotte care-o întrebase – ce idee stranie: „Vrei să-ţi spun numele celui care şi-a călcat cuvântul?”

Smulse cuvertura şi sări în picioare. Prin întuneric, i se păru că o vede pe bătrâna domnişoară gata să-i rostească numele sperjurului. Pe faţa aceea de obicei zâmbitoare, dar în clipa aceea răvăşită de tristeţe, i se păru că citeşte numele lui Jonathan.

Se clătină sub lovitură şi-şi pierdu cunoştinţa, alunecând pe covor. Rămase acolo până în clipa când frigul o trezi din leşin. În jurul ei întunericul era deplin şi auzi micul scârţâit al orologiului pregătindu-se să vestească ora. Cinci bătăi răsunară, cu o profunzime prevestitoare. Ridicându-se numaidecât, dădu ocol pe dibuite camerei şi nimeri peste un şal, pe un fotoliu. Pe fereastra cu obloanele rămase deschise, o lumină îndoielnică lupta împotriva beznei noptatece. „Zorii se gândi, a spus: *voi*

pleca în zori”.

Ochii i se obişnuiau cu întunericul, recunoşteau uşile după culoarea lor verde-deschis. Mergând ca un automat, ajunse la scară şi rămase în susul ei, încercând să se dezbare de năuceala somnului. Teama de-a cădea o făcea să se agaţe din răsputeri de balustradă atunci când începu să coboare şi, aproape la fiecare treaptă, numele lui Jonathan venea spre ea ca într-o adiere.

Jos, în cadrul uşii pe care-o deschise cu băgare de seamă, desluşi slab conturul marelui cedru ce se decupa ca un uriaş negru într-o lumină ştearsă. Se înfioră şi închise uşa pe jumătate, astfel încât să poată vedea pajiştea şi să pândească momentul când ceea ce Miss Charlotte numea Casa Tumultului avea să se poată desluşi. Şi-atunci ce-avea să facă? Niciun răspuns nu se închega în mintea ei.

De când îi vorbise lui Daniel de Witt, faptele se succedau ca într-un vălmăşag, iar purtarea ei devenea asemenea unei întâmplări de neînţeles într-o carte scrisă de un nebun. Pur şi simplu nu se mai recunoştea. Iubea un bărbat şi dintr-odată se ivea altul. Oare nu puteai iubi doi în acelaşi timp?

Frigul o făcu să tuşească şi intră în casă, trăgând uşa după ea fără s-o închidă de tot. Prin deschizătură, tot mai putea vedea ce se întâmplă de cealaltă parte a pajiştii.

Trecu un timp. Se temea să nu fie surprinsă de Barnabé ori de vreun alt servitor dar, cu o îndărătnicie pe care ea însăşi o socotea lipsită de scop, rămânea acolo, cu mâna pe mânerul de aramă.

„Te-am iubit de cum te-am văzut”, îşi spunea încetişor, fără a preciza cui se adresau aceste cuvinte.

În sfârşit, zări lumini aprinzându-se la ferestrele Casei Tumultului. Se scurseră câteva minute, apoi o cabrioletă cenuşie trase în faţa uşii. Din nou o pauză, apoi, cu inima bătându-i din ce în ce mai tare, văzu uşa

deschizându-se şi-l recunoscu pe Daniel după statura lui înaltă, urmat de un negru. Urcară amândoi în cabrioletă, iar luminile din casă se stinseră una după alta. Curând, cabrioleta dispăru după copaci, iar ea se gândi: „Terminat, s-a terminat”.

Ceva o opri să închidă uşa. Să închidă uşa speranţei. Altele ar fi făcut-o în locul ei, dar ea nu voia să creadă că totul se sfârşise de-adevărat şi, printr-un gest ce aducea a sfidare, deschise uşa cât era de mare.

Încă nu se făcuse ziuă de-a binelea şi vântul mişca încet cedrul cu crengi grele, tivite cu negru. Strângându-şi pe umeri şalul cenuşiu şi lung, îl privea desprinzându-se pe nesimţite din întunericul de peste noapte, când dintr-odată, aproape lângă tulpina giganticului copac, i se păru că vede pe cineva stând în picioare, nemişcat, adăpostit în partea aceea întunecată.

Înţelese numaidecât. Daniel lăsase cabrioleta pe drum, dincolo de copaci, şi venise să arunce o ultimă privire spre casa unde, îşi închipuia el, cea pe care o iubea încă mai dormea. Nicio lumină nu strălucea sub acoperişul Marii Pajişti. Şi-l închipui căutându-i din priviri camera în şirul prelung al ferestrelor de la etaj. Şalul cenuşiu în care se înfăşurase o ascundea şi, cât se poate de încet, se îndreptă spre interiorul casei.

O dorinţă cumplită puse stăpânire pe ea, să azvârle şalul şi să iasă din casă. Câţiva paşi înainte, câţiva paşi spre el ar fi fost de ajuns. În halatul ei de culoare deschisă, s-ar fi arătat ca o nălucire. Era atât de uşor, încât totul în ea o îndemna să facă astfel şi, cu toate acestea, nu se clintea. Un gând o ţintuia locului: „Fă asta şi trădezi”. Hotărî să nu se mişte. Dacă băiatul s-ar fi uitat atent, ar fi văzut până la urmă uşa deschisă, iar partea de jos a halatului alb ar fi trădat prezenţa unei femei. „Îi las şansa asta, îşi spuse. Mă aflam aici, el a venit, n-am făcut nimic

ca să mă vadă”. Cineva în ea continua raţionamentul: „N-ai făcut nimic să te vadă, dar fa acum ceea ce trebuie ca să nu te vadă, dă-te din uşă”. Se luptă cu gândul acela, dar nu se mişcă din loc. I se păru că Daniel întoarce capul şi se uită într-o parte, apoi în alta, sperând să vadă ce?

Acum îi deosebea statura şi-l privea din răsputeri. I se părea că sufletul îi iese din imp şi se izbeşte de el, se azvârle la pieptul lui. Cum de nu simţea că ea e acolo?

Mai trecu puţin, apoi plecă şi, după nici trei minute, putu auzi roţile cabrioletei pe drum.

În deznădejdea ei, Elizabeth încercă să-şi recapete puterile, spunându-şi că măcar nu trădase, dar se prăbuşi pe treptele din josul scării şi nu se mai putu ridica.

Puţin după ora şase, Barnabé o descoperi întinsă într-o parte, pe jos, cu genunchii sub ea şi cu capul în mâini. Instinctiv, aruncă o privire spre scară, apoi spre ea, şi-o crezu moartă. Numaidecât începu să jelească aşa cum jeleau negrii în împrejurări asemănătoare:

— Miss Lisbeth a plecat pent’u totdeauna…

În aceeaşi clipă, Miss Charlotte se ivi în capul scării într-un capot de culoare vineţie, pe creştet cu o bonetă înaltă din pânză albă.

— Tacă-ţi gura, nerodule, îi strigă. Toată lumea ştie că Miss Elizabeth e somnambulă. Nimic mai simplu. Ridic-o şi termină cu behăiala… şi ia şi şalul care-a căzut pe jos.

Ca şi cum ar fi zburat pe trepte, fără să le atingă, într-o clipă fu jos şi-o apucă pe fată de picioare, în timp ce Barnabé o ţinea pe după subsuori. Amândoi izbutiră fără prea mare greutate s-o ducă în cameră. Miss Charlotte dirija operaţiile cu autoritatea unui bărbat. O culcă pe fată pe pat şi-l goni pe Barnabé.

— Afară, îi zise smulgându-i şalul pe care băiatul şi-l pusese pe umăr, şi să nu sufli o vorbă la nimeni. De altminteri…

De cum ieşi Barnabé, încuie uşa, apoi veni şi se aplecă asupra fetei, care deschise ochii cu un aer năuc.

— Te doare? o întrebă Miss Charlotte.

— Nu ştiu… puţin, cred.

La repezeală, Miss Charlotte o dezbrăcă şi-i privi impul peste tot, apăsându-i coastele, coapsele, spatele, fără menajamente.

— Nu te doare aici… aici… nici aici?

Degetele ei apăsau peste tot, mai tare sau mai încet, fără a auzi niciun strigăt de durere.

— Nicio vânătaie. Nimic. Ai căzut moale, ca la vârsta ta.

O înveli pe fată, care continua să zacă inertă.

În clipa aceea se auziră bătăi în uşă.

— Charlotte, zise vocea unchiului Charlie, deschide.

— Nu e cazul. Dacă am nevoie de tine, te chem eu. Elizabeth n-are absolut nimic. Se plimbă noaptea prin somn, ca atâtea fete de măritat. I-a alunecat piciorul şi-a căzut. Trei ani am fost infirmieră benevolă într-un spital din Edinburgh. Ştiu eu ce fac.

— Charlotte, îţi ordon să deschizi.

— Du-te de ordonă în altă parte, Charlie. Am să deschid când o să cred eu de cuviinţă. Dau ascultare glasului.

Această misterioasă frântură de frază păm să provoace tăcere de cealaltă parte a uşii. Un oftat de exasperare masculină se auzi, apoi paşi îndepărtându-se, într-o târşeală enervantă de papuci.

Acum, stând la căpătâiul Elizabethei, Miss Charlotte o mângâia pe frunte.

— N-ai febră, şopti. Ai să te încălzeşti sub cuvertură. Un păhăruţ de rom?

Elizabeth făcu semn că nu.

— Un deget de coniac, poate? Am o sticlă la mine-n

odaie, coniac Restauraţie, unic.

— Mulţumesc, zise Elizabeth, zâmbind fără să vrea.

Avea ochii roşii.

— Inimioara mea, viaţa e rea, zise Miss Charlotte cu blândeţe, dar ai să birui necazul. Sunt aici ca să te-ajut. Frumosul tău ofiţer ţi-a prefăcut viaţa într-un coşmar.

— Îl iubeam, oftă Elizabeth…

— Te-ai îndrăgostit de-o faţă frumoasă, capcană de temut. De n-ar fi decât faţa – faţa şi sufletul – dar mai e şi tot restul, despre care nu pot să-ţi vorbesc, pentru că, slavă Domnului, n-am cunoştinţă, dar mi s-au spus nişte lucruri care m-au ţinut trează o noapte întreagă – noapte de spaimă, noapte de groază. De la Căderea în păcat, în om zace o fiară. Sora mea Maisie mi-a dezvăluit lucruri despre care nu se vorbeşte niciodată. I-am spus să tacă, n-o credeam.

— Nu înţeleg, zise Elizabeth.

— Poate că-i mai bine aşa. Teme-te, fetiţo. A trebuit să caut fericirea altundeva decât în viaţa conjugală, fericire pe care n-am găsit-o… am dobândit pacea ce întrece orice putere de înţelegere.

— Dar dragostea, Miss Charlotte, dragostea?

Bătrâna domnişoară tăcu şi-şi petrecu un deget peste o cută a aşternutului potrivit pe lângă faţa fetei. Prin gestul acela ce părea a nu avea niciun înţeles, ai fi zis că Miss Charlotte vrea să ascundă taina întregii ei vieţi.

— Dragostea, şopti în cele din urmă, doar asta port în străfundul inimii.

Neîndrăznind să pună nicio întrebare, deoarece ghicea prezenţa unui mister, fata îşi scoase o mână din aşternut şi-o puse pe mâna lui Miss Charlotte.

— Nu mă părăsiţi, îi spuse.

De ce spusese aşa? Mai târziu, avea să se întrebe cu mirare. Era unul din acele cuvinte ce-i scăpau fără să vrea.

— Fetiţă dragă, îţi închipui oare că din întâmplare m-am nimerit în drumul tău? Şi-ntâi de toate, există întâmplare?

Se ridică brusc, părând a deveni o cu totul altă persoană, Miss Charlotte cea de toate zilele.

— O luăm razna, zise ea vesel. Tu o să dormi, iar eu o să vin tiptil să văd dacă totul e-n regulă. Şi dacă nu merge, am să-ţi pregătesc un pahar de laudanum pe cinste.

Se duse şi închise obloanele la amândouă ferestrele, trase perdelele grijuliu, apoi ieşi. Cu capul afundat în pernă, Elizabeth nici măcar nu auzi închizându-se uşa.

Capitolul LXXXIII

Zilele se scurgeau în căldura blândă a unei toamne frumoase. În atmosfera uşoară de plictis a orelor un pic cam lungi, farmecul vieţii la ţară era vădit. Aceleaşi persoane spuneau cam aceleaşi lucruri, iar căscaturile erau înăbuşite îndărătul evantaielor din frunză de palmier. Pacea domnea, lumea era atât de departe, încât te puteai întreba dacă există cu-adevărat. Doar unchiul Charlie arăta uneori o frunte îngrijorată când îi sosea ziarul de la Washington, dar buna lui dispoziţie rămânea nedezminţită.

Şi-apoi, într-o noapte, după o zi nefiresc de caldă, frigul se abătu asupra acelui colţ de lume şi toţi copacii din pădurile de prin împrejurimi se împurpurară, se acoperiră de un auriu întunecat, ori arămiu. Frunzişul arţarilor bătea în violet, iar fagii erau scăldaţi în auriu-deschis. Te plimbai la umbra unei împestriţări somptuoase, ce dădea vieţii aspectul unei splendori barbare, ca un protest împotriva verdelui monoton al verii.

Elizabeth trăia într-o încântare neîntreruptă de pe urma acelei revărsări de culori violente sau delicate, ceea ce nu înseamnă că nu plimba o tristeţe adâncă în

magnificenţa verii indiene. Amintirea lui Jonathan, a feţei lui Jonathan pe jumătate ascunsă, pierdută în hăţişul de frunze şi flori ale magnoliei, în îmbătarea unei nopţi de vară, se amesteca cu aceea a feţei lui Daniel, apărut dintr-odată ca un zeu într-un salon plin de lume. Fiecare dintre ei îi oferea dragostea şi, în visările unei virginităţi agitate, Elizabeth se abandona când unuia, când altuia, luptându-se cu ideile pe care şi le făcea despre elanurile amoroase.

Între timp, într-o dimineaţă de noiembrie, poşta îi aduse o scrisoare de la mama ei, al cărei scris numai, şi părea a pune totul la locul cuvenit.

Bath, 25 septembrie 1850

Elizabeth, draga mea fiică.

*Adresa pe care o vei citi în scrisoarea asta îţi va spune aproape totul, în afară de amănuntele în legătură cu fericita şi providen*ţială *transformare ce-a avut loc în viaţa mamei tale. Locuiesc acum într-una din cele mai elegante case ale acestui oraş, devenit celebru datorită rafinamentului societăţii şi frumuseţii neasemuite a arhitecturii lui. Vei afla cu satisfacţie, sunt sigură de asta, că acum sunt proprietară... iar locuinţa mea, una din aceste faimoase Crescent**, *după care râvneşte întreaga lume civilizată, e a mea de la acoperiş până la pivniţă.*

Charlie Jones îţi va povesti cu de-amănuntul, dacă vrei, hărţuielile mele cu justiţia şi procesul pe care l-am câştigat împotriva a trei escroci, izgoniţi acum pentru totdeauna din regat. Mă pot gândi la viitor cu încredere şi nu-mi propun să-mi sfârşesc viaţa în singurătate. Înţelege fraza asta cum vrei, dar află că, dacă într-o bună zi vei vrea să pui capăt exilului tău în America, un apartament de opt camere te aşteaptă la etajul doi al reşedinţei mele.

Când te-am luat cu mine în Georgia, voiam să te pun la adăpost de coşmarul sărăciei aşa cum am cunoscut-o noi, dar şi, mai cu seamă, să-ţi asigur un viitor rezonabil

fericit, altfel spus posibilitatea unei căsătorii la limita bunului simţ. Ascultă-mă. Menţine-te în societatea aristocratică, fără să pierzi din vedere situaţia financiară a partidei în chestiune. Charlie Jones, pe care ţi l-am dat ca tutore, îţi va putea călăuzi alegerea şi să te scutească de-o greşeală. Fii prudentă. Pentru numele lui Dumnezeu, nu te lăsa orbită de un aspect fizic avantajos, întreabă-te dacă zi şi noapte vei fi fericită să auzi aceleaşi inflexiuni, să priveşti acelaşi nas, aceeaşi gură, aceiaşi ochi rotunzi. Să vezi în cel care-ţi face curte căptuşeala delicată şi mătăsoasă, iar în soţ haina croită dintr-un postav trainic şi aspru la pipăit. În sfârşit, Elizabeth, încearcă să nu te porţi ca o tâmpită din romane. Suntem în secolul al nouăsprezecelea.

Aici, lumea nu crede într-un conflict armat între Nord şi Sud. Regina ar înclina poate de partea Sudului, în amintirea vechilor colonii engleze.

(* în context: şir de imobile aşezate în formă de semilună (arc de cerc) (n.t.).) *dar Albert, prinţul consort, favorizează Nordul Nu se ştie ce gândeşte la Paris prinţul-preşedinte, nici măcar dacă gândeşte. De cumva lucrurile vor lua o întorsătură rea în Statele Unite, Charlie Jones va întreprinde tot ce trebuie ca tu să nu fii prinsă în vârtejul unui război civil Dar n-am ajuns până acolo. Sudul are încă ani îndelungaţi de pace în faţa lui. Nu face prostia să te căsătoreşti cu un muţunache prea repede mobilizabil. Vârsta matură are şi ea farmecul ei. Gândeşte-te bine la asta. Uită-te puţin şi prin lumea diplomatică. Şi citeşte-ţi Biblia, seara şi dimineaţa, îţi voi pune câteva întrebări într-o bună zi, pentru că o să ne revedem, fata mea.*

Mama ta care te îmbrăţişează, Laura

PS. Fără a voi să cedez niciunei umbre de sensibilitate, recunosc că sunt clipe când absenţa ta mă întristează. Puţin lipseşte să plâng de jale, dar uită asta.

După citirea scrisorii, Elizabeth căzu pe gânduri. Nu cunoştea Crescentul decât din gravuri dar, ca cititoare a romanelor lui Jane Austen, ştia că Bath e locul de întâlnire al celei mai alese societăţi şi oraşul căsătoriilor frumoase. Aluzia lui Mrs. Escridge i se părea limpede şi-o făcu să zâmbească, dar sfaturile date de mama ei în legătură cu alegerea viitorului soţ îi stârneau din nou îngrijorarea. Să părăsească Sudul şi să revadă Anglia, să trăiască acolo – cu trei luni în urmă visul acesta ar fi înnebunit-o de bucurie, pe când acum, Sudul nu însemna Jonathan? Şi după o clipă adăugă, nu fără un tremur lăuntric: şi Daniel de Witt?

Din nou se văzu cufundată într-un infern de incertitudini şi luă numaidecât mai multe hotărâri contradictorii. Cea mai ispititoare i se păru a fi să se ducă după Miss Charlotte, să-şi deschidă inima şi să-i mărturisească tot – sau poate la unchiul Charlie… în acelaşi timp, o dorinţă aprigă îi dădea ghes să lase baltă pentru totdeauna toate grijile astea şi chiar, mergând mai departe, să trimită totul la plimbare – iar ea să se ducă la Bath, unde s-ar îmbăta de plăcere pe la baluri, în saloane albe ornamentate cu auriu, în care vedea strălucind lustrele – deoarece erau momente când viaţa ei în America i se părea goală şi prostească, trecând pe-alături de fericire…

Ca să se poată gândi mai bine, hotărî să întreprindă un galop ameţitor de una singură prin preriile de la poalele colinelor.

Ziua se vestea răcoroasă, dar minunată. Amelia trândăvea în pat după o noapte puţin cam obositoare. Miss Charlotte tăia flori în grădină, iar Charlie Jones scria scrisori la el în birou. Elizabeth şovăi o clipă dacă să-l deranjeze şi o făcu totuşi cu mii de scuze.

O primi cu inalterabila lui bună dispoziţie. Stând la o

masă masivă din lemn negru, plină toată cu hârtii, unchiul Charlie îşi încrucişă picioarele încălţate în papuci, amănunt care fetei îi displăcea, fără să ştie de ce. După cum o irita şi faptul că avea aerul acela satisfăcut, mai cu seamă dimineaţa. De când se însurase, se gândi, semăna din ce în ce mai puţin cu portretul lui de la Savannah. Nu voia să admită că, odată cu trecerea timpului, oamenii îşi schimbă înfăţişarea fără voia lor. Faptul că Jonathan ar fi putut vreodată îmbătrâni o îngrozea, respingând perspectiva unei asemenea nenorociri.

Cu amabilitatea lui înnăscută, îi îngădui tot ce voia:

— Am să-i spun lui Barnabé să poruncească să-ţi fie înşeuat Alcibiade. Dacă vrei să faci o plimbare frumoasă, te sfătuiesc să te duci spre vâlceaua despre care ţi-am vorbit acum o vreme. O ţii întruna de-a lungul râului şi dai curând într-o pădure întretăiată de cărări largi. E un loc unde vâlceaua are ecou, e amuzant. Pleci singură?

— Singură, zise cât se poate de hotărât.

— Bravo, dar fii prudentă. Vâlceaua asta îmi aminteşte conversaţia noastră în legătură cu mama ta. Cred că ai primit veşti de la ea în dimineaţa asta. E mulţumită?

— Foarte. Vrei să-i citeşti scrisoarea?

— Nici pomeneală. Am stabilit că nu voi citi niciodată niciuna din scrisorile tale, indiferent de unde vin.

— Cum vrei, spuse fata vesel.

Deodată, găsi că unchiul Charlie, cu obrajii lui rozalii şi ochii strălucitori, îşi păstra bine ce-i mai rămăsese din tinereţe.

Întorcându-se la ea în cameră, porunci să fie chemată Jemima, care veni după câteva minute. În rochia ei de culoare închisă, cu guleraş alb, te ducea irezistibil cu gândul la o învăţătoare englezoaică ce-ar fi fost vopsită. Seriozitatea feţei ei intimida mai ales din cauza privirii

directe a ochilor atenţi la tot. Se vedea bine că-i o femeie care nu minte.

Grijuliu împăturit pe braţ, aducea costumul de călărie.

— Bună dimineaţa, Miss Elizabeth. Presupun că vreţi amazoana.

— Aşa e, Jemima. Am vrut să-ţi las tot timpul trebuincios.

— Nădăjduiesc că am ajustat-o aşa cum trebuie pe talia dumneavoastră. Vreţi s-o probaţi?

— Numaidecât. Plec la plimbare de cum o pun pe mine.

— Atunci, dezbrăcaţi-vă, vă rog.

Operaţia se produse cu o repeziciune uimitoare, iar fata, în amazoana de culoare închisă, tot răsucindu-se în toate felurile în faţa oglinzii, nu-şi putu reţine câteva complimente, primite într-o tăcere plină de demnitate. La drept vorbind, simţea că o cam strânge în toate părţile, dar Jemima făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca s-o facă la fel de zveltă ca şi Amelia pe vremea tinereţii ei.

Deodată, uşa se deschise, fără ca Miss Charlotte să-şi dea osteneala să bată, nerăbdătoare să-şi spună părerea.

— Nu-i rău, zise cu glas puternic. Crezi că o să poată respira din rărunchi?

— O să poată.

— Să ofteze de să-şi rupă inima?

— Nu-i prevăzut, dar cusăturile vor ţine.

— Elizabeth, fetiţo, iată-te gata să faci ravagii în inima băieţilor.

— Miss Elizabeth, pot să mă retrag? întrebă Jemima.

— Fireşte Jemima, şi mulţumesc.

— Nu e cazul, Miss Elizabeth, nu-mi fac decât datoria.

Şi zicând aceste cuvinte rapid şi cu o voce precisă,

Jemima se retrase.

— Pe cuvântul meu, făcu Miss Charlotte, e şi mai englezoaică decât tine. Nici că te-ai simţi ispitit să-i faci confidenţe, dar Charlie Jones o stimează mult. Misterioasă persoană, Jemima.

— Pe mine mă îngheaţă… O, Miss Charlotte, ce fericită sunt că mă pot plimba călare!

— Te înţeleg. La vârsta ta galopam şi eu un pic pe o minunăţie de ponei alb bălţat cu roşu.

— La vârsta mea, pe un ponei? întrebă zăpăcita în amazoana de culoare închisă.

— Prea mică, i se explică.

— O, iertaţi-mă, Miss Charlotte!

— Te iert, zise aceasta râzând. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, fii prudentă. E o adevărată beţie să faci tropa-trop, tropa-trop pe drumuri, dar ţine-te bine în şa şi nu da drumul frâului.

— Vă făgăduiesc, zise Elizabeth, punându-şi o pălărie neagră împrumutată de Amelia.

locul greu şi auriu ce-i ascundea ceafa împingea micuţa pălărie înainte, pe frunte.

Miss Charlotte o privi şi izbucni într-un râd pe jumătate batjocoritor, pe jumătate admirativ.

— Ce aer de impertinenţă îţi dă pălăria pusă aşa, pe ochi! Tocmai asta îi zăpăceşte pe bărbaţi, aşa că fii atentă la cuceririle prea uşoare pe viitor. Uită Casa Tumultului şi întoarce-te la vreme pentru masa de prânz.

În drum spre vâlcea, Elizabeth nu-şi pierdu timpul mergând la trap. Întâi de toate că nu putea suferi mersul la trap, care-o zgâlţâia nemilos, şi-apoi voia să se piardă în singurătatea pădurii, unde copacii îi vorbeau în tăcerea lor profetică.

Îi trebui puţin până să ajungă la peisajul încântător ales de Charlie Jones ca să-i zugrăvească tabloul exact al

sumbrelor răfuieli avute de mama ei cu oamenii aceia certaţi cu justiţia. Râul curgea liniştit de-a lungul pădurii împroşcate cu toate focurile aurului tomnatic, iar călăreaţa se simţi ispitită să facă o haltă ca să-şi umple mintea şi inima cu frumuseţea aceea extravagantă, dar ceva o atrăgea mai departe cu o forţă de nestăpânit.

Nu îndrăznea a-şi mărturisi că fuge de cineva. Sfatul lui Miss Charlotte nu putea decât să-i trezească în amintire sunetul unei voci şoptind cuvinte duioase. Atât de vie îi era închipuirea, încât răsuflă iarăşi gâfâit de emoţie în faţa tânărului ce-i cerşea făgăduiala s-o vadă de Crăciun. Salturile calului în aerul răcoros şi aţâţător trezeau în ea setea de fericire, resimţită de întreg trupul. Să uite, voia să uite, şi totuşi se lăsa în voia unui vis ce i se părea în sfârşit a dezvălui adevărul: bărbatul acela o făcea ostatică între braţele sale şi-o strângea aşa cum ursul grizzly din munţi îşi zdrobeşte victimele în strânsoarea lui. Dragostea – asta trebuia să fie. Zeul cu ochi mari, plini de întrebări tumultuoase, pe care minunata lui gură abia dacă le rostea, fiinţa aceea de-o graţie stranie dispunea de forţa unei sălbăticiuni, iar ea murea să se zdrobească în el.

În delirul ei, atenţia îi rămânea totuşi trează. Niciun amănunt nu-i scăpa din locurile pe care le străbătea cu repeziciune. Pajiştile se îndepărtau în sens invers, iar vâlceaua dispăruse, când deodată avu în faţa ei viziunea unei păduri alcătuite din copaci semănând cu nişte monstruoase coloane ale unui palat al tenebrelor. În mijloc se deschidea o cărare în care razele zilei abia de răzbăteau prin desimea frunzişului. Şi aici nebunia culorilor toamnei se dezlănţuia, dar într-un întuneric ce le împrumuta o violenţă tragică. Bronzul, arama şi sângele îşi amestecau tonurile molcomite. Elizabeth avu sentimentul că pătrunsese în una din acele păduri legendare, ţinut bântuit de vraja dragostei şi a morţii. Departe de-a se înspăimânta,

se lăsă în voia acelui farmec îmbătător şi, ajunsă într-un luminiş, se opri ca să se înfrupte din beţia tăcerii. Sub acele bolţi ameţitoare nu se auzea decât arar chemarea melancolică a sturzului pustnic.

Gânduri stranii îi veneau în minte, uimind-o prin noutatea şi chibzuiala lor… în adâncul unei ceţi luminoase, faţa lui Daniel se afunda treptat, pierind în lumina crepusculară ce se lăsa din copaci.

Şi-atunci, în inima acelei întunecimi, i se păru că vede înjghebându-se dinaintea ochilor ei faţa lui Jonathan. Privirea întrebătoare a pupilelor lui poruncitoare o atinse iarăşi, ca în primele clipe, dimpreună cu miresmele nopţii din Sud şi cântecul neîntrerupt al broscuţelor. Vocea-i, de-o blândeţe fremătătoare, ajunse până la ea, îi atinse faţa, îi mângâie obrajii şi gura, ca degetele unei mâini. Halucinaţia simţurilor era atât de precisă, încât Elizabeth cunoscu groaza de-a simţi clătinându-i-se întreaga făptură într-o criză de demenţă. Atingând calul cu nuieluşa, îl îndrumă drept înainte, ca pentru a scăpa de spaimă, dar faţa n-o părăsea, o purta cu sine. Deodată, un strigăt îi ţâşni din piept, eliberând-o, deoarece un ecou îndepărtat îi răspunse, şi atunci îşi aminti de ecoul din vâlcea, de Charlie Jones vorbindu-i despre mama ei şi, mai târziu, cele ce-i spusese despre ecou: „O să-l auzi, e amuzant…”

Revenirea realităţii împrăştie visul acela în stare de trezie, înlăturând clipele primei iubiri şi faţa lui Jonathan răzbătând din frunziş.

Uşurarea ce-o resimţi îi fu răpită de îndată de-o deznădejde fără nume. Printr-un elan al întregii fiinţe, îl strigă din răsputeri. Se scurse o secundă şi ecoul îndepărtat îi trimise îndărăt singurul nume care însemna ceva pentru ea pe lumea asta. Limpezi şi desluşite, dar îndepărtate, cele trei silabe magice călătoreau până la ea, ca pentru a-i spune că o aşteptase.

O bucurie stranie îi cotropi inima. Chemă din nou şi, iarăşi, cu aceeaşi imperceptibilă întârziere, vocea plină de dragoste îi răspunse.

Jocul acela copilăresc şi dezamăgitor o captivă o vreme, dar băgă de seamă că de fiecare dată când striga, calul ciulea urechile, încât îl mângâie cu mâna ca să-l liniştească. Domoli puţin galopul şi, brusc, în timp ce ea strigă ceva mai tare, animalul făcu un salt, gata s-o azvârle pe jos. Înfrângându-şi groaza, îşi putu menţine echilibrul şi văzu că la zece metri mai departe se afla o prăpastie spre care se îndrepta ţintă.

Cu o mână rămasă fermă, opri animalul. Sudoarea îi scălda fruntea şi obrajii şi-şi auzi bătăile inimii, de parcă-i spărgeau pieptul.

Îi trecu prin minte că ecoul o adusese anume în locul acela pentru a o ucide, gând pe care-l respinse cu violenţă. Ecoul însemna Jonathan, care-o chema. Cum să-i fi putut el voi moartea? Dar bănuiala se întoarse cu o înverşunare suspectă. Făcu o sforţare să se liniştească, gonind gândurile ce-o asaltau întruna.

Întorcându-se, o luă la deal pe cărarea cea largă, ceva mai liniştită. Inima i se domoli cu încetul şi i se păru că aude un glas lăuntric ce-i şoptea cu o îndărătnicie răbdătoare cuvinte al căror înţeles nu-l prindea, dar care prin blândeţea lor îi umpleau sufletul de-o seninătate misterioasă.

Când se aflǎ sub cedrul uriaş de la Marea Pajişte, i se păru că se întoarce dintr-o ţară necunoscută. A fost nevoie de bucuria cam repezită a lui Miss Charlotte ca s-o facă să-şi vină în fire de-a binelea.

— Pălăria strâmbă şi cocul desfăcut, Alcibiade lac de apă, asta înseamnă că ai galopat cu furie prin pajişti şi păduri. Tropa-trop în goana mare şi cu capul plutind în vise pe care le vei păstra cu străşnicie numai pentru tine.

Foarte bine, frumoasă englezoaică, dar peste un sfert de oră prânzim. Abia de-ţi rămâne timp să te speli şi să-ţi schimbi rochia, altminteri o să întârzii, iar Amelia e în stare să ridice din sprâncene când te-o vedea.

Elizabeth nu auzi totul până la sfârşit. Se şi afla în cameră, pălăria zbură peste mobile şi se ascunse îndărătul unui fotoliu, iar amazoana, descheiată de nişte mâini micuţe şi tremurând de nerăbdare, zăcea într-un rotocol la picioarele călăreţei. O rochie de bumbac albastră ca bobornicul isprăvi transformarea.

Scăldându-şi faţa în apă rece, îşi scoase acele şi dădu drumul părului, ce-i năpădi umerii ca o cascadă de aur şi aramă.

— Ce e? întrebă, ţintuind-o pe Elizabeth cea din oglindă. Cine eşti acum?

— Dar tu? întrebă oglinda. Tu cine erai?

Niciuna, nici cealaltă nu puteau răspunde.

În timpul prânzului nu vorbi deloc. Cele spuse de Charlie Jones îi ajungeau la urechi, dar nu reţinea decât frânturi lipsite de înţeles.

— Constituţie făcută de nişte aiuriţi strânşi cu uşa, înnebuniţi. Părinţii patriei, zevzecii ăştia… Au vârât în Constituţia lor gemenele tuturor zavistiilor… şi al războiului.

Dintr-un motiv pe care nu-l ştia, se simţea fericită, o fericire tainică şi nedesluşită, şi-i răspundea prin zâmbete lui Miss Charlotte, care-o privea cu o atenţie deosebită.

În timp ce ieşeau de la masă, bătrâna domnişoară veni la ea şi-o apucă de braţ.

— Mulţumită, Elizabeth?

— O, da, Miss Charlotte, tare mulţumită.

— Spune-mi Charlotte, vrei? Şi dacă doreşti să-mi destăinuieşti ceva, mă găseşti în livadă.

— Vreau să mă odihnesc, Charlotte, îi spuse fata,

strângând-o de mână.

La ea în cameră se trânti pe pat aşa îmbrăcată cum era şi închise ochii numaidecât.

Dormi până la cină, iar seara părea să se scurgă în plăcuta monotonie ce caracteriza viaţa la Marea Pajişte în orice anotimp. Era puţin cam rece ca să se aşeze scaune pe iarbă, iar ai casei să admire natura. Au propus să citească cu voce tare. Miss Charlotte se remarcă prin lectura ei de zile mari: sfâşietoarea chemare a Caterinei de Aragon adresată soţului ei, cumplitul Hernie al VIII-lea, care voia s-o repudieze, pentru a se căsători cu Anne Boleyn. Cu capul dat pe spate, îşi copleşea temutul soţ cu elocinţa ei răsunătoare, apărându-şi onoarea de femeie şi toate drepturile pe care i le dădea titlul de mamă. Rând pe rând umilă şi mândră, implorând şi revendicând, dar continuând să aibă o atitudine regească şi umană, îl înfrunta pe bărbatul care voia s-o alunge.

În cazul de faţă, unchiul Charlie, singurul reprezentant al sexului tare, primea în obraz revărsarea acelei retorici dezlănţuite, încât întorcea capul stânjenit, iar bătrâna domnişoară nu-l slăbea din ochi, scormonindu-i conştiinţa cu o privire nemiloasă. Charlie Jones ştia că Miss Charlotte pune în acea grandioasă orgie de cuvinte răsunătoare jalnica ratare a întregii ei vieţi şi, în adâncul inimii lui, suferea pentru ea, ceea ce nu-l scutea să moară de ruşine. Lectura aceea în care Miss Charlotte strălucea, pentru el era un coşmar.

Când încetă, cu faţa scăldată în sudoare şi spumegând de furie, se lăsă o tăcere apăsătoare, tăcerea stingherelii generale. Elizabeth se făcea mică de tot într-un colţ, când deodată vocea indiferentă a Ameliei se auzi:

— La urma urmei, zise ea, era o idolatră catolică şi, în consecinţă, primejdioasă pentru credinţa creştină. îl înţeleg pe rege.

Faţa unchiului Charlie deveni stacojie.

— Amelia, spuse el pe un ton poruncitor ce nu-i stătea în obicei, hai la culcare. Charlotte, îţi admir darurile şi-ţi mulţumesc.

Dar Miss Charlotte, înlăcrimată, ieşise din salon. La rândul ei, Elizabeth se strecură pe uşă şi dispăru.

Capitolul LXXXIV

Peste câteva zile, Charlie Jones îi trimise Elizabethei, pe un platou, prin Betty, o scrisoare ce-o făcu să tresară, deoarece purta ştampila din Annapolis. Închizându-se numaidecât în cameră, se aşeză, se gândi o clipă, apoi rupse plicul şi citi cele ce urmează:

Elizabeth.

Să-ţi scriu numele înseamnă să te văd dinaintea ochilor, în timp ce faţa mea se apropie de a dumitale. Clipa asta nimeni pe lume nu mi-o va putea lua, voi face din ea paradisul meu. Eşti cea pe care am aşteptat-o întruna din adolescenţă, şi-aş fi putut crede în cele din urmă că idealul meu nu există, până în clipa când ai apărut tu.

Lumea nu mai există deloc pentru mine, mă plictisesc în mijlocul ei, balurile mă îngrozesc, niciodată nu mi-a plăcut să petrec, trăiam pentru dumneata, pentru femeia pe care nu nădăjduiam c-o voi mai întâlni vreodată în calea mea. Nu cred în întâmplare. Sunt încredinţat că suntem făcuţi unul pentru altul, Elizabeth. Providenţa ne-a pus faţă în faţă în casa tatălui meu. Spune-mi că tot la fel crezi şi dumneata.

Elizabeth, spune-mi-o, ca să pot trăi, ca să trăiască cel căruia i-ai spus Daniel

Puse scrisoarea pe genunchi şi întredeschise gura ca să rostească numele acela dar, printr-o bruscă ciudăţenie a voinţei, nu izbuti, încât continuă cu cititul:

Îmi dau seama că, vorbindu-ţi atât de mult despre mine, încerc să întârzii mărturisirea uneia din însuşirile bărbatului care sunt. Din dragoste pentru adevăr scriu cele câteva rânduri ce urmează. Vreau să fiu loial până la capăt, altminteri cum aş putea trăi cu povara unei laşităţi pe suflet? Sunt gelos, Elizabeth, sunt pătimaş de gelos. Un bărbat mai abil ar ascunde slăbiciunea asta de care mi-e ruşine, dar eu nu sunt un bărbat abil şi n-am scris nicio scrisoare de dragoste în toată viaţa mea. Elizabeth, spune-mi că nu mă poţi iubi decât pe mine şi că inima dumitale e liberă. Spune-mi-o, adorata mea, vreau să ştiu, mă arunc la picioarele dumitale ca să te implor să mi-o spui. Mă simt îndeajuns de curajos pentru a primi loviturile cele mai crunte pe care adevărul i le-ar putea da unui bărbat – dar am nevoie de adevărul ăsta, deoarece doresc să fii pe de-a-ntregul a mea, precum şi eu sunt al tău, pentru totdeauna, cu trup şi suflet.

Al dumitale, Daniel.

Elizabeth azvârli scrisoarea pe pat şi crezu că-şi pierde minţile. Neştiind ce să facă, începu să alerge de la ea din cameră în încăperea cu dulapuri şi din nou până la patul ei, unde se uită la cele două pagini umplute cu un scris regulat, strâns, voluntar. Inima îi bătea de să-i spargă pieptul şi se surprinse vorbind singură, cu voce joasă şi repezită:

— Prima scrisoare de dragoste din Virginia… Bărbatul ăsta frumos ca un zeu… la picioarele mele, la picioarele mele…

Dintr-o singură mişcare, îşi azvârli papucii şi-şi privi picioarele cu o vanitate ce-o îmbăta.

„… aici, la picioarele mele… trup şi suflet… nu-i cu putinţă…”

O foame cumplită o muşcă de măruntaie, o foame stranie cum nu mai cunoscuse niciodată, foame de fiinţa

aceea ce i se oferea cu umilinţa unui sclav, şi deodată, un strigăt îi ieşi din piept, un strigăt sălbatic, pe care şi-l înăbuşi numaidecât. Ce-ar spune ai casei dacă ar auzi-o? Ce-ar spune dacă ar putea citi scrisoarea aceea? Unchiul Charlie, de pildă, sau Amelia? Sau Charlotte? Charlotte?

Trecură câteva minute. Se mai linişti, îşi puse papucii şi îndoi scrisoarea, vârând-o în plic. „De-ar şti mămica…” se gândi.

În clipa aceea auzi o bătaie discretă în uşă. Ascunzând scrisoarea sub pernă, spuse:

— Intră.

Miss Charlotte intră şi se aşeză fără fasoane în scaunul-balansoar.

— Bună dimineaţa, mititico, ai dormit bine?

Nu fără o uşoară mirare, Elizabeth o văzu zâmbind cu un aer atât de fericit, încât fu cât pe ce s-o întrebe dacă aducea o veste bună. Faţa îi strălucea de bucurie.

— Porneşte un pic balansoarul, vrei? Stau bine în el, dar nu ajung până la podea, ca să-l pun în mişcare, şi am un chef nebun să mă legăn.

Purta o rochie de tafta grena şi o bonetă din dantelă, ale cărei panglici lungi îi cădeau pe umeri.

— Uşurel, nu aşa tare, exclamă râzând. Vrei să mă trimiţi în tavan? Nu-mi admiri frumuseţea toaletei?

— Ba da, Charlotte, eşti încântătoare.

— Încântătoare nu, dar dimineaţa asta prevesteşte pentru mine o zi binecuvântată. Ai să înţelegi. Stai jos. Mai avem încă o oră până la micul dejun.

Fata se aşeză pe pat.

— Din cele ce s-au întâmplat ieri seară, zise Miss Charlotte, să nu sufli o vorbă la nimeni, dar trebuie să ştii. În zori, când luna încă mai întârzia pe cer, cineva mi-a bătut la uşă – oh! atât de încet, încât aş fi putut să nu aud, dar nu dormeam. Ştii cine era?

— Nu, de unde să…

— Amelia.

— Amelia!

— Da, am deschis, iar ea s-a azvârlit în braţele mele plângând. Mi-a cerut iertare pentru ceea ce mi-a spus în legătură cu Caterina de Aragon, îmi vorbea cu obrazul lipit de al meu: „Sunt o femeie rea, îţi purtam pică pentru *nu mă mai şarlota*! Iartă-mă, oh! iartă-mă! „Ce-am mai plâns amândouă! Ce potop de lacrimi minunate şi, în lacrimile astea, binecuvântarea revărsându-se-n valuri! Totul a ţinut un sfert de ceas bun şi a trebuit s-o dau pe uşă afară. „Iartă-mă, oh! iartă-mă! „Vocea, înţelegi? Vocea i-a atins inima.

— Vocea, Charlotte?

— Reciteşte în Prima carte a Regilor capitolul 19, versetele de la 1 la 14 inclusiv. Umbra s-a risipit. Să vorbim de altceva. O mulţime de scrisori au sosit în dimineaţa asta. Toate pentru Charlie, în afară de una, pentru tine.

— Da.

— Nu-i aşa? Dar nu mă priveşte. Cobor. îmbracă-te repede. Fără tropa-trop astăzi, mai bine aşa. O zi de odihnă. Opreşte balansoarul şi fii foarte drăguţă cu Amelia.

Sărind jos din scaunul-balansoar, Miss Charlotte plecă fredonând. Elizabeth rămase cu ochii ţintuiţi pe uşa închisă. Se scurseră câteva clipe, apoi, cedând unui imbold subit, strigă:

— Annapolis!

Strigătul rămase fără răspuns. Cu uşurinţa unei fetiţe, Miss Charlotte coborâse treptele şi se afla afară, şi-apoi, ce înţeles trebuia dat acelei chemări stranii? Fata nu îndrăznea să-şi mărturisească sieşi că nu avea decât unul singur. Dorea din răsputeri să-i arate scrisoarea lui Miss Charlotte. Confidenţa pe care aceasta i-o făcuse cântărea

ceva în intenţia ei. Scoasă dintr-o lume a iubirilor pământene, se vedea dusă în locuri unde se auzeau voci misterioase. Căinţa Ameliei o tulbura. Se simţea cam caraghioasă cu scrisoarea ei de dragoste ascunsă sub pernă. Plesnind de orgoliu deoarece un ofiţer de marină voia să se arunce la picioarele ei… Frumos ca un zeu… Dar oare Jonathan nu era la fel de frumos? Ochii lui Jonathan când o privise pe chei, în mijlocul mulţimii…

Şocul acestei amintiri o făcu să se clatine, încât trebui să se apuce de una din coloanele patului ca să nu-şi piardă echilibrul, şi totuşi, de o oră i se părea că Jonathan dă întruna târcoale în jurul ei, ca o umbră pe care nu izbutea s-o înlăture. Nu-l vedea, dar se afla acolo.

Îşi făcu toaleta la repezeală şi se îmbrăcă. Lăsând cu părere de rău rochiile de bumbac din culori deschise, alese o rochie de lână verde, ceva mai în ton cu anotimpul, dar care îi dădea fetiţei de ieri înfăţişarea mai serioasă a unei tinere doamne din Virginia. Chiar şi costumul de călărie făcuse din ea o persoană întrucâtva diferită. În picioare, în faţa oglinzii, avu în treacăt impresia că-şi ia rămas bun de la vacanţa din Dimwood. Deşi suferise în Georgia, soarele şi mulţimea de flori o făceau să trăiască într-o grădină de vrajă, parcă… în decorul ceva mai meditativ din Virginia, viaţa nu zâmbea în acelaşi fel.

Când se ivi în sufragerie, i se făcură complimente despre eleganţa ei. Rochia îi venea de minune, dar, observă Amelia, era timpul să-şi ridice părul şi să se pieptene ca o persoană în toată firea. Sfatul ăsta sună în urechea fetei ca dangătul îndepărtat al unui clopot de îngropăciune, abia îl auzea, dar asta nu înseamnă că nu răsuna.

Unchiul Charlie îi spuse râzând „Miss Escridge”, iar ea nu putu decât să zâmbească fără a răspunde. Cu vârful degetelor, pipăi scrisoarea lui Daniel de Witt, aflată într-un

mic buzunar lângă talie, şi simţi ca o îmbărbătare. Pentru el, ea rămânea Elizabeth.

Bine ori rău, asta era, iar Jonathan n-avea să ştie nimic.

Capitolul LXXXV

Ceva mai târziu, Charlotte o abordă sub pomi, în spatele casei. Avea aerul acela de nedescris, al persoanelor care ghicesc totul. Ca şi Elizabeth, se îmbrăcase ceva mai călduros, iar rochia ei de stofa de culoare închisă mătura iarba de pe peluză.

— Suntem îngrijorată, pe cât îmi pare, zise pe un ton drăguţ. Pot să-ţi fiu de folos la ceva?

— Mă bucur totdeauna când te văd, Charlotte, dar nu cred că aş avea să-ţi cer ceva.

— Iată un început care merge, dar eu continui să-ţi găsesc o înfăţişare prea îngrijorată pentru vârsta ta.

— Am impresia că rochia mă îmbătrâneşte. Şi, pe deasupra, Amelia vrea să-mi ridic părul şi să mă pieptăn ca un om mare.

— Pe scurt, a sosit vremea să te măriţi.

— Asta mă sfătuieşti să fac?

— Nu.

— Atunci ce vrei să spui, Charlotte?

— Vreau să spun că eu una sunt cu picioarele pe pământ, eu, Charlotte Douglas, astăzi, 28 noiembrie 1850, ca s-o împiedic pe Elizabeth Escridge să facă o prostie ireparabilă.

— O prostie! Ce prostie?

— Ştii la fel de bine ca şi mine, sufleţelul meu, dar dacă nu vrei să-ţi descarci inima Charlottei, ea o să se ducă după moşmoane, cu un paner pe care o să-l poarte Betty. îţi place dulceaţa de moşmoane? Sunt imbatabilă în

materie. Aşa că pe curând şi rumegă-ţi bine grijile pe sub pomi.

Şi dădu să plece, dar Elizabeth se luă după ea şi-o prinse de braţ.

— Nu mă tachina, Charlotte. Mi-a scris, fireşte.

— Asta prevăzusem şi eu. Dacă vrei, putem examina situaţia în toată liniştea în micul budoar de la parter, unde nu vine nimeni.

Vorbea pe un ton autoritar, deşi liniştit, care-o încântă pe fata de obicei gata să se revolte, dar acum ea se simţea la capătul puterilor, încât o urmă supusă pe Charlotte.

Budoarul în chestiune era o încăpere micuţă, de formă rotundă, unde plutea un miros slab de tutun. Drept orice mobilă, câteva fotolii căptuşite cu catifea roşie şi o sofa din piele, desfundată. Nimic nu sugera plăcutele frivolităţi ale conversaţiei dintr-un budoar clasic. Farmecul îi venea de la singura fereastră ce da spre îndepărtatele coline albăstrii aflate cu mult dincolo de prerii şi de păduri, şi-a căror vedere îţi liniştea sufletul.

Se aşezară amândouă cu faţa spre priveliştea ce îndemna la visare.

— Va să zică, spuse Miss Charlotte zâmbind, ne-a scris.

Elizabeth scoase scrisoarea din buzunar şi i-o întinse.

— Să înţeleg că îmi îngădui – ba nu, că mă rogi s-o citesc?

Elizabeth încuviinţă dând din cap şi-şi îndreptă privirile spre coline, preferând să nu vadă altceva.

Cu mâinile ei osoase, bătrâna domnişoară scoase scrisoarea din plic şi-o desfăcu deosebit de grijuliu, ca şi cum ar fi fost vorba de-un document de mare importanţă.

Cititul ţinu destul de mult, timp în care Elizabeth suferi cumplit, dar lui Miss Charlotte îi slăbea vederea.

Când şi când, apropia pagina de nas, iar o dată sau de două ori fetei i se păru că-şi înăbuşă o uşoară chicoteală sarcastică…

După vreo zece minute, Miss Charlotte îşi puse scrisoarea pe genunchi şi zise:

— Ptiu!

Elizabeth tresări.

— Asta-i tot? întrebă ea.

— Inimioara mea, nu-ţi e de-ajuns?

— Mărturisesc, făcu Elizabeth scandalizată, da, mărturisesc că mă aşteptam din partea dumitale la o judecată mai… nuanţată!

— Şi-o să ai parte de judecata asta, de vreme ce aşa vrei. Întâi şi-ntâi, află că pe vremea mea tinerii aduceau din condei ceva mai frumuşel o scrisoare de dragoste, dar, ce-i drept, locotenentul tău ne informează că e la prima încercare de acest fel. Apoi, după câteva reverenţe la adresa adoratei, începe să vorbească despre el. Persoana lui îl interesează nemaipomenit de mult. Cu sinceritatea brutală a militarului – dar pentru asta n-am de ce să-l mustru – ne dezvăluie un lucru înspăimântător, ce-ar face să dea îndărăt un batalion de june frumuseţi. Gelos. Se preface că-i e ruşine. Snoave! în taină, e mândru de asta, ba chiar se şi laudă. Pătimaş de gelos. Nu vezi profilându-se la orizont scenele de menaj?

— Unde-ai fost în după-amiaza asta? Ai primit o scrisoare de la Paris! Dă s-o văd! Curg lacrimi şi frumoasele mâini se frâng. Şi asta nu-i tot. Vrea să ştie dacă inima ta e liberă, dacă nu cumva iubeşti pe altcineva. Gelos dinainte, înainte de nuntă, înainte de vălul alb de mireasă, şi mai vrea adevărul gol-goluţ.

Ce-i drept e drept, în felul lui, e onest, dar, cu toată faţa lui de înger, e în acelaşi timp un copil şi un monstru de egoism şi de cruzime. Tremură, mititico. îi ştiu eu pe

bărbaţi, iar sfatul meu e bun.

Arzând de emoţie, Elizabeth o privi fără a putea rosti un cuvânt. În sfârşit, putu să îngaime:

— Şi dacă, în ciuda a tot şi toate, îl iubesc?

— Eşti pierdută.

— Dar trebuie să răspund.

— Nu răspunzi.

— E inuman. îi datorez o explicaţie.

— Eşti pierdută.

După ce rosti această judecată cu glas răspicat, Miss Charlotte întoarse spatele şi ieşi. Era o altă femeie.

Capitolul LXXXVI

Tânăra englezoaică îşi petrecu dimineaţa într-o tăcere însufleţită de voci şi de chipuri. O întreagă parte a vieţii ei i se desfăşura în minte, ca să ajungă la cuvântul ce-o răscolea. Pierdută. Cele trei silabe atingeau în inima ei coarda cea mai sensibilă, cea ale cărei vibraţii trezeau toate spaimele lumii invizibile.

Ieşind din casă, se duse să se adăpostească sub crengile joase ale cedrului, ce se clătinau încetişor la cele dintâi semne ale iernii. Acolo, nimeni n-o putea vedea şi tot acolo Daniel stătuse în zori ca să zărească măcar fereastra camerei ei, iar ea îl văzuse…

„Pierdută” nu voia să însemne că orice fericire pământească naufragia din cauza unei alegeri nefericite? Sau, dacă te lăsai sedusă de-o faţă atrăgătoare, era semnul prevestitor al unei sorţi despre care mama ei îi vorbise în cuvinte pe care nu le putea uita? Pe când dacă era fidelă şi însufleţită de credinţă, ar fi fost o fiinţă mântuită, şi trebuia să fie încredinţată de acest lucru până-n străfundul conştiinţei. Fie şi numai umbra unei îndoieli prevestea un sfârşit tenebros. Şi iată că îndoiala îşi începea în ea

lucrarea-i răbdătoare. Trăia oare ca o aleasă? Ce înţeles să dea pasiunii ei pentru un bărbat căsătorit şi atracţiei subite faţă de un tânăr ofiţer de marină care-i trimitea scrisoarea aceea smintită?

Pentru prima oară în viaţa ei înţelese ce însemnau groaza şi spaima în faţa morţii. Ca o străfulgerare, îi trecu prin minte că Charlotte fusese hărăzită cu darul profeţiei şi că o pusese în situaţia de a-i arăta scrisoarea ca să i se poată da un ultim avertisment.

Azvârlindu-se pe jos, îşi acoperi faţa cu mâinile şi rămase nemişcată. Spaima trecu pe deasupra ei ca o boare de aer îngheţat. Într-una din mâini, strânsă, mototolea scrisoarea de dragoste, şi se văzu coborând în abisuri cu hârtia aceea în pumn. Fiori îi străbătură trupul. Şi deodată pacea sălăşlui în ea, slăbind, cu o blândeţe nespusă, strânsoarea ce-i încingea pieptul, şi cunoscu o bucurie pe care n-ar fi putut-o zugrăvi, ce-o făcu să se ridice în picioare uluită şi încântată. Şopti:

— Am visat, nu era nimic.

Încântarea lăuntrică se sfârşise dintr-odată, la fel de brusc precum venise. Abia de-şi amintea de cele câteva clipe nemaipomenite. Nu rămase decât cu nostalgia a ceva, o lumină insesizabilă.

Se gândi că, pesemne, dormise. Deseori i se întâmpla să ţină minte ceea ce mai stăruia la marginea visului, dar chiar şi-aceste lucruri se risipeau curând, ziua aducând odată cu ea obişnuitu-i prozaism.

Frigul o făcu să strănute. Alergă în casă şi-abia avu timp să-şi perie rochia şi să-şi cureţe părul de crenguţele ce i se prinseseră de el. Nu fără tristeţe, îşi trecea pieptenul prin firele dese şi aurii, care curând aveau să se înalţe în creştet, după cum cerea gustul modei pretinse de lume. Jonathan ar recunoaşte-o? Chiar Daniel… Printr-un gest brusc, îndepărtă această amintire.

La masă nu deschise gura decât ca să mănânce; dar mâncă bine. Cu o ureche destul de neatentă, asculta cele ce spunea Charlie Jones referitor la un scriitor mort cu mai bine de un an în urmă.

— Poet, spunea, iar eu unul mărturisesc că versurile mă plictisesc, dar se vorbeşte despre el în cercurile literare. A studiat la Universitatea din Virginia. Edgar Poe, fiu de actor! E transmisă din gură în gură, ca un fel de moştenire şi tradiţie, relatarea unei plimbări făcute de el împreună cu camarazii lui pe colinele albastre în 1827 sau 28. Le-a prezis, se pare, un război cumplit între Nord şi Sud, dar băiatul avea o imaginaţie neînfrântă, macabră uneori.

— De ce ne spui toate astea? îl întrebă cu gravitate soţia lui.

— Ca să vă fac să vedeţi că obsesia asta a războiului nu-i ceva nou.

— N-o să fie război, decretă Amelia.

— Cerul să te audă, dar nu-mi sunt pe plac predicile reverendului Beecher, de-o inspiraţie incandescentă. Omul ăsta face rău, predică violenţa. Şi nu e singurul, şi în Sud, din păcate, şi în Nord, mai sunt şi alţii de teapa lui.

— Charlie, zise Miss Charlotte dintr-odată, nu ne-ntrista clipa de faţă. A fost semnat un acord. Nordul ţine prea mult la bunurile lui ca să se arunce într-o aventură atât de costisitoare cum e războiul cu Sudul. Ce motive ar invoca?

— Pretexte se găsesc oricând. E de ajuns să înduioşezi peste măsură opinia publică. Emoţia e un exploziv de-o forţă incalculabilă.

— Charlie, încă un cuvânt şi plec de la masă.

Amelia dădu să se ridice. Cu glasul ei ascuţit, Miss Charlotte introduse o diversiune.

— M-am dus după mere în dimineaţa asta. Betty mă

însoţea şi a venit şchiopătând cu un coş plin de cele mai frumoase renete de-ale contelui d'Albermale. Am să vă fac o tartă pe care o s-o ţineţi minte câte zile veţi avea, mare cât roata carului.

Cuminţită dintr-odată, Amelia întrebă:

— Când?

— Să zicem că peste trei zile. Vreau s-o fac din aluat sfărâmicios, după care să mai tânjiţi.

— Sfărâmicios? întrebă Elizabeth dintr-odată.

— Da, fetiţo. Nisipos şi în acelaşi timp foitaj. În aluatul nisipos foile se pierd, pricepi tu?

— Dacă ai de gând s-o faci mare cât roata carului, observă Charlie Jones, va trebui să-i chem în ajutor pe tinerii noştri vecini din faţă.

Miss Charlotte râse mucalit:

— Cu câtă veselie o să-şi lase tată şi mamă, până şi credincioasa şi plângăreaţa Clementine.

— O să lipsească micuţul Mike, zise Charlie Jones, plecat săptămâna trecută într-o furtună de strigăte şi proteste. Striga: „Lisabeth! Lisabeth!”

Aruncă spre soţia lui o privire cu înţeles:

— Cel mai mare dintre copii, Teddy, şi el o să lipsească. Rareori e acasă.

Elizabeth îşi păstră o faţă împietrită.

Se lăsă subit o tăcere ce păru să-i încremenească pe toţi cei de faţă. Puţin lipsea să crezi că nici nu mai respiră. Nu ţinu decât vreo două-trei secunde, dar păru nesfârşită. Apoi Charlie Jones îşi limpezi glasul şi întrebă aşa, într-o doară:

— L-ai văzut, Elizabeth. Ce părere ai despre el?

— Eu? Niciuna. Nu l-am văzut decât o clipă. Şi-apoi, ce mă priveşte pe mine?

Charlie Jones oftă prelung a uşurare, în timp ce soaţa lui zâmbea pisiceşte.

— Hai să urcăm, spuse. Simt nevoia să mă odihnesc.

— Păi da, zise vesel soţul, şi eu la fel…

Tăcuţi şi caraghioşi, ieşiră din sufragerie ţinându-se de mână, cu un uşor legănat ce-i făcea să pară că navighează pe apele liniştite ale unei fericiri înţelepte.

Rămasă singură cu Elizabeth, Miss Charlotte o privi o vreme fără să spună nimic.

— Îţi dai seama, comentă în cele din urmă, că i-ai speriat îngrozitor cu scrisoarea ta de la Annapolis?

— De ce?

— Mister. Poate că vom înţelege într-o bună zi. Charlie a văzut scris Annapolis pe ştampila de pe timbru. Asta l-a făcut să fie într-o dispoziţie atât de proastă în legătură cu zvonurile de război, care circulă din nou.

— Nu văd legătura.

Miss Charlotte înălţă din umeri.

— Trebuia să-şi treacă furia asupra cuiva sau a ceva. Indiferenţa ta faţă de Teddy l-a înseninat iarăşi. Dar oare chiar eşti sinceră?

— Iartă-mă, Charlotte, dar găsesc că întrebarea dumitale e jignitoare.

— Foarte bine, foarte bine, retrag „sinceră”, dar ia spune-mi, parcă iar arăţi bine, în timp ce azi-dimineaţă aduceai cu o moartă. Ce s-a întâmplat?

— Uiţi că azi-dimineaţă eram „pierdută”?

Un râs nervos zgâlţâi umerii bătrânei domnişoare.

— Am spus eu asta?

— Şi nu o dată, de două ori.

— Înseamnă că aşa credeam cu tărie. Ceva trebuie să se fi întâmplat între timp.

— Ei da! Ceva nemaipomenit, care merită să figureze în manualele de istorie: m-am culcat sub cedru şi am adormit.

La aceste cuvinte, Miss Charlotte se apropie de ea şi,

luându-i mâna, spuse cu o gravitate extraordinară:

— Mititico, poate că e mai nemaipomenit decât bănuieşti.

Fata nu-şi putu reţine o mişcare de enervare:

— Charlotte, mi se pare că-ţi place să faci un mister din lucrurile cele mai simple. La început m-ai văzut în infern cu nefericita aceea de scrisoare în mână…

— În infern nu, ci pe pământ, sclava unui soţ gelos.

— Ceea ce-i sigur e că m-ai înfricoşat. Şi-atunci, zdrobită de oboseală, am adormit sub copacul ăsta bătrân, iar somnul m-a liniştit. Ce poate fi mai firesc?

— Crezi? Mie nu mi se pare. Trebuie să fi auzit o voce.

— Nu.

— O voce asemănătoare unei răsuflări.

— Nimic de felul ăsta. O, Charlotte, nu-mi mai pune atâtea întrebări stranii. Sunt o fiinţă normală, căreia nu i se întâmplă nimic neobişnuit.

— Dar scrisoarea, Elizabeth, unde e?

— Nu ştiu ce-am făcut cu ea, am pierdut-o.

Un zâmbet larg întinse buzele lui Miss Charlotte.

— Am răspuns la întrebările dumitale, eşti mulţumită pe cât se pare.

— Încrezătoare.

Şi adăugă cu un aer complice:

— O să ne vedem când vei voi. Mă duc pe la bucătării, să dau porunci pentru tarta mea.

Elizabeth o lăsă să plece fără un cuvânt, înciudată de aerul ei glumeţ. La ea în cameră, îşi şopti:

— Îşi închipuie că o să mă consoleze cu tarta ei, ca pe-o fetiţă!

Scrisoarea ce-i căzuse din mână prin ierburi n-avea decât să stea acolo, aşteptând un răspuns ce n-avea să sosească niciodată. Ploaia n-avea decât să prefacă în terci

cocoloşul acela de hârtie. Elizabeth renunţa. Charlotte o convinsese, iar ea îi purta pică pentru faptul că o convinsese. Erau clipe când nu putea s-o sufere pe arătarea asta mică – dar Charlotte avea totdeauna dreptate. Trebuia să renunţe la chipul acela frumos, aprins de patimă. Să renunţe la Daniel. Şi o spuse cu glas tare, în camera aceea unde nu lipseau decât jucăriile de copil ca să fie cu-adevărat o cameră de fetiţă. îi spunea ca o nebună balansoarului:

— Renunţ la Daniel.

Le-o spunea pereţilor, le-o spunea mobilelor, fără să uite patul, care nu se bucură totuşi decât de-o privire furişă. Se duse să i-o spună peisajului ce i se dăruia în camera cu dulapuri. „Renunţ la Daniel”, le spunea copacilor de purpură şi aur sub cerul cenuşiu, i-o spunea Elizabethei din adâncul oglinzii, iar aceasta îi răspundea cu glas tăcut, întredeschizându-şi gura drăgălaşă, şi de fiecare dată numai se strângea tot mai mult. Duioşia neîndestulată pe care-o purta în ea se simţea păgubită. Totul în ea se revolta, dar renunţase, renunţase, renunţase.

Să plângă era nedemn şi cu totul inutil. Se ţinuse tare şi se admiră că nu se clătinase, dar nu voia să i se vorbească de voci misterioase, deoarece în urările şi raţionamentele Charlottei adulmeca nişte subînţelesuri pioase, iar aşa ceva nu îngăduia.

Cineva bătu la uşă.

Jemima. Neagră din creştet până-n tălpi, nu avea alb decât albul ochilor şi cel al guleraşului puritan. La încheietura mâinii drepte atârna un săculeţ din piele de culoare închisă.

— Master Charlie mă trimite ca să vă pieptăn, Miss.

— Acum?

— Aşa a poruncit.

— De ce-i aşa grăbit? Şi unde o să mă piepteni?

— Aici. E foarte simplu. E vorba doar de-o încercare, ca să vedem.

— Eşti coafeză, Jemima?

— Am fost un an de zile, la Richmond. Master Charlie m-a trimis să urmez o şcoală. Vrea să am o meserie, pentru mai târziu.

— Nu înţeleg.

Fără să răspundă, Jemima luă un scaun, pe care-l puse în faţa oglinzii.

— Pot să vă cer să vă aşezaţi, Miss?

Vocea era precisă. Limba, de-o corectitudine desăvârşită. Vorbea ca o englezoaică bine educată din clasa mijlocie. Contrastul cu culoarea pielii avea ceva violent.

Elizabeth se simţea stingherită. Imaginea pe care i-o trimitea oglinda o tulbură ca şi cum cineva – ea însăşi – ar fi privit-o pentru ultima oară. Prea semăna cu un rămas bun… şi în spatele ei, silueta aceea neagră ca cerneala…

— Nu-mi place ce faci, Jemima, spuse deodată.

— Încă n-am făcut nimic, Miss.

— N-o să-mi tai părul?

— Nici pomeneală, Miss. N-am nici foarfecă la mine. Am să mă descurc cu piepteni şi cu ace.

Elizabeth închise ochii.

— Mai bine să nu văd.

— Veţi avea o surpriză, Miss.

În părul des, Elizabeth simţi mai întâi mângâierea prelungă a pieptenului, ce-i dădu un mic fior de plăcere, apoi mâinile cele lungi şi grijulii ridicau una după alta buclele de păr uşoare şi-n acelaşi timp voluminoase, iar fata încercă o senzaţie neplăcută de gol în jurul umerilor, în timp ce o activitate cu piepteni îndoiţi şi ace înfipte ici şi colo se efectua în vârful creştetului.

Se gândi: „Am să văd – ce grozăvie! – o doamnă din

societatea aleasă a Sudului, în loc de fata venită din Anglia, liberă şi veselă, care-şi purta pălăria de călărie până pe ochi şi cu părul în vânt…”

— Vă puteţi uita, spuse Jemima în cele din urmă.

Elizabeth deschise ochii şi văzu pe cineva necunoscut, dar care-i zâmbea cu o drăgălăşenie timidă, câtuşi de puţin o doamnă din înalta societate, ci o încântătoare tânără persoană pieptănată cu un fel de tocă alcătuită din rulouri aurite, care deasupra urechilor se prefăcea în bucle aventuroase. Simţi cum îi bate inima.

— Bună, dragă, spuse…

Când în sfârşit se întoarse ca să-i mulţumească Jemimei, aceasta se afla în prag, cu uşa deschisă.

— Complimentele mele, Jemima, şi mulţumesc.

— O, Miss, asta-i munca mea.

Dispăru numaidecât, iar uşa se închise.

Aerul plouat al fetei spunea multe, căci dacă Jemima dispreţuia complimentele, tinerei englezoaice nu-i erau indiferente. Noua ei pieptănătură îi plăcea atât de mult, încât voi cu orice preţ să se arate. O presimţire o făcu să vadă că o nouă viaţă i se deschidea în faţă şi că fusese descotorosită de-o seducătoare, dar ridicolă personalitate. Pe viitor, n-avea să mai joace pe scena lumii rolul de adolescentă întârziată. Cu rochia ei lungă şi minunăţia aceea de bucluşoare răsucite ce-i strângeau capul ca într-o boneţică aurie, înfrunta viitorul. Jonathan n-avea s-o recunoască.

Jonathan. Numele ăsta o opri în loc. Şovăi o clipă, apoi coborî scara. Jonathan era departe, încă şi mai departe ca de obicei, prin însuşi faptul acestei transformări. Gând straniu, pe care-l tot suci şi răsuci în minte.

Afară nu văzu pe nimeni. Amelia şi soţul ei îşi prelungeau odihna. Era frig. Aruncă o privire departe, spre

casa cea lungă şi galbenă, amintirile o năpădiră, iar inima în piept o duru, dar oare nu renunţase? Simţi nevoia s-o spună iarăşi, cu hotărâre.

Iama se vestea prin croncănitul ciorilor pe lângă casă, iar minunatele frunze ale toamnei indiene începeau să se împrăştie pe la poalele copacilor celor mari. Tristeţea acelui ceas era de-o frumuseţe sfâşietoare. Exuberanţa se retrăgea din viaţă. Se întoarse în casă să-şi ia un şal. Nu mai demult decât în dimineaţa aceea, părul îi ţinea loc de şal. Puse piciorul pe prima treaptă, când Betty se ivi în spatele ei, într-o bluză lungă, roşie.

Văzând-o, bătrâna negresă scoase un strigăt şi se prăbuşi. Pe faţa ei tăbăcită, uimirea se prefăcea în spaimă.

— Ce-i cu tine, Betty, ce te-a apucat? Parc-ai fi văzut un strigoi.

— Oh, don'soa'a Lisbeth, exclamă Betty, dumneavoast'a sunteţi! Ce f'umoasă sunteţi!

În elanul ei de admiraţie, Elizabeth presimţi ani întregi de fericire. Regreta doar că acest prim omagiu pornise de pe cea mai de jos treaptă socială, dar aproape numaidecât roşi de ruşine. Aplecându-se spre Betty, o ajută să se ridice.

— Mititica mea Betty, crezi că-mi stă mai bine aşa?

Betty începu atunci să bălmăjească nişte cuvinte de neînţeles; reieşea din cele îndrugate că e mândră de stăpâna ei.

— Ei, hai, vino-ţi în fire, să fii la fel de drăguţă ca la Dimwood. Şi-acum, urcă repede sus să-mi aduci şalul meu cel mare, cenuşiu, mi-e frig.

— Miss Cha'lotte v'ea să vă vo'bească, zise Betty ţinându-se zdravăn de balustradă, ca să urce.

Când ajunse sus, adăugă râzând:

— Pane'ul plin de me'e îţi 'upe şalele.

— Trebuia să-mi spui, zise fata.

Dar bătrâna slujnică nu mai era acolo. Elizabeth îi putu auzi târşâitul încălţărilor pe pardoseala coridorului.

Aşteptă. Ceva se petrecea cu ea, fără a putea înţelege altceva decât că nu se mai vedea drept aceeaşi persoană pe care-o admirase în oglindă cu o oră mai înainte. Rezulta de pe urma acestui lucru o stare foarte proastă şi era nerăbdătoare ca Betty să se întoarcă. Aceasta nu întârzie. Cu şalul cenuşiu îndoit pe braţ, cobora treptele, arătându-şi dinţii într-un zâmbet larg.

Elizabeth luă şalul şi se înfăşură cu el; era un şal din Scoţia, al cărui vârf ajungea la spate chiar deasupra călcâielor.

— Ştii, Betty, îi spuse cu blândeţe, o altă slujnică o să se ocupe de mine şi de camera mea, dar tu o să fii totdeauna preferata mea. Înţelegi?

Faţa atât de nemilos bătucită de vârstă şi de muncă se ridică spre ea. Tânăra englezoaică aproape că nu-i putu îndura privirea. Se întreba în ochii cărei fiinţe omeneşti mai citise o dragoste atât de adâncă, o dragoste care nu cerea nimic şi care oferea totul. Stăpânindu-se, spuse pe un ton obişnuit:

— Unde-i Miss Charlotte?

Betty făcu un gest ca să arate împrejurimile.

— E'à la bucătă'le, da' a plecat, zise aproape încet.

— Mă duc s-o caut. Tu du-te de te odihneşte, am să spun să fii lăsată în pace.

— Mulţumesc, don'soa'a Lisbeth.

Făcu câţiva paşi pe sub copacii din faţa casei, dar nu văzu pe nimeni. Vântul stătuse. O plimbare pe cărarea cea lungă ce şerpuia în jurul pajiştii i se păru cel mai bun mijloc de a-şi veni în fire.

Tânjea după o ceaşcă de ceai. Anotimpul, răcoarea aerului, totul o îndreptăţea în pofta ei. Ar fi necăjit-o să se întoarcă şi să poruncească să i se aducă o gustare, ei

singură, în salon. I s-ar fi adus, fără doar şi poate, dar singurătatea vieţii de ţară devenea apăsătoare. La Savannah, şi chiar la Dimwood, să dădeau baluri. Simţea lipsa balurilor. Voia să fie admirată. Era ceva nou. Inima ei aparţinea lui Jonathan, şi şi-o spunea întruna, dar nu se putea feri de lume, ca un obiect preţios, într-o vitrină. Numărând pe degete, făcu socoteala bărbaţilor care-i făcuseră curte de când sosise în America. Mai întâi, bietul înger orb, atât de drăguţ când îşi lua lornionul. Apoi Fred, bietul Fred, atât de hotărât şi de drept, dar în sfârşit, bietul Fred. Şi, în sfârşit, strălucitorul Daniel, a cărui scrisoare de dragoste nestăpânită va rămâne – bietul de el – pe veci fără răspuns.

Dintr-odată, avu impresia că aerul rece îi freca obrajii ca s-o scoată din visările ei şi s-o aducă la realitate. În faţa ei, ca într-o halucinaţie, văzu ochii negri ai lui Betty, vorbind doar de iubire în insondabila ei simplitate.

Tulburarea pe care-o simţi o opri brusc. I se părea că i se arată astfel întreaga frivolitate ce zăcea în ea. Rochia cea lungă şi pieptănătura elegantă nu schimbau cu nimic lucrurile. Pornirile ei afective erau ale unei copile. Numai Jonathan ar fi putut-o maturiza, dar Jonathan era departe. îşi aminti iar de patima ce-i ardea pe faţă, de privirea lui lacomă ce punea stăpânire pe ea cu brutalitatea unei sălbăticiuni. Şi-apoi, cu câtă duioşie ar copleşi-o…

— Jonathan, gemu.

Cum ironia avea totdeauna la ea ultimul cuvânt, râse uşor trist şi comentă:

— Cam caraghios ca pe un drum din Virginia, o tânără fată în rochie lungă să-l strige pe un domn din Viena.

Făcu cale-ntoarsă.

O ciocârlie umplea cu strigătul ei abia auzit imensitatea cerului cenuşiu. Pe marginea cărării leneşe,

mestecenii se înfiorau de tremurul micuţelor lor frunze galbene. La drept vorbind, Casa cea Mare din lemn oferea amatorilor confortul unei placidităţi solide.

Pe când intra pe uşa de la verandă, fu cât pe ce s-o răstoarne pe Miss Charlotte.

— Asta-i bună! exclamă aceasta, potrivindu-şi boneta. O căutam pe Elizabeth şi dau nas în nas cu o încântătoare necunoscută. Să nu stăm aici, începe să fie frig. Amelia şi Charlie se află în salon, în aşteptarea unui ceai în faţa focului.

Prea sâcâită ca să-i răspundă, Elizabeth o urmă pe Miss Charlotte şi-i găsi, într-adevăr, pe cei în cauză savurând o ceaşcă de ceai în faţa unui somptuos foc de butuci… Cu trosnete distincte, flăcările jucăuşe se răsuceau în vatră într-o întrecere plină de veselie. Marea încăpere de proporţii impozante îşi pierdea întrucâtva din nobleţea ceremonioasă, ca să se însufleţească şi să devină aproape intimă, deoarece draperiile lungi de catifea roşie ascundeau ferestre înalte, reţinând astfel căldura cea plăcută între pereţii ei.

Stând în fotolii confortabile, de-o parte şi de alta a căminului, Charlie Jones şi soţia lui respirau fericirea conjugală a vârstei mature. La îndemâna lor, un ceainic greu de argint domnea pe o măsuţă în mijlocul farfurioarelor pline de pişcoturi, de *sconcs* şi de *muffins*.

O tăcere mirată o întâmpină pe Elizabeth. Mută de enervare la vederea acestei satisfacţii ostentative, făcu vreo câţiva paşi, însoţită de Miss Charlotte.

— Iat-o, zise aceasta cu un zâmbet larg.

Amelia îşi puse ceaşca pe măsuţă şi-o cercetă pe tânăra englezoaică.

— Ce părere ai? întrebă Charlie Jones.

— Corect, zise Amelia.

Dintr-un salt, Charlie Jones se ridică din fotoliu şi luă

amândouă mâinile fetei într-ale lui:

— Copilă dragă, eşti încântătoare, încântătoare pentru că ai *chic* şi *bon ton*.

Aceste cuvinte străine o făcură pe Amelia să se încrunte, deoarece evocau Parisul, oraş de perdiţie.

— Găsesc că exagerezi, zise.

Un strigăt asurzitor de ascuţit al Charlottei urcă până în tavan:

— Exagerezi! Dar reuşita e totală. Întoarce-te, Elizabeth.

— Nu, spuse fata. Vreau o ceaşcă de ceai.

— Oh! Suntem de neiertat, exclamă unchiul Charlie. Charlotte, te implor, atârnă-te de cordonul soneriei, ca s-o chemi pe Miranda.

Trase chiar el două fotolii. Elizabeth şi Charlotte se aşezară.

— Tocmai vorbeam despre voi, continuă unchiul Charlie. Gustarea pentru copiii din faţă… Elsie vine cu logodnicul ei şi o prietenă al cărei nume l-am uitat, dar despre care se spune că-i de familie bună. Două tarte vor fi de-ajuns, Charlotte?

— O să fac trei! exclamă viteaza domnişoară.

Miranda se ivi. Purtând un şorţ alb cu dantelă, tânăra femeie cu tenul cafeniu deschis răspundea exigenţelor stilului în vogă; faţa ei de-o fineţe excepţională îndepărta în totul denumirea de sclavă. Gravă şi tăcută, aşteptă ca Charlie să-i dea poruncile necesare, apoi se retrase discret.

Elizabeth se uita gânditoare la foc şi nu lua parte la conversaţie, care drumeţea, de bine de rău, printre banalităţile despre vreme şi pregătirile pentru Crăciun. După părerea cultivatorilor, care observau animalele şi ogoarele, iama avea să fie aspră, iar zăpada n-avea să întârzie. Pe 25 decembrie se vor înfmpta dintr-o curcă

friptă şi contau cu toţii pe Charlotte pentru puddingul flambat cu rom. Amelia, ca de obicei, afurisi Nordul.

„Toată viaţa mea o să fie aşa, îşi spunea Elizabeth, doar de nu s-o întâmpla ceva ori de s-o întoarce Jonathan. Şi-atunci? „Visă că fuge cu ea… dar unde?

În acest punct al cugetării ei, îl auzi pe unchiul Charlie zicându-i cu vocea lui suavă, rezervată situaţiilor care cereau fineţe diplomatică:

— Scumpa mea soţie şi cu mine propunem să-ţi dăm o altă cameră, mai plăcută şi mai spaţioasă decât actuala ta cămămţă.

— Dar mie îmi place cămămţa mea, zise Elizabeth din spirit de contradicţie şi independenţă, m-am legat de ea ca de-o prietenă.

„Proasto, îşi spuse în gând, n-o poţi suferi. Lasă-i să facă ce vor”.

— O să-ţi schimbi părerea când o să vezi ce-ţi dăm.

— Alături de camera noastră, zise Amelia pe un ton în acelaşi timp duios şi sentimental.

Între timp sosi şi ceaiul, pe un uriaş platou negru presărat cu minuscule steluţe aurii; era dus de Barnabé, îmbrăcat în haină scurtă, albă, şi fu pus pe o măsuţă joasă, în faţa Elizabethei şi a lui Miss Charlotte. Urmat de Miranda, care supraveghea operaţiile. Cu un semn din deget îi dădu de înţeles lui Barnabé că poate pleca şi se pregătea să toarne ceai în ceştile de porţelan încercuite cu auriu, când Miss Charlotte o opri:

— Întâi să mai stea, fac eu tot ce trebuie pe urmă.

Miranda se înclină şi ieşi.

— Un ceai de vrăjitoare, zise Charlotte, ceva care să ne galvanizeze.

— Aşa ceva i-ar trebui şi bietei mele Betty, care încă nu şi-a venit în fire de pe urma oboselii.

Răspunsul veni într-un strigăt asurzitor:

— Ştiu, am greşit, credeam că-i mai în putere, coşul ăsta cu mere o să-mi apese conştiinţa cu toată greutatea lui.

Charlie Jones dădu din mâini ca pentru a cere cuvântul.

— Betty n-o să mai muncească, interveni el. E la capătul puterilor, mă ocup eu de ea.

Elizabeth sări dintr-odată:

— Că doar n-o să mi-o luaţi!

— Nu, de vreme ce ţii la ea, dar mai înţelept ar fi să se întoarcă la Dimwood.

— Nu se simte bine la Dimwood, mi-a spus-o.

— Ce altceva mai bun aş putea face? Ţi-o dau ţie. Poţi s-o eliberezi dacă vrei. Sunt de acord. îţi aparţine.

— S-o eliberez? Şi unde s-ar duce? Vrea să rămână aici.

Charlie Jones avu un gest de avocat:

— Aici e buba cu negrii. Fug, iar mulţi dintre ei se întorc, pentru că nu ştiu unde să se ducă.

— Charlie, spuse Amelia cu o voce plângăreaţă, toarnă-mi o ceaşcă de ceai şi să vorbim despre altceva.

Şi, ca pentru a se îmbărbăta, adăugă într-o şoaptă:

— În orice caz, suntem siguri că n-o să se revolte niciodată.

— Ăsta-i veşnicul cântec al Sudului, zi de zi de treizeci de ani încoace, zise Charlie Jones umplând ceaşca soţiei lui, în timp ce Miss Charlotte, aplecată peste tava cu punctişoare aurii, mesteca în ceainic ceaiul pe care-l voia negru.

— Iată-te proprietara unei sclave, îi zise ea Elizabethei, râzând, ce ai de gând să faci cu ea?

— Nu e sclava mea, o să se ocupe de lenjerie, şi-apoi, îmi place tovărăşia ei.

Răspunsul fusese dat pe un ton tăios, ce nu-i displăcu

lui Miss Charlotte.

— Bravo, îi zise, vorbeşti pe şleau. Vrei un *buni* îţi recomand mai curând biscuiţii sfărâmicioşi, sunt făcuţi de mâna mea, dar asta-i nimica \ toată pe lângă tartele mele.

— Sunt gata?

— Da şi nu. Nu sunt gata, dar le văd rumenite bine. Aşteaptă în invizibil. Nu te pot trata cu nimic?

— Nimic, mulţumesc. Ceaiul e minunat, dar nu mi-e foame.

— Să-ţi spun eu ce-i cu tine: te plictiseşti.

— Poate. Am senzaţia că se pregăteşte ceva.

— O presimţire? Eu am în fiecare zi – în fiecare zi se pregăteşte ceva. O presimţire…

Elizabethei i se păru că supranaturalul o pândeşte, încât preferă să tacă.

În căminul cel mare, flăcările jucau mai domol dar, datorită căldurii, Amelia şi Charlie Jones aţipeau în adâncul fotoliilor, iar respiraţia lor uniformă şi din ce în ce mai adâncă îi legăna unul pe altul. Lui Miss Charlotte atmosfera i se păru nimerită pentru confidenţele majore, încât şopti:

— Îţi găsim noi un drăguţ – un drăguţ serios, potrivit pentru tine, nu ca celălalt.

Aplecându-se puţin peste tavă, îndrăzni să întrebe foarte încet:

— Mama ta te-a instruit în legătură cu ceea ce orice tânără lady trebuie să ştie?

Elizabeth tresări de oroare:

— Charlotte! exclamă.

— Bine, zise ea cu un zâmbet, asta-i tot ce voiam să ştiu.

Stând cât se poate de nemişcată, tânăra englezoaică se prefăcea că priveşte focul şi nu răspunse. Timpul se scurse în tăcere.

Capitolul LXXXVII

Se însera. Întremată de somnul de după-amiază, Amelia declară că vrea s-o ducă ea singură pe Elizabeth în noua ei cameră.

— Aşa curând? se miră fata.

— Da, copilă dragă. Totul a fost aranjat în după-amiaza asta. Hainele, ceea ce aveai în comodă şi dulapuri, obiectele de toaletă, în fine, totul. O, ce mulţumită o să fii!

Rostind aceste cuvinte, avea înfăţişarea şi tonul unei suverane binevoitoare, dar neînduplecate. Boneta ei mare, împodobită cu dantelă, îi sporea majestatea feţei. Fără să vrea, Elizabeth se întrebă ce anume putuse stârni pasiunea amoroasă pe care i-o inspira lui Charlie Jones, dar pătrundea aici într-un mister ce nu le privea pe tinerele *ladies*. Nu era îngăduit să-ţi închipui anumite lucruri.

Şi-apoi, în clipele de faţă, altele erau preocupările ei. Se făcuse totul peste capul ei, aşa cum ai proceda cu o rudă săracă. În ciuda afirmaţiilor şi făgăduielilor categorice ale unchiului Charlie, statutul ei rămânea neschimbat. Mai presus de voinţa acestui domn care conducea în special o companie atotputernică de export se afla voinţa şi capriciul acestei doamne un pic cam masive.

Spumega în tăcere, în timp ce-o urma pe Amelia, care se deplasa cu încetineală în rochia aceea cu volane castanii tivite cu negru. Cămăruţa ei caraghioasă de copil i se părea a fi un cuib, un refugiu de lume, aproape o ascunzătoare, în care se simţea bine. Ce surpriză o aştepta acum?

Trecând prin faţa camerei ei, nu se putu împiedica să nu întrebe: cine s-a ocupat de lucrurile mele?

— Jemima, i se răspunse în cele din urmă.

Veşnic Jemima! Fără a mai spune vreun cuvânt, o

apucară pe coridorul cel lung, destul de slab luminat de lămpi cu ulei fixate pe pereţi. Trecând prin faţa uşii lui Miss Charlotte, Amelia zise numai:

— Drăgălaşa şi micuţa Charlotte, sunt sigură că s-a dus la îndrăgita ei bucătărie. Charlotte e o sfântă.

Elizabeth nu comentă în vreun fel afirmaţia ei.

Următoarea uşă era cea a unei camere pentru musafiri, acum goală; după care, de cealaltă parte a coridorului, foarte retrasă, o uşă de dimensiuni mai mari, din două canaturi.

— Camera noastră, zise Amelia cu o gravitate aproape religioasă.

Mai făcură câţiva paşi, apoi vesti pe un ton uşor glumeţ:

— Camera lui Miss Escridge.

Intrară. Încăperea era înaltă şi întunecoasă. O lampă cu ulei pusă pe o măsuţă se lupta cu întunericul înserării, dar focul de butuci din căminul de cărămidă punea mari pete luminoase, ce se prelingeau pe pereţi în străfulgerări. Elizabeth înţelese că se afla în unul din cele două pinioane ale Marii Pajişti şi căută din ochi mobilele acestei încăperi de dimensiuni tulburătoare. Nişte perdele albe trădau prezenţa unui pat cu coloane. Restul era lăsat pe seama imaginaţiei. Se vedea mai bine decât restul măsuţa acoperită cu o tapiserie roşie. Sub razele îmblânzite ale micuţei lămpi, o *Biblie* voluminoasă invita la meditaţie.

În acest spaţiu mare, vocea răsuna cu o intensitate aparte, dând frazelor celor mai banale o gravitate pe care n-o meritau:

— Recunosc că, luminată astfel, camera nu are nimic îmbietor, dar ziua o să te încânte. E cea mai frumoasă cameră de la Marea Pajişte, împreună cu a noastră.

Stând lângă măsuţă, se silea să zâmbească. Şi totuşi, faţa Ameliei, izbită de lumina lămpii, continua să păstreze

o imobilitate de statuie. Cu un gest furiş, scotoci într-un săculeţ prins de rochie.

— Vino, spuse.

Cam în silă, Elizabeth făcu un pas, doi.

— Draga mea copilă, dacă am ţinut să vin singură cu tine până aici, am făcut-o dintr-un motiv a cărui valoare morală – da, morală, o vei aprecia. Adineauri, în salon, ţi-am vorbit într-un fel prea puţin plăcut în legătură cu pieptănătura şi rochia ta.

— Nu-mi aduc aminte, spuse Elizabeth, indispusă de felul acesta stingheritor al ei de-a se umili.

— Ba da, am vorbit tăios, rece, te-am rănit, conştiinţa mea îmi strigă acest lucru. Primeşte o bomboană de miere ca să ne împăcăm, vrei?

Între degetele ei ascuţite ţinea o bomboană pe care o scosese dintr-o cutiuţă de metal. Elizabeth o privi, cuprinsă de scârbă, şi nu spuse nimic.

— Primeşte, copilă dragă, altminteri toată noaptea n-am să închid ochii.

Elizabeth luă bomboana şi, în chiar aceeaşi clipă, un cuvânt îi veni în minte, în litere fulgerătoare: „Să fugă”.

— Îţi mulţumesc, exclamă Amelia, îţi mulţumesc ţie şi-i mulţumesc Cerului care uneşte inimile într-o aceeaşi îndurare. Iată că mi s-a luat de pe suflet o povară de neîndurat. Iar acum, fetiţo, aşază-te un pic aici, în scaunul ăsta mare pe tălpici.

Apucând lampa cu o mână, o ridică şi-i arătă fetei un balansoar confortabil, căptuşit cu catifea stacojie şi cocoţat pe nişte tălpici uriaşe, ce-i făgăduiau un legănat ameţitor.

— Nu vrei să şezi? Ca să-mi faci plăcere…

Elizabeth se aşeză, cu bomboana în palmă.

— Nu te speria, îi zise Amelia, te las o clipă în întuneric. Nu e nicio fantomă în partea asta a casei. De altfel, eu sunt aici, aproape, mă duc să arunc o privire în

cabinetul tău de toaletă, ca să mă asigur că totul e în ordine şi că nu lipseşte nimic.

Elizabeth o văzu străbătând camera în toată lungimea ei, şi deodată luminiţa ce călătorea prin întuneric dispăru îndărătul unei draperii. Se auzi un zgomot de sertare destul de repede închise, apoi cel al unei uşiţe, desigur de la dulăpaşul cu doctorii, rămas ceva mai mult deschis. Elizabeth azvârli bomboana sub masă.

În sfârşit, lămpiţa începu din nou să strălucească în cameră, ţinută, pe cât se părea, cu o mână ceva mai puţin hotărâtă. Ai fi spus chiar că dansează puţin, şi curând Amelia se află în faţa tinerei englezoaice, care-o privi cu răceală.

— Jemima noastră e de-a dreptul desăvârşită, spuse Amelia râzând, poţi conta pe ea.

Continuă să râdă o vreme cu o satisfacţie vădită şi puse lampa pe măsuţă.

— Cinăm peste o oră, continuă. Poţi rămâne aici, dacă vrei, ori să cobori în salon. În ceea ce mă priveşte, mă duc să mă odihnesc puţin la mine în cameră. Sunt pradă, cred că ţi s-a spus, unor oboseli stranii.

Încet, ajunse la uşă. Elizabeth abia aştepta s-o vadă plecată şi o urmă până acolo, dar Amelia mai avea ceva de spus.

— Îţi aminteşti, copilă dragă, de plimbarea pe care am făcut-o în încântătoarea grădină publică de la Savannah?

Elizabeth îşi amintea.

— Ne-am spus, continuă Amelia, lucruri ce vor conta, nădăjduiesc, în viaţa ta. Ţi-am dăruit afecţiunea mea şi ţi-am cerut încrederea. Nu uita: încrederea! Scumpul meu Charlie şi cu mine vom veghea asupra ta, asupra fericirii tale…

Se opri o clipă, apoi continuă:

— …a onoarei tale.
— A ce? exclamă Elizabeth.
În semiîntuneric, Amelia întoarse spre ea o faţă lipsită de culoare şi, cu vocea ei liniştită, rosti o frază de-o scurtime apăsătoare:
— Conştiinţa ta, copilă dragă, te va instrui.
Zicând acestea, ieşi din cameră şi pomi pe coridor, părând a-l umple cu întreaga ei persoană.
Rămasă singură, fata se trânti în balansoarul căptuşit cu catifea roşie şi se legănă violent din faţă spre spate minute în şir.
Deodată, se ridică şi se duse să tragă de cordonul soneriei, de lângă cămin. Trecu timp, apoi uşa se deschise… Elizabeth nu văzu la început decât un şorţ lung, alb. O recunoscu pe Jemima.
— Jemima, unde sunt lucrurile mele, dulapurile mele?
— Aici nu sunt dulapuri, Miss. Am aranjat totul în două garderoburi. Vreţi să vedeţi?
— Nu. Tu o să te ocupi de mine aici?
— Nu, Miss. Eu nu sunt cameristă. Astăzi a fost o excepţie. Mrs. Amelia mi-a poruncit.
— Ştii unde e Miss Charlotte?
— M-am întâlnit cu ea adineauri, jos. M-a rugat să vă spun că o să urce să vă vadă şi s-o aşteptaţi.
— Bine.
— Pot să plec?
— Da… Nu, stai. Jemima, nu-mi place camera asta.
Cum de-a putut spune aşa ceva? Nu se mai controla.
Se lăsă o tăcere, apoi vocea precisă a Jemimei întrebă:
— Mai aveţi nevoie de mine, Miss?
Elizabeth clătină din cap. Jemima se retrase.

Capitolul LXXXVIII

Charlotte nu se lăsă aşteptată. Aferată şi curioasă, intră brusc, cu boneta puţin într-o parte, vestitoare de furtună.

— Prin urmare, aici te-a vârât draga mea soră.

Vocea ei, care urcă în tavan, o făcu să tresară pe Elizabeth, cufundată în gânduri, în faţa focului.

— Ce crezi despre povestea asta, Charlotte?

— Mai multe lucruri în acelaşi timp. Întâi de toate că, fără a fi vecină cu sanctuarul conjugal, eşti aproape de el. Pe urmă – dar ia apropie puţin lampa –, nu, n-am orbul găinilor: au pus să se scoată broasca din uşă. Nu tu broască, nu tu cheie. Mititico, ai ajuns prizonieră.

— Charlotte, vezi că sunt nefericită şi chinuită, de ce-mi spui lucruri pe care nu le pot înţelege?

— Doar nu eşti mai proastă decât alţii. Gândeşte-te un pic. Cât despre faptul că eşti nefericită şi chinuită, nu vreau să fii. Uiţi că Charlotte este aici şi veghează asupra ta.

Elizabeth bătu din picior.

— Nu, Charlotte, ai auzit? Şi-aşa sunt doi care mă supraveghează.

— Păi vezi, uite că începi să înţelegi. Intră la tine cine pofteşte, ca într-o moară, de vreme ce uşa n-are broască. Nimic nu te pune la adăpost de veşnica lor solicitudine. Cheia înseamnă garanţia vieţii private.

— Dar mă simţeam foarte bine în cămăruţa mea şi mă lăsau în pace. Ce rău am făcut?

— Nimic, dar între timp a sosit ceva. O scrisoare.

— O scrisoare. Da, o scrisoare. Şi ce dacă?

— Scrisoarea asta avea vina că venea de la Annapolis.

— N-au citit-o.

— Ar fi fost mai bine s-o fi citit.

— Dar unchiul Charlie mi-a spus că am dreptul să primesc scrisori de unde vreau… De ce nu spui nimic?

— Poţi primi scrisori din toată lumea, dar numele localităţii de pe timbru, Annapolis, i-a displăcut.

— De ce?

— Ai răbdare, o să înţelegi îndată.

— Charlotte, m-am săturat, nu mai vreau să stau aici.

— Şi unde o să te duci? La Dimwood?

— Nu sunt dorită la Dimwood. Doar că nu mi-au spus-o în faţă.

— Nu toată lumea.

— Ştiu la cine te gândeşti, dar nu sunt îndrăgostită…

— Pentru că iubeşti pe altcineva.

— Taci din gură, Charlotte!

Cuvintele astea îi scăpară ca un strigăt, ea însăşi rămase la fel de uluită, ca şi bătrâna domnişoară, care însă nici nu clinti.

După o tăcere, vocea Charlottei se auzi foarte blând.

— Ce mult trebuie să-l iubeşti dacă-i poţi vorbi aşa Charlottei!

Elizabeth îşi înghiţi lacrimile.

— Iartă-mă, Charlotte.

— Nu-i nevoie să-ţi ceri iertare, te înţeleg foarte bine.

Elizabeth îşi şterse nasul cu turbare.

— În casa asta, toţi se scuză şi-şi cer iertare de dimineaţa până seara. Mă exasperează. Adineauri, Amelia, cu o bomboană…

— Cum? Şi ţie ţi-a făcut figura cu bomboana de miere? Mai curând s-ar cădea să faci un pic haz de lucrurile astea, Elizabeth. Ştiu că eşti îndrăgostită, totul din tine mi-o spune: vocea, ochii, gesturile tale, te trădezi întruna; şi eu am iubit, ştiu cum e, dar, despre lucrurile astea, tăcere.

Şi luă lampa pe care fata o pusese la loc pe măsuţă.

— Vino, îi zise.

Cu mers prudent, dar hotărât, se îndreptă spre cabinetul de toaletă. Acolo, îi întinse fetei lampa şi deschise uşiţa de la dulăpaşul cu doctorii.

O vreme mută din loc flacoane şi cutii, apoi deodată închise uşiţa cu un strigăt:

— Asta-i prea de tot! Ţi-a furat sticluţa cu laudanum, pe care ţi-l pregătisem chiar eu. Acum înţeleg de ce voia aşa de mult să vină singură cu tine. Hai afară de-aici. Ia-o înainte cu lampa, vin după tine. Simt nevoia să-mi revin în scaunul-balansoar.

Ajunseră în mijlocul camerei, şi din nou lampa fu aşezată alături de *Biblie*. Cu pometţii încă şi mai roşii ca de obicei, bătrâna domnişoară se instală în fotoliul pe care Elizabeth îl puse în mişcare.

— O iert, zise Miss Charlotte, pentru că ispita a fost mai presus de puterile ei, dar mi-e ruşine. Drogul a făcut-o vicleană. Nu-i chiar atât de rea. Tu, tu nu se cuvine s-o judeci.

— Nici prin minte nu-mi trece, cu atât mai mult cu cât mă lipsesc uşor de laudanum.

— Iei totuşi uneori?

— Nu tocmai. Mi-a lăsat o impresie rea prima oară.

— Mai mult ca sigur că ai luat o doză prea mare. Am să-ţi explic, trebuie să ştii.

— Am crezut că fac ca mămica.

— A, mama ta e expertă. Se pricepe. E vorba de un stil, înţelegi?

— Am să învăţ. Sunt clipe când…

— Asta aşa-i, dar, mai cu seamă, să păstrăm măsura, să păstrăm măsura. Când mă gândesc la sticluţa asta la care dozajul era perfect… O pregătisem ca pentru mine, pentru că eu una n-am încredere în orice farmacie. Dar îţi fac alta, şi-am să te învăţ şi pe tine să faci.

Urmă o trecere în timpul căreia nu se auzi decât scârţâitul podelei sub fotoliul pe tălpici. Elizabeth se aşezase pe un scaun lângă Miss Charlotte. Focul se stingea încet, lampa forma în jurul celor două personaje un refugiu de lumină în spaţiul cel mare, întunecos.

— Viaţa, zise Miss Charlotte pe un ton gânditor. Din fericire, există laudanumul, ca s-o putem îndura…

Privirea îi devie spre cartea cea mare, deschisă alături de ea, şi Charlotte făcu un soi de săritură pe loc.

— …şi bineînţeles sfânta Biblie, Elizabeth.

— Da, o, da, spuse tânăra englezoaică.

Apoi cugetă o clipă, iar ceea ce mai era copilăresc în ea îi inspiră aceste cuvinte:

— Mă întreb ce făceau cei din Vechiul Testament.

Seara fu mohorâtă. Amelia nu se ivi, iar Charlie Jones se arătă dezamăgit de tăcerea Elizabethei în legătură cu noua ei cameră. Nu-i plăcea?

— Un pic cam întunecoasă, spuse fata.

— Am să poruncesc să se mai aducă două sfeşnice cu patru braţe. Chiar de mâine dimineaţă ai să-ţi poţi da seama cât e de frumoasă, o adevărată cameră de doamnă, şi-o să te slujească Miranda, o perlă, nu alta.

— O, nu, protestă Elizabeth cu vioiciune. O păstrez pe Betty.

— Biata Betty nu mai e în putere.

— De vreme ce-mi aparţine, am s-o las pe ea să hotărască.

— Fie cum vrei tu, dar Miranda are stil.

— Unchiule Charlie, mi-e indiferent.

— Te înţeleg, dar era o idee de-a soţiei mele…

7

Femeie

Capitolul LXXXIX

Elizabeth se culcă devreme. Urmând instrucţiunile lui Charlie Jones, sfeşnice mari cu patru braţe răspândeau lumina unor lumânări lungi în întreg colţul camerei unde se afla patul cu coloane, îmbrăcat în perdele albe, ceea ce făcea din el o micuţă casă. Două garderoburi masive din stejar se puteau vedea şi ele, înălţat şi unul, şi celălalt pe nişte sfere din lemn, trădând originea lor flamandă şi, dacă nişte garderoburi ar putea respira, acestea ar fi respirat orgoliul.

Fata nu-şi pierdu timpul să le admire. În ciuda focului întreţinut de nişte butuci groşi, fericiţi să înalţe flăcări mari, camera i se păru îngheţată şi, în timp ce se dezbrăca, îi clănţăneau dinţii. Peste nici două minute, dădea la o parte perdelele albe şi se vâra sub un morman de cuverturi groase. Aşternutul fusese încălzit şi, cu un fior de plăcere, aşteptă somnul.

În tăcerea nopţii, putea auzi cum cetinele de brad se frecau de casă de fiecare dată când vântul se pornea să sufle, dar zgomotul acesta nu avea nimic îngrijorător, dimpotrivă, i se părea că simte prezenţa amicală a vechii locuinţe. O cucuvea îşi scotea strigătul foarte aproape de fereastră, dar strigătul acela timid şi singuratic n-o tulbura nici el. Adormi.

În zori însă, senzaţia că nu e singură în cameră făcu să-i bată inima. Lumânările se stinseseră, la fel şi lampa. îşi trase aşternutul de pe faţă şi plimbă prin întuneric o privire îngrijorată. Deodată, în faţa căminului, deosebi o pată roşie, iar groaza unui incendiu o făcu să sară jos din pat cu un strigăt. Un strigăt ceva mai slab îi răspunse, iar pata roşie începu să vorbească:

— Don'soa'a Lisbeth, e Betty. Focul e gata să se stingă, suflu în el.

— La ora asta!

— O să fie f’în cu’înd, când don’soa’a Lisbeth o să se scoale. Am să pun lemne.

— Mulţumesc, Betty, afurisita asta a ta de bluză roşie m-a speriat. O să spun să ţi se dea alta.

— U’caţi-vă ’epede în pat, don’soa’a Lisbeth, o să ’ăciţi.

Fără să şovăie, fata îi urmă sfatul, deoarece dârdâia în cămaşa de noapte dar, după ce se vârî în aşternut, dădu perdeaua la o parte şi exclamă:

— Eşti un înger, Betty, n-am să uit.

Răspunsul veni la repezeală:

— Betty a fost pusă pe Pământ de Dumnezeu ca s-o slujească pe don’soa’a Lisbeth.

Enormitatea acestei afirmaţii îi închise gura tinerei englezoaice, pe care religia o făcea să se simtă prost. Nu trebuie să aduci vorba despre asta. Era de ajuns să fii sigur de mântuirea ta. Restul, vederi personale, scrupule de conştiinţă, trebuia să rămână veşnic o taină. Mai cu seamă a pretinde că vezi limpede intenţiile Providenţei i se părea de neîngăduit, îi veni bănuiala că Betty nu e protestantă, dar nu îndrăznea s-o întrebe; ceea ce-o uimea era doar devotamentul acela nemărginit, care-o făcea să-şi simtă îngustimea propriei ei inimi. Pentru cine s-ar fi sculat ea cu noaptea în cap ca să sufle în jăratic şi să înteţească focul gata să se stingă, pe un întuneric rece ca gheaţa? Pentru Jonathan? Fu cât pe ce să izbucnească în râs. Era de datoria bărbatului s-o slujească pe femeie, să se prefacă în sclav… şi aşa se face că numele lui Jonathan i se afla pe buze când adormi la loc, în timp ce îngerul negru cu bluză roşie se apleca în faţa vetrei, ca să vadă izbucnind flăcările jucăuşe.

Capitolul XC

În chiar aceeaşi după-amiază, avu loc gustarea anunţată de Miss Charlotte de trei zile, fără falsă modestie.

În cea mai mare dintre cele două sufragerii, masa mărită de prelungitoare dispărea sub o faţă de masă albă, cu colţurile înnodate la mare artă, ca pentru un banchet. Tacâmurile fuseseră puse, şase de-o parte, cinci de alta, şi cafetiere grele îşi rotunjeau pântecul în mijlocul unei puzderii de ceşcuţe de un albastru-închis. Frecată şi răsfrecată, argintăria strălucea pe lângă farfuriile de porţelan cu margine neagră împestriţată cu auriu.

Miss Charlotte învălui totul într-o privire critică şi se retrase ca să întâmpine în salon mica ceată a invitaţilor. Afară, exuberanţa lor trezi dintr-odată casă, veşnic dispusă să aţipească în visele ei. Limpezi şi volubile, vocile făceau să răsune prin aerul rece nerozii încântătoare ce întinereau anotimpul, până la a-l preface în primăvară.

Bruna Fanny era cea mai surescitată din bandă, purtând pe cap o căciuliţă din blană ce lăsa să-i fluture-n vânt părul zburlit; cu obrajii roşii şi ochii strălucitori, avea întocmai înfăţişarea unei fetiţe, în ciuda vârstei ei.

— Elsie vine cu logodnicul ei. Eu, cu încântătoarea mea prietenă Lucette, spunea ea în gura mare.

— Lasă-l în pace pe logodnicul meu, sări Elsie furioasă. Gustave al meu şi cu mine ne căsătorim peste doi ani, asta-i sfânt, nu-i aşa, Gustave?

— E sfânt, e sfânt!

Gustave, un blond plinuţ cu privirea iscoditoare, se învârtea pe lângă Lucette, o nebunatică de cincisprezece ani care lăsa să-i cadă mai des decât era îngăduit un manşon minuscul din blană de iepure.

Numai Clementine, strânsă într-un şal mare, negru, rămânea cât de cât liniştită, iar vocea ei drăguţă şi tristă îi certa pe cei doi fraţi, fiecare dintre ei vrând să intre primul

în salon, iar mezinul îmbrâncindu-l pe fratele lui mai mare şi mai timid.

Înştiinţată de zarva lor, Miss Charlotte îşi făcu brusc apariţia în uşă, deschizând-o dintr-odată.

Vocea ei stridentă îi îngheţă:

— Linişte! Bine aţi venit, totuşi, dar unde vă credeţi, la bâlci? Clementine, tu, cea mai mare, mă mir…

Clementine îşi înălţă spre cer privirile disperate, apoi, îndoindu-se din şale, i se aruncă de gât.

— Nimic de făcut, se văită ea, pacea nu sălăşluieşte în sufletele lor.

Repede domolită, mica ceată se îndreptă spre salon. Amelia, mai frumoasă ca oricând, într-o amplă rochie neagră, îi primi cu acel zâmbet de bunătate divină ce atrăgea firile spiritualizate.

Lângă ea, unchiul Charlie oferea însăşi imaginea jovialităţii britanice, cu obrajii roz şi râzând în hohote fără vreun motiv anume:

— O gustare! Iată-ne pe toţi poftiţi la gustare ca la un festin regesc. Doar orchestra mai lipseşte pentru splendoarea evenimentului…

— Charlie, îl întrerupse Amelia pe un ton hotărât, sunt de părere să ne-nfruptăm din bunătăţi.

În clipa aceea, Elizabeth, care stătuse într-un colţ, străbătu repede salonul, îndreptându-se spre cei tineri cu un zâmbet fericit. În rochia ei elegantă de culoare verde-vânător şi cu coafura aurită, pe care mâna Jemimei o cizelase de minune, strălucea de-o frumuseţe nouă, mai rafinată.

— Cum aşa, zise ea vesel, nimeni nu-mi dă bună seara?

Toţi se uitau la ea într-o tăcere de moarte. Cei care ar fi trebuit s-o recunoască nu izbuteau întru totul, sunetul vocii ei îi tulbura. Elsie fu cât pe ce să spună ceva. Dar nu

avu timp. Cu inima strânsă, Elizabeth îşi luă locul în spatele Ameliei, care se îndrepta cu pas ca de procesiune spre sufragerie.

Patru, nu două tarte îi aşteptau pe masă. Niciuna nu era cât roata carului, precum ar fi voit Miss Charlotte, dar unde să găseşti tăvi atât de mari în care să le coci? Erau însă de-o perfecţiune desăvârşită, aurite ca nişte sori în brâul lor de aluat sfărâmicios. Un murmur cunoscător de lăcomie le întâmpină. Miss Charlotte, înălţându-se din răsputeri, avu un zâmbet plin de îngăduinţă amuzată.

— Copii mai sunteţi! Atâta bucurie pentru o simplă gustare…

— Pentru că, văzând toate astea, murim de foame, zise Harry.

— Special n-am mâncat de prânz, o trânti Gustave.

Elsie îl ciupi, ca să-l facă să-şi ţină gura:

— Ce lipsit de fineţe poţi să fii! îi şopti la ureche.

Unchiul Charlie reteză acest început de scenă de familie, punând o întrebare de ordin tehnic:

— Mă minunez şi mă întreb, Charlotte, cum ai obţinut suprafeţele astea atât de blând strălucitoare.

— Vai, Charlie, dar e copilăria artei culinare: sunt caramelizate cu sirop de arţar-dulce. Nu te pricepi deloc într-ale bucătăriei.

— O mărturisesc cu umilinţă, dar ştiu să apreciez al naibii de bine, nu?

— Cum ne aşezăm? întrebă Harry.

— Cum vrem, hotărî impertinenta Elsie, numai să stau alături de Gustave al meu.

Se iscă o oarecare hărmălaie de nedumerire şi, profitând de acest lucru, Elizabeth, pierzându-şi un pic capul, hotărî să stea pe partea tinerilor invitaţi, aşa că puse mâna pe scaunul din dreapta lui Elsie.

Şi-atunci, vocea domoală şi autoritară a Ameliei se

făcu auzită:

— Nu, zise ea, oamenii mari pe partea asta şi tineretul pe cealaltă. Clementine, drăguţo, şi tu, Elizabeth, aşezaţi-vă lângă noi.

Elizabeth se ridică fără o vorbă, dădu ocol mesei şi veni să se aşeze lângă Amelia, care-o răsplăti cu unul dintre cele mai cereşti zâmbete ale ei; scârbită de tot şi toate, tânăra englezoaică nu putu răspunde decât printr-un soi de grimasă mecanică. Asemeni unei umbre, Clementine se aşeză la dreapta ei.

Miss Charlotte, care urmărea cu coada ochiului peripeţiile acestei imperceptibile drame, apucă un cuţit lung cu mâner de fildeş şi tăie în două prima tartă.

Barnabé, în livrea roşie, turna cafea în ceşti, în timp ce Miss Charlotte umplea farfuriile, care călătoreau din mână în mână de-a lungul mesei. Începută prin exclamaţii de plăcere, conversaţia decăzu curând în nişte grohăituri înăbuşite de satisfacţie animalică.

Elizabeth nu izbutea să-şi înfrângă umilinţa de-a se vedea păgubită de tinereţea ei printr-o hotărâre a Ameliei. Din cauza unei pieptănături de persoană adultă, părăsea adolescenţa, ce nu mai voia să ştie de ea. O apucă o dorinţă smintită de-a distruge opera Jemimei cu ghearele, de-a face să sară acele, de a-şi scutura părul eliberat, chiar dacă pentru gestul ei ar fi fost socotită slabă de minte. Orice constrângere o înfuria, dar oare n-o provocase ea însăşi?

Deodată, absurditatea acelei mese din tarte îi apăru ca o imagine a neantului vieţii ei prezente. Lăcomia fetelor era urâtă la vedere, căci stăteau aplecate peste farfurie, ca să înghită cât mai mult cu putinţă şi cât mai repede bucăţi prea mari pentru gurile lor. Încă şi mai respingători, băieţii se mânjeau urât pe bărbie cu siropul caramelizat şi auriu, în graba lor de-a profita de-o ocazie nemaivăzută.

Cu un deget, îşi împinse farfuria. Muşcase un pic dintr-o bucăţică de tartă şi recunoscuse că e minunată, dar era de ajuns. În clipa aceea, simţi aţintindu-se asupra ei privirea lui Miss Charlotte. Bătrâna domnişoară o privea cu un aer gânditor, care-o impresionă. Nici ea nu mânca. Boneta ei frumoasă şi albă de dantelă îi dăruia o înfăţişare de măreţie, făcându-te să uiţi cât de mică e. Clătină blând din cap ca pentru a spune nu – nu faţă de ce? Elizabeth îşi interzise s-o întrebe, dar amândouă schimbară un zâmbet de complicitate tainică.

Petrecerea ţinu destul de puţin. Afară începea să se întunece, iar Amelia îşi manifestă dorinţa să se odihnească la ea în cameră. Totul fusese băut şi mâncat. Toropeala ce urmează meselor prea bune făcea să se închidă până şi cei mai tineri ochi. Momentul acela îl alese Charlie Jones ca să anunţe ştirile al căror şoc ar fi fost, poate, amortizat. Zvonuri rele veneau dinspre Nord, unde hotărârea de-a înapoia stăpânilor lor pe sclavii fugiţi stârnea turbarea aboliţioniştilor, care cereau anularea ei. Pacea era contestată. Cuvântul anulare devenea strigătul de raliere al extremiştilor. Dar nu trebuia să se îngrijoreze peste măsură. Nimănui nu-i trecea prin minte una ca asta. Toţi voiau să doarmă, nimeni nu bănuia că Miss Charlotte pusese sământă de mac în tarte.

Fără nicio legătură, Charlie Jones continuă:

— Se prezice un Crăciun foarte blând. Voi avea bucuria să-l petrec la Marea Pajişte, după care vă voi părăsi pentru trei săptămâni. La Savannah mă aşteaptă asociaţii mei, cu care am multe afaceri de pus la punct, fără să mai vorbim de casă, unde lucrările au încetinit în lipsa mea, dar îndrăgita noastră locuinţă de familie îmi va lipsi – cu voi toţi, e de la sine înţeles.

Ştirile acestea au fost întâmpinate la fel de senin ca şi crizele politice de nervi ale Nordului. Tinerii musafiri îşi

luară rămas bun de la gazdele lor într-o stare de fericită buimăceală. Aerul rece al serii îi biciui în obraji, făcându-i să râdă fără motiv, pe când se îndepărtau pe drum.

Casa cea Mare se cufundă iarăşi în tăcere.

Capitolul xei

A doua zi dimineaţă, Elizabeth se afla în camera ei de proporţii maiestuoase, când Barnabé îi aduse o scrisoare. Platoul nefiind disponibil în clipa aceea, i-o prezentă după moda veche, pe micul lui tricorn de vizitiu.

Îl concedie şi se aşeză într-un fotoliu lângă fereastră. Pe timbru se putea citi limpede: Macon – iar Macon nu putea să însemne decât Dimwood –, numele şi adresa erau scrise cu fineţe, cu căutare chiar, maimuţărind stilul lumii bune.

— Ea e, spuse fata cu glas tare.

Rupând plicul, trebui să-şi stăpânească emoţia ca să înţeleagă cele ce avea sub ochi:

Dimwood, cinci decembrie 1850

Dragă Miss Escridge.

(aici era lăsat loc mult, în semn de consideraţie)

Faci multă cinste guvernantei de la Dimwood încredinţându-i necazurile dumitale personale cu o simplitate atât de primenitoare. *La rândul meu, voi face un efort loial ca să mă pun la nivelul dumitale, deoarece sufletul dumitale tânăr are drept la întreaga consideraţie*.

Acestea fiind spuse, cât de stângace şi scorţoasă îţi este scrisoarea! *Oare în Anglia nu v-a învăţat să aduceţi din condei frazele cu eleganţă, să urmăriţi legătura ideilor, să potriviţi curgerea armonioasă a silabelor, pe scurt, să scrieţi, Miss Escridge*?

Sudul te va învăţa să-ţi împodobeşti stilul. În seara asta, umila dumitale slujnică te va ajuta să descâlceşti

haosul din viaţa intimă. Nevinovăţia dumitale mai întâi. Mă revoltă. Ai fost lăsată să creşti într-o neştiinţă a vieţii care mă cutremură. Nu vorbesc de anumite încercări a căror regularitate neclintită constituie flagelul sexului nostru. Roşeşti, ai înţeles, nu mai stărui. Îngăduie-mi să fiu brutală, brutală ca însuşi adevărul.

În acest loc, fata lăsă să-i cadă scrisoarea şi-şi ascunse faţa în mâini, gemând:

— Otreapa! exclamă cu glas tare. Otreapa! Iată-mă dezonorată din cauza acelei scrisori pe care am avut slăbiciunea să i-o trimit şi îndrăzneşte să mă critice… Ea însăşi scrie ca o bucătăreasă în zi de sărbătoare, care-şi prinde panglici în păr, nădăjduind ca în felul ăsta să treacă drept o doamnă…

Câteva minute în şir, dădu frâu liber indignării. În sfârşit, luă scrisoarea de jos şi, curiozitatea biruind sila, continuă să citească:

Un sfat, întâi de toate. Fără să ştii bine nici cum, nici de ce, ghiceşti că, cu părul dumitale lung şi fustele scurte trezeşti atenţia bărbaţilor sensibili la farmecul suspect al fetiţelor. Ochii îţi ies din cap şi nu pricepi. N-are a face. Crede-mă, e o chestiune grabnică pentru dumneata să devii femeie.

— Ai dreptate, javră bătrână, şopti Elizabeth.

De pe acum ai victime pe conştiinţă. Prima, precum ştii, e foarte departe de-aici, dar poate comunica cu mine, şi aştept veşti din ameţitoarea lui existenţă. Neîndoielnic, îşi mai aminteşte încă de dumneata acolo, între două valsuri.

Lasă-mă să-ţi spun totuşi că ceea ce-l atrage la dumneata nu-i *un capriciu vulgar al simţurilor. Dar ştii măcar ce înseamnă asta? Iubeşte în dumneata pe Elizabeth cea intactă şi aroganţa ei de fată încă neprihănită. Mă pricep bine la lucruri de felul ăsta, aşa să*

ştii. Pentru moment, ceea ce-l zăpăceşte şi-l stârneşte e ceea ce e rar în dumneata, înţelege-mă (dacă poţi...). Nu sunt o sfântă, nici dumneata, dar până şi la bărbaţii cei mai corupţi rămâne, undeva în străfundul fiinţei lor, nostalgia după ideal, iar dumneata eşti idealul acestui bărbat. Ce va mai rămâne din acest ideal dacă îi cedezi? Poziţia e din cele mai fragile, şi iată-mă nevoită, o dată mai mult, să înfrunt delicateţea firii dumitale.

Nimic mai complicat decât un suflet curat. Sufletul dumitale e nemaipomenit de curat. O faţă frumoasă, o privire seducătoare, şi eşti pierdută. Nu spune că nu-i adevărat, sunt sigură că-i aşa.

„Vai! se gândi Elizabeth. Femeia asta mă înspăimântă”.

Faţa, ochii, toate astea pot orbi, e soarele pe frontonul unui palat. Dar bărbatul nu se reduce numai la atât. Lasă la vedere ceea ce-ţi poate lua ochii şi câştiga inima... Nu-i vezi pe bărbaţi decât îmbrăcaţi. Să nu-mi spui că, în muzee, statuile Antichităţii îi arată altfel şi că eşti bine informată. Nu ştii nimic. Statuile mint. Admir bunul simţ al excesiv de pudicelor mămici englezoaice şi sfatul pe care-l dau fetelor lor înainte de noaptea nunţii: „Închide ochii şi gândeşte-te la Anglia

Personal, mi-ar plăcea mai curând să mă gândesc la diavol, fiind velşă de felul meu.

Elizabeth se ridică dintr-un salt şi strigă:

— E diavolul în persoană!

În încăperea cea mare şi tăcută, cuvintele acestea răsunară într-un fel neaşteptat, ca şi cum ar fi trezit dintr-un somn adânc pereţii deveniţi dintr-odată atenţi. Fata făcu câţiva paşi şi se opri în faţa ferestrei. Sub un cer jos, străbătut de nori cenuşii, cedrul îşi întindea ramurile negre. Cu inima strânsă de-o tristeţe inexplicabilă, îşi aruncă ochii pe paginile scrisorii căzute la picioarele ei şi

se întrebă de nu cumva era mai bine s-o rupă fără a o termina de citit. Ceea ce-i spunea femeia aceea i se părea în acelaşi timp nedemn şi încâlcit.

Minute întregi se scurseră până să se poată linişti şi să simtă în piept bătăile inimii rărindu-i-se, apoi din nou nestăpânita dorinţă de a şti o făcu să ridice scrisoarea. Întorcându-şi puţin capul, ca în faţa unui obiect murdar, citi dintr-o parte rândurile următoare, subliniate cu două linii:

...pentru anumite femei, Miss Escridge, înseamnă iadul.

Vederea fetei se tulbură, sări două rânduri şi desluşi:

...contrast prea violent între faţă şi viziunea asta de oroare... n-ai putea-o suporta...

Ce vrea să spună? şopti fata. Mai bine să nu ştiu.

Îşi dădu seama că mâna îi tremură uşor şi se gândi: „De ce mi-o fi teamă? Doar nu se află aici, lângă mine. La depărtare, Miss Llewelyn încetează să mai existe”.

Citi din nou ceva ce-i reţinu atenţia:

Sufletul dumitale frumos şi vulnerabil, chiar crezi că-l va respecta? *Dorinţa atinge nebunia, în cazul unui bărbat cu temperamentul lui*. *Nici nu ştii la ce te angajezi primind să-ţi scrie, nici la ce dezastru te poate duce, pentru că va scrie, fii sigură*.

Deodată, sorbi rândurile ce urmau:

În ceea ce mă priveşte, nu pot şi nici nu vreau să devin complice într-o corespondenţă care nu-i nici mai mult, nici mai puţin decât *criminală, ţinând seamă de vârsta dumitale şi de situaţia legală a persoanei care-ţi va scrie*. *Pentru că, în afacerea asta, el e pe post de soţ*. *Gândeşte-te bine înainte de a-mi scrie*. *îţi voi da din când în când veşti de la Dimwood, dacă vrei, asta-i tot ce poate face pentru dumneata credincioasa dumitale slujitoare*.

Maisie Llewelyn

Scrisoarea asta, în foc cu ea, bineînţeles. Pe cealaltă, care-i tot aici, în plic, n-o ascunde. S-*o laşi să zacă pe biroul dumitale, de pildă, deschisă…*

O altă scrisoare, într-adevăr, se afla înăuntrul plicului. Elizabeth o citi numaidecât.

Dimwood, cinci decembrie 1850

Dragă Miss Escridge, întrucât mi s-a părut a înţelege că ţi-ar plăcea să afli ceea ce s-a petrecut la Dimwood de la plecarea dumitale, sunt bucuroasă să-ţi spun că le lipseşti aproape la toţi. Domnişoarele se plictisesc fără dumneata, iar acum, când nu mai eşti aici, oamenii mari îţi aduc laude. Nu trebuie să omit a-ţi spune – lucru ce te va impresiona, cred – că Mr. Hargrove şi-a regăsit frumoasa seninătate de-odinioară. Rugăciunile lui sunt de două ori mai lungi.

Pregăteşte-te acum pentru o veste ceva mai tristă. Bietul Mr. Fred s-a aruncat pe fereastra de la camera lui când a văzut dispărând trăsura ce te ducea la Savannah. E o minune că nu s-a omorât. Marginea acoperişului de la verandă i-a îndulcit căderea, dar când a ajuns pe pământ tot într-o stare jalnică era. A fost dus numaidecât la spitalul din Macon, unde o operaţie penibilă l-a scos din încurcătură, dar va şchiopăta toată viaţa. S-*a vorbit despre un accident.* Nu-i *adevărat. Era îndrăgostit şi voia să moară. Trage concluziile ce-ţi sunt pe plac. Închis în el însuşi, tace şi spune numai atât, că, de va mai putea călări, se va înrola, ca să-şi pună capăt zilelor, în cavalerie, să lupte împotriva Nordului, şi aşteaptă războiul.*

Am spus oare totul? Aşa cred. Nu abuza de puterea dumitale asupra băieţilor care riscă să ia viaţa un pic cam prea în serios. Dacă vei dori să-mi dai ştiri despre dumneata, îi vei face plăcere umilei dumitale slujitoare.

Maisie Llewelyn

Fata îndoi scrisoarea şi închise ochii.

Fred. Ea nu înţelesese. Fără a se simţi câtuşi de puţin atrasă de el, era sensibilă la sentimentele lui, şi-i păruse rău pentru el când plecase, puţină părere de rău repede uitată. Apoi, auzise cântecul acela în noapte, şi-atunci încercase o adevărată tristeţe, o mică înţepătură în inimă, repede uitată şi asta.

— Dar, la urma urmei, nu-i mort, zise cu voce tare, ca pentru a răspunde cuiva.

„În orice caz, se gândi, iată o scrisoare pe care aş putea-o arăta dacă mi s-ar cere”.

Abilă Miss Llewelyn, s-a gândit la toate… S-ar putea oare să-ţi oferi serviciile mai pe şleau şi în acelaşi timp să faci morală? De n-ar fi decât cuvântul „complice”, şi era o capodoperă de duplicitate. Complice? Dar abia aştepta să fie.

Urmă o clipă de exaltare stranie. Elizabeth avu sentimentul că devenise o alta, faţă de ce era cu o clipă mai înainte. În locul fetei nesigure şi dezarmate în faţa viitorului, acum umbla de colo până colo prin camera asta de proporţii impozante o tânără persoană hotărâtă, mândră de încrederea în ea însăşi pe care şi-o descoperea.

Era cu putinţă să-i scrie lui Jonathan. Şovăia totuşi. Scrisoarea ei avea să ajungă mai întâi în mâinile velşei, al cărei rol era s-o expedieze destinatarului, acolo, la Viena. Primejdioasă întreprindere, deoarece, dacă în afacerea asta Jonathan era pe post de soţ, cum cu vulgaritate spunea Maisie Llewelyn, mai era vorba şi de femeie, de soţie, şi ce soţie mai de temut decât Annabel… Dacă Annabel ar fi interceptat scrisoarea şi ar fi citit-o… Dar dacă velşa, în loc să trimită scrisoarea de la Dimwood la Viena, ar fi ţinut-o pentru ea, şi în ce scopuri?

În această aventură îndoielnică, Elizabeth, dintr-odată, îşi pierdu echilibrul. În clipa aceea auzi, venită din adâncul tăcerii, o voce liniştită, cugetată, care-i zise:

— Îndrăzneşte.

Capitolul XCII

Încălzirea vremii anunţată de unchiul Charlie avu loc chiar din după-amiaza aceea. Se putură plimba pe-afară cu aceeaşi plăcere ca în octombrie. Şalurile şi paltoanele au fost lăsate în vestiarul de la parter.

Nicicând viaţa la Marea Pajişte nu fusese mai blândă, într-o încremenire ca de vis. Fără îndoială că apropierea Crăciunului se făcea simţită. *Pace pe pământ*. Marea Pajişte îşi avea, pe cât se pare, partea ei.

Şi deodată, la 23 decembrie, într-o răvăşeală de necrezut, casa întreagă se umplu de băieţi. Nu erau decât trei, dar aveai impresia că-i vezi peste tot.

Cu autoritatea ei obişnuită, sporită de vocea stridentă, Miss Charlotte îi împresură în josul scării, expediindu-i spre salonul unde îi aştepta Charlie Jones. Cât se poate de maiestuos în redingota neagră, dar cu obrajii roz scobiţi de zâmbetul lui deschis, tradiţional, ce-şi păstra prospeţimea în ciuda frecvenţei cu care era folosit, îi întâmpină cu acea bonomie paternă, un pic cam greoaie, ce maschează teroarea latentă a unei autorităţi de fier. Pe scurt, îi primi politicos.

— Marea Pajişte vă aparţine, *gentleman*. Sper să fiţi fericiţi între pereţii ei. Ned, ce aştepţi ca să mi-i prezinţi pe prietenii tăi?

Ned înaintă. Era croit ca şi tatăl lui, cu aceeaşi vigoare ce-l făcea lat în spate şi-i colora obrajii. Părul negru, bogat, alcătuia o masă lucitoare şi ondulată deasupra urechilor, iar ochii negri râdeau sub o frunte înaltă şi netedă. În toată persoana lui, o anume stângăcie trăda o îndepărtată origine ţărănească, aceeaşi care la Charlie Jones dispăruse datorită carierei lui pe de-a-

ntregul citadină. Asemănarea dintre ei era izbitoare, ca o copie bine făcută a unui portret, dar frumuseţea tatălui trecea în trăsăturile fiului cu întreaga strălucire a tinereţii regăsite.

— Prietenul meu Christopher Hughes zis Kit, anunţă el.

Un blond înalt şi strălucitor se înclină în faţa lui Charlie Jones. Costumul lui negru, grijuliu croit, nu izbutea să-i dea o înfăţişare serioasă. Minunaţii lui ochi verzi căutau aventura. Nu li se putea sustrage, nici chiar în acel salon unde domnea eticheta şi unde domnul acela impozant îl zdrobea cu demnitatea lui. Se vedea limpede că era seducător din născare. Încropi o mulţumire cu o voce uşor căutătoare.

Un nou zâmbet de-al lui Charlie Jones îi mulţumi, iar Ned îl apucă de braţ pe-al doilea prieten, mult mai timid şi rămas dinainte fără glas.

— Teddy Brown, pur şi simplu, zise Ned.

— De ce „pur şi simplu”? întrebă Charlie Jones cu o jupiteriană încruntare… Mr. Teddy Brown, e o cinste să te văd aici.

Cea mai vie dorinţă a lui Mr. Teddy Brown ar fi fost să intre în pământ, deoarece nu găsea nimic de spus.

— Pot să-ţi cer să te apropii puţin? Modestia dumitale te ţine la o distanţă neîndreptăţit de mare.

Teddy Brown se mişcă înainte, până la o distanţă de doi metri de Charlie Jones. Slab şi destul de scund, avea o faţă fină, migdalată, şi ar fi fost frumos dacă minunaţii lui ochi, asemănători unor safire, n-ar fi fost prea apropiaţi. Această distanţă neîndestulătoare dintre ei producea un efect de care nu îndrăzneai să zâmbeşti: Teddy Brown îţi dădea întrucâtva impresia că se uită cruciş. Aici trebuia căutată drama timidităţii lui bolnăvicioase.

Charlie Jones avu numaidecât intuiţia acestor lucruri.

— De câtă vreme eşti la Universitate, Mr. Brown?

Teddy Brown făcu un efort:

— Sunt în anul doi, răspunse.

— Aş fi indiscret să te întreb cărei profesii te dedici? Dacă întrebarea mea e cumva deplasată…

— Nu, făcu vocea dintr-odată mai hotărâtă, învăţământului, dar aştept să-mi termin studiile ca să iau o hotărâre definitivă.

În clipa aceea, Miss Charlotte, care stătea în picioare în mijlocul salonului, se apropie de el, mânată de-o simpatie instinctivă faţă de tânărul student. îi ghicea izolarea.

— O să-l chem pe Barnabé, spuse Charlie Jones, care o să vă ducă pe fiecare în camera lui. Ned, camera ta e dublă, ai putea s-o împărţi cu unul dintre prietenii tăi.

— Cu mine! zise repede Kit Hughes. Nu-i aşa, Ned?

— De vreme ce aşa vrei tu, zise Ned indiferent.

— Mr. Brown, dumneata vei avea camera cea mai plăcută, cea care dă spre coline, dar vei fi singur.

— Primesc cu plăcere, spuse Teddy Brown.

Rostise aceste câteva cuvinte cu o simplitate încântătoare şi, prinzând curaj, Miss Charlotte îl luă discret la o parte. Puţin stingherit, băiatul se uita la făptura aceea micuţă, zâmbitoare şi brăzdată care-l privea atent. Boneta mai cu seamă, ceva cam mare, îl intriga.

— Adineauri ai spus că vrei să te dedici învăţământului, poate.

— Da, doamnă.

— Nu-mi spune „doamnă”! zise Charlotte râzând, sunt pentru totdeauna hărăzită celibatului. Cuvântul „poate” pe care l-ai folosit m-a făcut să cad pe gânduri. Nu te-ai gândit niciodată la altceva?

Teddy Brown roşi şi tăcu.

— Bine, bine, înţeleg. Într-o bună zi am să-ţi spun la

ce m-am gândit eu pentru dumneata. Va fi taina noastră.

În timp ce cuvintele acestea se schimbau pe un ton conspirativ, Kit Hughes urmărea traiectoria aspiraţiilor lui în viitor.

— Pe mine, mai curând arta teatrală m-ar atrage, scena…

— Aş fi putut să jur, zise unchiul Charlie cu un zâmbet felin. Ned, supraveghează-l pe Barnabé şi ai grijă de invitaţii tăi.

Camera lui Ned şi-a lui Kit dădea spre peisajul cu păduri, care-o încânta pe Elizabeth pe vremea când locuia în partea aceea. Acum, ar fi trebuit să dai ocol întregii case ca să-i baţi la uşă.

Cât despre Teddy Brown, fără a fi găzduit în pod, se afla la ultimul etaj, exact deasupra salonaşului unde Miss Charlotte citise şi analizase cu ferocitate scrisoarea de amor a locotenentului de Witt. De la fereastra lui, studentul cu ochi de safir putea şi el să contemple colinele albastre ce dăruiau pace sufletelor chinuite, iar Teddy Brown nu era fericit. Avea puţini prieteni la Universitate. Poate tocmai din cauza asta fusese invitat să petreacă vreo câteva zile la Marea Pajişte, una din ideile nebuneşti ale lui Ned, care voia cu orice preţ să-i facă plăcere şi chiar să-l copleşească de fericire. Nu-l putea refuza pe Ned.

Cu totul altul era cazul lui Christopher Hughes zis Kit. Dacă împărţea camera cu Ned, o făcea ca un drept al cuceritorului. Era felul lui de a proceda. Strălucirea tinereţii lui orgolioase, un anumit prestigiu datorat limbuţiei şi unei politeţi veşnic la limita insolenţei făceau să fie admirat de unii şi rău judecat de alţii. Dorinţa abia voalată de-a frecventa lumea bună îi trezise speranţa de-a fi şi el invitat de către una din personalităţile cele mai marcante ale Sudului. Cum de cedase Ned la cererile lui repetate, care erau aproape nişte implorări? Nici el nu-şi

dădea prea bine seama; grija de-a nu dezamăgi, poate, dar mai cu seamă de-a nu umili printr-un refuz un coleg de clasă a cărui conversaţie îl amuza.

Puţin după ora şase seara, Barnabé, în livrea roşie, se duse să bată la uşa băieţilor şi, un sfert de oră mai târziu, toată lumea se ivea în salon. Ned şi Kit, foarte eleganţi în fracurile lor negre, Teddy Brown într-un costum de-o croială mai puţin elegantă, dar corectă.

Într-o rochie de mătase de culoare grena-închis, Amelia îi primi cu o bunăvoinţă lipsită de căldură, deoarece totdeauna se temea de tineret, oricând gata, după părerea ei, să facă tărăboi. Nici fiul ei vitreg nu scăpa acestor bănuieli urâte. îi dărui numai un zâmbet ceva mai apăsat şi-i spuse cu o voce ştearsă, în chip de bun venit:

— Semeni din ce în ce mai mult cu tatăl tău.

În străfundul fiinţei ei îi era teamă, o teamă aproape animalică. Tremura ca în timpul cinei să nu fie vorba despre ameninţări de război, redevenite iar de actualitate.

Charlie Jones, care o urmărea cu coada ochiului, era darnic cu buna lui dispoziţie şi râdea de toate cele. Un soi de cortegiu se alcătui pentru ca mesenii să se îndrepte spre sufragerie, când Miss Charlotte scoase un strigăt:

— Ce face Elizabeth? Barnabé, i-ai spus să coboare?

— Fii’este, don’soa’a Chaâotte. Vine îndată.

Aproape în aceeaşi clipă, tânăra englezoaică se strecură în încăperea alăturată, ca pentru a nu fi văzută. Ieşea din mâinile Jemimei, care o mai pieptănase o dată, aşa cum un meşter aurar cizelează o coroană. O rochie de tafta în ape schimbătoare îi punea în valoare prospeţimea tenului, încât, atunci când se ivi în cadrul uşii, pe fondul draperiei roşii, frumuseţea ei îi făcu pe toţi să amuţească. Până şi cei care o vedeau în fiecare zi tăcură. O emoţie adâncă, într-adevăr, îi însufleţea strălucirea ochilor şi parcă raze emanau din întreaga ei fiinţă: prin mijlocirea

etapei Dimwood, primise de curând primele veşti de la Jonathan.

Cei trei studenţi o priviră ca pe-o apariţie. Se simţi o stânjeneală ce-ar fi devenit de neîndurat dacă Charlie Jones n-ar fi sfărâmat cu râsul lui înmărmurirea persoanelor prezente.

Elizabeth tresări, ca şi cum ar fi fost trezită din somn.

— Îmi cer scuze, spuse.

— Nu te scuza, suntem încântaţi, o linişti unchiul Charlie. Elizabeth, ţi-l prezint pe fiul meu, Ned... Ned, verişoara noastră Elizabeth Escridge.

Ned veni ceva cam stângaci să se încline; graţia pe care atâţia tineri de vârsta lui o aveau din născare, lui îi lipsea.

Veni apoi Kit, cu zâmbetul lui învingător şi plimbându-şi ca pe-un incendiu minunata lui chică roşcată, zburlită.

În sfârşit, Teddy, care apăru şi dispăru ca un animal sălbatic copleşit de spaimă.

Elizabeth îi privi pe toţi şi nu-i văzu. Căci se afla în altă parte, în beţia unei nopţi de mai, căutând faţa ameţită de dragoste ce se întindea spre ea printre frunzele unei magnolii. Avea să mai regăsească vreodată clipa aceea? Vor fi altele, dar niciodată aceeaşi, prima... Ce căuta ea aici, stând la masa asta, unde sfeşnicele luminau persoane dintr-o lume lipsită de poezie? Pierdută în propriile-i viziuni lăuntrice, plimba pe dinaintea ei o privire absentă, dar vocea lui Miss Charlotte o scoase din visele ei, ca şi cum ar fi tras-o cu o funie:

— Băieţi, spunea ea, vorbiţi-ne un pic despre Universitatea voastră, pe care nici sora mea, nici eu n-am văzut-o – şi cu siguranţă că nici verişoara noastră din Anglia, Elizabeth.

„Elizabeth”, numele ei o trezi pe fată în clipa când

Kit, cel meşter la vorbă, luă cuvântul:

— Coloane, coloane cu sutele, sunt atât de multe, încât ai impresia că te însoţesc peste tot. Eu unul, în decorul ăsta, ajung să mă socot drept un grec din Antichitate…

— Poate că un zeu grec, sugeră unchiul Charlie.

Zeul grec scutură din capul lui drăgălaş şi gol, lăsând să i se vadă dinţii mărunţi, foarte albi.

— Aş vrea eu, spuse cu modestie.

Izbucni un hohot de râs a cărui blândă ironie n-o pricepu. Venindu-şi în fire de-a binelea, Elizabeth nu se putu împiedica atunci să-l privească; profunzimea ochilor lui mari atenua într-un mod plăcut roşcatul agresiv al buclelor bătăioase. Amintea în mod irezistibil de poetul romantic convenţional, cu excepţia geniului. Oricum, Elizabethei i se păru vrednic de oarecare admiraţie, deoarece la acest punct rămânea incorigibilă, când deodată îi veniră în minte groaznicele cuvinte ale lui Miss Llewelyn despre realităţile brutale pe care le ascundea o faţă frumoasă, şi-şi întoarse capul cu un dezgust violent.

Ochii ei îi întâlniră pe-ai lui Ned, care sta la mai puţin de un metru de ea, şi i se puse un nod în gât. Un sentiment vecin cu teama o cotropi. Se revăzu în camera ei de la Savannah, în faţa portretului ce fusese dat jos de pe perete, apoi pus la loc, după capriciile ei de fată, ca apoi să dispară, şi din nou îl vedea acum în faţa ei, dar viu şi surâzând cu stângăcia tinereţii, încă lipsită de experienţa vieţii.

Îl privi în tăcere, făcu un efort să zâmbească şi nu izbuti. Ca şi cu o clipă mai înainte, dar din motive cu totul diferite, întoarse capul. Cu o expresie consternată, băiatul încercă să-i prindă privirea, se întoarse ceva mai mult spre ea şi, într-un protest timid, şopti:

— Elizabeth, eu sunt Ned, Ned Jones.

Elizabeth fu cât pe ce să se ridice şi să iasă din sufragerie, într-atât de puternică îi era emoţia. Numai mândria ce-i stătea în fire o constrânse să se stăpânească, şi nu se mişcă.

Charlie Jones îi observa discret. Adulmecând o mică dramă, hotărî să bruscheze situaţia:

— Ned, interveni el, spune-ne şi nouă ce se vorbeşte la Universitate despre acest Edgar Allan Poe, care a murit anul trecut. E citit mult?

— Mai mult sau mai puţin. Nu mă dau în vânt nici după poezia, nici după proza lui, dar e înconjurat de-o adevărată legendă. N-a urmat decât un an cursurile Universităţii, între 1826 şi 1827. Mai târziu a fost dat afară de la West Point. Bea.

— E cam scurtă povestea ta, aşa cum o spui.

— N-o prea ştiu. La Universitate trecea drept un geniu.

— Un geniu fulgerat de alcool. Trebuie să existe oameni care-şi amintesc de el de pe timpul când era student. Spune-ne ceva mai mult, Ned. Nu prea eşti vorbăreţ în seara asta.

— Nu prea, recunosc, făcu Ned cu un zâmbet silit. Ezit să vorbesc despre profeţia lui. Nu-i plăcută.

— Spune-o totuşi. Profeţia unui poet nu poate fi decât un vis. Ştim noi cât preţuieşte.

— Păi, în timpul unei plimbări cu nişte studenţi pe Colinele Albastre, care se văd din Campus, a prezis că într-o bună zi va izbucni un război între Nord şi Sud şi că va fi cumplit.

La acest punct al povestirii, Amelia făcu o mişcare convulsivă din cap şi scoase un strigăt răguşit şi înăbuşit:

— Nu vreau, spuse, fără a explica ce anume nu voia.

Unchiul Charlie o apucă de mână:

— Nu-i nimic, draga mea. Nebunul ăsta de poet

vorbea în 1826, şi n-a fost niciun război. Dimpotrivă, astăzi există un acord.

— Îmi cer iertare, zise Ned.

— Nu, e vina mea, îl linişti tatăl lui, am insistat, dar câtă încredere poţi avea în viziunile delirante ale unui beţiv?

— Un beţiv, crezi? întrebă Amelia cu o voce îndurerată. Charlotte, sărurile.

— N-am, zise Charlotte cu asprime. O scoţiancă n-are nevoie de săruri, dragă soră. Vino-ţi în fire şi mănâncă.

O privire rănită răspunse acestei porunci, mirând pe toată lumea şi stârnind un interes subit, ca o replică bine plasată într-o piesă de teatru. Până şi Teddy Brown nu şovăi să-şi îndrepte privirile pline de curiozitate spre femeia aceea masivă şi întunecată care nu spunea nimic. Mesenii se aşteptau la o izbucnire, dar ea părea a se învălui în tăcere, ca în nişte văluri de doliu. O schimbare avea loc în ea.

— Ei bine, spuse dintr-odată pe un ton hotărât, poate că poetul vostru avea dreptate. O să vedem războiul.

— Dar nu-i deloc sigur! exclamă Charlie Jones.

— Ba da. Tot vorbind despre el, îl atragem, şi nu mă simt deloc mândră că mi-a fost teamă atâta vreme.

Încercă să se îndrepte în jilţul ei. Dar n-avea putere, iar soţul o apucă de mână.

— Vrei să urci să te odihneşti?

Cu un gest, îl îndepărtă. Pe faţa aceea nemişcată se citea o sclipire de staisfacţie. Simţea că stârneşte în jurul ei un sentiment de admiraţie plină de groază. Undeva în străfundul imaginaţiei ei se înfiripa o eroină de legendă scoţiană. Şi-apoi, avea o răfuială cu sora ei.

— Charlotte, spuse cu o voce pe care-o voia repezită, hai mănâncă şi tu, în loc să te holbezi la mine.

— În sfârşit! exclamă Charlotte. Sângele vorbeşte.

Ne-am bătut destul în Scoţia alături de Tânărul Pretendent, ca să nu ne temem de cântecul piţigăiat scos de *bag pipe*[1]* în bătălie şi în răpăiala tobei. Eu însămi am bătut toba. Mai e şi acum una care doarme în pod şi care-i de pe vremea englezilor. Să fie coborâtă şi-o să mă auziţi bătând, vă jur, simt mâncărime în degete.

Unchiul Charlie fu în picioare dintr-un salt.

— Gata! zise el, s-au năpustit una într-alta ca nişte dulăi. Cum să le potolesc? Linişte! Cer, poruncesc să fie linişte.

— La ce bun? întrebă Amelia cu o semeţie pe care nu i-o cunoştea.

— Păi, pentru că, draga mea... pentru că ne aflăm aici ca să cinăm, nu ca să pornim la război, ca să cinăm liniştit cu toţii în familie – sau aproape toţi... Şi-apoi, n-o să fie niciun război. Dragii mei băieţi, fără îndoială că niciodată nu veţi fi nevoiţi să îmbrăcaţi uniforma. Liniştiţi-vă.

— Sir, spuse Ned pe un ton potolit, nu mi-ar fi teamă.

Cucerită de tensiunea neaşteptată a discuţiei, Elizabeth se uita la cei de faţă cu o curiozitate nouă. Până atunci îşi luase privirea de la Ned Jones, dar când vorbise ca să-i răspundă tatălui său, ceva o sili să-l privească în faţă. Citi în trăsăturile lui asemenea însuşiri sufleteşti, încât se simţi prost. Impresia aceea avu repeziciunea unui fulger şi dispăru numaidecât. El zâmbi văzând-o atât de atentă, iar zâmbetul acela nărui totul. Din nou semăna cu portretul de la Savannah dar, într-o străfulgerare, îl văzuse altminteri şi-l iubise.

(** Vezi nota de la vol. I, p. 125. Exprimare confuză: ţinând seama că acţiunea cărţii lui Julien Green se petrece în 1851, Miss Charlotte şi sora ei Amelia n-ar fi putut lua parte la bătălia de la Culloden (1746), la care textul face

---

1 (* Cimpoi (engl.)

aluzie (n.t.).)

Ameţeala asta trecătoare stârni în ea o spaimă subită. Ce slăbiciune stranie descoperea în ea… Nesuferita de velşă avea dreptate: o faţă chipeşă exercita asupra ei o fascinaţie periculoasă. Faţa lui Ned nu se deosebea decât printr-un soi de duioşie fericită ce emana din ochii lui negri, în care străluceau raze aurii. Nu avea nimic dintr-un erou romantic. Termenul de băiat bun îl definea minunat. Aşa voia ea să-l vadă acum. Scăpată de toanele de mai înainte, îi putea vorbi fără teamă.

— Presupun că te cheamă Edouard, îi zise cu mai multă îndrăzneală decât ar fi voit, dar va fi oare în stare să reziste unei porniri – scuza putea fi, poate, faptul că voia să repare impoliteţea de la începutul mesei.

— Edouard, bineînţeles, dar mi-ar plăcea să-mi spui Ned.

„… să-mi spui Ned…” Căzuse în cursă, nu ceruse nimic asemănător.

— Tata mi-a spus că suntem cumva veri, aşa că am să-ţi spun Elizabeth, vrei?

— Da, bineînţeles că da.

— Da, Ned, o corectă el, cu irezistibilul zâmbet al tatălui lui.

— Da, Ned, zise ea ca un automat.

Oare nu mai spusese lucrurile astea? Să fi fost una din acele false amintiri care vin să-ţi sâcâie memoria? Deodată se revăzu la Casa Tumultului, în faţa lui Daniel de Witt. „Spune-mi Daniel – Da – Da, Daniel”. Totul începea iar. Se simţi atunci atât de rău, încât fu cât pe ce să se scoale şi să plece de la masă. El îşi dădu seama şi, cu o blândeţe un pic temătoare, îi atinse mâna. În faţa privirii lui din care se revărsa preaplinul afecţiunii, nu avu curajul să-şi tragă mâna.

— Ce e, Elizabeth?

— Nimic, prea mult zgomot…

În jurul lor, într-adevăr, cuvintele erau rostite din ce în ce mai aprins.

Amelia, într-un aprig schimb de păreri cu Charlotte, îşi recăpătase vocea guturală din ţara ei.

— De ce strigă? întrebă Elizabeth.

— În legătură cu tartele cu mere ale Charlottei. Mi s-a spus şi mie întâmplarea. Eşti la curent?

— Gustarea oferită verilor noştri de peste pajişte? Eram de faţă.

— Charlotte a adus în discuţie vechea ceartă de familie. Găseşte că-i o prostie, iar Amelia s-a înfuriat.

— Cearta asta nu se poate sfârşi cu o împăcare?

— S-ar putea, dar Amelia nici nu vrea s-audă.

Pe când spunea aceste cuvinte, Charlotte, în picioare şi cu obrajii în flăcări, răcnea cât o ţineau puterile:

— De se întreabă omul cum de îndrăzneşti să susţii în rugăciunea ta de fiecare seară că ierţi greşiţilor tăi.

În clipa aceea, unchiul Charlie se ridică de la locul lui şi strigă cu voce tunătoare:

— Charlotte, mergi prea departe, îţi poruncesc să taci.

Ca pentru a-şi trimite mai bine vocea spre tavan, Charlotte îşi dădu umerii îndărăt şi, printr-o mişcare contrară, boneta i se aplecă înainte.

— Porunceşte-i nevesti-tii, răcni ea, nu mie. Se află aici anume ca să-ţi dea ascultare, după legile căsătoriei.

Ceva se întâmplă atunci, şi se vedea cât de colo că-i înspăimântă pe Teddy Brown şi Kit Hughes, căci se îngălbeniră şi se făcură mici de tot. îl văzură pe Charlie Jones, în redingota lui neagră, umflându-şi pieptul şi strângând din pumni. Într-un fel de nedescris, părea mai mare şi umflat de furie. Elizabeth îl admiră, redevenea în ochii ei ceea ce era cu adevărat, un bărbat. Unul din

pumnii cu manşetă de dantelă izbi în masă, iar paharele zornăiră vesele, ca la o petrecere.

— Cine-i stăpân aici? întrebă el cu o voce de bas pe care-o ştia minunată, în acelaşi timp amplă şi puternică.

Barnabé, care dădea o farfurie, o puse la întâmplare pe masă şi fugi, în timp ce Amelia, ridicându-se la rândul ei, arătă de ce e în stare. Plină de majestate, porunci:

— Lasă, Charlie, asta-i treaba mea. Charlotte, o să dai socoteală de vorbele tale la Judecata de Apoi.

Răguşeala şi vocea ei sepulcrală avură un efect de teroare supranaturală chiar şi asupra Charlottei, care se clătină. Dar îşi veni în fire aproape numaidecât şi dădu replica cu puterea nelipsitului ţignal:

— Îţi dau întâlnire acolo, soră, şi te învinuiesc de prefăcătorie în caritatea ta şi de asprime a acelei bucăţi de iască pe care îţi place s-o numeşti inimă…

— A, nu, asta nu! mugi dintr-odată unchiul Charlie, aşa nu mai merge!

Cuvintele acestea erau încărcate cu o asemenea energie, încât instalară cu de-a sila o tăcere apăsătoare care, timp de câteva minute, avu efectul unui căluş. Apoi vocea Ameliei se strecură în acel soi de încremenire a timpului, voce cu blândeţe încăpăţânată:

— Iertarea va fi dată când cine trebuie va veni să mi-o ceară aici.

Atunci o şoaptă apăsată pomi din gura Charlottei şi propuse următorul comentariu:

— „Vei ierta nu de şapte ori, ci de şaptezeci de ori şapte”.

— Voi aştepta, spuse Amelia şi, plecând de la masă, se îndreptă spre uşă.

Spre mirarea tuturor, Miss Charlotte nu spuse nimic, dându-se mai cu ostentaţie la o parte, ca să-i facă loc surorii ei să treacă.

După ce aceasta plecă, Miss Charlotte zise doar atât:

— Iar acum o să se chinuie.

Charlie Jones înălţă din umeri.

— Aţi fi putut alege altă zi decât ajunul ajunului de Crăciun ca să vă ciondăniţi. O să mă duc numaidecât s-o văd.

Calmul lui o izbi pe Elizabeth. Unde era soţul săritor şi atent cu soţia lui, aşa cum îl văzuse de la căsătoria lor? Poate că se săturase şi el de toanele sumbre ale neînduplecatei scoţience.

Barnabé aduse desertul, iar conversaţia se înjghebă de bine, de rău, incoloră. Aplecându-se puţin spre Ned, Elizabeth şopti:

— Fără să fiu prea curioasă, nici să pun întrebări…

I se răspunse prin zâmbetul cel mai neloial cu putinţă, pentru că era cel mai seducător, în timp ce se aplecă puţin spre ea:

— E foarte simplu, spuse Ned încet de tot. Pe vremuri, amândouă surorile locuiau în aceeaşi casă. Amelia şi Maisie ţineau socotelile cu rândul. Pentru o greşeală la adunare, Amelia s-a pomenit învinuită nici mai mult, nici mai puţin decât de necinste.

— Pentru o greşeală de adunare? Nu-i cu putinţă.

— Poate că greşeala la adunare nu era decât un pretext. Trebuie să fi existat ceva mai tenebros între cele două fiice ale Highlands-ului. Uneori ura izbucneşte într-o clipă, asemănătoare unei lovituri de trăsnet.

— Lovitură de trăsnet în ură?

— Aşa cum există şi în dragoste, zise băiatul cu viclenie, fără a o slăbi din ochi.

Fata îşi coborî privirea, fără a spune nimic.

Stătură puţin după masă. Fără îndoială, din cauza certei penibile din timpul cinei, nimeni nu părea a fi dispus să sporovăiască, în afară de Kit, zeul grec, care murea de

dorinţa de-a străluci, de-a povesti. Anecdotele înfloreau pe buzele lui, dar privirile se întorceau în altă parte. Cei de faţă răsfoiau albumele deschise de pe masa cea mare din salon. Unchiul Charlie mototolea ziarele, pe care le arunca unul după altul pe lângă fotoliul în care şedea. În cele din urmă, se ridică şi spuse:

— Copii, sunt obosit, mă duc. Noapte bună la toată lumea.

Miss Charlotte îi urmă numaidecât exemplul. Niciodată până atunci nu mai fusese văzută atât de serioasă. Încercă totuşi să zâmbească, spunându-le musafirilor:

— Nădăjduiesc că vă veţi găsi camerele. Ned o să vă conducă. Elizabeth, du-te şi tu la culcare, nu arăţi bine.

Să dispară şi ea, atâta aştepta şi fata. Ar fi făcut orice decât să rămână cu băieţii. Ce-ar fi putut vorbi cu ei? Urându-le noapte bună, fugi.

Iar ei se despărţiră de la sine. Nu cu toţii însă. Teddy Brown se duse în camera lui drăguţă cu vedere spre colinele adormite, în timp ce Kit urcă în urma lui Ned spre camera lor comună.

După o jumătate de oră, Marea Pajişte se cufundă în tăcerea deplină a naturii. Era clipa când Barnabé, neavând viaţă personală, încerca să surprindă câte ceva dintr-a celorlalţi. O sprinteneală de sălbăticiune îl slujise în numeroase ocazii, pentru că a asculta pe la uşi nu-i lipsit de riscuri.

Nu toate uşile casei ofereau aceleaşi satisfacţii. Cea a domnişoarei din Anglia era lipsită de interes, la fel şi cea a lui Miss Charlotte, de unde nu răzbătea decât glasul ei spunând psalmi. Uşa de la camera lui Mr. şi Mrs. Jones ar fi îndreptăţit, neîndoielnic, o tentativă, dar primejdia era groaznică, deoarece Mr. Jones se temea şi era atent.

În noaptea aceea, Barnabé îşi concentra talentele

spre uşile musafirilor. La drept vorbind, uşa neînsemnatului Mr. Teddy Brown nu merita osteneala stăruinţelor lui. Dimpotrivă, uşa de la odaia lui Ned şi Kit era ea însăşi un semn de întrebare, aşa că îşi lipi urechea de lemnul ei cu o curiozitate aprinsă. Ceea ce ajunse fără întârziere la el semăna nici mai mult, nici mai puţin cu o bătaie. Mai întâi, o discuţie, o discuţie violentă, deşi purtată cu voce joasă, ceea ce-o făcea şi mai dramatică, şi deodată zgomotul răsunător al unui scaun trântit pe jos, urmat de neîndoielnicul plesnet al unei palme trase cu toată puterea. În clipa aceea, indiscretul Barnabé fu cuprins de panică şi o şterse în întunecimea coridorului, ducând cu sine în chip de pradă acea misterioasă porţiune de furtună studenţească.

Capitolul XCIII

În camera ei, unde se stingea focul, lăsând o grămadă de jeratic asemeni unui morman de rubine, Elizabeth cugeta fără a se putea hotărî să se vâre în pat. Tăcerea din jurul ei o vrăjea. Niciun ecou nu răzbătea aici din mica dramă ce se juca altundeva, departe, în Casa cea Mare.

Înspăimântătoarele cuvinte schimbate între Amelia şi Charlotte încă îi mai răsunau în urechi, amestecate cu vocea liniştită a lui Ned, şi, în încâlceala aceea, căuta ceea ce-i stătea cel mai mult pe inimă, faţa lui Jonathan.

Aşezată la un birouaş din mahon, îşi ţinea ochii ţintuiţi pe-o foaie albă, ca şi cum ar fi citit cele încă nescrise, şi şovăia. O scrisoare de la Dimwood sosise pentru ea în cursul zilei, dar i se înmânase cu o anume întârziere. Nu fusese deschisă, bineînţeles, dar trecuse pesemne din mână în mână, deoarece se ştia că e în corespondenţă cu Miss Llewelyn. Ceea ce aceasta avea de

spus, de altfel, putea fi rezumat în două rânduri: „Primit ştiri. Cine-i acolo se gândeşte mult la dumneata. Dacă vrei neapărat să răspunzi, trebuie să trimiţi aici. Arde numaidecât hârtia asta”.

O altă scrisoare, ce putea fi arătată, însoţea scurta misivă. Miss Llewelyn o informa pe fată că toată lumea era bine la Dimwood, dar că Fred avea dureri la piciorul operat… Mr. Hargrove se arăta îngrijorat: se apropia ziua când Jonathan se va înfăţişa ca să-i fie dată cheia casei, după expirarea termenului de închiriere.

„Cine-i acolo se gândeşte mult la dumneata…” în ce încântare o cufundaseră aceste cuvinte! Le purta în inima ei când coborâse la cină, iar acum putea scrie, îi putea scrie lui Jonathan.

Un anume gând o readuse numaidecât cu picioarele pe pământ. Ca şi cum s-ar fi aplecat peste umărul ei, femeia în rochie de culoarea prafului şi-a cenuşii avea să-i citească frazele, strigătele de dragoste înnebunite, cu ochii ei de şobolancă. Niciodată.

Brusc, se ridică. Trebuia să se gândească şi iar să se gândească. După ce aruncă pe foc misiva periculoasă, se dezbrăcă şi se culcă.

Stinse lampa şi rămase cu ochii deschişi. Pe întuneric, exploră problema. Singura soluţie era să obţină adresa lui Jonathan şi să-i scrie direct. Dar velşa avea să i-o dea? Foarte puţin probabil. Trebuia să insiste politicos, s-o alinte un pic, s-o implore chiar – un pic. Sau dacă nu, în caz de eşec, să găsească mijlocul să-i dea lui Jonathan adresa ei, la Marea Pajişte, în Virginia.

Imaginaţia înfrigurată a fetei se puse pe treabă şi firave speranţe începură să încolţească. Aproape fericită, adormi. Chiar în clipa când era gata să-şi piardă cunoştinţa, i se păru că aude vocea puţin batjocoritoare a lui Ned, zicându-i: „Da, Ned, da, Ned”.

Ziua următoare începu sub auspicii mai bune. Ca după o mare furtună, totul se lumina. Sub bandourile ample şi brune, faţa Ameliei respira bucuria liniştită a unei conştiinţe bine echilibrate, şi zâmbea cu indulgenţă la trăncăneala băieţilor. Kit era nesecătuit în privinţa anecdotelor maliţioase pe seama anumitor profesori, iar Ned râdea din toată inima la poantele lui, cu toate că verva cam facilă a invitatului i se părea uneori vulgară şi-i era ruşine de asta.

Acesta din urmă deplângea faptul că nu putea petrece întreaga zi de Crăciun la Marea Pajişte, deoarece le promisese părinţilor lui să se afle acasă pentru prânzul în familie din ziua aceea. Drumul n-avea să fie lung. Locuia la şase mile distanţă.

— De fapt, suntem aproape vecini, îi spuse lui Ned, zâmbind.

Nici că se putea cere mai limpede să fie dus la el acasă în cabrioletă sau trăsură.

— Va fi o plăcere pentru Barnabé să te ducă până acolo, zise Ned, în casa alor tăi, care contează pe tine ca să însufleţeşti sărbătoarea.

— Şi asta oricând doreşti, confirmă Charlie Jones, cu o grabă mascată.

— Eu una mă dau în vânt după anecdotele dumitale, zise deodată Miss Charlotte, care ghicea în ochii lui Kit durerea de-a înţelege prea târziu că nu era dorit acolo… Eşti un povestitor de prima mână şi nădăjduiesc că vei mai veni pe la Marea Pajişte.

Kit se întoarse spre Ned, care-i opuse un zâmbet larg, iar lui i se păru că se sfarmă în bucăţi de el, ca de-un zid.

— Teddy Brown în orice caz n-o să dezerteze, zise Charlie Jones. Părinţii lui nu ni-l vor răpi, sper.

Ned şopti la urechea tatălui lui:

— Fără părinţi. Orfan.

— Să te simţi aici ca în familia dumitale, zise Charlie Jones numaidecât, apucând în mâna lui mare mâna ceva mai mică a băiatului.

Ochii de safir se ridicară numaidecât spre el cu o bucurie de copil, iar gura se deschise ca să spună ceva, dar atât de încet, încât Charlie

Jones nu putu desluşi nicio silabă. Strânse totuşi puternic mâna lui Teddy Brown înainte de a-i da drumul.

Elizabeth observa scena, din care nu-i scăpa niciun amănunt, deoarece i se părea că vede pe fiecare dintre persoanele acelea într-o altă lumină. Cu totul şi cu totul fără voia ei, ea însăşi devenea obiectul unei atenţii oarecum neobosite.

Miss Charlotte, alături de ea, îi spuse blând:

— Citeşti ca într-o carte, dar nu judeca.

Tonul misterios al bătrânei domnişoare o făcu să zâmbească şi o impresionă. Charlotte excela în a vorbi în dodii, pe când orice aluzie la *Scriptură* nu făcea decât s-o tulbure pe tânăra englezoaică, simţindu-se numaidecât vizată şi vinovată.

— Nu judec, şopti, dar bietul Kit nu pare să se scalde-n fericire.

— Ia te uită, zise Charlotte, prefăcându-se mirată, eşti omenoasă.

Elizabeth roşi.

— Nu te supăra, o linişti Charlotte, te tachinez şi eu un pic. Ai să înţelegi până la urmă.

În clipa aceea, unchiul Charlie îşi făcu auzit glasul:

— Cred că o să suferim invazia celor din Casa Tumultului. Charlotte, ai muniţii?

— De la şase dimineaţa sunt în picioare, declară Miss Charlotte cu o voce cât se poate de stridentă. Toată bucătăria trudeşte. Vor fi de toate din belşug şi belşug de

ghiftuială.

Râsete îi comentară spusele; toată lumea se sculă cu mare hârşâială de scaune trase pe parchet. Elizabeth o luă pe Charlotte de braţ şi, cu ochii măriţi de îngrijorare, întrebă:

— Crezi cumva că o să vină şi el?

— Plecat. Niciun pericol. Nimeni n-a vrut să pomenească despre asta. Şi-a cerut mutarea în Louisiana.

Capitolul xeiv

O ghirlandă mare de ilex fu prinsă deasupra uşii de la Marea Pajişte. Asemeni unor picături de sânge auriu, bobiţele luceau în frunzişul plin de ţepi.

Oarecum convenţională, dar irezistibilă, o atmosferă de nevinovăţie şi bucurie se răspândea la Marea Pajişte. Chipurile zâmbeau. În faţa casei, mânat de-o pornire de bună camaraderie, Ned insista pe lângă Kit pentru ca acesta să stea măcar la cină şi să plece pe urmă. Răspunsul lui Kit îi luă o piatră de pe inimă: familia îşi aştepta copilul-minune, n-o putea dezamăgi.

— Păi atunci, zise Ned, luând hotărârea să fie drăguţ, am să te duc chiar eu în cabrioleta mea, în felul ăsta o să fim ceva mai mult împreună.

O luminiţă se aprinse în ochii cei verzi cu gene roşcate.

— Adevărat? Nu-mi porţi pică?

— Caraghiosule! zise Ned, izbucnind în râs, şi-i dădu un ghiont în spate.

Elanul ăsta de generozitate fu întrerupt brusc prin sosirea unchiului Charlie:

— Sunt fericit să vă văd atât de buni prieteni, zise el vesel. Universitatea îi apropie pe tineri mult mai bine şi mai multă vreme decât relaţiile mondene. Kit, ne pare rău

că pleci, dar la ce oră vrei să porneşti?

Kit roşi ceva mai mult şi răspunse:

— Când vreţi… să zicem la cinci.

— Eu am să-l duc, spuse Ned.

— O, nu! Tu, tu rămâi aici, avem nevoie de tine pentru pregătiri. Kit, Barnabé va fi gata la ora cinci. Am să vin să-ţi spun la revedere şi să-ţi strâng mâna.

Şi, cu un zâmbet, întoarse spatele şi se îndreptă hotărât spre casă.

— Atâta pagubă, zise Kit cu tristeţe, dar ar fi fost bine să fie aşa.

— Ar fi fost bine, repetă Ned ca un ecou.

Ceea ce Charlie Jones numea „pregătiri” nu exista decât în închipuirea lui, dar îi trebuia un pretext, un cuvânt, indiferent care, ca să scape de zeul grec, care nu-i era pe plac. Masa de seară o privea pe Miss Charlotte şi fără doar şi poate că ea nu avea nevoie de Ned. Cu calmul unui general înainte de bătălie, aceasta prevedea invazia verilor de peste pajişte.

La ora cinci fix, cabrioleta neagră cu roţi galbene se afla în faţa casei, iar Barnabé, grăbit, aducea valiza lui Kit. Acesta, un pic cam mohorât, şovăia dacă să se urce în trăsură, când Ned se repezi la el.

— Pe curând, îi spuse strângându-l în braţe. Întâlnire sub colonade! Sper că nu te-ai plictisit prea tare la noi?

În aceeaşi clipă se ivi unchiul Charlie, care reteză întrebarea, exclamând:

— Fericit să te numărăm printre oaspeţii noştri la Marea Pajişte. Noroc, băiete, şi sărbători fericite!

Şi, aşa cum îi făgăduise, îi luă mâna şi-o scutură, râzând. Barnabé, la rându-i, părea încântat de călătoria aceea mică pe care avea s-o facă împreună cu Masa Kit. Neîndoielnic, spera să înjghebe o foarte discretă conversaţie, să afle ceva, deoarece încă îi mai răsuna în

urechi, ca o împuşcătură în noapte, palma.

Abia dispăruseră, că se înfiinţă mica ceată a verilor din faţă, Fanny, ciufulită peste poate, Elsie, Dick, Harry şi Clementine, cea mai mare dintre ei, palidă şi serioasă.

Într-o trăncăneală dezlănţuită, Fanny dădu la iveală obişnuitele indiscreţii.

— Tăticu' n-a fost niciodată tare la religie, iar mămica face tot ce-i zice el, aşa că pe noi ne-au lăsat să plecăm, pentru că pentru noi e Crăciun, aşa că înţelegeţi…

— Înţeleg foarte bine, răspunse unchiul Charlie, dar Crăciunul fără cină, de pildă, tot Crăciun ar mai fi?

Un strigăt izbucni în mica ceată:

— N-o să fie nicio cină?

Numai Clementine tăcea, dar îngrijorarea i se citea în ochi.

— Liniştiţi-vă, zise unchiul Charlie, sentimentele voastre religioase n-or să sufere niciun afront sub acoperişul meu, cinăm peste o oră.

Încetişor, se înălţă vocea Clementinei, cu modulaţii plângăcioase:

— Teddy ne-a scris. E trist că nu se află alături de noi.

— Fără îndoială că e pe mare, zise Elsie.

Ochii Elizabethei se închiseră. Văzu ca într-o străfulgerare faţa radioasă ce se-apropia de faţa ei, cu strigătul puternic şi nerostit al dragostei în adâncul pupilelor întunecoase. Cum de putuse îndepărta fericirea aceea necuprinsă, bucuria aceea nesperată?

Unchiul Charlie, care-o privea cu coada ochiului, puse capăt dureroasei vrăji, zicând cu glas puternic:

— Începe să se însereze. Intrăm în casă. Clementine, vei fi pusă la contribuţie. Am avut grijă să fie acordat pianul cel vechi din salon. Ştii ce înseamnă asta.

În salon, Amelia aştepta într-un fotoliu mare să fie

salutată. Cu faţa luminată de un indefinisabil zâmbet de sfântă, dobândit cu preţul unor lungi strădanii, se ostenea să-şi joace bine rolul. În semn de concesie făcută bucuriei acelei zile, o rochie de mătase liliachiu-închis înlocuia obişnuita tafta neagră, punându-i în valoare formele destul de generos rotunjite. Un şal mare, alb, cu franjuri lungi, îşi încrucişa capetele pe pieptul ei voluminos.

În mintea fetelor şi băieţilor care în seara aceea veneau la ea semăna spaima respectabilităţii. Simţea şi ea cumva acest lucru şi se întrista, deoarece ar fi voit să fie iubită de toate fiinţele şi mai ales de cei tineri. Dar veşnicul joc lăuntric de-a v-aţi ascunselea, pe care-l juca faţă de conştiinţa ei, încurca totul, fără speranţă. Până şi Ned o găsea groaznic de virtuoasă.

Cu o voce cât se poate de blândă, le ură sărbători fericite tuturor şi fu cât pe ce să-şi extindă urările şi asupra părinţilor tinerilor musafiri, dar principiile ei se opuseră. Nu trebuia să dai semne de slăbiciune în faţa amintirii unui afront.

Ca totdeauna, unchiul Charlie împrăştie stânjeneala.

— Aud paşii copiilor săraci care vin să ne cânte colindul *Christmas Carol*. Se pare că sunt şaptesprezece. Haideţi să-i ascultăm. Vechile obiceiuri au cerinţele lor.

Într-adevăr, stând roată în faţa casei, băieţi şi fetiţe aşteptau în înserare. Fiecare dintre ei ţinea în mână o lumânare groasă, a cărei flacără tremurătoare o apărau cu cealaltă mână. În hainele lor din lână neagră ori albastră, păreau mai curând rustici decât foarte săraci, dar fularele groase de la gât, ca şi încălţările cu talpă greoaie şi grosolană din lemn vorbeau de sărăcie. Cei mai mici păreau să aibă cam doisprezece ani şi cei mai mari cincisprezece, iar flăcăruia ce le lumina faţa de jos în sus le dăruia tuturor o frumuseţe de legendă. Ai fi zis că vin din nişte vremi de demult, de pe când credinţa încă mai

dăinuia, simplă şi neşovăielnică, în inimile oamenilor.

Vocile lor limpezi şi hotărâte răsunară în faţa ascultătorilor cu o energie aproape marţială. Fără s-o ştie, aboleau o lume în care se răspândeau zvonuri de război, de bătălii politice, de predici pe jumătate pioase, pe jumătate feroce. Cu modulaţii de-o curăţenie lipsită de afectare, povesteau despre naşterea pruncului din iesle:

Şi iată gingaşul prunc nevinovat în noaptea cea de iarnă friguroasă

Cum tremură culcat în ieslea de lemn, butucănoasă.

O, Doamne! mai mare mila astfel să-l vezi!

Ticsite-s hanurile, şi nimeni nu s-ar învoi să-i dea sălaş micului pelegrin Proteguit e de vitele nevinovate Ce, blând, îi împresoară leagănul cu toate.

Ci nu-i un staul, e curtea unui prinţ!

Ci nu-i o iesle, e tron împărătesc!

Au fost ascultaţi până la capăt într-o tăcere deplină, ce părea că n-o să se întrerupă niciodată, chiar şi-atunci când colindătorii tăcură, ca şi cum o prezenţă invizibilă s-ar fi înstăpânit în mijlocul acelor persoane amuţite.

Vraja se spulberă într-o izbucnire de cuvinte.

— Dragi prieteni, spuse Charlie Jones, ne-aţi făcut să credem în existenţa păcii pe pământ prea scurtă vreme. Cântaţi de minune şi n-am să vă las să plecaţi fără să vă răsplătesc.

Şi, cu o bunăvoinţă încântătoare, se apropie de colindători şi strecură în mâna fiecăruia o monedă de aur. Ochii străluciră la flacăra lumânărilor.

Deodată, privirile se întoarseră spre uşă, şi copiii, care se pregăteau să plece, rămaseră ţintuiţi locului, ca în faţa unei apariţii. În rochia ei cu cute lucitoare, cu creştetul încins în aureola de dantelă a bonetei, Amelia, plângând, stătea emoţionată şi fără glas pe pragul casei. Orice cântec religios răscolea în ea o lume de sentimente

inexprimabile, în care se amesteca duioşia şi îmbătătoarea certitudine de-a se număra printre sufletele alese.

Voi să spună ceva, dar, cuprinsă de-o slăbiciune, se clătina, când două braţe lungi de un negru de abanos o apucară zdravăn de mijloc, împiedicând-o să cadă. Jemima veghease lângă ea şi, fără a ştirbi cu nimic demnitatea stăpânei, o făcu să se întoarcă iscusit spre adâncimile anticamerei.

Unchiului Charlie nu-i scăpase nimic din acest incident, dar nu se clintise.

— Nicio grijă, îi spuse el Clementinei, înspăimântată, care se afla lângă el. E vorba de-o mică, dar trecătoare criză de pietate, aşa cum i se întâmplă să aibă de la o vreme. Am prevăzut totul şi Jemima era pregătită.

— Dar, unchiule Charlie, ce-o să facă acum?

— O să-şi vină în fire în salon, aşteptând răbdător să cineze.

Rosti cuvintele din urmă cu un zâmbet uşor, apoi, cu glas puternic, strigă:

— Charlotte!

Din fundul casei, răspunsul ajunse până la el, îndepărtat dar strident:

— Îndrumă-ţi îngerii pe-aici. Vor găsi la bucătărie tot felul de bunătăţi cereşti, gătite de mâna mea.

Râsete vesele răsunară, iar îngerii-colindători, fără a pune vreo întrebare, se luară după Ned, care-i călăuzea.

Se hotărî ca, până ce vor auzi clopotul vestitor de cină, musafirii să se plimbe, călduros îmbrăcaţi, prin împrejurimi. Charlie Jones socotea că-i bine, într-adevăr, s-o lase pe Amelia cu meditaţiile ei, în singurătatea salonului mare.

Instalată prin grija Jemimei într-un fotoliu încăpător, prevăzut cu tot felul de perniţe, Amelia se lăsa în voia unor visări pioase, uitându-se la foc. Se străduia sincer să-şi

fixeze gândurile asupra Nativităţii, ceea ce n-o împiedica să-şi ridice uneori privirile spre pendula cea mare, englezească, de deasupra căminului, şi să se întrebe dacă o să vină odată şi-odată ora cinei.

Cât despre Charlie Jones, el se duse să-şi fumeze *el cigarillo* în locul lui de refugiu obişnuit, unde canapeaua desfundată te îmbia la odihnă, sub privirea veşnic dezaprobatoare a pastorului prezbiterian; nu-i plăcea deloc portretul acela, dar prea multe gânduri i se învălmăşeau în minte ca să se mai gândească la asta. Ceea ce-l îngrijora cel mai mult era corespondenţa Elizabethei cu Miss Llewelyn. O ştia el bine pe velşă, al cărei cont în bancă, deloc neglijabil, făcea să se numere printre clientele lui. Ce nevoie avea Elizabeth să-i scrie? Amintirea clipei de rămas bun între tânăra englezoaică şi Jonathan îi venea atunci în minte cu o regularitate aproape automată, dar legătura dintre cele două fapte îi rămânea ascunsă. Fata, atât de secretoasă din fire, n-ar fi admis să fie întrebată, şi-apoi, oare nu-şi dăduse cuvântul că nu-i va pune nicio întrebare?

Peste câteva zile, totuşi, urma să plece la Savannah, unde afacerile aveau să-l ţină săptămâni în şir. O vizită la Dimwood era inevitabilă, dacă voia să examineze la faţa locului, împreună cu William Hargrove, dificila problemă a închirierii, al cărei termen expira curând. Cu care prilej o va vedea pe Miss Llewelyn şi-i va pune întrebări cu iscusinţă, fără a părea că o face. Femeia era de-o mare viclenie, dar nici el n-avea să se lase dus…

Mai era şi povestea cu Ned…

Departe de-a bănui importanţa ce-o dobândea în mintea tutorelui ei, Elizabeth se urcase la ea în cameră. Emoţionată încă de colindul *Christmas Carol*, care un întreg sfert de ceas o făcuse să se simtă în Anglia copilăriei ei, fata se întreba dacă în noaptea aceea îi va

putea scrie lui Jonathan. Deoarece îi scria în fiece seară şi, în fiece seară, ardea scrisoarea.

În acelaşi timp sfâşietoare şi delicioasă, ora scrisorii lui Jonathan o ajuta să străbată, cu inima ceva mai puţin tristă, toate ceasurile zilei. De la „dragă Jonathan”, trecuse repede la „scumpul meu Jonathan”, apoi la „iubitul meu”! Ajunsese la „Dragostea mea, dragoste a vieţii mele”!

Sosirea lui Ned schimbase tonul într-un mod curios. Prima lui privire, primul lui zâmbet o tulburaseră şi, în noaptea aceea, scrisoarea către Jonathan a atins delirul, Elizabeth mărturisindu-i că niciodată nu-l iubise atât. A doua zi, văzu limpede că Ned nu-i mai da nicio atenţie. Ba mai mult, nu-l surprinsese oare zâmbindu-i de vreo două ori lui Elsie, în timp ce ascultau *Christmas Caroll* Dar îi era indiferent, iar dragostea ei pentru Jonathan atinse paroxismul. Cuvintele pe care le purta în minte aveau să se scrie singure pe foaia albă: „Jonathan, tu eşti departe, iar eu mor, Jonathan…” Dar Christmas *Carol* încă îi mai răsuna în urechi şi nu îndrăzni să continue… Jonathan nu avu parte de scrisoare.

De ce în străfundul sufletului ei resimţea o uşurare? Clopotul sună, încât coborî.

Capitolul XCV

Cina a fost plină de vociferări. Niciun alt cuvânt n-ar putea-o zugrăvi mai bine. Cu toate astea, începuseră bine, într-un soi de reculegere de *bon ton*. În sufrageria cea lungă, împodobită cu peisaje mari din Europa şi din Orient, faţa de masă strălucea sub argintăria grea de familie. Amelia trona ca o regină în faţa soţului ei. Acesta aşezase mesenii oarecum la întâmplare, dar nu chiar, pentru că Elizabeth avu surpriza să se pomenească alături de Ned.

Cum se face că, fiind zece la masă, la sfârşitul cinei li

se părea că sunt douăzeci? Dar, încă o dată, primele minute au fost exemplare. Charlie Jones, maiestuos, cu cravata bine strânsă până la bărbie, se ridică şi propuse ca mai întâi să fie spusă rugăciunea de Crăciun. Nicio obiecţie, dar adăugă fraza asta ce-i înspăimântă pe meseni:

— Mi-a venit inspiraţia să cer unuia dintre voi s-o spună în locul meu, iar alegerea mea s-a oprit asupra…

Inimile băteau.

— …lui Teddy Brown.

Teddy Brown se ridică numaidecât, spre stupoarea generală. Cu o demnitate admirabilă, micuţul tânăr cu ochi de safir rosti desluşit rugăciunea de mulţumire ce se obişnuia în cadrul Bisericii anglicane. Vocea lui gravă rostea fiecare frază fără urmă de afectare, ci doar cu accentul unei pietăţi adânci.

Când se aşeză, se lăsă tăcere, iar cineva tuşi uşor. Deodată, Miss Charlotte se ridică la rândul ei şi trâmbiţă:

— Mr. Teddy Brown se hărăzeşte pastoralului.

— Oh! exclamă Charlie Jones, ce idee minunată, Teddy Brown, nici n-am bănuit…

Minciuni. Aranjase totul cu Miss Charlotte, în speranţa naivă de-a cuminţi tineretul frivol şi turbulent.

— Dar mai am încă trei ani de învăţătură, spuse Teddy Brown cu modestie.

Conversaţiile se legară iarăşi, la început încet, apoi ceva mai tare, dar cu o nuanţă de respect pentru viitorul om al Bisericii.

Se servi mai întâi o supă de broască ţestoasă foarte condimentată. Miss Charlotte, într-adevăr, punea pecetea temperamentului ei până şi asupra bucatelor, încât până şi Charlie Jones declară că pârjolul trebuia stins neîntârziat. Paharele mari de apă fură golite cu lacrimi în ochi şi tuşind, ceea ce nu-l împiedică pe Charlie Jones să şoptească la urechea lui Barnabé o formulă misterioasă:

— Château-Lafite Charles-X.

Barnabé dispăru numaidecât, asemeni unui conspirator în livreaua lui roşie, ale cărei pulpane interminabile îi izbeau vesel pulpele picioarelor.

În sfârşit, vestită de miresmele plăcute ale unei bucătării alese, curca fu întâmpinată de către toţi cu un mormăit pofticios. Văzând-o în blidul cel mare de porţelan albastru-închis, ai fi zis că-i prizoniera unei cuirase aurii şi înainta răspândind efluvii îmbătătoare, împrejmuită de pătate dulci de culoarea ambrei.

— La drept vorbind, zise unchiul Charlie, cu un cuţit lung în mână, când blidul îi fu pus dinainte, vietatea asta a cam nimerit din greşeală la noi, pentru că mai cu seamă în Nord e preţuită.

O sosieră plină cu sos de afine se ivi în preajmă, apoi o chesea mare cu dulceaţă din acelaşi fruct, ca să stingă amăreala sosului. Tăiate cu îndemânare şi eleganţă, bucăţile îşi aflară locul în farfuriile fierbinţi, în timp ce Barnabé turna venerabila licoare în pahare de cristal, procedând cu tact, după vârsta şi sexul mesenilor, la unii foarte puţin, la alţii mai mult…

Cuminte şi gânditoare, Clementine părea că mănâncă doar din politeţe şi îndatorire, pe când ceilalţi, ieşiţi ca nişte sălbăticiuni din Casa Tumultului, se purtau la fel de urât ca şi în seara cu tartele uriaşe. Aplecaţi peste farfurii, înfulecau curcă şi pătate într-un clinchet neîntrerupt de cuţite şi furculiţe. De cum se goleau, farfuriile se umpleau la loc, datorită prevăzătoarei Miss Charlotte. Din nefericire, sub efectul inului, de care nu aveau parte aproape niciodată la ei acasă, capetele începură să li se-nvârtească.

Miss Charlotte îi privea cu tristeţe. Ceva o preocupa. Dar purtarea musafirilor îi întrecu teama. Fanny deschise focul, spunând ce nu se cade a fi spus. Cu obrajii în flăcări

şi ochii scânteietori, exclamă:

— Mă prăpădesc după friptura de curcă! Dar la noi acasă nu am putea cina atât de bine.

Clementine, la fel de rezervată, o puse la punct de pe cealaltă parte a mesei:

— Taci, Fanny. Totul e foarte bine la noi acasă.

Cei doi băieţi îi ţinură isonul, Dick mai cu seamă, cu chica lui blondă, zburlită de mânie:

— Fanny, dacă te-ar auzi tăticu', te-ar pune să stai după uşă. Ştii ce se întâmplă când comodorul te pune să stai după uşă.

— Oh, dar nici prin minte nu-mi trece să mă las speriată de voi, strigă Fanny cu o voce cât se poate de ascuţită.

— Linişte, copii, zise atunci Charlie Jones. Am cinat într-o zi la voi. Aveţi o bucătăreasă clasa întâi.

— O bucătăreasă! sări Fanny. Mămica e bucătăreasa noastră, na!

Atunci Amelia izbi tare cu palma peste masă. Cu o artă desăvârşită, pe care-ar fi putut-o invidia orice actriţă, dădu feţei sale o expresie de severitate înspăimântătoare. Însăşi Justiţia se întrupă în ea:

— Fanny, spuse rostind cuvintele rar, îţi place *plum-pudd*ingul?

— *Plum-pudd*ingul… i se împletici fetei limba, puţin ameţită şi îngrozită, pentru că presimţea ce avea să vină.

— Află atunci, continuă implacabila Amelia, că în clipa când va fi adus *plum-pudd*ingul, dacă nu taci numaidecât, vei avea parte de un desert special, pe care-l vei putea oferi Cerului: o frumoasă farfurie goală.

Furioasă, fata îşi înghiţi lacrimile şi-şi plecă privirile.

Barnabé, care strângea masa cu zelul lui obişnuit, urmărea scena asta pasionantă ca un spectator la teatru. Când ajunse în dreptul lui Charlie Jones, acesta îi şopti la

ureche:

— Nicio picătură de vin la cele trei tinere domnişoare.

Barnabé făcu un semn de supunere şi-şi continuă călătoria în jurul mesei. Ned ridică degetul, oprindu-l:

— După cină, să mă aştepţi la uşa de la sufragerie. Am să-ţi spun ceva.

— Da, Masa Ned.

De bine, de rău, conversaţiile se înjghebară din nou. Ned se aplecă spre Elizabeth:

— Jalnică explicaţia asta, nu crezi? îi şopti el la ureche (ceva cam prea în ureche, se gândi fata, dar nu se trase îndărăt). Toate astea ţin tot de cearta de familie. Am fi putut locui aici cu toţii, ar fi mers. Comodorul trăieşte din pensia lui. Banii sunt tot mai rari de cealaltă parte a pajiştii.

— Găsesc că e cumplit, spuse Elizabeth pe acelaşi ton.

— De ce nu te uiţi la mine, Elizabeth? Eşti supărată de ceva?

Fata ghici că vinul îl tulburase un pic, ca şi pe ea, dar plăcut.

— Supărată? Ba nu.

— Nici ieri nu te-ai uitat la mine.

— Ba tu ai făcut aşa. Te uitai la toţi, în afară de mine.

— Nu m-am uitat la nimeni.

— Ba da. Fii sincer.

Unchiul Charlie se afla prea departe de ei ca să prindă vreun cuvânt din aparteul lor, dar binecuvânta cu un zâmbet complice ascunzişurile astea care răspundeau tuturor speranţelor lui. Ajunsese la al patrulea pahar de Château-Lafite 1830 şi, într-o plăcută confuzie de idei, căuta un subiect care să poată însufleţi cina aceea de Crăciun. Numele de Paris îi străluci în minte.

— Înţeleg foarte bine de ce Mr. şi Mrs. Jonathan Armstrong, în drum spre Viena, nu s-au oprit la Paris.

— Oraş de pierzanie, remarcă Amelia.

— Se pare, continuă Charlie Jones, că holera a făcut din nou ravagii pe-acolo, ca în ’32.

— Pedeapsa Cerului, făcu Amelia. Când oare se vor converti oamenii ăştia şi ce fac misionarii noştri protestanţi?

Ned văzu că Elizabeth se schimbă la faţă şi voi să-i ia mâna, dar fata şi-o retrase numaidecât.

— Ce-i cu tine, Elizabeth? Eşti albă ca varul.

Doar numele lui Jonathan, şi afla în ea un ecou teribil. O clipă, i se păru că-l vede în locul lui Ned şi nu fi în stare să spună o vorbă.

— Ţi-e rău? o întrebă. Vrei să te ajut să ieşi?

Solicitudinea lui o înciuda. îşi veni în fire, tot efectul vinului trecuse.

— Vrei să mă laşi, te rog? Nu-i nimic. Nu sunt obişnuită cu vinul, asta-i tot.

Unchiul Charlie perora:

— Ceea ce le-ar trebui mai curând e o cârmuire statornică. Parisul e veşnic gata să se zvârcolească. Prinţul-preşedinte…

*Pudd*ingul îşi făcu apariţia în clipa aceea, iar prinţul-preşedinte se eclipsă.

Forma cea rotundă, greoaie şi negricioasă, împodobită cu o frunză de ilex, fu pusă cu respect în faţa stăpânului casei, care se ridică în picioare. O sticlă de coniac îi fu înmânată şi, cu o gravitate aproape religioasă, acesta o stropi din belşug, ajutându-se de un polonic. Curând, flacăra se avântă spre tavan, liberă, veselă, provocatoare. Până şi Ameliei începu să-i strălucească faţa de-o încântare copilărească.

Porţiile au fost generoase, umplând farfuriile

fierbinţi, iar siropul consistent, cu zahăr şi coniac, venea în vase de argint. Curând, ceata celor din Casa Tumultului scoase strigăte de fericire. Aproape bete, tinerele domnişoare aveau mâncărime la limbă şi făcură gafe peste gafe.

— Ce păcat, exclamă Elsie, că nu-i şi Teddy aici! De ani de zile se plânge că n-a mai mâncat *pudding* de Crăciun.

— Toată lumea spune că e cel mai frumos băiat din Virginia, sări cumplita şi micuţa Fanny, acum, când îşi căpătase porţia de *pudding*.

— Fanny, taci din gură! strigă Miss Charlotte.

— De ce? întrebă revoltata, înghiţind ultima îmbucătură, pe care nimeni nu i-ar mai fi putut-o lua.

Elizabeth se întoarse spre vecinul ei:

— Ned, *pudd*ingul ăsta îmi face rău. Crezi că mai ţine mult cina?

— Cina nu, dar vor mai fi colindele. M-am săturat şi eu până peste cap, dar n-o putem şterge.

Brusc, fata întoarse capul, ca şi cum i-ar fi purtat pică.

Capitolul XCVI

Ned spunea adevărul. Ieşiră cu toţii din sufragerie, cei mai tineri dintre comeseni clătinându-se un pic, iar Clementine se lăsă condusă de mâna hotărâtă a unchiului Charlie la pianul aflat într-un colţ al salonaşului. Instrumentul se prezenta sub un aspect destul de modest, drept şi clasic, prevăzut cu mici sfeşnice din aramă împodobite cu abajururi din mătase palidă. Fata se aşeză pe scăunel ca o martiră. Nu se simţea fericită din cauză că stomacul, mult mai limpede decât conştiinţa, îi reproşa un exces de hrană, iar cele două pahare pline de vin nu

dregeau nici ele lucrurile, dar ce să faci dacă acasă murea de foame în fiecare zi?

Amelia ceru imnul cel mai îndrăgit de toate bisericile protestante, cel în care se povesteşte despre păstorii care veghează noaptea asupra turmelor pe zăpadă, iar îngerii Domnului pogoară din ceruri ca să le vestească naşterea aşteptată de la începuturile lumii, adică de mai bine de patru mii de ani.

Timid, notele se prefirară şi, dintr-odată, toate vocile răsunară pline de acea pietate înflăcărată pe care o favorizează o cină excelentă. Vechile neînţelegeri dispăreau într-o aceeaşi credinţă. Miss Charlotte, mai cu seamă, slobozi nişte aleluia pătrunzătoare, ce le dărui tuturor un fior de bucurie şi, într-un avânt general, intonară din răsputeri aceeaşi exclamaţie jubilatorie, un formidabil aleluia, rezervat de obicei sărbătorii de Paşte.

Înnebunită, Clementine nu mai cânta la pian, dădea din mâini, cerea tăcere. Era palidă de emoţie şi părea atât de nefericită, încât tăcură. Cu o voce sfârşită, fata spuse:

— Nu mă mai aud cântând, iertaţi-mă.

— Are dreptate, răcni Miss Charlotte. Aleluiem prea tare.

— La urma urmei, declară sentenţios Amelia, Dumnezeu nu-i surd.

— Aţi auzit? zise unchiul Charlie, la fel de emoţionat ca toţi ceilalţi, atunci încetişor, îngeraşilor, nu-i aşa?

Şi înţeleseră cu toţii, domolindu-şi glasul, în timp ce Clementine, înlăcrimată, îi acompania.

Aşa a fost Crăciunul.

Stingherit oarecum că se molipsise de emoţia generală, Ned ieşi printre ultimii din sufragerie. Fără a fi câtuşi de puţin cucernic, nu-şi putea stăpâni entuziasmul ereditar. Sângele protestant curgea vajnic prin vinele lui.

Se simţi atins de o mână. Era Teddy Brown, care nu

scosese o vorbă cât ţinuse cina şi a cărui prezenţă nimeni n-o băgase în seamă. Zâmbea.

— Fericit? întrebă.

— Da… bineînţeles. De ce nu?

Teddy îi strânse mâna fără a răspunde şi dispăru.

Barnabé aştepta la uşă, aşa cum îi poruncise Ned. Răscolit şi el, cufundat în religie până peste cap, îşi împreună mâinile şi exclamă:

— Masa Ned, ce f'umos a fost!

— Bine, bine, zise Ned, calm. Spune-mi cum a decurs scurta călătorie în cabrioletă. Mr. Hughes părea mulţumit ori nu? Vreau să ştiu.

— Mr. Hughes n-a scos o vo'bă, nici măca' nu m-a p'ivit.

— Asta n-are importanţă, Barnabé. Vreau să ştiu dacă părea îngrijorat ori nemulţumit, înţelegi?

— Nu ştiu, Masa Ned. Când am ajuns la el acasă, avea ochii 'oşii.

— Roşii? Eşti sigur?

— Da, şi înainte de-a cobo'î mi-a st'îns mâna.

— Ţi-a strâns mâna, foarte bine, dar fără un cuvânt?

— Da, Masa Ned, fa'a un cuvânt.

— Bine. Noapte bună, Barnabé.

Nu se mai întoarse în salon, ducându-se la el în cameră. La lumina unei lămpi micuţe, i se păru încă şi mai mare ca de obicei, încă şi mai goală. Patul lui Rit fusese făcut cu grijă, aşternutul alb sta răsfrânt, alcătuind un echer. Ned îl privi o clipă şi-şi întoarse privirea. Invitatul lui plecase rănit în amorul propriu şi cu umilinţa unui eşec răsunător. Palma… Cine era de vină? Gafele bietului Rit erau un dezastru. Fără îndoială, ar fi fost mai bine să nu-l invite, dar îl implorase atât de mult… O lipsă totală de educaţie explica totul, dar mai dă-o naibii de educaţie.

— Dă-o naibii de educaţie dacă te-mpiedică să fii

omenos! zise cu glas tare. Am fost dur, chiar şi când am vrut să aranjez totul. Mai mult decât dur: condescendent. Am să-i trimit un cuvânt.

Bătea de miezul nopţii şi-i auzi pe cei de dincolo de pajişte luându-şi rămas bun de la Amelia şi unchiul Charlie. Un punci de adio fusese servit şi, plini de fervoare, cântau refrenul în faţa casei:

Noapte liniştită.

O, sfântă noapte…

— Ned a urcat să se culce, se auzi dintr-odată vocea lui Miss Charlotte. Ce păcat! Sărbători fericite, Ned!

— Sărbători fericite! strigară cu toţii.

Ned se feri să răspundă ori să aprindă lampa. N-aveau decât să-şi închipuie c-a adormit. Pentru prima oară, se simţea dezamăgit la Marea Pajişte, nu numai din cauza lui Rit, care-i vorbise într-un fel cam straniu, insistând cu priviri nefericite, şi în sfârşit gestul acela neaşteptat… şi în sfârşit palma…

— Cum să fi ştiut? Nu bănuiam.

Atâta pagubă. Ceea ce-l frământa mai mult decât orice era faţa chinuită a Elizabethei la sfârşitul cinei. Nu voise să se uite la el, în timp ce, cu o clipă mai înainte, îi zâmbise. Asta se întâmpla în clipa când fetiţele vorbeau prosteşte: „Îmi face rău… „Aproape că nici nu se atinsese de *pudding*. El îi spusese câteva cuvinte şi deodată ea s-a întors cu spatele. Ce-i făcuse?

Cuprins de-o mânie subită, îşi smulse hainele de pe el, zvârlindu-le la întâmplare pe jos, pe mobile, şi, alergând spre pat, se cufundă dezbrăcat în întuneric. Nu voia să se chinuie, voia să doarmă.

Elizabeth nu îndrăznise să fugă, ca Ned. Era prea multă lume în jurul ei şi se simţea ostatică. Trebui să îndure toate refrenele colindelor şi să se lase dusă în salon, unde punciul aştepta într-un vas uriaş. Rom,

scorţişoară, lămâie, nimic nu lipsea, iar unchiul Charlie îi dădu foc cu rachiu, după toate regulile. Flacăra străluci în toţi ochii, în afară de ochii Elizabethei, care-şi lăsă capul în jos sub povara oboselii şi-a unei tristeţi necuprinse. Şi-atunci, în larma de cuvinte şi de râsete, o mână i se aşeză timid pe braţ. Se întoarse şi-l văzu pe Teddy Brown zâmbindu-i.

— Ce e? Pot să te ajut?

— Nu mai pot, spuse fata pe acelaşi ton.

— Nu sta aici. Să ieşim.

Elizabeth îl urmă. Cu o fermitate discretă şi plină de îndemânare, dădu la o parte câteva persoane mai atente la punci decât la orice altceva şi ajunse la uşă împreună cu Elizabeth.

Afară, aerul nopţii îi însufleţi pe-amândoi.

— Şalul, o întrebă. Unde l-ai lăsat?

— În antreu, pe un fotoliu.

Băiatul dispăru numaidecât. Tremurând din creştet până-n tălpi, dar cu uşurare, fata privi cerul şi i se păru că niciodată nu văzuse atâtea stele. Senzaţia că asistă la o minune puse stăpânire pe ea şi, întocmai ca pe vremea copilăriei, îşi închipuia că o dragoste fără putinţă de împotrivire o trăgea încet spre miriadele de puncte luminoase.

Deodată, simţi pe umeri căldura unui şal.

— M-am întors repede, spuse Teddy Brown râzând.

Fata îi mulţumi.

— Nu trebuie să stai prea mult aici. Ai să răceşti.

— Am să urc la mine în cameră, dar nu mă satur să tot privesc cerul.

— Nici eu.

Şi adăugă dintr-odată:

— N-o să fii fericită decât acolo, nu pe pământ, nu pe lumea asta. Care nu-i făcută pentru dumneata, nici

dumneata pentru ea.

— Ce te face să spui una ca asta, Mr. Brown?

— Nu ştiu. O presimţire… Dar trebuie să intri în casă.

O însoţi până la uşă.

În clipa când să se despartă, privirile li se încrucişară şi fata fii impresionată de limpezimea acelor ochi de un albastru intens, în care strălucea, ca nişte străfulgerări, o bucurie încântătoare.

— O să ne vedem mâine, sper, îi spuse băiatul, de vreme ce sunt oaspete la Marea Pajişte.

— Mâine, fireşte. Noapte bună şi mulţumesc încă o dată.

— Noapte bună, Miss Elizabeth. Am să mă gândesc la dumneata.

Şi plecă aproape în fugă. Fata observă că, în costumul lui cam strâmt, avea întrucâtva înfăţişarea unui sărac îmbrăcat cât de cât ca de sărbătoare, şi regretă că fugise atât de repede.

„Ce omuleţ straniu, se gândi ea, e de pe acum un mic pastor”. Deoarece nu se înşela asupra înţelesului cuvintelor sale: „Am să mă gândesc la dumneata” nu era o declaraţie de dragoste…

În timp ce urca scările, auzi cântecul intonat energic de către băutorii de punci, iar vocile răsunară în aerul rece:

Noapte liniştită.

O, sfântă noapte…

În camera ei, câţiva butuci încă mai ardeau, răspândind o mireasmă reconfortantă, pe care fata o respira totdeauna cu aceeaşi plăcere. În noaptea aceea însă nu zăbovi să înteţească focul, cum ar fi făcut de obicei, ci alergă spre masă, pe care ardea o lampă, şi-i dădu fitilul la mare.

Luând apoi hârtie de scris dintr-un sertar, scrise

aceste cuvinte pe pagina albă: „Spuneţi-i că-l iubesc şi că n-am iubit niciodată pe nimeni”. Apoi vârî foaia într-un plic pe care scrise numele lui Miss Llewelyn, la Dimwood.

Plicul timbrat fu pus la vedere în mijlocul mesei. Prima zi după Crăciun i-l va înmâna unchiului Charlie, care-l va trimite împreună cu scrisorile lui. N-avea decât să creadă ce-o vrea, dar de deschis n-o să-l deschidă, deoarece îşi dăduse cuvântul, iar scrisoarea avea să ajungă la Dimwood, iar de-acolo la Viena. Era aşa de greu să iei o hotărâre şi să acţionezi? Cugetase la gestul acela simplu tot timpul cât ţinuse pioasa petrecere. Ceea ce n-o împiedicase să fie sensibilă la colindul *Christmas*

Carol cântat de copiii din sat şi chiar la colindele de după cină, care-o făcuseră să-i dea lacrimile. Credinţa îi rămânea neştirbită. Dragostea pentru Jonathan era ceva aparte, fără nicio legătură cu religia. Toate astea se rânduiau foarte bine în conştiinţă, cu condiţia să nu-ţi pierzi capul, dar mai era ceva.

De ieri, presimţea că Ned începe să conteze pentru ea. îi pândea zâmbetul şi se simţea jignită dacă n-o privea. Deseori, băiatul făcea aşa dinadins. O lipsea de privirea lui. Şi asta drept pedeapsă când socotea că e indiferentă, neatentă, cu gândul într-altă parte. Pe scurt, se comporta ca şi cum ar fi fost îndrăgostit. Îndrăgostit şi mucalit. Bineînţeles, nici vorbă ca şi ea să fie îndrăgostită. Dovadă că tocmai îi scrisese lui Jonathan prima scrisoare de dragoste pe care avea s-o primească din partea ei.

Ce uşurare! Ce liniştire! Avea să urmeze şi un răspuns, pentru că nu putea să nu fie. îl ştia ea pe Jonathan. I se părea că în sfârşit viaţa i se deschide în faţă. „Îndrăzneşte!” îi spusese o voce venită din adâncul tăcerii, chiar aici, în camera asta uriaşă, iar ea îndrăznise. Puţin lipsea să nu se pună pe cântat.

Începu să se dezbrace şi se îndrepta spre pat, când fu

cât pe ce să ţipe de mirare. Într-un ungher, pe jumătate ascunsă de garderoburile cele mândre, Betty, în bluza ei roşie, cu faţa la perete, sta neclintită în genunchi, ghemuită asupra ei înseşi şi ţinând în mână un capăt de lumânare, în faţa unui pătrat de hârtie, o poză poate.

Elizabeth şovăi. Prima ei mişcare a fost să se retragă fără zgomot, pentru că nu ştia ce să creadă. Oricât de straniu ar fi părut, lumânarea aceea micuţă o intriga şi, dacă era să spună lucrurilor pe nume, o mişca. Biata ei Betty era la fel de misterioasă ca şi femeile albe şi vieţile lor complicate. Absurdă cugetare. O cunoştea prost pe Betty, dar ţinea la ea aşa cum era; dar, o dată mai mult, curiozitatea se dovedi mai tare decât discreţia, încât se aplecă înainte ca să vadă ce reprezintă poza aceea.

Spre stupoarea ei, desluşi, colorat de-o mână stângace, un copil purtând pe creştet o coroană grea. Oarecum îngrijorată, se dădu îndărăt. Betty era nebună.

În acelaşi timp tristă şi uluită, Elizabeth făcu câţiva paşi îndărăt cu sprinteneala unei pisici, dar nu putu împiedica un supărător scârţâit al parchetului, iar Betty întoarse capul. Un zâmbet larg şi fericit dădea acelei feţe negre o frumuseţe stranie, ce ştergea brazda creţurilor, nelăsând loc decât privirii minunate.

— Să'băto'i fe'irite, don'soa'a Lisbeth, zise fără a se ridica din genunchi.

— Sărbători fericite, Betty. îţi faci rugăciunile?

— Da, don'soa'a Lisbeth.

— În faţa unei poze?

— În faţa bunului Dumnezeu.

— Copilul acela cu o coroană…

— E Dumnezeu, don'soa'a Lisbeth.

Intrigată de un răspuns ce nu făcea decât să-i aţâţe şi mai mult temerile, Elizabeth plecă de lângă ea.

— Noapte bună, Betty. După ce termini, suflă în

lumânare şi culcă-te.

— Da, don’soa’a Lisbeth.

Tot timpul cât vorbiseră, Betty aproape că nu se mişcase. Asta o impresionă întâi de toate pe fată. „În orice caz, se gândi ea, biata mea Betty e cât se poate de inofensivă. Poartă în bătrânul ei cap cărunt vreo superstiţie africană moştenită de la străbunii ei de-acolo. Mai bine să nu spun nimic la nimeni”.

În timp ce se dezbrăca să se culce, găsi în cele din urmă că forma aceea copilărească de nebunie era emoţionantă, şi-apoi, ochii aceia mari, negri, plini de bunătate, răscumpărau totul. Doar lumânarea o îngrijora. O lumânare în mâinile unei bătrâne slabe de minte…

Focul se stingea încetişor. Din pat, Elizabeth putea vedea lumina roz aruncată de jeratic. Garderoburile cele mari, flamande, i-o ascundeau pe bătrâna negresă în adoraţia ei misterioasă. O tăcere desăvârşită domnea în încăpere, devenită şi mai adâncă datorită întunericului ce cotropea totul.

Pentru Elizabeth, noaptea aducea împăcarea. Scrisoarea ei, ca prin minune, îl făcea pe Jonathan să străbată mii de leghe, aducându-l foarte aproape de ea. Exista în gândul acela ceva ameţitor, ce-o îmbăta.

Deodată, îşi dădu seama că se vârâse în aşternut fără să-şi facă rugăciunile. Prea leneşă ca să se smulgă din căldura patului, îşi înfundă capul pe jumătate sub cuvertură şi adormi în timp ce spunea *Tatăl nostru*, departe de-a bănui că şi bătrâna „idolatră” africană spunea exact aceeaşi rugăciune în aceeaşi străveche limbă, cu pioşenie stâlcită.

Capitolul XCVII

Ziua următoare, zi de Crăciun, a fost mult mai

liniştită. Copiii comodorului n-au plecat din Casa Tumultului, unde-i aştepta masa luată în familie, poate mai puţin somptuoasă, dar ordinele tatălui erau categorice: „Toată lumea pe punte, pentru prânz”. Deoarece casa era pentru el corabia lui.

La Marea Pajişte, nemaifiind niciun musafir în afară de Teddy Brown, ai casei îşi dădură seama că aceştia luaseră cu ei purtările lor urâte, dar şi câtă însufleţire şi veselie… Şi, în taină, îi regretară. Masa de Crăciun a fost aşa cum se cădea să fie, delicioasă şi-atâta tot. Toată lumea s-a purtat frumos. Teddy Brown a fost rugat să spună rugăciunea de mulţumire, ca şi cum ar fi fost capelanul familiei. Modestia lui îi atrăgea simpatia tuturor. Unchiul Charlie rosti câteva cuvinte despre pacea ce trebuia cerută Cerului. O gâscă a fost dată la masă în locul curcii din ajun, iar vinul de Château-Lafite Charles-X a fost înlocuit cu o băutură preparată în casă şi căreia nicio limbă nu i-ar fi putut descrie gustul, deoarece nu avea niciunul, ci doar o savoare dulceagă. În schimb, o denumire indiană îi conferea o demnitate sălbatică.

Elizabeth nu-l privi nici măcar o singură dată pe vărul ei Ned, convinsă că nu-l iubeşte, de vreme ce-l iubea pe Jonathan la nebunie, aşa cum o dovedea scrisoarea pe care i-o scrisese în ajun.

Ned, la rândul lui, nici măcar nu-şi îndrepta privirile înspre partea unde sta Elizabeth, ca s-o pedepsească pentru indiferenţa ei, dar şi pentru că simţea că se îndrăgosteşte, iar asta îl sâcâia, fiindcă, la drept vorbind, prefera brunetele.

În acest timp, tânăra englezoaică, stând lângă Teddy Brown, legă o conversaţie cu el, un pic din cauza simpatiei pe care i-o inspira, un pic şi într-un mod mai tainic, ca să-i facă în necaz tânărului Virginian care semăna din ce în ce mai mult cu portretul din Savannah. Fenomen ce nu se

producea, de altfel, decât în unele momente. Chestiune de ecleraj, poate, sau de dispoziţie trecătoare. În ziua aceea, ai fi zis că Ned face dinadins aşa, iar fata se simţea tulburată. Încât Teddy Brown, vecin de nădejde, îi apăru ca un salvator.

— M-ai întrebat ieri dacă sunt fericită. Dar dumneata? începu ea pe un ton amabil.

— Sunt fericit pentru că mă simt mântuit.

Trebuia să se aştepte la un asemenea răspuns... Un tânăr pastor în faşă. Avu impresia că se clatină, prevăzând urmarea, care nu se lăsă aşteptată:

— Dar dumneata, Miss Elizabeth, eşti mântuită?

Era nebun? Ba nu, recunoscu felul de-a fi al anumitor protestanţi exaltaţi. Cu o voce nesigură, îi răspunse:

— Aşa sper.

— A spera nu-i de ajuns. Trebuie să fii sigur, să fii pe deplin încredinţat. Altminteri...

— Altminteri? O, te rog, să vorbim despre altceva.

— Ba nu. Spiritul suflă încotro vrea, aici ori altundeva. Mă îndeamnă să-ţi spun că, dacă nu eşti sigură de mântuirea dumitale, din două una: ori mântuirea dumitale e îndoielnică, ori trebuie să te converteşti din nou. Va trebui să-ţi vorbesc. Nu din întâmplare ne-am întâlnit.

Elizabeth se îngălbeni şi clătină din cap pentru a spune „nu”.

Această conversaţie neobişnuită avu loc cu voce joasă, dar era în ochii de safir o asemenea intensitate, încât o sili pe Elizabeth să-şi plece privirile. Să fi văzut Teddy Brown în această atitudine o mărturisire de vinovăţie? continuă cu neînduplecare:

— A-ţi recunoaşte greşelile e un pas înainte. Curaj, Miss Elizabeth. Mă aflu aici pentru a te ajuta să regăseşti calea cea dreaptă.

Fata îşi împreună mâinile pe masă:

— Te rog, Mr. Brown, să ne oprim aici.

Băiatul îi aruncă o privire de-o gravitate încă şi mai îngrijorătoare decât cuvintele lui şi tăcu.

Stând la stânga Elizabethei, Miss Charlotte nu putuse prinde decât vreo cinci-şase cuvinte ici şi colo, dar reconstitui întregul cu încântare, aşa cum unui muzician adevărat îi sunt de ajuns câteva note pentru a recunoaşte o partitură favorită, dar nici nu se clinti.

Dimpotrivă, Ned, care se afla de cealaltă parte a mesei, în faţa lui Teddy şi a fetei, se deda unor cugetări indignate: „Asta-i prea de tot, îşi spunea el foindu-se pe scaun, oare visez? Uite-l pe netrebnicul şi năpârstocul meu de pastor cum îi face curte fetei ăsteia sub ochii mei! Se apropie tot mai mult unul de altul din clipă-n clipă, pe cuvântul meu, până la urmă or să se şi sărute. Nu, uite-o că se dă puţin îndărăt, o, dar puţin! foarte puţin, din decenţă. La urma urmei, mi-e indiferent. Facă ce-o vrea, n-are decât să se şi mărite cu el. Recunosc că nu-i stă rău, cu părul ei de aur, dar aş avea eu oare chef să mă plimb toată viaţă printr-un ogor de grâu?...”

Cu un gest de iritare, îşi împinse farfuria.

— Nu mănânci, îi zise tatăl lui, şi pari preocupat. Să ne bucurăm, doar e Crăciunul, ce Dumnezeu! Aş fi vrut să vă dau la toţi şampanie în locul... amestecului ăstuia, secretul Ameliei.

— Vorbiţi despre mine? întrebă Amelia.

— Încercam să-mi amintesc de numele băuturii ăsteia indiene...

— Scuppemong.

— N-am s-o uit niciodată, zise Ned un pic cam sarcastic şi adăugă tâlhăreşte: Cina noastră de ieri-seară era mai... însufleţită. Azi, aproape nimeni nu vorbeşte.

— A doua zi după sărbătoare limbile nu se dezleagă –

e clasic, comentă tatăl lui.

— …nimeni în afară de colegul meu, pastorul.

— Foarte simpatic altminteri. E un fals taciturn. Cunosc genul. Când se pornesc, nu se mai pot opri. În clipa asta îi spune verzi şi uscate Elizabethei, care pare îngrozită… Ia te uită, se opreşte. Ai să vezi, mi ţi-l amuţesc eu pe loc, şi asta cât se poate de cu frumosul. Mr. Teddy Brown!

— Sir? făcu Teddy Brown.

— Îţi dezvălui un secret. Curând ni se va aduce îngheţată.

— Voiam să vă fac o surpriză, zise Miss Charlotte supărată, îngheţată, ei da, aromată cu vanilie, cea mai nevinovată dintre miroasele de Crăciun. Pişcoturi crocante cu boabe de *benn* îi vor da un gust mai picant, dar ştiţi cumva din întâmplare ce-i acela *benrf*!

— Îmi mărturisesc neştiinţa în materie, zise Amelia, ca şi cum şi-ar fi oferit umilinţa drept pildă pentru toţi.

— Mr. Teddy Brown, ai putea să ne instruieşti? întrebă Charlie Jones cu viclenie.

— Cred că da, zise Teddy Brown.

— M-aş mira, dar te ascultăm.

— Povestea e un pic cam tristă. Când bieţii negri au debarcat pentru prima oară pe coastele Georgiei…

— Barnabé, zise Amelia, du-te la mine-n cameră şi adă-mi flaconul cu săruri.

— *Yes*, Doam'.

Dispăru şi se piti îndărătul uşii, ca să asculte.

— Părăsind Africa, luaseră cu ei un pumn de sământă de *benn* care, li se spusese acolo, le va purta noroc. Cu câtă speranţă strângeau seminţele acelea în mână numai Dumnezeu ştie! Doar El.

— Scurtează puţin predica, vrei? îl apostrofa Ned.

— *Benn*-ul nu-i altceva decât susan. Negrii l-au

plantat şi l-au folosit în hrana lor. Stăpânii n-au întârziat să le afle taina şi *benn-ul* a cunoscut o mare răspândire în Georgia şi Carolina de Sud.

— De unde ştii toate astea, Mr. Brown?

— Am rude la Savannah.

— Ce-o fi făcând Barnabé, întrebă Amelia dintr-odată.

De câteva clipe, se foia pe scaun şi părea pradă unei violente nelinişti. Cu o voce aspră, ce nu era a ei, izbucni:

— Dobitocul ăsta nu-i în stare să găsească nici măcar lucrurile cele mai obişnuite. îmi trebuie sărurile. O să-mi fie rău. Văd războiul.

Dintr-un salt, Charlie Jones fu în picioare şi voi s-o cuprindă în braţele lui, dar ea se zbătu:

— Lasă-mă! strigă.

— Linişteşte-te, dragă, n-ai niciun motiv să te-agiţi. Ned, dă fuga repede şi adă sticluţa cu săruri.

Ned se repezi la uşă şi fu cât pe ce să-l răstoarne pe Barnabé, care venea în goană cu sticluţa în mână.

— *Yes*, Dom’! zise înspăimântat, să’u’de.

Smulgându-i sticluţa din mână, Charlie Jones i-o duse la nas soţiei lui, care-şi dădu capul pe spate ca un cal ce mişcă din cap de jos în sus.

Tăcută, cu fălcile strânse, Miss Charlotte îşi ţinea sora zdravăn de braţe.

— O să-i treacă, îi suflă repede lui Charlie Jones, se întâmplă în starea în care e ea, are o vedenie.

Încă o dată, flaconul de săruri declanşă mişcarea spasmodică a capului, apoi Amelia îşi veni în fire. Coborând vocea, care deveni în acelaşi timp înăbuşită şi sacadată, începu să vorbească:

— O trâmbă neagră de fum se înalţă până la cer… plantaţiile ard… soldaţi zac peste tot… unii lângă alţii… nu se vor mai trezi… prea mult sânge… prea mult sânge pe ei, prea mult sânge în iarbă… soldaţi se năpustesc înainte…

soarele sclipeşte în baionete… la marginea unui şanţ un băiat… treisprezece ani… aproape-un copil… culcat pe spate…

desculţ… faţa nevinovată şi liniştită… una din mâini e pusă pe pântec, are o gaură… o gaură mare, roşie… n-o să se mai mişte… într-altă parte tineri… unul dintre ei, cu faţa ascunsă sub tunică… S-a terminat… cei care nu se vor mai întoarce sunt în jurul nostru… războiul vine spre noi… războiul…

În clipa aceea, Elizabeth şi Ned se aflau în picioare, unul lângă altul. Instinctiv, se priviră în tăcere. Fără să ştie prea bine ce face, fata apucă mâna lui Ned şi-o strânse. Un zâmbet lung, plin de duioşie îi răspunse.

— Nu-ţi fie teamă, zise Ned foarte încet. Delirează.

Amelia tăcuse. În agitaţia ei, îşi pierduse boneta, iar bandourile cele grele de păr brun i se lăsaseră în cozi pe umeri.

Dintr-odată, faţa îşi pierdu crisparea. Masca ei de pietate lăsase locul unei dureri nespuse, ce-o făcea să semene cu toată lumea, contopindu-se în tragedia lumii. Ochii mari şi întunecoşi se pierdeau departe, dincolo de irealitatea clipei de faţă şi, cu o simplitate teribilă, adăugă:

— Totul e pierdut.

O clipă, rămase nemişcată, apoi întreaga ei fiinţă căzu moale. Pe când era gata să se prăbuşească peste masă, Charlie Jones o apucă în braţele lui.

Miss Charlotte îl ajută s-o ducă în salonul de-alături, dar n-o puteau împiedica să-şi târască picioarele. Ned li se alătură atunci, ca s-o însoţească până la camera ei de sus.

Teddy Brown asistase la scenă fără să se clintească, dar cu o atenţie pătimaşă, şi încă mai stătea în picioare, pe locul lui. Aşa cum arăta, fără comeseni, cu şerveţelele azvârlite la întâmplare în mijlocul farfuriilor pe jumătate goale, masa evoca într-un mod comic imaginea unui câmp

de bătaie.

Văzându-se singură cu tânărul exaltat, Elizabeth voi să se refugieze în salon şi făcu discret câţiva paşi spre uşă, dar Teddy Brown alergă după ea.

— Nu pleca, Miss Elizabeth. Ceea ce ai auzit aici prezintă o înaltă valoare spirituală.

— Sunt convinsă, Mr. Brown, dar mă simt obosită şi tristă şi-aş vrea să mă odihnesc.

— Îmi cer iertare că insist, dar ai auzit vorbind o femeie prin care se manifesta spiritul. Ne arată viitorul ca pe ceva ce ţine de prezent, în felul profeţilor din Vechiul Testament.

— Sinceră să fiu, cred că delirează. Asta-i părerea lui Ned, care o cunoaşte mai bine decât dumneata sau decât mine.

— Şi despre profeţi s-a spus că delirează. Vom avea parte de război.

O privi cu ochii lui ficşi, a căror albăstrime păru să se întunece, dar fata îl înfruntă, exasperată.

— Dacă ai fi cu-adevărat încredinţat că Amelia are dreptate, n-ai fi vorbit atât de liniştit. Într-un viitor aşa de sumbru, ce soartă ai avea dumneata?

— Voi fi ucis, Miss Elizabeth.

Fata înălţă din umeri.

— Nu vorbi aşa. Tot ce-a spus Amelia nu-i decât un vis. A văzut un copil de treisprezece ani spintecat de-o baionetă. Dacă războiul va izbucni peste patru ani, copilul se joacă-n bile astăzi cu prietenii lui. Mănâncă, doarme, e fericit, se face mare ca să se ducă acolo unde îl aşteaptă moartea, într-un şanţ de pământ roşu, ca să-i găurească pântecele cu o lamă de oţel! E groaznică religia dumitale, Mr. Brown.

Acesta nu spuse nimic, dar nu-şi luă ochii de la Elizabeth. Din bravură, fata adoptă aceeaşi atitudine. În

pupilele lui de-o limpezime aproape copilărească, i se păru că citeşte o decepţie scandalizată, dar şi duioşia aceea ce-i devenea familiară în privinţa bărbaţilor şi care de fiecare dată o tulbura.

Teddy Brown aşteptă o clipă, apoi spuse cu blândeţe:

— Băiatul era liber să plece sau să rămână acasă. Dumnezeu vede tot trecutul şi tot viitorul lumii, dar nu se atinge de libertatea noastră. Mrs. Jones a văzut ceea ce vede Dumnezeu.

Vorbea cu o politeţe ce-o stingherea pe fată, ca şi cum i-ar fi dat o lecţie de bună purtare. Încolţită de raţionamentele lui, încercă să opună o obiecţie, dar nu găsi nimic.

— Văd, zise Elizabeth, că ai răspuns la toate, dar chiar de-ai avea dreptate, găsesc că e groaznic. Totul e aranjat dinainte.

— Totul e *văzut* dinainte.

— Dar poate că Amelia a văzut totul anapoda, poate că s-a înşelat. Nu poţi ucide speranţa în inima oamenilor.

— Vedem noi dacă a avut dreptate.

— Cum poţi fi atât de indiferent?

Şi, pradă unuia din acele elanuri pe care nu şi le putea stăpâni niciodată, exclamă:

— Nu vreau să fii ucis, Mr. Brown.

Băiatul rămase năucit, ca şi cum l-ar fi lovit cineva.

— Adevărat, Miss Elizabeth? întrebă el cu gravitate.

Fata făcu o sforţare să se stăpânească:

— Adevărat, da, nici dumneata, nici nimeni altcineva, nici Ned, nici…

Era cât pe ce să adauge: „nici Jonathan”, dar se opri. Nemaiştiind ce să spună, puse o întrebare ce-i ardea buzele încă din ajun, din timpul conversaţiei cu viitorul pastor:

— E indiscret să te întreb dacă ţii de Biserica

anglicană?

— Nu, Miss Elizabeth. Metodistă.

Metodistă! Ar fi trebuit să bănuiască. Fireşte că băiatul nu avea suavitatea anglicană, nici manierele alese ale clerului de-acolo… Odată cu Biserica metodistă, mai coborai o clasă.

Văzându-i descumpănirea, îi fu milă de ea şi-i zise zâmbind:

— Nu te simţi deznădăjduită. Sunt creştin, la fel ca şi dumneata. Bunicii mei locuiau la Savannah. John Wesley în persoană i-a convertit.

— John Wesley…

— John Wesley era un sfânt. S-a priceput să vorbească poporului, a ştiut să aducă pe calea Mântuitorului o armată de săraci gata să se revolte.

Elizabeth păstră o tăcere stingheritoare. Din nou simţi acel rău straniu pe care i-l pricinuia religia, atracţia amestecându-se cu refuzul sau cel puţin dorinţa de-a fugi.

— Sunt fericită că am avut această conversaţie, spuse în cele din urmă, ca o încheiere.

— Şi eu, dar într-o bună zi am să mă întorc. Şi-atunci vom avea o nouă conversaţie, mai hotărâtoare.

Nu putu spune mai mult. Două slujnice intrară ca să ia farfuriile goale şi să le înlocuiască printr-o veselă de un albastru-închis, împodobită cu flori de aur.

Sosi apoi Barnabé, ducând un platou ce-avea pe el o îngheţată monumentală, pe care-o puse în mijlocul mesei.

— Doam’ Cha’lotte şi Masa Ned vin. Masa Cha’lie este cu Doam’ Amelia şi ’oagă să nu fie aşteptat.

Se bâlbâia puţin în timp ce vorbea şi faţa lui îngrozită arăta că nu-i scăpase nimic din prevestirea Ameliei.

Miss Charlotte sosi aproape numaidecât, urmată de Ned, care aruncă o privire bănuitoare spre Elizabeth şi Teddy Brown.

— Să ne aşezăm, îi îndemnă Miss Charlotte, şi să atacăm îngheţata asta cu vanilie. Barnabé, unde sunt pişcoturile? Uiţi totul, pe cuvântul meu.

Barnabé dispăru imediat, iar Miss Charlotte profită de scurta lui absenţă ca să spună cu voce calmă:

— Poate nu ştiţi că scumpa mea soră aşteaptă un copil. E abia în primele luni. În starea asta se întâmplă ca femeile să se bucure – dacă se poate spune aşa – de putinţa de a face preziceri şi chiar de-a vedea viitorul, în orice caz, lucrul e ceva obişnuit la noi, în Scoţia. Noi, scoţiencele, adăugă ea mândră, măritate ori ba, tinere ori ba, suntem obişnuite cu lumea invizibilă.

— Miss Charlotte, crezi că Amelia a văzut într-adevăr războiul? întrebă Elizabeth îngrijorată.

— Cine ştie? Vedem noi.

— Eu unul, zise Ned, cred că a zugrăvit pe de-a-ntregul tabloul propriilor ei spaime.

— Iată o explicaţie numai bună pentru liniştea dumitale, îi spuse Teddy Brown Elizabethei, cu un zâmbet afectuos, pe care Ned îl prinse în treacăt.

Deodată, Miss Charlotte strigă cu o voce ce-i făcu să tresară pe toţi cei de faţă:

— Barnabé, nu mai asculta pe la uşi şi adă-ne odată pişcoturile! Am să mă plâng de tine tatălui tău.

Ca prin vrajă, un morman de pişcoturi se ivi aproape numaidecât pe masă, pe o imensă tavă rotundă din *wedgwood*[2] alb.

— Yes, Doam', pişcotu'de, făcu Barnabé cu un prisos de zel.

— Ned, zise Miss Charlotte, în lipsa tatălui tău, devii şef de familie, aşa că serveşte-ne.

Fără grabă, Ned dădu ascultare, în timp ce-i

---

2 Faianţă de-o calitate superioară obţinută de ceramistul englez Josiah Wedgwood (1730- 1795) (n.t.))

supraveghea pe comeseni pe ascuns.

Îngheţata a fost savurată fără comentarii. Dispărând, pişcoturile dezvăluiră o inscripţie în relief ce dădea ocol tăvii şi o împodobea cu o coroană din litere gotice. Teddy Brown o citi cu glas tare: „Mâncaţi pâinea cu bucurie şi recunoştinţă”.

Au fost singurele cuvinte rostite spre sfârşitul mesei. Se lăsase o tăcere apăsătoare, funebră. Nu se auzea decât clinchetul uşor al linguriţelor în farfurii. îl aşteptară pe unchiul Charlie. Partea lui de desert se topea. Dar n-a apărut.

După ce se sculară de la masă, Ned îl luă pe Teddy Brown deoparte. Apucându-l de braţ, îi spuse vesel:

— Bătrâne Teddy, dacă nu mă înşel, te interesează verişoara mea Elizabeth.

Cu o voce gravă, Teddy Brown răspunse:

— Vreau s-o salvez.

Ned îşi trase mâna cu un gest brusc:

— Eşti nebun? Doar nu-i în pericol!

— Vreau să-i salvez sufletul.

— Asta-i bună! exclamă Ned. Te-apuci acum să faci pe pastorul la noi în casă. Ascultă, dacă vrei să rămânem prieteni, lasă sufletul Elizabethei în pace. Înţeles?

— Am să fac ceea ce Spiritul îmi va spune să fac.

— O, nu aici, la noi în casă, Teddy!

Hotărât şi calm, Teddy Brown îl privi fără să răspundă. Ned se simţi roşind la gândul că trece drept un îndrăgostit gelos în ochii acelui băiat de-o austeritate agresivă. Pupilele de safir nu-l slăbeau, părând a voi să-l ţintuiască de perete. Ned se simţea atât de prost, încât fu cât pe ce să se dezlănţuie într-o criză de furie dar, stăpânindu-se, spuse cu un oftat:

— Încearcă să mă înţelegi. Totdeauna am fost cam arţăgos.

— Dacă vrei, spuse Teddy Brown, pot pleca chiar în seara asta.

Ned izbucni în râs şi-l zgâlţâi:

— Nerodule, cum să faci una ca asta! Tata n-ar înţelege ce te-a apucat. Ţine mult la tine şi eşti invitatul nostru. În sfârşit, să uităm toate astea. Am să dau o raită călare. Vrei să vii şi tu cu mine?

Dar Teddy Brown prefera să urce la el în cameră, unde-l chemau anumite lecturi.

În timp ce avea loc această scenă, Elizabeth se războia cu ea însăşi nu în legătură cu asalturile pe care Teddy Brown le dădea asupra sufletului ei, ci din cauza scrisorii adresate lui Miss Llewelyn sau, mai exact, lui Jonathan. Ţinea s-o vadă plecată cât mai grabnic, înainte de-a se simţi ispitită s-o rupă, pentru că se cunoştea ea.

În ziua de Crăciun, factorul nu trecea pe-acolo. A doua zi dimineaţă va veni să ia scrisorile din cutie, dar trebuia ca mai întâi Charlie Jones să timbreze el însuşi scrisorile la el în birou, aşa că lui trebuia să-i fie înmânate. Asta era regula. Şi era lege la Marea Pajişte. De obicei, Jemima trecea pe la flecare şi recolta scrisorile de trimis. Slabă recoltă, în general, dar pentru Elizabeth, ce chinuri! Preţioasa, periculoasa ei misivă – nu voia să i-o încredinţeze Jemimei, fie şi numai pentru câteva minute. Încă şi mai puţin unchiului Charlie, deşi acesta îşi dăduse cuvântul de onoare…

Încât se chinuia. De-ar fi putut să vâre ea însăşi scrisoarea în geanta factorului, dar – n-avea timbru. Cui să-i ceară un timbru fără să pară suspectă? Chiar că se chinuia…

În cele din urmă, se ruşină de laşitatea ei şi, urcând în cameră, luă scrisoarea, apoi, cu inima zvâcnindu-i, începu să-l caute pe unchiul Charlie. Bineînţeles, nu se putea afla decât lângă nevastă-sa. Străbătând culoarul, se

duse să bată timid la uşa templului conjugal, cum îi spunea Miss Charlotte. La început nu răspunse nimeni. Trebuia să bată mai tare. Mai avea încă timp să se răzgândească şi să facă cale-ntoarsă la ea în cameră, cu scrisoarea. Şovăi, casa întreagă părea tăcută în jurul ei. Înaltă şi largă, uşa era vopsită în cenuşiu-deschis şi fileturi aurii accentuau panourile. Nu puteai spune că n-ar fi avut ceva regesc în ea.

Şi deodată se deschise. Cei dinăuntru auziseră totuşi, iar Charlie Jones, în redingota lui neagră, se afla în faţa Elizabethei, înlemnită. O scurtă tăcere, apoi, pe un ton plăcut, acesta declară:

— Nu mă aşteptam la o vizită din partea scumpei noastre Elizabeth. Poţi să intri. Amelia doarme adânc şi n-o să audă nimic până mâine dimineaţă, dar vino-ţi în fire, nu mai părea aşa de îngrozită.

Un zâmbet de automat atinse buzele tinerei englezoaice, şi intră. Camera era cufundată într-un semiîntuneric liniştitor, storurile celor trei ferestre fiind pe jumătate trase, iar faldurile lungi de muselină albă cerneau prin ceaţa lor ultimele raze ale zilei. Enorm şi prevăzut cu perdele de culoarea fildeşului, patul conjugal ocupa unul din colţurile acestei încăperi maiestuoase. Pe un covor verde-închis, un încăpător fotoliu-balansoar capitonat cu piele era înconjurat de ziare desfăcute şi azvârlite grămadă, asemenea unor epave pe o mare de naufragiu.

Instalându-se în fotoliu, căruia-i imprimă o mişcare moderată, unchiul Charlie îi arătă vizitatoarei un al doilea fotoliu.

— Şi-acum, zise el, te ascult.

De fiecare dată când o rază slabă îi izbea faţa, părea şi mai roz, şi mai liniştit. Fără să vrea, Elizabeth admiră placiditatea aceea atât de britanică, pe când

înspăimântătoarea vedenie a nevestei lui ar fi trebuit să-i stârnească îngrijorare.

Vru să vorbească, dar nu izbuti. Fără o vorbă, îi întinse scrisoarea. El o luă tot în tăcere şi o vârî într-unul din buzunarele dinăuntrul redingotei.

Gestul acela atât de simplu şi de rapid avu drept efect s-o liniştească pe fată. Acum, nu mai avea de ales, de luat o hotărâre. Totuşi, liniştea îi fu de scurtă durată.

— Mâine, zise unchiul Charlie, factorul va trece, dar scrisoarea asta nu-i va fi dată.

— O, dar de ce, unchiule Charlie?

— Pentru că poimâine plec de la Marea Pajişte spre Savannah, iar de la Savannah e sigur că mă voi duce la Dimwood. Şi ceva mă face să bănuiesc că scrisoarea ta e destinată cuiva care locuieşte la Dimwood. N-am dreptate?

Vocea gâtuită a fetei răspunse:

— Ba da. La Dimwood.

— Aşa că am să fac pe factorul şi poate că am să merg ceva mai repede decât el. În orice caz, nu există niciun pericol ca scrisoarea ta să se piardă.

Se mângâie peste redingotă pe locul unde se afla scrisoarea, ca pentru a o linişti.

— Va fi, continuă apoi, dată chiar persoanei în cauză. Economie de timbru, adăugă cu un aer uşor glumeţ. Mulţumită, Miss Elizabeth? Nu merit oare un mulţumesc, acolo?

— Mulţumesc, unchiule Charlie, spuse dintr-o suflare.

Charlie Jones vorbi apoi pe un ton firesc:

— Cele spuse de scumpa mea soţie la masă nu trebuie să te sperie. Totdeauna a fost obsedată de amintirea războiului purtat de ţara ei împotriva Angliei, şi în special de masacrul bravilor scoţieni de către fratele regelui George al III-lea, ducele de Cumberland, faimosul gâde al Hanovrei, cu misiunea de-a zdrobi rebeliunea

Tânărului Pretendent Stuart. A văzut lucrul ăsta din nou, într-un soi de vis în stare de trezie. Mâine n-o să-şi mai amintească de nimic. În orice caz, eu aşa doresc. Asta-i. Crezi că a mai rămas ceva din îngheţata de vanilie? Aş fi mâncat şi eu cu dragă inimă un pic.

— S-a topit, şopti fata, mă tem că s-a topit.

Ea însăşi se simţea topită, topită de groază. Vedea dintr-odată întâmplându-se lucrul de care se temea cel mai mult: unchiul Charlie întinzându-i scrisoarea lui Miss Llewelyn, iar aceasta deschizând-o, aruncându-şi ochii pe ea, ridicând din sprâncene, Charlie Jones curios, prefăcându-se a fi îngrijorat fără a pune întrebări, şi atunci, velşa, pierzându-şi cumpătul, o trădează, dezvăluie tot.

Pentru că şi ea avea vedeniile ei. Scena asta atât de precisă o vedea la intrarea pe aleea cea mare de stejari, foarte aproape de casă, nu departe de verandă şi de magnolia din josul scării.

— Mulţumesc, unchiule Charlie, spuse ridicându-se, mă duc să mă odihnesc la mine în cameră.

— Pe diseară, zise el cu bonomie. Totdeauna e o plăcere pentru mine să-ţi fiu de folos. Du-te şi odihneşte-te un pic, ne vedem la cină.

În timp ce se îndrepta spre uşă, Elizabeth avu senzaţia că se târăşte ca o muscă bolnavă. Afară, crezu că o să leşine şi-o să cadă pe jos. Numai mândria o ţinu în picioare. Dacă din nefericire Charlie Jones ar fi ieşit din cameră şi-ar fi găsit-o acolo, cum s-ar mai fi dat de gol, iar în mintea lui, câte bănuieli n-ar încolţi…

Ajunsă în cameră, se întinse pe pat şi, cu ochii larg deschişi, făcu o sforţare să-şi înăbuşe spaima. De unde scosese că velşa avea să-şi piardă capul? Dacă chibzuia mai bine, nimic nu era mai puţin probabil. De netulburat şi stăpână pe ea însăşi, femeia aceea avea să trimită la Viena

la vremea cuvenită înflăcăratul mesaj. Vor trece zilele şi va sosi un răspuns. Se dispreţui pentru faptul că suspectase onoarea unchiului Charlie. Va sosi un răspuns. De acum înainte, pentru răspunsul acela avea să trăiască, deoarece avea să sosească un răspuns, avea să sosească un răspuns...

Capitolul XCVIII

Ziua care urmă se remarcă printr-o agitaţie generală, în vederea pregătirii călătoriei lui Charlie Jones. Trăsura cea solidă, închisă, pe arcuri, a fost curăţată, frecată şi răsfrecată. Şase cai aveau să fie înhămaţi la ea. Au fost despachetate păturile cele mai groase, şalurile cele mari, verzi, cu dungi negre, culorile clanului Douglas. Valizele cele mari din box au fost umplute cu veşminte şi rufărie aleasă cu o meticulozitate aproape militărească, la fel şi obiectele de toaletă de culoare aurie, preţioasele flacoane cu apă de colonie rusească. N-au fost uitate nici pălăriile, în admirabilele lor huse din piele, ce se mulau după forma acoperământului. Căci Charlie Jones se deplasa ca un monarh.

Amelia, aproape însănătoşită după vedenia ei, vărsă un potop de lacrimi, aşa cum se aşteptau toţi, şi asta la orice oră din zi şi parcă la comandă. Miss Charlotte se dovedi cea mai activă şi cea mai utilă, veghind la toate cu zelul unei albine. Doi negri, aleşi dintre cei mai inteligenţi şi mai robuşti, trebuia să stea pe capră, lângă vizitiu, îmbrăcaţi în mantale groase de *Shetland*. Ned umbla încolo şi-ncoace, cu un aer preocupat, îmbrâncind un pic servitorii şi încurcând mai degrabă decât ajutând, dar nu se cădea să stai cu braţele încrucişate în asemenea împrejurări. Elizabeth privea însă toate acestea de la distanţă. Stătea la ea în cameră şi apărea la mese fără să

spună mai nimic. Închipuirea ei călătorea de o mie de ori mai repede decât trăsura, spre Dimwood şi de la Dimwood la Viena, iar inima ei agitată trecea de la nădejde la deznădejde cu regularitatea ameţitoare a unui leagăn.

În sfârşit, sosi dimineaţa plecării. Totul era gata. Charlie Jones, înfofolit ca un boier, le spuse tuturor rămas-bun dar, chiar în clipa când urcă în trăsură, îşi luă băiatul la o parte:

— Tu să te porţi frumos şi să nu faci prostii cu Elizabeth. După ce se aşeză, se aplecă peste portieră şi adăugă:

— În fine, nu prea mari, mă-nţelegi…

Ned făcu semn că înţelesese. Elizabeth stătea ceva mai încolo şi-şi flutura mâna, cum se obişnuia, dar teama îi săgeta pieptul. Cu un minut în urmă, fusese sărutată din belşug de călătorul mirosind a apă de colonie. Chiar în clipa când răsunau primele pocnete de bici, el o văzu, se întoarse spre ea şi, făcându-i complice cu ochiul, se bătu peste şubă pe locul unde se afla scrisoarea. Fetei i se păru că-şi smulge un zâmbet şi se clătină. Ned abia avu timp s-alerge până la ea şi s-o cuprindă în braţe.

Absenţa lui Charlie Jones lăsă un mare gol. Lipseau redingota lui neagră şi zâmbetul lui, semn de veşnică bună dispoziţie. Amelia stătea la

(* Stofa de lână fabricată în insulele Shetland, care ţin administrativ de Scoţia şi sunt renumite prin industria lor textilă (n.t.).) ea în cameră cea mai mare parte din timp, iar când se ivea, nu se despărţea de înfăţişarea ei serioasă. Ned însuşi părea preocupat, căutând zadarnic să-i prindă privirea Elizabethei, care fugea de el, neîncetat cufundată în visele ei. Când şi când, vocea lui Miss Charlotte spărgea în bucăţi tăcerea ce se înstăpânea în casa cea mare.

Teddy Brown fusese condus acasă la el, la jumătate

cale spre Manassas, puţină vreme după plecarea lui Charlie Jones, iar Ned îl regreta, în ciuda deprinderilor lui de predicator, pentru că, în sfârşit, era un camarad cu care ar fi putut încerca să vorbească.

În săptămâna de după Crăciun, Casa Tumultului îşi slobozi din nou turma de hămesiţi şi din nou tinerii făcură să răsune Marea Pajişte de hărmălaia lor amuzantă. Ai casei se plângeau de ei, se văicăreau un pic dar, de îndată ce, săturându-se, plecau, o tristeţe nespusă năpădea sufrageria, devenită prea mare, salonul în care domneau golul şi plictisul.

Ned îi da târcoale Elizabethei, a cărei înfăţişare mohorâtă şi privire pierdută-n depărtări îl intimidau. Fata îşi dădea foarte bine seama de manevrele lui şi era cât se poate de hotărâtă să nu le bage în seamă. La drept vorbind, ceea ce-i reproşa ea în taină nu era că e Ned, ci că nu e Jonathan. Şi-apoi, frumosul chip al Virginianului îi amintea prea mult de cel al tatălui lui, care se îndrepta spre Dimwood în trăsură, cu primejdioasa scrisoare în buzunarul dinăuntru al redingotei. Cum să uite că-i făcuse cu ochiul, gest care putea să însemne orice?

Într-o zi, când se aflau singuri în salon, iar lumina zilei şovăia în spatele perdelelor, Ned luă iniţiativa şi veni să se uite la Elizabeth, care se prefăcea că citeşte, într-un fotoliu lângă foc:

— Ce e? întrebă ea lăsând cartea.

Ned sta cu picioarele depărtate şi cu mâinile la spate.

— Nu mai vorbeşti cu mine? Ai ceva împotriva mea?

— Eşti nebun. N-am nimic cu tine.

— Ba e ceva. Te plictiseşti la Marea Pajişte.

— Sinceră să fiu, da. Aş vrea să mă aflu într-altă parte. Poate că nu-i prea frumos din partea mea s-o spun, dar de vreme ce mă întrebi…

Deodată, se jelui:

— Nu sunt fericită aici.

— Ce prostie. Dacă tăticu' ar fi aici, ar da un bal. Sunt un dansator foarte bun. Te-aş fi valsat.

— Eu nu dansez.

— Nu-i nevoie să ştii. La vals, nu trebuie decât să te laşi dusă. Ţi-aş fi arătat... Picioarele se desprind de podea... e nemaipomenit. Femeile se prăpădesc după vals.

— Mulţumesc. N-ar fi aranjat cu nimic lucrurile.

— Uiţi tot, Elizabeth, în clipele astea. Deunăzi, când te-am luat în braţe...

Veni dintr-odată lângă ea, aplecându-se spre fotoliu.

— O, deunăzi a fost din întâmplare, sări fata, era să cad, şi tu m-ai ţinut, asta-i tot. Lasă-mă să mă scol.

Braţele lui Ned, puse de-a curmezişul fotoliului, o împiedicau într-adevăr.

În loc să-i dea ascultare, Ned se aplecă spre ea, şi deodată Elizabeth avu în faţa ochilor faţa lui arzând de dorinţă, şi-i simţi răsuflarea. Punându-i amândouă mâinile pe obraji, îl respinse. Ridicându-se numaidecât, Ned zise:

— Nu iau nimic cu de-a sila şi nici nu-i nevoie să mi se spună „nu" de două ori. îţi trezesc repulsie.

— O, Ned, câtuşi de puţin. Dar încearcă să mă înţelegi.

Şi Elizabeth se gândi: „Ce păcat! Dacă ar fi insistat..."

Se înnopta. În luminile mişcătoare ale focului, băiatul i se păru de o frumuseţe irezistibilă.

Cele câteva zile ce urmară se scurseră fără evenimente. Ned se resemnase cu situaţia aceea, vorbea din când în când cu Elizabeth despre Virginia, despre frumuseţile arhitecturale ale Universităţii, dar cea mai mare parte din zi şi-o petrecea plimbându-se călare prin împrejurimi.

„Călare pe Alcibiade *al meu*", îşi spunea fata cu

tristeţe. Dar oare nu ea voise aşa? îşi apărase onoarea. Tristă victorie. Şi-apoi, onoarea ei să fi fost chiar aşa de ameninţată? Ce susceptibil era tânărul Virginian, ce mândru…

Iar acum, nu mai ştia cum să-şi petreacă timpul. Toate cărţile din bibliotecă erau plicticoase. Căută tovărăşia lui Miss Charlotte. Într-o zi, aceasta o întrebă dacă e la fel de mulţumită de scumpa ei Betty.

— Ţin mult la ea, dar e nebună.

Miss Charlotte păru uluită. Elizabeth îi descrise atunci tabloul devoţiunilor slujnicei în noaptea de Ajun.

— Dă-i foarte simplu, spuse Miss Charlotte. Betty e catolică.

Elizabeth rămase îngrozită.

— Şi ce te deranjează, întrebă Miss Charlotte. Betty a fost convertită de Laura. Nu ţi s-a spus? Laura a convertit pe toate servitoarele negrese de la Dimwood. Luni de zile, le chema în taină la ea în cameră, le instruia şi, pentru că avea dreptul, ţinând seama de absenţa oricărui preot catolic, le boteza.

— Mătuşa Laura! Nu-i cu putinţă. O asemenea viclenie din partea ei…

— O, fetiţă dragă, un pic de bun simţ. Noi, în Scoţia, avem mii de catolici. Te încredinţez că preţuiesc tot pe-atât cât şi noi, protestanţii. Dau ascultare conştiinţei lor. N-avem de ce să le dăm lecţii.

Vorbea cu atâta convingere, încât Elizabeth nu îndrăzni s-o înfrunte, deşi cuvântul „idolatru” îi juca în faţa ochilor.

— Am să mă obişnuiesc, zise numai.

— Crede-mă, sufletul bietei tale Betty e la fel de alb pe cât de neagră-i e pielea. Locul ei o aşteaptă-n paradis.

Elizabeth tresări auzind-o. Miss Charlotte îi întoarse spatele şi plecă.

Rămasă singură, fata, uimită, simţi din plin cât de mult îi fuseseră zdruncinate convingerile religioase… Fireşte, Miss Charlotte nu insinuase nimic, dar botezul acela dat de-o femeie idolatră bietei Betty… Ea fusese botezată într-o catedrală gotică, de către un preot anglican, şi, mai târziu, aflase că ceea ce o salvează e credinţa. Prin urmare, ea, în orice caz, putea fi sigură de locul ei în paradis.

— Da? făcu cineva.

Ar fi putut jura că auzise o voce zicând: „Da?”. Ca o dihanie târâtoare, cuvintele *corespondenţă criminală* îi răsăriră în minte. Furioasă, înălţă din umeri. Credinţa salva totul.

Niciodată nu-i umblaseră asemenea gânduri prin cap. Cât de mult regreta că vorbise despre Betty şi de neînsemnata ei idolatrie! Până una-alta, trăsura unchiului Charlie ajunsese în Carolina de Nord. Numai un cutremur de pământ l-ar fi putut face să nu ajungă la Dimwood. Elizabeth nu voia să aibă loc un cutremur de pământ – nu tocmai aşa ceva.

Ar fi trebuit să-şi ţină gura. Prea vorbea mult. Pe viitor, aveau ei să vadă cum ştie o englezoaică să-şi ţină gura…

A doua zi, de Anul Nou, totul a fost numai zâmbete, complimente şi mici cadouri. S-au adunat în salon şi, ca din întâmplare, sub mănunchiul de vâsc ce atârna de lustră. Elizabeth a fost cea mai răsfăţată. Amelia i-a dăruit o încântătoare şi micuţă culegere de poezii pioase. Miss Charlotte, cu un oftat adânc, o pereche de mănuşi de culoare lila.

— Trebuie să-ţi mărturisesc, spuse ea, că mă despart destul de greu de ele, deşi poate că nu mai sunt chiar la modă; le purtam când aveam vârsta ta şi când încă mai credeam în fericire.

Din delicateţe, Elizabeth se prefăcu a le refuza, dar Miss Charlotte o sili să le ia:

— Ba deloc, ba deloc, fetiţă dragă. Te bruftuluiesc eu un pic câteodată, dar te iubesc mult de tot.

Ned se înfăţişă cu un mic buchet de trandafiri.

— La mulţi ani, domnişoară Escridge, îi zise într-o franceză cam trudnică. *Je vous eme*.

Elizabeth ştia destulă franceză ca să înţeleagă şi, de mirare, rămase cu gura căscată.

— Ce te-a apucat, îi zise, şi de ce-mi vorbeşti pe franţuzeşte?

— Pentru că franceza e limba dragostei, zise băiatul printr-o violentă strădanie lingvistică.

Intrând în joc, îi răspunse în aceeaşi limbă, dar cu un accent mai curat:

— Îţi închipui cumva, domnule, că nu se poate vorbi la fel de bine despre dragoste şi în engleză?

Iar în limba maternă îi spuse:

— Te amuză să joci comedie de Anul Nou?

— Bine, răspunse el râzând, să zicem că e comedie, Elizabeth, dar ia florile astea. Parcă-s un tâmpit cu ele aşa, în mână.

Luă buchetul şi zâmbi, cu o umbră de tristeţe în ochi. Deodată, Ned anunţă:

— Şi-acum, micuţa mea Elizabeth, am să te sărut ca de Anul Nou, de faţă cu toată lumea.

Şi, azvârlindu-se asupra ei, o cuprinse în braţe şi o strânse din răsputeri, în timp ce-i acoperea faţa cu sărutări, ultima sărutare fiind dată pe gură, cu furie.

— Asta-i pentru deunăzi, îi zise roşu de emoţie.

Nici Amelia, nici Miss Charlotte n-au înţeles aluzia, dar râseră cu dragă inimă.

— Sub vâsc, când se dăruie, totul se îngăduie! declară Miss Charlotte

— Ştiu, zise Elizabeth vesel, ar fi trebuit să fiu prevăzătoare.

— Îndrăzneşte de spune că nu ţi-a plăcut, făcu Ned triumfător.

— N-am spus nimic, răspunse fata, dar constat că ceea ce este refuzat din bună-cuviinţă se ia foarte bine cu de-a sila, domnule comediant.

Amelia, care nu pricepea nimic din ce-şi spuneau, bătu din palme:

— Haideţi, haideţi, mi-e o foame cumplită, iar prânzul ne-aşteaptă.

Şi, fără a mai spune o vorbă, se îndreptă maiestuos spre sufragerie.

În rochia neagră care-i cădea până-n călcâie, fără cordon, părea că pluteşte.

Masa fu delicioasă, cum era şi de aşteptat. Un vin uşor se servi. Din proprie iniţiativă, Amelia propuse să închine pentru pace, dar glasul îi tremura, iar din ochi îi curgeau lacrimi.

Veni, în sfârşit, pentru Ned ziua de care acum se temea. Odată vacanţa terminată, trebuia să apuce drumul spre Charlottesville şi spre Universitate. Un elegant *tilbury* negru îl aştepta sub fagii cei mari din faţa casei. Purtând pe cap o pălărie din piele, Barnabé ducea valiza tânărului lui stăpân. Acesta, îmbrăcat în *Shetland*, privea cu tristeţe în jurul lui, căutând din ochi pe cineva. îşi luă rămas bun de la friguroasa Amelia în sufragerie şi de la Miss Charlotte pe pragul casei.

Deodată, Elizabeth se ivi. Înfăşurată într-un şal alb, încercă să zâmbească, dar se vedea bine că plânsese.

— Ned, spuse ea, hai să ne prefacem ca deunăzi, vrei?

Băiatul înţelese numaidecât.

— Vai, Elizabeth, în punctul la care am ajuns, nu mă

mai pot preface.

— Atâta pagubă! Atunci să ne prefacem că ne prefacem!

Şi-şi deschise braţele. Şalul îi lunecă de pe umeri. Ned alergă la ea şi-o strânse la piept. Buzele li se atinseră şi fata se strădui să-şi dea capul într-o parte, dar băiatul o ţinea cu amândouă mâinile.

— Ia te uită! Ia te uită! exclamă Miss Charlotte de pe prag. Mr. Ned Jones, o să scapi trenul.

Râdea tare, ca de-o farsă bună, dar ghiceai că e complice, aşa cum fusese şi de Anul Nou.

— Scrie-mi, zise Elizabeth desprinzându-se din braţele lui Ned.

— Îţi făgăduiesc, dar am să mă întorc, am să mă întorc înainte…

— Înainte de ce?

— Înainte de întoarcerea lui.

Două minute mai târziu, Ned sta alături de Barnabé, care dădu bici calului. Elizabeth se uită după *tilbury* pe aleea cea lungă, şerpuitoare. După ce trecu de bariera albă, îşi înăbuşi un hohot de plâns.

Miss Charlotte veni, ridică şalul alb şi i-l puse pe umeri.

— Linişteşte-te, îi spuse. Încă nu s-a văzut un bărbat din familia lui care să-şi calce cuvântul.

— Dar nu voiam… şopti Elizabeth. A fost fără voia mea.

Capitolul xeix

Odată cu cele dintâi căderi de zăpadă, casa ajunse ca un mormânt. Nu pe Amelia puteau conta ca să înveselească atmosfera. Pofta robustă de mâncare ce-o îndemna să se-aşeze la masă la ore fixe se împăca foarte

bine cu tristeţea ei obişnuită. Simţea lipsa soţului. În fiecare zi, poştaşul îi aducea o scrisoare de la Savannah, dar foile acelea de hârtie dogorind de pasiune nu puteau înlocui o prezenţă fizică de care avea atâta nevoie. Destul de des, poruncea ca masa de seară să-i fie adusă la ea în cameră. Elizabeth se pomenea atunci singură cu Miss Charlotte, care trăncănea plăcut şi făcea tot ce-i sta în putinţă ca s-o distreze, dar, de când plecase Ned, fata prefera singurătatea.

De la fereastra camerei, se uita la pajiştea ale cărei ierburi dispăruseră sub zăpadă şi se gândea la viaţa ei. Mai înainte, îşi vedea viitorul ca pe un drum, la capătul căruia o aştepta Jonathan, pe când acum, câmpia cea mare şi albă era o pagină goală de sus până jos. Elizabeth nu se mai simţea aceeaşi. Faţa ce se întindea spre ea din frunzişul magnoliei era visul unei alte persoane. Zăpada ştergea totul. Zăpada ce cădea în acest colţ al Virginiei era aceeaşi care cădea şi la Charlottesville, zăpada pe care-o vedea Ned. îl voia pe Ned.

La 3 ianuarie îi scrisese:

Mă aflu în fundul unei săli mari, plină de studenţi, iar pe fereastra înaltă care dă spre campus văd o întindere nesfârşită şi cât se poate de albă. De ce-ţi spun toate astea? Nu ştiu. Proful explicticos azi. Evadez de la cursul lui, mă uit la zăpadă, o iau la fugă şi mă aflu lângă tine. Îţi spun în franceză „Je vous eme”, *ca şi deunăzi când ne jucam de-a prejacutelea. Am să mă întorc curând, cu o învoire, şi-o să ne jucăm de-a hai să ne prefacem, dar de data asta ceea ce am să-ţi spun o să* ţi-o *spun pe limba noastră, şi-atunci n-o să mai fie* de-a prefăcutelea, niciodată n-o să ne mai prefacem. I love you.

Ned

Scrisoarea asta şi-o strecură în sân, cât mai aproape cu putinţă de inimă, ca pe-un talisman. Bucuria i-ar fi fost

deplină toată săptămâna aceea, de n-ar fi primit a doua zi o misivă neaşteptată de la Miss Llewelyn:

Dragă Miss Escridge.

Aflu de la Mr. Hargrove că Mr. Charlie Jones e în drum spre Savannah şi că va veni în vizită la Dimwood. El nu ştie nimic despre *interesul pe care-l porţi oraşului Viena, dar dacă ar adulmeca ceva din vreo indiscreţie ancilară, vei adopta singura atitudine posibilă în acest caz, adică a mea, care constă în a nega, a nega şi iar a nega, până-n pânzele albe.*

Credincioasa dumitale slujitoare, Maisie Llewelyn

PS. Pe foc hârtia asta.

Prima ei grijă a fost să caute într-un dicţionar sensul cuvântului *ancilar*, pe care nu-l ştia. Ceea ce citi o îngheţă de spaimă. Aluzia era limpede. Nu trebuia să uite că toţi negrii ascultau pe la uşi. Conversaţia ei cu Annabel poate că fusese surprinsă, dându-i în vileag dragostea pentru Jonathan.

După câteva minute de panică, azvârli scrisoarea în foc şi-şi veni în fire pe deplin, fermă şi hotărâtă să mintă de va fi fost nevoie: nu şi iar nu, nu era îndrăgostită de Jonathan. O voce lăuntrică îi spuse blând: „Ba da”. Aşadar, puteai iubi doi bărbaţi în acelaşi timp? Iar vocea cea liniştită şi cugetată răspunse: „Poţi foarte bine să iubeşti doi bărbaţi în acelaşi timp”.

— Nebuno, îşi şopti, îţi închipui că cineva îţi vorbeşte şi nu e nimeni.

Îi scrise numaidecât lui Ned:

Dragă Ned.

Ne rămâne timp înainte de întoarcere. *Vino cât de grabnic poţi. îmi ştiu pe de rost rolul în* joaca de-a prefăcutelea, *dar dacă nu te grăbeşti, sunt în primejdie să-l uit. Elizabeth*

Trecu o săptămână, şapte zile goale, şapte seri

ucigătoare în salonul cel mare, în faţa focului de buturugi, şi uneori Amelia şi Miss Charlotte se aflau de faţă, Amelia picotind între perniţele fotoliului, Miss Charlotte brodând flori pe o faţă de masă care-i acoperea picioarele ca un cearşaf, alteori Amelia rămânea la ea în cameră, iar fata se afla singură cu bătrâna domnişoară guralivă. Conversaţia acesteia era plină de episoade sângeroase din istoria Scoţiei, dar şi de pasionante poveşti cu strigoi, după care Elizabeth se prăpădea. Le asculta cu un soi de lăcomie, chiar dacă în noaptea aceea, înainte de culcare, ar fi trebuit să se uite sub pat.

Trandafirii, violetele şi florile de nu-mă-uita se prefirau pe sub degetele lui Miss Charlotte, care părea să-şi dea osteneala s-o distreze pe tânăra verişoară din Anglia. Cu boneta ei mare şi albă aplecată deasupra lucrului, vorbea cu o urmă din accentul răguşit al ţării ei natale. Într-o seară, îi spuse pe un ton confidenţial:

— Zăpada cade mai cu spor şi ne ţine prizoniere de două zile. Cred că te simţi cam stingheră în Casa cea Mare. Vrei să poftesc hoarda la prânz?

Aşa le spunea tinerilor de peste pajişte, care-ar fi sosit cu sania la cea dintâi chemare.

— O, nu! făcu Elizabeth.

— Nu-i aşa? Gândim la fel. Păcat că vărul tău Ned nu-i aici. E aşa de amuzant.

— Din păcate, învăţătura îl ţine acolo, zise ipocrita cu un oftat.

De-o săptămână, Ned îi primise scrisoarea. Dintr-o clipă într-alta, se aştepta să-l vadă răsărind.

A doua zi era într-o sâmbătă. În clipa când clopotul bătea de prânz, un *tilbury* negru se opri în faţa porţii şi, în mai puţin de-un minut, Ned se năpustea în sufragerie:

— Puneţi un tacâm şi pentru mine! exclamă el vesel.

— Am şi pus, zise Miss Charlotte, ia uită-te.

Băiatul izbucni în râs:

— Mulţumesc, Miss Charlotte. Am arătat scrisoarea dumitale *advisor* – *ului* meu. A fost întru totul de acord. „De vreme ce motive de familie pretind prezenţa dumitale, e fără îndoială ceva foarte serios. Du-te şi, curaj!”

— Chiar că-i foarte serios, zise Miss Charlotte. O să murim de tristeţe toate trei, dacă tu nu te afli aici ca să însufleţeşti viaţa zi de zi. Elizabeth mai cu seamă. Ea – i atinsă cel mai rău de boala asta.

Elizabeth îşi luă o mutrişoară de mironosiţă.

— Bună, Ned. Ce surpriză plăcută.

— Ned, dragă prietene, zise Amelia, dă-i mantaua lui Barnabé, ca s-o scuture afară. Eşti plin tot de zăpadă.

— Adevărat, zise Ned, în timp ce i se lua mantaua de pe umeri, sosesc ca un Moş Crăciun care a scăpat trenul de 25 decembrie!

— Unde sunt darurile? întrebă Miss Charlotte.

— S-au pierdut pe drum. Ne-au atacat indienii *siou* şi au luat totul.

— Ce mai e nou pe la Universitate?

— Nimic. Se poartă toţi ca nişte nebuni şi nu vorbesc decât de război. Fiecare şi-a ales regimentul. Eu, la cavalerie, voi pleca pe Alcibiade. De altfel, nu va fi decât o plimbare militară.

— Tăcere, făcu Amelia. Noi, aici, nu vorbim de război pentru că n-o să fie niciun război. Ştiu. Sunt sigură.

Mesenii ridicară din sprâncene, schimbând priviri mirate.

Stând ca din întâmplare lângă Ned, Elizabeth îi zise foarte încet:

— Tu să nu pleci, Ned.

— Linişteşte-te. Totul se aranjează până la urmă în Senat. Până atunci, cei din Nord se amuză să ne arate pumnul şi să meliţe vorbe.

Prânzul era alcătuit din mâncărurile ce-i plăceau lui Ned, jambon de Virginia jivrat cu zahăr, pătate dulci, salată de raci, totul încoronat de un tort în formă de panteon, omagiu adus Universităţii, a cărei bibliotecă, desenată de Mr. Jefferson, reproducea capodopera arhitecturală a Romei antice. E de la sine înţeles că Miss Charlotte dăduse o mână de ajutor la prăjitura aceea monumentală, atât de frumoasă că-ţi părea rău s-o strici.

Au stat la masă mai bine de două ore. Puteai să ucizi puricele pe burta lor, cu atât mai mult cu cât Miss Charlotte descoperise o preţioasă

(* Fiecare student avea la Universitate un *advisor*, un sfătuitor, în general un profesor care-i îndruma studiile (n.a.)) sticlă, cât se poate de murdară şi de prăfuită, de Château-Talbot 1830. Fiecare a băut câte-o jumătate de pahar, dar era de-ajuns ca să dea gata pe toată lumea, în afară de Ned, care nu se dăduse niciodată în lături de la un pic de alcool, acolo.

Trebuiră s-o ducă pe Amelia în camera ei, şi chiar s-o şi culce. Miss Charlotte lupta din răsputeri cu somnul, iar Elizabeth clipea din ochi şi se uita la lume cu o privire tulbure. Ned o conduse până la ea în cameră, unde vigilenta Betty o luă sub oblăduirea ei.

Cât despre student, s-a dus să se prăbuşească pe canapeaua din micuţa bibliotecă unde pastorul prezbiterian din rama lui aurie arunca fulgere, neputincios, asupra unei odihne prelungite şi sonore.

Când se înnopta afară, se trezi. Prima lui grijă a fost să se ducă să se răcorească pe faţă cu apă rece, apoi pieptenul de buzunar trecu prin buclele dese şi negre. Socotindu-se ceva mai arătos, urcă până la camera Elizabethei şi bătu discret la uşă.

Înfăşurată într-un şal de *Shetland*, fata sta în faţa ferestrei deschise şi-şi întindea faţa spre răcoarea serii, ca

pentru a-şi purifica trupul de ultimele mirosuri ale festinului. Oarecum ruşinată că mâncase atâta, se simţea întrucâtva vinovată, iar ciocăniturile în uşă o făcură să tresară.

Când Ned se ivi, roz tot şi strălucind de tinereţe, exclamă:

— O, Ned, nu intra!

— Bine. Întâlnire jos, în faţa casei, pe zăpadă. Nu mai ninge, aerul s-a încălzit, noaptea se anunţă minunată, decor feeric pentru actul al doilea din *de-a prefăcutelea*.

— Crezi?

— Sunt sigur, textul o cere.

Ned coborî. Un sfert de oră mai târziu alergau amândoi pe-o pârtie făcută de negri cu lopeţile. Înfofoliţi ca pentru o călătorie, râdeau ţinându-se de mână. Din toate părţile, preriile răspândeau strălucirea albului lor la lumina lunii ce se înălţa deasupra pădurilor.

După câteva minute, ajunseră într-un brădet, iar Ned se opri:

— Aici, intermezzo, spuse. Admiră regia: întunericul complice, adâncimea tăcerii. În locul ăsta eu îţi zic: „Dragostea mea, adorata mea...”

— Nu cred că ajunsesem atât de departe, zise fata râzând.

— Am tăiat lungimile care îngreunau acţiunea, aşa că joacă pe măsură, în locul ăsta, tu spui într-un elan: „Iubitul meu, Ned dragă...”

Dintr-odată, Elizabeth îşi luă mâinile din jurul gâtului lui.

— Fără nume, îi spuse.

— De ce, de vreme ce e *de-a prefăcutelea*! Doar am spus şi eu „Elizabeth” la un moment dat.

— Nu.

— Ba da, iar dacă n-am spus-o, am gândit-o, aşa că

hai să mergem mai departe!

De câteva clipe, inima fetei bătea de să-i spargă pieptul.

— Putem foarte bine să luăm alt nume, spuse ea fără convingere, altfel joaca *de-a prefăcutelea… nu* mai ţine.

— Înţeles, eu iau Lizzie, dar tu?

Fata şopti:

— Jonathan.

— Ce nume! De ce nu David ori Solomon, de vreme ce tot pe-acolo eşti?

— Jonathan merge foarte bine.

— Cum vrei. Lizzie, mă gândesc la tine zi şi noapte, vreau să fii a mea, numai a mea.

— Asta nu-i în text.

— Ce rău joci! De vreme ce e *de-a prefăcutelea*…

Elizabeth strigă deodată:

— Jonathan!

— Asta-i tot?

— Jonathan, iubitul meu, singura mea dragoste, strânge-mă, strângemă tare, ca să nu-ţi scap.

— Aha, acum e ceva mai bine! Fii liniştită, n-o să-mi scapi, cât despre strâns, ai să vezi.

Elizabeth crezu că o să se sufoce, atât de tare o strângea, dar nu-i era teamă. Dimpotrivă, gâfâia şi resimţea o bucurie stranie şi, închizând ochii, se gândea: „Jonathan”. Pe toată faţa ei simţi răsuflarea fierbinte a băiatului, apoi, deodată, se repezi la gura ei, ca un apucat.

Când în cele din urmă îi dădu drumul, Elizabeth se prefăcu a-l respinge.

— Lasă-mă, îi spuse cu glas schimbat, ai trişat, asta nu mai e *de-a prefăcutelea*…

— Nu, nu mai puteam să mă prefac, dar tu…

Fata era cât pe ce să-i spună că nici ea nu mai putea şi că Jonathan nu era *de-a prefăcutelea*. Dar într-o

străfulgerare, avertismentul velşei îi trecu prin minte: „să negi şi iar să negi, până-n pânzele albe…” Şi tăcu.

Ned o mângâie blând pe faţă cu mâna din care-şi scosese mănuşa:

— Bineînţeles, nu mă poţi suferi.

— Un pic… Ned.

— Un pic nu retează orice speranţă, Elizabeth, un pic e bine, un pic e minunat, dar de ce să nu mă poţi suferi?

— Ai trişat, nu ţi-ai ţinut cuvântul.

— Elizabeth…

— Să ne întoarcem, Ned… mi-e frig.

Ieşind din pădure, o apucară iar pe pârtie, între preriile întinse pe care nicio umbră, nicio urmă de pas nu întrerupea albul. Străluceau sub lună ca la o lumină venită dintr-o altă lume.

Câteva minute, niciunul, nici celălalt nu simţi nevoia să rupă tăcerea. Ned o luase duios pe Elizabeth pe după umeri, iar fata mergea lipită de el şi împăcată de limpezimea magică a nopţii.

În sfârşit, îi spuse şoptit:

— Nu-ţi fie teamă de mine, Elizabeth.

— Nu mi-e teamă de nimeni.

— Atunci gândeşte-te puţin, tu ai şaptesprezece ani, eu nouăsprezece. Dacă nu suntem fericiţi acum, timpul ne va fura tinereţea. Să ne grăbim să trăim.

— Asta înseamnă că tu crezi în război.

— Nu chiar acum, poate că va veni mult mai târziu, dar aruncă o umbră asupra zilelor celor mai frumoase, zilele ce ne aparţin nouă, ale tale, ale mele. Nu respinge iubirea, nu te juca iubind o făptură imaginară. Eu am să te fac fericită. Oare nu mă iubeşti şi tu un pic?

— Nu numai un pic, din păcate.

— Cum aşa, „din păcate”? Nu ne mai jucăm, Elizabeth…

Trebui să aştepte răspunsul destul de mult, dar văzând-o cu capul plecat, frământată de gânduri, nu îndrăzni s-o bruscheze. Cu o voce înăbuşită de emoţie, fata îşi dezvălui în cele din urmă o parte din taină:

— Sunt nefericită că te iubesc, pentru că nu voiam să fie aşa.

— Oh! Şi de ce, mă rog?

— Nu pot să-ţi spun şi n-am să ţi-o spun, dar te iubesc.

— Atunci, Elizabeth…

Şovăi.

— Atunci? întrebă ea.

— Vrei să fii soţia mea?

— Ceea ce ţi-am spus trebuia să-ţi ajungă, Ned. N-am să-ţi spun nimic mai mult astăzi.

O luă în braţe şi-i strânse faţa lângă faţa lui. Elizabeth nu i se putu împotrivi.

Capitolul C

Cina a fost simplă şi liniştită. Amelia dormea atât de adânc de la prânz, încât nimeni nu se putu hotărî s-o trezească. Miss Charlotte vorbi mai cu seamă despre gerul ce începea să cuprindă ţinutul şi-i felicită pe tineri că se plimbaseră înainte ca gheaţa să strice totul. Se purta cu ei ca o mamă, iar după terminarea mesei, îi duse într-un mic salon de lângă sufragerie.

Era o încăpere micuţă şi încântătoare, mobilată cu jilţuri şi două fotolii, totul cam sever, dar de un stil ales, de pe vremuri, spătar cât se poate de drept şi loc de şezut tot drept.

— Semnate toate, preciză Miss Charlotte apropiindu-le de-un minunat foc de buturugi ce răspândea o căldură plăcută.

Pe pereţii zugrăviţi în roz palid, privelişti din Italia amuzau privirea: Vezuviul în erupţie, nişte *pfiferari*[3] cântând şi dansând într-un peisaj de cules de vii, totul înconjurat de ciorchini de struguri.

— Aici, zise Miss Charlotte, vă puteţi odihni în faţa focului. Barnabé o să vă aducă o masă de joc. O să aveţi de ales între trictrac, domino, dame – e pasionant jocul de dame, mă prăpădeam după el la vârsta voastră. Dar nu şi cărţi de joc. Noi, în Scoţia, spunem despre cărţi că sunt cărămizile diavolului. A, uite-l pe Barnabé.

Barnabé intră, într-adevăr, în livrea roşie, şi aşeză între cele două fotolii o masă de joc cu postav verde, pe care se găsea o cutie mare din mahon, conţinând tot ce era nevoie ca să te distrezi.

— Vreţi să vi se aducă ceai? întrebă Miss Charlotte, ori poate o infuzie: mentă, tei, scoruş. Jemima vă aşteaptă poruncile.

Amândoi clătinară lugubru din cap.

— Cum vreţi voi, copii. Barnabé o să înteţească focul din când în când.

Barnabé se înclină şi ieşi.

— Asta-i, zise bătrâna domnişoară. Am avut şi eu vârsta voastră. Sunt sigură că aveţi o groază de lucruri să vă spuneţi, Ned mai cu seamă, care-i atât de vorbăreţ – şi de amuzant. Vă las. Sunt clipe când deranjezi, deşi ai cele mai bune intenţii. Nu staţi prea târziu.

Rămaşi singuri, se aşezară unul în faţa altuia şi se priviră.

— Oare o face dinadins? întrebă Elizabeth.

— Înţeleg ce vrei să spui. Da, o face dinadins, domnişoara asta bătrână pe care o adorăm e o calamitate, ca toţi cei care ne vor binele.

— Ne supraveghează, poate?

---

3 Cântăreţi din fluier (it).

— Ai să înţelegi îndată. De obicei se află aici, nu departe de uşă, o canapea. De care se teme, deci a poruncit să fie scoasă. La fel şi – dar nu-mi vine să-ţi spun.

— Mai adineauri nu erai aşa de timid.

— Ei da, de obicei parchetul e acoperit cu un covor gros, turcesc.

— Ned! exclamă Elizabeth, ne ia drept animale?

— Astea sunt ideile unei persoane de vârsta ei, care n-a cunoscut niciodată anumite aspecte ale vieţii şi-şi închipuie orice.

Amintindu-şi de-o scrisoare de-a lui Miss Llewelyn, Elizabeth făcu un gest de spaimă.

— Am înţeles, inutil să vorbeşti despre grozăviile astea.

— Nu ştiu la ce grozăvii te gândeşti, dar în dragoste nu există grozăvii, dragostea e frumoasă…

— Te rog, Ned, să vorbim despre altceva. Chiar ai chef să joci trictrac?

— Eşti nebună?

— Dame, domino…

— Am să fac altceva, care o să te-amuze, poate. Şi ridicându-se din fotoliu, se îndreptă hoţeşte spre uşă, pe care-o deschise dintr-un foc, descoperindu-l pe Barnabé, care era cât pe ce să i se prăvălească la picioare.

— Masa Ned! exclamă negrul înspăimântat, tocmai voiam să bat la uşă…

Ned îl sili să se ridice, ţinându-l de-o ureche.

— Barnabé, îi spuse privindu-l drept în ochi cu un aer cumplit, dacă ar fi după sufletul meu, te-aş bate chiar eu, dar tu ştii că la noi în casă nimeni nu ridică mâna asupra unui servitor, aşa că profiţi de ocazie, dar ghici ce-am să fac eu?

Dădu drumul urechii, iar Barnabé i se aruncă la genunchi.

— Nu mai târziu de mâine dimineaţă, am să mă duc călare, pe potecă, până la drumul mare, iar de-acolo până la căsuţa tatălui tău, pastorul, şi-am să-i vorbesc despre tine şi despre deprinderile tale. Nu mâna unui om alb o să-ţi tragă chelfăneala pe care o meriţi, ci mâna răzbunătoare a tăticului tău.

— Ie’ta’e, Masa Ned, gemu Barnabé, n-am să mai fac.

— Sunt sigur că n-ai să mai faci după bătaia pe care o să ţi-o tragă taică-tu.

— Au! au! au! făcea Barnabé, ca şi cum primele lovituri ar fi şi căzut.

— Cer iertarea lui Barnabé, exclamă Elizabeth râzând.

— O, mulţumesc, Miss Lisbeth, strigă Barnabé.

Deodată, se ivi Miss Charlotte. Vocea ei ascuţită răsună ca un semnal de alarmă.

— Ce se întâmplă aici? Vreau să ştiu.

— Se întâmplă, zise Ned furios la culme, că Barnabé a fost prins încă o dată ascultând pe la uşi. Nu ştiu ce spera să audă. îşi închipuie cineva, de pildă, că Elizabeth şi cu mine o să ne spunem lucruri nelalocul lor? Am impresia că suntem spionaţi.

Miss Charlotte fu cuprinsă de un tremur uşor, care-o sili să se sprijine de perete. Dar îşi veni aproape numaidecât în fire şi-şi potrivi boneta.

— O, Doamne! exclamă bătrâna domnişoară. Barnabé, pleacă de-aici, piei din ochii mei! Ticălosule! Ned, ai de-o sută de ori dreptate, dar şi greşeşti un pic. Un gentleman şi o domnişoară nu pot fi bănuiţi că şi-ar spune ceva lipsit de bună-cuviinţă – şi asta într-un decor atât de elegant.

— Dumneata, Charlotte, ai ales decorul ăsta elegant?

Faţa lui Miss Charlotte se împurpură.

— Cu neputinţă să mint, eu, dar am primit dispoziţii

de sus.

Aici Ned se simţi pradă unei nedumeriri ce-i închise pliscul, deoarece *de sus*, în limbajul lui Miss Charlotte, putea tot atât de bine să desemneze providenţa, cât şi pe Charlie Jones.

Elizabeth se ridică:

— Pe mine vă rog să mă scuzaţi, mă duc la culcare. Nu mai pot de oboseală, plimbarea asta dinaintea cinei… Noapte bună, Charlotte, noapte bună, Ned.

— Lasă-mă să te duc până pe coridorul tău, zise Ned. Scara e prost luminată, poţi cădea. Noapte bună, Charlotte.

Rămasă singură în salonaşul din care tinerii fugiseră, Miss Charlotte îşi plimbă în jur o privire tristă. „Bătrână smintită, gândi ea, şi eu, care aranjasem totul atât de bine. Cu logodnicul meu, părinţii mei procedau la fel. Vegheau să nu se întâmple ceva. Şi din cauza asta niciodată nu s-a mai întâmplat nimic…”

— Nimic, repetă cu glas tare, ca şi cum s-ar fi adresat focului care acum ardea degeaba, dar ale cărui flăcări jucăuşe se mişcau vesel în adâncul căminului, împodobit cu delicate coloane dorice.

Era, într-adevăr, prost luminată scara îngustă care ducea la camere. O lampă cu petrol, în josul treptelor, pusă pe o masă rotundă, răspândea o lumină chioară, încât coridorul de la etajul întâi plutea în întuneric.

— Lasă-mă, zise Elizabeth, urc singură, ştiu fiecare treaptă.

Din nişte motive confuze care o călăuzeau totdeauna în anumite împrejurări, Elizabeth simţea că viitorul ei avea să se hotărască în ungherul acela oarecum sinistru al casei celei vechi.

— Lasă-mă, îi spuse încă o dată, când Ned voi s-o ia în braţe. Nu vreau să mă atingi.

— Tot îţi mai e necaz pe mine pentru sărutul din pădure?

— Sinceră să fiu, da… puţin. Ai spus mai adineauri: „Dragostea e frumoasă”. Pentru tine asta-nseamnă dragoste, violenţa asta?…

— Mi-era foame de tine.

Ghicind că o şochează, adăugă numaidecât:

— Niciodată n-am să mai fiu violent, Elizabeth.

— Toţi bărbaţii sunt violenţi, ştiu mai multe decât crezi tu.

— Elizabeth, nu ştii nimic, şi tocmai de asta te iubesc şi mai mult.

Fetei i se făcu teamă: Şi Jonathan îi vorbise cam în acelaşi fel, iar amintirea şi mai precisă a anumitor cuvinte atroce ale lui Miss Llewelyn îi reveniră în minte. Statuile greceşti minţeau, iar Ned era un bărbat ca toţi ceilalţi.

— Pleacă, Ned, îi spuse deodată. Dacă vrei să te porţi ca în prima zi, am să te iubesc.

— Ca în prima zi?

Încercă s-o apuce de mână, dar fata îi scăpă şi urcă într-o secundă ultimele trepte.

Ned nu se luă după ea.

Noaptea învăluia totul. A doua zi se aflau cu toţii la masă, cu înfăţişarea lor obişnuită, vorbind ca de obicei, asemeni unor actori care şi-ar fi uitat rolurile din ajun. Viaţa aşeza toate lucrurile la locul lor. Miss Charlotte prevestea încă o dată îngheţul pentru tot ţinutul, întrebându-se cum avea să se-ntoarcă Ned la Universitate.

— Poate că vei fi silit să-ţi prelungeşti şederea la Marea Pajişte, zise ea.

— Nu, făcu Amelia pe un ton liniştit, măcelarul, care are doi cai potcoviţi anume pentru gheaţă, îi ia cu căruţa lui pe toţi călătorii rămaşi în pană.

— În pană, repetă Ned cu glas scăzut şi aruncând o

privire nesfârşită spre Elizabeth.

Fata zâmbi uşor, cu resemnare.

— Ned n-o să scape trenul de Gainesville, urmă impasibila Amelia. În orice caz, totul va fi în ordine.

Clătitele din hrişcă plutind în sirop de arţar dulce au fost mâncate în tăcere, în timp ce în ceştile mari de ceai linguriţele îşi făceau auzit clinchetul uşor şi familiar ce vorbea despre o viaţă liniştită, lipsită de evenimente. Aşa vedea lucrurile Ned, aflat în pragul disperării.

În chiar dimineaţa aceea, o aşteptase pe tânăra englezoaică în josul scării, zicându-i că avea să-l facă să moară.

— Să mori? întrebase fata mirată.

— Să mor, pentru că absenţa ta o să-mi reteze orice chef de viaţă.

— Ai să te-ntorci.

— Am impresia că tot îmi mai porţi pică pentru sărutul acela nefericit pe care ţi l-am dat în brădet.

— Dat? Smuls într-un mod de nedescris. Mi-era ruşine, erai ca o fiară.

— Ba nu, dragostea mea, asta e natura umană.

— Păi, atunci, găsesc că-i dezgustătoare natura asta umană!

— N-am nicio vină, să ştii. Aşa se sărută când iubeşti.

— Nu şi eu.

— Arată-mi cum, Elizabeth.

— Nu aici şi nu acum. S-ar putea să fim văzuţi.

— Mă iubeşti tot ca înainte?

— Te iubesc când eşti drăguţ şi liniştit cum erai în prima zi. Nu mai vreau să te porţi aşa cum îţi dictează ceea ce tu numeşti „natura umană". Du-te. Nu trebuie să sosim împreună. Amelia şi Charlotte şi-ar închipui cine ştie ce.

— Ştiu ele foarte bine, poţi fi sigură. Nu sunt

împotrivă... dar din cauza noastră trăiesc cu spaima-n suflet.

— Tare-aş vrea să ştiu şi eu de ce se tem.

— De prostii, de ceea ce se cheamă prostii, las' că-ţi explic eu într-o bună zi.

— N-am niciun chef să ştiu. Du-te, Ned. Sosesc şi eu la masă într-un minut.

Ziua se scurse în plictis. Nu era cu putinţă să faci vreo plimbare, încât se strânseră în salon, unde ardea un foc mare din butuci. Amelia propuse un subiect de conversaţie istoric sau edificator, pentru a aştepta într-un fel util spiritului ora mesei. Ea, ca şi Miss Charlotte, părea a dori să stea împreună cu tinerii ultima zi pe care Ned o mai petrecea la Marea Pajişte.

Rareori o puteai vedea pe Amelia atât de bine dispusă, dar, datorită rochiei negre şi a edificiului de dantelă cu panglici ce-i împodobea capul, nu-şi pierdea nimic din majestate. Îndrăzni să converseze uşor, precum era pe-atunci la modă.

— Dragul meu Ned, spuse cu un zâmbet ce-o înfrumuseţa şi-o întineri dintr-odată cu zece ani, o să te monopolizăm.

Înfricoşat, dar curtenitor, băiatul se înclină.

— Fă-ne plăcerea, zise Amelia, şi plimbă-te cu noi prin Universitatea asta cu o mie de coloane – ori, dacă asta te plictiseşte, vorbeşte-ne un pic despre Thomas Jefferson. Amintirea lui încă mai rătăceşte prin părţile noastre, presupun. Ce fel de om era eroul vostru? Abia aşteptăm să ni-l închipuim şi să-l admirăm.

Exasperat, Ned se prefăcu a se reculege:

— Glorie arhitectului. A văzut Panteonul din Roma şi l-a pus la el în buzunar, ca să facă o bibliotecă aşa cum o vedea el, şi a aşezat-o la capătul campusului, străjuită de-o armată de coloane. La Paris a remarcat l'Hotel de Salm, pe

care l-a strecurat în buzunăraşul jiletcii lui înflorate… Venit acasă, l-a aranjat după gustul lui şi şi-a făcut o casă, Monticello.

— Ce om! exclamă Miss Charlotte.

— De cum au început primele tulburări în iunie 1789, a hotărât să se întoarcă în Virginia, şi-n felul ăsta a scăpat Revoluţia franceză.

— Şi pe urmă? întrebă Amelia cu o strâmbătură.

— Era un foarte mare om, care încerca să vadă cât mai departe cu putinţă în viitorul ţării, atunci când, împreună cu alţi câţiva, a semnat Constituţia americană. Să fi avut îndoieli în legătură cu soliditatea acelui document? S-ar putea crede, dar cum să fi prevăzut că în 1850 o parte din Nord n-o să vadă în această Constituţie decât o înţelegere cu diavolul, proclamând că, mai presus de orice Constituţie, există o lege morală? Faci tot ce vrei dintr-un acord atunci când îl pui în dezacord cu o lege morală. E foarte practic.

— Părerile tale mi se par subversive, observă Amelia.

— Iertaţi-mă, dar toată dispoziţia mea sufletească e subversivă la gândul că mâine, de cu noapte, trebuie să plec în căruţa măcelarului. O mulţime de motive mă leagă de locurile astea.

Principalul din multele lui motive scoase un oftat.

— Că doar n-o să te vâre nimeni la închisoare dacă mai întârzii vreo două-trei zile, zise ea roşind.

— Nu, dar impresia ar fi deplorabilă, declară Amelia. Şi-apoi, măcelarul a fost înştiinţat. Puteţi fi siguri că va fi aici la ora cuvenită.

Văzând că discuţia e pe punctul să ia o întorsătură periculoasă, Miss Charlotte se vârî în vorbă ca să facă o diversiune:

— Bietul Barnabé a venit în dimineaţa asta şi mi s-a aruncat la picioare, ca să intervin în favoarea lui pe lângă

scumpul nostru Ned. Spaima pe care i-o inspiră tatăl lui, pastorul, e de neînchipuit.

— Dacă prostănacul ar fi stat liniştit în loc să facă o tragedie din asta, aş fi uitat totul. Numai la jelania lui nu-mi stă mie gândul. Dar vreau să fiu omenos şi anulez vizita la tatăl său. De altfel, pe vremea asta…

— Bravo, zise Miss Charlotte.

— Dar, continuă Ned, ca să slujească de exemplu, făgăduiesc ca data viitoare când l-oi mai prinde, să-i ţintuiesc urechea de uşă.

— O, barbarule! protestă Miss Charlotte.

— Ned, făcu Amelia, nu te mai recunosc, îmi aminteşti de ororile Inchiziţiei spaniole.

Miranda, purtând şorţ alb tivit cu dantelă, aduse cafeaua în locul lui Barnabé, care pe moment nu se simţea bine… Frumoasa antileză totdeauna stârnea atenţia lui Ned. Un minunat păr negru cu reflexe arămii îi năpădea ceafa, unde era strâns într-un coc, vârât în fileu auriu. Băiatul simţi privirea îngrijorată a Elizabethei îndreptându-se spre el şi-şi întoarse numaidecât ochii de la slujnică, al cărei mers şi fel de-a fi nu puteau decât să-l încânte printr-o graţie lipsită de căutare, dar refuză ceaşca de cafea pe care se pregătea să i-o pună în faţă. Gestul lui o învie pe Elizabeth.

Orele s-au târât până seara. Mai mult sau mai puţin discret supravegheaţi, cei doi îndrăgostiţi se resemnară cu soarta lor până în clipa când şi-au urat noapte bună. Şi-atunci se scurse un minut preţios, şi de astă dată tot în josul scării. Din proprie iniţiativă, Elizabeth mângâie faţa lui Ned şi-i şopti:

— E îngrozitor, o să pleci.

— O să fie încă întuneric când o să plec. N-o să mă vezi, o să dormi.

— O, nu!

Voi s-o sărute, dar fata se feri.

— Doar pe obraz, spuse.

Cu aceeaşi voracitate ca şi cu două zile în urmă, îi acoperi faţa cu sărutări.

În clipa aceea, paşii lui Miss Charlotte se auziră pe pragul casei.

— Noapte bună, Elizabeth, zise Ned cu glas tare.

— Noapte bună, Ned.

Fără ca măcar să atingă balustrada, fata urcă scara la iuţeală.

Capitolul CI

Nesfârşită a fost noaptea de iarnă. În patul ei mare cu coloane, Elizabeth se sucea şi se răsucea întruna, cu capul plin de gânduri ce-i alungau somnul. Ned se uitase la Miranda. Ce-i drept, refuzase ceaşca de cafea. În brădet o speriase, dar n-ar fi trebuit să-l compare cu o fiară. îl umilise.

Când şi când, auzea cetinile de brad frecându-se de zidurile casei cu un zgomot ca de mătură. Şi-atunci îşi vâra capul în aşternut. N-ar fi trebuit să-i spună că socoate dezgustătoare natura umană… Erau atâtea lucruri pe care n-ar fi trebuit să i le spună…

În întuneric, camera devenea necuprinsă, ca bolta lumii. O pată roşie palpita în cămin, răspândind o lumină slabă, ce-ţi îngăduia să desluşeşti garderoburile flamande, devenite gigantice, şi dintr-odată bătrâna Betty străbătu fără zgomot încăperea şi acoperi cu cenuşă ultimele rămăşiţe de butuci. Elizabeth o privi o clipă şi închise ochii.

Un zgomot de voci o trezi din somn. Afară răsunau intonaţiile aspre şi limpezi ale unui om din popor. Elizabeth sări numaidecât în picioare:

— Betty, unde eşti?

Betty se ivi. Niciodată nu ştia de unde răsare. Poate că dormea în vreun colţ al camerei ca să vegheze asupra stăpânei ei.

— Culcă-te, don'soa'a Lisbeth, e f'în

— Repede, pantofii, paltonul, şalul…

Vocea îi era atât de poruncitoare, încât slujnica dădu numaidecât ascultare.

O clipă mai târziu, Elizabeth, înfofolită, alerga pe coridor spre scară, pe care-o coborî sărindu-i treptele.

Un frig ca de gheaţă năpădise în casă prin uşa deschisă. Elizabeth avu timpul să-l vadă pe Ned în manta neagră, pregătindu-se să se aşeze lângă măcelar. Repezindu-se spre el pe când îşi pusese vârful încălţării pe treaptă, îi strigă:

— Întoarce-te repede, Ned.

Băiatul îşi duse degetele la buze.

Elizabeth ar fi voit să-i arunce sufletul ei într-un strigăt, oricare-ar fi fost… Biciul pocni, iar ea îşi pierdu minţile şi răcni:

— Şi-atâta pagubă pentru natura umană!

Primele ore ce urmară au fost printre cele mai dureroase pe care le-a cunoscut în America. Numai despărţirea de Jonathan îi mai storsese lacrimi atât de amare. Culcată cu faţa-n jos pe pat şi capul vârât în pernă, se gândi că strigătul ce-i ţâşnise era inexplicabil de fără noimă, dar voia să strige ceva şi nu găsea nimic, şi-atunci i-au venit în minte cuvintele acelea prosteşti. În unele clipe îi era ciudă pe ea pentru prostiile pe care le spunea, fără să se gândească deloc.

Dar plânsul o uşură, şi Betty, care se uita la ea dintr-un ungher al camerei, nu făcu nimic ca să-i vină în ajutor. Ci doar puse peste ea o pătură groasă, deoarece focul era încă prea slab ca să încălzească odaia. Deoarece ştia că

marile suferinţe din iubire nu se domolesc prin cuvinte, şi pricepuse repede că don’soa’a Lisbeth era nebună după Masa Ned, dar îşi ţinea gura.

În casa devenită şi mai tăcută datorită liniştii zăpezii, Elizabeth se strădui să-şi recapete cheful de viaţă, dar nu ştia ce să facă. Niciuna din cărţile din bibliotecă nu-i stârnea interesul; romane, poezii, predici mai cu seamă, produse ale altui secol, i se păreau numai bune de azvârlit pe fereastră. N-ar fi putut-o ispiti decât o vitrină închisă cu cheia, unde Charlie Jones ţinea, pentru folosinţa lui personală, nişte volume ascunse de-o perdea roşu-închis, culoarea crimei.

Miss Charlotte, care alerga întruna prin casă trebăluind la toate cele, găsea uneori o oră şi pentru ea:

— Hai cu mine în salonaş, să bem o ceaşcă de cafea. Am poruncit să se facă pişcoturile cu susan, n-o să refuzi să le guşti.

Încăperea în care o duse era chiar aceea în care Elizabeth şi cu Ned fuseseră atât de nemilos încercaţi, dar canapeaua cea largă şi moale îşi reluase locul, ca şi covorul oriental cu culori şterse şi, timp de câteva clipe, fata fu cuprinsă de-un acces de furie tăcută la gândul decorului imaginat de bătrâna domnişoară într-una din seri, ca să-i pună la adăpost pe tinerii îndrăgostiţi de capcanele diavolului.

Ca şi Miss Charlotte, se afundă şi ea în pernele capitonate. Cafeaua şi pişcoturile le aşteptau pe o măsuţă. Miss Charlotte trebui să facă o sforţare ca să se ridice şi ţinu morţiş s-o servească ea însăşi pe tânăra ei verişoară din Anglia, cum îi spunea fetei, ca să-i măgulească orgoliul naţional.

— Charlie o să mai lipsească încă o lună bună, zise ea, iar tu o să te simţi încă şi mai singură de la vizita asta scurtă a lui Ned. A fost încântător, ca de obicei, şi mi se

pare că vă înţelegeţi bine.

— Nu tocmai rău, Charlotte.

— Numai atât? Foarte bine, în orice caz, nu uita că trebuie să-l ţii un pic la distanţă. Degeaba învaţă el matematică, germană şi greacă şi mai câte cele, se poartă uneori ca un cal avântat. Presupun că a fost corect.

Elizabeth tăcu.

— Nu-i aşa? insistă Miss Charlotte cu o voce pe care o spaimă subită o făcea să fie răguşită.

— Miss Charlotte, spuse Elizabeth cu răceală, ce anume presupui?

— O, nimic, copilă dragă, dar să n-ai încredere în băieţii de vârsta lui, totdeauna plini de vorbe şi de făgăduieli. Eu însămi am pătimit din pricina asta, numai Dumnezeu ştie cât.

Întinse mâna spre cordonul unei sonerii şi trase.

— Vorbim noi altă dată despre lucrurile astea. Lasă-ţi cafeaua, s-a răcit.

Uşa se deschise şi apăru Jemima. De câte ori o vedea, Elizabeth resimţea un şoc. Neagră din creştet până-n tălpi, de-o eleganţă austeră, femeia asta îţi lua piuitul.

— Cafeaua s-a răcit, zise Miss Charlotte. Ia tava şi adă-ne o cafetieră fierbinte.

Fericită de diversiunea asta, Elizabeth întrebă când rămaseră singure:

— Ştiu că nu-i frumos să pui întrebări, dar cine e Jemima?

— Găseşti cumva că-i misterioasă? Spune-mi-o fără nicio teamă.

— Enigmatică, să zicem.

— Fie şi enigmatică. E o poveste întreagă. Charlie Jones a cumpărat-o când avea zece ani, orfană. Privirea ei strălucind de-o inteligenţă excepţională l-a izbit pe cunoscător. În loc s-o ia numaidecât în slujba lui, a plasat-o

într-o instituţie din Carolina de Nord, specializată în educarea negrilor. O fată cu înzestrări remarcabile, învăţa cu o uşurinţă uimitoare. Dar iat-o pe Jemima. Intră, Jemima. Pune tava şi lasă-ne. Sun eu dacă am nevoie de tine.

Jemima execută poruncile cu o repeziciune uimitoare. După ce dispăru, Miss Charlotte îşi continuă spusele cu limba ei ascuţită:

— Nu trebuie să vorbim încet, nu ascultă pe la uşi. Pentru unchiul Charlie nutreşte o recunoştinţă fără margini, aproape fanatică. A trimis-o în Anglia, într-o familie înstărită din Plymouth, care a luat-o ca bonă de copii. Nici nu-ţi închipui ce curiozitate a stârnit şi ce succes a avut.

— Succes?

— Era desăvârşită şi trecea drept frumoasă, în ciuda culorii ei. Copiii o adorau. Puţin a lipsit să nu fie furată de la familia Norton.

— Şi-ar fi putut căpăta libertatea în Anglia…

— Dar crezi că voia? Nu-l uita pe cel care-o scutise de tristeţea vieţii pe o plantaţie. Între noi fie vorba, cred că era îndrăgostită de Charlie Jones. Te miră?

— Da, nu, nu ştiu, ce importanţă are? Şi pe urmă?

— Când a împlinit douăzeci de ani, s-a dus s-o aducă, iar ea l-a urmat numaidecât, ascultătoare şi credincioasă.

— Şi îndrăgostită.

— Să nu mergem prea departe. Să nu-ţi închipui prostii. A stat cinci ani de zile în casa lui din Savannah, ca sclavă domestică, fidelă, zeloasă, desăvârşită.

— Dacă am înţeles eu bine, unchiul Charlie prefăcuse în sclavă până şi inima sclavei lui.

— Se prea poate, dar ea se întorsese din Anglia cu nişte idei care nu se potriveau deloc cu cele ale Sudului.

— A, la naiba!

— Elizabeth, exclamaţia asta vulgară mă miră din partea ta.

— Scuză-mă, Charlotte, spun uneori lucruri pe care n-ar trebui să le spun.

— Charlie a luat hotărârea cea mai inteligentă. Decât s-o expună ispitei unor activităţi aboliţioniste, i-a făgăduit libertatea pentru anul 1852. Ba mai mult, i-a găsit un loc de guvernantă într-o familie din Philadelphia. Se spune că a plâns mult înainte de-a accepta.

— Pe scurt, are toate virtuţile.

— Nu-ţi place?

— Mă îngheaţă.

— Vrei să ştii de ce? E o spioană a Nordului.

Ochii fetei începură să strălucească.

— Ce pasionant!

— Eşti nebună? Fata asta e periculoasă.

— Bine, Charlotte, dar nu suntem în război.

— Numeşti pace starea asta de echilibru tremurător dintre Nord şi Sud? Nu simţi că moralmente ne aflăm în război de ani de zile? Crede-mă, peste tot sunt spioni. Scrisorile ne sunt citite înainte de-a ne fi înmânate.

Un strigăt de spaimă îi scăpă fetei, care se ridică dintr-un salt.

— Nu! Nu-i cu putinţă, spune că nu-i cu putinţă, Charlotte.

— Linişteşte-te, mititica mea dragă. Biata ta corespondenţă n-ar putea furniza nicio informaţie utilă inamicului.

— Inamicului?

— Sudul dacă eşti în Nord, şi Nordul dacă eşti în Sud.

Elizabeth se aşeză şi luă mâinile lui Miss Charlotte într-ale ei.

— Ce anume te face să vorbeşti aşa, Charlotte, mă sperii. Retrage ce-ai spus şi totul va fi bine. Poate că ai

visat urât…

— Eu? da de unde, dorm tun…

— O vedenie, atunci?

— Nu, Amelia e cu vedeniile. Avea încă din Scoţia. Niciodată nu se înşela. Şi-acum recent, revelaţia asta… remarcabilă.

— Dar n-ai crezut.

— Am spus eu asta? Nu-mi amintesc, ori dac-am făcut-o, a fost din slăbiciune, ca să liniştesc sufletele slabe, dar de-atunci spiritul mi-a vorbit… o voce.

La aceste cuvinte, fata simţi că i se ia o piatră de pe inimă. Dacă nu era vorba decât de vocea misterioasă pe care o auzea Miss Charlotte, putea să răsufle uşurată. Doar privirea gravă şi adâncă a scoţiencei ar mai fi putut-o tulbura. Dar, sub boneta mare şi albă, mica ei faţă părea că se concentrează şi că se închide asupra unei lumi lăuntrice care nu lăsa să se vadă nimic din chinurile-i tainice.

Ca să spulbere soiul acela de vrajă, Elizabeth se prefăcu a-şi duce la buze ceşcuţa de cafea. Gestul o trezi pe bătrâna domnişoară, care încercă să zâmbească.

— S-a răcit, nu-i aşa? frumos mă mai port cu tine, scumpa mea.

— Ba nu, e delicioasă. O, Charlotte, când te văd zâmbind, fie numai şi un pic, am impresia că te întorci dintr-o călătorie lungă şi cumplită prin părţile unde sălăşluiesc nălucile.

— Nici pomeneală. Pur şi simplu mă cufund în mine însămi, unde nu se plimbă nicio nălucă, dar de unde văd lumea aşa cum e.

— Înspăimântătoare…

— Nu te înfricoşa prea repede. Focul poate mocni multă vreme sub cenuşă înainte de-a izbucni. Poate că ai ani de zile în faţa ta, ca să fii fericită.

— Câţi, spune?

— Ştiu şi eu? Se spune că zece. Ar fi bine, ar fi generos.

— Ai presimţiri, Charlotte?

— Da, mărită-te.

Elizabeth tăcu.

— În ajunul unui război... spuse în cele din urmă.

— Încă n-am ajuns acolo, şi-apoi, asta nu i-a împiedicat niciodată pe oameni să se căsătorească. Nu toată lumea o să piară.

— Mi-ar plăcea mai curând să văd lucrurile altfel.

— Fetiţă dragă, dacă ţi-e teamă de război, trebuie să-i scrii mamei tale să vină să te ia.

Ca şi cum ar fi plesnit-o cineva peste mână, Elizabeth se înroşi toată de mânie.

— Nu mi-e teamă de nimic şi am motive să rămân aici, spuse fata pe un ton retezat.

— Bravo, făcu Miss Charlotte, reacţionezi ca un cal de rasă când e atins cu nuiaua. Rămâi aici şi mărită-te aici.

Se priviră o clipă fără să spună nimic, apoi, nu fără un efort curajos, Elizabeth întrebă:

— Ce-i de făcut dacă eziţi între două persoane?

— În cazul tău, nu văd nicio ezitare posibilă.

— E o presimţire?

— Elizabeth, eu nu sunt ghicitoare şi nici să dau în cărţi nu mă pricep. Washingtonul e plin de femei cu profesiunea asta, mai ales în momente cum sunt cele pe care le trăim. Politicienii se duc să le consulte, pastorii îşi trimit nevestele. Câştigă o groază de bani, are diavolul grijă de asta. Dar ele nu ştiu nimic sau aproape nimic.

— Charlotte, nu mă prea ajuţi.

— Îmi pare rău. Acolo unde tu vezi două persoane, eu nu văd decât una, şi e o certitudine, dar nu am dreptul să-ţi înclin destinul.

— Te-am obosit cu întrebările mele, zise Elizabeth

zâmbind trist.

— Ba deloc. Dacă întrebi, vei fi ajutată, dar fii atentă la îndrumări.

— Care îndrumări?

— O, drăgălaşa mea verişoară, gândeşte-te. Ne sunt date semne de dimineaţa până seara.

— Înţeleg, înţeleg, zise Elizabeth un pic cam agasată de întorsătura stranie pe care o lua întotdeauna o conversaţie cu bătrâna domnişoară.

— Iată un mare pas înainte, spuse Miss Charlotte râzând şi, încercând să se ridice, se război cu canapeaua, ale cărei moliciuni trădătoare încercau s-o oprească.

Stând în picioare lângă ea, Elizabeth o aştepta politicos, dar fără a-i veni în ajutor. Abia dacă se atinsese de cafea şi pişcoturi, într-atât de aprinsă fusese discuţia.

Capitolul CiI

A doua zi dimineaţă, Elizabeth se sculă şi privi peisajul care se schimbase prea puţin de-o săptămână încoace. Sub cerul cenuşiuântunecat, imensitatea zăpezii părea că aşteaptă să se întipărească ceva pe ea. Ciorile, ţinându-şi aripiie-ntinse, sfâşiau tăcerea cu croncănitul lor discordant.

„Un semn, se gândi Elizabeth, asta vrea să spună? La ce bun să sper?...”

Pe când se îmbrăca, iar Betty o ajuta să-şi încheie nasturii la rochie, Jemima bătu la uşă şi intră.

— Miss Charlotte m-a rugat să vă dau scrisoarea asta pe care factorul a adus-o chiar acum.

Femeia pe care Elizabeth o vedea nu mai era Jemima cea de toate zilele; de când cu dezvăluirile lui Miss Charlotte, acum totul la negresa aceea i se părea suspect.

Scrisoarea era groasă. Elizabeth rupse plicul pe care

se afla scrisul prelung, fin şi îngrijit al lui Miss Llewelyn.

Aşezându-se lângă foc în fotoliul-balansoar, îi spuse lui Betty:

— Lasă-mă singură, Betty. Te chem eu mai târziu.

Şi asta pentru că în susul unei pagini mari văzuse aceste cuvinte ce făcură să-i tresară inima:

Palatul Wilezeck, 10 decembrie 1850

Apoi citi:

Dragostea mea.

Am obţinut în sfârşit făgăduiala lui Miss Llewelyn că-ţi va trimite scrisoarea mea, şi iată-mă în sfârşit la picioarele tale, spiritualmente cel puţin. Cum să-ţi dau o idee despre îngrozitoarea mea stare sufletească? Locuiesc într-un palat şi mă aflu în infern. N-ai putea găsi în toată America o reşedinţă de-o asemenea bogăţie, şi toate petrecerile din lume îmi sunt oferite, dar tu eşti departe. Mi-am pierdut minţile când m-am căsătorit cu femeia asta, chinuit de dorinţa de-a o avea numai pentru mine singur. Tu nu poţi înţelege prea bine asemenea lucruri pentru că sufletul tău e curat, şi nu despre suflet e vorba în cazul ei. Mă îndoiesc chiar că ar avea suflet. E o vampiră. În timp ce tu eşti numai suflet, ea e numai trup. A cucerit oraşul cel mai blazat din Europa, cel mai dificil, capitala unui imperiu uriaş – dar oare eşti în stare să citeşti cele ce-ţi scriu? Scriu indiferent ce şi indiferent cum, pentru că sunt înnebunit de durere, dar vreau să înţelegi. Mâna nu-mi dă ascultare aşa cum trebuie.

Elizabeth se sculă din balansoar şi alergă la fereastră, unde lumina zilei se făcea simţită ceva mai mult. O teamă stranie punea stăpânire pe ea. Oricât se străduia, nu izbutea să desluşească literele ce se ciocneau unele de altele şi se încălecau în rândurile următoare. Toată partea de jos a paginii părea o mâzgăleală de nedescifrat. Ai fi zis că rândurile acelea au fost scrise în întuneric şi-n mare

grabă. Ceea ce sporea şi mai mult misterul e că o mână furioasă le hăcuise cu o linie dezordonată. Aşteptă o clipă, împărţită între spaimă şi o curiozitate violentă. Se aşeză iar lângă foc şi întoarse pagina cu data de 12 decembrie:

Noaptea a trecut. Reiau scrisoarea fără a avea curajul să-i citesc începutul. Neîndoielnic că m-aş simţi ispitit s-o arunc pe foc. Palatul s-a liniştit. Totul e o nebunie, până şi scările încărcate de statui. O petrecere a avut loc, ţinând până-n zori, nici nu-ţi închipui în ce tumult de muzică, de valsuri, cu vinuri ce însoţeau ospeţe nesfârşite. După care, soţia mea... Cu neputinţă să-ţi spun anumite lucruri. Nu vreau să fiu sclavul acestei creaturi care mă detestă şi pe care aş vrea s-o pot ucide, dar avem nevoie unul de celălalt, există între noi legătura asta diabolică. Tu nu ştii nimic din viaţă.

Când mă gândesc la tine – o, îţi aminteşti? – te văd la Dimwood, la capătul verandei. În lumina albă a cerului noptatec, faţa ta se pleacă spre a mea printre frunzele pe care degetele tale le dau la o parte, şi eşti asemeni unei năluciri, un spirit venit dintr-o altă lume necunoscută, şi fără de cuvinte răspândeşti în mine o bucurie supranaturală. Eşti cea pe care o caut dintotdeauna, care mă poate smulge de pe-acest pământ. Am trăit pentru plăcere şi urăsc plăcerea, fără a mă putea dezbăra de foamea asta veşnic renăscândă, veşnic mai vorace, iar când mai târziu te-am văzut pe chei, în mulţime, şi buzele noastre s-au atins, am înţeles că viaţa mea n-ar mai avea niciun rost, de-ar fi să trăiesc fără tine. Pe tine te voiam, nu pe monstrul ăsta de femelă de care mă leagă o căsătorie nechibzuită, dar voi sfărâma căsătoria asta.

De-ai vedea-o, calmă şi dispreţuitoare ca o regină în saloanele astea unde întâlneşti toată aristocraţia Vienei, ai înţelege că există în ea o forţă malefică. îţi spun că nu există în ea nimic omenesc. În rochiile ei de mătase albă,

rămâne de-o frumuseţe împovărătoare, pe care nici chiar excesele cele mai fără de măsură nu-şi lasă urma. Se află aici fără nicio îndoială din cauza numelui pe care i l-am dat eu. Sângele ce-i curge prin vine şi care vine de altundeva o face cu atât mai irezistibil de seducătoare. Cu furia în suflet, îmi dau seama că pentru societatea vieneză eu nu sunt decât soţul acestei femei. Ar fi caraghios să mă întrebi dacă cel puţin îmi este credincioasă. Aş ucide în duel pe bărbatul pe care l-aş bănui că mi-o ia, dar toate feţele astea zâmbitoare ştiu să mintă, şi când dispare în trăsură o zi întreagă, unde e? Seara se află aici din nou şi mă copleşeşte cu josnica ei afecţiune, de care nu mă pot lipsi. Niciodată nu-mi pune nicio întrebare. Şi-atunci, mă îneacă scârba, Elizabeth. Spre tine mă întorc ca spre singura mea speranţă. Căsătoria... Căsătoria mea a fost o capcană. Legile sunt categorice. O apără pe femeia aceasta al cărei nume nu izbutesc nici măcar să-l scriu. De-ar muri, de-ar putea-o ucide careva... Voi încerca să mă eliberez ca să vin la tine, voi găsi eu o cale, vreau să mă sfătuiesc cu un avocat, nu cu al meu, prea pornit să respecte legalitatea, prea robit dorinţelor acestei femei, ci cu unul din acele personaje obscure, hârşite cu toate vicleşugurile breslei, cunosc câţiva, nu sunt la prima încercare. Şi-atunci va veni ziua când, fugind de Europa, voi putea veni la tine, acolo, să te strâng în braţe, să fiu al tău pentru totdeauna... Scrie-mi, dragostea mea, nu te teme de nimic, nimeni nu-ţi va vedea scrisoarea, voi avea eu grijă, dar pentru numele Cerului, scrie-mi, altfel mor.

Al tău Jonathan în josul acestei pagini, unde cuvintele păreau a se îmbulzi, cuprinse de-un soi de sminteală, o mână hotărâtă scrisese un rând: „Biata mea copilă”.

Elizabeth recunoscu scrisul lui Miss Llewelyn şi lăsă să-i cadă scrisoarea. Velşa citise totul, înaintea ei. Se simţi furată.

O clipă rămase nemişcată în balansoar, nemaiştiind dacă e fericită sau dezamăgită. Strigătele acelea de dragoste alternând cu izbucniri de ură o tulburau, îi făceau rău. Nu asta era vocea pe care spera s-o audă când deschisese plicul, şi-apoi, faptul că ochii mici şi verzi ai acelei femei se plimbaseră de sus în jos peste mâzgăleala aceea smintită strica totul. Clipa cea mai de preţ din viaţa ei, minutele petrecute la capătul verandei şi faţa lui Jonathan ascunsă în frunziş, toate acestea încetau a mai fi taina ei, iar exclamaţia de milă a guvernantei o indignă ca o insultă.

Alte scrisori vor mai urma, desigur, întinate şi ele de către privirea curioasă a guvernantei, doar dacă, cedând rugăminţilor lui Jonathan, ar fi riscat să-i scrie de-a dreptul la Viena, iar atunci ar fi început lucrul acela sinistru al cărui nume îi stârnea o teamă mocnită: o corespondenţă criminală.

În orice caz, n-avea să-i scrie numaidecât. Cele câteva cuvinte de dragoste, fără semnătură, încredinţate velşei, curând aveau să ajungă la el, încrucişându-se cu-aceste două pagini delirante, le va lua drept un răspuns…

Brusc, i se făcu ruşine de prudenţa şi laşitatea ei. Pentru că, ce mai, de Jonathan era vorba.

Se aşeză la birou şi nu scrise decât o frază:

Jonathan, dragule, prima dragoste rămâne totdeauna şi singura, tu eşti acela pentru totdeauna.

Elizabeth a ta

După ce îndoi grabnic scrisoarea şi-o vârî într-un plic, scrise adresa conştiincios şi ascunse îndrăzneaţă misivă într-un sertar.

— La urma urmei, e adevărat, spuse cu glas tare, ca şi cum ar fi răspuns cuiva, nimic nu înlocuieşte niciodată prima dragoste.

Gândul ăsta îi dădu curaj şi reduse la tăcere vocea

lăuntrică ce-i striga un alt nume decât al lui Jonathan.

Cineva bătu la uşă. Tot Jemima era.

— Miss Charlotte e îngrijorată că nu coborâţi pentru micul dejun.

— Vin îndată.

O găsi pe Miss Charlotte singură în sufragerie şi se scuză:

— Nu-i nimic, dar mă întrebam dacă ai primit veşti proaste de la Dimwood.

— Nu, niciuna, Miss Charlotte, fii liniştită.

Cum mai ardea de curiozitate să ştie ce cuprinde plicul cel gros!

— Sper că mătuşa Amelia nu-i suferindă, spuse fata apoi.

— Puţin, aşa cum se întâmplă cu femeile în starea ei.

Masa fii destul de mohorâtă. Lui Miss Charlotte îi era ciudă pe tânăra englezoaică, atât de secretoasă, şi se uita răbdător la ea în timp ce-şi bea ceaiul, pe când ea însăşi înghiţise la repezeală trei ceşti la rând.

De cum îi stătu în putinţă, Elizabeth se duse în cameră. Ca să-i trimită scrisoarea lui Jonathan, trebuia să-i ceară timbre lui Miss Charlotte. Ei da, procedase urât faţă de bătrâna domnişoară. Ar fi trebuit mai curând să-i spună indiferent ce, acolo, chiar de s-ar fi văzut silită să inventeze câte ceva, iar nu s-o trimită la plimbare, tăcând ca o mută.

Şi-apoi, mai era şi Ned! Degeaba fugea ea, el continua să fie acolo, prezent, cu zâmbetul lui ce ştergea totul şi accentul acela din Virginia a cărui modulaţie o vrăjea, ca un cântec de dragoste. îl iubea, se simţea lipsită de putere în faţa lui, chiar şi-atunci când se năpustea s-o sărute, aşa cum făcuse în brădet.

Jonathan era altceva, era prima ei dragoste în noaptea Sudului, cu încântarea miresmelor lui şi

strălucirea a doi ochi adânci şi limpezi, în care ardea o patimă blândă şi cumplită.

„Prima dragoste nu poate fi înlocuită niciodată”, îşi tot spunea ea. Trebuia să-i scrie lui Ned, să-i spună că înaintea lui iubise pe un altul, trebuia cu orice preţ.

Din nou se aşeză la birou şi scrise:

Ned, dragul meu Ned pe care îl iubesc, vreau să ştii. Înainte de-a te cunoaşte, am iubit pe alt bărbat.

Şovăi şi, în furia ei de-a spune tot adevărul, adăugă pe un alt rând:

Se numea Jonathan.

Scrisoarea odată pusă în plic, i se alătură soaţei ei, iar sertarul fu închis cu cheia de două ori.

Avu sentimentul că în felul ăsta problema era rezolvată. Hotărârea de-a expedia scrisorile o va lua mai târziu. Până atunci, se simţea mai liniştită. Mâine sau poimâine, avea să-i dea scrisorile factorului sau Jemimei, timbrate încă nu ştia cum, dar mâine era mâine.

Acum, în faţa ferestrei, vedea întinderea nemăsurată a zăpezii neîntinate, sub un cer care pălea puţin. Nimeni nu străbătea pajiştea. Fără să vrea, Elizabeth privea atent peisajul acela dăruit cu o forţă de atracţie malefică, cea a plictisului învecinat cu disperarea. Numai copacul cel mare şi negru părea însufleţit din cauza imperceptibilei legănări a crengilor înalte în adierea vântului.

Deodată privirea i se îndreptă spre căsuţele cele joase şi, spre stupoarea ei, descoperi la una din ferestrele ultimului etaj, la camera Clementinei, poate, o rufa albă ce flutura puternic la capătul unui băţ. Ai fi zis că-i o cămaşă legată de o coadă de mătură.

Ţinu o vreme. Elizabeth o chemă pe Betty şi-o întrebă ce voia să însemne chemarea aceea, pentru că era cu-adevărat o chemare în ajutor. Betty se uită ca şi ea şi declară că nu ştie, că trebuia întrebată Miss Charlotte.

Fără să şovăie, fata porni în căutarea lui Miss Charlotte, pe care-o găsi în salonaşul plin de amintiri neplăcute. Văzând-o, Miss Charlotte îşi puse *Biblia* pe genunchi.

— Ei, zise ea cu un zâmbet încurajator, venim să mai sporovăim, să ne spovedim un pic vechii noastre prietene?

Dintr-o suflare, Elizabeth o puse la curent cu cele ce văzuse.

— Atâta tot voiai să-mi spui? făcu Miss Charlotte dezamăgită. Nu da atenţie la ce se întâmplă vizavi. Lasă-i să-şi fluture steagul încă un pic şi nu te mai gândi la asta. Când o să vrei să-mi ceri un sfat, mă găseşti aici ori pe undeva prin casă, doar ţin mult la tine. Nu pot împiedica iama să ţi se pară lungă. Am avut şi eu vârsta ta. Ninge şi în Scoţia, iar singurătatea e uneori greu de îndurat.

„La ce bun să-mi spună toate astea? se gândi Elizabeth. Fără îndoială că vrea să ştie... să ştie cu orice preţ ce mi-a scris velşa. Grosimea plicului o intrigă”.

Şopti câteva cuvinte de politeţe ca să se scuze că dăduse buzna şi se îndreptă spre uşă. Miss Charlotte n-o opri.

Trecură zilele şi, într-o seară, Elizabeth se afla în faţa focului care-i încălzea camera. Avea o scrisoare în mână. Păm să se gândească îndelung, apoi, deodată, azvârli scrisoarea în flăcări. Pe urmă sună ca s-o cheme pe Jemima.

— Jemima, îmi trebuie un timbru, e vorba de-o scrisoare pentru Virginia. Am să-l lipesc chiar eu, iar mâine dimineaţă să-i dai scrisoarea factorului.

Capitolul Cili

Gesturile cele mai simple sunt uneori cele mai importante. Elizabeth dormi minunat şi, a doua zi

dimineaţă, scrisoarea se cuibări în geanta factorului, dar o surpriză o aştepta pe fată.

În timp ce intra în sufragerie, o văzu alergând spre ea pe Miss Charlotte, toată numai un zâmbet:

— Scumpa mea copilă, bună dimineaţa. O să ne-aşezăm una lângă alta şi-o să sporovăim în timp ce luăm dejunul. I-am spus lui Barnabé să ne lase în pace. Trebuie să fim singure.

Elizabethei i se păru că, departe de-a fugi, după cum credea, timpul înceta deodată să existe în decorul acela a cărui prezenţă devenea o obsesie.

Se aşezară. Miss Charlotte umplu ea însăşi ceaşca de ceai a fetei şi începu:

— M-am gândit la tine în noaptea asta, mi-am închipuit nişte lucruri smintite din cauza scrisorilor ce-ţi vin de la Dimwood. Rău am făcut, corespondenţa ta nu mă priveşte, dar îmi închipuiam că simt nenorocirea cum dă târcoale. Ţi-e pur şi simplu dor de casa cea veche cu coloane.

— Uneori, da.

— Nu spune mai mult, e de-ajuns. În dimineaţa asta am văzut în mâinile Jemimei scrisoarea pentru Ned, scrisoarea ta, scumpă Elizabeth, şi mi-am îngăduit să completez adresa: camera 40 pe campus. Ţine minte şi scrie-i, o să-l faci fericit. Poate că tu nici nu bănui. E un băiat rezervat, cu o mare delicateţe în sentimente. Într-o bună zi o să-l cunoşti mai bine. Mărturisesc că de nu ştiu câte ori m-am lăsat pradă viselor, viselor unui suflet însingurat care-a fost lipsit de dragoste, în timp ce el nu râvnea decât la asta. Elizabeth, nu trece pe lângă dragoste, nu trece pe lângă viaţă ca mine, şi mănâncă-ţi clătitele până nu se răcesc. De vei simţi aprinzându-se şi strălucind în inima lui Ned scânteia, o! n-o stinge…

Deodată, îşi ascunse faţa în şerveţel.

— E mai presus de mine, zise în cele din urmă, izbind cu pumnul în masă. Lacrimile astea sunt lacrimi de furie, din cauza vieţii mele ratate. Nu vreau să mă plâng, dar mâna Domnului a lovit greu. Tu, dacă te simţi îndrăgostită, să fii din toată inima. Amelia nu mă înţelege, e închisă în micul ei univers.

Fără o vorbă, Elizabeth o cuprinse în braţe pe bătrâna domnişoară, strâmbându-i boneta.

— Nu suport gândul să te văd nefericită, Charlotte, spuse fata în cele din urmă, ştii bine că te iubim cu toţii, iar eu mai mult decât ceilalţi.

— Nu-i acelaşi lucru, zise Miss Charlotte, tu nu cunoşti viaţa. Şi-apoi, uite că mă zburleşti, şi nici măcar n-ai văzut că mi-am pus o pană de struţ în panglici, ca să sărbătoresc ce? Nici nu mai ştiu ce spun.

— Ba da, am văzut pana asta drăguţă. La Savannah, doamnele îşi pun uneori, ca şi dumneata, la ureche.

Dar Miss Charlotte refuza să fie consolată.

— Rău am făcut că am luat canapeaua în ajunul plecării lui Ned. A fost o prostie. Din partea unui băiat atât de delicat ca el, ar fi trebuit să-mi închipui că n-am motive serioase să mă tem.

— Aş fi avut şi eu un cuvânt de spus, zise Elizabeth cu mândrie.

— Bineînţeles, dar la noi acasă se făceau aceleaşi greşeli când Jonah…

Printr-un gest de copil, Elizabeth îşi apăsă toate cele zece degete pe gură, ca pentru a o împiedica pe Miss Charlotte să spună „Jonathan”, dar Jonah rămase Jonah.

— Ce-i cu tine? întrebă Miss Charlotte, Jonah e un nume foarte drăguţ.

Elizabeth dădu din cap a încuviinţare, iar Miss Charlotte continuă:

— Când Jonah venea să mă vadă… tăticu’ asista la

conversaţiile noastre, stând aşezat în faţa noastră, fără să spună nimic. Aşa că, să vorbeşti de dragoste în asemenea împrejurări... Dar să lăsăm asta. Să uităm. Am să mă străduiesc să te distrez până când s-o topi zăpada. Vine ea primăvara.

— În principiu, e obligată să vină, observă Elizabeth nu fără amărăciune.

— Vrei să-i invit pe copiii din faţă? Drapelul alb asta înseamnă. Că mor de foame, pentru că s-au săturat de bucatele mamei lor. Trebuie spus că în faţa tingirilor ei, Maisie e lipsită de imaginaţie. Şi-apoi, mor de plictiseală.

— Dacă într-adevăr au ce mânca, poate s-ar mai putea aştepta.

— De câtă caznă mă scuteşti! Dacă ai fi vrut, ar fi venit...

— O să aştept.

Din clipa aceea, conversaţia lâncezi, pe urmă plecară care încotro. Apoi nimicul de după-amiază urmă nimicului de dimineaţă.

Pur şi simplu nu era nimic de făcut la Marea Pajişte. Totul îi spunea fetei acest lucru, când explora marea locuinţă în speranţa că va descoperi ceva nou, vreun detaliu pe fundalul unei picturi... în fiecare încăpere o aştepta aceeaşi tăcere, abia tulburată de zgomotele de paşi de pe coridoare, şi prin fiecare fereastră vedea aceeaşi încremenire a zăpezii şi a cerului. Nimic nu se clintea, zi după zi. Ea însăşi se simţea atinsă de această rarefiere a vieţii. Într-o dimineaţă, pe când se afla în salonul cel mare, avu ca o revelaţie: certitudinea că acolo unde totul era cuprins de încremenirea morţii, timpul trece ca un uragan. Nicio forţă de pe lume nu-l putea opri, şi o lua cu el, pe ea, trup şi suflet, fără o clipă de zăbavă. Gândul ăsta o cutremură de groază, se întrebă de ce s-ar putea agăţa şi crampona pentru a rămâne pe loc şi a opri viaţa, clipa,

tinereţea.

Scrisoarea ei pentru Ned plecase de trei zile. Nu îndrăznea să-şi amintească prea exact cele ce-i scrisese. Cum avea să ia adevărul? Dar şi asta era acum departe de ea, dus ca şi tot restul.

Jonathan era atât de departe în spaţiu, încât părea a se cufunda îndărăt în timp. Avea să aştepte săptămâni în şir până să-i răspundă la cele câteva rânduri fără semnătură ce vor străbate oceanul şi vor porni în căutarea lui în palatul acela înzorzonat.

Să aştepte şi iar să aştepte, ceva în ea nu mai putea face acest lucru, când, într-o seară, Jemima îi aduse o scrisoare.

Ned. Elizabeth procedă după ceremonialul obişnuit: fotoliul lângă foc la ea în cameră, lampa trasă foarte aproape, şi citi:

West Campus, camera 40 30 ianuarie 1851

Elizabeth, dragostea mea, spunându-ţi astfel, am spus totul când ţin pana să-ţi scriu, mă simt stângaci ca un şcolar, aşa că vei înţelege. Zic lucrurilor drept pe nume, fără întortocheri şi fără să le-aduc din condei. Scrisoarea ta e dărâmătoare. Dacă nu te-aş adora ca un nerod, m-aş repezi la Marea Pajişte pentru simpla plăcere de-a te zgâlţâi. Naivitatea ta e pe măsura nevinovăţiei tale. Ce nevoie aveai să-mi spui numele lui Jonathan? Crezi tu că eu nu mi-am dat seama când ne-am jucat de-a prefăcutelea? Crezi oare cu-adevărat că n-am înţeles, în clipa când îi strigai pătimaş acestui domn că un altul trecuse înaintea mea prin inima ta?

Dezarmezi omul prin refuzul tău de-a minţi. Nu ştiu nimic despre Jonathan al tău, dar un lucru e limpede: nu te-a învăţat mare lucru, te-a lăsat la fel de – la fel de cum? nu-mi place să întrebuinţez anumite cuvinte facil de ridicole… în fine, fir-ar să fie, la fel de pură ca şi înainte.

Degeaba pari tu o tânără doamnă, fetiţa din tine continuă să trăiască, îţi păstrezi candoarea la care nu rezist. Elizabeth, ai să vezi cum am să te iubesc dacă uiţi de visele tale. Nu spune nu dragostei, Elizabeth, nu-i *spune nu lui Ned al tău.*

Citi încă o dată scrisoarea, apoi o sărută pătimaş. Pe urmă încă o dată şi iar o dată, o acoperi de sărutări. Ţinu atât de mult elanul acesta, încât crezu că-şi ieşise din minţi. Era încredinţată că hârtia aceea de scrisori păstrase ceva din mâna ce stătuse pe ea, din căldura palmei şi a degetelor.

Trecu mult până să se despartă de scrisoare, pe care o închise în sertarul biroului, împreună cu scrisoarea „celuilalt", al cărui nume nu mai izbutea să-l rostească tare. Şi totuşi, chiar din clipa când răsucea cheia în broască, îi scăpă ca un strigăt de jale:

— Jonathan!

Capitolul CIV

În sufragerie, Miss Charlotte veni spre ea şi, fără ca măcar să-i zică bună ziua, o întrebă pe loc:

— Cum îi merge?

Elizabeth o privi cu un aer rătăcit:

— Cui?

Bătrâna domnişoară se dădu îndărăt, sprijinindu-se de un scaun. O tristeţe cumplită îi întunecă faţa şi rămase fără glas, ca la anunţul unei veşti rele.

Elizabeth îşi veni în fire.

— Ned e bine, Charlotte, de ce eşti îngrijorată?

— Ştiu şi eu? zise Miss Charlotte încercând să zâmbească. Tremur întruna pentru tine. Din cauza firii mele păcătoase şi sentimentale. Şi-apoi, mi-e teamă că la Universitate nu mănâncă aşa cum trebuie.

— Nu pomeneşte de asta.

— E mulţumit?

— Presupun. Scrisoarea e foarte… drăguţă.

— Atunci e totul în regulă! exclamă Miss Charlotte. Înseamnă că mai poţi trăi şi îl fericit pe pământ. Stai jos aici lângă mine.

Elizabeth se aşeză la locul ei şi deodată un gând îi trecu prin minte:

— Unde-i unchiul Charlie?

— Pesemne la Savannah. Aşteptăm veşti de la el. De ce?

— Crezi că o să se ducă în curând la Dimwood, Charlotte?

— Fără doar şi poate, dar o să ne scrie el despre asta. Tot te mai gândeşti la Dimwood?

— Am amintiri acolo.

— O să te duci când o fi frumos.

Curând, scrisoarea ei către Jonathan va fi dată velşei de către unchiul Charlie. Închise ochii.

— Am poruncit să se facă anume pentru tine plăcinte cu susan. Dar ce ai?

— Nimic, zise Elizabeth, şi începu să muşte uşor dintr-o plăcintă, apoi, cuminte, îşi bău ceaiul.

Jocul de-a prefăcutelea continua tot timpul şi-n viaţa de toate zilele.

În seara aceea, îi scrise lui Ned o scrisoare ce i se păru însăşi întruchiparea înţelepciunii:

Dragul şi scumpul meu Ned. Nu te necăji. Răspunsul pe care mi-l ceri nu e dintre lucrurile care se fac în scrisori. Pentru asta trebuie să ne vedem şi să ne vorbim. La rândul meu îţi admir nevinovăţia! Dar nu te teme de nimic, nu vei suferi niciodată din cauza celei pe care încă de pe acum vrei s-o socoteşti Elizabeth a ta.

Avu sentimentul că trădase cât mai puţin posibil.

Căsătoria rămânea în suspensie.

Scrisoarea plecă, iar timpul se năpusti în toate încăperile casei şi peste toate întinderile înzăpezite, tornadă invizibilă, dar răspunsul lui Ned nu sosi.

În schimb, primi din partea lui Charlie Jones o scrisoare pe care-o deschise cu picioarele tremurând şi care totuşi o linişti:

Dragă Elizabeth, i-am dat scrisoarea ta lui Miss Llewelyn, care s-a slujit de ea ca să-şi facă vânt, în timp ce trăncăneam la soare într-o dimineaţă aproape primăvăratică, pe aleea cea mare, apoi a vârât-o în buzunar. După cum vezi, m-am achitat perfect de îndatoririle de factor. Charlotte îţi va da noutăţi mai amănunţite de la Dimwood, unde totdeauna se vorbeşte despre tine cu un oftat. O îmbrăţişez pe fermecătoarea mea verişoară din Anglia şi nu uit făgăduielile pe care i le-am făcut sub sicomorul din faţa casei mele din Savannah, unchiul Charlie.

De acum înainte nu-i mai rămânea decât s-aştepte. Ned nu venea. Dacă se bosumflase, ea avea să se bosumfle şi mai tare: englezeşte. Mai multe scrisori îi fură scrise lui Jonathan, în tăcerea adâncă a nopţilor, şi azvârlite în foc una după alta. În casa de peste pajişte iar se flutura steagul alb, şi ăsta era aproape singurul eveniment al zilei.

Miss Charlotte n-avea nicio noutate să-i dea de la Dimwood, unde nimic de seamă nu tulbura scurgerea zilelor, afară de faptul că Minnie se logodise cu un anume Mr. Siverac din New-Orleans. Charlie Jones vestea şi el că a invitat o prietenă a familiei lui să stea câteva săptămâni la Marea Pajişte, Miss Eliza B. Furnace, persoană încântătoare, care suporta greu clima din Georgia. O puteau aştepta de cum avea să se desprimăvăreze.

Un ianuarie întunecos şi îngheţat lăsă locul, în urma unui viscol, unui februarie turbulent, cu bruşte apariţii ale

soarelui. Vântul alunga norii în toate părţile, nerăbdător să sfârşească odată cu iarna. Gheaţa plesnea şi se topea în făgaşele de pe drumuri şi erau clipe când blândeţea bruscă a aerului umplea de bucurie inima Elizabethei.

Amelia nu mai ieşea din camera conjugală, unde Miss Charlotte îi ţinea tovărăşie şi se ocupa de ea, când preparându-i o preţioasă poţiune a cărei reţetă o avea doar ea, când conversând despre suflet şi viaţa viitoare. Doar într-o singură zi Elizabeth a fost admisă în camera cu draperiile pe jumătate trase şi stătu o vreme lângă doamna aceea, încă şi mai maiestuoasă aşa culcată cum sta, decât în picioare. Sprijinită în trei perne, îşi păstra pe creştet boneta împodobită cu panglici liliachii şi vorbea abia deschizând gura şi cu încetineli interesante despre asprimea iernii. Cuvintele acelea rostite cu nespusă bunătate păreau dăruite tinerei englezoaice ca un hatâr. După care îşi coborî pleoapele ca să se cufunde iarăşi în sine, concediind-o pe vizitatoare… Aceasta o privi o vreme, până când Miss Charlotte o conduse pe coridor.

— Stă mult aşa, fără să facă nimic? întrebă Elizabeth.

— De dimineaţa până seara. E o persoană de-o mare pioşenie.

— *O* găsesc un pic cam înspăimântătoare. Nu umblă?

— Nu umblă, spune că vorbeşte cu Dumnezeu.

— Şi o crezi, Charlotte?

— Fetiţă dragă, să ne oprim aici; nu ştiu nici eu mai multe. Dar de mâncat mănâncă bine. Hrăneşte două fiinţe. În iulie e sorocul… Ţi-ai făcut vizita. Totul a fost foarte bine, foarte corect.

Capitolul CV

După o tradiţie străveche, luna martie avea dreptul ori să vină ca un miel şi să plece ca un leu, ori invers.

Cuprinsă de-un capriciu imperios, veni şi plecă tot ca un leu. Timp de treizeci de zile, vântul urlă printre norii răzleţiţi, iar hornurile le prefăcu în tuburi mari de orgă. O voce sinistră şi puternică vestea nenorociri persoanelor din casă, orbite de un fum negru. Încât întoarcerea lui Charlie Jones a fost socotită drept providenţială. Odată cu venirea lui, se înstăpâni un soi de ordine. Porunci ca din adâncimile pivniţei să fie scoase la iveală sobiţe din porţelan, care-au fost instalate în mijlocul fiecăreia din camerele cele mai importante. Nenumăratele burlane le legau de cămin, izbutind astfel să domesticească furia aerului.

El, ca de obicei, era roz la faţă şi plin de noutăţi pe care le spunea pe bucăţele, deoarece cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea lângă soţia lui, a cărei stare îl îngrijora. Ca multora dintre bărbaţii cu temperamentul lui, îi erau pe plac bucuriile căsătoriei şi se temea de ceasurile-i grele. Ar fi preferat să dea o raită prin Caraibe, iar la întoarcere, în Casa cea Mare să găsească un copil frumos, proaspăt şi curat în mâinile slujnicelor, în timp ce Amelia, scăpată de spaima ce i-o trezeau durerile facerii, i-ar fi sărit în braţe, plângând drăgăstos. Din nefericire, un cavaler în armură i se ivea neîncetat în faţă, ucigător personaj: Datoria.

În legătură cu acest aspect mai puţin vesel al dragostei dintre bărbaţi şi femei, neştiinţa Elizabethei era aproape totală. Ştia că în cazul lui Romeo şi-al Julietei, de-ar fi trăit, nenumăratele lor efuziuni de pe balcon şi din alte părţi ar fi dus la chinurile Julietei, nu ale lui Romeo, ceea ce-i dădea de gândit, sporindu-i dispoziţia urâcioasă faţă de Ned. Tăcerea acestuia îi îngăduia fetei să se întoarcă asupra ei înseşi şi să se descopere aşa cum credea că este. Până acum o pândeau toate zăpăcelile neştiinţei. Pe viitor avea să se arate neîncrezătoare şi chiţibuşară.

Amorezii n-aveau decât să aştepte, să se maturizeze, Ned printre colonadele lui şi chiar şi Jonathan al ei, sub aurăriile palatului lui împopoţonat. Pe scurt, se simţea femeie. Curând, avea să afle că încă nu ştia nimic.

Violent trezită din somn, natura se mişca în toate sensurile. Zăpada pe pajişte se topea pe alocuri, dând la iveală insuliţe de iarbă negricioasă ce se măreau din zi în zi. Tufişurile îndrăzneau să înmugurească.

Peste pajişte, drapelul de restrişte fâlfâia din nou la fereastra Clementinei, dar Miss Charlotte rămânea neînduplecată. Elizabeth se întreba de cumva comodorul şi soţia lui erau la curent cu semnalizarea aceea frenetică. Charlotte o asigură că nici nu bănuiau. „Copiilor” li se da o hrană prea puţin variată, desigur, dar consistentă, ca în marină. Cămaşa prinsă de coada măturii nu era altceva decât emblema lăcomiei după lucruri bune. Şi-apoi, Amelia niciodată n-ar putea îndura tărăboiul apucaţilor ăstora.

La masă, unchiul Charlie încerca să readucă buna dispoziţie în aceste de pe urmă zile ale unei ierni posace.

— Căldura se instalează cu încetul în paradisul de la Dimwood. Florile se deschid. Scumpa de Minnie poartă pe deget un safir de toată frumuseţea. Siverac ştie să facă lucrurile aşa cum trebuie. A fost crescut la Charleston şi nu visează decât la secesiune, mică umbră în tablou… O altă noutate, dar asta-i nemaipomenită, bietul meu prieten Hargrove vede cu îngrijorare apropiindu-se întoarcerea lui Jonathan Armstrong, care-o să-i ceară casa.

La aceste cuvinte, Elizabeth fu cât pe ce să scape ceaşca de ceai şi-şi duse şerveţelul la gură ca să-şi înăbuşe un strigăt. Crezu că sufrageria întreagă se clatină cu unchiul Charlie, Miss Charlotte şi Barnabé. „Am să leşin, se gândea, am să mă trădez…”

Izbuti însă să se stăpânească şi se apucă de masă cu amândouă mâinile. Nimeni nu băgă de seamă nimic. Vocea

liniştită a unchiului Charlie continuă:

— Mai are un an, apoi îl vom ajuta ca să treacă hopul, dar tot timpul a trăit sub teroare. Aşa e de când…

Ochii lui îl urmăreau pe Barnabé, şi tăcu. Trecu o clipă, apoi continuă pe un ton ceva mai jovial:

— Contez mult pe Miss Eliza Furnace pentru înveselirea casei. Elizabeth, o s-o adori pe femeia asta, prezenţa ei e o rază de soare. A făgăduit să vină în primele zile ale lui aprilie… Draga mea copilă, văd că eşti tare palidă… Unde sunt frumoşii tăi obraji roz din Anglia?

— Mă simt cât se poate de bine, zise Elizabeth cu voce hotărâtă.

Fără a răspunde, unchiul Charlie se uită la ea atent. Fata adulmecă primejdia şi nici nu se clinti. În situaţii ca asta, i se trezea tot curajul şi, câteva clipe, între ei doi se dădu o bătălie pe tăcute: la ce se gândea adversarul? în mintea fetei începea să încolţească o bănuială: velşa vorbise. Cât despre unchiul Charlie, el era de nepătruns. În cele din urmă, zâmbi larg:

— Elizabeth, spuse vesel, înţeleg că ţi-e dor după Sud, după cei de-acolo. îţi aminteşti de sicomorul din faţa casei mele de la Savannah?

— Parcă-l văd, zise Elizabeth, străpungându-l cu privirea agresivă a ochilor ei albaştri.

Charlie Jones îşi înclină capul, ca pentru a saluta felul în care fata parase lovitura.

Când se află singură la ea în cameră, o explozie de mânie îi aduse în obraji toţi trandafirii Angliei deodată.

„Aici, ca şi-n alte părţi, oamenii mint, îşi spunea Elizabeth plină de indignare. Unchiul Charlie e un ipocrit cu aluziile lui cu două înţelesuri. Miss Llewelyn i-a trădat secretul corespondenţei noastre. Totul e pierdut. Nu-mi mai rămâne decât să-i scriu mamei că vreau să mă întorc în Anglia”.

Trecură minutele, şi-i scrise nu mamei, ci lui Jonathan. Scrisoarea aceea de dragoste şi de adio i se păru admirabilă. O citi şi-o reciti, şi de fiecare dată devenea tot mai emoţionantă şi mai frumoasă… O scurtă şovăială, apoi o azvârli în foc. Gestul acela atât de simplu o linişti în mod straniu.

— În ce măsură totul se reduce la nimic! exclamă.

Ce voia să spună? Nici ea nu ştia. Cuvintele îi veniseră de la sine pe buze. Se simţea liberă. Cât despre Ned… Oh! pe ăsta…

Oboseşti de tot, chiar şi de-o victorie. îi dăduse o lecţie de modestie studentului din Charlottesville, şi venise ziua când simţea oarecum că se răzbună pe ea nemaiscriindu-i. Ba chiar îi trecu prin minte că poate se săturase de tachineriile ei şi nu mai voia să ştie de ea. Atunci orgoliul fetei începu să sângereze şi-şi pierdu minţile. Călcându-şi peste amorul propriu, se duse în salon şi-o întrebă pe Miss Charlotte cu o voce indiferentă dacă din întâmplare nu primise veşti de la Ned.

— Ba da. Foarte ocupat. Abia de are timp să mâzgălească două rânduri. Cu sănătatea stă de minune. Unchiul Charlie a primit şi el o scrisoare ceva mai lungă. Ţie nimic. Nu ţi-a scris, dar o să ne facă o scurtă vizită la sfârşitul lui aprilie. Aşa că, răbdare, mititico.

— Dar nu sunt deloc nerăbdătoare, zise Elizabeth cu trufie.

— Se prea poate, deşi îmi pari a avea nevoie de-o doză bună de laudanum ca să-ţi calmeze nervii. Dar măcar ştii să ţi-l prepari?

Un pic cam înciudată, mărturisi că nu.

— La drept vorbind, nu ştii nimic despre viaţă, zise Miss Charlotte râzând. Pentru că Charlie şi Jemima se ocupă de Amelia, am o clipă liberă şi pentru tine. Hai după mine, neştiutoareo.

Punându-şi *Biblia* pe-o măsuţă, se sculă din fotoliul de lângă foc şi-o călăuzi pe Elizabeth până la camera ei, care se afla sub camera în care dormise Teddy Brown, tânărul viitor pastor, în timpul vizitei lui la Marea Pajişte. Dimensiunile erau aceleaşi, dar asemănarea se oprea aici. În timp ce trecea pragul, Elizabeth nu-şi putu stăpâni un strigăt de admiraţie. îmbrăcaţi în cinz de un azuriu palid presărat cu nenumărate floricele, dar mai cu seamă cu albăstrele şi nu-mă-uita, numai pereţii singuri şi grăiau despre transparenţa sufletului, despre candoarea aproape copilărească a lui Miss Charlotte. Mobilele din noduri de ulm păreau ceva cam mari pentru o persoană atât de mică. Inevitabilul fotoliu-balansoar căptuşit cu catifea de culoarea mierii îşi avea locul lângă fereastra ce privea departe, spre lungul lanţ de coline uneori cenuşii, dar cel mai adesea de-un vioriu înecat în pâclă. Chiar deasupra ferestrei, un verset din psalmi, brodat în punct mărunt, cu litere gotice, aducea o notă serioasă în moliciunea acelui decor:

Înălţa-voi ochii spre colinele de unde-mi vine mântuirea.

Mai e nevoie să spunem că două rafturi de cărţi pioase ocupau un întreg colţ al camerei, unde mai putea fi văzută şi o frumoasă gravură pe metal, reprezentând o vedere amănunţită a Ierusalimului?

— Ăsta-i refugiul meu împotriva celor răi de pe astă lume, spuse Miss Charlotte cu un zâmbet larg. Aici, preciză ea, arătând spre un pat micuţ cu coloane, e locul unde dispar amintirile urâte din trecut. Şi-acum, la treabă! adăugă cu febrilitate, în timp ce deschidea uşa acoperită cu acelaşi cinz, ce dădea spre un cabinet de toaletă de lângă camera ei.

Primul lucru văzut de Elizabeth a fost o masă plină de-o îngrămădeală confuză de sticluţe, mojare de porţelan,

sitişoare. Alambicurile dădeau întregului ansamblu un aspect de vrăjitorie medievală, ce-o tulbură întrucâtva. Mai mult decât orice o intrigă o retortă ce trona în mijlocul mesei şi-n care dormea un lichid auriu. Privind mai de-aproape, văzu pe fund un soi de noroi negru.

Miss Charlotte n-o lăsă să viseze.

— Ascultă-mă şi ţine minte ce-ţi spun. Nu-mi place să zic de două ori acelaşi lucru. Ceea ce vezi aici: boabele de mac, maci de Smyrna, care-s cei mai buni, le zdrobeşti până le prefaci în pulbere. Gurile rele numesc asta pulberea uitării. Mă urmăreşti?

— Până acum, da, răspunse Elizabeth, uluită de noua Miss Charlotte pe care-o descoperea în lumina nedesluşită a acelui loc.

— O sută douăzeci şi cinci de grame, urmă aceasta, dând un bobârnac uşor unui cântar micuţ. Un gram de esenţă de scorţişoară. Cea de Ceylon e mai consistentă. Un gram de esenţă de garoafa, câteva boabe de şofran. Nu sunt de părere să se pună multe, pentru că dă ficatul peste cap. În sfârşit, nouă sute douăzeci de grame de alcool de treizeci de grade. Laşi zece zile la macerat, având grijă să agiţi amestecul în fiecare seară, înainte de culcare.

— Înainte de culcare, repetă Elizabeth, care începea în mod primejdios să piardă şirul.

— Pe urmă, continuă Miss Charlotte necruţătoare, când totul seamănă cu apa…

— Când devine foarte limpede, sugeră Elizabeth, prefăcându-se că înţelege.

— Ba nu. Fă o sforţare ca să pricepi. Când se separă perfect lichidul de zaţ, după cum poţi vedea aici, vărs încet lichidul într-un alambic, strecurând printr-o sită.

Şi făcu operaţia asta cu mâinile ei bătrâne şi delicate.

— Treci prin sită şi zaţul, şi-l freci tare, ca să nu pierzi nimic din calitatea lui. Şi-acum, vino cu mine de

cealaltă parte a mesei… şi uită-te bine.

Luă eprubete, sticluţe, făcu amestecuri, încălzi, turnă amestecul într-un alambic peste care puse apă distilată, apoi un lichid pe care, mirosindu-l, strâmbă din nas.

— Eter, şopti.

Fără să aştepte, agită totul, punând amestecul pe masă.

— Repaus, făcu apoi, adresându-i-se fiolei. De calitatea repausului tău depinde propriul nostru repaus. Uf!

În toată manipularea aceea de obiecte bizare, în transvazările, în soiul acela de bucătărie misterioasă, era o seriozitate ce evoca timpurile în care oameni în vârstă urcau pe eşafod, dovediţi a avea legături cu diavolul, şi trebuie spus că, datorită bonetei monumentale şi panglicilor ei, biata şi micuţa Miss Charlotte ar fi trecut drept suspectă. Lumina neîndestulătoare din cămăruţă îndreptăţea această iluzie sinistră în mintea Elizabethei. Timid, întrebă:

— Cum să fac să ţin minte toate astea?

— Am prevăzut întrebarea ta, dar nu-ţi pierde capul. Am scris totul aici pe hârtie, ţine-o şi s-o păstrezi cu sfinţenie, fără s-o arăţi vreodată cuiva. Niciodată, mă auzi? Nici măcar soţului tău! Astea-s toate secretele: eter, clorură de fier, acid clorhidric. Pentru dozaj, vei citi amănuntele mai târziu. Aici e esenţialul, secretul în inima secretului.

— Şi-acum, ce-o să se-ntâmple?

— În fiola asta, lichidul se va separa. Va deveni roşu, numai bun prin culoarea lui să se amestece cu vinul de porto. Un singur sfat, dar capital: nu trebuie abuzat. Taie categoric pofta de mâncare. O singură excepţie: sora mea.

— Da? se miră Elizabeth.

Şi, împinsă în mod irezistibil de demonul gafei,

întrebă cu o voce nevinovată:

— Dar, Charlotte, oare asta nu se cumpără la farmacie?

Miss Charlotte îi aruncă o privire cumplită:

— Miss Escridge, ceea ce nu se poate cumpăra de la farmacie e calitatea, calitatea mea.

Elizabeth se scuză, dar o vreme auzi răsuflarea gâfâită a bătrânei domnişoare, rănită în orgoliul ei de specialistă. În cele din urmă, înfăţişarea consternată a fetei o linişti.

— Îmi dau seama că nu e simplu, spuse conducând-o iarăşi pe fată în cameră. Şi-apoi, nici nu-ţi închipui ce înseamnă laudanumul pentru noi.

Când mă aflam în Scoţia, în Highlands, singură la mine în cameră după marea decepţie pe care-o ştii, pradă deznădejdii, cum aş fi putut îndura viaţa, fără cele câteva picături roşii pe fundul unui pahar?

Elizabeth o privi în tăcere.

— O, ştiu ce mi s-ar putea răspunde: că e şi *Biblia*. Şi totuşi, şi totuşi, într-anumite zile, într-anumite ceasuri negre, s-ar zice că nu vorbeşte, că ne lasă… anume în propriul nostru abis. Ai să cunoşti şi tu încercarea asta, toată lumea trece prin ea. Cu toate astea, Dumnezeu e aici, chiar şi atunci când îşi întoarce faţa de la noi. îi mulţumesc că se află aici. Se cade să-i mulţumim lui Dumnezeu că e Dumnezeu.

Cuvintele astea rostite cu o voce înăbuşită şi gâfâitoare o emoţionară pe Elizabeth atât de mult, încât trebui să se sprijine cu spatele de una din coloanele patului ca să nu se clatine. O asemenea exaltare religioasă găsea în ea ecouri profunde, a căror violenţă o alarma, deoarece simţea că totul în ea e în primejdie, viitorul, visele ei de dragoste… Cu un fel de groază amestecată cu admiraţie, privi în tăcere feţişoara aceea roşie, ochii în

care strălucea o flacără.

Deodată, Miss Charlotte se cufundă în fotoliul-balansoar, întorcându-i spatele Elizabethei, ca să se uite spre coline. Se legănă astfel o vreme, iar scârţâitul pardoselii era singurul zgomot ce tulbura liniştea.

Cu o bruscheţe ce-i trăda agitaţia lăuntrică, se ridică în cele din urmă, încercând să se stăpânească.

— Mă întreb ce trebuie să crezi tu despre mine, zise.

— Miss Charlotte, te iubesc aşa cum eşti, spuse Elizabeth cu simplitate.

Miss Charlotte nu păru să ia aminte la răspunsul fetei.

— Nu rezist, spuse. Când spiritul mă constrânge, vorbesc.

Apoi, pe un ton redevenit firesc, spuse dintr-o suflare:

— E frig la mine în cameră, să coborâm şi să bem o ceaşcă de ceai în salon, lângă foc.

Capitolul CU

Indiferentă la agitaţia oamenilor, primăvara se vestea numai zâmbet, împrăştiind muguri de-a lungul gardurilor vii, îmbrăcând copacii într-un frotiu timid de frunziş. Bucuria asta încă discretă nu părea a avea acces şi la Casa cea Mare, unde grija de căpetenie a tuturor era odihna Ameliei. Nici cel mai mărunt zgomot nu putea fi îngăduit pe lângă camera ei, unde aştepta „evenimentul” pentru luna iulie, în ceţurile date de laudanum.

Unchiul Charlie se arăta de-o proastă dispoziţie înfiorătoare, văzând apropiindu-se de el durerile cele mari, ca şi cum nu nevastă-sa ar fi trebuit să le îndure, ci chiar el... O delegaţie de hămesiţi trimisă de Casa Tumultului a fost expediată îndărăt fără menajamente.

Fugind de atmosfera aceea plină de austeritate,

Elizabeth se deda aproape zilnic deliciilor galopului. Pe drumurile din nou uscate, răsuna iarăşi tropăitul mândru al lui Alcibiade care, invariabil, îşi ducea stăpâna în pădure, unde aceasta visa zi de zi la divina întâlnire cu Jonathan – de vreme ce Ned nu mai scria. Alesese până şi locul unde avea să se celebreze întâlnirea: sub stejarul gigantic ale cărui ramuri monstruoase se întindeau deasupra drumului. Deoarece el spusese că o să vină. Pentru ea, speranţa asta, certitudinea asta ţinea loc de laudanumul cel mai iscusit preparat. Inima i se descărca pe sub arbori, însoţită de monologuri pătimaşe, uneori chiar şi de strigăte. Cine-ar fi putut-o auzi în singurătatea aceea?

Întorcându-se la ea în cameră, într-o seară, se aşeză la birou şi, cu o mână conştiincioasă de şcolăriţă, făcu un mic desen al pădurii, arătând locul precis unde se afla copacul pe care îl şi numea copacul întâlnirii. Se afla acolo, pe foaia aceea de hârtie, cu ramurile lui groase, fiecare având grosimea câte unui copac mai mic. Cu neputinţă să te înşeli. Desen care s-a alăturat unui cuvânt fierbinte de dragoste, apoi scrisoarea a fost încredinţată Jemimei, care i-o dădu factorului.

În casă, cu toate uşile închise, mesele luau o întorsătură neobişnuită. Fără a neglija bucatele, care continuau să fie savuroase, Charlie Jones dădea frâu liber unor crize de cel mai negru pesimism. Totul mergea rău în lume. În Franţa, prinţul-preşedinte, susţinut de armată, ducea un război mocnit împotriva Adunării naţionale care cerea repunerea în vigoare a Constituţiei de la ’48. La Viena (cineva ciulea urechea), tărăboi în Parlament. Prinţul Schwarzenberg ţinuse atât de drastic în frâu Ungaria, încât o adusese la un pas de răscoală.

— Până şi la Londra, regina Victoria nu-i deloc iubită; prea nemţoaică… se vorbeşte iar despre chestiunea

Orientului… Iar la noi, în America, dobitocul ăsta periculos, pastorul Beecher, s-a găsit să descopere sclavia, despre care până acum n-a suflat un cuvânt, şi se azvârle într-o bătălie pe viaţă şi pe moarte cu Sudul, făcându-i rechizitoriul. Verva lui nesecătuită face să se înfioare de virtuoasă furie auditoriul său din Nord. Predicatorii din Sud răspund cu o elocinţă pe aceeaşi măsură. Toţi tâmpiţii ăştia cu anterie, fie ei din Nord ori din Sud, asmut opinia publică şi pregătesc măcelul cel mare de mâine.

— Charlie, mi se pare că mergi prea departe, observă Miss Charlotte.

— Crezi? Am aflat la Savannah că, în pofida manualelor de istorie oficială, copiii din Sud sunt învăţaţi că patria lor alcătuieşte o naţiune distinctă de Nord. Nordul e o naţiune, Sudul altă naţiune. Ştim lucrul ăsta de când eram mici, dar acum se învaţă la şcoală. Secesiunea începe să clocotească în oale.

Veştile lui consternante treziră îngrijorarea celor două ascultătoare care, necitind ziarele, îşi făceau despre lumea exterioară o imagine nebuloasă. Elizabeth îşi aduse brusc aminte de ceva:

— La Londra, zise ea, când am plecat din ţară cu mama, toată lumea vorbea despre un palat de cristal pe cale să se construiască.

Unchiul Charlie îşi întoarse privirile spre ea, iar furia i se topi dintr-odată.

— Perfect, zise, şi graţie activităţilor prinţului Albert, minunea asta e în picioare. În faţa convulsiilor periodice ale Continentului, Anglia rămâne calmă şi stăpână pe sine. Din toate ţările lumii, oamenii vin să admire giuvaierul ăsta aşezat la sudul[4] ei.

---

4 E vorba de *Crystal Palace*, construcţie din fier şi sticlă, ridicat în Hyde Park în vederea expoziţiei universale din 1851. A fost ulterior transportat la Sydenham, la opt mile de Londra, şi folosit ca sală de

Miss Charlotte înălţă din umeri.

— Tot rebelă ai rămas, Charlotte? întrebă Charlie Jones cu un zâmbet.

— Scoţiancă, preciză ea.

— Auzi, Elizabeth? Niciodată Charlotte n-o să iubească Anglia noastră.

— Nu! exclamă fata, şi-o înţeleg, niciodată nu-i poţi respecta pe oamenii care se aştern la picioarele învingătorului.

— Ei, haide, zise Charlie Jones pe vechiul lui ton jovial, batem câmpii. Nu mai ştiu unde-am rămas.

Vocea batjocoritoare a fetei îi veni numaidecât în ajutor:

— Până la Palatul de cristal, tunai şi fulgerai.

El izbucni în râs:

— E obraznică, pe legea mea! Dar dacă sunt prost dispus, am şi eu motivele mele. îmi port şi eu crucea.

— Porţi ce? întrebă Miss Charlotte cu o voce devenită dintr-odată mai mult decât ascuţită.

— O, Charlotte, fie-ţi milă! imploră el, apoi, brusc, începu să urle: Barnabé, dacă mai continui să dai târcoale în jurul mesei ca să asculţi ce spunem, te trimit cu vaporul pe Mississippi.

Barnabé dispăru.

— Şi-acum, întrebă Miss Charlotte pe un ton sarcastic, cine o să-ţi dea cafeaua, de vreme ce eşti singurul care bei cafea?

— Ei bine, renunţ, o ofer în chip de sacrificiu…

— Chiar eşti serios când crezi că Tatăl cel Veşnic îţi va primi ceaşca de cafea?

Charlie Jones îi aruncă o privire de martir, fără să spună nimic, şi se retrase, demn şi strâns în redingota lui neagră.

---

concerte, apoi ca muzeu. Distrus în 1936, în urma unui incendiu (n.t.).

— Uite-aşa, îi zise Miss Charlotte Elizabethei, după ce rămaseră singure, uite aşa trebuie să le ţii piept bărbaţilor, care se socot coborâţi cu hârzobul din cer. Ţine minte doar atât: ei sunt cei care totdeauna cedează.

— Crezi, Charlotte?

— Ţi-o spun eu. După ce Amelia o s-aducă pe lume bebeluşul, unchiul Charlie o să-şi vină în fire. Dar de ce să mai aştept ca să-ţi anunţ o noutate ce te priveşte? începând de săptămâna viitoare, n-o să mai fi aici decât pentru mese. Pleci din Casa cea Mare.

Spaima o făcu pe fată să se schimbe la faţă, iar ochii i se măriră.

— Spune, spune repede, Charlotte!

— Nu te-nfficoşa aşa. Nu-i nimic grav, dimpotrivă. Am primit în dimineaţa asta o scrisoare de la Miss Eliza Furnace. Soseşte peste o săptămână, femeie fermecătoare, rafinată…

— Ştiu, şi pe urmă?

— La mai puţin de o milă de-aici se află o căsuţă încântătoare, pe care n-o poţi vedea din cauza copacilor ce-o ascund. Şi chiar aşa se şi cheamă, Casa din Crâng. Datează dinaintea Războiului de Independenţă şi e un model de confort şi eleganţă. O să te simţi foarte bine acolo.

— Singură?

— O, nu! încântătoarea Miss Furnace va fi şi ea găzduită tot acolo. Cunoaşte casa şi se prăpădeşte după ea.

— Şi dacă, din nefericire, eu n-am să mă prăpădesc după Miss Furnace?

— Imposibil. Apropo, Ned n-o să poată veni înainte de mai. Prea mult de lucru. îmi cere să te salut din partea lui.

Elizabeth murea de curiozitate.

Chiar de-a doua zi dimineaţă, porunci să fie înşeuat

Alcibiade şi pomi cu el în galop peste prerie, iar în spatele unui pâlc de fagi descoperi viitoarea ei locuinţă. Cu acoperişul de olane roz şi pereţii cenuşii, căsuţa i se păru cum nu se poate mai plăcută. Găsi acolo cinci servitori de-ai unchiului Charlie care munceau ca să pună totul în ordine, deoarece iama, oricât de puţin, şi tot îşi lăsase urmele. În fiecare cămin ardea focul, ca să împrăştie umezeala, iar nişte găleţi mari cu var şi vopsea aşteptau ca pereţii să fie uscaţi pentru a le reda un verde de culoarea apei, pe când lambriurile aveau să fie date într-un verde ceva mai închis. Lipseau mobilele, dar impresia generală era plăcută. Se mătura peste tot. Elizabeth nu întârzie, ci galopă într-altă parte, cu capul plin de vise, ceva mai liniştită, dar tot nedumerită în legătură cu misterioasa Eliza Furnace.

Aceasta, de altfel, se lăsa aşteptată, îşi anunţa venirea, apoi, în ultima clipă, o amâna.

Unchiul Charlie începu s-o urască în cele din urmă, deoarece era nerăbdător s-o vadă plecată pe Elizabeth din Casa cea Mare înainte de naştere, pe care-o prevedea dramatică.

Luna mai triumfa cu florile şi frunzele ei noi, cu cerul albastru şi miile de păsări nebune de cântec, iar doamna tot nu se ivea. Ceea ce, de altfel, era mai bine pentru Casa din Crâng, unde pereţii proaspăt văruiţi aveau timp să se usuce, numai că, la Marea Pajişte, toţi erau cu nervii la pământ.

Cucoana sosi în cele din urmă într-un fel ce enervă la culme pe toată lumea, în timpul nopţii. Capoate şi halate îi ieşiră în întâmpinare, iar grimase de politeţe încercară s-o încredinţeze de bucuria acelei surprize. Ea primi totul cu un zâmbet de-un farmec fără greş, care-l dezarmă pe Charlie Jones şi o îmbună chiar şi pe Miss Charlotte, dar pe Elizabeth tot încruntată o lăsă. „E mai frumoasă decât

mine, se gândea fata, iar Ned nu-mi mai scrie”. Ce legătură era între cele două constatări? Tânăra englezoaică prefera să nu se gândească prea mult la asta, dar îi era teamă.

În costumul ei de călătorie bej-deschis, Miss Furnace sfida toate elegantele din Sud. Pelerina îi alunecase de pe umeri pe covor, iar toca de lutru şi-o azvârlise pe-o canapea. Nu puteai să-i porţi pică pentru dezinvoltura ei, faţa scuza totul. Un păr bogat şi negru, cu reflexe arămii, încadra un mic oval de-o delicateţe minunată pe care străluceau nişte ochi prelungi de culoarea violetei, când languroşi, când distanţi.

Îmbrăcat într-un halat de damasc, Charlie Jones se simţea bărbat chipeş, şi i se dăruiau zâmbete periculoase, despre care era mai bine ca Amelia să nu ştie nimic. Şi tocmai în asemenea clipe Miss Furnace declară pe un ton delicios de ştrengăresc:

— Sunt de-a dreptul insuportabilă, dar mor de foame. Să îndrăznesc să vă spun ce-aş dori? O simplă gustare, câteva sandviciuri şi-un deget de şampanie – dacă nu deranjez pe nimeni!

Unchiul Charlie aruncă o privire chinuită spre Miss Charlotte, care dispăru în mare grabă.

O foială stranie cuprinse atunci dormitorul persoanelor de culoare, care-au fost sculate, iar soba din bucătărie aprinsă.

Între timp, Miss Furnace discuta cu unchiul Charlie în salon, în faţa unui foc minunat ce-o făcea strălucitoare de tinereţe. Stând într-un colţ, Elizabeth se mulţumea s-o observe pe seducătoarea în acţiune, atentă la vocea aceea cu modulaţii delicioase, uneori neaşteptate, ca şi cum ar fi aparţinut altor meleaguri.

— După o raită prin Europa cea zgomotoasă, spunea călătoarea, cât de mulţumit te simţi să regăseşti Sudul

nostru un pic cam adormit. Dumneavoastră, care aţi călătorit atât de mult, nu găsiţi că toate capitalele astea strălucitoare obosesc? Foburgul Saint-Germain din Paris, balurile de la palatele din Viena, palatul Kinsky, Savoia, Wittgenstein, palatul Wilezeck (doar auzind numele palatului Wilezeck, şi inima Elizabethei începu să bată de să-i spargă pieptul, dar se stăpâni), palatul Lobkowitz şi-atâtea altele… Sufletul se poate apoi odihni în încântătoarea Veneţia (folosi pronunţia italiană). Gondolierii şi cântecele lor pe Gran Canale, Piazza San Marco, la Salute[5], ce vis frumos toate astea…

În timp ce vorbea, îşi întindea spre foc nişte picioruşe încântătoare, pe care le expunea vederii ridicându-şi fusta, deşi nu într-atât încât să i se vadă gleznele.

— Oh! caleaşca mea cu patru cai e în faţa casei, spuse dintr-odată…

Charlie Jones ridică mâna cu un zâmbet îngeresc:

— Fiţi liniştită, Miss Furnace, am avut eu grijă de tot.

Ceea ce voia să însemne că Barnabé, trezit nemilos din visele lui, se năpustise doar pe jumătate îmbrăcat spre zisa caleaşcă, ce fusese dusă la grajduri de către un vizitiu morocănos. Acelaşi Barnabé apăru peste o jumătate de ceas în livrea roşie ca să servească gustarea rece. Masa era pusă ca pentru cină, cu faţa de masă strălucitoare, iar lumina unui sfeşnic făcea să lucească blând argintăria de familie. Miss Furnace se aşeză la dreapta lui Charlie Jones şi onoră pateul din came de vânat, fără să uite de incomparabilul jambon de Smithfield, nici de îngheţata cu cafea ce urmă, mărginindu-se să bea doar trei cupe de

5 Chiesa di Santa Maria della Salute: unul din cele mai faimoase monumente sacrale ale Veneţiei, punct turistic obligatoriu. Biserica este opera (în stil baroc) a arhitectului Baldassarre Longhena (1598-1682) şi a fost construită între 1630-1687. Are picturi de Tintoretto şi Tiziano (n.t.).

şampanie de-o calitate „cum nu puteai să bei decât la restaurantul Voisin din Paris”.

Problema camerei de dormit a fost rezolvată energic de către Miss Charlotte. La ora două din noapte, Elizabeth cedă camera ei mare de la etajul al doilea şi se duse cu un etaj mai jos, unde-şi petrecuse cele dintâi nopţi la Marea Pajişte. Nu se plânse, acceptând totul într-o tăcere plină de indignare. Dar suferi cum numai o femeie poate suferi.

Betty se înfăşură într-o pătură şi, ascunzându-se într-un ungher din camera cu dulapuri, veghe asupră-i fără ştirea ei.

Miss Furnace dormi „divin”, după cum spuse ea însăşi a doua zi dimineaţă.

Capitolul CVII

Aşa cum un strigăt sau o piatră pot declanşa avalanşa, tot astfel sosirea lui Miss Furnace păm să grăbească scurgerea evenimentelor în viaţa până atunci nemişcată de la Marea Pajişte.

Elizabeth şi invitata se instalară neîntârziat în Casa din Crâng, unde totul fusese pus la punct ca să le fie pe plac. Paturi cu coloane având perdele de muselină, jilţuri capitonate şi oglinzi, oglinzi în toate încăperile, nimic nu fusese uitat, în timp ce fagii din jur începuseră a umbri casa cu umbra încă prea puţin deasă a frunzişului lor.

Cu toate că era atât de cusurgioaică, marea călătoare admiră la nesfârşit şi scoase exclamaţii în mai multe limbi străine, văzându-şi camera. Coridorul ce ducea la ea era despărţit printr-o draperie drăguţă din tafta de culoarea guşii de porumbel de camerele rezervate Elizabethei, care se învecina cu marea călătoare de acum înainte, şi care dădu dovadă de-o satisfacţie ceva mai domoală – dar, îşi spunea ea în taină, ce poate face împotriva sorţii veşnica

rudă săracă?

Miss Charlotte veni în *tilbury* să se informeze de părerea lor şi se simţi fericită văzându-le mulţumite.

— Casa are un farmec puţin cam învechit, poate, dar toată lumea se simte bine între pereţii ei. Elizabeth, cred că ţi-am spus că mama primei Mrs. Jones s-a născut aici. Ea i-a lăsat-o moştenire fiice ei, care i-a dăruit-o soţului.

— Unchiul Charlie.

— Perfect, m-ai urmărit. Casa cea Mare, care era şi ea în stăpânirea primei Mrs. Jones, a fost lăsată moştenire fiului ei.

— Lui Ned! exclamă Elizabeth.

— Păi da! Nu ştiai? Ned este singurul proprietar al Marii Pajişti.

În cât de mare măsură fraza asta atât de simplă modifica punctul de vedere asupra tuturor lucrurilor…

Elizabeth rămăsese prostită de mirare, în timp ce Miss Furnace era şi ea cât se poate de atentă.

Imperturbabilă, dar văzând totul, Miss Charlotte continuă:

— În fiecare zi, o cabrioletă o să vină să vă ia la orele de masă. Pentru plimbările voastre călare, totul e prevăzut, doar un cuvânt să spuneţi. Observ că nu vi s-au pus buchete de flori prin camere. Jemima o să repare uituceala asta. Dacă ceva vă lipseşte ori nu e-n regulă, spuneţi-mi mie. Pe curând.

După ce-şi rosti vorbele cu o voce liniştită, le adresă la amândouă un zâmbet călduros şi le părăsi; apoi, cu sprinteneala unui bărbat, se căţără în *tilbury* şi plecă la trap, lăsându-le singure.

Ca într-o învălmăşeală, surprizele veneau aproape din oră în oră. În după-amiaza aceea, Miss Charlotte o luă pe fată încet de braţ şi o duse sub copacii din faţa casei. Acolo, cu un zâmbet ce ascundea vii nelinişti, scoase dintr-

un buzunar o scrisoare pe care i-o întinse:

— Dragă copilă, a sosit asta pentru tine înainte de prânz. N-am vrut să ţi-o dau de faţă cu Miss Furnace, care-i curioasă. Nici chiar eu n-am dreptul şi nici nu vreau să-ţi pun vreo întrebare, dar timbrele nu sunt nici din Franţa, nici din Anglia. Nu ştiu de ce, dar totdeauna adulmec o primejdie în jurul tău. Tot ce vreau să-ţi spun se rezumă în puţine vorbe: păzeşte-te!

Fata luă scrisoarea şi păli.

— Unchiul Charlie a văzut scrisoarea?

— Da. A ridicat din sprâncene şi a spus: „Trebuie pur şi simplu să-i fie dată”. Pe curând, Elizabeth.

Prea emoţionată pentru a rosti vreun cuvânt, fata se întoarse şi se vârî ca într-un refugiu în cămăruţa ei rămasă goală.

Timbrele erau din Austro-Ungaria, scrisoarea, ştia, de la Jonathan, iar scrisul aproape la fel de încâlcit ca şi prima lui scrisoare. Ghemuită în balansoar, lângă fereastră, citi cele ce urmează:

Victorie, adorata mea! *Căsătoria mea e ruptă, iar eu sunt liber să mori de bucurie, nu alta, nu-i aşa*? *Dar iată faptele*: *deznădăjduit să mă văd legat pe vecie de monstrul acela – cum altfel să-i spun*? *– am consultat avocaţi*. *Nu avocatul ei, fireşte – licheaua, s-a lăsat cumpărat de ea şi-i face pe voie – ci oameni ai legii serioşi, cugetaţi*. *Niciunul nu-mi dădea nici cea mai slabă speranţă să mă văd scăpat legal din legătura căsătoriei*. *Ultimului însă, un om în vârstă şi atoateştiutor, i s-a făcut milă de mine şi m-a sfătuit să mă adresez unei feţe bisericeşti, care-a trăit pe lângă cele mai înalte personaje de la Curtea imperială*. *Venerabilul părinte m-a primit curtenitor, ba chiar, ştiind că familia mea e de stirpe veche, reverenţios*. *După complimente, întrebările… O, adorata mea, de ce nu erai şi tu de faţă*? *Nici nu-ţi închipui de câtă fineţe, de cât tact şi*

de câtă pătrundere sunt în stare oamenii aceştia. Îi *găsesc înspăimântător de inteligenţi, încât în faţa unuia dintre ei te simţi aproape ca un copil. Mi-am dezvăluit viaţa intimă cu o mare uşurinţă. Omul nu uita nimic şi-şi cerea scuze pentru tot, dar înainta, înainta şi, deodată, într-o doară, mă întrebă cum eram îmbrăcat la căsătoria mea. I-am făcut numaidecât o descriere foarte amănunţită, nelăsând la o parte niciun galon auriu, nicio panglică, deoarece purtam uniforma abia cu ceva retuşată a bunicului, ofiţer în garda Majestăţii Sale George al III-lea*.

— Cw *spada la şold, poate*? *întrebă el*.

— Precum spuneţi, părinte, era la mare cinste, cu mânerul bătut în diamante.

M-a învăluit atunci într-un zâmbet pe care nu-l voi uita niciodată.

— Vai! *exclamă el vesel, căsătoria dumitale e nulă în faţa Bisericii din cauza acestei nefericite spade. Anulată, căsătoria mea*! Ipso facto, *mi-a zis el. I-aş fi sărutat mâinile. Divorţul e interzis. Iubita mea, o părăsesc pe creatura asta mizerabilă care niciodată n-a fost soţia mea, părăsesc palatul Wilezeck, părăsesc Viena şi sosesc. Jonathan al tău va porni la drum şi te va găsi el în cele din urmă oriunde te vei afla. O, Elizabeth, adorata mea, Jonathan al tău va veni neîntârziat*.

Fata lăsă să-i scape scrisoarea şi leşină.

8

MANE, THECHEL, PHARES[6]

Capitolul CVIII

---

6 *Cântărit, numărat, împărţit*. Cuvinte scrise de o mână fără trup pe peretele din sala de ospeţe a palatului lui Balthazar, într-una din nopţile când acesta dădea un festin şi când Cyrus a cucerit Babilonul (n.a.).)

Îi trebui mult până să-şi vină-n simţiri şi, cuprinsă de spaimă, se ridică. Neclintită o clipă, se duse brusc să se uite în oglindă, ca pentru a-i cere sfatul acelei feţe palide ca moartea care se uita la ea cu gura întredeschisă.

— Ce-ai făcut? şopti.

În timp ce ea sta acolo şi-şi întreba imaginea, scrisoarea ei către Jonathan călătorea spre Europa cu adresa Marii Pajişti, căile de acces, cu micul desen ce închipuia pădurea şi o cruciuliţă ce situa copacul cel mare cu crengi uriaşe, locul întâlnirii lor. Şi cine l-ar fi putut împiedica pe Jonathan să vină, dacă era liber?

Deodată, rupse scrisoarea lui Jonathan, fără a-şi lăsa timp de gândire. Şi nemulţumindu-se cu atât, azvârli bucăţile în vatră şi le dădu foc. În felul ăsta distrugea totul. Nu existase nicio scrisoare. În clipele de panică, izbutea să se încredinţeze că nimic nu se întâmplase, că visase. De cumva avea să vină, ea n-avea să se clintească, ar fi stat în casă, zicând că nu înţelege. Dar Jonathan avea scrisoarea ei…

Îi veni ideea că cel mai înţelept ar fi fost să-i mărturisească totul lui Miss Charlotte. Bătrâna domnişoară avea să aranjeze totul. Ned nu trebuia să ştie nimic. Aici, într-adevăr, era punctul cel mai grav, pe care nu îndrăznea să şi-l mărturisească.

Umblând de colo-colo, îşi punea întrebarea şi, în timp ce trecea prin faţa oglinzii, reflexul îi aruncă: „deoarece Casa cea Mare e a lui Ned”. Ţipă cu furie:

— Mi-e totuna!

Şi, ca să se convingă, rosti încă o dată acelaşi lucru. Misterios efect al cuvintelor repetate pe şoptite, ca nişte rugăciuni: înseninată de-a binelea, îşi potrivi părul, ce suferise de pe urma incidentului, apoi bău un pahar cu apă şi ieşi din cameră.

Afară, sub copaci, se întâlni cu unchiul Charlie, care fuma o ţigară de foi şi părea liniştit, dar în sinea ei avu numaidecât siguranţa că pe ea o pândea şi-o aştepta.

Într-adevăr, veni drept spre ea şi-i zise cu aerul lui de bunătate mieroasă pe care-l cunoştea bine:

— Scumpa mea fetiţă…

Îl privi drept în faţă:

— Da! spuse aproape agresiv.

— Sunt îngrijorat în legătură cu tine.

— Rău faci, unchiule Charlie. De ce nu-mi spui mai curând că scrisoarea asta din Austro-Ungaria te nelinişteşte?

— Nu te enerva. N-aş vrea pentru nimic în lume…

— Dacă asta îţi poate face plăcere, află că mi-a părut atât de smintită, încât am ars-o.

Charlie Jones îşi azvârli ţigara, stingând-o cu călcâiul.

— O! spuse cu un zâmbet, cât de bine recunosc în gestul ăsta bunul simţ al tinerei englezoaice.

Ea însăşi nu se putu împiedica să nu pară mulţumită. Încă o dată ieşea din încurcătură fără să fi fost nevoită să mintă. Orgoliul era intact, iar buna-credinţă liniştită.

La Casa din Crâng, în noaptea aceea, se culcă târziu, dar dormi bine de cum îşi încetă sporovăială cu Miss Furnace. Cât de amuzant era totuşi s-o asculţi pe frumuseţea brună… în halatul ei de mătase roz tivit cu hermină, se aşezase familiar pe canapeaua de catifea de culoarea mierii ce împodobea camera Elizabethei şi-i dădea acesteia sfaturi despre cum trebuia să se poarte după ce şi-ar fi făcut intrarea în lume.

— Că doar n-o să zaci aici şi să mori de plictis. Cere să fii dusă la Paris, la Londra, la Viena. Ce aştepţi ca să fii prezentată la Curtea imperială? E foarte simplu. Eu am obţinut acest lucru fără nicio greutate, devenită pentru împrejurarea aceasta vara unui arhiduce care se uita lung

la mine. împărăteasa e un înger. I-am făcut reverenţa mare, cu panglica până la pământ.

— Nu cunosc niciun arhiduce, zise Elizabeth.

Un zâmbet nostim sluji drept răspuns acestei naivităţi.

— Cu siguranţă că ai vreunul în familie. Dar asta se inventează, un arhiduce la Viena.

De fiecare dată când auzea titlul ăsta, fata se simţea prost. Spusele lui Miss Furnace o stinghereau din ce în ce mai mult prin lipsa lor de verosimilitate. Fără nicio îndoială, marea călătoare inventa.

— Sunt de acord, spunea aceasta, Virginia are farmecul ei, dar pe dumneata nu te văd zăcând în ungherul ăsta pierdut de lume, oricât de încântător ar fi. Şi-apoi, din păcate, umbra unui război posibil ne ameninţă de-aproape. Eu una voi dispărea la momentul potrivit, fără să aştept ultimatumul.

— Încă n-am ajuns acolo, spuse Elizabeth cam cu răceală.

— Ah, nu, nu! Şi totuşi, nu eşti englezoaică?

— Ba da.

— Întoarcerea în Anglia ar fi ceva cât se poate de firesc. Ai avea o ieşire din scenă ireproşabilă, elegantă.

Elizabeth, care stătea aşezată pe marginea patului ei, în halat alb, se sculă.

— Miss Furnace, n-am niciun chef să plec. Până la urmă, începe să-ţi placă la Marea Pajişte, asta e. Vreţi să mă scuzaţi, abia îmi mai ţin ochii deschişi.

— O, dragă Elizabeth, ai un fel al dumitale de-a spune lucrurilor pe nume care mă încântă. Te las. O ultimă reţetă, care o să te amuze şi care circulă la Curtea din Londra, printre femei. Când intri într-un salon, la un bal ori o recepţie, n-are a face, spui mai întâi foarte încet: „prune şi prisme”, ca să-ţi dai o formă drăguţă gurii.

Noapte bună, scumpa mea, şi gândeşte-te la ce ţi-am spus. Aş vrea atât de mult să te văd fericită… departe de-aici!

Şi pieri ca o zână.

Elizabeth se culcă numaidecât, suflând în lampă.

— Departe de-aici… îşi zise ea în întuneric. Ce-o fi în mintea ei?

A doua zi, după prânz, o nouă surpriză. Mânat la galop de Barnabé, un *tilbury* se opri sub fag, în faţa casei. Ned sări jos şi se repezi în vestibul. Cu o voce puternică, strigă:

— Miss Charlotte!

Nimeni nu răspunse, aşa că strigă din nou:

— E cineva aici? Am sosit!

Trecu un timp şi apăru Jemima.

— Miss Charlotte e în livadă, Mr. Ned.

— Unde sunt ceilalţi? Tata e la Mrs. Jones?

— Aşa cred.

— Barnabé, urcă valiza la mine în cameră, şi ghitara. Fii atent la ghitară.

Elizabeth ieşi din salon şi se ivi în anticameră.

— Ned! exclamă ea.

— Da, Ned, făcu el sarcastic. Urcă la tine în cămăruţă, vreau să-ţi vorbesc.

Îi dădu ascultare pe loc. Urcând treptele în câteva salturi, Ned o urmă şi închise uşa, apoi răsuci cheia. Cu buclele lui negre răvăşite şi faţa roşie de emoţie, sta în picioare, rezemat de canat.

Elizabeth îl privi cu mirare şi îngrijorare, tulburată mai cu seamă de tăcerea lui. Deodată, băiatul începu să vorbească cu o voce înfundată şi reţinută.

— Nu puteai să-mi spui mai devreme că nu mă vrei? în brădet, de pildă, în loc să-mi joci comedia oftaturilor? Acum nu mai jucăm, fiinţă nemiloasă, fată rea şi fără inimă ce eşti.

Elizabeth, cu faţa albă ca varul, întinse braţele spre el ca pentru a-l respinge, cu toate că Ned stătea nemişcat, cu picioarele depărtate, cumplit.

— Dar, Ned… protestă ea.

— Niciun „dar, Ned”. Ţi-am scris o scrisoare ca să-ţi ofer mâna mea. Iar tu-mi răspunzi că „da” nu se poate spune prin corespondenţă. Dar ce-ţi trebuia? să-ţi fac o declaraţie de dragoste faţă cu notarul, cu un oficiant al Bisericii protestante şi Biblia lui ca să ne unească?

Elizabeth se prăbuşi pe un scaun.

— Ţi-ai pierdut minţile, spuse cu o voce sugrumată. Niciodată n-am încetat să te iubesc.

— Ce minciuni mai mormăi acolo, zise Ned cu un râs care suna fals.

Tinerei englezoaice i se păru că cineva a biciuit-o din plin peste faţă şi, adunându-şi puterile, se sculă şi-i ţinu piept:

— Cum îndrăzneşti? spuse pe un ton de gheaţă. Eşti beat? îţi poruncesc să deschizi uşa asta pe care-ai închis-o cu cheia.

La rândul lui, Ned rămase năucit, apoi cu furie descuie uşa.

— Îţi dai seama, spuse fata pe un ton dispreţuitor, că te porţi chiar de pe-acum ca un soţ gelos? Aş fi fost nebună să iau de bărbat pe cineva ca tine.

Cuprins de panică, Ned începu să răcnească:

— Încearcă să te pui în locul meu. Cum ai fi îndurat tăcerea asta oribilă? De fiecare dată când venea poşta şi nu primeam scrisoarea ta, ce mi-ar fi redat viaţa, mi se părea că iarăşi îmi spui „nu”. „Nu” de trei ori pe zi timp de-o lună întreagă.

— Linişteşte-te, îi zise Elizabeth ca unui copil. Scena” asta e caraghioasă. Niciodată nu ţi-am spus „nu” şi nu faci nimic în clipa de faţă ca să-ţi spun „da”. Şi-apoi, strigi prea

tare.

Ned făcu un pas spre ea şi-o privi îndelung.

— Elizabeth, exclamă deodată cu o blândeţe nespusă, oare nu vezi cât sunt de bolnav de iubire?

Fata îşi înăbuşi un gest ce-ar fi făcut-o să i se arunce în braţe.

— Acum, când te porţi ca Ned pe care-l cunosc, iar nu ca apucatul de adineauri…

— Apucat! repetă el indignat.

— Da, ai auzit măcar ce ţi-am spus când îţi jucai scena de tragedie?

— Ce mi-ai spus? întrebă el mirat.

— Că şi merita să-ţi fac o declaraţie. Când o să-ţi aminteşti ce-am spus, o să putem vorbi mai limpede.

— Iartă-mă, Elizabeth, n-am auzit, îmi ieşisem din fire.

— Ned, chiar acum ţi-am spus că ţi-am făcut o declaraţie de iubire, nu ţi-e de-ajuns? Eşti cumva prost?

Se năpusti spre fată şi voi s-o sărute, dar ea se zbătu.

— Nu suntem în pădurea de brazi, strigă ea râzând. Acum, când uşa nu mai e închisă, oricine putea intra.

— A cui e vina?

— Să n-o luăm de la cap. Hai să ieşim de-aici.

— Nici nu vreau altceva. Cămăruţa asta caraghioasă a fost a mea când eram mic, dar de multă vreme n-a mai slujit la nimic.

— Da?

— Ce vrea să spună „da”?

— Nu poate omul să spună „da?” fără să-i pui întrebări? Ce mai soţ o să fii pentru cea care te ia de bărbat!

— Pentru cea care te ia de bărbat… repetă el înnebunit.

— Ned, pentru numele lui Dumnezeu, vino-ţi în fire, o

să vorbim despre asta numaidecât. O să stai iar în camera ta frumoasă de la etajul doi, ţi se va da îndărăt.

— Tu unde dormi, Elizabeth?

— Nu mai dorm aici. Tatăl tău m-a dat afară din Casa cea Mare, spuse ea râzând.

— Ata-i bună! Simt că înnebunesc.

Îi explică situaţia cea nouă, Casa din Crâng, fără să pomenească de Miss Furnace; dar n-avu încotro când Ned se înduioşă s-o ştie singură în căsuţa aceea.

— Miss Furnace! Tata mi-a vorbit despre ea anul trecut. O doamnă stranie. Ce idee s-o invite… Cu atât mai mult cu cât prinde rădăcini în casă la oameni.

— Eu n-am nicio părere… Călătoreşte mult.

— Mă faci să râd. Cred că n-a călcat în viaţa ei pe puntea unui vapor. Trăieşte nu se ştie din ce, din împrumuturi, pe cât se spune, dar asta n-o împiedică să trăiască pe picior mare… Tăticu’ o socoate o lady. Când e pe drojdie…

— Aşa se vorbeşte la Universitate? spuse Elizabeth pe un ton batjocoritor.

— Pardon… când trezoreria e cam secătuită – şi i se întâmplă destul de des – face pe doamna de companie în familiile bune…

— La vârsta ei? Mă miră.

— Nu-i chiar atât de tânără cum îţi închipui tu. Şi-apoi, ce aiureală! Să te vâre acolo împreună cu ea… De ce? în sfârşit, de ce?

— Din cauza Ameliei. Câtă vreme o să se simtă rău, eu trebuie să stau departe. Suntem aduse aici pentru mese.

— Acum pricep. Tata a făcut acelaşi lucru şi la naşterea mea. Îndepărtează pe toată lumea, în afară de persoanele indispensabile. Dar o să mergem chiar acum acolo. Să văd şi eu ce s-a ales de bătrâna Casă din Crâng…

Tu o să-mi arăţi.

O teamă instinctivă puse stăpânire pe Elizabeth, dar rămânea fără replică în faţa unor dificultăţi pe care nu le prevedea. Să se afle singură cu Ned în căsuţa aceea i se părea primejdios.

— Du-te fără mine, apoi întoarce-te, îi spuse.

Ned râse mucalt:

— Tot îţi mai e teamă de mine? Doar se află o doamnă de companie în Casa din Crâng, nu?

Dacă Ned s-ar fi pomenit singur cu frumuseţea brună?

— Ai dreptate. Hai să mergem.

După un sfert de oră, pătrundeau în căsuţă, iar Ned se minună numaidecât:

— Au făcut un adevărat giuvaier din vechitura asta! Catifea peste tot, pereţii proaspăt văruiţi, covoare orientale. În romanele populare, asta se cheamă un cuib de dragoste. Cu atât mai mult cu cât pluteşte în aer un miros îmbătător.

— Ştiu, zise Elizabeth înciudată, e de la ea.

Ned adulmecă puternic.

— Un parfum la modă, *Charme du Soir*, nu ne refuzăm nimic.

— Nu vorbi aşa de tare. Sigur e la ea în cameră şi ne-ar putea auzi.

Dar Miss Furnace nu era la ea în cameră, plecase.

Elizabeth avu impresia că a căzut în cursă datorită unei puteri răuvoitoare, căreia un termen vag îi spunea destinul, destinul ei.

— Ei da, zise ea curajos, iată-ne împreună şi singuri.

— Singuri într-un loc închis şi acoperit, zise el glumind, visul tuturor îndrăgostiţilor.

Fata râse nervos.

— Nădăjduiesc că o să fii cuminte şi că ai să te porţi

ca un gentleman. Altfel nimic nu-i cu putinţă. Nu suntem în pădurea de brazi.

— Te rog să observi că până aici am fost corect. Vrei ca acum să-ţi cad în genunchi şi să-ţi fac o declaraţie în toată regula?

— N-are rost. Nu pot suferi atitudinile astea de operă. M-aş simţi groaznic de prost.

— Atunci, Elizabeth, uită-te în ochii mei. Niciodată nu te-am văzut atât de frumoasă ca astăzi, cu raza asta mică de soare ce ţi se plimbă în păr. S-ar zice că anume îmi arată frumuseţea părului tău, ca să-l mângâi, îmi îngădui, Elizabeth?

— Nici pomeneală, m-ai zburli groaznic, şi-apoi, observaţia ta atât de interesantă despre părul meu îmi sugerează o întrebare pe care o vei găsi, poate, nelalocul ei.

— Pune-mi-o totuşi, n-am nimic să-ţi ascund.

— Într-o zi, când ne aflam cu toţii în salon, iar Miranda ne-a adus cafeaua… îţi aminteşti?

— Cred că da, destul de vag.

— Miranda e frumoasă, iar părul ei întunecos ca noaptea. Ce părere ai de Miranda?

— Ce părere vrei să am despre o servitoare de culoare? Niciuna.

— Niciuna? Oare nu ţi-am surprins o privire furişă spre ea, dar plină de admiraţie?

Se lăsă o tăcere stingheritoare, apoi băiatul acela pe care tânăra englezoaică îl socotea cam greoi îi răspunse ceva care-o puse în încurcătură.

— Elizabeth, spuse cu un zâmbet uşor, îmi faci de pe-acum o scenă de menaj? Crezi că are cineva chef să se însoare cu o femeie geloasă?

Fata primi lovitura fără să se clatine dar, în ciuda dragostei pe care tânărul Virginian i-o inspira întrucâtva

fără voia ei, văzu cum Casa cea Mare îi scapă, iar ei îi era pe plac.

— Fără să fiu geloasă, spuse ea cu răceală, poate că am dreptul să mă informez. Ţie îţi plac brunetele, iar eu sunt cât se poate de blondă. N-aş vrea să existe frecuşuri stupide între noi.

— Îngerul meu! Dar îţi jur…

În clipa aceea, un tropot de copite afară, în faţa uşii, îi făcu pe amândoi să tresară.

— Să părem cât mai la largul nostru, zise băiatul pierzându-şi capul.

— La largul nostru. Dar sunt la mine-n casă.

Trecură vreo două-trei minute, cât să lege calul, apoi uşa se deschise şi Liza Furnace intră cu pasul hotărât şi cu capul sus. O amazoană roşie cu firet negru adăuga atitudinii ei ceva regesc, aşa cum voia şi ea cu orice preţ să aibă propria-i persoană. Faţa, însufleţită de galopul în aer liber, strălucea de-o frumuseţe izbitoare. Aruncă o privire spre Ned şi spuse cu o voce indiferentă:

— Ia te uită, un domn.

Elizabeth făcu prezentările. Miss Furnace îşi luă de pe cap o micuţă pălărie bărbătească pe care-o azvârli pe-o sofa, deoarece toate gesturile ei purtau pecetea impertinenţei. Cu amândouă mâinile, îşi înfoie părul greu şi negru ce ondula cu un soi de magnificenţă.

Ned o privea cu gura căscată.

— Mă scuzaţi, spuse fără a catadicsi să-l vadă, urc să mă odihnesc. După escapada asta! Unul dintre voi să spună cuiva să se ocupe de cal.

După ce rosti aceste cuvinte cu semeţie şi indiferenţă, dispăru. Cravaşa, pe care-o lăsase să cadă pe covor, continua să vorbească despre ea, în felul anume al lucrurilor.

— Pe cuvântul meu, astăzi întrece orice măsură.

Cochetăria ei are nişte violenţe…

— Violenţe? repetă Ned năucit.

— Da. Ce te-a apucat? O găseşti încântătoare? Spune.

— Încântătoare? Nu ştiu, abia am avut timp să…

— Timp să ce?… S-o admiri?

— N-am zis asta. Timp s-o văd.

— O să ai destul. Se instalează aici în toată regula.

— Visezi.

— Deloc. În sfârşit, vino-ţi în fire, Ned! Adineauri vorbeai despre ea cu severitate, şi-a fost de-ajuns să-ţi arunce o privire ca să te farmece, la fel ca şi pe ceilalţi, tatăl tău, chiar şi Miss Charlotte.

— Dragostea mea, nu sunt fermecat, ci numai uluit de purtările ei ciudate şi lipsite de jenă. Hai, vrei să ne întoarcem la Marea Pajişte? Pe jos dacă vrei, nu e departe. Ori mă duc eu călare – ea l-a luat pe Napoleon, unul dintre cei mai buni roibi ai noştri – apoi mă întorc să te iau în *tilbury*.

— Dacă vrei! Dar du-te repede şi întoarce-te la galop. N-am niciun chef să mă pomenesc singură cu beleaua asta.

— Se poartă urât cu tine?

— Dimpotrivă, vorbeşte întruna şi mă plictiseşte. Presupun că atitudinile ei dispreţuitoare sunt rezervate bărbaţilor.

Ned zâmbi cu înţeles şi, fără un cuvânt, se duse să-l dezlege pe Napoleon. Fata îl privi ducându-se repede pe drum şi hotărî să-l aştepte pe pajişte mai curând decât în casă. Numai gândindu-se la Miss Furnace şi inima începea să-i zvâcnească de mânie. Cum să nu vezi o rivală în acea nou-venită plină de aroganţă şi-atât de periculos de atrăgătoare?

În lumina blândă a acelei după-amiezi, Elizabeth şi Ned se plimbau până la liziera unei pădurici ce mărginea drumul dincolo de Casa Tumultului. Nu era locul închis şi

acoperit la care visa Ned şi se strădui să-şi supravegheze purtările, cu atât mai mult cu cât trebuia să-şi facă iertată – grea treabă – o privire admirativă în direcţia celei care vrăjea. îi fu tare greu să se explice asupra acestui punct, dar o unse pe fată cu o groază de complimente, aşa cum ungi cu miere o felie de pâine care are untul bine întins pe ea. De altfel, cuvântul miere îi venea întruna pe buze.

— Dragostea mea… Honey…

Elizabeth se lăsă convinsă până la urmă şi chiar, sub copaci, îi îngădui să-şi pună buzele pe gura ei, şi-atât. La vremea cinei, se împăcaseră de-a binelea. Fetei i se păru că uniunea inimilor e pe cale să se săvârşească, în lipsa celei a trupurilor, la care prefera să nu se gândească.

Charlie Jones nu apăru la masă. Amelia se plângea din ce în ce şi, cum laudanumul îi era pe viitor interzis, trebuia să stea lângă ea şi să-i abată atenţia de la răul ei, copleşind-o cu vorbe de îmbărbătare.

Miss Furnace se lăsă aşteptată un sfert de oră, nimica toată, apoi se aşeză lângă Ned, Elizabeth şi Miss Charlotte stând vizavi. îmbrăcată cu o rochie de mătase de culoarea şampaniei, marea călătoare îşi zugrăvi şederea la Constantinopol cu asemenea bogăţie de detalii şi-atâtea nume de paşale, rostite ca din zbor, încât nevinovata Miss Charlotte spuse că se simte ca într-una din poveştile din *mie şi una de nopţi*.

Insensibilă la farmecul povestitoarei, Elizabeth o privea cu o atenţie amestecată cu spaimă, deoarece era limpede că femeia aceea de-o frumuseţe insolentă juca marele joc al seducţiei, dar pentru cine? Aroganţa de mai înainte lăsase loc zâmbetelor, ce păreau a se uni şi-a alcătui ghirlande. Bronzată poate de vântul lungilor traversări, cu pielea de-o culoare ca ambra, abia îmbujorată pe pometi, sub sprâncenele negre şi dese ochii adânci luceau, plini de-o blândeţe vicleană.

Persoana asta minunată abia dacă se atingea de cele ce i se puneau în farfurie. Mâinile ei delicate se agitau uneori când povestirea devenea palpitantă.

Spre sfârşitul mesei, socoti convenabil să-i ceară discret lui Miss Charlotte informaţii despre comitatul Virginiei unde se afla Marea Pajişte. Cunoştea un pic Vechea Casă, de-o simplitate atât de nobilă, dar nu ştia nimic despre istoria ei.

— Mai curând Ned Jones v-ar putea vorbi, şi încă mai bine decât oricine altcineva, de vremele lui îi aparţine.

Imperceptibil, se întoarse spre vecinul ei. Simţind privirea Elizabethei aţintită asupra lui, băiatul încercă să-şi stăpânească tulburarea pe care i-o provoca femeia aceea. Acesteia nu-i fu deloc greu să ghicească ce se întâmplă cu el şi-l învălui numaidecât în zâmbetul acela minunat care nu vrea să spună nimic şi făgăduieşte ceva.

— Atât de tânăr şi dispuneţi totuşi de bunuri, îi spuse. Cum vă simţiţi ca proprietar?

Ned roşi puternic şi bălmăji:

— Nu ştiu, nu mă gândesc niciodată la asta.

— Drăguţ răspuns.

Spunând acestea, se sculă, rugând-o pe Miss Charlotte s-o scuze, deoarece încă se mai simţea obosită după o minunată escapadă prin păduri, făcută călare. Barnabé ar fi putut-o conduce până la Casa din Crâng?

— Barnabé, spuse Miss Charlotte un pic şocată de plecarea aceea bruscă, lasă acolo farfuriile şi înhamă calul la *tilbury*.

Miss Furnace îi adresă mulţumiri lui Miss Charlotte şi-i salută printr-o uşoară înclinare din cap pe Elizabeth şi Ned, care dădu s-o însoţească spre uşă, dar ea îl opri cu un gest al mâinii:

— Voi aştepta o clipă afară. Nimic nu impresionează mai mult sufletul ca vederea cerului înstelat, iar în noaptea

asta cerul e de o transparenţă ce te smulge de pe pământ. N-am mai văzut asemenea lucru decât în Egipt.

În clipa aceea răsună o voce piţigăiată şi tremurătoare ce nu putea fi decât a Elizabethei, cu toate că n-a fost recunoscută pe loc.

— Ned, ai ghitara. Ar fi o ocazie minunată să acompaniezi contemplarea asta cu una din frumoasele tale serenade din Sud.

Câteva clipe domni stupoarea, apoi, pe un ton de cântăreaţă italiană, Miss Furnace modulă încetişor:

— Nu în seara asta.

Graţios, ajunse la uşă, apoi se duse sub copaci. În spatele ei plutea un parfum ce părea să urce dintr-o grădină noptatecă.

Miss Charlotte se ridică la rândul ei şi bătu din mâini:

— Ei, hai, spuse, ce-aţi rămas aşa încremeniţi, copii? Cucoana are purtări bizare, dar e interesantă. E o excentrică, asta-i tot. Tot călătorind…

Ned îndreptă nişte priviri imploratoare spre Elizabeth, care-şi întoarse capul violent.

Capitolul CIX

Împăcarea nu avu loc înainte de miezul nopţii, sub întunericul marelui cedru. Micilor strigăte mânioase le urmă sufocarea plânsetului şi belşugul de lacrimi, continuu de gemete şi de cuvinte de adio, dar vinovatul o făcu pe victimă să le pună capăt doar prin puterea elocinţei lui şi a ameninţărilor de sinucidere.

Se întoarseră cu paşi rari spre Marea Pajişte şi, ca pentru a nu tulbura liniştea nopţii, vorbeau încet şi mergeau ţinându-se de mână.

O vreme se opriră ca să se uite îndelung la cer, până când simţiră ameţeală, deoarece amândurora li se părea că

niciodată stelele nu străluciseră mai tare, cu o intensitate aproape dureroasă.

— Ghitara mea e în cameră, şopti Ned. Dacă ai vrea, m-aş duce s-o iau şi ţi-aş cânta un cântec din Sud…

— O, nu! se împotrivi fata.

— …un cântec frumos de dragoste, nu vrei?

— Femeia asta a stricat totul, vezi tu, când a spus: „Nu în seara asta”.

Ned nu răspunse pe loc.

— N-o să facă ea mulţi purici la noi. Vorbesc eu cu tata. Ştiu eu ce vrea.

— Ce anume?

— Casă, Elizabeth, e foarte vicleană…

— E nebună?

— Nu ştiu. Se vâră în sufletul oamenilor.

— Adevărat că n-o să te mai uiţi la ea niciodată?

— Niciodată… Auzi trăsura asta pe drum? E Barnabé, se întoarce din Crâng. Vrei să te duc acolo?

— Ca să dau nas în nas cu ea? Nici nu mă gândesc. Mi-ar plăcea mai curând să stau din nou în cămăruţa în care-am stat la început aici…

— Nu, tu iei camera de sus, iar eu o să mă culc jos. Nu mai discuta, îi spuse sărutând-o.

Elizabeth îşi lăsă capul pe umărul lui.

— Scapă-mă de femeia asta, se rugă.

— O să fac tot ce pot ca să scăpăm cu toţii de ea. Tata a adus-o ca tu să nu stai singură în Crâng până la naşterea copilaşului pe care-l aşteaptă soţia lui. Nici că se putea alegere mai proastă. E cea mai mare prostie a lui.

— Face multe prostii?

— Şi-a pierdut minţile, dar o să se aranjeze totul. În noaptea asta rămâi aici.

— Ned, dar toate lucrurile mele sunt acolo, hainele, obiectele de toaletă.

— O domnişoară are nevoie de-atâtea lucruri?
— Ned, nu înţelegi, mai ai multe de învăţat.
— Foarte bine. Am să mă duc după toate astea în *tilbury*.
— Eşti nebun? Dacă te vede intrând în casă la ora asta, o să ţipe.
— Nimeni n-o s-o audă.
— Ideea ta e imposibilă. Va trebui măcar să fiu şi eu cu tine.
Puseră amândoi la cale un plan copilăresc şi, de cum sosi trăsura.
Ned îi ieşi în cale, oprind-o pe drum.
— Ai condus-o pe Miss Furnace până la uşa ei?
— Da, Masa Ned. îmi st'iga: „'epede, 'epede! V'cau să mă culc".
— Bine. Dă-te jos, du-te şi tu la culcare şi somn uşor. Am s-o duc pe Miss Elizabeth până la ea acasă. Nu mai am nevoie de tine până mâine.
Barnabé sări jos din *tilbury* cu atât mai mare grabă cu cât Ned continua să-i inspire un sentiment vecin cu groaza. Câteva minute mai târziu, Elizabeth sta lângă Ned, pe capră. Un uşor pocnet din bici fu de ajuns ca roibul s-o pornească iar, după ce trăsura fusese repede întoarsă.
— Nu aşa de repede, Ned. E o nebunie ce facem.
— Trebuie să acţionăm dacă vrei să ai linişte. O să ne oprim la câţiva metri de casă, ca să n-o trezim pe cucoană. O să intru hoţeşte.
— Nu, eu o să intru în casă. Tu n-o să ştii ce să iei. Tu să aştepţi afară, aduc eu totul. Nu trebuie să vadă un bărbat în casă.
Mergeau în trap mărunt, dar tropăitul calului pe drum destrăma totuşi misterul nopţii. Natura întreagă părea să asculte zgomotul acela. În acelaşi timp fericită şi îngrijorată, fata se lipi de Ned.

— Găseşti că-i chiar atât de frumoasă femeia asta? întrebă ea încet.

— În genul teatral, poate. Seamănă cu o actriţă care face totul ca să fie privită.

— Te-ai însura cu o actriţă?

— La ce-ţi umblă mintea, dragostea mea? Uiţi că m-ai iertat?

Urmă o tăcere îndelungă şi meditativă, apoi fata spuse râzând:

— Aproape toate femeile din Sud sunt brune, doar asta vezi… Nu-i aşa?

— Adevărat. Blondele ca tine sunt foarte rare.

— Le iubeşti tot pe-atât ca şi pe brune?

— N-o iubesc decât pe Elizabeth, ştii bine.

Liniştită, Elizabeth se socoti un pic cam proastă pentru faptul că vorbise şi hotărî să fie cuminte.

Micuţa casă părea să doarmă în mijlocul câmpului, ca o persoană încolăcită în visele ei, apărată împotriva oricărei intruziuni prin izolarea şi însăşi vulnerabilitatea ei. Coborâră sprinteni ca nişte pisici, iar Ned legă calul de un copac de la marginea drumului. Şi aşteptă acolo, după cum îi spusese fata.

Prin iarbă, paşii acesteia nu se puteau auzi şi ajunse la uşă, pe care-o deschise cu cheia ei, în timp ce mâna îi tremura puţin. Se duse la ea în cameră în vârful picioarelor, nu fără a dibui la nesfârşit şi a-şi simţi bătăile puternice şi înăbuşite ale inimii în piept.

După ce închise uşa, simţindu-se apărată, porni în căutarea aventuroasă a chibriturilor, le găsi în cele din urmă şi aprinse lampa. O privire aruncată în jurul ei o făcu să vadă decorul acela liniştit ce-i vorbi pe limba mută a lucrurilor. Ciudăţenia clipei de faţă din viaţa ei o izbi: patul în care nu avea să doarmă, balansoarul ce-avea să rămână nemişcat. Dar n-avea timp de pierdut; cuprinsă oarecum

de panică, deschise sertarele de la comodă şi alese repede ceea ce-i trebuia. Veni apoi rândul obiectelor de toaletă din micuţa baie de-alături. Totul fu pus în valiza ce-i slujise când adusese lucrurile la Casa din Crâng. Nu-i mai rămânea decât să ridice valiza de mâner şi să stingă lampa, ceea ce şi făcu, cu inima cât un purice. Să iasă din casă avea să fie mult mai greu. Plănuise ca, odată ajunsă afară, să pună valiza pe peron, iar Ned să vină s-o ia.

Totul era cât pe ce să reuşească. Abia dacă se izbi, dar slab, în vreo mobilă, două, uşa se deschise scârţâind uşor, nu-i mai rămânea decât să străbată o săliţă îngustă, patru paşi de făcut ca să ajungă la uşa casei.

Şi totuşi, în acest spaţiu restrâns se întâmplă ceva ce-i tăie răsuflarea. O lumină foarte blândă lumină deodată săliţa, venind din spatele draperiei drăguţe de tafta în ape schimbătoare ce despărţea apartamentul lui Miss Furnace de tot restul casei. Dincolo de draperie, un coridor ducea spre dormitorul marii călătoare…

Teama o făcu pe fată să rămână ca o stană de piatră. În clipa aceea, capătul draperiei se dădu la o parte, apoi se trase la loc, ca o străfulgerare. Ca într-o vedenie, zări o faţă de un alb şters, fără expresie.

Groaza o făcu să-şi recapete umbletul; printr-un efort frenetic de voinţă, târî valiza şi-o aruncă pe peron, fără să ştie cum de izbutise să deschidă uşa.

Afară, alergă la *tilbury* şi, luându-l pe Ned de braţ, nu-i putu spune decât atât:

— Valiza, repede!

Fără să pună nicio întrebare, băiatul dispăru în întuneric şi, întorcându-se cu valiza, o azvârli în trăsură, unde Elizabeth se şi urcase.

De cum se aflară pe drum, fata îşi sprijini capul de umărul lui Ned.

— Repede, îl imploră.

Biciul pocni, iar calul porni în galop.

— Ce-i cu tine? întrebă Ned.

— O, Ned, am crezut că mor de spaimă. În săliţă, o moartă s-a uitat la mine. Casa din Crâng e bântuită de stafii.

— Asta-i ceva nou, zise băiatul. S-a spus despre Casa cea Mare că ar fi, dar nu despre cea mică. Poate că ţi-ai închipuit…

— Nu vorbi aşa, pentru Dumnezeu! Sunt întreagă la minte, nu sunt nebună. O faţă înfricoşătoare m-a ţintuit cu ochii o secundă. M-a paralizat de groază, de mă întreb şi-acum cum am putut fugi.

— Cu valiza, observă Ned.

— O, nu râde!

— Nu râd, dragostea mea. Niciodată n-o să mai calci pe-acolo. Miss Furnace o să aibă casa întreagă la dispoziţia ei – până când o s-o fac eu să-şi ia tălpăşiţa.

— O să-i explici tatălui tău că bântuie stafiile acolo?

— Mi-ar râde-n nas. Pentru tot ce ţine de lumea cealaltă, tata e de neclintit: după părerea lui, nu există nimic.

— Dar dacă izbuteşti să scapi de Miss Furnace, tatăl tău n-o să vrea ca eu să dorm tot acolo? Ned, aş muri, m-ar găsi dimineaţa ţeapănă ca marmura la mine-n pat.

— Asta nu. Tu singură la Casa din Crâng nu-i cu putinţă, dar iată-ne în faţa unei noi probleme. Ce cred eu e că ai văzut vreo servitoare bătrână de-a cucoanei. E misterioasă. O fi adus-o în taină, pentru că are nevoie să fie îngrijită, ca toate femeile foarte frumoase.

— Foarte frumoase, Ned? întrebă Elizabeth blând.

— Femeile de soiul ei, frumuseţile violente.

— Nu e o lady.

— Face tot ce poate ca să treacă drept o lady, dar are nevoie să ia lecţii.

Înveselită, fata avu o răbufnire de bucurie.
— O, Ned, uită-te pe cer… stelele… tot mai sunt…

Capitolul CX

Pradă unor coşmaruri în care faţa moartei se arăta cu o frecvenţă consternantă, Elizabeth îşi petrecu noaptea în camera cea mare de sus, în timp ce Ned se căznea să doarmă în patul prea scurt din cămămţa de jos.

Şi unul, şi celălalt arătau destul de rău a doua zi dimineaţă. Ca s-o liniştească pe fată în legătură cu Casa din Crâng, Ned nu vedea alt mijloc decât s-o consulte pe Miss Charlotte.

O găsiră cu puţin înainte de micul dejun în salon, unde, ca de obicei, citea *Biblia* în colţul căminului. Elizabeth îi povesti numaidecât vedenia ei. Pe scurt şi precis, nu pomeni nimic de împrejurări, adică fuga în plină noapte din Crâng, ci se mărgini la descrierea îngrozitoarei feţe apărute din spatele draperiei.

Miss Charlotte o ascultă cu atenţie.

— Niciodată nu mi s-a spus că la Casa din Crâng ar bântui fantomele. Miss Furnace nu s-a plâns niciodată. O s-o întreb eu numaidecât.

Privirea ei ascuţită se înfipse numaidecât în ochii fetei, ca pentru a afla adevărul.

— Fetiţă dragă, suntem numai noi trei şi n-o să spunem nimic la nimeni, dar nu cumva ai luat cam mult laudanum ieri-seară?

Elizabeth roşi până la urechi.

— Iei laudanum? sări Ned.

— Câteva picături sunt îngăduite, spuse Miss Charlotte, ca să uşureze o migrenă, o durere de dinţi – ori o foarte, foarte mare supărare. În asemenea situaţii, nu face rău nimănui.

— Asta-i bună! exclamă Ned. Elizabeth!

— Elizabeth n-a luat decât o singură dată *sub* supravegherea mea şi la sfatul meu. Chiar şi tu, Ned, trebuie să ai o sticluţă în dulăpaşul de la tine din baie.

— Se prea poate, dar nici prin gând nu mi-ar trece…

— O să-ţi treacă într-o bună zi, ca la toată lumea.

În clipa aceea, Barnabé se ivi în livrea roşie şi anunţă micul dejun.

— Barnabé, spuse Ned cu o severitate înspăimântătoare, ai aerul cuiva care a ascultat la uşă.

Faţa lui Barnabé se făcu plumburie şi începu să clănţănească din dinţi.

— Lasă-l în pace pe Barnabé, spuse Miss Charlotte, şi hai să mâncăm.

În timp ce se îndreptau spre sufragerie, Ned îi şopti Elizabethei la ureche:

— Chiar ai luat laudanum?

— Da, o singură dată, din disperare amoroasă, răutăciosule.

Ned îşi luă un aer mustrător, deşi, la drept vorbind, se simţea oarecum măgulit, neîndoindu-se că despre el era vorba.

Miss Furnace se lăsă aşteptată câteva minute, dar, când se ivi în uşă, cu o umbrelă minusculă apărându-i capul de soare, produse stupoare. Splendoarea brună a părului scotea în evidenţă, prin contrast, albeaţa pielii, abia colorată în roz pe pometi. Conştientă, fără doar şi poate, de admiraţia pe care o provoca, răspunse printr-un zâmbet plin de tinereţe.

Miss Charlotte nu se putu opri să nu se minuneze:

— Sunteţi într-adevăr că o cadră, spuse ea râzând. Aşa cum vă aflaţi acolo, în rochia aceea drăguţă de culoarea piersicii, cu umbreluţa, într-o rază de lumină.

— Umbrela mea? zise Miss Furnace intrând cu pas

sprinten, unul din acele articole absurde şi irezistibile de la Paris. Nădăjduiesc că toată lumea a dormit bine.

O bună dispoziţie foarte deosebită de starea ei sufletească din ajun arăta că-şi schimba felul de-a se purta precum femeile capricioase din înalta societate.

Elizabeth îl supraveghea pe Ned cu o atenţie feroce, iar tânărul Virginian nu ştia pe ce să-şi aşeze privirea; până la urmă luă hotărârea să-şi lase ochii în jos.

— Miss Furnace, atacă Miss Charlotte cu îndrăzneală, după ce frumuseţea brună se instală lângă Ned, aţi avut vreodată impresia că ar bântui fantomele în Casa din Crâng?

— O fantomă, preciză foarte încet Elizabeth.

Un hohot vesel de râs sluji de răspuns acestei întrebări neaşteptate.

— De-ar fi fost aşa, v-aş fi spus-o, zise Miss Furnace tremurându-şi minunatele-i bucle. O singură dată am intuit prezenţa lumii de dincolo. Era într-un castel regal la graniţa cu Scoţia. Am să vă povestesc toate astea într-una din seri, la iarnă.

— La iarnă! exclamă Elizabeth.

— Ei, da, drag copil; ţi-e teamă de Casa din Crâng?

Întrebarea o descumpăni pe tânăra englezoaică.

— Mărturisesc, spuse ea, că mă simt cam stingheră, mă obişnuisem cu Casa cea Mare…

— În dimineaţa asta ai plecat fără mine. Te-am strigat. Niciun răspuns. Avem micile noastre secrete, misterioasă Elizabeth.

Spunând acestea, îşi luă un aer ştrengăresc care, din motive de neînţeles, stârni în Ned un fel de foame senzuală ce-l înspăimântă. Avu dintr-odată certitudinea că o anumită fericire sălbatică n-ar fi fost posibilă pentru el decât în braţele acelei femei. Ca să nu se trădeze faţă de Elizabeth, îşi întoarse capul, dar în clipa aceea suferea. Până atunci,

toată viaţa lui fusese simplă, avusese câteva decepţii amoroase, repede uitate. De data asta, nebun de dorinţă, făcea cunoştinţă cu neîndurătoarea patimă omenească ce nu se lăsa păcălită. Cu groază, îşi dădu seama că era la discreţia acestei femei şi că ea ştia acest lucru. Ba mai mult, avu intuiţia că şi Elizabeth ştie. Elizabeth care, se gândea el, luase laudanum din cauza lui, a marii dragoste ce i-o inspira el… Sila de sine însuşi puse dintr-odată stăpânire pe el şi băiatul se revoltă. Ridicându-se brusc de la masă, spuse bâlbâindu-se că o durere de cap neîndurătoare făcea să-i zvâcnească tâmplele, ceea ce nu era departe de adevăr, şi, rugându-se să fie scuzat, ieşi din sufragerie fără a arunca vreo privire spre cineva, de teamă să nu se trădeze.

Cea dintâi mişcare a Elizabethei a fost să alerge după el, dar nu îndrăzni şi aruncă o privire disperată spre Miss Charlotte, care clătina din cap:

— Bietul băiat, spunea ea, prea mult munceşte acolo, la Universitate. Din fericire, vacanţa nu-i prea departe.

Miss Furnace avu zâmbetul fermecător al unei suverane care-ar face un hatâr deosebit.

— Am să mă duc numaidecât în grădină la dumneavoastră să-i fac un buchet aşa cum ştiu eu, să-l ajutăm să-şi uite răul.

Elizabeth începu să respire zgomotos şi-şi împinse în faţă ceaşca de ceai, care se vărsă pe faţa de masă. Numaidecât Miss Furnace izbucni într-un râs zglobiu de fetiţă, descoperind un şirag de dinţi minunaţi.

— Câtă emoţie pentru o durere de cap! exclamă ea. Eşti de-o sensibilitate delicioasă şi-o să fii o domnişoară absolut seducătoare! Te şi văd la Curtea Angliei, unde pairi şi duci îţi vor cădea la picioare. Până una-alta, de vreme ce acest minunat mic dejun e pe sfârşite (în realitate, abia începuse), mă duc să fac pe grădinăreasa, dacă îmi

îngăduiţi, Miss Charlotte. Foarfeci de grădină, v-aş ruga, mănuşi şi un coşuleţ…

Întorcându-se spre Elizabeth, adăugă:

— …şi ca să-mi poarte coşuleţul, drăgălaşa Elizabeth…

Răspunsul ţâşni într-un strigăt de mânie:

— Pardon, drăgălaşa Elizabeth are altceva de făcut decât să vă poarte coşuleţul.

— Supărător! exclamă Miss Furnace cu tristeţe, dar poate că Betty a dumitale m-ar putea însoţi.

— Fireşte, zise Miss Charlotte, aruncând o privire mustrătoare spre Elizabeth.

— Betty e la Casa din Crâng, i-o reteză Elizabeth.

— Să fie chemată, replică Miss Furnace, nu-i aşa, Miss Charlotte?

— Fireşte, spuse din nou Miss Charlotte, care avea toate slăbiciunile faţă de marea călătoare.

— Prin urmare, interveni Elizabeth furioasă, o să trimiţi după servitoarea mea la Casa din Crâng ca să-i poarte coşuleţul acestei cucoane, căreia Cerul i-a dat totuşi două mâini. De data asta, chiar că-i înţeleg pe aboliţionişti.

— *Dear me*! * exclamă Miss Furnace.

Miss Charlotte se ridică şi se înălţă pe vârful picioarelor. Şi, pe tonul cel mai piţigăiat din lume, strigă:

— Elizabeth!

Elizabeth se ridică de la masă, Barnabé fugi din spatele uşii.

Ieşi fără o vorbă şi alergă sub copaci până la scara ce ducea la camera copiilor.

Intră fără să bată la uşă şi-l văzu pe Ned în picioare în faţa ferestrei. Se întoarse dintr-odată, iar fata rămase fără grai văzând faţa aceea pe care nu i-o ştia, răvăşită de chin… Câteva clipe se priviră în tăcere, apoi Ned întrebă

aproape încet:

— Ce vrei, Elizabeth?

— Ned, nu mi-e teamă de adevăr. Vorbeşte-mi. O iubeşti pe femeia aceea?

(* Vai de mine! (engl.).)

El clătină din cap:

— Nu.

Rostind cuvântul acesta, avea o expresie atât de gravă şi-atât de dureroasă, încât Elizabeth trebui să-şi plece privirea ca să nu-i vadă lacrimile lucind în ochi.

— Te interesează, Ned, cum se spune, te atrage.

— Nici măcar n-am privit-o în dimineaţa asta...

— O doreşti, nu spune nu.

— Asta n-are nimic de-a face cu dragostea. De iubit, pe tine te iubesc. Nu mă crezi?

— Am să te cred şi mai mult dacă o faci să plece. Mi-ai făgăduit astă-noapte că o să ne scapi de ea. îţi aminteşti?

Înainte ca băiatul să poată spune ceva, se aruncă în braţele lui, rugându-l:

— Te implor, Ned, am să fiu a ta, dar fă-o să plece.

Se strângea atât de tare în el, încât băiatul îşi ieşi din minţi. Sângele îi clocotea în vine de dorinţă, ca adineauri la masă.

— Închide uşa cu cheia, porunci scurt Elizabeth.

— Da ce-ţi veni? Aici?

— Închide uşa, îi porunci iarăşi.

Cu o jumătate de oră înainte de masa de prânz, auziră că sunt strigaţi. Ned ieşi primul şi dispăru pe coridor, ca să se ducă în camera lui de la ultimul etaj. Elizabeth mai zăbovi mult, pentru a face să dispară orice urmă a unei dezordini îngrozitoare, apoi apăru în sfârşit în susul scării, nu văzu pe nimeni, coborî fără grabă şi ieşi.

Unchiul Charlie se plimba în toate părţile prin

mijlocul pajiştii. Când o văzu pe Elizabeth, se grăbi spre ea.

— Ce-am auzit, exclamă el pradă unei vii agitaţii. Nu mai vrei să dormi în Casa din Crâng din cauza unei fantome pe care zici că ai văzut-o acolo?

— Cam aşa ceva, spuse Elizabeth pe un ton glacial.

— Draga mea fetiţă, zise el descumpănit de calmul fetei, doar n-o să ne batem. Vino-ţi în fire. Hai sub copaci să vorbim ca doi oameni cu mintea întreagă.

La umbra fagului, se aşezară pe o bancă, în timp ce tânăra englezoaică îşi păstra în continuare calmul.

— N-ai văzut nicio fantomă, pentru că nu există fantome. E clar?

— E clar, dar e fals, îi răspunse.

Charlie Jones roşi puţin şi o privi cu gravitate. Fata îi înfruntă privirea ochilor lui mari de culoarea furtunii şi nu se putu împiedica să n-o compare cu privirea fiului lui. Ned era mai puţin frumos, dar încă simţea violenţa îmbrăţişării lui.

Unchiul Charlie continuă blând:

— Nu sunt obişnuit să mi se răspundă aşa cum faci tu. Diseară te întorci la Casa din Crâng.

— Crezi?

— Cred, pentru că starea scumpei mele Amelia mă sileşte să te ţin departe de casă, ca să te scutesc de neplăcerea de a-i auzi strigătele. Cu scopul ăsta am adus-o pentru tine pe delicioasa Miss Furnace, care nu-i nici mai mult, nici mai puţin decât doamna ta de companie.

— Nu-mi place Miss Furnace.

— Elizabeth, mă întristează să te văd atât de diferită de minunata domnişoară pe care am cunoscut-o la Savannah şi despre care păstrez amintiri atât de frumoase.

— Sub sicomorul din faţa uşii de la casa dumitale, poate!

— Nu uit de sicomor, dar asta nu schimbă cu nimic lucrurile: o să-mi dai ascultare.

— Depinde.

Ridicându-se, unchiul Charlie apelă la zâmbetul lui fermecător.

— Unde-i Ned? întrebă.

Fetei i se păru că dă o lovitură ca de gong, dar nu se clinti.

— L-am văzut la micul dejun. Pe urmă…

Un gest vag îi însoţi cuvintele ce cuprindeau viitorul întregii ei vieţi.

— O fi plecat iar în vreo escapadă pe Alcibiade. Asta-i lipseşte cel mai mult la Universitate. Am să-l trimit pe Barnabé să vadă cum stau lucrurile. N-am să prânzesc cu voi, Amelia nu vrea să plec de lângă ea, dar fii liniştită, dragă Elizabeth, nu uit de sicomor şi veghez la fericirea ta.

— Să fie într-un ceas bun, unchiule Charlie, spuse ea cu un zâmbet acru.

Capitolul CXI

Prânzul a fost straniu, ca a doua zi după bătălie. Niciuna dintre persoanele de faţă nu semăna cu cea care fusese în chiar aceeaşi dimineaţă. Ned, găsit în cele din urmă de Barnabé, o ţintuia din priviri pe Elizabeth, fără a părea că o vede, într-atât de departe îi era gândul. După cum nu vedea nici buchetul pus în faţa lui, făcut cu mare pricepere din flori micuţe, strânse unele într-altele, şi alcătuind ca o sferă multicoloră.

Mai gânditoare ca de obicei, Miss Charlotte părea să-şi întoame atenţia spre o lume lăuntrică şi, cu o mână distrată, îşi fărâmiţa pâinea prăjită, în timp ce Elizabeth n-avea altă ocupaţie decât, în timp ce mânca, s-o înfrunte pe Miss Furnace, fără a o slăbi din ochi. Aceasta, continuând

a străluci de frumuseţe, dădea impresia că triumfa în singurătate, ca o statuie în mijlocul nisipurilor.

Tăcerea aceasta adâncă se înstăpânise de prea multă vreme pentru a putea fi ruptă cu naturaleţe. La drept vorbind, fiecare se zăvorâse cât mai straşnic în propriile treburi, neavând niciun chef să le părăsească, încât încercară o uşurare generală când masa luă sfârşit. Miss Furnace se întinse în salon, aşteptând ora când avea să fie dusă înapoi la Casa din Crâng. Poate că ar fi fost fericită să mai schimbe o vorbă cu Miss Charlotte, dar aceasta, adulmecând nedesluşit ceva, dispăruse fără o vorbă. Buchetul rămase singur pe masă, spunându-şi povestea scaunelor goale.

Mergând liniştit, Elizabeth se îndreptă spre pajişte, în spatele casei. Ceva mai agale, Ned veni în urma ei şi-o luă de mână. Amândoi se aşezară pe o bancă, la umbra a doi mesteceni, ale căror frunze uşoare tremurau în vânt. Cerul, de un albastru foarte şters, era lipsit de nori.

— Eşti fericită, Elizabeth?

Îl mângâie cu mâna pe faţă:

— N-am spus-o îndeajuns azi-dimineaţă?

Ned îşi sprijini capul obosit pe umărul ei.

— Nici nu m-ai auzit cântând la ghitară, şopti băiatul, gata s-adoarmă. Dacă vrei, acum…

Elizabeth îşi trecu degetele prin cârlionţii lui deşi şi negri.

— De obicei, îi răspunse râzând uşor, la ghitară se cântă *înainte*, şi noaptea. După, nu mai e chiar acelaşi lucru, dar ai o voce drăguţă, o să-mi cânţi o melodie din Sud când vom fi singuri, la Casa din Crâng.

— Singuri, la Casa din Crâng… repetă Ned, dar eu mâine plec.

— Atunci într-altă parte, la noapte, afară.

— Atunci foarte târziu. Ai băgat de seamă că nimeni

n-a vorbit nimic la masă?

— Pur şi simplu pentru că ştiu cu toţii.

Cuvintele îl făcură să-şi înalţe capul.

— Ce tot spui acolo? zise înspăimântat. Cum să ştie?

— Ceva din ei le spune că au ghicit, dar încă nu le vine să creadă.

— Nu înţeleg prea bine ce spui, dar sper să te înşeli.

— Într-o bună zi, tot se va şti, cred.

— În orice caz, sunt nevoit să-i spun tatii, iar mâniile lui sunt cumplite.

— Mânia o să-i treacă, nu trebuie să-ţi fie teamă.

— Nu mi-e teamă – am să-i spun, dar peste o săptămână, am să vin acasă anume, nu în seara asta, nu în noaptea asta. Noaptea face ca totul să fie sinistru.

— Ai dreptate, şi-apoi, noaptea asta ne aparţine.

— Da, dragostea mea, noaptea asta ne aparţine.

— Iar mâine dimineaţă…

— Mâine dimineaţă mă întorc la Universitate.

— N-ai să te întorci, dragostea mea. îţi va fi mai uşor să-i vorbeşti tatălui tău în plină zi. Dacă vrei, ca să-l liniştim, mă voi arunca la picioarele lui, ca într-o dramă.

— Nu ne mai jucăm, Elizabeth.

— Nu, nu ne mai jucăm, de vreme ce sunt a ta pentru totdeauna.

Tonul cu care rostise cuvintele îl făcu să se cutremure. Căsătoria inevitabilă lua o cu totul altă înfăţişare decât ceea ce-şi închipuise el. Instinctiv, băiatul se ridică, iar Elizabeth la fel, stând amândoi în faţa unui altar nevăzut. Totul lua o altă întorsătură în lumea lor. Noaptea de dragoste îl punea pe gânduri. Deodată, îşi dădu seama că nu mai avea nimic să-i spună acelei frumuseţi cu păr de aur, soţia lui de-acum încolo.

Şi totuşi o iubea, dar dacă a o iubi devenea o constrângere… Pentru prima oară, în taina inimii lor, şi

unul şi celălalt îşi puseră aceeaşi întrebare: „Ce-am făcut?” Şi-n faţa ochilor lui, ca şi-ntr-ai ei, persista imaginea obsedantă a unui alt chip de femeie şi-a unui alt chip de bărbat.

— Eşti obosit, micuţul meu Ned, îi spuse sărutându-l. Du-te şi odihneşte-te colo sus, la tine în cameră.

— Recunosc că mi-e somn, dar tu…

— O, eu!… Să nu-ţi pese de mine. Femeile sunt din oţel. După ce-o să te odihneşti, am să-mi scot lucrurile din valiză, care-i la tine în cameră.

Deodată, împinşi de-acelaşi elan, se aruncară unul în braţele celuilalt, obraz lângă obraz, asemeni unor copii care caută în afecţiune mângâierea după un vis spulberat. A fost poate singura clipă în care s-au înţeles.

Ned urcă să se întindă pe pat şi închise ochii, străduindu-se să uite coşmarul ce-l aştepta a doua zi dimineaţă. Cuvintele Elizabethei îl obsedau: „Mă voi arunca la picioarele lui ca să-l înduioşez”. Era convins că e în stare s-o facă. Elizabeth nu se juca. îl ţinea. Şi totuşi, o iubea.

Cu părul în vânt, din capriciu, Elizabeth se duse să se plimbe pe pajişte, cu poalele rochiei târându-se după ea prin ierburile înalte, ca o şoaptă uşoară la fiecare pas. Jonathan. îşi spunea mereu numele acela cu o blândeţe disperată şi, deodată, se lăsă să cadă în iarbă, cu inima bătându-i, cu faţa scăldată în lacrimi arzătoare. După focul durerii, invazia fulgerătoare a plăcerii în carnea ei, totul de nedescris, mai presus de orice delir al poeziei de dragoste, înfricoşător ca un mister, ar fi voit să i-o datoreze altcuiva decât acelui drăguţ şi tânăr Virginian, iar umbra lui Jonathan cel cu ochi de fiară sălbatică stăruia asupra a toate. Fericită şi nefericită în acelaşi timp, se pierdea în închipuirea a ceea ce ar fi putut fi. Faptul să fie cu neputinţă de-acum încolo? El, căsătorit nu mai era, iar ea

nu încă…

O tresărire de bun simţ o făcu să-şi vină în fire. Ned o luase, iar ea îi aparţinea. Şi totuşi, în chiar clipa aceea, Jonathan trebuie să fi ţinut în mâinile lui micul ei desen, cu locul precis de întâlnire, sub arborele gigantic. Se afla pe drum, era sigură, lucru pe care-l dorea şi de care se temea totodată. Totul era prea târziu acum.

— Nebună, zise cu glas tare, ridicându-se.

Trecuse un timp, ziua era pe sfârşite. Hotărî să se întoarcă acasă şi să se ducă să bată cu îndrăzneală la uşa lui Ned.

Băiatul nu dormea, dar o întâmpină cu o înfăţişare îngrozită.

— Valiza, îi spuse, nu mai e aici… Barnabé trebuie s-o fi luat în timp ce mai eram sub copaci.

— Ca s-o ducă la Casa din Crâng?

— Aşa mă tem.

— Tatăl tău nu vrea să stau aici în casă. Totul se încâlceşte din nou, Ned, nu vreau s-o mai văd pe Miss Furnace la Casa din Crâng.

Fără voia sa, numele lui Miss Furnace îl făcu să bată din pleoape.

— Ai s-o vezi la cină.

— Mai bine nu mănânc. îmi taie pofta de mâncare.

— Păi atunci, dacă te-ai închide la tine în cameră acolo sus, înainte de-a veni ea… încă nu-i ora şase…

— Mai avem două ore înainte de cină. Să spui că m-am dus să dau o raită şi că socot să mă lipsesc de cină.

— Iar mâine o s-o vezi…

— O, mâine, totul o să fie altfel, după ce-i vei fi vorbit tatălui tău. Nu ştiu cum, dar totul o să se schimbe, Ned.

Şi, văzând expresia uluită a băiatului, exclamă:

— O, Ned, o să fim fericiţi, dar trebuie să acţionăm, chiar tu ai spus-o. Să acţionăm, să acţionăm, să acţionăm!

Bătu cu piciorul în pământ şi citi disperarea în ochii lui. „Laş ca toţi bărbaţii, se gândi cu dispreţ, în stare să mă lase cu un copil în braţe”.

Se lăsă o tăcere, apoi Elizabeth spuse cu semeţie:

— Nu mă sili să spun eu totul în locul tău. Nu victima are îndatorirea să vorbească, ci vinovatul.

— Victima, Elizabeth? întrebă Ned cu un aer rătăcit.

— Să nu discutăm. Însoţeşte-mă călare până la Crâng şi adă calul acasă, ori fa cu el ce-oi vrea, dar dispari. Să nu fii văzut la cină. Le-ai spus că ne plimbăm. Să plec de una singură ar părea ciudat. Ea ar fi în stare să ghicească.

— Câte ascunzişuri, de pe-acum.

— Sărută-mă, Ned. Abaterea asta uşoară de la adevăr ne va fi iertată şi va fi cea din urmă. Trebuie ca totul să pară verosimil. Pentru asta, e de ajuns să nu fim văzuţi la cină.

Simţi dezlănţuindu-se în adâncul lui o mânie nestăpânită şi, cu o voce rece şi precisă, întrebă:

— Să nu fim văzuţi la cină? Vrei să spui ca ea să nu ne vadă, ba chiar ca Miss Furnace să nu *mă* vadă.

Spre mirarea lui, Elizabeth răspunse liniştit:

— Mă apăr. Porunceşte să se pună şaua pe cai.

— Blânda mea Elizabeth, nu te credeam atât de… de… atentă.

— Lasă-mă să te ajut. Neîncrezătoare e cuvântul potrivit. Tu eşti al meu, după cum eu sunt a ta. Veghez asupra fericirii noastre. Numai de nu te-ai arăta fricos mâine dimineaţă în faţa tatălui tău…

O pălmui.

Gestul îi ului pe-amândoi, ca şi cum mâna ar fi sărit cu de la sine putere să lovească obrazul mirat. Elizabeth îl privi pe Ned cu admiraţie: în picioare, fără haină şi descheiat la gât, stătea cu picioarele depărtate, ca un soldat. Cârlionţii negri şi zburliţi sporeau însufleţirea feţei

încă roşie de mânie, şi-l găsi frumos.

— Ai meritat-o, zise el cu un râs silit. Asta ca să te înveţe minte…

— Să mă înveţe ce? îl întrebă înlănţuindu-l cu braţele ei.

Ned făcu un gest ca pentru a se desprinde.

— La ce-ţi umblă mintea? Ai să strici tot…

Galopând în neştire, ajunseră la Casa din Crâng. Betty aranja lucrurile Elizabethei la ea în cameră şi scoase un strigăt văzându-i intrând.

— Masa Ned, spuse ea, don’soa’a Fu’nace o să vină.

— Nu înainte de-o oră, pe puţin. Cred că încă mai sunt la masă. Lasă-ne, Betty.

Bătrâna şi micuţa negresă îi privi cu un aer speriat şi se îndreptă spre uşă. Elizabeth aşteptă ca bluza cea roşie să dispară.

— Şi eu care te credeam un înger, spuse el râzând.

— Nu sunt un înger, Ned, sunt o femeie căreia i-ai deschis o cale nouă. Iar acum, trebuie să te duci îndărăt cu caii, pricepi? Se înserează, abia dacă am timp să mă culc fără să mai aprind lampa. Fugi repede, altfel Betty, biata de ea, o să bănuiască ceva.

— Şi ce dacă? Ce importanţă are?

— Nu vreau.

— Dar de ce? Fie că ştie, fie că nu, acum, o servitoare…

— Nu vreau… Nu Betty. Nu poţi înţelege. Du-te, Ned. Ne vedem mâine dimineaţă.

Şi-l împinse afară. După ce uşa se închise, lăsă să se scurgă o vreme, până ce auzi pasul înăbuşit al cailor pe pajişte.

— Betty! strigă.

Slujnica veni aproape numaidecât.

— Betty, am să mă mărit cu Mr. Ned. Eşti mulţumită?

— Masa Ned! O, da, don’soa’a Lisbeth. Când?

— Foarte repede.

— Foa’te ’epede? făcu Betty cu o nuanţă de îngrijorare.

— Da. Tu eşti prima căreia îi dau vestea asta, Betty, mititica mea. Iar acum, fii drăguţă. Mă culc şi vreau să dorm. Să nu-i spui lui Miss Furnace că am venit cu Mr. Ned.

— Nu, don’soa’a Lisbeth.

— Să spui o rugăciune pentru mine. Să-i ceri lui Dumnezeu să nu mai văd niciodată nici urmă de fantomă pe-aici.

— Nu, don’soa’a Lisbeth, Betty nu ce’e.

— Cum aşa? Şi de ce, mă rog?

— Pent’u că aici nu-i nicio fantomă.

— O, Betty, doar am văzut-o. O faţă de să te-nspăimânte, colo, în spatele draperiei.

— Atunci, don’soa’a Lisbeth t’ebuie să cea’a.

— Degeaba cer, Dumnezeu nu-mi ascultă ruga.

— Atunci, nu-i nicio fantomă.

— Betty, eşti răutăcioasă. Doar îţi spun că am văzut pe cineva.

— Pe cineva da, cineva în came’a.

— E cineva? O, Betty, ai să mă superi. Spune-mi cine e în cameră.

— Miss Fu’nace.

— Bineînţeles, şi mai cine? Pe cine am văzut?

— Betty nu spune.

— Atunci, aprinde lampa asta şi hai cu mine în cameră la Miss Furnace.

— Nu bine, don’soa’a Lisbeth, nu bine.

— Dă-mi ascultare! o repezi Elizabeth. Mergem împreună, aşa că n-are să-ţi fie teamă.

Fără nicio tragere de inimă, bătrâna slujnică aprinse

lampa cu ulei şi se dădu la o parte, ca s-o lase să treacă pe Elizabeth.

— Nu, zise aceasta, tu mergi înainte, tu mă călăuzeşti.

Împreună străbătură vestibulul, apoi Betty trase într-o parte draperia de tafta în ape schimbătoare, pe care fata se feri s-o atingă, ca şi cum s-ar fi temut să nu ia cine ştie ce boală de pe cealaltă lume, de la moarte.

În faţa uşii de la cameră, o nouă şovăială din partea lui Betty.

— Don'soa'a Fu'nace nu mulţumită dacă ştie.

— N-o să ştie nimic. Intru, pe urmă ies. Deschide.

După ce deschise în sfârşit uşa, învingându-şi ultima şovăială, Betty intră, urmată de Elizabeth, care-şi plimbă curioasă privirea de jur-împrejurul camerei. Două oglinzi în ramele lor aurite reflectau umbletul nesigur al lămpii, asupra căruia plana o senzaţie de vinovăţie.

— Pune lampa pe masă.

Betty o puse în mijlocul unei măsuţe de marmură.

— Acum, t'ebuie plecat, don'soa'a Lisbeth.

— Taci din gură, vreau să văd cărţile astea.

Erau nişte cărţi aşezate în şiruri de câte treizeci, pe fiecare raft al unei etajere din mahon. Elizabeth citi cu glas scăzut titlurile câtorva volume.

— *Călătorie în Turcia, în Spania, în Austro-Ungaria, Noi călătorii în Orient, în Prusia, în Rusia*… Fireşte, mare călătoare, femeie cultivată, recunosc, dar cât caz face de ştiinţa ei! Ia te uită…

Se opri în faţa unei uşi micuţe, pe care zadarnic încercă s-o deschidă.

— E închisă cu cheia. Betty, deschide!

— Betty nu poate, don'soa'a Lisbeth. Don'soa'a Fu'nace nu v'ea. Cabinet de toaletă al don'soa'el Fu'nace.

— Ai cheia?

— Betty nu poate deschide… Don’soa’a Fu’nace nu dă voie.

— Nu eşti slujnica lui Miss Furnace, ci a mea, aşa că deschide.

Betty începu să se foiască şi-şi împreună mâinile, uitându-se la stăpâna ei.

— Dacă don’soa’a Fu’ăiace nu v’ea, nici Domnul nu v’ea.

— Ce-i nebunia asta pe capul tău, Betty? Deschide uşa, ori te alung din slujba mea.

— Nu bine, don’soa’a Lisbeth, Dumnezeu te pedepseşti.

— Pentru ultima oară, îţi poruncesc să deschizi.

Bătrâna izbucni în plâns şi se duse să ia o cheie dintr-un ungher întunecos al camerei. Întorcându-se la Elizabeth, căzu în genunchi şi-i întinse cheia.

— Don’soa’a Lisbeth o să fie pedepsită în’o bună zi, şi-atunci o să-şi amintească de Betty.

— Câtă tevatură pentru cheia unui cabinet de toaletă, şopti Elizabeth, vârând cheia în broască. Pe cuvântul meu, parcă ar fi ca în povestea lui Barbă Albastră… A… nu se vede nimic. Adă lampa încoace, Betty.

Dar Betty fugise, încât fata trebui să aducă ea însăşi lampa, ţinând-o la înălţimea capului ei.

La început, tot ce putu vedea erau lucruri cât se poate de obişnuite. O vană de tablă agăţată de perete. O oală de apă într-un lighean, o oglindă pusă sus şi aplecată spre înainte, apoi privirea îi coborî pe o masă unde flacoane şi cutii se înşiruiau într-o împestriţeală de etichete multicolore.

Punând lampa pe un colţ al mesei, cercetă toate acele obiecte cu o atenţie tot mai însufleţită, deoarece fiecare din ele nu vorbea decât de înfrumuseţarea pielii, a tenului. Indicaţii precise te învăţau cum să procedezi.

Cremele pretindeau un uşor masaj din vârful degetelor pe piele, în aşa fel încât să se aplice într-un strat compact. În altă parte, o cremă fluidă, ce-abia trebuia să atingă pometţii obrajilor, făgăduia un efect înfloritor şi garantat durabil.

Elizabeth nu ştia aproape nimic din toate acele rafinamente, iar pupilele ei albastre dansau de plăcere deschizând cutiuţele şi flacoanele acelea pe care le punea exact la locul lor cu mare grijă. Ideea de a-şi pune un strop din culorile acelea pe piele îi veni în minte şi i se păru la început caraghioasă. Având în obraji nişte culori jinduite de toate cucoanele, ce nevoie avea de marafeturile acelea?

Şi totuşi, ar fi fost amuzant să încerce, pe palmă, de pildă… Alese un ton de piersică abia bătând în roz, şi rămase uimită de rezultat. Ce minune! Pielea absorbea culoarea aceea delicată.

Câteva minute privi la feerica nuanţă de pe mâna ei, albă cu câteva clipe mai înainte. Frecă pata aceea de culoare, ca s-o facă să dispară, dar nu se ducea.

Râse de una singură. Într-o bună zi, când o să fie bătrână, îi vor veni în ajutor cutiuţe şi flacoane de toate felurile şi, dintr-odată, se opri din râs. îmbătrânirea nu putea fi ocolită, doar dacă mureai de tânăr.

Apucând lampa, ieşi din cămăruţă, apoi închise cu cheia. Cât o fi stat acolo? De s-ar fi întâmplat ca Miss Furnace s-o prindă… Ce vârstă să fi avut marea călătoare? Gândul ăsta îi veni dintr-odată în minte, în timp ce trecea prin camera plină de cărţi şi oglinzi. Niciodată nu se gândise la asta. Şi totuşi, întrebarea i se părea interesantă, atât de interesantă încât, ajunsă la ea în cameră, şi-o puse din nou. Frumuseţea brună trişa oare?

Betty putea să ştie câte ceva, deoarece cu siguranţă că o văzuse dimineaţa, la sculare. Şi o chemă pe Betty.

Bătrâna slujnică se înfăţişă după o vreme, dar nu mai era chiar aceeaşi Betty umilă, frântă de şale; dimpotrivă,

făcea o sforţare să stea cât mai drept cu putinţă în bluza ei de culoarea focului, şi se uită la Elizabeth fără urmă de zâmbet pe buze.

— Betty, mititica mea, o vezi pe Miss Furnace dimineaţa, când se scoală?

— Uneo'i, don'soa'a Lisbeth, răspunse Betty nemulţumită.

— Cum arată în clipele acelea?

— Ca Miss Fu'nace.

— Nu vrei să răspunzi, foarte rău faci, trebuie să spui adevărul. Arată la fel de bine ca atunci când pleacă cu mine în *tilbury*, ca să ne ducem la Casa cea Mare?

— Miss Fu'nace totdeauna bine, totdeauna d'ăguţă cu Betty.

— Bine. Du-te, Betty. Mă dezbrac singură.

Avu surpriza s-o vadă pe slujnică ieşind din cameră fără o vorbă şi se gândi: „Ştie totul, dar nu vrea să spună nimic – de cinstită ce e. Nu-i poţi purta pică pentru asta”.

Îşi scoase rochia şi toate celelalte haine, apoi aprinse o lumânare pe măsuţa de noapte, suflă în lampă şi se culcă.

Biblia era la îndemână, ca un fetiş. N-o mai citea ca pe vremuri. Cartea îi stârnea îngrijorare şi îndoială. Iar dacă o deschidea la întâmplare, dădea peste fraze îndreptate împotriva ei, uneori într-un fel atât de personal şi de direct, încât îi tulbura somnul. Şi totuşi, voia să ştie cartea acolo, în legătura ei neagră, veghind în ciuda a tot şi toate.

Întârzia clipa când să stingă lumânarea, cuprinsă de-o teamă copilărească de întuneric, de vedenii posibile. Nu-i plăcea că Betty nu mai era ca înainte. Ce exista între servitoarea neagră şi femeia aceea? Ce înţelegere? Ce târg, poate? Caraghios. Nu cu draga ei Betty. Dar era prea mult mister la Casa din Crâng, prea multă singurătate.

încât simţi un fel de uşurare auzind trăsura ce-o aducea pe Miss Furnace. Aceasta îi dădu drumul lui Barnabé, pătrunse în casă, apoi se opri în vestibul, unde Betty îi ieşi în întâmpinare cu lampa în mână.

— Bună seara, Betty, se auzi vocea plină de modulaţii care de obicei o amuza pe Elizabeth, dar nu în noaptea aceea. Aprinde lampa la mine în cameră şi du-te la culcare, eu stau ceva mai târziu.

— O, don'soa'a Fu'nace, Betty poate aştepta.

„Trădătoarea! gândi Elizabeth. Ce zeloasă! Nu degeaba le bănuiam eu”.

Mai schimbară câteva vorbe, apoi fata fu cât pe ce să strige de mirare, auzind bătându-se la uşă.

Miss Furnace intră şi zâmbi:

— Am văzut lumină, spuse. îmi acorzi câteva minute?

Zicând acestea, se aşeză în fotoliul cel mare şi-i adresă fetei încă un zâmbet. Ridicându-se în şezut, Elizabeth se sprijini în perne, uitându-se la vizitatoare în tăcere. În lumina îndoielnică, mari pete de întuneric o înconjurau pe aceasta ca un zid mişcător.

— Nu mă poţi suferi, Elizabeth, spuse Miss Furnace cu blândeţe. Ochii dumitale o spun, chiar dacă gura tace.

— De ce spuneţi asta?

— Pentru că mă doare. N-am o viaţă prea fericită. împrejurările nu-mi îngăduie să locuiesc nicăieri mai mult de câteva luni. Nădăjduiam să aflu aici… ce? un liman de îndurare.

— Călătoriţi atâta…

Miss Furnace repetă ca în vis:

— Călătoresc atâta… De ce călătoresc oamenii? Deseori ca să fugă de singurătate, de plictis. Ştiu şi eu? De deznădejde. Dar să lăsăm asta, eşti prea tânără ca să mă poţi înţelege şi te împiedic să dormi.

O asemenea disperare i se citea pe faţă, încât

Elizabeth întinse mâna spre ea:

— Nu plecaţi dacă vreţi să-mi spuneţi ceva, am să încerc să vă înţeleg.

— Nu merită osteneala. Astăzi, când tot timpul prânzului m-ai privit cu aerul acela victorios care m-a rănit cumva, am înţeles că şi de data asta am pierdut partida.

— Îmi puteţi explica?

— Nu fi nemiloasă, Elizabeth… Micuţa dumitale Betty, care nu înseamnă nimic pentru nimeni, a arătat că are inimă. A ghicit. Şi eu, cred că-ţi dai seama. O femeie înţelege numaidecât. E de ajuns o singură privire. N-aveam de ce să-ţi port pică, dar mi-ai răsucit cuţitul în rană, cum se spune, ba da, ba da, cu o bucurie cumplită.

— Nu spuneţi asta, protestă Elizabeth, nu-mi dădeam seama, am greşit.

Miss Furnace se ridică.

— Cuvintele astea şterg totul, Elizabeth. Eşti tânără, iar tinereţea e nemiloasă, şi mai ştii foarte bine că eşti şi drăguţă.

— Vă încredinţez că…

— Nu protesta, am avut şi eu vârsta dumitale. Şi-apoi, ţi-era teamă.

— Teamă, mie? De ce să-mi fi fost teamă?

— Ca să nu ţi-l iau pe Ned. Faţa dumitale spune tot. Am văzut totul. O privire furişă mi-a destăinuit toată povestea voastră. Dumneata nici nu bănuiai. Ieri, când ai venit după valiză, împreună cu el. Abia am dat puţin draperia la o parte, apoi am tras-o la loc. O clipă…

Elizabeth sări jos din pat.

— Miss Furnace!

— Da, ce s-a întâmplat? Pari înspăimântată, de parcă ai fi văzut o fantomă. E timpul să plec! adăugă cu un râs lipsit de bucurie… Noapte bună, Elizabeth.

Şi cu aceeaşi graţie ce n-o părăsea niciodată, până şi

în cele mai simple gesturi, se grăbi spre uşă şi dispăru.

Cuprinsă de-o slăbiciune bruscă, Elizabeth simţi că i se moaie picioarele şi căzu în genunchi lângă pat. Un geamăt îi ieşi din piept:

— Ea era! Ea era fantoma…

Biata fantomă, spălată de frumuseţea ei factice.

Elizabeth nu putea îndura revelaţia unei atât de triste taine. Toate pudrele şi cremele din cabinetul ei de toaletă ar fi trebuit să-i deschidă ochii, dar legătura dintre ele şi sinistrul chip livid îi scăpase. Iar a doua zi, privirea ei triumfătoare în faţa frumuseţii brune… De-ar fi bănuit care era adevărul!

I se făcu ruşine şi groază de ea însăşi. Fără să se gândească la cele ce avea să spună, alergă în cămaşă de noapte până la uşa lui Miss Furnace şi bătu/

— Tu eşti, Betty? Culcă-te, totul e-n regulă.

— Nu e Betty, Miss Furnace, eu sunt.

— Draga mea Elizabeth, nu primesc pe nimeni la mine în cameră, dar ce s-a întâmplat?

— Nimic… nu ştiu.

Deodată, începu să izbească puternic în uşă, ca pentru a-şi ascunde sunetul propriei voci:

— Să vă spun că-mi pare rău… că vă cer iertare.

Dinăuntru, răsună o voce, o voce lipsită de modulaţii, omenească, angoasată:

— Nu-ţi pot deschide şi te sărut, Elizabeth, nu poţi înţelege de ce, dar te strâng în braţele mele. Fii fericită. Totul e uitat, ţi-am spus-o.

— Mulţumesc, Miss Furnace.

Capitolul CXII

A doua zi dimineaţă, trăsura veni să le ia pentru micul dejun. Niciuna, nici cealaltă nu rosti nicio vorbă,

prezenţa lui Barnabé făcând imposibilă orice conversaţie. Zâmbete au fost schimbate totuşi, afectuoase de-o parte şi de cealaltă.

Elizabeth se străduia din răsputeri să rămână calmă, dar avea îndoieli în privinţa comportării lui Ned, punându-şi speranţe în curajul lui bărbătesc. Unchiul Charlie avea clipele lui de violenţă.

În ziua aceea, ca şi în celelalte de-o bucată de timp, nu coborî, iar Ned, secondat de Elizabeth, luă hotărârea să-i trimită un mesaj prin Jemima. „Dragă tăticule, am să-ţi spun ceva urgent şi de cea mai mare importanţă. Te aştept în salon. Ned”.

În salon, soarele trimitea raze dindărătul copacilor şi presăra mulţime de pete aurii pe covorul cel mare persian. Păsări ciripeau în grădină. Totul respira pacea şi fericirea, dar tânărul student rămânea întunecat.

— Vrei să rămân cu tine, ca să mă arunc dacă trebuie…

— Nu, nu. Du-te, te rog, am să mă bat de unul singur.

— Bravo, Ned. Eram sigură că o să fii la înălţime.

În clipa când ieşea din salon, se încrucişă cu unchiul Charlie, în halatul lui de casă de mătase purpurie.

— Bună dimineaţa, Elizabeth. Sper că pehlivanul ăsta de Ned nu uită că are tren peste un ceas. Abia dacă are timp să mănânce. Ce-o fi având să-mi spună?

Neştiind nimic din diplomaţia necesară în cazurile delicate, Ned se despovără numaidecât de greutatea tainei lui:

— Tată, am făcut cu Elizabeth o boacănă cât se poate de mare. De ieri… e femeie.

Aşa cum stătea, în picioare, în mijlocul salonului, aşteptă palma ce-avea să-l facă să se rostogolească pe jos. Dar nu veni. Unchiul Charlie ridică din sprâncene şi-i zise:

— Ce să-i faci? Suntem cu toţii la fel, cei din familia

Jones. Sânge fierbinte! Am făcut acelaşi lucru cu mama ta.

Ned rămase cu gura căscată de mirare.

— Dar ia spune-mi, cum de-ai izbutit? Micuţa nu pare deloc îngăduitoare. S-a apărat?

— Câtuşi de puţin.

— Cu alte cuvinte, deplin şi total consimţământ de ambele părţi, îmi închipui.

— Aproape. Ea voia…

— Că şi merita osteneala să tocmesc o doamnă de companie la un preţ de aur, ca s-o apere. Iar acum, cum să scap de cucoană?

— Cu preţ de aur, tăticule.

— Bineînţeles, dar acum, băiete dragă, te-aşteaptă însurătoarea, nu-i aşa?

— Da, tată.

— Şi încă numaidecât. Ştiu prea bine ce mi s-a întâmplat mie. Tu, ocupă-te de trăsură. O să ne ducă la Manassas. Ministrantul va face totul de minune, ţinând seama că eu i-am construit biserica. Pe urmă martorii. Trebuie doi. Să te duci la comodor şi să-i spui că-i cer serviciul ăsta, dar neîntârziat. Unu la mână. Şi încă unul. O femeie. La naiba! N-o văd decât pe ea: Miss Furnace.

— Crezi?

— Nu doar cred, ci aşa vreau. Cu distincţia şi frumuseţea ei, o să-l dea gata pe bătrânul prezbiterian stafidit.

— Elizabeth e anglicană.

— N-are importanţă. E protestantă. Căsătoria e valabilă.

Bătu din palme.

— Repede, bea o ceaşcă de cafea şi adună-i pe cei de care ai nevoie. Charlotte să se ocupe de Amelia.

— Şi Universitatea?

— Azi nu te duci la nicio Universitate. Am să-i scriu

preşedintelui. Apropo de căsătorie, Elizabeth consimte?

— Din toată inima! exclamă aceasta alergând spre el.

Charlie Jones izbucni în râs şi-o strânse în braţe.

— A auzit tot. Dacă n-ar fi urechile şi uşile, n-ar mai fi nici teatrul şi nici romanele, dar iată că visul meu s-a împlinit. Vino încoace să te sărut din nou.

Elizabeth simţi un obraz proaspăt ras plimbându-i-se pe toată faţa, într-o adiere de colonie, şi în mai multe rânduri gura unchiului Charlie o atinse pe a ei.

— Ned! îi strigă băiatului care ieşea din salon, să fie înhămaţi patru cai la trăsură. Vreau ca totul să se facă în dimineaţa asta. Oamenii au să numere pe degete… îi ştii doar. Iar tu, tu ai sosit la momentul potrivit. Şi acum, ca să dregem totul, tipograful meu va face ca vestea asta interesantă să ajungă la Savannah. Pentru statul Virginia, am eu grijă. Cât despre mama ta, îi spuse Elizabethei, va afla destul de curând.

Ziua trecu ca un vârtej.

Întoarcerea de la Manassas nu aduse întreaga bucurie ce era de aşteptat, în ciuda bunei dispoziţii exuberante a unchiului Charlie. Foarte uşoară, încât acesta din urmă nu putea avea nici cea mai măruntă bănuială, o umbră plana asupra fericirii nupţiale.

Comodorul se purtase nemaipomenit, plin de-o demnitate impozantă. Veşnic strălucitoare, dar mult mai serioasă ca de obicei, Miss Furnace îşi jucase rolul cu o tărie admirabilă, păstrând pentru final un zâmbet de martir hărăzit tinerei sale rivale, mai fericită decât ea.

Îşi întoarse ochii când Ned, pentru ultima oară, se uită la ea pe furiş, învăluind-o într-o privire flămândă.

Ea însăşi îşi anunţă plecarea unchiului Charlie. Discuţia avu loc în mica bibliotecă unde portretul venerabilului strămoş prezbiterian veghea asupra siestelor şi-a bătăliilor date de conştiinţă. Un plic se strecură

aproape tainic dintr-o mână într-alta, iar marea călătoare plecă ceva mai înseninată.

În aceeaşi seară, proaspătul căsătorit părăsi Casa cea Mare, ducându-se la Universitate, în timp ce tânăra lui soţie se culcă singură în atmosfgera severă a camerei cu garderoburi flamande.

O mângâiere o aştepta. Bătrâna Betty se ivi dintr-un ungher al uriaşei încăperi şi, azvârlindu-i-se la picioare, îi apucă mâinile, scăldându-i-le în lacrimi.

— Ce te-a apucat? o întrebă Elizabeth.

— O, don'soa'a Lisbeth, Betty foa'te mulţumită acum. Totul e bine, da' nu t'ebuie să spui lui Masa Ned că năluca c-a ea, don'soa'a Fu'nace.

— Bineînţeles că nu, asta-i bună!

La drept vorbind, avusese de gând să-i spună, ca să-l vindece pe Ned de obsesia lui absurdă, dar renunţase la ispita asta.

— Înt'o bună zi, don'soa'a Lisbeth o să se gândească la Betty şi o să-i fie f'că.

— Taci din gură, Betty.

— Ia'tămă, don'soa'a Lisbeth.

— Hai, Betty, lasă-mi mâinile şi ridică-te, eşti de-o mie de ori iertată.

În timp ce scena asta avea loc, unchiul Charlie sorbea un *julep* în camera soţiei lui, unde aceasta dormea. Miss Charlotte se afla lângă el, într-un fotoliu-balansoar, liniştită de întorsătura pe care o luaseră lucrurile, dar continuând să mai fie un pic îngrijorată în privinţa Elizabethei.

— Linişteşte-te, îi zise unchiul Charlie, cu un zâmbet maliţios. Strigătele pe care le va putea auzi îi vor desăvârşi educaţia acum, când e măritată. Şi-o să strige şi ea, numai că, în ziua aceea, jur să mă aflu în insula Barbados!

Capitolul CXIII

Şi din nou Casa cea Mare se cufundă în tăcere; nu se-auzeau decât, uneori, gemetele Ameliei, care nu suferea, ca de obicei, decât de spaima marilor dureri ce-aveau să vină.

„Pe când rândul meu? se întreba Elizabeth... în ianuarie viitor...” Dar prefera să nu se gândească la asta. Velşa îi dăduse de înţeles că o aşteaptă clipe groaznice. Elizabeth n-avea niciun chef să-i anunţe căsătoria ei. De altfel, luase hotărârea să rărească scrisorile cu ea, încât nimic nu sosea de la Dimwood; fără îndoială, acolo era prea cald ca să-i vină să scrie.

Miss Charlotte se dovedea mai puţin vorbăreaţă ca de obicei şi părea îngrijorată, pândind sosirea poştei ca să-şi arunce ea un ochi peste scrisori, înainte ca Jemima să i le ducă lui Charlie Jones.

Într-o zi, Elizabeth surprinse un dialog uimitor. Uşa de la camera Ameliei rămăsese deschisă, iar vocea unchiului Charlie se auzi:

— Pune corespondenţa pe birou, Jemima. Tot nimic din China?

— N-am văzut nimic, Mr. Jones.

Uşa se închise. Elizabeth se uită la Miss Charlotte.

— Cumnatul meu are contoare în toată lumea, zise scurt bătrâna domnişoară.

Elizabeth nu insistă. îi era indiferent dacă nu sosise nicio scrisoare din China pentru unchiul Charlie, de altfel, totul îi era indiferent de când Ned plecase şi nu-i scria. Învăţătura, îi explica Miss Charlotte. Elizabeth se prefăcea că se mulţumeşte cu explicaţia asta. Când se culca însă şi toate luminile erau stinse, ore în şir îi dorea în mod straniu prezenţa, iar patul cel mare i se părea un adevărat pustiu. Suferea cum încă niciodată nu mai suferise, de-o suferinţă

ce-o distrugea. Noaptea nu se mai isprăvea, goală şi nemiloasă.

După ce se îmbrăca, îşi înşela groaza de plictis călărind. Pădurea era refugiul ei, deşi nu mai credea cu-adevărat că pe-acolo se va ivi vreodată Jonathan. Căsătoria schimba totul, ucidea visul.

Foame nouă, neştiută de adolescenţa ei, dorinţa se trezea în ea asemeni unei flăcări devoratoare. îi era ciudă pe tânărul Virginian pentru a fi aprins jarul în trupul ei, până atunci cufundat în lâncezeală. Ziua, vlăguirea cavalcadei ucidea frustrarea, dar odată cu sosirea nopţii şi a halucinaţiilor ei, tinerei femei i se întâmpla să se tăvălească pe jos, înăbuşindu-şi strigătele de furie şi deznădejde. Blestema clipa când, în pădurea de brazi, Ned o sărutase pe gură cu de-a sila. Acolo începuse totul.

Acum, când viaţa îşi relua cursul normal într-o banalitate de neîndurat, ea redevenea englezoaica rece, care-şi supraveghea felul de-a vorbi. Răceala ei aparentă o îngrijora pe Miss Charlotte.

Dar mai era cineva care o observa pe tânăra femeie pe ascuns. Strecurându-se la ea în cameră în toiul nopţii, Betty se ghemuia într-un ungher, în spatele unuia dintre garderoburile cele mari şi plângea în tăcere.

Trecu iunie. Iar iulie izbucni dintr-odată, ca un pârjol. Valul de căldură zăvora casele, unde răcoarea nopţii era păstrată ca o comoară până spre seară.

Pajiştea, uscată, se colora încetul cu încetul în cafeniu. Udarea grădinilor deveni cu neputinţă destul de repede. Până şi voinţele cele mai oţelite sufereau un soi de năruire.

Ferocitatea soarelui crea o atmosferă demoralizantă. Numai Elizabeth rezista voiniceşte. După ce-şi trecuse strălucit examenele, Ned al ei îi fusese în sfârşit înapoiat. îl admiră, îl felicită, apoi trecu la lucruri serioase. De cum se

isprăvea cu masa, îi lăsa pe Miss Charlotte şi pe Charlie Jones să se răsfeţe în şezlonguri şi să admire cerul noptatec, în timp ce ea şi cu Ned urcau în camera devenită acum matrimonială. Broasca de la uşă fusese pusă la loc şi, atât cât era nevoie, Ned trebuia să facă cele de cuviinţă ca s-o liniştească pe tânăra menadă cu păr de aur… O iubea, fără urmă de îndoială, dar i se părea că ea abuzează furibund. În zori, el se prăbuşea, în timp ce ea continua să-şi ţină ochii larg deschişi.

În asemenea împrejurări, într-una din dimineţi, au fost treziţi din somn de primele ţipete ale foarte i sensibile Amelia. Deşi nu era vorba decât de-un soi de preludiu, Elizabeth se înfiora de teamă. Ned o linişti, vorbindu-i blând, apoi, cum strigătele nu mai conteneau, Elizabeth ajunse să regrete Casa din Crâng. Încercă să-şi convingă soţul că s-ar simţi mai fericiţi în căsuţa aceea încântătoare, liniştită, intimă…

— Un cuib de dragoste, într-un cuvânt! zise el râzând. Nici gând. Aici sunt în casă la mine, adorata mea, şi ne simţim cât se poate de bine amândoi.

Nu-l credea atât de ferm, a fost o surpriză.

Mai e nevoie să spunem că Charlie Jones suporta tare greu neplăcerile situaţiei? Dacă printr-o excepţie se ivea în sufragerie în halatul lui purpuriu, furtuna pătrundea odată cu el. De ce trebuia ca tocmai în dimineaţa când era într-o dispoziţie înfiorătoare să aibă loc un eveniment de foarte prost augur?

Să nu-ţi crezi ochilor… îl văzură pe comodor ieşind dintr-odată din Casa Tumultului. Fără să şovăie, o luă la fugă pe picioarele lui înalte, ca un cal înnebunit, prin ierburile pajiştii interzise capilor celor două familii vrăjmaşe. Părul cărunt îi zbura în vânt şi, ţinând o mână ridicată deasupra capului, flutura bezmetic nişte ziare.

Charlie Jones îi ieşi în întâmpinare, roşu de enervat

ce era.

— Ce s-a întâmplat? îi strigă. Străbaţi pajiştea? Nevastă-mea o să se îmbolnăvească dacă află. S-a declarat cumva războiul?

— Nu, dar crede-mă că se îndreaptă spre noi. Tu nu primeşti ziarul *National Erai* Gâscă asta neroadă de Elarriet Beecher-Stowe publică în foileton un roman despre sclavagismul din Sud.

Faţa slabă i se crispa de furie, iar ochii de un albastru fumuriu scrutau ochii unchiului Charlie, ca şi cum ar fi descoperit prezenţa unei fregate inamice.

— Şi ce-i cu asta?

— Cucoana se înduioşează asupra sorţii bieţilor negri cu care noi ne purtăm, pe cât se pare, ca şi cu nişte vite.

— Ceea ce spune ea n-are nicio valoare. O cunosc pe cucoană… Niciodată n-a călcat prin Sudul adevărat, n-a ajuns decât până în Kentucky. Documentare nulă.

— Se prea poate, dar are vulgaritatea necesară ca să atingă marele public şi să-i aţâţe virtutea. Au şi apărut până acum două foiletoane. îţi las murdăriile astea şi mă întorc la bastimentul meu.

— N-ai timp să fumezi o havană cu mine sub copaci? Mi-ai mai potoli nervii. Cred că Amelia o să nască astăzi.

— Bietul de tine. Greu, nu-i aşa? Maisie are şase copii şi tot nu-i era de ajuns, dar eu am pus lucrurile la punct. Pe femei trebuie să ştii să le ţii în frâu.

Şi, zicând acestea, începu iar să galopeze, dar în sens invers, prin ierburi, spre Casa Tumultului.

Copilul s-a născut în cursul nopţii, după o zi ce-a fost, pentru Elizabeth, plină de spaimă. Se simţea ispitită să sară pe Alcibiade şi să fugă în pădure, dar Ned o făcu să se ruşineze. Nimeni n-ar fi înţeles de ce fuge în nişte clipe ce priveau întreaga familie, iar ea făcea acum parte din familie. N-a fost scutită de niciun strigăt. Dintr-odată,

bucuriile conjugale îi apărură sub o altă lumină.

A fost un băiat. I s-a dat numele de Emmanuel. După ce s-a născut de-a binelea, Charlie Jones redeveni pe loc ca un înger şi plânse de bucurie.

Înviată, Amelia zâmbi de fericire şi şopti:

— Iată un băiat care în niciun caz n-o să moară pe câmpul de bătălie.

În noaptea aceea, Elizabeth se arătă discretă în exigenţele ei legitime, iar tânărul soţ dormi bine. îi era teamă.

De un albastru neîndurător, cerul nu îngăduia speranţa niciunei picături de ploaie, iar căldura apăsa lumea ca pentru a o înăbuşi şi a-i reteza pentru totdeauna veşnica dorinţă de timp frumos.

Cei din Casa cea Mare se târau dintr-o încăpere într-alta, asemeni unor umbre, în cămaşă de noapte ori în halat. Toţi strâmbau din nas la mâncare, iar băuturile răcoritoare, de îndată ce erau băute, nu făceau decât să aţâţe şi mai mult setea. O umezeală stăruitoare înrăutăţea totul. Era de-ajuns să ridici braţul pentru ca sudoarea să se scurgă de la încheietura mâinii până la subsuoară. Pagina pe care voiai să scrii o scrisoare se prefăcea în sugativă.

Ziua era apăsătoare de la un cap la altul, dar trebuia totuşi îngrijit gingaşul Emmanuel, care se chinuia ca toată lumea. Doica lui, Ada, o negresă corpolentă cu inimă de aur, şiroia toată de sudoare sub cămaşa cea albă şi, în timp ce-i îngâna cântece cu o voce minunată, îl răcorea cu o frunză. Era binecuvântată de departe, deoarece mirosea puternic. Charlie Jones, mai cu seamă, al cărui miros era de-o mare delicateţe, stătea la distanţă şi respira printr-o batistă îmbibată de colonie. Susţinea însă că până la noi ordine casa trebuia să-i dea ascultare preţioasei Ada. Aceasta, într-adevăr, rostogolea duios nişte uriaşe pupile negre asupra făpturii minuscule pe care-ar fi putut-o ţine

într-o singură mână.

Trei săptămâni se scurseră într-o inactivitate totală. Se petrecea oare ceva în lume? Ziare nedesfăcute se îngrămădeau într-un colţ, iar scrisorile abia dacă erau deschise, şi-şi pierdeau orice interes. Apoi, într-o zi, spre seară, rândunelele începură să zboare jos şi, odată cu întunericul, liliecii veniră în număr mai mare să bată din aripi pe lângă casă.

Aerul rămânea însă neclintit. Au fost stinse lămpile, căci răspândeau căldură, apoi toţi, cu sfeşnicul în mână, urcară să se culce şi, curând, întunericul fu deplin. Puţin înainte de ora unsprezece, un bubuit îngrozitor îi făcu să tresară pe cei care dormeau. Într-o plesnitură apocaliptică, cerul se despică în două şi, în sfâşieri prelungi, fulgerele începură să izbească pământul. Peisajul în întregime, de la coline până la Marea Pajişte, se arătă într-o lumină orbitoare, dar de-o frumuseţe supranaturală, dezvăluind fiece frunză, fiece piatră, fiece fir de iarbă cu o intensitate halucinantă. Bubuitul aproape continuu al tunetului însoţea grozăvia acestor clipe ca de sfârşit de lume. Toţi negrii se vârâseră sub pat, afară de Ada, care-l acoperea cu mâinile ei pe micul Emmanuel, cufundat într-un somn netulburat. Miss Charlotte, în picioare, în cămaşă de noapte, răcnea un psalm cu vocea ei ca şuierul unei locomotive.

Încântată de admiraţie, Elizabeth sta la fereastră, în ciuda răcnetelor soţului ei, care-i poruncea să vină lângă el în fundul patului. În grajduri, caii zvârleau, se ridicau în două picioare, încercau să fugă.

În sfârşit, primele picături de ploaie răsunară pe acoperişuri ca un răpăit de gloanţe, înainte de-a se prăvăli toate deodată. Un soi de turbare însoţea violenţa aceea, stârnind panică, zbuciumând casa de sus până jos. Numai Miss Charlotte, refugiată în salon, continua să cânte.

Zadarnic unchiul Charlie, coborât în halatul lui purpuriu, încerca s-o convingă să tacă; bătrâna domnişoară nu se linişti decât după o jumătate de oră. În clipa aceea, ploaia făcea şi ea acelaşi lucru, începând să cadă cu o regularitate potolită, ce li se păru tuturor ca un cântec de leagăn. A doua zi se afla tot acolo, răbdătoare, perseverând în următoarele trei zile şi întâmpinând din toate miresmele sănătoase ale pământului jilav o lună august renumită prin nesăbuinţele ei.

Capitolul CXIV

Totul redevenea ca înainte la Marea Pajişte. Amelia începu să apară la mese, senină şi zâmbitoare sub boneta de dantelă albă, împodobită cu o micuţă pană de struţ. Ferindu-se s-o tulbure, Charlie Jones nu vorbea nici despre politică, nici despre *Coliba unchiului Tom*, din care apăruse al treilea foileton. îşi regăsise buna dispoziţie şi părea mândru de soţia lui ce-i dăruise un băiat.

Într-o dimineaţă, îl luă pe Ned de braţ şi dădu o raită cu el pe sub copacii din spatele casei.

— Dragă băiete, îl întrebă, eşti fericit cu Elizabeth?

— Cum să nu fiu? E veşnic fermecătoare, poate încă un pic cam rezervată, dar, în taină, sunt sigur că mă adoră, nici mai mult nici mai puţin.

— Ce te face să crezi una ca asta?

— Elanurile ei amoroase. Nu zic mai mult.

— O observ cu interes. Cu siguranţă că ai dreptate, dar s-a schimbat. E departe de-a fi aceeaşi fetiţă delicioasă pe care am cunoscut-o la Savannah.

— Hm!

— Ha! ha! Dar are uneori în ochii ei frumoşi nu ştiu ce sclipire sălbatică – ce-i şade bine, nu zic nu, îi şade bine.

— N-am observat, dar am să fiu atent.

— Sunt unele lucruri despre care-aş vrea să-ţi vorbesc în termeni decenţi. Scumpa mea Amelia… Trebuie să fi fost şi tu impresionat, ca toată lumea, de calmul ei nezdruncinat ce-i dă un aer atât de maiestuos.

— Bineînţeles, tăticule.

— Femeia asta e un înger. Strigă înainte de-a o durea ceva şi strigă şi când o doare. Dar nu-i nimic, nu-i nimic. Şi, ca multe alte femei din

America şi din alte părţi, Amelia n-a cunoscut niciodată plăcerea, ceea ce se cheamă plăcere.

— Da?

— Da. De aici echilibrul ăsta minunat, olimpian aproape. Aşa că veghează şi tu la echilibrul Elizabethei tale. Să fie şi ea ca Amelia, care-şi vede totdeauna partenerul pradă unui soi de criză din care nu înţelege nimic. Pricepi ce vreau să spun?

— Da, făcu Ned chinuind o floricică pe care-o smulsese dintr-un tufiş.

— E preferabil ca lucrurile să se petreacă în felul ăsta cu femeile, continuă Charlie Jones cu o voce gravă. Altminteri, riscăm să facem din ele nişte… hm… nişte obsedate, îmi cer iertare pentru termen.

— Nişte obsedate!

— Aşa cum îţi spun, băiete dragă. Să fiu oare şi mai precis? La urma urmei, suntem între bărbaţi. Pot deveni chiar isterice.

— Oh!

— Întocmai. Cu depravarea de moravuri actuală, Anglia e plină de ele.

— Dar, tăticule, e îngrozitor. Şi ce fac nefericitele astea?

— Scriu romane.

Ned îl privi uluit:

— Romane! O, tăticule, ce oroare!

— Dar unele au un talent, pe toţi dracii, publicul le adoră.

— În orice caz, eu unul o să veghez asupra Elizabethei. îmi dă ascultare.

— Atunci, sunt pe deplin liniştit… Dar elanurile ei amoroase, Ned, are deseori asemenea porniri?

— Vrea să fie sigură că o să aibă un copil. E un calcul.

Charlie Jones se opri şi-şi privi fiul cu atenţie. Ned nu-şi întoarse privirea, dar tăcu. Charlie Jones oftă, iar Ned, aplecându-şi capul, începu să-şi privească vârful încălţărilor.

— Ascultă ce-ţi spun şi ţine minte, îi zise tatăl. Când eşti împreună cu ea, într-anumite clipe… eşti atent?

— Fireşte.

— Fii egoist, scurt… Pentru rest, există femeile de plăcere. Înţeles?

Băiatul roşi şi dădu din cap.

— Să ne întoarcem. Ai încredere, totul o să fie bine.

Tulburat de pe urma conversaţiei cu tatăl lui, Ned se duse să se plimbe singur. Din cerul de un albastru foarte palid, lumina strălucea încet pe pământul încă jilav, iar păsările cântau din răsputeri prin arbori. De obicei, pe o asemenea vreme, Ned ar fi început să fluiere, cu mâinile în buzunare, cu o nepăsare de şcolar, dar în dimineaţa aceea unele din părerile lui Charlie Jones îi lăsaseră un gust amar. Oare nu-i revelaseră anumite aspecte ale vieţii trupeşti, pe care credea totuşi că o cunoaşte bine? Dar oare căutase vreodată altceva decât plăcerea? O confunda cu dragostea. Până şi în cele mai frivole din aventurile lui feminine se ascundea oarecare duioşie. Faptul că existau femei, mame, neştiutoare ale bucuriei fizice, îl uluia. Aşa stând lucrurile, făcuse oare din Elizabeth o bolnavă? Gândul ăsta îl revoltă tot restul zilei, încât plimbă asupra

lumii o privire întunecată de-o tristeţe de nebiruit. îi era ciudă pe educaţia absurdă pe care o primise. În loc ca băieţilor să li se predea greaca ori trigonometria, ar fi fost mai bine să fie instruiţi asupra lucrurilor esenţiale din viaţă, iar astea erau tocmai cele despre care nu se cădea să pomeneşti nimic. Experienţa trebuia să fie de ajuns, iar experienţa avea loc indiferent cum, într-un semiîntuneric presărat cu capcane.

Pentru prima oară se simţi singur.

Pe drumul Marii Pajişti, Charlie Jones trecu prin faţa Casei Tumultului, de unde comodorul se năpusti ca un diavol, venind ţintă spre el.

— Te-am văzut de departe, îi zise. Să facem câţiva paşi împreună, vreau să-ţi vorbesc.

Şi, scoţând de sub braţ un ziar mototolit, începu să citească înfundat, apoi curând vocea îi căpătă amploare, până când deveni un adevărat răget.

— Ai văzut? Nu, nu încă? De data aceasta ai zice că pe scrântita asta o amuză să vândă negri. Bărbaţi şi femei, se pricepe la toate iţele meşteşugului. Desparte familiile ca să vadă dacă oamenii plâng aşa cum trebuie, dar astăzi întrece orice măsură în materie de prostie: ne prezintă o negresă cu un copilaş de zece luni şi jumătate, amândoi de vânzare. Cât despre soţ, el a şi fost cumpărat. Pe vaporul tras la chei e o mare de oameni. Femeia vrea să-şi mai vadă soţul pentru ultima oară şi ce crezi că face cu copilul? Fii atent. îl pune într-un leagăn, îl acoperă cu scutecul şi pleacă. În clipa când se întoarce, ia copilul de unde nu-i… I-a fost furat, răcni comodorul, deoarece ţâncul îi ispitea pe amatori! îţi poţi tu închipui o mamă lăsându-şi copilul în plină mulţime, fie numai şi pentru o clipă? Crezi că o să le poată vinde gogoşile astea chiar şi aboliţioniştilor din Nord?

— Ba bine că nu, răspunse unchiul Charlie pe un ton

calm, înghit orice şi încă mai cer, când e vorba să răcnească împotriva noastră. Se va alege cu aplauzele celor din popor şi cu aprobarea delirantă a pastorilor, o să aţâţe opinia publică până când o să explodeze. Şi-atunci, va avea loc sfânta cruciadă împotriva renegaţilor din Sud. Iar războiul va veni cât se poate de firesc.

Avea, în timp ce vorbea, un aer dezamăgit, care spori furia comodorului:

— Nu pare să te revolte, exclamă acesta. Oare nu există niciun mijloc de a-i astupa gura? Un proces de calomnie, de pildă?

— Un proces i-ar face o reclamă nemaipomenită. Parcă şi văd ziarele: „În sfârşit, lumină asupra nedreptăţilor din Sud”. îi prezic glorie smintitei ăsteia, o glorie bine tăvălită în sânge, dar crede-mă, va avea parte de gloria asta. Şi va continua să-şi spună rugăciunile şi să citească *Biblia*.

— Eşti nebun. Pe mine aproape că mă face să cred în diavol.

— Diavolul se joacă de minune de-a duhovnicul. îi va deschide chiar el *Biblia* la locul potrivit, şi cunoaşte ca nimeni altul lucrurile astea.

— Pe legea mea, ai dreptate.

Desfăcând ziarul, arătă cu un deget tremurător de furie un text în chip de motto al unui capitol: „Un glas s-a deşteptat în Rama, e Rahila plângându-şi copiii...”

— Cu citate ca astea, conchise Charlie Jones, are cale liberă spre toate conştiinţele. În aşteptarea urmării, să fumăm o ţigară, ca să ne liniştim.

Comodorul nu se lăsă rugat şi, curând, reluară discuţia ceva mai înseninaţi. Judecăţi categorice fură rostite, duse numaidecât de suflarea vântului, odată cu elegantele volute albastre ale havanelor.

Revenită la normal, viaţa la Marea Pajişte părea să-i

fi înapoiat sufletul Casei celei Mari. Unchiul Charlie şi Amelia luau iarăşi parte la fiecare masă. Micuţul Emmanuel era prada grăsanei Ada, care învăluia într-o dragoste devoratoare micuţa făptură, zbârcită ca o maimuţă bătrână în clipa când venise pe lume, dar făcându-se pe zi ce trece tot mai frumos. Doica cea neagră, alăptându-l, devenea adevărata lui mamă, cea de neuitat, aşa-numita *black Mammie**, cu sâni generoşi. Miss Charlotte îi ţinea adesea tovărăşie, respectând-o cum ar fi făcut cu un înger de culoare şi zâmbind uneori trist în chip de răspuns la nişte gânduri tainice.

Capitolul CXV

Fugind de singurătate, Elizabeth nu scăpa niciun prilej să se plimbe cu Ned, la care ţinea mult. Faţa lui inimoasă şi râzătoare, un pic cam prostuţă, ochii lui buni şi adânci în care nu se citea niciodată răutatea, toate astea, ca şi drăgălăşenia lui firească, trezeau în ea o duioşie pe care încerca s-o ia drept dragoste, pe când în realitate nu avea nimic să-i spună, iar îndelungile lor hoinăreli prin pădure erau pe viitor lipsite de orice mister. Aproape toate subiectele posibile fuseseră secătuite.

Cu totul diferite erau nopţile, pentru Elizabeth cel puţin. Firea placidă a lui Ned reducea ceea ce el numea dragoste la actul acela pe care în sinea ei soţia lui îl socotea prozaic din cauza regularităţii lui lipsite de orice emoţie, dar pe care soţul fără îndoială că îl socotea necesar echilibrului şi sănătăţii lui. Iar ea se afla acolo, pentru a-i procura rezultatul acela benefic. Cu o nerăbdare abia stăpânită, Elizabeth aştepta micul oftat satisfăcut ce pecetluia sfârşitul operaţiei. După care îi ura drăgăstos noapte bună şi cădea numaidecât într-un somn zgomotos.

Şi atunci, în tenebre, începea propria ei noapte. Cu

ochii larg deschişi, întreba întunericul. Să-şi fi aflat Ned măcar plăcerea în cavalcada aceea monotonă? se întreba. Memoria îi reîmprospăta orele pline de delir de care niciunul, nici celălalt nu se mai săturau. Şi-odată cu căsătoria, fericirea aceea încetase, ca şi cum un paradis misterios devenea dintr-odată obiectul unei interdicţii totale. Atunci, de ce i-l mai dezvăluise?

Ce se întâmplase? într-o noapte de deznădejde, îi puse anumite întrebări, cu o pudoare plină de precauţii. Ned se mulţumi să râdă şi, acoperindu-i faţa de sărutări, răspunse că excesul lor de-odinioară

(* Mămica neagră (engl.).) corespundea elanurilor înfocate ale primelor îmbrăţişări. Dar căsătoria venea să rânduiască totul. Erau lucruri care între soţ şi soţie nu se mai îngăduiau. El se abţinea din respect pentru ea, pentru... (cuvântul demnitate *îi* rătăci o clipă pe buze, dar privirea furioasă pe care Elizabeth i-o aruncă îi astupă gura; ghicise).

— Înţeleg, zise, dar ce renunţare groaznică!

— Ai să te obişnuieşti, îi spuse el cu blândeţe, iar copiii vor veni la momentul potrivit. Nu te chinui, dormi, draga mea.

Şi, stingând lampa după aceste cuvinte liniştitoare, Elizabeth îşi regăsi nedumerirea sub alte forme. îşi aminti de Miss Furnace şi de puterea ce-o avea asupra tânărului ei soţ. Nu o dată se simţise ispitită să-i dezvăluie lui Ned că această fascinantă persoană număra pe puţin treizeci şi cinci de primăveri, dar din lealitate feminină tăcuse. Problema era simplă. Se măritase cu un bărbat căruia îi plăceau brunele, în timp ce ea avea tot aurul acela pe cap... Oare îşi cufundase Ned vreodată capul în părul acela admirat de toţi, se jucase cu el, îi mângâiase cozile? Să fie dintre femeile care nu-i scot din minţi pe bărbaţi, în ciuda frumuseţii lor strălucitoare? De ce se însurase cu ea? Din

capriciu? Sau tatăl lui îl îndemnase în taină?

Pe tăcute, în adâncimile unei nopţi de privaţiune adăugată tuturor celorlalte, Elizabeth plânse de tristeţe şi furie.

În toiul nemângâierii ei, o amintire îi veni ca o străfulgerare în noapte. Cu o precizie ce-o ului, se revăzu pe sine aşa cum era în primele zile ale sosirii la Dimwood. Suferea atunci de-a fi fost smulsă ţării natale, dar presimţea că va veni ceasul când numai se va linişti şi trăia de pe urma acestei speranţe. Neştiinţa îi era pe-atunci deplină. Dacă sufletul suferea, trupul cel puţin era liniştit. Trupul nu ştia nimic. Şi-o bucată de vreme ce i se păru scurtă, dar care ţinu până-n zori, a fost din nou micuţa neştiutoare căreia lumea simţurilor îi era închisă. Fără să-şi dea seama, cunoscu un soi de extaz din care o scoaseră razele soarelui răzbătând prin storuri. Căderea a fost îngrozitoare. Se urî pe sine şi blestemă plăcerea, a cărei lipsă o azvârlea în infern.

Şi încă o dată orgoliul o făcu să se înalţe. Nu-şi putea imagina cum avea să fie viaţa ei în timpul căsătoriei, dar hotărî să se prefacă, de parcă totul ar fi fost bine. Avea să joace sinistra comedie a fericirii convenţionale, avea să fie tânăra soţie atentă şi zâmbitoare faţă de soţul ei.

Pentru cât timp? întrebarea aceea pe care i-o punea o voce lăuntrică fu înlăturată cu tărie. Lumea n-avea să ştie nimic, Ned însă, da.

Într-o dimineaţă, în timp ce se credea singură la ea în cameră şi se pieptăna în faţa oglinzii, o văzu pe Betty aproape la picioarele ei. Niciodată nu ştiai de unde se ivea bătrâna negresă, se ascundea prin unghere şi deodată îţi ieşea în faţa ochilor.

— Betty, mititica mea, n-am nevoie de tine deocamdată. Te chem eu mai târziu.

— Betty ’amâne o clipă, don’soa’a Lisbeth, Betty o să

pieptene pă’ul cel f’umos, nu te supă’a, don’soa’a Lisbeth.

Elizabeth nu rezistă privirii rugătoare a ochilor cei negri şi curând pieptenul trecea cu o blândeţe de îndrăgostit prin valul de aur suplu.

Tânăra femeie îşi dădu capul pe spate, lăsându-se pieptănată cu o bucurie aproape fizică.

— Am păr frumos, Betty? o întrebă savurând dinainte delirul complimentelor ce-aveau s-o măgulească.

— O, don’soa’a Lisbeth, nimeni n-a’e pă’ aşa de f’umos, nimeni pe lume.

— Chiar crezi?

— O, da, don’soa’a Lisbeth, da’ don’soa’a Lisbeth nu e fe’icită.

Elizabeth tresări atât de tare, încât Betty scăpă pieptenul.

— De ce spui aşa? Răspunde-mi, Betty, vreau să ştiu.

— Betty ştie tot când o vede pe don’soa’a Lisbeth.

— Nu ştii nimic, zise Elizabeth supărată, hai, piaptănă-mă, Betty.

Betty luă pieptenul de pe jos şi-l înfipse din nou în părul des şi auriu.

— Tu ce faci când nu eşti fericită?

— Acum tot timpul fe’icită Betty, înainte nu.

— Atunci, ce-ai făcut când nu erai fericită?

— Ce’earn.

— Îi cereai lui Dumnezeu, asta vrei să spui?

— Da, don’soa’a Lisbeth, Dumnezeu a spus „Ce’e”.

— Eu cer şi nu se întâmplă nimic. De ce nu erai fericită?

— Betty mai tână’a iubea un bă’bat ca’e nu iubea Betty.

La aceste cuvinte, Elizabeth se ridică şi se aplecă spre femeia neagră.

— Betty, mititica mea, ţin mult la tine, aşa că spune-

mi şi mie ce-ai tăcut.

— Betty a spus tot lui Miss L-au’a. Miss L-au’a a spus: „T’ebuie să spui tot lui Dumnezeu şi apoi ce’e, ce’e”.

— O, Betty, făcu Elizabeth dezamăgită, asta-i tot?

— Da, tot. Dumnezeu a făgăduit că o să dea, aşa că t’ebuie să dea.

— Şi ce ţi-a dat Dumnezeu? Dragostea acelui bărbat?

— Nu, d’agostea Lui.

Elizabeth tăcu. „Dacă am ajuns s-o întreb pe-o catolică negresă cum trebuie să mă rog, înseamnă că-mi pierd minţile”.

Văzând lacrimi în ochii slujnicei, o mângâie blând pe faţă şi-i zise:

— Betty, totdeauna ni se spune că Dumnezeu ne dăruie iubirea Lui, dar asta nu ne împiedică să suferim.

— Nu şi când El stă lângă noi, don’soa’a Lisbeth.

„Acum mai vine şi cu aiureli, se gândi Elizabeth, în culmea deznădejdii, aiureli de catolică, dar îşi închipuie că e adevărat, într-asta stă biata ei fericire”.

— Betty, cred că nu ne-am sărutat niciodată. Aşa că am să te sărut, pentru că ţin mult la tine.

Se aplecă spre bătrână şi-o sărută pe unul din obraji, apoi pe celălalt, părul ei prinzând ostatic capul micuţ cu păr creţ, ca într-o mantie luminoasă.

De pe urma acestei îndelungi convorbiri pe care o socotea zadarnică, Elizabeth reţinu totuşi două lucruri. Unul era numele Laurei, la care nu se gândea aproape niciodată, celălalt, o emoţie stranie ce însoţise sărutările date lui Betty. Emoţie ce nu ţinuse mai mult decât gestul, pace şi bucurie laolaltă, dar de neuitat. Elizabeth îşi explica faptul prin nevoia ei uriaşă de-a iubi, nu cu trupul, ci cu inima, plină de-o duioşie neîmplinită.

Stare ce nu împiedica întru nimic dorinţa de a-i vorbi lui Ned despre chinul ei.

În dimineaţa aceea, acesta plecase devreme în cavalcada-i solitară, devenită obişnuinţă de la căsătorie. Se întorcea întotdeauna bine dispus şi cu mintea plină, spunea el, de idei noi privitoare la învăţătura lui.

Îl aştepta nerăbdătoare, aplecată pe fereastra de la camera ei, pândindu-i întoarcerea. Pentru a se preface că-l întâlneşte din întâmplare, coborî scările în timp ce el urca şi-i zise vesel:

— Te-ai dus să galopezi pe pajişti ca să te poţi gândi mai bine la lucrul tău, nu-i aşa? Oare când o să am un soţ cu învăţătura terminată?

— Draga mea, îi răspunse Ned pe-acelaşi ton, sunt al tău din creştet până-n tălpi. Ţi-am lipsit chiar atât de mult?

Elizabeth i-o luă înainte şi pătrunse în cameră, spunându-i cu hotărâre:

— Vreau să te-ntreb unele lucruri. Eşti bun să te-aşezi?

Ned clătină din cap şi rămase în picioare, simţind că vine furtuna.

În rochia ei albă, care-o făcea şi mai frumoasă, Elizabeth sta în faţa lui, străduindu-se să pară nemulţumită.

— Ned, acum câteva seri mi-ai vorbit ca un şcolar.

— Ce seară şi ce-am spus?

— Vorbeam despre dragoste. Nu vreau să intru în amănunte. Anumite cuvinte nu-mi sunt pe plac, dar îmi spuneai că o să mă obişnuiesc cu felul în care tu te porţi cu mine în intimitate. îţi aminteşti?

— Da, oarecum.

— Precizez: o să te obişnuieşti, iar copiii vor veni la momentul potrivit.

— Ce memorie! Am spus eu asta? Şi pe urmă?

— Găsesc cuvintele tale îngrozitoare. Treci cu vederea prima noastră îmbrăţişare în camera copiilor, tot

ce-am simţit în braţele tale.

— Elizabeth, natura îşi spunea cuvântul, elanul irezistibil. Voiai atât de mult.

— Nu vreau să discut. M-ai făcut să cunosc o bucurie de care acum mă lipseşti.

— Cu timpul, o să ne lipsim foarte bine de ea, ai răbdare.

— Crezi că Romeo şi Julieta îşi înfrânau elanurile?

— Visezi! în America, oamenii nu se poartă ca italienii aceia, şi-apoi, vremurile s-au schimbat. Căsătoria e aşa cum o trăim noi, tu şi cu mine.

— Vremurile nu s-au schimbat, spuse Elizabeth bătând din picior, iar ceea ce am făcut noi se face peste tot în lume.

— Eşti nebună, aşa îţi închipui tu.

— Nu. M-ai făcut să cunosc plăcerea, iar acum…

— În mod normal, n-ar fi trebuit s-o fac.

Elizabeth scoase un strigăt ca răgetul unei fiare.

— Şi ce-mi propui să fac ca să uit? Răspunde!

— Nu ştiu.

— Chiar crezi de-adevărat că Romeo se înfrâna?

— Lasă-mă-n pace cu Romeo al tău. Eu nu sunt Romeo.

— Nu, pentru că Romeo nu era doar un soţ, ci şi un amant.

Ned se făcu roşu de furie.

— Să nu rosteşti niciodată cuvântul ăsta în faţa mea… Dacă vreodată ai avea un amant, l-aş ucide, ca să-mi răzbim onoarea. Tu mie îmi aparţii.

— Cine vorbeşte de amant? De ce nu eşti tu amantul?

— Nu-i cu putinţă… în America aşa ceva nu se obişnuieşte.

— Vrei să mă faci să cred că oamenii în America se mulţumesc cu căsătoria aşa cum o înţelegi tu, cu această

cumpătare de care-mi vorbeşti?

— Dar nu e vorba de ei, ci de noi… Ai cunoscut plăcerea pentru că aşa ai voit.

— Eu? Cum să fi putut vrea, când nici măcar nu-mi închipuiam că există?

— Da? Şi cine a zis: „Îţi poruncesc să închizi uşa, cu cheia s-o închizi”?

Elizabeth se clătină pe picioare, dar continuă numaidecât:

— Scuză-mă, nu-mi închipuiam deloc dragostea aşa cum mi-ai dezvăluit-o tu… cu bucuriile ei uriaşe… credeam că se reduce la îmbrăţişarea noastră din pădurea de brazi, când m-ai strâns din răsputeri în braţele tale şi m-ai sămtat pe gură…

— Îmbrăcată, Elizabeth.

— Ştiu, credeam că între doi oameni goi are loc cu necesitate… un act, dar nu şi plăcerea aceea uluitoare.

— Nu ştiai.

— Nu, nu mi-ai spus nimic despre asta.

Făcu un pas spre ea şi, cu un zâmbet radios, întinse braţele:

— Dragostea mea, ne-am purtat ca doi copii, aşa că să ne iertăm unul pe altul.

Elizabeth se aştepta atât de puţin la aceste cuvinte, încât îi ţâşniră lacrimile din ochi:

— O, Ned! rosti ea dureros.

— Îţi jur că o să-ţi fiu totdeauna credincios.

Nu putu decât să se azvârle de gâtul lui, fără a răspunde, în timp ce Ned îşi punea buzele pe ochii ei.

Charlie Jones nu ştia nimic din aceste mărturisiri sfâşietoare. Exulta să-şi vadă familia înjur, într-o ordine admirabilă. Micuţul Emmanuel îşi descreţea faţa, ca şi cum în fiecare dimineaţă i-ar fi fost netezită, zâmbind tuturor, fără a plânge vreodată. „Un am o’”, spunea Ada

întinzându-i sânul. Amelia arunca o privire, încuviinţa şi trecea, un pic cam prea sensibilă, poate, la mirosul animal al voluminosului înger negru care veghea asupra micului înger alb.

Dar ceea ce-l încânta poate la fel de mult pe Charlie Jones era vederea tinerilor căsătoriţi, care stăteau în faţa lui la masă. Şi unul, şi celălalt păreau atât de cuminţi şi frumoşi, ea cu diadema aceea regească pe creştet, el cu chica lui neagră şi cârlionţată ce-i dădea farmecul unui poet romantic.

— Copii, le spuse într-o bună dimineaţă, am să vă dau o veste bună. Vrednicele şi micuţele mele lucrătoare din China au sosit şi vor fi numaidecât puse la treabă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, sări Miss Charlotte, fii mai lămurit. Cine sunt chinezoaicele astea mici şi ce caută la noi?

El îşi luă un aer viclean:

— Lăsaţi-mi plăcerea să vă fac o surpriză care o să uimească secolul. Domnişoarele astea lucrează de minune.

— Va trebui totuşi să înveţe engleza, ca să înţeleagă ce li se spune.

— Charlotte, îi răspunse Charlie Jones cu un zâmbet, sunt poliglote.

Foarte mulţumit de răspunsul ăsta care spunea tot şi nu explica nimic, Charlie Jones atinse mâna soţiei lui.

— Draga mea, cred că am terminat toţi de mâncat şi e un timp încântător; vrei să facem câţiva paşi împreună pe sub pomi?

Amelia era deosebit de frumoasă în dimineaţa aceea. Având pe cap o somptuoasă bonetă din dantelă de Bruges, cu faţa odihnită, le zâmbea cu bunătate tuturor, continuând însă să fie distantă, exasperant de distantă. Dând uşor din cap, îşi exprimă încuviinţarea şi amândoi se ridicară.

Elizabeth îi privi cum ies şi cum merg cu pasul lor măsurat, care-i făcea atât de impozanţi. Amelia era îmbrăcată cu rochia ce-i plăcea atât de mult, din tafta vineţie cu volane mari, încât mersul îi era însoţit de-un şuşotit ce-i mângâia auzul.

Gânditoare, Elizabeth privi la perechea lor şi se gândi: „Iată ce mă aşteaptă. Am să învăţ să devin liniştită ca ea, dar oare Amelia o fi uitat vreodată de sine în braţele unchiului Charlie? Mister. Cum s-or descurca femeile astea?”

Ea şi cu Ned nu mai discutau despre acest subiect, iar obişnuinţa aranja totul în aparenţă, în afară de insomniile Elizabethei, despre care soţul ei nu ştia nimic. O dată sau de două ori, prin somn, printr-un gest pe jumătate conştient, întindea mâna ca pentru a se încredinţa că ea continua să se afle acolo. Cu puţin înaintea zorilor, obosită să se tot întrebe despre soarta ei, Elizabeth cădea într-un somn greu, ce-i îneca deznădejdea.

Săptămânile se scurseră fără niciun incident. Unchiul Charlie îşi pregătea metodic plecarea la Savannah, unde-l chemau afacerile, mai cu seamă lucrările de la casa lui din Madison Square. Se văita un pic la gândul că pleacă din Virginia, unde căldura devenea suportabilă, în timp ce în Georgia încă erau în toi, necruţătoare. Amelia avea să vină şi ea mai târziu, odată cu răcoarea primelor zile din octombrie, împreună cu Elizabeth şi Miss Charlotte. Cât despre Ned, întoarcerea lui la Universitate nu era decât o chestiune de zile, cel mult o săptămână, şi fără îndoială că aveau să se audă oftaturi şi să curgă lacrimi, pentru că cei doi copii, cum îi numea Charlie Jones, se vedea cât de colo că sunt îndrăgostiţi la nebunie unul de altul. Aşa vedea el lucrurile şi se simţea teribil de înduioşat.

Elizabeth accepta totul, cu moartea în suflet, cu o resemnare vecină cu deznădejdea cea mai cruntă. Nu-i mai

era ciudă pe Ned, după dezastruoasa mărturisire ce i-o făcuse. îl vedea uneori urmărind-o cu privirea îngrijorată a unui câine ce-şi cere iertare, dar ireparabilul se săvârşise, şi poate că amândoi aveau să sufere până la sfârşitul vieţii lor, şi chiar mai mult.

Făcând eforturi supraomeneşti, încerca să nu se mai gândească la Jonathan, dar o forţă mai presus de voinţa ei o silea să calculeze timpul făcut de scrisoarea ei până să ajungă la el, cu planul pădurii, timpul cât i-ar fi trebuit lui ca să vină la ea, în Virginia.

— Nu trebuie, spunea vorbind singură cu glas tare, fără să ştie cui vorbeşte.

Dacă socotea ea bine, Jonathan n-ar fi putut fi acolo decât la jumătatea lui septembrie. Ned ar fi atunci la Universitate. Unchiul Charlie la Savannah. Se vedea straniu de bine slujită de împrejurări şi, printr-o ciudăţenie firească a imaginaţiei ei, ajungea să vadă în totul o complicitate tainică a sorţii, o aprobare tacită a vieţii. Cuiva îi era milă de ea şi îndrepta o nedreptate.

Trezită din visări, i se făcu teamă şi se crezu în pragul nebuniei. Să fi fost efectul privaţiunilor intime? Dintr-odată, printr-una din acele răsturnări ale judecăţii, ce-i era obişnuită, se încredinţă că Jonathan n-o să vină. După noul ei fel de-a socoti datele, avusese din plin timpul să întreprindă călătoria, fără să aştepte o scrisoare de la ea. Spusese: „Sosesc”. Ce nevoie avea de un răspuns? Doar pleca numaidecât – dar nu plecase.

Capitolul CXVI

Aşa cum Ned dădea o raită călare dimineaţa, ca să-şi primenească mintea pentru învăţătură, ea se plimba călare după-amiaza, când el sta cufundat în cărţile lui, pentru examene. Şi unuia, şi celuilalt îi era pe plac programul

ăsta, care punea capăt oricăror discuţii zadarnice.

Într-o după-amiază, cu două zile înainte de plecarea unchiului Charlie, hotărî să mai facă o dată soiul acela de pelerinaj sentimental în pădurea întâlnirii ratate. Încălecând pe Alcibiade, o luă pe drumul cel mai lung.

Soarele mai strălucea în zare pe un cer ce se colora în roz. Zilele se micşorau. Încă două ore de lumină, apoi avea să se întunece. Era clipa îndrăgită de ea, cea în care cântecul păsărilor vestea, ici şi colo, tăcerea ce-avea să coboare asupra naturii.

Se opri la marginea văii în care curgea un râu vorbăreţ, al cărui şopot o încânta. îşi aminti de discuţia ce-o avusese cu Charlie Jones acolo, pe o bancă, despre Jonathan. El singur, în Virginia, îi ştia dragostea nefericită, şi cât de mulţumit se arăta acum de căsătoria asta care, credea el, pusese capăt la tot… Oftă şi se aşeză pe o bancă, după ce-l legă pe Alcibiade de-un copac.

Charlie Jones era fără doar şi poate unul dintre cei mai minunaţi oameni din lume şi de-o generozitate smintită, dar avea şi el momentele lui de naivitate. Prea îi mersese totul din plin. Bogăţia se repezise în braţele lui ca o îndrăgostită. Doar moartea primei soţii aruncase o umbră asupra vieţii sale, dar de scurtă durată.

Cufundată în visarea ei, se uita la cerul ce se învârsta încet cu roşu, îndărătul copacilor, pe celălalt mal al văii. Vedea măreţia în acel imperceptibil declin al zilei. Pentru ea, era ceasul de vrajă când începea visul.

Brusc, auzi în depărtare galopul unui cal peste pajişti. Se ridică numaidecât în picioare şi fu cât pe ce să cadă jos. I se părea cu neputinţă să se înşele. Silueta călăreţului care se îndrepta spre ea nu putea avea decât un nume.

— Jonathan! strigă.

Se opri la trei metri de ea, făcând să se ridice în două

picioare un superb cal negru, apoi îşi luă pălăria în mână şi salută adânc:

— Totul se întâmplă, chiar şi ceea ce nu pare cu putinţă! exclamă el vesel.

Sărind jos, îşi legă calul de-un copac, destul de departe de Alcibiade, şi, azvârlindu-şi pălăria la pământ, veni şi se aruncă la picioarele Elizabethei.

— Ridică-te, dragul meu Jonathan, nu sta aşa.

— Uiţi că eşti un înger, spuse el ridicându-se.

— Nu sunt un înger, sunt…

Îi închise gura cu o sărutare lacomă şi-o strânse atât de tare, încât Elizabeth crezu că o să se sufoce, dar nu-i dădu drumul, iar ea se zbătu cum putu în braţele lui de fier.

Slăbindu-şi puţin strânsoarea, îi spuse cu o voce gâfâită:

— Iartă-mă, dar aştept clipa asta de când mă ştiu.

— Şi eu, dar mă sufoc.

Îi dădu drumul câteva clipe, iar Elizabeth îi mângâie faţa cu amândouă mâinile.

— Adoratul meu, lasă-mă să te privesc. Ce frumos eşti… buclele tale negre şi ochii tăi… ochi de fiară sălbatică.

Îi smulse pălăriuţa bărbătească, apoi, cu degete nerăbdătoare, îi smulse acele de păr, răspândindu-i valul auriu pe umeri.

— N-am iubit niciodată pe altcineva decât pe tine, îi spuse ascunzându-şi faţa în pletele a căror mireasmă o respira cu nesaţ.

— Tu, tu mi-ai dăruit dragostea, Jonathan… îţi aminteşti de magnoliile de la Dimwood?

— Dragostea mea, cu clipa asta m-am hrănit de când ţi-am văzut chipul printre frunze. Erai ca un suflet… Cu tine voiam să mă căsătoresc, dar femeia asta se agaţă de

mine…

— Căsătoria a fost anulată?

— Cu neputinţă, legile o interzic, iar ea i-a cumpărat pe avocaţi. Va trebui s-o ucid ca să fiu liber. Dar tu, tu eşti a mea. Spune, spune-mi-o.

— Niciodată nu te voi putea iubi decât pe tine, s-a terminat, dar nu pot fi a ta.

— Nu poţi fi a mea!

Şi, apucând-o pe după mijloc, o ridică şi-o culcă în iarbă sub un şir de mesteceni. Elizabeth îşi adună toate puterile ca să-l respingă, dar împotrivirea ei nu făcea decât să-l întărâte pe bărbatul acela cu braţe de fier. Zadarnic se zbătea şi-l lovea în faţă, o luă brutal, iar ea i se lăsă în voie… îngrozită, fericită.

Când apuse soarele, se despărţiră. Călare, făcură o bucată de drum împreună.

— Şi-acum? întrebă Jonathan.

— Nu ştiu, dar niciodată nu te voi putea iubi decât pe tine.

— Adorata mea, o să trăim împreună.

Elizabeth tăcu o clipă, apoi oftă:

— Jonathan, trebuie să ştii… Şi eu sunt căsătorită, ca şi tine.

— Căsătorită! rosti cu furie… nu m-ai aşteptat…

— La fel ca şi tine… Dar asta nu schimbă cu nimic dragostea noastră.

— Schimbă totul… Cine e?

— Fiul lui Charlie Jones.

— Un Jones! Dacă vrei copii, îţi va dărui, dar asta-i tot. Bărbaţii din familia asta sunt cunoscuţi pentru placiditatea lor.

— Nu totdeauna a fost aşa cu mine. Prima oară…

— Prima oară nu înseamnă nimic. Toată lumea a cunoscut primul elan. Ascultă! Dacă îl văd pe bărbatul

ăsta, doar mă cunosc, sunt în stare să-l ucid.

Elizabeth scoase un strigăt:

— De se întâmplă cumva s-o faci, mă ucizi în acelaşi timp şi pe mine. N-aş putea îndura una ca asta.

— Îl iubeşti, Elizabeth?

— Nu ca pe tine, într-alt fel, mult.

— Nu poţi iubi două persoane în acelaşi timp.

— Femeile pot.

— Atunci unul din cei doi e amantul. Eu sunt amantul tău. Dacă te-ai fi căsătorit cu mine, te-aş fi luat să trăim în Europa, la Londra, la Paris. Acolo, oamenii ştiu să profite de viaţă. Peste o lună, o să fiu bogat. Vând Dimwood. Dimwood e al meu.

— Dimwood e al tău?

— E complicat, nu poţi înţelege, dar îl vând, nu ghiceşti cui? Soţiei mele. E foarte bogată, cumpără tot. Scap dintr-odată de amândoi.

De comun acord, îşi opriră animalele. Luminile începuseră să se aprindă la ferestrele câtorva case din marginea pajiştilor.

— Te părăsesc, îi spuse, dar o să ne vedem, n-am să fiu departe. Am să trec în fiecare după-amiază pe-acolo unde-am fost, pe la aceeaşi oră.

— Aşteaptă câteva zile… Ar fi suspect să plec de-acasă în fiecare după-amiază şi să mă întorc atât de târziu…

— Nu-ţi lăsa amantul să lâncezească, dragostea mea.

— Am să fac ce-am să pot, pentru că te iubesc, Jonathan, mai mult decât viaţa.

Îşi apropie calul de-al ei şi-i apucă într-amândouă mâinile capul, cât de cât pieptănat.

— Mi-e teamă, spuse Elizabeth, e aproape noapte.

O sărută şi-i spuse:

— Fugi, dragostea mea, dar să nu mă uiţi. Am să te

răpesc.

Elizabeth îşi duse degetul la buze şi-o porni în galop.

Capitolul CXVII

Se putu întoarce acasă fără să fie zărită, atenţia tuturor fiind îndreptată spre pregătirile de călătorie ale lui Charlie Jones. Era simplu. Trebuia ca totul să fie desăvârşit, mai cu seamă confortul. Până şi Ned, cuprins de zel, se întrecea pe sine, alegea cele mai frumoase cravate, supraveghea starea truselor de toaletă.

Ajunsă la ea în cameră, Elizabeth se dezbrăcă şi se spălă din creştet până-n tălpi în vană. Betty îi turna pe umeri oale cu apă călduţă, iar ea se săpunea cu o străşnicie de maniac… Avea ideea fixă că trupul ei păstra mirosul lui Jonathan, un miros cald… Neîndrăznind s-o întrebe pe Betty ce crede despre asta, se freca cu şi mai mare străşnicie, în timp ce cu coada ochiului se uita la bătrâna slujnică, dar aceasta rămânea impasibilă.

După ce se îmbrăcă, se uită în oglindă. Un gând straniu îi trecu prin minte: „În orice caz, de văzut nu se vede”. Apa cu săpun luase cu ea mai mult decât mirosul lui Jonathan.

Amazoana ruptă fii înlocuită cu cea mai frumoasă dintre rochiile albe de bumbac, fără altă podoabă decât o cingătoare de catifea bleu. Betty o pieptănă şi-i aranjă părul cu gesturile minuţioase pe care i le dicta inima ei, dar nu deschise gura cât ţinu întreaga operaţie.

— A fost bună plimbarea? întrebă Ned când o văzu la cină.

— Foarte.

— Pari cam obosită, observă Miss Charlotte. Nu trebuie să abuzezi de tropa-trop, nu-i aşa?

Elizabeth râse stingherit.

— Aşa e, dar era atât de frumos…

Răspundea cu mintea aiurea, aşa cum ai alunga o muscă dând din mână. De la o vreme, îl privea pe unchiul Charlie aşa cum nu-l privise încă niciodată, încercând să-l înţeleagă. Pe faţa aceea calmă şi roz, încerca să descopere o slăbiciune de caracter, un viciu poate, dar nu citea decât mulţumire de sine, lăcomie în felul cum era modelată gura, dar şi ironie în colţul gurii, şi tocmai asta o îngrijora în analiza ei. Ochii însă o linişteau. În minunatele pupile de culoarea furtunii nu găseai decât inteligenţă şi bunătate, o bunătate vădită, puţin cam naivă, credea ea, dar nu putea face abstracţie de-o îndelungată experienţă de om de afaceri, de avocat, de financiar. În ciuda a tot şi toate, vedea pe chipul lui ceea ce voia să vadă. În câteva rânduri, conştient de acea cercetare misterioasă a persoanei lui, unchiul Charlie îi zâmbi frumos, ceea ce trăda o vanitate solidă, o vanitate de bărbat tânăr.

Charlie Jones luă cafeaua în salon, împreună cu scumpa lui Amelia, căreia din când în când îi mângâia afectuos mâna, în timp ce maiestuoasa lui soaţă îl răsplătea printr-un zâmbet uşor. De comun acord, hotărâră să urce la ei în cameră, în timp ce pendula bătea ora zece. Aşa era în fiecare seară.

Acela fii momentul ales de Elizabeth. Urcând fără zgomot în spatele lor, îl apucă pe unchiul Charlie de braţ, în timp ce Amelia dispărea în cameră.

Mirat, o privi, în timp ce Elizabeth înălţa spre el o privire plină de implorare:

— Ce s-a întâmplat, micuţa şi scumpa mea? După cum vezi, mă retrag pentru noapte cu soţia mea.

— Ştiu, unchiule Charlie, dar sunt tare încurcată.

— Ei, asta-i! Dar ce poate fi? Spune repede.

— Nu aici, trebuie să fiu singură cu dumneata câteva clipe.

— O, Elizabeth, doar nu arde casă, îmi închipui. Ai ales rău momentul. Te-ai certat cu Ned?

— O, nu! Dragul meu Ned n-are niciun amestec în toate astea şi nu ştie nimic.

— Elizabeth, o să-mi spui toate astea mâine dimineaţă. Du-te la culcare şi noapte bună.

— O, nici nu mă gândesc, spuse ea, continuând să-l ţină de braţ. Viitorul meu e în mâinile dumitale, viaţa mea. O, unchiule Charlie, aminteşte-ţi de promisiunea pe care mi-ai făcut-o sub sicomorul din faţa casei dumitale.

— Charlie, ce mai aştepţi? gemu din fundul camerei vocea ofensată a Ameliei.

Cu un gest al mâinii, Charlie Jones îi ceru Elizabethei să aştepte şi închise uşa. Urmă o discuţie însufleţită în camera conjugală. Fără îndoială, Amelia nu înţelegea de ce soţul ei o lăsa singură fie şi numai o clipă şi, în plus, voia să ştie despre ce-i vorba. În sfârşit potolită, tăcu, iar Charlie Jones se ivi în susul scării.

— Hai jos, spuse pe un ton din care răzbătea iritarea.

Fără a schimba o vorbă, ajunseră în salon. În timp ce trecea prin anticameră, luă lampa de noapte ce lumina slab în colţul acela al casei şi-o puse pe o măsuţă de marmură în încăperea cea mare şi solemnă. Puţinătatea luminii o făcea sinistră, şi poate că aşa voia şi el. Un întuneric des ascundea tavanul şi partea de sus a pereţilor. Înconjuraţi de noapte, se aşezară unul în faţa celuilalt, iar feţele li se iviră ca nişte măşti în pâlpâirea micuţei lămpi.

— Te ascult.

Elizabeth aşteptă un pic, ca pentru a-şi lua avânt, şi rosti dintr-o suflare cuvintele la care rumega de ore întregi:

— Plec şi eu mâine împreună cu dumneata.

De mirare, Charlie Jones îşi împinse scaunul îndărăt, exclamând:

— Eşti nebună, Elizabeth?

— Nu, nu sunt nebună! Aici nu mă simt în siguranţă. E un secret de conştiinţă pe care nu-l pot dezvălui, dar te implor să mă crezi, unchiule Charlie.

Într-o străfulgerare, Charlie Jones întrevăzu călătoria compromisă, tot preţiosul lui confort dat peste cap de nora asta nepoftită care-avea să-i ocupe jumătate din caleaşcă, obosindu-l cu sporovăială ei.

— Mii de regrete, dar conştiinţa mea îmi spune să te las aici, în paza soţului tău…

Elizabeth îi luă vorba din gură:

— Ned pleacă peste patru zile la Universitate.

— Ei şi?

— O femeie de vârsta mea trebuie să se bucure de protecţia unui bărbat.

— Dar de ce te-ai putea teme?

— Dacă din întâmplare cineva ar da târcoale prin împrejurimi? Cu nu ştiu ce gânduri rele. Nu cred că-i cazul să precizez. Sunt tânără.

— Ce idee năstruşnică! Nimeni nu dă târcoale pe-aici. S-ar şti.

— Unchiule Charlie, nu mai sunt o fetiţă, sunt o femeie, iar femeia asta cheamă în ajutor. Aminteşte-ţi de făgăduiala dumitale. Dacă nu mă iei cu dumneata, riscaţi, dumneata şi Ned, să nu mă mai vedeţi niciodată.

— Ce tot spui acolo, Elizabeth?

— Am să fug, mai mult ca sigur.

— Dar de ce? De ce? întrebă aproape furios.

— Am spus destul. Vrei să jur pe *Biblie* că spun adevărul?

Charlie Jones aruncă o privire spre *Biblia* cea groasă de familie, ce sta neclintită la loc de cinste, pe măsuţa de marmură.

— N-are rost, te cred, spuse cu un oftat de luptător

sleit de vlagă.

Se ridică brusc şi, făcând gesturi mari de indignare, ce trădau pe avocatul din el, spuse:

— Englezoaică mică şi încăpăţânată, m-ai înduplecat, dar să nu-ţi închipui că am să mă las stingherit de tine în caleaşca mea.

— Dragă unchiule Charlie, am să mă fac mică de tot.

— Ai să te faci cât o să pofteşti de mică, dar nu în caleaşcă la mine. O să vii în urmă, într-o trăsură rezonabil de confortabilă.

— Cu scumpa mea Betty.

— Cu scumpa ta Betty şi *Paradisul pierdut* al lui Milton, şi tingiri ca să vă faceţi cacao pe drum, şi cotoiul bucătăresei şi...

— Eşti prea bun, unchiule Charlie.

— Asta-i şi părerea mea, făcu el furibund, apucând lămpiţa.

Trecu prin faţa ei şi ieşi din salon. Umbra lui uriaşă se plimbă o clipă pe pereţi, urmată de silueta subţirică şi graţioasă a Elizabethei.

— Noapte bună, îi spuse fata când ajunse în josul scărilor.

O mormăială scurtă îi sluji drept răspuns. Elizabeth se duse la ea în cameră.

Pe întuneric, găsi patul şi se vârî atât de grijuliu în aşternut, încât cel care dormea nu se trezi, ci doar un pic mai târziu mâna lui începu să caute spre partea necredincioasei şi o atinse. Se afla acolo, totul era cum nu se poate mai bine.

„M-a luat cu de-a sila, se gândi ea, cu ochii larg deschişi în noapte, nu sunt vinovată de adulter.

— Cine l-a chemat? întrebă tăcerea.

— Eram îndrăgostită, răspundea ea de fiecare dată, îndrăgostită”.

Contrar celor ce s-ar fi putut prevedea, despărţirea n-a fost sfâşietoare. Ned lua lucrurile, după expresia lui favorită, cu filosofie.

Oricum, Amelia pleca de la Marea Pajişte împreună cu Miss Charlotte în mai puţin de o lună, jurând că n-avea să mai petreacă niciodată iama acolo, şi, bineînţeles, lui Ned îi revenea însărcinarea să le însoţească. În dauna învăţăturii? Ar fi recuperat mai pe urmă, trebuia s-o facă.

Sensibilă cum sunt femeile în orice împrejurare, Elizabeth se simţea gata să picure nişte lacrimi, dar şi le reţinu „bărbăteşte”, precum şi-o spunea cu un zâmbet maliţios.

Grajdul a trebuit să fie golit de-a binelea ca să se înhame câte patru cai la fiecare dintre trăsuri... Cea de-a doua aducea cumva cu o rudă săracă, în spatele trăsurii lui Charlie Jones, ce-ar fi făcut cinste unui preşedinte, dar Elizabeth n-avea de ce se plânge, deoarece trăsura ei, chiar dacă mai puţin moale, era spaţioasă, şi nişte arcuri solide ofereau garanţia unei suspensii relative.

În sfârşit, porniră, în mare tropot de copite, de pocnet de bici, de strigăte la nesfârşit: „drum bun”, în timp ce batistele fluturau straşnic pe cerul radios de septembrie.

De ce vrea Viaţa să întunece până şi cele mai încântătoare tablouri? De-abia se angajau călătorii pe drumul cel mare, că o dramă izbucni în caleaşca lui Charlie Jones. Se întindea pe pernele lui când i se înmânaseră pe fereastră scrisorile proaspăt sosite.

Scrisori, multe scrisori, dar şi o revistă, infernala *National Era* cu cel de-al patrulea foileton din *Coliba unchiului Tom*, pe-a cărui citire se porni numaidecât.

Fiecare paragraf îl făcea să tresară de mânie, iar pagina smulsă, ruptă în bucăţi, zbura pe fereastră şi se răspândea pe drum. Unul după altul, capitolele de-o

sensibilitate siropoasă au fost prefăcute în bucăţele mici, ce cădeau ca nişte fulgi de zăpadă pe pământul roşu al Virginiei. Elizabeth, care urmărea din priviri ciudatul fenomen, crezu că Charlie Jones îşi ieşise din minţi, apoi, după ce o bună bucată de vreme ultimele bucăţele zburătăciră în vânt, ghici până la urmă cauza acelei furii. O apucă un râs nebun şi nervos, care-o scăpă de gândurile ei negre. A fost singurul incident de seamă al acelei călătorii pe care, la venire, o făcuse măcinată de nelinişte, iar acum, în sens invers, înfiorată de-o bucurie vecină cu spaima. Fugea de-o dragoste ce-o înspăimânta şi pe care-o regreta cmnt cu fiecare învârtitură de roată.

Capitolul CXVIII

După o săptămână, pe înserat, ajunseră la Savannah. Era ceasul când toate florile din oraş îmbălsămau aerul cu miresmele lor, iar tânăra femeie se simţea înfiorată de-o fericire melancolică. Prea multe amintiri o asaltau dintr-odată, ca să nu i se strângă inima. Sicomorii de pe bulevardele cele lungi şi din parcuri îi spuneau povestea unei fete care-şi plimbase pe-acolo visele de dragoste, neştiutoare încă de trădările vieţii.

Betty, care-o vedea îngândurată, o ajută să se ducă la ea în cameră. Pentru Elizabeth, şocul amintirii a fost deosebit de intens. Femeia care era acum nu se putea obişnui cu acea întoarcere în timp, deoarece nimic între pereţii camerei ei nu se schimbase. Instinctiv, căută din ochi portretul de tinereţe al lui Charlie Jones şi văzu în locul lui o banală natură moartă. Uitase oare că frumosul tânăr în rama lui aurită coborâse în camera Ameliei? Nu se putu împiedica să nu râdă. O fantomă o întâmpina în încăperea aceea pe Mrs. Edouard Jones în rochie lungă şi cu părul pieptănat ca o cunună pe creştet: micuţa

Elizabeth Escridge, când fericită, când bântuită de tristeţe la gândul Angliei ei îndepărtate.

Dar activitatea zgomotoasă a lui Charlie Jones punea prezentul la locul lui. Mulţumit de călătorie, umbla de colo-colo, dând porunci şi zorindu-i pe toţi. îi revenise buna dispoziţie şi discută cu Elizabeth pe jumătate serios, pe jumătate în glumă. La cină, singur cu ea, îi vorbi drăguţ, nu fără a o tachina un pic. Pe un colţ de masă, o sticlă de şampanie se răcea într-o găleată cu gheaţă.

— N-ai călătorit prea rău în trăsura ta englezească, iar acum iată-te ajunsă la Savannah, după cum doreai atât de dramatic. Dacă aş fi indiscret, te-aş putea întreba: şi ce-ai făcut cu asta?

— N-ar fi nicio indiscreţie… Voiam să mă întorc în Georgia din mai multe motive, iar unul dintre ele o să te mire: să-i fac o vizită mătuşii Laura şi să vorbesc cu ea.

Charlie Jones se aplecă peste masă şi o privi de parcă se prefăcuse în sălbăticiune.

— Ca să-i faci o vizită mătuşii Laura, spuse el aproape şoptit, ca şi cum ar fi fost vorba de-un secret.

— Am spus că e unul din motive.

Charlie Jones oftă şi-şi reluă tonul firesc, în timp ce se sprijinea de spătarul scaunului.

— Credeam că le cunosc pe femei, dar cu tine învaţă omul câte ceva în fiecare zi, îmi completezi educaţia… Eşti toată numai taine, draga mea micuţă, dar nu-ţi port pică. Prea ţin mult la tine. La Marea Pajişte te-am repezit şi-mi cer scuze, dar ştii unde locuieşte mătuşa Laura?

— Într-o casă de călugăriţe catolice, lângă Savannah.

— Nu-i nici foarte aproape, nici prea departe… între Dimwood şi Macon.

— E o cale ferată, Betty ştie locul. O să mă ducă ea.

— Prea o respect pe Laura şi am prea multă afecţiune pentru ea ca să discut cu tine, dar e ceva

neaşteptat.

— Neaşteptat, repetă Elizabeth mecanic.

— Ai să te duci… Mănăstirea asta era pe vremuri o fermă părăsită. Le-am ajutat pe femeile acestea s-o repare, dar n-are nimic luxos, dimpotrivă. Laura fugea uneori pe ascuns de la Dimwood ca să se ducă la ele să le vadă. Complotau cu toate laolaltă.

— Ce complotau?

— Ştiu şi eu?… Nimic periculos. Dacă mă gândesc bine, am să te trimit cu trăsura. Două ore la dus şi tot atâta la întors.

— Unchiule Charlie, îmi iei o mare greutate de pe inimă.

— Ăsta-i rolul meu pe lumea asta, îmi petrec timpul despovărând oamenii de greutăţi cumplite. Numesc asta latura mea „soră de caritate”.

Elizabeth izbucni în râs. Iar Charlie Jones dădu pe gât o cupă de şampanie.

Mănăstirea se afla la marginea unei păduri de pini, de-a lungul căreia trecea un pârâu. Casa nu era alcătuită decât dintr-un parter, un dreptunghi lung cu ziduri albe, umbrit de un platan ce se-ntindea pe jumătate din acoperişul din olane roşii. Un drum îngust străbătea pajiştile arse de soare, ducând la o uşă neagră pe care-o ghiceai solidă.

Urmată de Betty, care-i dăduse lui Barnabé lămuririle cuvenite, Elizabeth trase de cordonul unui clopoţel şi aşteptă. Trecu un timp, apoi o mică ferestruică zăbrelită se deschise în uşă. Tânăra femeie desluşi o faţă galbenă înconjurată de negru. Îndărătul unor ochelari mari, cu ramă metalică, doi ochi căprui erau foarte atenţi.

— Ce doriţi?

Vocea era indiferentă, un pic cam răstită.

— S-o văd pe Miss Laura Hargrove.

— Pe se’a L-au’a, strigă Betty care, din cauza înălţimii ei mici, nu se vedea.

— Tu eşti, Betty! făcu vocea. O clipă.

Grilajul se închise şi, după un minut, un clopot bătu de două ori în interiorul mănăstirii. Uşa se deschise pe jumătate. îmbrăcată-n negru din creştet până-n tălpi, femeia cu ochelari mari le introduse pe Betty şi pe vizitatoare într-o curticică, unde căldura zilei se mai domolea un pic. De-acolo au fost duse într-o încăpere mică, unde mirosea a ceară şi care era împărţită în două de un grilaj, ce-ţi îngăduia să vezi o altă încăpere, mai întunecoasă. Drept orice mobilier, în cele două încăperi, două scaune de paie. Pe perete, un Christ mare, pe care Elizabeth, stingherită, se strădui să nu-l vadă. Mai aşteptară vreo două minute, apoi uşa din fund se deschise şi o femeie în negru se ivi şi spuse simplu:

— Doamnă.

— Se’a L-au’a, exclamă Betty, e don’soa’a Lisbeth.

De-o parte şi de alta avu loc un moment de stupoare, apoi grilajul cel mare, cadrilat, se răsuci în ţâţâni. Femeia în negru îşi deschise braţele.

— Elizabeth! Nu te-am recunoscut. Eşti o adevărată doamnă acum. Betty, îţi mulţumesc mult că mi-ai adus-o pe Miss Elizabeth! Vrei să ne laşi singure o clipă? Dacă te duci la bucătărie, sora Matilda o să fie încântată să se ocupe de tine.

Prea emoţionată ca să rostească vreun cuvânt, Elizabeth se aruncă la pieptul călugăriţei, apoi se aşeză cu spatele la crucifix.

— Draga mea Elizabeth, dar tu plângi! Ce s-a întâmplat?

— Sunt nefericită, i se răspunse.

Îşi suflă nasul discret, apoi întrebă:

— Dar dumneata, mătuşă Laura… adică soră Laura,

eşti fericită?

— Mătuşa Laura nu era fericită, spuse călugăriţa zâmbind, dar sora Laura e pe deplin.

— Dar ce faceţi aici?

— Suntem zece cu toate. Departe de lume, am venit aici ca să ne îndreptăm spre Dumnezeu, şi cred că suntem foarte fericite, dar, Elizabeth, hai, vorbeşte. Şi încă o dată, spune ce ai pe suflet.

— Am să mor dacă nu mărturisesc cuiva.

— De câte ori nu ţi-am cerut s-o faci? îţi aminteşti de conversaţiile noastre pe terasa de la Dimwood?

Cu vălul cel negru pe cap şi cu rochia lungă ce-o acoperea în întregime, ar fi putut intimida, dar păstra seninătatea doamnei în cenuşiu palid care era la Dimwood. Profunzimea ochilor întunecaţi o înfrumuseţa, în ciuda zbârciturilor ce se desenau pe obraji.

În fraze scurte, întrerupte de tăcere, Elizabeth îi povesti toată viaţa ei.

Aplecată spre ea, sora Laura o ascultă o jumătate de oră întreagă, apoi îi luă amândouă mâinile într-ale ei şi-o întrebă:

— Cred că mai ţii minte camera mea de la Dimwood, alături de-a ta?

— Fireşte. Am pătruns acolo de mai multe ori după plecarea dumitale.

— Pe perete era un crucifix în faţa căruia, nopţi întregi, am chemat moartea. Elizabeth, ştiu ce înseamnă să suferi. Nu-ţi povestesc viaţa mea, o ştii. Am suferit prea mult din dragoste, de pe urma focului ce nu se stinge, de pe urma dorinţei. Nu trebuie să-l mai vezi pe Jonathan. Nu-ţi spun să-l uiţi, n-ai să poţi, ne asemănăm prea mult în privinţa asta, e prima dragoste şi tirania ei, dar voi cere pentru tine să poţi îndura privaţiunea pe care o ştii şi care mi-a torturat carnea şi sufletul toţi anii petrecuţi la

Dimwood. Am cunoscut ceea ce ar fi fost mai bine să nu cunosc. E un mister. Unor suflete li se cere să renunţe, precum eunucii despre care vorbeşte Domnul şi care sunt eunuci din dragoste pentru Dumnezeu. De ce aceste suflete şi nu altele? Cum să ştim? Toţi sfinţii au înţeles aceasta.

Vorbi astfel, zadarnic, câtva timp.

— Dar eu nu mă simt făcută să mă număr printre cele care renunţă, gemu tânăra femeie.

— Ai un soţ, Elizabeth.

Nu avu drept răspuns decât o privire mare, albastră, dureroasă şi uimită. Blând, sora Laura continuă:

— Încă nu te cunoşti, dar nu vreau să insist. Ascultă totuşi. Ai venit aici împreună cu Betty. Să ceară ea în locul tău. Poate că nu bănui, dar Betty e o femeie care ştie să se roage. Ceea ce cere obţine.

— Vreau dragostea lui Jonathan.

— Jonathan e soţul fiicei mele, pe care n-o iubeşte, biata mea Annabel. Jonathan se poartă ca un smintit. Nu mai încerca să-l vezi.

— Ce trebuie făcut ca să nu vrei ceea ce voieşti din răsputeri?

— Doar nu vrei să fii adulteră. îţi iubeşti soţul?

— Îl iubesc, dar într-alt fel.

— Dacă ar muri, ai suferi?

— Aş fi tare nefericită, îl iubesc mult.

— Atunci, cere-i lui Betty să se roage pentru tine. Dumnezeu i-a hărăzit daruri deosebite, pentru că faţă de toţi ea nu-i decât o bătrânică negresă, cea mai umilă dintre toate. Dar fugi de Jonathan.

— Soră Laura, nu sunt catolică, dar nădăjduiam ceva din partea dumitale.

— Vom cere toate să dobândeşti pacea.

— Pacea… Am încercat să cer, noaptea trecută m-am

rugat, aş fi strigat de-aş fi îndrăznit...

— Inima ta striga, Elizabeth. Dumnezeu ascultă strigătele astea.

— Nu ştiu, mi-e teamă, asta-i tot.

— Christos a spus: „Nu vă temeţi”.

— Aş vrea să-i aud glasul, ca dumneata, ca Betty, dar nu aud nimic, nimic. Nu-i vina mea.

Sora Laura tăcu şi-o îmbrăţişă o ultimă oară pe prag. îi venea să spună cuvinte, fraze din cele ce se spun totdeauna. Le ştia pe toate. În faţa deznădejdii tinerei femei care o privea, aşteptând din parte-i un cuvânt viu, cunoscu ruşinea de-a rămâne tăcută, şi ceva în ea se clătină: ideea pe care şi-o făcuse despre ea însăşi.

Uşa se deschise şi se închise.

Întoarsă la Savannah, Elizabeth, care nu prânzise, porunci să i se aducă o gustare şi mâncă repede. „Foamea asta măcar, se gândi ea cu ironie amară, poate fi cu uşurinţă potolită. Cealaltă, care se iveşte dintr-odată, e atroce”. Din toate cele spuse de sora Laura reţinea cuvântul „dorinţă” şi-i era recunoscătoare că măcar dăduse un nume infernului ei. Infernul dorinţei. îl purta în ea. Dintr-odată, se pomenea cufundată în el. Ned făcuse acest lucru, apoi Jonathan, devastator. Iar acum, cine? Nimeni. Nu va mai fi nimeni. „Ne obişnuim”. Reţinea cuvintele astea, ca şi pe cestelalte: „Copiii vor veni la momentul potrivit”. Într-un cuvânt, totul se aranja cât se poate de armonios!

Se însera. Era cea mai plăcută clipă, când briza venită dinspre ocean le făcea să iasă din casă pe doamne, apoi să se îndrepte cu zecile spre sicomorii fastuoşi de pe bulevardul cel lung ce străbătea oraşul. Cât de elegante erau şi cât de mult sporovăială lor fericită contrasta cu liniştea apăsătoare de la Marea Pajişte!

Voind să nu fie recunoscută, Elizabeth îşi coborî

pălăria mare de pai pe frunte. De altfel, se schimbase de la plecarea în Virginia. Pieptănătura, rochia lungă făceau din ea o altă persoană, şi mergea un pic mai pe de lături.

O izbea mai cu seamă veselia acelor tinere femei, care legănau deasupra capetelor umbreluţe încântătoare şi cât se poate de inutile. Râdeau mult, totdeauna cu gingăşie. Albe, cenuşiu-deschis, verde palid, roz, plăcutul colorit al rochiilor de mătase sporea impresia de fericire pe care întreg acel tablou o răspândea. Cu un soi de repulsie, Elizabeth se văzu în parloarul întunecat al mănăstirii, unde femei îmbrăcate în negru îşi căutau liniştea fugind de lume.

Stranie i se mai părea vizita ei.

Ce căutase acolo? Să mărturisească chinul nedomolit al foametei cărnii? Fără îndoială, dar mai era ceva. Felurite schimbări fizice, întreruperi ale „flagelului”, o făceau să creadă că e însărcinată. Însărcinată de puţină vreme, dar nu îndrăznise să pomenească despre asta. O rezervă absurdă, sila faţă de anumite precizări… Totuşi, dacă cineva se pricepea la treburile astea, cu siguranţă că mătuşa Laura era aceea, mama Annabelei. Va trebui să i-o spună lui Ned.

În seara aceea, tot singură cu Charlie Jones, răspunse cum se pricepu mai bine la toate întrebările pe care i le puse despre sora Laura: sănătoasă, mulţumită? Dinspre partea lui, el înţelegea greu viaţa mănăstirească, dar de vreme ce felul lor de-a trăi le aducea liniştea acelor femei…

— Trebuie spus, adăugă el, că nu se mulţumesc să se tot roage la nesfârşit în faţa unei cruci atârnate pe perete. Fac şi bine, îngrijesc bolnavii care li se aduc de prin împrejurimi, şi-apoi, nu stingheresc pe nimeni. Iar eu sunt aici, de cumva ar încerca cineva vreodată să le mute de-acolo.

Elizabeth păstră pentru sine reflecţiile în legătură cu fraza aceea cam misterioasă. Charlie Jones urmă:

— Mă tem că deocamdată o să te cam plictiseşti, eşti singură o parte a zilei, dar peste o lună îl vei avea pe Ned al tău pentru două săptămâni bune, iar până atunci o surpriză…

— O surpriză plăcută? întrebă Elizabeth devenită bănuitoare.

— Fireşte. Dacă socotelile mele sunt exacte, nu poate întârzia.

— O, spune-mi, te rog!

— Nu. Surpriza nu vrea.

Şi râse cu un aer mulţumit.

— Sicomorul e tot aici, în faţa uşii mele, iar eu îmi ţin făgăduiala. Unchiul Charlie veghează asupra fericirii tale.

— Ştirile sunt ceva mai bune?

— Oh! Din nefericire, nu poate fi vorba de aşa ceva… Oaia asta de Beecher-Stowe nu-i în stare să stârnească un război, dar îi pregăteşte climatul. Pacea încă mai domneşte. Să tragem folos de pe urma ei.

„De-ar şti! se gândi Elizabeth. Întâi Ned, apoi Jonathan…”

Şi zilele treceau, înviorate de plimbări fie în cimitirul colonial, unde doi bărbaţi se bătuseră pentru ea, fie în grădina cea mare, un pic cam întunecoasă, unde, într-un ungher pustiu, Amelia îi dăduse sfaturi bune, de pe urma cărora nu mai rămăsese nimic. Timpuri de demult… Trupul, pe-atunci, era liniştit, oricât de frământată ar fi fost inima.

Într-o seară, după ameţitoarele parfumuri de heliotrop, de crin, de trandafir şi frezie, se miră, de cum păşi în casă, să audă voci vesele întrerupte de râsete venind dinspre salon. Curioasă, aruncă o privire, fu zărită şi chemată cu autoritate. Văzu trei doamne stând în fotolii

confortabile şi-o recunoscu pe una dintre ele cu stupoare. Era Miss Eliza Furnace, de-o frumuseţe orbitoare, ca de obicei, purtând o pălărie uriaşă, după moda veacului al XVIII-lea englez, cu un bor îndrăzneţ ridicat, iar cu celălalt căzându-i aproape pe umăr, totul presărat cu flori, ca pentru o regină ahtiată de simplitate câmpenească. O rochie verde-palid aducea nota de prospeţime aşteptată. Bogatul ei păr negru cu reflexe arămii desăvârşea seducţia feţei strălucitoare. Cu gesturi ce-ţi îngăduiau să-i admiri graţia braţelor goale până la cot, dădea mult din mâini, în timp ce relata păţania ei plăcută la Gizeh, unde s-ar fi rătăcit pe veci prin sinistrele coridoare ale Marii Piramide, dacă unul dintre fiii paşei n-ar fi venit s-o călăuzească spre lumină.

Celelalte două cucoane râdeau de se prăpădeau. Una dintre ele, cu o faţă lungă, de-o urâţenie aristocratică, se vedea bine că e persoana căreia Miss Furnace îi slujea drept doamnă de companie. Buclele ei albe tresăltau de plăcere la fiece amănunt al pasionantei povestiri. îmbrăcată în tafta neagră, nu pierdea nimic din nobila ei aparenţă, chiar dacă se lăsa pradă unei sincere ilarităţi.

Cea mai stranie părea cea de-a treia dintre aceste persoane cu ţinută aleasă. Ceva mai corpolentă, purta o rochie arămie cu volane foarte bogate. O mână o avea plină de smaralde, în timp ce cu cealaltă ţine a o umbrelă cu un mâner nesfârşit. Asta era cam tot ce putea zări Elizabeth, deoarece o impozantă bonetă-cabriolet ţinea ostatic capul, ascunzând profilul.

Râsetele se opriră când tânăra femeie intră. Miss Furnace o salută cu amabilitate, apoi, înclinându-se spre vecina ei cu bucle albe, spuse cu vădit respect:

— Mrs. Edouard Jones, Mrs. Devilue Upton Smythe.

Urmă o scurtă tăcere.

— Fireşte, spuse în cele din urmă Miss Furnace, nu

mai e nevoie să-ţi spun, Elizabeth…

Nu apucă să rostească ce nu mai era nevoie să spună, pentru că deodată, de sub cabrioletul neclintit, răsună o voce familiară:

— Păi cum aşa, prostuţo, nu-ţi mai recunoşti mama?

Elizabeth tresări şi făcu trei paşi spre cabriolet:

— Mămico! exclamă.

Avu o pornire ce-a fost retezată cu o mână hotărâtă.

— Fără efuziuni, fetiţă dragă, văd că eşti mulţumită. Deocamdată e de ajuns.

Se ridică în picioare şi deveni dintr-odată monumentală, cu toate că era de înălţime mijlocie.

— Violetta, spuse, şi dumneata, dragă Eliza, mă văd silită să vă părăsesc. Trebuie să-i vorbesc serios fetei mele, dar Charlie Jones, când l-am văzut în port, mi-a spus că vine acasă şi că ţine mult să mă vadă. Pe curând, dragile mele. Elizabeth, du-mă la tine în cameră.

Urcară amândouă.

Uşa închisă nu-i îngădui incorigibilului Barnabé să prindă aşa cum trebuie cuvintele, dar de mai multe ori, de spaimă, fii gata s-o ia la fugă.

De-o blândeţe un pic cam temătoare, intonaţiile Elizabethei trădau totuşi bucuria. Bucuria de a-şi vedea mama, bucuria de a putea, în sfârşit, să i se dezvăluie.

— Află întâi de toate că mama ta s-a recăsătorit… Lord Fidgety. Străveche familie anglo-normandă. Wilhelm Cuceritorul, 10”, pricepi cum devine cazul. Şi avere mare.

Vocea lui Milady Fidgety era în acelaşi timp puternică şi precisă, ca a unei tragediene pe scenă:

— Mrs. Edouard Jones, născută Escridge, continuă ea. Jones ca toată lumea. Recunosc că Charlie e un gentleman. Se număra printre *drăguţii* mei când eram tineri şi ofta tare. Bărbat chipeş, dar Jones şi atâta tot! Să lăsăm însă asta. Sudul îl respectă, dar de câte ori nu ţi-am

spus să te măriţi cu un ADULT nemobilizabil în caz de război, pentru că războiul ameninţă, stupid şi feroce, iar tu îţi legi soarta de un muţunache care o să plece din prima zi, în ovaţiile unei mulţimi isterice… Stai jos, dacă te simţi emoţionată, eu prefer să spun cele ce am de spus umblând în lung şi-n lat.

Parchetul începu, într-adevăr, să scârţâie şi să geamă sub paşii ei, în timp ce tânăra soţie a lui Ned nu scotea o vorbă.

— Dragoste la prima vedere, ştiu, continuă mama, şi căsătoria făcută neîntârziat la biserica prezbiteriană. Charlie mi-a povestit totul de cum am sosit. În sfârşit, căsătoriţi. Cu un soţ încă student. Unul din aiuriţii ăştia înfierbântaţi, în stare de cele mai mari prostii, pe când un adult cugetat, ponderat…

În clipa aceea se auzi un strigăt sfâşietor, care-l goni pe Barnabé până pe scară, chiar dacă pe urmă veni îndărăt:

— O, mămico, dacă ai şti!

Paşii se opriră.

— Dacă aş şti ce? Hai, încearcă să vorbeşti ca o Escridge. Doar n-am să te mănânc. La urma urmei, oricât ţi-ai bruftui fata, inima de mamă tot inimă rămâne. Văd că eşti necăjită… Poţi să mă săruţi, aici, pe obraz, dar interzic lacrimile.

Nu putu însă interzice lacrimile lui Barnabé, întors să asculte şi gingaş din fire. Nu mai auzi decât o şoaptă, dar întreruptă la locurile cuvenite de exclamaţii răsunătoare.

— Mai tare, pentru Dumnezeu. Nu-ţi fie teamă. Proasto, sunt mama ta, poţi să-mi spui tot.

Barnabé îşi şterse lacrimile şi-şi ciuli urechea. Un soi de mieunat continuu ajunse până la el când, deodată, desluşi aceste cuvinte:

— Chinul ăsta… nu ştiam nimic, habar n-aveam…

Brusc, o izbucnire păm a face să se cutremure aerul:

— Şi-i un motiv să-ţi iei mutra asta vinovată, de parcă ai fi ucis pe cineva? Ce-ţi închipui, că la noi în ţară nu cunoaştem toate chinul ăsta, cum îi spui tu? Ori crezi cumva că englezoaicele sunt nişte vestale? Ce altceva există în adâncul glorioasei noastre poezii, dacă nu această arzătoare preocupare, atât dinspre partea femeilor, cât şi a bărbaţilor? Vino-ţi în fire, fată dragă. Viaţa nu-i chiar atât de neagră. Poartă-te ca o lady. Unele se poartă urât. Eu nu le aprob, dar nu suntem nişte călugăriţe nevrozate, închise într-o mănăstire. Ah! Nu mă face să-ţi spun ceea ce nu ţi-am spus!

— Nu, mămico, încuviinţă Elizabeth cu o voce ceva mai limpede.

— Adu-ţi aminte de ce-a spus Shakespeare: ceea ce trebuie să-ţi păstrezi toată viaţa e o reputaţie fără pată… întreaga noastră societate este edificată pe granitul acestui nobil principiu… Ai înţeles? Chiar ai înţeles?

— Da, mămico, zise vocea devenită cristalină.

— Şi niciodată în jurul tău să nu zumzăie cuvântul ăsta urât de „adulter”. Ne descurcăm. Asta-i tot. Hai să coborâm.

Elizabeth nu coborî în salon cu mama ei. Întâi de toate, că n-avea chef s-o vadă pe Miss Furnace, a cărei prezenţă o sâcâia; şi-apoi, voia să fie singură, ca să savureze mai bine nemaipomenita uşurare ce-o resimţea. Cu câteva cuvinte, mama ei o făcuse să se alăture grosului omenirii. Aflând că toate femeile sufereau ca şi ea, îi făcea suferinţa aproape suportabilă. Şi, ridicându-şi puţin fustele, făcu câţiva paşi dintr-un dans popular căruia îi fredona cuvintele.

Bucuria îi fu însă de scurtă durată. De ce trebuia ca o amintire nechemată să i-o strice? Se văzu dintr-odată în parloarul mănăstirii catolice, alături de mătuşa Laura şi, în

trecere, o admiră pe femeia aceea care renunţase la tot, la fel ca şi pe bătrâna Betty, transportată într-o altă lume printr-o poză şi un capăt de lumânare.

„Oare mi-am pierdut minţile? se gândi. Să fiu cu picioarele pe pământ, ca mămica”.

Mămica rostise o frază, acolo, o nimica toată, din două cuvinte: „ne descurcăm”. „Ne descurcăm” însemna viaţa întreagă deschizându-i-se în faţă. Încă nu ştia foarte bine cum, dar i se părea că o cheie îi fusese pusă în mână.

Bineînţeles, nu suflase o vorbă despre amorul ei cu Jonathan, dar asta era, „ne descurcăm” sosea tocmai când trebuie. Visă un pic la asta, apoi coborî.

Întors de la birou, Charlie Jones se întreţinea cu doamnele acelea cu întreg farmecul pe care ştia să-l pună la bătaie în astfel de împrejurări, asemeni unui păun ce-şi roteşte evantaiul penelor înflorate. Dacă Amelia ar fi fost de faţă, ar fi făcut la fel? Dar Amelia se afla acum în trăsură, departe de aici, pe drumurile din Virginia. Elizabeth surprinsese privirile pe care le îndrepta spre Eliza Furnace, precum şi furia stăpânită ce se citea pe trăsăturile lui Lady Fidgety, geloasă, poate, după atâţia ani…

— Ah, iată-te! zise văzând-o pe Elizabeth. Le vorbeam doamnelor aici de faţă despre petrecerea pe care vreau s-o dau la Dimwood de îndată ce scumpa mea Amelia şi Ned vor fi lângă noi. Pluteşte o umbră asupra acestei neasemuite proprietăţi, pe care îmi propun s-o împrăştii. O să fiu ajutat de o glorioasă surpriză. Vreau să fie grandioasă, în aşa fel încât s-alunge grijile şi lacrimile. Ca s-o pregătesc, va trebui să mă duc acolo pentru o zi întreagă. Socot să plec poimâine. Elizabeth, am să te las în grija mamei tale dragi şi veşnic la fel de frumoasă şi e de la sine înţeles că vă poftesc pe amândouă la petrecere. Care va avea loc la sfârşitul lui octombrie. În clipa aceea,

misterioasele şi micuţele mele lucrătoare, venite drept de la Pekin, îşi vor fi terminat treaba.

La numele de Pekin, Eliza Furnace avu tresărirea obişnuită mai degrabă calului ce-şi ciuleşte urechile la sunetul trâmbiţei şi se ridică:

— Data viitoare, când voi avea bucuria să mă aflu printre domniile voastre, amintiţi-mi, vă rog, să vă povestesc vizita pe care i-am făcut-o scumpei împărătesc în faimoasele ei grădini, unde i-am primit confidenţele…

Ca printr-o înţelegere tacită, toată lumea se ridică, iar cele două vizitatoare îşi luară rămas bun, Eliza Furnace susţinând-o cu un braţ pe şubreda Mrs. Devilue Smythe, care mergea cu pas şovăielnic. Cu o voce uşor tremurătoare, aceasta îi spuse lui Charlie Jones:

— Ne-ai aţâţat îndeajuns curiozitatea cu lucrătoarele dumitale din China. Aşteptăm nici mai mult, nici mai puţin decât o minune.

Şi, ceva mai încet, îi şopti la ureche:

— Îţi mulţumesc că mi-ai trimis-o pe zâna asta încântătoare. Am şi trecut-o în testamentul meu.

La rândul ei, încântătoarea zână îşi salută graţios binefăcătorul, mulţumindu-i doar printr-o singură privire, dar privirea asta făcea cât un discurs.

După plecarea lor, Lady Fidgety îşi plimbă privirile în jurul ei. Deşi îndesată, stătea cât se poate de drept, cu umerii daţi pe spate, capul semeţ. Atitudine ce-i dădea o aparenţă agresivă şi se potrivea cu fermitatea trăsăturilor, rămase frumoase, în ciuda tuturor nenorocirilor prin care trecuse. Nasul, gura, modelate cu energie, făceau din ea o femeie la care te uitai fără să vrei, ca şi cum te-ar fi silit s-o faci. În faţa ei, Elizabeth tremura uneori, dar pe de altă parte, simţea că mama aceea cu care nu era de glumit, la cea mai măruntă ameninţare, şi-ar fi apărat copilul cu ferocitatea unei fiare sălbatice.

— Dragul meu Charlie, ai o casă încântătoare, în care străluceşte un gust de cea mai bună calitate. Pot să te întreb unde socoţi s-o instalezi pe fiica mea în oraşul ăsta atât de elegant?

— Una dintre cele mai frumoase case din Savannah îi aşteaptă pe ea şi pe soţul ei într-una din cele mai venerabile grădini din oraş. E un dar din partea mea. Dar întrebarea ta mă uimeşte. Draga mea Laura, ai cumva îndoieli?

— Nu, amintiri.

Charlie Jones ghici că se gândeşte la zilele rele de la Londra, de după moartea soţului ei, Cyril.

— Laura, toate astea s-au terminat, s-au terminat o dată pentru totdeauna.

I se răspunse printr-un gest evaziv, apoi Mrs. Fidgety continuă:

— În orice caz, să mă scuzi că nu pot veni la Dimwood. Am trecut acolo prin ceasuri tare triste.

— De data asta te înţeleg. N-o să fiu prea îngrijorat că te las aici, în timp ce noi vom fi acolo. Numele tău e rostit peste tot. Toată lumea bună din Savannah îţi va asalta uşa.

Capitolul CXIX

Peste două zile, în zori, Charlie Jones plecă în ceea ce el numea turneul de inspecţie la Dimwood. Se întoarse în chiar aceeaşi seară, plin de o însufleţire ce-l întinerea de-a binelea.

— Va fi sublim! De pe acum mă simt încântat. Ah! dacă bieţii noştri negri ar putea lucra cu zelul şi cu dragostea micilor lucrătoare chineze! Vă pizmuiesc pentru faptul că încă nu ştiţi despre ce-i vorba. Eu unul ştiu la ce să m-aştept, dar pentru voi va fi o surpriză.

Mai continuă o vreme pe acelaşi ton şi porunci să se aducă şampanie pentru a sărbători, dacă nu reuşita, cel puţin pregătirile în vederea ei, deoarece evenimentul avea să fie cel mai de seamă din tot sezonul.

— Iar acum ar trebui ca draga mea Amelia, Ned şi Miss Charlotte să nu tărăgăneze pe drumurile Carolinei de Sud. Le mai dau răgaz încă o săptămână, apoi exact atât cât să-şi tragă sufletul, şi gata, pornesc cu noi spre Dimwood.

Şampania îi dezlega limba tot mai mult, încât începu să spună şi ce nu trebuie. Aşa se face că Lady Fidgety şi fiica ei erau numai ochi şi urechi. Elizabeth mai cu seamă presimţea că avea să dezvăluie taine.

— Casa e cu fundu-n sus… Toată lumea trăieşte cu spaima unei vizite de care se tem, dar eu voi fi acolo, ca totdeauna, să aplanez lucrurile şi să le liniştesc. Doar o mică notă tristă, Fred a plecat. A trebuit să îndure o nouă operaţie, care a fost cumplită, dar curajul acestui băiat e uimitor. Piciorul lui şi-a revenit puţin câte puţin la forma normală şi merge ca toată lumea. După o criză de depresie, a hotărât că nu mai vrea să locuiască la Dimwood şi a plecat să se înroleze la cavalerie. E sigur că va fi război şi-l cheamă din toate puterile.

Elizabeth nu se putu împiedica să nu-i rostească numele cu glas scăzut şi cu inima îndurerată de tristeţe:

— Fred!

Revăzu scena, pe cât de scurtă, pe-atât de penibilă. Faţă în faţă, în josul scării, privirea temătoare a băiatului, care-şi juca viitorul pe-o singură carte, fericirea, întreaga lui raţiune de-a trăi, iar ea, Elizabeth, zicând nu, nu pentru că nu-l putea iubi…

Charlie Jones continuă:

— Un adevărat băiat al Sudului, cu foc în vine şi nici urmă de minciună în ochi.

Îşi goli cupa de şampanie.

— Cu totul altfel e… personajul a cărui vizită nu face decât să întristeze familia Hargrove.

— O dramă? făcu Lady Fidgety curioasă.

— Situaţie complicată. În două vorbe, Dimwood a fost închiriat pe douăzeci şi cinci de ani. Contractul expiră peste trei luni, iar proprietarul plantaţiei vrea să-şi menţină drepturile şi-asupra locuinţei.

— Dar sunt la curent, spuse Lady Fidgety. Toată lumea la Dimwood cunoaşte întâmplarea… E vorba de Jonathan Armstrong, nume foarte stimat în Anglia.

Sângele pieri de pe faţa Elizabethei. Rămase cât se poate de neclintită. Unchiul Charlie aruncă o privire în partea ei şi continuă cu un soi de grabă:

— Noi, de altfel, n-o să dăm ochii cu el… Hargrove îl aşteaptă de pe-o zi pe alta. Când o să sosim noi, el va fi plecat, nu vine decât ca să-i fie semnate nişte acte. Tristă poveste. Doamnelor, se face târziu. Dacă sunteţi de acord, sunt de părere să urcăm la culcare.

— Bucuros, spuse Lady Fidgety. Elizabeth, îmi pari tare galbenă. Ai nevoie de somn, ca şi mine. Charlie, îţi mulţumesc pentru seara asta încântătoare.

Elizabeth nu putu dormi. De zeci de ori se simţi ispitită să se ducă să-şi trezească mama, ca să-i mărturisească legătura ei cu Jonathan. Legătura… Nu îndrăznea să spună: adulterul.

Nu chiar adulter, judeca ea, de vreme ce-o luase cu de-a sila. Dar dacă trupul nu era adulter, inima era de-a binelea. Cine scrisese scrisoarea, cine fixase întâlnirea sub copacul cel mare, printr-un mic desen? Oare nu se întâmplase totul sub copacul cel mare? Absurd! Adulter. În Evanghelie, femeia adulteră ce trebuia ucisă cu pietre fusese iertată. Câte femei n-o invocaseră, fără a merge până la capătul citatului: „Du-te şi nu mai păcătui!”

„Ne descurcăm”. Ce voise exact să spună mama asta atât de severă? Nu voia să audă zumzetul cuvântului urât de adulter... Şi-atunci? Cel mai bine era să tacă. Nimeni nu ştia. Se vor aranja toate. Lucrurile aveau să se rânduiască de la sine. Pe Jonathan n-o să-l mai vadă. O să i se tragă moartea din asta. Până în zori, se suci şi se răsuci la ea în pat şi adormi brusc, fără să-şi dea seama.

Veni şi ziua atât de nerăbdător aşteptată de unchiul Charlie. Amelia, Ned şi Miss Charlotte coborâră din trăsură în faţa casei, flămânzi cu toţii, nemulţumiţi cu toţii de lunga lor călătorie. N-aveau decât un gând: să se vâre în baie, să se schimbe, să mănânce. Lady Fidgety îi observă cu interes şi se prezentă într-o singură frază, rostită fără cusur. Vocea ei cu intonaţii ultrabritanice îi intimidă uşor pe cei trei călători, neînstare să facă altceva decât să molfăie complimentele de rigoare. Servitorii în livrea roşie îi înconjurară şi-i făcură să dispară.

Drept e că Charlie Jones, întorcându-se de la birou, se arătă surprins să-i vadă sosind cu o zi mai devreme. Cum nu-i era gândul decât la proiectul petrecerii de la Dimwood, aşteptă ora cinei ca să li-l expună cu acea elocinţă a Sudului pe care-o practica de minune. Năuciţi de oboseală, cei trei călători auziră propunându-li-se plecarea peste o zi, de cu zori, ca să evite căldura, şi făgăduiala unei zile întregi liniştite în paradisul de la Dimwood. Se auzi ca un murmur de revoltă şi expediţia fu lăsată baltă.

Mohorâtă şi delicioasă cină. Farfuriile se goliră, dar conversaţia ameninţa să-şi dea duhul la fiecare frază. Nu, nu se întâmplase nimic în Virginia. Tutunul creştea bine, nopţile erau răcoroase, un necunoscut călare venise să întrebe de Mrs. Edouard Jones şi, când i se spusese că nu e acolo, plecase în goana calului şi dispăruse...

Ned, care moţăia peste porţia lui de lapte de pasăre, nu păru să audă, dar Elizabeth simţi asupra ei privirea lui

Charlie Jones şi-şi întoarse capul.

— Un misterios necunoscut călare pleacă în goana calului şi dispare, făcu Lady Fidgety, îmi place nota asta romantică à la Sir Walter Scott.

Amelia, gemând, îi ceru soţului ei s-o ajute să urce în cameră, pentru că nu mai era în stare.

— Charlotte, şopti ea, nicio poţiune în seara asta. Nu mai e nevoie.

Cina era pe sfârşite. Toată lumea se sculă.

Peste nici jumătate de oră, Elizabeth sta culcată în întuneric lângă Ned, doborât de somn… Pe fereastra deschisă, ajungeau până la ea voci depărtate de tineri care se acompaniau la ghitară.

Cugeta la viaţa ei, la călăreţul care o căuta şi care, poate, la ora asta galopa prin ţinut… N-avea să-l vadă. Adulterul…

Era un nume pe care ar fi voit să-l rostească cu glas tare, în întuneric… Nu-l rosti. Cu Ned alături de ea, şi-a cărui răsuflare regulată, ca a unui copil, o auzea, i s-ar fi părut nedrept. În noaptea aceea, mâna inertă nu lopătă spre ea, ca de obicei. Prin vălurile albe ce înconjurau patul cel mare, auzi bâzâitul ţânţarilor.

Deodată, o idee îi fulgeră prin minte: „Romeo şi Julieta… Totdeauna uităm că erau căsătoriţi. Oare asta le stăvilea elanul dorinţei? „Dar nu era niciun Jonathan şi niciun adulter. Viaţa i se încurca fără voia ei. Ce s-ar întâmpla dacă Jonathan ar vedea-o la Dimwood? Se temea de întâlnirea asta, pe care o chema totuşi, cu trup şi suflet.

De-ar tăcea odată ghitarele…

Capitolul CXX

După o zi de odihnă acordată călătorilor, micul dejun din dimineaţa aceea începu într-o bună dispoziţie generală,

peste care aproape numaidecât avea să planeze o umbră. Lady Fidgety, de obicei destul de rezervată, puse dintr-odată stăpânire pe conversaţie.

— Charlie, spuse ea, cum n-aveam chef să dorm, ţi-am furat cinci numere din revista *National Era*, trimise aici în lipsa ta, şi am citit ceea ce a apărut din *Coliba unchiului Tom*.

— Ardem toţi de curiozitate să aflăm ce crezi despre foiletonul ăsta. Poate că nu ştii că autoarea n-a călcat niciodată prin Sud, iar descrierile fanteziste despre barăcile sclavilor îi fac să râdă până şi pe negri. Inventează, inventează la nesfârşit.

— Nu sunt în măsură să judec cum stau lucrurile, dar când ne zugrăveşte sărăcia Sudului, pentru că şi voi aveţi săraci, departe de-a râde, mă simt cuprinsă de-o mare exasperare, deoarece cucoana asta, atât de pătrunsă de moralism, n-are nici cea mai slabă idee despre ceea ce este sărăcia. Eu una ştiu. Şi Elizabeth ştie. Nu-i nicio ruşine să dezvălui asemenea lucruri… Recunosc mizeria când o văd. Mirosul ei îmi este cunoscut, la fel ca şi menghinea foamei, ca şi veşnica înfiorare a pielii pe care ţi-o dă frigul.

— Laura, spuse Charlie Jones, amintirile astea sunt penibile şi e mult de-atunci.

— Mulţumită ţie şi lui William Hargrove, dar vreau să denunţ lipsa de ruşine a acestei femei. Cine nu a văzut mizeria neagră a anumitor unghere ale Londrei în inima iernii n-a coborât în adâncul deznădejdii.

— Frigul şi mizeria din New York n-au de ce pizmui infernul glacial al Londrei, spuse Charlie Jones. Mă duc acolo de câteva ori pe an, pentru afacerile mele, şi te încredinţez că frigul muşcă la fel de necruţător, iar lenta agonie a foamei nu-şi scurtează cu nicio clipă lucrarea printre cei săraci.

— Mai sunt şi operele de caritate, făcu Miss

Charlotte.

Lady Fidgety clătină din cap şi continuă:

— În timp ce femeia asta, din prezbiteriul confortabil al soţului ei, ne prezintă sărăcia Sudului vostru…

— Dar avem şi noi săracii noştri, spuse unchiul Charlie cu glas schimbat, iar ceea ce mă îngrijorează la fel de mult ca şi ameninţările de război e faptul că Sudul îi dispreţuieşte. îi ajută, dar nu-i respectă, şi nu-i e ruşine să-i numească rebutul rasei albe, *the Poor White Trash*, expresie ce mă face să mă cutremur, deoarece atrage fulgerul.

— O groază de familii trăiesc pe spezele tale, spuse Miss Charlotte cu glas puternic.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Laura, m-ai făcut să spun ceea ce ascundeam în mine, deoarece iubesc Sudul ca pe-o patrie. O, ştiu! Cu resursele lui imense, Sudul contribuie generos la operele de caritate, dar o face aşa cum ai plăti o dare şi ca să-şi înăbuşe strigătele unei conştiinţe indignate, ori o face cu… cu… nu găsesc cuvântul.

Acelaşi cuvânt sta pe toate buzele: „dragoste”, dar atât era de mare stânjeneala, încât nimeni nu îndrăzni să-l rostească.

— Asta-i bună, spuse unchiul Charlie, am ajuns să recurg la efecte oratorice.

— Să spunem mai curând că eşti sincer. Cât despre mine, am să fiu sinceră până la capăt. Am fost săracă şi am suferit de pe urma sărăciei. Nu mai sunt şi mă simt mulţumită. Şi încă e puţin spus. Sunt scandalos de încântată. Strămoşii soţului meu, ca multe dintre cele mai de seamă familii engleze, au adunat câştiguri considerabile în secolul al XVIII-lea de pe urma negoţului cu negri, pe care-i cumpărau ca apoi să-i vândă cultivatorilor voştri din Nord. Dar negrii suportau greu clima din Nord, încât

stăpânii lor, în cunoştinţă de cauză, i-au vândut Sudului, care avea mare nevoie de ei. Cât aur a curs prin toate aceste mâini albe!

— Nu te simţi prost să vorbeşti astfel, draga mea Laura?

— Reparăm cum putem, spuse cu simplitate Lady Fidgety. Dar vă fac să întârziaţi cu etalarea adevărurilor mele. Am terminat. Plecaţi. Soarele începe să încălzească.

Două trăsuri îi aşteptau. Amelia şi Charlie Jones se instalară în prima, Miss Charlotte şi tinerii căsătoriţi în a doua.

Impresionaţi, fără îndoială, de cele spuse de Lady Fidgety, nimeni nu scotea o vorbă, în afară de Charlie Jones, care le arăta vizitiilor drumul pe unde s-o ia, altul decât cel pe care se duceau în mod obişnuit la Dimwood. În clipa aceea, un călăreţ sosi în galop şi se opri în faţa casei.

Pe cât se vedea, era un om din popor, îşi scoase pălăria de pai, apoi se adresă lui Charlie Jones:

— Sir, am o scrisoare pentru Mrs. Edouard Jones.

— Dă-mi-o. De unde vii?

— Sunt grădinarul Surorilor. Una dintre ele mi-a cerut să aduc scrisoarea asta. Urgentă, a zis.

Charlie Jones luă scrisoarea, aruncă o privire pe plic şi, spre mirarea Ameliei, coborî din trăsură.

— Elizabeth, chemă el, poţi veni aici o clipă?

Tânăra femeie veni numaidecât. Charlie Jones îi întinse scrisoarea.

— Mărturisesc, spuse el, că nu-mi sunt pe plac mesagerii ăştia care sosesc exact în clipa plecării. Nici măcar nu ştiu de ce. Ţi se scrie din mănăstire. Mătuşa Laura. Nădăjduiesc că nu i s-a întâmplat nimic.

Cu mâini tremurătoare, Elizabeth rupse plicul, citi scrisoarea şi i-o dădu lui Charlie Jones:

— Nu înţeleg, spuse.

Charlie Jones îşi aruncă ochii pe scrisoare, care nu conţinea decât vreo şase-şapte rânduri. O cruce micuţă era făcută în susul paginii.

Elizabeth, draga mea copilă, m-am rugat pentru tine în noaptea asta. În numele Celui care a murit ca să ne mântuie, nu te duce la Dimwood. Am avut presimţiri cât se poate de rele. Domnul să te aibă în pază.

Sora Laura căi. ind.

— Nu înţeleg, spuse ea din nou.

— De ce i-ar putea fi teamă? Călugăriţele astea sunt atât de stranii cu teama lor superstiţioasă. I-ai făcut confidenţe? îmi cer scuze pentru întrebare.

— Am vorbit despre religie, spuse tânăra femeie cu o voce ceva mai slabă. Ca şi despre căsătoria mea, despre Ned…

— În sfârşit, ne vom afla acolo ca să te apărăm, Ned şi cu mine. Dacă preferi să rămâi aici, rămâi. În locul tău, eu n-aş da atenţie visărilor acestei pioase persoane.

Elizabeth nu şovăi.

— Bine, urc iar în trăsură.

Charlie Jones îl chemă pe mesager, care aştepta în faţa casei, şi-i puse o monedă de aur în mână.

— Spune-i surorii Laura că totul e bine şi că nu e niciun răspuns.

Rămas singur pe drum cu Elizabeth, Charlie Jones se înroşi dintr-odată de iritare.

— Ţin mult la călugăriţele astea, spuse el cu o enervare subită, dar sunt clipe când îmi calcă pe nervi cu presimţirile lor. Rupem?

Elizabeth făcu semn că da.

Prefăcu scrisoarea în vreo zece – douăsprezece bucăţele, pe care le azvârli în vânt.

— Ce să-i spun lui Ned?

— Că i-ai vorbit despre religie… despre căsătorie. Uită de presimţiri. Ah! când o să ieşim din Savannah, să fii atentă la drum. Suntem mândri de el. E pavat cu cochilii de stridii.

Se despărţiră şi, peste câteva clipe, trăsurile plecau la trap.

— Ce era? întrebă Ned. Am văzut că ţi s-a dat o scrisoare.

— Da, de la mătuşa Laura. Recomandări de călugăriţă. Vorbeşte de prudenţă. Tatăl tău spune că n-au niciun rost. Chiar a şi rupt scrisoarea.

— Toate catolicele astea sunt la fel. Laura vrea să te convertească, ghicesc eu.

— Pe mine? Mă faci să râd.

— Păcat că tăticu' a rupt scrisoarea. M-ar fi amuzat să văd…

Oricât de scurtă era experienţa ei de viaţă conjugală, Elizabeth simţi tonul geloziei.

Miss Charlotte, care nu spusese un cuvânt, o privea cu gravitate, cu ochii plini de întrebări nerostite.

Trecură curând de ultimele case din oraş, când dintr-odată copitele cailor răsunară pe drum cu un zgomot aspru şi precis, ce-i făcu pe călători să tresară. Elizabeth îşi aminti de ce-i spusese Charlie Jones:

— Cochiliile de stridie! exclamă ea. Mergem pe ele ca pe metal.

Ned se aplecă în afară.

— Sunt uriaşe, spuse, şi cimentate, încât alcătuiesc o suprafaţă unită. Oraşul Savannah e foarte mândru de drumul ăsta. Uitasem.

Puse o mână pe mâna Elizabethei şi, cu o duioşie de copil, şopti:

— Mă bucură călătoria asta împreună cu tine, dragă.

Elizabeth zâmbi. Revărsările astea de duioşie ale lui

Ned zgândăreau ceva în ea. Ned nu mai spuse nimic, stânjenit poate de prezenţa lui Miss Charlotte, care nu-şi descleşta gura.

Elizabeth se întreba de ce fusese schimbat itinerarul obişnuit. Regreta că nu vede locul unde, stând în adâncul trăsurii, îl întâlnise pe Jonathan călare, care-i aruncase privirea aceea poruncitoare. Atunci îşi înrobise sufletul ei cu mult mai mult decât pe veranda plină de flori. Elizabeth îi aparţinea. Mai târziu, Ned pusese stăpânire pe trupul ei, dar sufletul îi scăpa. Astăzi, Elizabeth vedea toate astea într-o simplificare înspăimântătoare.

De-a lungul drumului, copacii începeau să-şi piardă frunzele, dar încă mai păstrau strălucirea verii. Culoarea aurie împestriţa adâncimile verzi, dar ce era asta în comparaţie cu strălucirea verii indiene din Virginia? Tropăitul cailor pe drum îi izbea tâmplele ca pentru a-i spune ceva, un nume, când al ei, când al lui Ned şi Jonathan, cu o regularitate implacabilă. Încercă să-şi astupe urechile, când dintr-odată zgomotul încetă şi simţi un miros pe care-l inspiră cu deliciu. Caleaşca mergea acum pe nisip şi străbătea o pădure de pini. Trunchiurile roşietice se înălţau într-o multitudine de coloane ce se pierdeau într-o nesfârşită masă întunecoasă. Din nefericire, un praf galben se înălţă de pe drum, silindu-i pe călători să-şi acopere capul. În sfârşit, ieşiţi din pădure, străbătură în galop ultima etapă a drumului celui lung şi ajunseră la Dimwood în plină zăpuşeală a amiezii. Ned şi Miss Charlotte scoaseră exclamaţii de admiraţie la vederea grădinilor, asemănătoare unui cântec de glorie.

Toţi cei din familia Hargrove se aflau acolo, sub portic, pentru a-i întâmpina, iar îmbrăţişările se înmulţiră, dimpreună cu exclamaţiile şi complimentele de rigoare, înainte de acel soi de năpustire spre răcoarea saloanelor cu storurile trase.

Elizabeth a fost declarată mai încântătoare ca oricând, şi trebui prezentată întreaga familie Ameliei şi lui Miss Charlotte, pe urmă Ned întregii familii. A durat mult.

Cu prima ocazie, Elizabeth urcă şi se refugie în camera mamei ei. Totul era necrezut de asemănător cu ceea ce găsise la întoarcerea ei de la Savannah, când văzuse încăperea goală, după plecarea lui Mrs. Escridge. Patul cel mare cu coloane, măsuţa pe care se mai vedeau petele de porto… în câteva clipe, retrăi săptămâni nesfârşite. Aşa cum vezi o nălucire, se revăzu pe sine în rochie scurtă, tot aurul părului acoperindu-i umerii şi faţa un pic mirată de adolescentă. O teamă violentă o cuprinse dintr-odată şi se lăsă să cadă pe pat.

— N-ar fi trebuit să vin, spuse cu glas scăzut. Laura a văzut ceva.

Cineva o strigă. Se sculă repede.

Jos în salonul cel mare, alb şi auriu, se serveau *julep*-uri, şi trăncăneau cu toţii la nesfârşit. Stând mai la o parte, în nişte fotolii încăpătoare, William Hargrove şi Charlie Jones discutau cu multă gravitate.

— Charlie, nu înţeleg nimic din hotărârea lui Jonathan Armstrong. A vândut casa şi plantaţia soţiei lui, care devine singura proprietară a domeniului Dimwood.

— Dar de ce? A invocat vreun motiv?

— Niciunul. Între ea şi el există o înţelegere semnată, pe care mi-a dat-o s-o citesc. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Annabel ne propune o reînnoire a contractului pentru încă douăzeci şi cinci de ani, în aceleaşi condiţii ca şi la contractul precedent.

— Ai semnat?

— Da.

— Dimwood rămâne în familie. Nepoata ta îţi devine proprietară. Poate că ai făcut bine, dar aş fi vrut să văd contractul. Vechea mea experienţă profesională… Şi casa

pe care ai cumpărat-o la Savannah, ca să locuieşti la plecarea de la Dimwood?

— Cred că o să i-o dau nepoatei mele Minnie, ca dar de nuntă pentru căsătoria cu domnul acela din New Orleans.

— Toate astea mi se par rezonabile, dacă vor fi respectate clauzele aşa cum trebuie.

— Annabel a adăugat la contract o scrisoare afectuoasă. Se desparte de soţul ei şi n-o să se întoarcă niciodată în Georgia.

— După afrontul de neiertat pe care l-a primit din partea societăţii, trebuie să spun că o înţeleg, dar America e mare. O văd foarte bine instalându-se în Vest – ori în Nord. Cât despre Jonathan Armstrong, nu era deloc un soţ potrivit pentru ea.

— S-au despărţit, dar nu sunt divorţaţi. îi păstrează numele.

— Bineînţeles. În sine, numele lui e un capital. Trebuie să fi primit o sumă considerabilă, nu-i aşa?

— Considerabilă.

— Şi ce-o să facă el cu banii ăştia?

— O să-i cheltuie. Nu ştie să facă nimic altceva cu banii. Uiţi că e un senior.

— Nu-ţi pot spune în ce măsură cuvântul ăsta mă irită.

— Pe mine mă face să zâmbesc. Dacă l-ai fi văzut sosind în dimineaţa asta, pe calul lui negru… Ce eleganţă şi ce semeţie!

— În orice caz, sunt fericit că n-a venit când ne aflăm noi aici. Am scăpat de el.

— Sper, pentru că, sincer să fiu, nu-l pot suferi.

Unchiul Charlie se încruntă.

— Speri doar? Eşti sigur.

— Din păcate, nu. Are prin împrejurimi o mulţime de

prieteni la care vrea să le anunţe ceea ce el numeşte vestea cea bună. Şi care-i va îngădui să-şi mai spele puţin reputaţia mânjită. O să aibă o zi foarte plină.

— De ce n-o fi rămas la Viena!

— Doar nu tu îi eşti vecin. Cu ce te deranjează?

— Cu nimic, dar n-am consideraţie pentru personaj.

— N-aveam încotro şi trebuia să ne vedem, el şi cu mine, pentru afacerea asta.

— Bineînţeles. E doar o impresie neplăcută de care nu izbutesc să mă lepăd. Oare mi se pare ori chiar aud bătând clopotul pentru masa de prânz?

— Aşa e. După-amiază o să facem ce mai e de făcut pentru petrecerea de diseară, care, mulţumită ţie, se anunţă a fi minunată.

— Minunată, repetă Charlie Jones cu un aer preocupat.

Şi adăugă cu un zâmbet cam silit:

— Petrecerea asta, care trebuia să şteargă tristeţea de-a fi pierdut Dimwood, va celebra bucuria de a-l păstra.

Prânzul a fost cât se poate de simplu. Festinul din cursul serii avea să-l compenseze. Se vorbi mult şi vesel. În mai multe rânduri, Charlie Jones imploră pe toată lumea să nu-şi întoarcă privirile spre aleea cea mare înainte de lăsarea nopţii.

— O să ne prelungim odihna de după-amiază, spuse mătuşa Emma, dar ne aşteptăm la adevărate minuni. Ne faci să murim de curiozitate.

— Rezistaţi până la sosirea musafirilor, spuse William Hargrove cu un zâmbet ce i se pierdea în barbă.

Îşi recăpătase liniştea sufletească după reînnoirea contractului, încât avea senzaţia că viaţa i se prelungeşte cu douăzeci şi cinci de ani. Pentru el era o sărbătoare simplul fapt că se afla acolo. Omul chinuit de-odinioară lăsase locul unui nou personaj, care nu voia să creadă într-

un război şi se refugia într-un prezent luminos. Unul dintre evenimentele zilei o privea pe Elizabeth. Fetiţa nu mai era nevoită să se ascundă îndărătul buchetului uriaş de flori, ca el să n-o vadă. Mai întâi pentru că în ziua aceea nu erau flori, şi-apoi pentru că nu mai exista nicio fetiţă. O frumoasă femeie tânără întâlnea acum privirea indiferentă a lui William Hargrove.

O umbră plutea totuşi asupra acestui optimism fericit: stăpânul casei se temea ca Jonathan Armstrong să nu tulbure petrecerea, să nu le strice seara, să se împăuneze, în mijlocul celor care se vor veseli, numai aşa, ca să se arate, din vanitate şi insolenţă. Şi cum l-ar fi putut împiedica? Dar poate că n-avea să se întâmple aşa. Făcu un gest ca pentru a-şi alunga gândurile negre şi se ridică. Masa se sfârşise.

Balansoarele au fost luate cu asalt.

În fumoar, William Hargrove îşi întrebă mentorul:

— Charlie, eşti sigur că podelele vor ţine sub paşii atâtor dansatori?

— O podea dublă. Ce-ţi trebuie mai mult? Acoperă tot spaţiul de sub copaci.

— Unde vâri orchestra?

— La poalele stejarilor de pe alee.

— Eşti sigur că lucrătoarele tale chineze au muncit destul?

— Ţes întruna zi şi noapte, ca nişte smintite. William, eşti lipsit de fermitate. *Ar* trebui să-l citeşti pe Seneca.

— De ce Seneca?

— Nu mai ştiu, am uitat, dar era pentru fermitate. Mi s-a făcut somn.

— Să dormi în timp ce trăsurile se îndreaptă spre Dimwood, pline de invitaţi curioşi, dificili, vorbăreţi…

— Ceea ce s-a făcut e bun făcut. Am dezlănţuit ceva. Să-l numim destin şi hai să tragem un pui de somn.

Convorbirea luă sfârşit, casa era cufundată în tăcere.

Ned o luase pe Elizabeth de mână şi făcu câţiva paşi împreună cu ea pe sub copacii ce mărgineau grădinile.

— Dacă rămânem aici câteva zile, mi-ar plăcea să mă plimb cu tine în pădurile din spatele casei.

— Am fost o dată pe-acolo împreună cu Hilda şi Mildred. Te pierzi şi nu mai recunoşti bine locurile. Dar e aleea cea mare.

— O să merg unde vrei. Eşti mulţumită că te afli aici cu mine?

— Foarte, dar nu-mi place forfota care-o să fie. Toţi oamenii ăştia care vor veni curând…

— Mărturisesc că nici pe mine nu mă încântă, dar asta-i lumea, Elizabeth… Mă iubeşti?

— Bineînţeles, Ned. Cred că o să fim doi care să te iubim.

— Doi? Vrei să spui că…

— Da, Ned.

— O, Elizabeth… Totdeauna m-am purtat urât cu tine. Vrei să ne ducem la noi în cameră, să ne odihnim?

— Du-te şi te odihneşte, Ned. Eu vreau să dau o raită înspre râu. Aş vrea să fiu singură.

— Nu te depărta prea mult de casă. Să nu vi se întâmple ceva…

Capitolul CXXII

Se despărţiră şi, cu toate că era interzis, Elizabeth se îndreptă repede spre portic, dar inima îi bătea atât de tare, încât trebui să-şi încetinească paşii şi, mergând pe lângă pereţi, ajunse pe veranda unde o aştepta amintirea. Locul era pustiu. Se strecură până la magnolia ale cărei flori erau o minunăţie, răspândindu-şi mireasma încărcată de dragoste. Neîndrăznind să le atingă, ştiindu-le fragile, le

atrase cu buzele, murmurându-le încet numele lui Jonathan. Întreaga beţie a adolescenţei o ameţi, primele clipe, primele priviri schimbate. Doar inima îi vorbea în priviri, trupul nu mai exista. îşi închipuia sufletul lor, al amândurora, azvârlindu-se unul spre altul, pradă ameţitoarei şi indestructibilei lor iubiri şi, începând cu ochii, se năpusteau în prăpastie. Oftă. S-a sfârşit. Astăzi îl iubea într-alt fel, nu era la fel de frumos, dar nu mai avea de ales, îi aparţinea, deşi nu pe de-a-ntregul.

Era şi Ned…

Plecă de-acolo şi, întorcându-se brusc, zări pe aleea cea mare negri urcaţi pe nişte scări uriaşe. Cu nişte unelte asemănătoare unor burdufuri, presărau cu aur frunzele stejarilor. Era secretul, ceea ce nu trebuia ştiut. Avu o impresie rapidă de magnificenţă şi fugi spre faţada casei ce privea spre pădurea sălbatică, pe unde se plimbase odinioară cu verişoarele ei. Stătu nemişcată o bucată bună de vreme.

Aerul era tăcut. În faţa ei, masele de verdeaţă de nepătruns aveau ceva malefic şi atrăgător totodată. Indieni dormeau acolo, sub pământ, iar şerpi se încolăceau şi se descolăceau în ierburile înalte.

O voce strigă. Înălţă capul şi văzu la ultimul etaj o mână care flutura, ieşită pe una din ferestrele lungi şi înguste, iar mâna aceea ţinea o carte. Dintr-odată, un nume îi veni în minte: Souligou.

— Da, strigă în chip de răspuns.

— Urcă, spuse vocea.

O clipă mai târziu, ca într-un vis, se afla faţă în faţă cu aceeaşi Souligou de altă dată, aşezată cu spatele spre uşă, în jilţul ei mare, cu acelaşi batic indigo, cu colţurile legate agresiv pe creştet. De pe faţa gălbuie, ochii negri şi şireţi o cercetau atent.

— Pe cuvântul meu, spuse cu un zâmbet ce-i întinse

buzele subţiri, o doamnă, o adevărată doamnă frumoasă şi elegantă.

Elizabeth se aşeză lângă ea. Mâna lungă a lui Souligou era pusă pe cartea pe care cu o clipă înainte o fluturase pe fereastră.

— Vă amintiţi de ziua când v-am dat în cărţi şi v-am ascuns o carte, ultima dintre ele? Nu voiam să v-o arăt, ca să nu vă tulbur, dar am comis imprudenţe, Mrs. Jones.

— Spuneţi-mi Elizabeth, zise aceasta nerăbdătoare.

— Cum vrei. Iată cartea.

Cu groază, Elizabeth văzu un spânzurat desenat cu o naivitate brutală.

— Nădăjduiam, spuse Souligou, că situaţia ar putea fi îndreptată, celelalte cărţi nu sunt prea rele, asta însă este. Ascunde o nenorocire.

Tânăra femeie rămase fără glas. Sângele îi zvâcnea în tâmple. Cu o voce înăbuşită de spaimă, întrebă:

— Ce trebuie să fac?

Tăcere. Ghicitoarea sta cu ochii plecaţi, ca pentru a se concentra şi-a afla răspunsul.

— Zdrobeşti inimile. Fii prudentă. Văd o umbră.

O privi pe Elizabeth.

— Aştepţi un copil. Va trebui să fii prudentă. Copilul ăsta va fi bucuria dumitale.

— Iată, în orice caz, o veste îmbucurătoare.

— Da, dar nu îndepărtează umbra asta care nu-mi place.

— Războiul?

— O, războiul… Numai despre asta se vorbeşte, dar n-o să izbucnească azi-mâine, mai sunt ani de zile până atunci.

— Îmi luaţi o piatră de pe inimă, orice-ar fi.

— Oarecum, dar e umbra asta aici, şi nimic n-o clinteşte. Nu văd nimic altceva.

Elizabeth se uită în jur cu o privire disperată. De-a lungul pereţilor acelei încăperi mari, cu tavanul jos, deschizăturile asemănătoare unor ferestruici de cetate îi aminteau de ultima ei vizită, de neştiinţa-n care se afla pe-atunci, de visele ei neclare de adolescentă.

— Ce sfaturi îmi daţi? întrebă întorcându-se spre domnişoara Souligou, care o privea fără a spune nimic.

— Ce sfaturi să-ţi dau? Nu văd nimic, dar chiar nimic, şi tocmai asta mă necăjeşte, ca şi tot restul. Nimic.

Elizabeth se ridică, palidă de tot, cu o mână sprijinindu-se de spătarul scaunului.

— Mulţumesc, domnişoară Souligou, spuse aproape încet. Am să mai vin să vă văd.

— Poate, Mrs. Jones, dar nu cred.

Se dădu puţin la o parte, ca s-o lase să treacă pe Elizabeth şi ca să-i deschidă uşa ce dădea spre scăriţa abruptă ca o scară metalică.

Îngrijorată, aşteptă ca vizitatoarea să ajungă jos, apoi îi strigă:

— Curaj, Elizabeth!

De cum apuse soarele, se şi iviră primele trăsuri. Apucând pe drumul cel mai lung, aşa cum fuseseră sfătuiţi, musafirii ocoliră Pădurea blertemată şi se rânduiră în faţa peronului ce privea spre grădini.

De la fereastra ei, Elizabeth vedea toate astea cu o teamă crescândă.

În timp ce se îmbrăca pentru petrecere, se gândea la discuţia ei cu Souligou, la umbra văzută de ea, la îndemnurile la prudenţă.

Ned, care se pregătea şi el, o vedea îngrijorată fără a îndrăzni s-o întrebe de ce. Nici el nu se simţea în apele lui la gândul unei seri petrecute printre toţi invitaţii aceia din lumea bună, un adevărat coşmar pentru el.

— Ţi-ai pus rochia albă, spuse cu o bucurie cam silită,

e simplă, dar în alb îţi stă cel mai bine. Se vor uita toţi numai la tine.

— O, n-am deloc chef să fiu privită! îţi jur că mi-ar plăcea cu mult mai mult să rămân aici, în cameră.

Coborâră.

Capitolul CXXII

În salonul cel mare, cu draperii roşii la ferestrele înalte, doamnele sporovăiau la nesfârşit, multe la număr, aproape toate în toalete de culoare deschisă, contrastând cu eleganţa funebră a soţilor în frac negru. Ned şi soţia lui se pierdură în mulţimea invitaţilor, din care adiau mirosurile parfumurilor la modă, şi nimeni nu-i băgă în seamă pe tinerii căsătoriţi cu feţe necunoscute. Elizabeth se simţi uşurată. Nu se putu împiedica să nu observe stângăcia lui Ned şi se simţi cu atât mai emoţionată. Din Virginia lui natală, aducea oarecum cu sine înfăţişarea unui *gentleman farmer*.

Afară, zgomotul trăsurilor venind aproape una după alta înăbuşea conversaţiile, încât vocile răsunau şi mai tare, printre râsetele şi exclamaţiile acelui vacarm monden. Cei din familia Hargrove, amestecaţi în toată colcăiala aceea, zadarnic încercau să trimită servitorii să circule cu tăvi pe care tremurau cupele de şampanie. Trebuiră să renunţe. În sfârşit, trăsurile se rânduiră în spatele casei, sub îndrumarea autoritară a lui Azor, care nu şovăia să-i repeadă pe vizitiii familiilor celor mai de vază. Cu pălăriuţa lui din piele, trasă până pe nas, într-un unghi bătăios, impunea mai ales datorită strigătelor lui de papagal mâniat.

Întunericul se îndesea, când uşile cu două canaturi se răsuciră în balamale, iar Charlie Jones anunţă cu glas puternic că balul se va deschide sub stejarii de pe aleea

cea mare. Un gest larg desemnă în acelaşi timp sala vecină, unde străluceau lustrele. Cu frivolitatea oamenilor de lume care, de cum se strâng mai mulţi laolaltă, ajung să semene cu nişte şcolari, invitaţii dădură ascultare, cu izbucniri de veselie zgomotoasă.

După ce străbătu parterul în toată lungimea lui, mulţimea aristocratică se pomeni în faţa unui spectacol ce-o făcu să-i piară glasul timp de trei secunde, apoi o rumoare adâncă de mirare încântată se înălţă spre stele. Întreg frunzişul giganticilor arbori era înveşmântat într-un văl de aur cu reflexe ca de foc. Aşezaţi pe două rânduri, faţă în faţă, servitorii mărgineau aleea, îmbrăcaţi în livrele roşii. Stăteau din doi în doi metri şi fiecare ţinea cu mâna înmănuşată în alb un pichet purtând în vârf un fotofor. Lumina părea să ţâşnească din înaltul copacilor, lacomi s-o înghită, ca şi cum ţinta acelei iluminaţii ar fi fost să semene jerbe de scântei prin întuneric. Încât în inimile invitaţilor se strecură o umbră de oroare, îngemănată cu plăcerea. Cât vedeai cu ochii, feeria continua sub bolta de ramuri, prelungindu-se la nesfârşit, tunel orbitor ce străpungea întunericul.

Charlie Jones dezvălui în sfârşit taina pe care atât de mult o ţinuse doar pentru el.

— E simplu, spuse, mii şi mii de păianjeni aduşi de la Pekin în saci de hârtie. Sunt azvârliţi pe copaci – ei s-apucă să ţeasă prin frunziş ca nişte smintiţi – apoi se presară pulbere aurie pe pânzele lor. Şi iată!

Atât de mare era fascinaţia acelei minuni, încât nimeni nu băgă de seamă orchestra aşezată sub copaci şi toţi începură să salte pe loc când izbucni dintr-odată cel mai bubuitor dintre valsurile lui Johann Strauss. Cu un mic strigăt delicios de spaimă, doamnele se aruncară în braţele bărbaţilor, care le făcură numaidecât să se învârtească în ritm. Irezistibilul vârtej punea stăpânire pe toţi.

Elizabeth, agăţându-se de Ned, îi strigă la ureche:

— Nu ştiu să dansez.

— Nu-i nimic, fă-te că dansezi.

La bufet, instalat într-o interminabilă galerie, lucrurile delicioase prisoseau, aşezate când sub formă de piramidă, când umplând farfurii de porţelan împodobite cu armoarii. Servitori înveşmântaţi în alb turnau şampanie la nesfârşit în cupele veşnic goale, şi multe capete drăguţe începură să se învârtă, cu atât mai mult cu cât se simţeau uşoare.

Veniţi târziu, în frumoasele lor uniforme albastru-închis, tineri ofiţeri se despăgubeau mâncând şi bând în timp ce aruncau ocheade spre doamne.

Elizabeth nu izbutea să împărtăşească bucuria zgomotoasă a acelei petreceri în care se simţea pierdută. Eforturile zadarnice pe care le depunea ca să-l tragă la o parte pe tânărul ei soţ o făceau să se simtă din ce în ce mai rău. Dar se vedea bine că Ned petrece de minune şi, devenit vorbăreţ datorită şampaniei, sporovăia vesel cu unii şi cu alţii, dar mai puţin cu femeile, ca să nu-i displacă soţiei lui.

Fără să vrea, aceasta auzea frânturi de conversaţie: era vorba de ameninţări de război. Prefera să nu înţeleagă. Observă că Ned vorbeşte ceva mai tare şi mai repede ca de obicei cu ofiţerii. Discuţia era însufleţită, pătimaşă, fără nicio îndoială, iar tânăra femeie simţi că pe moment uitase de prezenţa ei.

— Ned, îi spuse, mă duc să mă odihnesc câteva minute în casă.

— Unde în casă?

— În fosta mea cameră, fii liniştit.

Un pic cam îngreţoşată de mirosul greoi de mâncare şi tutun ce plutea în galerie, voi mai întâi să iasă şi să respire din tot pieptul aerul curat. Admiră o clipă

somptuozitatea aleii celei mari, învăluită în lumină. Orice-ar fi făcut, se simţea departe de petrecerea aceea, de explozia de veselie a celorlalţi, căci încă de la începutul serii o idee se cuibărise în ea, şi deodată începu să alerge spre porticul verandei. Acolo avu o impresie stranie, asemeni unei revelaţii. I se părea că îşi reîncepe viaţa la Dimwood, aşa cum reîncepi lectura unei cărţi întorcându-te din nou la prima pagină şi, cu faţa vârâtă în magnolie, zise foarte încet:

— Am venit.

Urcând treptele pe care păşise prima oară împreună cu mama ei, se îndreptă spre cameră. Trebui să pipăie prin întuneric ca să dea de pat şi, ajunsă acolo, stătu o clipă în picioare lângă el. Recunoscu mirosul acelei încăperi şi amintirile o năpădiră: nostalgie, nelinişti şi primele bătăi de inimă ale dragostei. Dorinţa aceea de-a retrăi totul răspundea unei nevoi de-a înţelege. În punctul în care ajunsese, încerca să descopere ce sens avea viaţa ei.

Ieşi afară. În camera vecină, mătuşa Laura nu se afla acolo ca s-o supravegheze. Fata care devenise din nou putea s-alerge în colţul verandei, unde frunzele mari ale magnoliei aveau să se dea la o parte, lăsând să se vadă o faţă strălucind de iubire. Ca o halucinată, se aplecă încă o dată peste flori.

În clipa aceea, un zgomot de paşi o încremeni; făceau să scârţâie în spatele ei podeaua verandei, iar o voce răsună în tăcere, plată şi precisă:

— Ai întârziat mult, Miss Elizabeth – sau poate s-ar cădea să spun Mrs. Jones?

Elizabeth se apucă de balustradă. Îngrozită, întrebă:

— Mă aşteptaţi, Miss Llewelyn?

Voinică şi lată-n spete, silueta veni spre ea.

— Nu crezi că până şi-un copil, dacă ţi-ar şti povestea, ar ghici ce-aveai să faci? Dar n-avem timp. Nu-mi

place să te ştiu aici în noaptea asta.

Acum, lumina lunii îngăduia să vezi faţa împăstată a velşei şi ochii ei mici, scotocitori.

— E mai bine să spunem lucrurilor pe şleau. Eşti în primejdie la Dimwood.

— Dar de ce?

— Cel la care nu trebuie să te mai gândeşti te caută pe-aici, prin grădini. Eşti adulteră, Mrs. Jones.

Elizabeth se repezi:

— Aţi încercat să vă opuneţi?

— Cine m-a implorat să-i vin în ajutor? Dar să lăsăm asta. Totul a început la poalele copacului, în Pădurea blestemată. îţi mai aminteşti de răspunsul hârtiei îngropate în pământ? Ruptă în două, nu-i aşa?

— Ce înţeles daţi acestui răspuns?

— Nu le ceri dragoste forţelor oculte. Ele nu ştiu ce-i asta. Ştiu doar să distrugă.

— N-am cerut dragoste.

— Ba da. Ai cerut să se îndepărteze femeia care-ţi stingherea dragostea. Acum atragi nenorocirea prin prezenţa dumitale. Ascunde-te. Nu ieşi din casă. Ăsta-i sfatul meu şi e tot ce pot face.

— Eşti o femeie tare rea, Miss Llewelyn.

— Nu sunt o femeie rea, încerc să te salvez…

Şovăi:

— …să dreg lucrurile.

Brusc, întoarse spatele şi coborî treptele verandei. Elizabeth o urmări din priviri până ce rochia cenuşie dispăru în spatele casei.

Câteva minute de gândire i-au fost de-ajuns tinerei femei pentru a şti ce voia să facă.

Şi coborî.

Orchestra cânta acolo, departe, cu o blândeţe mângâietoare ce-o făcu să se oprească o clipă. Ceva în ea

răspundea acelei muzici de bal. îi plăcea dragostea. Asta spunea tot. Cuvântul adulter o durea ca o rană. Fugea de cuvântul acela. Unde se ducea? Deocamdată nu ştia. Să se ascundă unde-o fi. În întuneric.

Trecând pe lângă casă, se miră că nu mai aude zgomot în galeria bufetului, care se golise, pe cât se pare. O ispită de neînfrânt o îndemnă să facă vreo câţiva paşi pe alee. În strălucirea luminii, zări perechile legănate de mişcările languroase şi trădătoare ale valsului. Cât de zadarnice i se păreau toate, pe lângă neîndurătorul ei chin trupesc şi sufletesc... Ned se afla în mulţimea aceea, sporovăind cu ofiţerii, bând ceva cam prea multă şampanie, doar de n-o fi dansat, dar se îndoia de una ca asta.

Întoarse spatele aleii şi, trecând pe lângă coloanele albe ale porticului, care străluceau ca argintul în lumina lunii, se duse în grădini, dar nu îndrăzni să pătrundă în labirint de teamă să nu se rătăcească. Mireasma florilor de noapte o linişti: mirabilis, maci, gardenii, caprifoiul mai cu seamă, pe care-l respira închizând ochii, ca să retrăiască mai exact ceasurile copilăriei din Anglia.

Mai departe se întindea la nesfârşit peluza, unde se plimbau câteodată, seara, cei mai vârstnici din familie. În noaptea aceea nu era nimeni acolo, şi Elizabeth simţi cu plăcere moliciunea ierbii dese sub paşi. Imensitatea cerului presărat cu stele îi dăruia fericirea aceea misterioasă ce-o mângâia pentru tot, n-ar fi ştiut să spună nici cum, nici de ce. Se simţea deodată învăluită parcă într-o tăcere de nespus, şi se întrebă ce caută acolo, în rochie de bal, în colţul acela de lume.

Ceva mai departe era marginea plantaţiei, lângă Pădurea blestemată, care acum o îngrozea. Nu putea sta acolo. Trebuia să se întoarcă. Poate că erau îngrijoraţi că n-o mai văd. Dar întârzia să se ducă. În străfundul fiinţei

dorea să se ivească lângă ea cel după care se prăpădea de dor şi care poate o căuta, dând târcoale în inima întunericului. Se jucau amândoi de-a v-aţi ascunselea, se gândea, în viaţă, ca şi în noapte…

Deodată se auzi strigată. Parcă vedea mâinile făcute pâlnie la gură. Numele ei îndreptat spre toate ecourile, sub mulţimea necuprinsă de stele din adâncul cerului întunecos. Începu să alerge pe peluză, trecu de-a lungul grădinii, apoi al casei.

I se păru că e mai puţină lume, orchestra continua să cânte, iar aleea strălucea, fără a mai încânta însă, deoarece efectul surprizei trecuse. Somptuozitatea triumfa, desigur, dar impunea mai puţin.

Elizabeth tot mai aşteptă înainte de-a se apropia şi-a se contopi cu lumea aceea care petrecea. Observă servitori în livrea ducând platouri încărcate cu pahare şi farfurii. Se bea în picioare. Cineva o zări şi-şi flutură mâna.

Era Billy. Râdea şi-o striga mai tare decât ceilalţi. Apropiindu-se, fu izbită de culoarea aurie a tuturor feţelor întoarse spre ea. Lumina ce cădea din arbori punea pe trăsăturile tuturor o mască de zeitate. Transfigurarea aceea magică o încremeni de uimire şi trebui ca Billy s-alerge s-o ia de mână.

— Unde te ascundeai? o întrebă el vesel. Abia dacă ne-am vorbit de când te-ai întors.

Faţa îi ardea. Elizabeth ghici că era un pic ameţit. La fel de îndrăzneţ, încercă s-o sărute, dar îl respinse uşor.

— Eşti nebun, îi zise, toată lumea ne vede.

— O, dar au băut cu toţii, se distrează. Hai, vino! Vrei să faci un tur de vals cu mine?

— Nu, Billy, sunt obosită.

— Niciodată nu vrei să-i faci niciun hatâr vărului tău Billy.

Şi băiatul izbucni în râs.

— Îţi aminteşti de palma pe care mi-ai tras-o pe scară, la Savannah?

— Nu… ba da… nu mai ştiu.

— Obrazul meu îşi aminteşte, zise trăgând-o după el.

Râdea, râdea tot timpul, înveselit de şampanie, dar veselia lui îi făcea bine Elizabethei.

Alăturându-se mulţimii de invitaţi, se văzu numaidecât înconjurată. Ned o sărută pe obraz:

— M-ai speriat, îi spuse, mi-am închipuit… nu mai ştiu ce.

Un tânăr ofiţer declară:

— Eram cu toţii gata să sărim pe cai şi să pornim prin ţinut ca să vă găsim.

— Un păhărel de şampanie? o întrebă Ned. N-o să-ţi facă rău, e din cea mai bună. Tăticu’ ştie să facă lucrurile aşa cum trebuie. E de la Paris.

Îl refuză cu un zâmbet. În jurul ei, perechile începeau să valseze. Orchestra leşina de dragoste, iar picioarele dansatoarelor se desprindeau de pământ, în marele vârtej sentimental.

Valsul se stingea blând, când o siluetă elegantă se desprinse din întuneric şi înaintă spre lumină. În negru din creştet până-n tălpi şi cu gâtul înfăşurat în mătase albă, Jonathan.

Inima Elizabethei zvâcni dureros în piept şi i se păru că visează. Nu mai era bărbatul cunoscut de ea. Focul violenţei nu mai ardea în ochii aceia de culoare deschisă, ci doar o necuprinsă duioşie, ce-o răscoli.

Instinctiv, apucă braţul lui Ned, ca pentru a-l împiedica să mişte, dar el nu-l văzuse niciodată pe Jonathan. Cu paharul în mână, se uita la noul venit cu un zâmbet de politeţe.

Jonathan nu-i dădu atenţie. Făcând un pas spre Elizabeth, o privi cu o dragoste al cărei preaplin se

revărsa. Spuse blând:

— Elizabeth.

Trezit dintr-odată, Ned exclamă:

— Cine eşti dumneata, domnule, de îndrăzneşti să-i vorbeşti soţiei mele pe tonul ăsta?

Jonathan se înclină puţin:

— Jonathan Armstrong, la dispoziţia dumitale, Mr. Jones.

— Jonathan! repetă Ned.

Şi, cuprins de furie, îi azvârli şampania în faţă. Jonathan nu se clinti. Cu un zâmbet, lăsă să-i scape cuvântul:

— Grosolan.

Şi, scoţând din buzunar o batistă, şi-o trecu peste frunte şi obraji, apoi, calm, adăugă:

— E mai uşor de şters decât sângele, nu-i aşa, Mr. Jones?

Ned îşi veni în fire.

— Domnule, îţi stau la dispoziţie.

— În cazul ăsta, cred că cel mai simplu ar fi o explicaţie cu pistolul, mâine dimineaţă.

Elizabeth leşină. Trei bărbaţi o duseră numaidecât la o parte, aşezând-o pe un scaun. Se găsi un doctor care să se ocupe de ea.

— Ştiu un loc liniştit, unde n-o să fim deranjaţi, continuă Jonathan, întâlnire aici, la ora şapte, călare. îţi convine?

Ned dădu din cap.

— Iar acum ne trebuie martori, spuse Jonathan.

Tinerii ofiţeri îşi oferiră serviciile. Doctorul care o aducea în simţiri pe Elizabeth se angajă să fie de faţă. Totul fu aranjat cu o precizie desăvârşită, Jonathan având obişnuinţa unor asemenea lucruri.

Orchestra tăcuse.

În tăcere, invitaţii se îndreptau spre trăsuri.

Numai luminile continuau să strălucească, fără niciun motiv.

Când incidentul avea loc, Charlie Jones şi William Hargrove se odihneau de-o bucată de vreme în salon. Obosiţi de toate strădaniile depuse în vederea reuşitei petrecerii, pe care o doreau de neuitat, socoteau că musafirii nu aveau nevoie de ei ca să se distreze şi contemplau în tăcere cum urcă în tavan fumul havanelor, când Joshua şi Douglas veniră să le-aducă vestea cea rea.

Ridicându-se dintr-un salt, Charlie Jones strigă:

— E vina mea! Laura ne-a prevenit.

În deznădejdea lui, se izbi cu pumnii în cap. Joshua încercă să-l liniştească:

— Dar, Charlie, nu sunt morţi! Ai să vezi. Parcă citesc comunicatul: „Două gloanţe schimbate fără rezultat. Adversarii şi-au strâns mâna”. E clasic.

— Crezi? Chiar crezi într-adevăr? zise unchiul Charlie.

William Hargrove stătea inert în fotoliu. Charlie Jones voi să urce în cameră la Elizabeth. Intră fără menajamente, ca o furtună.

Întinsă pe pat, tânăra femeie era albă ca o moartă. Stătea cu ochii închişi şi nu-i deschise când unchiul Charlie se află lângă ea, gemând cumplit.

— Copilă dragă, spuse cu o voce răguşită de durere, e vina mea, nu a ta, oh! nu a ta…

În clipa aceea, Miss Charlotte se ivi din spatele patului, pregătind ceva. Roşie de indignare, îl împinse fără menajamente pe unchiul Charlie.

— Eşti nebun s-o tulburi cu strigătele tale, îi zise cu un şuşotit feroce. Du-te. Mă ocup eu de ea.

Şi îl împinse afară, iar el se lăsă împins, ca un copil mare în fracul lui negru.

— Du-te! îi zise iar. Afară.

Cu o voce ceva mai tare, Charlie Jones exclamă:

— O, Doamne! Fie-ţi milă!

— Du-te de te roagă într-altă parte, îi zise Miss Charlotte, îndreptându-l cu de-a sila spre uşă, apoi o închise în urma lui, adăugând în aşa fel încât s-o poată auzi: – înainte trebuia să te rogi!

Întoarsă la căpătâiul Elizabethei, îi spuse liniştit:

— Fetiţă dragă, să nu ne pierdem calmul. Ţi-am preparat un laudanum special, pe care să-l bei cu încetul. Un păhăruţ de porto o să aranjeze totul şi o să dormi ca un înger.

Elizabeth întoarse spre ea o privire tragică:

— Şi mâine? şopti.

— Mâine n-o să fie nimic, şi viaţa o să continue, frumoasă, plină de păsări şi flori.

Ţinând paharul în mână, îi dădu să bea, sprijinindu-i capul. După care o făcu să înghită, în acelaşi fel, o cantitate bunicică de porto. Elizabeth îşi dădu drumul să cadă pe pernă.

— Eşti prea obosită să-ţi spui rugăciunile, zise Miss Charlotte, o să le spun eu în locul tău. Am să citesc psalmii cu glas tare, în timp ce tu o să dormi.

— Să dormi, repetă Elizabeth. Crezi că o să dorm? Crezi că totul o să fie bine? Crezi că...

Nu-şi isprăvi fraza. Laudanumul lui Miss Charlotte avea virtuţi fulgerătoare.

Capitolul CXXIII

La ora şapte fix, a doua zi dimineaţă, opt călăreţi se adunau în faţa casei. De pe calul lui negru, Jonathan rosti aceste simple fraze:

— Domnilor, n-avem de mers departe, dar drumul nu-

i prea bun. Dacă am fi mers pe jos, ne-ar fi părut îngrozitor.

Fără o vorbă, ceilalţi îl urmară, înconjurând casă, apoi grădinile şi peluza, ca să ajungă în cele din urmă la marginea Pădurii blestemate.

Se lumina tot mai tare, iar stramele de muşchi ce atârnau din copaci se clătinau abia simţit. Faldurile acestea de un alb-verzui aproape că atingeau pământul, dând potecii celei mari o înfăţişare de splendoare zdrenţăroasă, ca pentru o ceremonie tainică, dar copacii cu ramuri enorme abia dacă aveau frunze. Nicio pasăre nu cânta. Ajunşi într-un luminiş unde se afla un stejar uriaş îmbrăcat în muşchi ca într-o mantie amplă de cerşetor, văzură cele dintâi raze ale soarelui ce cădeau pe pământul cenuşiu, arătând locul potrivit.

Pregătirile au fost rapide, fiecare jucându-şi rolul cu o precizie exemplară. Distanţa de douăzeci de metri între adversari a fost socotită îndestulătoare. Jonathan îşi azvârli pălăria şi rămase nemişcat, cu mâna ţinând pistolul de-a lungul piciorului. Faţa lui mândră şi liniştită nu trăda nici cea mai mică emoţie, în timp ce Ned, alb ca varul, se vedea că-şi stăpâneşte cu greu nerăbdarea.

La semnalul „atenţie”, pistoalele aflate acum la înălţimea capului se coborâră, iar mâinile se întinseră drept de tot.

— Foc!

Ned ochi bine. Jonathan se prăbuşi dintr-odată pe spate, lovit în inimă. La rândul lui, Ned se clătină şi trebui să fie susţinut, apoi întins pe jos, la poalele stejarului uriaş. Un geamăt de durere îi ieşi din gură, în timp ce sângele i se prelingea întruna pe haine, ceva mai jos de pântece. La mai puţin de un metru de faţa lui lividă, un franjure al unui fald de muşchi fremăta gingaş în bătaia adierii matinale.

Pe la ora zece, o mare larmă de glasuri în faţa casei o

trezi din somn pe Elizabeth. În semiîntunericul lăsat de obloanele trase, o văzu pe Miss Charlotte aplecându-se deasupra ei.

— Ei, spuse bătrâna domnişoară, sper că ai dormit bine!

— Dormit? A, da, făcu Elizabeth încă pe jumătate adormită.

Se ridică dintr-odată în şezut şi exclamă:

— Miss Charlotte!

— Ce s-a întâmplat?

— N-or să se bată, nu-i aşa? N-o să fie niciun duel?

— Fetiţă dragă, mi-am petrecut noaptea în fotoliul-balansoar şi nădăjduiesc că nu, nu ştiu. Roagă-te la Dumnezeu, Elizabeth.

— Mă sperii. îl rugăm pe Dumnezeu când toate merg rău, dar mie nu-mi răspunde niciodată...

— Răspunde totdeauna în felul lui. Să spunem împreună psalmul 23.

Brusc, uşa se deschise, iar mama Elizabethei se ivi având pe umeri un şal de călătorie în culori verde şi negru.

— Lumină! zise ea cu voce puternică. Vreau să-mi văd fata. Unde-i fata mea?

Miss Charlotte deschise oblonul, iar Lady Fidgety dădu fuga spre patul tinerei femei.

— Elizabeth! mai eşti în pat la ora asta? Eşti bolnavă? De ce nu mi s-a spus nimic? Vreau să ştiu. Jos, nimeni nu răspunde, s-ar zice că se ascund cu toţii. Miss Charlotte, vorbiţi, pentru numele lui Dumnezeu!

Repeziciunea cu care rostea cuvintele făcea să fie greu înţeleasă. îşi scoase mănuşile, pe care le azvârli pe pat, îşi smulse pălăria, dând drumul unei revărsări de bucle, din care unele erau de un cenuşiu argintat. Chipul ei frumos şi energic luă dintr-odată înfăţişarea unei furii. Aşezându-se lângă pat, apucă o mână de-a Elizabethei,

apoi o lăsă să cadă.

— N-ai febră. Atunci ce ai? în noaptea asta m-a trezit o presimţire. Se întâmplă ceva. Miss Charlotte, vă cer încă o dată să vorbiţi.

— Doamnă, nu ştiu nimic.

În clipa aceea, uşa se deschise din nou şi Betty intră, în bluza ei roşie. Plângea.

— Betty a venit cu mine în trăsură, zise Lady Fidgety pe un ton aproape agresiv. Vă daţi seama că am trimis la plimbare absurdele prejudecăţi ale Sudului.

— Betty! exclamă Elizabeth, de ce plângi? Numai ţie ţi se îndeplineşte ceea ce ceri, aşa că cere să nu se fi întâmplat nimic.

— Betty nu poate ce’e, nu poate schimba ce s-a făcut.

Miss Charlotte se apropie de Lady Fidgety:

— Ieri-seară, în timpul petrecerii, vorbi ea încet, doi gentlemani s-au certat. După asta, nu mai ştiu ce-a fost. Eram aici. Barnabé doar atât mi-a spus şi a fugit. Nu ştiu nimic altceva.

Între timp, Betty căzuse în genunchi lângă pat şi-şi apăsa amândouă mâinile ei împreunate pe mâna Elizabethei.

— Don’soa’a Lisbeth, spuse cu glasul sugrumat, Masa Ned a spus că v’ea să-ţi vo’bească.

— Să-mi vorbească? Cobor numaidecât. Mămico, ajută-mă.

— Nu, nu, se repezi Betty. Masa Joshua vine să te ia, Masa Ned ’ănit.

În clipa aceea, Lady Fidgety se îndreptă în scaun şi, ca şi cum ar fi fost o altă femeie, începu să vorbească cu o autoritate de netăgăduit.

— Nu m-am înşelat, aşadar, rosti cu o voce redevenită precisă. S-a întâmplat într-adevăr ceva. Copila mea, a sosit ceasul când o să ai nevoie de tot curajul. O să am eu şi

pentru tine, o să am pentru amândouă, dacă povara e prea grea. O englezoaică ştie să înfrunte nenorocirea.

— Nenorocirea! exclamă Elizabeth. Jonathan. Unde-i Jonathan?

— E vorba de Ned, zise Lady Fidgety.

— Betty, unde-i Jonathan?

Bătrâna negresă izbucni în plâns:

— Betty nu ştie unde e Masa Jonathan.

Lady Fidgety se ridică în picioare şi spuse cu glas puternic:

— Elizabeth, un lucru e limpede, fii tare, aşa cum mama ta a fost când l-a pierdut pe cel iubit. A avut loc un duel, soţul tău e în pericol. De s-ar întâmpla să te părăsească… ascultă glasul bunului simţ. Am să mă întorc în Anglia şi-am să mă întorc împreună cu tine. Numai acolo vei avea şanse de fericire. Dacă soţul tău scapă, precum o doresc, e de la sine înţeles că vei putea rămâne, în ciuda atâtor ameninţări de război, ale căror ecouri ajung la noi cât se poate de alarmante. Du-te la căpătâiul bietului tău Ned, dar aminteşte-ţi. Anglia. Mother *England*.

Elizabeth nu pricepea mai nimic din spusele acelea şi-i ceru lui Betty s-o ajute la îmbrăcat.

— Nu încă, don'soa'a Lisbeth. Masa Joshua o să vină.

Miss Charlotte se apropie de Lady Fidgety, zicându-i la ureche:

— Cred că ar fi bine s-o mai lăsăm o vreme. Mai poate dormi un pic, vă încredinţez, mă ocup eu de asta.

Brusc interesată, Lady Fidgety întrebă:

— Aveţi un produs nou?

— Nu, acelaşi, dar eu am formula mea – atotputernică.

— V-aş fi recunoscătoare dacă mi-o veţi da şi mie.

(* Mama Anglie (engl.).)

— Da, mai târziu. Trebuie să lăsăm să treacă furtuna.

Ştiţi cât de legată sunt de fiica dumneavoastră.

— Bine. V-o încredinţez pentru o oră. Ce caută Jonathan în toată povestea asta? întrebă ea deodată.

— Presupun că el l-a rănit pe Ned în duel.

— Iar Elizabeth a mea, ieşindu-şi din fire, e gata să-l ucidă pe cel care i-a ucis soţul. Cât de bine o înţeleg. Răzbunare! E cât se poate de britanic, ştiţi. Nu degeaba e ea englezoaică. Charlie mi-a vorbit despre acest Jonathan Armstrong. Soi cât se poate de rău, duelgiu incurabil şi, cu toate astea, purtătorul unui nume mare, dar Doamne! ce stupide sunt şi duelurile astea! Se ştie cauza acestuia?

Miss Charlotte făcu un gest evaziv. Lady Fidgety înălţă din umeri.

— Să nu se lase pradă deznădejdii pentru bietul ei soţ. Nu vreau să par fără inimă, dar la Bath, soţii se înlocuiesc. Acolo va fi la ea acasă, nu aici. Să sperăm totuşi că Ned scapă. Mi se pare un băiat tare bun.

Şi ieşi la fel de furtunos pe cât intrase.

După ce uşa se închise, Elizabeth, stând cât se poate de dreapta în cămaşa de noapte, se uită la Miss Charlotte şi spuse cu o voce straniu de indiferentă:

— Jonathan a murit.

Ceva mai târziu, unchiul Josh veni şi bătu la uşă, pe care o deschise Miss Charlotte, cu un deget pe buze. O văzu pe Elizabeth într-o rochie verde-închis, în picioare, cu fruntea sprijinită de un ochi de geam. Alături de patul desfăcut, Betty sta în genunchi, fără să se mişte.

Luându-l pe unchiul Josh într-un colţ al camerei, bătrâna domnişoară îi vorbi foarte încet:

— Ştie tot şi pare foarte liniştită, a spus câteva cuvinte, iar acum nu mai vorbeşte. Mărturisesc că mă îngrijorează.

Faţa lui Joshua se înăspri şi mai mult:

— A trecut hopul… Ce vreţi să spună? Câtă tărie

sufletească la o femeie atât de tânără!

— Poate că i-am dat ceva cam mult laudanum. E tare palidă.

Fără să răspundă, unchiul Josh se îndreptă spre Elizabeth şi-o luă de mână. Ochii cei mari, albaştri, îl priviră. Josh căută în ei ceva la care se aştepta: durere, deznădejde – dar nu văzu nimic.

— Vino, îi spuse.

Elizabeth îl urmă, docilă, ca o fetiţă, şi, ieşind din cameră, coborâră scara, apoi trecură prin galeria unde fusese bufetul. Totul era aranjat la loc dar, de cum intrară în salonul alb, un miros de eter le pătrunse în nări.

Unchiul Josh se opri şi, cu multă blândeţe, o întrebă:

— N-o să-ţi fie teamă? Bietul tău Ned e alături.

Elizabeth clătină din cap ca pentru a spune „nu”. Intrară.

Pe un pat pus în mijlocul salonului mic, Ned era întins, cu mijlocul înfăşurat în scamă de bumbac şi feşe. Lângă el, un doctor îi spuse foarte încet tinerei femei:

— Nu staţi decât cinci minute. Mai poate vorbi puţin şi, deocamdată, n-are dureri prea mari, dar dacă îl obosiţi, o să leşine, iar atunci…

Elizabeth se uită la Ned şi, o clipă, se întrebă cine e. Mulţimea de bucle negre de pe pernă o făcu să-şi vină în fire şi căută în pielea aceea albă, întinsă pe oase, faţa pe care o sărutase pătimaş în pădurea din Virginia. O milă nespusă o năpădi dintr-odată. Pleoapele rănitului se întredeschiseră.

— Tu eşti? spuse dintr-o suflare.

— Da, Ned.

— M-ai iertat?

— De tot, dragul meu Ned.

Făcu o sforţare şi spuse:

— L-am ucis pe bărbatul pe care-l iubeai.

Elizabeth se aplecă peste el şi-şi puse buzele pe fruntea lui, la rădăcina părului.

— Şi pe tine te iubesc, dragul meu Ned.

— N-am să-l văd pe copilul nostru. Să-i dai numele Charles-Edouard…

Doctorul se ivi şi atinse braţul tinerei femei.

— Nu-l obosiţi, o să aibă dureri.

— Rămâi, zise Ned, nu mi-e teamă. Şi-apoi, ştii ce, să nu pleci din Sud. Dacă pleci…

Se opri şi continuă foarte rar:

— Acolo o să suferi, pentru că acum eşti de-a noastră. Sudul nostru va fi visul ce te va urmări până la moarte, visul tărâmurilor de departe, unde ai cunoscut dragostea, şi vei plânge.

— N-am să plec.

Rănitul închise ochii.

— Şi-acum, lasă-mă, dragostea mea.

Într-o pornire, Elizabeth se aplecă foarte jos şi-şi apăsă gura pe gura aceea ale cărei buze muriseră.

În aceeaşi seară, mama ei veni s-o vegheze la căpătâi. O lampă micuţă lumina încăperea unde tânăra femeie îşi petrecuse ziua, într-un soi de stupoare, încercând să înţeleagă. Presimţea întrucâtva că adevărata încercare avea să vină mai târziu, odată cu năvala amintirii.

Lady Fidgety ţinea cu tot dinadinsul să vorbească cu cel mai mare tact.

— Fetiţă dragă, începu ea, am aflat… E groaznic… Atât de tânără… O să fim cu toţii lângă tine. N-ai să rămâi singură. Iar pentru viitor am aranjat totul.

— Degeaba, mămico. Rămân aici.

— Am auzit eu bine? îţi dai seama că ţara e în ajunul unui război?

— Mi-e totuna, rămân.

Lady Fidgety se ridică în picioare.

— Elizabeth, din consideraţie pentru durerea ta, nu mai stărui acum, dar o să reluăm discuţia când o să fii stăpână pe judecata ta.

— Sunt şi-acum, mămico, şi-ţi spun că rămân.

Lady Fidgety o privi în tăcere, apoi îi mărturisi trist:

— Nu pot face nimic împotriva voinţei tale, dar ţine minte ce-ţi spun: o să fii nefericită aici.

— Aş fi şi mai nefericită într-altă parte.

Mama ei voi să mai adauge ceva, dar se răzgândi şi ieşi din cameră, închizând uşa foarte încet.

Mergând repede, coborî scara, străbătu un coridor şi intră la ea în cameră, unde se încuie de două ori. Şi-acolo, femeia aceea care părea totdeauna atât de stăpână pe ea, se prăbuşi. Căzută la picioarele patului, cu faţa vârâtă în mâini, plânse îndelung fără a se putea opri, în timp ce strigăte înăbuşite întrerupeau potopul lacrimilor.

Sleită de puteri, făcu o sforţare să se ridice, apoi se spălă la nesfârşit pe faţă cu apă rece. N-o auzise nimeni. De asta era sigură. O tăcere cumplită şi apăsătoare stăruia asupra casei, unde prezenţa morţii se simţea peste tot. Ai fi putut crede că toate camerele erau goale, căci niciun sunet nu răzbătea de nicăieri, pe când ele slujeau de refugiu a douăzeci de persoane amuţite, împietrite de groază.

Capitolul CXXIV

A doua zi dimineaţă, pe la unsprezece, o femeie în rochie cenuşie suna la uşa micii mănăstiri. Trecu mult până să i se îngăduie să intre şi, o clipă mai târziu, se afla faţă în faţă cu sora Laura, care sta în spatele grilajului de la vorbitor.

— Miss Llewelyn, zise călugăriţa, ce mirată sunt că te

văd aici.

— Ştiu, soră Laura, n-am renume prea bun printre călugăriţe.

— Şi totuşi, ai fost, dacă nu mă înşel, botezată catolică, în Haiti, nu-i aşa?

Miss Llewelyn încuviinţă.

— În orice caz, deschid grilajul ăsta, care n-are niciun rost între noi două. Aşa, ne putem vorbi mai comod.

Velşa schiţă un zâmbet.

— Îţi mulţumesc, dar aş fi voit să nu fie pentru vestea rea pe care ţi-o voi da. Jonathan, ginerele dumitale, a murit în dimineaţa asta, ucis în duel de soţul Elizabethei.

— Îmi pare nespus de rău, dar o rugasem nespus de fierbinte pe Elizabeth să nu se ducă la Dimwood. N-a vrut să mă asculte. Jonathan şi-a dat seama că o să moară?

— Mort pe loc, de un glonte în inimă.

— Pe loc, bietul Jonathan!

— Îmi cer iertare, dar nu pari tristă din cauza asta.

— Nu.

— Cum adică, nu? Ce misterioasă eşti! Un duel… nu-i departe de-un asasinat.

— Nu în cazul lui… Fără să fiu indiscretă, îţi pot spune că a venit să mă vadă, am vorbit mult împreună şi îndrăznesc să susţin că, plecând de aici, n-avea câtuşi de puţin intenţia să se bată în duel. Trebuie să fi fost provocat.

— Provocat, fireşte, şi încă în ce fel, un pahar de şampanie azvârlit în faţă de soţul Elizabethei.

— Cu ideile astea din Sud, nu putea face altceva decât să se bată. Nu sunt îngrijorată în privinţa lui.

— Nu mai înţeleg. A apărut dintr-odată, având întipărită pe faţă o seninătate desăvârşită şi-o mare blândeţe în priviri, în timp ce, de obicei… Se ascunde ceva aici.

— Bine zici.
— Dar ce?
— Să spunem că dragostea l-a schimbat.
— Voi, călugăriţele, vă pricepeţi să nu răspundeţi părând a răspunde…
— Miss Llewelyn, oi fi eu o biată femeie între cele patru ziduri ale unei mănăstiri, dar n-am uitat ce se cade a fi spus şi ce nu. Să trădezi taina unui suflet e ceva înjositor, în lumea mireană, ca şi aici.
— Îmi cer iertare… Trebuie să se fi petrecut o schimbare, e limpede.
— Spune-i cum vrei. Sunt încredinţată că e mântuit. Şi Ned?
— Mort. Mort în cursul după-amiezii, de neoperat.
— Bietul băiat, atât de tânăr! Şi Elizabeth?
— Lovitura a fost cumplită. A leşinat de mai multe ori.
— Atât de tânără… cu soţul mort. O să ne gândim cu toatele la ea. Mai e şi altceva despre care ai vrea să-mi vorbeşti?
Bătu un clopot.
— Îmi cer scuze, zise sora Laura, dar avem slujbă.
Deodată, Miss Llewelyn începu să ţipe:
— Slujba, slujba! O, Laura, lasă slujba şi ascultă-mă! Nu sunt o femeie rea, aşa cum toată lumea crede, fără a îndrăzni vreodată să mi-o spună careva în faţă.
Părea atât de emoţionată, încât călugăriţa se ridică.
— Ce s-a întâmplat? Cu ce te pot ajuta?
— Toţi spun că eu am îndrumat-o pe fiica dumitale spre calea cea rea. Nu-i adevărat. La pensionul acela unde Mr. Hargrove o dăduse, pentru că nu voia s-o ţină la el în casă…
— Vai!
— …n-a fost supravegheată, era prea frumoasă ca să

nu fie în pericol, şi-a ajuns pe mâini rele, în oraş, singură.

— Ştiu toate astea, Miss Llewelyn, ai atins un subiect tare dureros, te rog…

— Un bărbat, niciodată nu se va şti cine, i l-a prezentat pe milionarul acela, căruia i-a vândut-o. Iar tatăl dumitale a crezut că dumneata ai făcut asta.

— Taci din gură, îţi interzic să mai aduci vorba despre minciuna asta. Nefericita mea copilă a fost o victimă, iar eu am plătit pentru ea. Destul, Miss Llewelyn, să ne oprim aici şi să ne despărţim.

Velşa, care se ridicase în picioare, se lăsă să cadă pe scaun. îşi duse mâinile la gât, ca şi cum s-ar fi sufocat.

— Iartă-mă, soră Laura, dar simt că mi se ia o mare greutate de pe inimă vorbindu-ţi astfel, mărturisindu-mă dumitale. Eşti ca nimeni altcineva.

— Îţi faci multe iluzii.

— Ascultă-mă, pentru numele lui Dumnezeu! Mi-au plăcut banii, am făcut ceea ce n-ar fi trebuit niciodată să fac.

La aceste cuvinte, sora Laura îşi scoase mâinile din mânecile cele lungi şi, trăgând-o pe velşă spre ea, o sărută apăsat.

— Dragă Miss Llewelyn, nu mie trebuie să-mi spui toate astea, dar am să mă gândesc la dumneata acum din toată inima.

Şi adăugă cu un râs vesel:

— Nu uit că dumneata ai adus-o pe lume pe Annabel! Nu fi tristă. Velşa îşi înghiţi lacrimile, ştergându-se la nas, apoi, strângând mâna surorii Laura, ieşi fără un cuvânt.

Epilog

Timpul trecu în uraganul acela neclintit ce-o mira odinioară pe Elizabeth. Luni, ani de zile, şi nu era război. Bumbacul creştea ca zăpada, zăpada cădea şi se prefăcea în noroi, discursurile curgeau pline de otravă, ura şi

minciuna pogorau din amvoanele bisericilor, de la nord la sud şi de la sud la nord. Limbile meliţau la nesfârşit. Prostia bătea greoi din aripi asupra ţării, dar nu era război. Cincizeci şi trei, cincizeci şi patru, cincizeci şi cinci…

Elizabeth locuia în casa pe care Charlie Jones voia s-o ofere tinerilor căsătoriţi, unde se mutase când încă mai era în doliu, împreună cu Betty, nedespărţită de ea. Simplă, un pic cam îngustă, casa nu se deosebea în ochii trecătorului decât prin uşa cu panouri sculptate după moda italiană. Nici bogată ca aspect, nici sărăcăcioasă, ci minunată, locuinţa aceasta din veacul al XVIII-lea nu le atrăgea atenţia decât cunoscătorilor. Doi sicomori înalţi o acopereau cu umbra lor mişcătoare. Mare învălmăşeală de flori o împresurau cu miresmele lor blânde ori violente, după anotimp.

Înăuntru, încăperile, uşor întunecate de draperiile pe jumătate trase, respirau liniştea unei singurătăţi grijuliu apărate prin strădania bătrânei slujnice negrese. O vizită era aproape un eveniment. Miss Charlotte însă era totdeauna bine primită şi venea adesea să-şi petreacă acolo câteva săptămâni iarna.

Camera Elizabethei, îmbrăcată toată în cinz şi văluri albe, se deosebea prin veselia ei de tot restul casei, unde domnea un stil mai afectat şi mai grav. De la ferestre, vedea în toată întinderea ei una din grădinile cele mai admirate din oraş, înconjurată de case roz şi albe, şi-ale căror uşi erau nelipsit împodobite cu tradiţionalul ciocan din aramă strălucitoare.

În fiecare zi se plimba pe bulevardul cel mare, unde pe vremuri le admira pe doamnele elegante. Câte întrebări naive nu-şi punea atunci în legătură cu ele!

Întoarsă la ea în cameră, auzea în depărtare strigătul prelung şi răguşit al navelor din port, dar niciodată nu se ducea într-acolo.

Copilul dăruit de Ned avea acum trei ani şi-l înconjura cu întreaga dragoste, de-al cărei prisos inima îi era plină. Micuţa făptură zburdalnică şi veselă o privea cu un zâmbet duios ce-o răscolea. Îndrăgostiţi unul de altul, trăiau împreună clipe de fericire ce-o încântau pe Elizabeth, iar uneori o îngrijorau prin profunzimea şi violenţa lor.

De la tatăl lui, copilul moştenise părul buclat şi negru, cu reflexe arămii. Şi tot de la el, ochii mari, râzători şi nevinovaţi. În clipele serioase, de faţă cu lumea, îi spunea Charles-Edouard, sau, pentru că era prea lung, doar Ned, dar, la ceasul când venea să-i ureze noapte bună şi să-i potrivească aşternutul pentru noapte, îl întreba foarte încet:

— N-ai uitat taina noastră? Să n-o spui la nimeni!

— Nu, mămico.

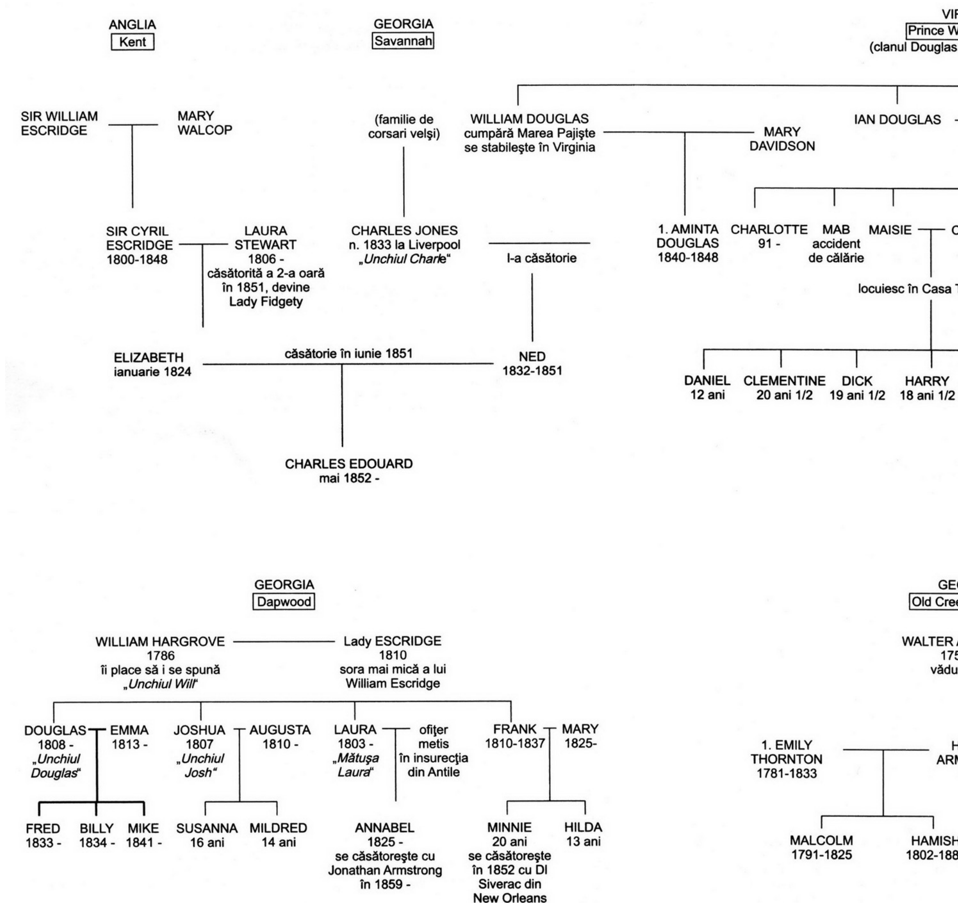
Îl săruta pătimaş şi-i spunea cu glas şoptit:

— Atunci, somn uşor, dragul mamei Jonathan, noapte bună, dragul mamei Jonathan.

Personajele din TĂRÂMURI DE DEPARTE în 1850[7]

---

7 Orice asemănare dintre numele personajelor şi cele ale unor persoane reale este întâmplătoare, (n.a.)



ANGLIA
Kent
GEORGIA
Savannah
SIR WILLIAM ESCRIDGE
MARY WALCOP
(familie de corsari velşi)
WILLIAM DOUGLAS cumpără Marea Pajişte se stabileşte în Virginia
MARY DAVIDSON
IAN DOUGLAS
SIR CYRIL ESCRIDGE 1800-1848
LAURA STEWART 1806 - căsătorită a 2-a oară în 1851, devine Lady Fidgety
CHARLES JONES n. 1833 la Liverpool „Unchiul Charle"
I-a căsătorie
1. AMINTA DOUGLAS 1840-1848
CHARLOTTE 91 -
MAB accident de călărie
MAISIE
ELIZABETH ianuarie 1824
căsătorie în iunie 1851
NED 1832-1851
DANIEL 12 ani
CLEMENTINE 20 ani 1/2
DICK 19 ani 1/2
HARRY 18 ani 1/2
CHARLES EDOUARD mai 1852 -
GEORGIA
Dapwood
WILLIAM HARGROVE 1786 îi place să i se spună „Unchiul Will"
Lady ESCRIDGE 1810 sora mai mică a lui William Escridge
DOUGLAS 1808 - „Unchiul Douglas"
EMMA 1813 -
JOSHUA 1807 „Unchiul Josh"
AUGUSTA 1810 -
LAURA 1803 - „Mătuşa Laura"
ofiţer metis în insurecţia din Antile
FRANK 1810-1837
MARY 1825-
FRED 1833 -
BILLY 1834 -
MIKE 1841 -
SUSANNA 16 ani
MILDRED 14 ani
ANNABEL 1825 - se căsătoreşte cu Jonathan Armstrong în 1859 -
MINNIE 20 ani se căsătoreşte în 1852 cu Dl Siverac din New Orleans
HILDA 13 ani
1. EMILY THORNTON 1781-1833
MALCOLM 1791-1825

Cuprins



Julien Green, scriitor francez de origine americană, a exprimat, în toată opera sa, aspirația la spiritualitate, relația sa cu supranaturalul, a urmărit un adevăr care parcă îi scăpa întotdeauna, dar pe care nu a încetat niciodată să încerce să-l atingă. Numele său este sinonim cu scrierea migăloasă, epurată, care ar putea părea puțin demodată. Julien Green este un suflet neliniștit în căutare de sensuri, îndrăgostit de misticism. Adevărul despre acest om ar trebui căutat în zonele de contradicție de care viața sa este plină. Lupta dintre trup și spirit, care i-a bântuit opera, este reflectarea conflictului interior, prezent pe tot parcursul existenței sale, între senzualitate și căutarea lui Dumnezeu, disociind spiritul și materia.

Alte lucrări:
Mont-Cinère, 1926 (roman)
Adrienne Mesurat, 1927 (roman)
Călătorie pe Pământ, 1927 (nuvele)
Miezul nopții, 1936 (roman)
Jurnal, 6 volume (1938-1955)
Varouna, 1940 (roman)
Locul rău, 1977 (roman)
Nu există mâine, 1979
Fratele François, 1983 (eseu)

ISBN (10): 973-21-0759-6
ISBN (13): 978-973-21-0759-1

